

နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးရာ

မဂ္ဂဇင်း

အမှတ် (၁၄)၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၁၅

အိုမိုတာမွန်ချီ (သို့) မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ညိုမြသို့ လွမ်းသူတို့ပွဲ

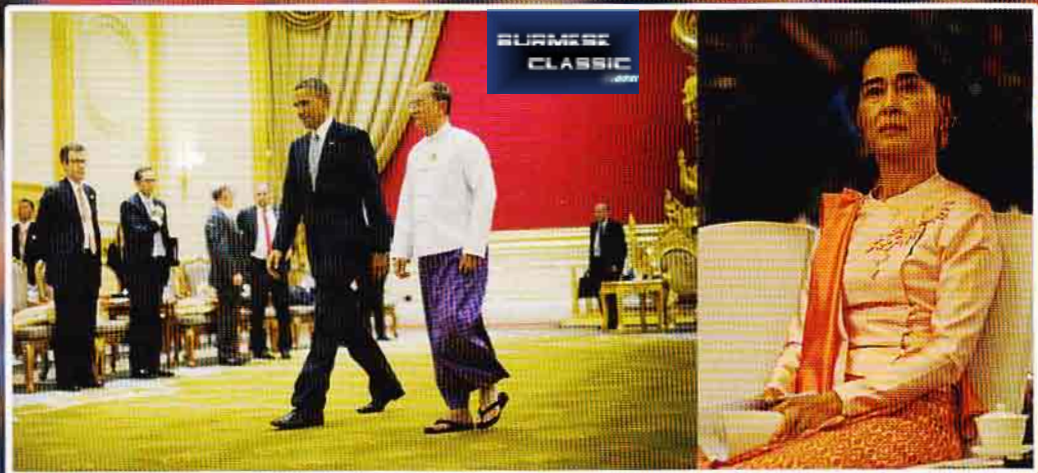
သွေးမတိတ်တဲကဗျာ

ငွေကြေးတောင်းပွမှု၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးပေါ်လစီများ

ဟိလာရီကလင်တန်ရဲ့ ဘဝရည်မှန်းချက်နဲ့ စိန်ခေါ်မှုများ

သင်းရီရဲ့ နှင်းဆီရနံ့ ပြေပြေ ကမ္ဘာမြေပေါ် သူထားရစ်ခဲ့

အကြပ်အတည်းပေါင်းစုံ ကျော်လွှားရေးနှင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင်မြတ်ရေး

ဇာတ်မျောကြီး ဖြစ်နေမယ့် အသွင်ကူးပြောင်းရေး
ဖြစ်သွားမှာကို ကျွန်တော်စိုးရိမ်တယ်

လက်ဖက်ရည်ခိုင်

အတွဲ(၁)၊ အမှတ်(၁၄)

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ

ဦးကျော်စိုး

အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ

အယ်ဒီတာ ဦးကျော်စိုး

ပိုင်းဆောင်ရွက်သူ

အယ်ဒီတာ အယ်ဒီတာ

ချက်ချင်းချက်ချင်း

အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ

စာပေ

စာပေအယ်ဒီတာ

ဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်သူ

အယ်ဒီတာ အယ်ဒီတာ အယ်ဒီတာ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျော်စိုး (J.P.S.)

ပုံနှိပ်/အုပ်စုအုပ်စု

အုပ်စုအုပ်စုအုပ်စု

အုပ်စုအုပ်စုအုပ်စု

အုပ်စုအုပ်စု

အုပ်စုအုပ်စု

အုပ်စုအုပ်စု

မြန်မာနိုင်ငံ

အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ

တာဝန်ခံ

အယ်ဒီတာ

အိမ်အယ်ဒီတာ
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ

ဝင်းထွန်းလေး

အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ ၅

နိုင်ငံရေး

လေအိမ်အယ်ဒီတာ သန်းစိုးနိုင် ၆
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ ဝင်းထွန်းလေး ၁၀
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ ၁၄
အိမ်အယ်ဒီတာ အိမ်အယ်ဒီတာ မြင့်လွန်း(မော်ကျွန်း) ၁၈

လွှဲပြောင်း

လွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်း
(လွှဲပြောင်း လွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်း)..... အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ ၂၂

ပိုက်ချက်ပြုတ် အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ

အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ
ပိုက်ချက်ပြုတ်(အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ)အယ်ဒီတာအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ ယမင်းမြတ်အယ်ဒီတာ ၄၆

သောင်းပါးအယ်ဒီတာ

သောင်းပါးအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ
သောင်းပါးအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ မြင့်လွန်း ၃၄
သောင်းပါးအယ်ဒီတာအယ်ဒီတာ သောင်းပါးအယ်ဒီတာ ၆၉

ပညာရေး

ပညာရေး ပညာရေး အိမ်အယ်ဒီတာအိမ်အယ်ဒီတာ ၈၀

Printed in Myanmar by the author
Published by the author
www.burmeseclassic.com

နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ ပွားရမ်းရန် လှူဒါန်းရ

မြန်မာပြည်မှာ ဖြစ်နေတာတွေကို ကျွန်တော်မြင်တာက
protracted transition လို့
ဖြစ်နေတဲ့ဟာပေါ့။ ဇာတ်မျှော်ကြီးလို မျှော်ပြီးဖြစ်နေမယ်။
အသွင်းကျားပြောင်းနေလို့
ကျွန်တော်ကတော့ ယူဆတယ်...

အယ်ဒီတာအဖွဲ့

ဟိလာရီကလင်တန်နဲ့
ပတ်သက်လို့
ဘယ်လောက်အထိ
ဟောကိန်းထုတ်နေသေး
ထားသလဲဆိုရင်
“အကယ်၍သာ
ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၏
လုပ်ငန်းစဉ်များတွင်
အရေးကြီးသော
ပြန်လည်ညှိနှိုင်းမှုများကို
စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းများ မရှိလျှင်
ဟိလာရီကလင်တန်သည်...

၁၆၈ သက်ဝင်မြင့်

အတွေးအမြင်နှင့် သဘောထားရေးရာ

အလုပ်စွမ်းဆံ့စွမ်းဆောင်ရွက်ခြင်းအကြောင်း	ဦးတင်ဦး(ကျွန်း)	၂၈
အမျိုးသားရေးဝါဒ (၃၃)	ကျော်ဝင်း(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၆၆

အတွေးအကြံနှင့် သမိုင်းရေးရာ

အိုဂိုတာရှန်နီ (သို့မဟုတ်) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	ကျော်ဝင်း(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၃၈
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ရုတ်ကို ဖျက်ခံသော “စာ” များ	လင်အေး	၄၂
ပြန်ဟောင်းရေးအတိတ်နှင့်	အောင်	၅၀

စီးပွားရေးနှင့် စိမ်ရေးရာ

ယဉ်ကျေးမှုကို မောင်သိင်	မောင်သိင်(ဘောလုံး)	၁၅၂
ထွေးကြွေးတောင်ပူ၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ထွေးကြွေးတောင်ပူများ	ဒေါက်တာခင်စောပြိုင်	၁၅၀

သရုပ်ဆောင်မှုအမှတ်တရ

သင်ရိုးသို့	မောင်စမ်းအေး(သံကုန်း)	၉၀
သင်ရိုး (၁၉၇၉ - ၂၀၁၅)	လေးကိုတင်	၉၁
ကျွန်တော်ချစ်သော သင်ရိုး	တင်နိုင်	၉၃
သင်ရိုးနှင့်ဆိုင်ရာပြောပြ ဖြစ်တည်မှုများ	စမ်းစမ်း(သားဟောင်း)	၉၆
သရုပ်ဆောင်မှုအမှတ်တရ		၁၀၀

ကျမ်းဂန်ရေးရာ

ကြီးပွားလာသော အမွေတော်အရာ လူကုန်ကျေးပြဿနာ	တင်အောင်ကျော်	၁၆၂
တိမ်တွေလိုကုန်သွားသော ဗြိတိန်သွေးကောက်ပွဲ	တင်	၁၆၅
ဟိလာရီကလင်တန်နဲ့ ဘဝဆိုင်ရာများ	အောင်မြင့်	၁၆၈
ပုတီး၏ တိုရာရာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု	နီနီ	၁၇၁

www.burmeseclassic.com

ကဏ္ဍတော်တို့
အသံသကအကြောင်းကို
ပြန်အစမဟေတော့ဘူး။
သူကို ကျွန်တော်
နားလည်ပေးနိုင်ပါတယ်။
ဝန်ထမ်းအရာရှိတစ်ယောက်ရဲ့
ရင်ထဲမှာရှိနေတာကို
ကျွန်တော်
တွေမြင်လိုက်ရလို့ပါ။

ရဲသူပျံ

ကဏ္ဍ

မောင်အောင်ပွင့် ကွန်စစ်ကောင် အောင်ဒင် မိုင်းဝင်းမြင့် မြင့်မြင့် မောင်သန်းစိုး(သောက်)
မင်းနုဒီး တင်မွမ်းကွင်း အောင်ကိုကိုလတ်(တမ္ပ) မုန့် ၁၀၂-၁၁၂

ကကွန်း

ဝင်းအောင် ၂၁
ပေါက်ကျိုင်း ၄၁
စိန်ကွန်းကွန်း ၁၀၁
စိုးဝင်း ၁၂၄

စာပေဆုများနှင့် လစဉ်ဆု

ဇော်ပေါ်ကဏ္ဍကောက်ကြောင်း မင်းသွေးနှစ်(ပုံစု) ၁၁၃
တက္ကတိုက်ကလေး (၄)..... ဇော်ဇော်အောင် ၁၁၆

အက်သေး

လဆောင်ကန် ပုံကြည့်ကြွေကန် အောင်လင်မင်း ၁၁၈
ဆေးဆောင်ရံ ဗြိတိန်မြို့ P-အာဒီ ၁၂၂

သုတ/ရသအတ္ထုန်း

ညိုမြတ်၊ ကွမ်းသုတ်ခုံ ပဲ့ လူထုဒေါ်အာ ၈၈

ဝတ္ထုတို

ကန္တာရမင်းဆွေအောင်က ကန္တာရ ညိုညိုအောင်(မြိုင်) ၁၂၈
သွေးပတ်တံတံကဏ္ဍ ကိုမောင်ဇွေးသိန်း(ပွေကု) ၁၃၄
အကျဉ်းတန်ည ရဲသူပျံ ၁၄၀

ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတို

သွေးကောက်ပွဲ မင်းအေး ၁၄၄
လျှပ်မှတ်စု ၁၄၄-၁၄၄

NLD ၏ ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်

၂၀၁၅ ခုနှစ်ဝက်ကိုးပါပြီ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပါတီစုံအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးလည်းကျင်းပရန် နှစ်ဝက်ခန့်သာလိုပါတော့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကတိပေးထားသည့်အတိုင်း အောက်တိုဘာလကုန်၊ နိုဝင်ဘာလဆန်းဆိုပါက ၅ လတာမျှသာလိုပါတော့သည်။ သို့သော်ရွေး ကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်ရက်ကိုအတိအကျသတ်မှတ်ကြေညာခြင်းမရှိသေးပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၂၀၁၅ ရွေး ကောက်ပွဲကြီးအတွက် ဝင်ရောက်ယှဉ် ပြိုင်ကြမည့် ပါတီအသီးသီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်လျက်ရှိကြသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ပါတီအသီးသီးကပြင်ဆင်နေကြသော်လည်း ရတက်မအေးနိုင်၊ ဖိုးရိပ်သောက ပွားနေကြသည်က မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူလူထုကြီးပင်ဖြစ်တော့သည်။

၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲကြီးတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဦးဆောင်သော NLD ပါတီသည် အတိတ်ကကဲ့သို့ အပြတ်အသတ်နိုင်ပါမည်လား။ နိုင်ခဲ့လျှင်လက်ရှိအစိုးရမှ NLD ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ကိုအသာတကြည်အာဏာလွှဲပေးပါမည်လား။ အကယ်၍ NLD ပါတီ အပြတ်အသတ် အနိုင်ရရှိခဲ့သော် အစိုးရအဖွဲ့ကို မည်သို့ဦးဆောင်မည်နည်း။ ထို့အတူ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲကြီးသည် လွတ်လပ်၍တရားမျှတပါမည်လော။ ရွေးကောက်ပွဲကြီးတွင် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ အနိုင်မရအောင်မမျှမက၊ မဇ္ဈိမသားပြုလုပ်ခဲ့သော်၊ တစ်နည်းစကားအားဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲလစ်ခဲ့သော် မည်ကဲ့သို့သောအကျိုးဆက်တွေဖြစ်ပေါ်လာမည်နည်းဟုပြည်သူများ အကြားတွေးတောပူပန်သောက ပွားလျက်ရှိပါသည်။ ပြည်သူများ ထိုသို့ပူပန်သည်ကို အဆိုးမြင်သည်ဟုတော့လည်း အပြစ်မတင်သာ။ လက်ရှိပြန်မာနိုင်ငံရေးအခြေအနေမှာမရေရာ၊ မသေချာမှုတွေ ပြည့်နေသည့်အနေအထား။ ထို့ပြင် ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကိုအကောင်အထည်မဖော်ပေးခဲ့သည့် အိပ်မက်ဆိုးတို့ကလည်း ခြောက် လန့်နေဆဲဟု ဆိုရပေမည်။

အထက်ပါကဲ့သို့ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူတို့၏ ဖိုးရိပ်သောကများကိုအရေးပါသောနိုင်ငံရေး အင်အား စုခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် အလေးအနက်ထားသင့်လှပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်သူလူထု ထောက်ခံမှုအများစုရရှိထားသော ပြည်သူများအားထားမျှော်လင့်ရာ NLD ပါတီသည် မှန်ကန်စွာ ဦးဆောင်မှုပေးပြီး ၂၀၁၅ အလွန်ကာလများကို အောင်မြင်စွာကျော်ဖြတ်နိုင်ရန် အရေးကြီးလှပါသည်။ ထို့အတွက် NLD ပါတီသည်သဘောထားကြီးရန်လိုပါသည်။ တိကျသောမူဝါဒနှင့် မဟာ ဗျူဟာများချမှတ်ရန်လိုပါသည်။ ပါတီတွင်းဒီမိုကရေစီကျင့်သုံးစေနှင့် တိုင်းရင်းသားများ၊ ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများနှင့် ကျယ်ပြန့်သောမဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းရေးမူဝါဒများလိုအပ်ပါသည်။ ထို့အတူ ၆ ပွင့်ဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများမှတစ်ဆင့်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်ကိုပြသပြီး အဖေ အယူညှိနှိုင်းမှုများအောင်မြင်စွာပြုလုပ်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ (Pre-negoti- ation) လုပ်နိုင်မှသာရွေးကောက်ပွဲလွန်ကာလအဆင်ပြေချောမွေ့နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်းမရှိပါမူအတိတ်ကကဲ့သို့အားပြိုင်မှု၊ ထိပ်တိုက်တွေ့မှုတို့ဖြင့် သံသရာလည်စရာအကြောင်း ဖွဲ့နေ ပါသည်။ လက်ရှိအာဏာရပါတီ၊ အစိုးရခေါင်းဆောင်တို့အနေဖြင့်လည်း မိမိတို့အာဏာ ဆက်လက် ချုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းအာဏာရရေးကိုသာရွေးချယ်မပြုပဲ တိုင်းပြည်အကျိုးအတွက် ပြည်သူလူထုဆန္ဒကိုအလေးထားဆောင်ရွက်ကြရန်အထူးလိုအပ်လျက်ရှိပါကြောင်း...

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ

လေဒီအတွက် ကော်ဇောနီ

■ သန်းစိုးနိုင်

၂၀၁၅ ခုနှစ်ဧပြီလ ၂၀ရက်က အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံဘန်ဒေါင်းမြို့မှာ ကျင်းပတဲ့နှစ် (၆၀) မြောက်အာရှအာဖရိကတိုက်ကြီး (၂)တိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အစည်းအဝေးကြီးကို မြန်မာနိုင်ငံကသမ္မတဦးသိန်းစိန်ခေါင်းဆောင်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအစည်းအဝေးမှာ တရုတ်သမ္မတရှီကျင်းပင်နဲ့မြန်မာသမ္မတဦးသိန်းစိန်တို့နှစ်ဦး အလွတ် သဘော၊ သီးခြားတွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။ ဒီဆွေးနွေးပွဲမှာ တရုတ် သမ္မတရှီကျင်းပင်က မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှာဖြစ်ပွားနေတဲ့ပဋိပက္ခတွေကို ငြိမ်းချမ်းစွာ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပြီး၊ နိုင်ငံရေးနည်းအရ အဖြေရှာဖွေပြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတွေကို တရုတ်နိုင်ငံ ကထောက်ခံကြံ့ဆိုကြောင်းနဲ့ဒီပြဿနာတွေကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုကြောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံ နယ်စပ်အကြားမှာ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေတည်ရှိနေခြင်းက နှစ်နိုင်ငံအကြားမဟာ ဗျူဟာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို အဟန့်အတားဖြစ်စေကြောင်း ရှင်းပြခဲ့တယ်လို့ဆိုပါ တယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ-

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်ပြီး တစ်ဆင့်တိုး ဆောင်ရွက်စေလိုကြောင်း၊ တိုက်တွန်းပြောဆိုသွားတယ်လို့လည်းသိရပါတယ်။

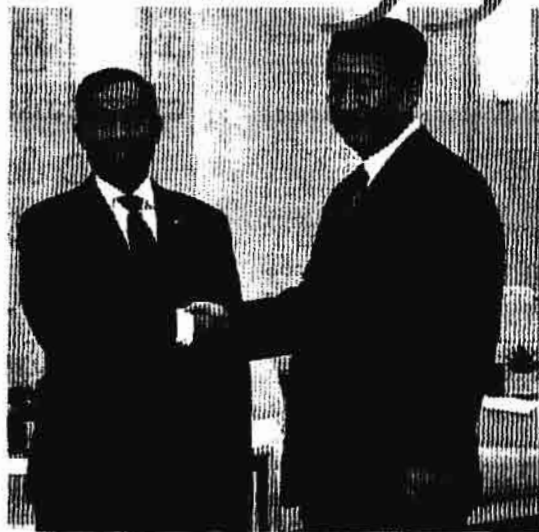
မြန်မာသမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန်ကလည်း၊ မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ဖို့၊ နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတည်ငြိမ်ရေးနဲ့လူတစ်ဦးချင်းလုံခြုံရေးကိုကာကွယ်

အရေးကြီးတာက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တရုတ်ပြေပေါ်ကို
ခြေချလိုက်ချိန်မှာ ကော်လောနိုကြီးတစ်ချပ်လှပခွံညားစွာ
ခင်းထားပေးဖို့တော့လိုအပ်ပါလိမ့်မယ် . . .

မြန်မာသမ္မတဦးသိန်းစိန်နှင့်တရုတ်သမ္မတ ချီကျင်းပင်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့်တရုတ်သမ္မတ ချီကျင်းပင်

စောင့်ရှောက်သွားဖို့၊ ကတိကဝတ်ပြုခဲ့တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ တစ်ချိန်
တည်းမှာ နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွေ ကျင်းပနေစဉ် ဒေသတွင်း
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းတွေအရှိန်မြှင့်ဆောင် ရွက်သွားမယ်
လို့ ကတိပေးခဲ့ကြောင်းသိရပါတယ်။ ဒီလို တရုတ်-မြန်မာနှစ်နိုင်ငံ
သမ္မတကြီးများက ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့မဟာဗျူဟာပေါင်းဆောင်ရွက်
ရေးအတွက် မှန်ကန်ကောင်းမွန်တဲ့သဘောထားနဲ့ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း
ခဲ့ကြပေမဲ့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်ရဲ့အဝန်းအဝိုင်းထဲမှာရှိတဲ့ တာဝန်ရှိ
ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကတော့ အပြုသဘောဆောင်အကောင်းမြင်ကြပုံမရ
ပါဘူး။

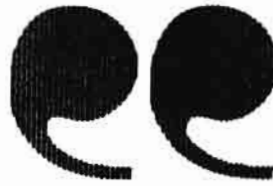
တရုတ်သမ္မတကြီး ချီကျင်းပင်ရဲ့ ဆွေးနွေးတိုက်တွန်းချက်ကို
သမ္မတအကြံပေးအဖွဲ့မှပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးက ဒါဟာမြန်မာ့ တပ်
မတော်က အပြီးတိုင်ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်နေတဲ့ ကိုးကန့်ဒေသ တရုတ်
မျိုးနွယ် ဦးဖုန်ကြားရှင်းအဖွဲ့ဘက်က ဘက်လိုက်ပြောဆိုမှု တစ်ရပ်

ဖြစ်တယ်လို့ ကောက်ချက်ချလိုက်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့
လွတ်လပ်စွာအချုပ်အခြားအာဏာပိုင် အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်
ငန်းစဉ်ကိုဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့လည်းစွပ်စွဲလိုက်ပါ
တယ်။ တစ်ဆက်တည်းဆိုသလို ဧပြီလ ၂၃ ရက်က ဖြစ်ပွားတဲ့
ကိုးကန့်တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်မှာတပ်ရင်းမှူး၊ ဒု-ရင်းမှူးအပါအဝင်၊ တပ်
မတော်ဘက်က ၇၀ ကျော် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးကျဆုံးခဲ့ရတယ်။ ဒါကိုယ့်
ပြည်တွင်းရေးကို တရုတ်က ကြား ဝင်စွက်ဖက်လာတဲ့သဘောပဲ။
မြောက် ပိုင်းမှာ ဖုန်ကြားရှင်း တစ်စွဲတည်းမတပါဘူး။ ကေ၊ အိုင်၊
အေတို့ဝတိုဘက်ကလည်း တရုတ်တရုတ်တည်ပေးနေတဲ့ သဘောပဲ
လို့ စွဲချက်တင်လိုက်ပါသေးတယ်။ သမ္မတအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ
ဒီလိုသဘောထားတွေရှိနေသမျှတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့မဟာဗျူဟာ
ပူပေါင်းဆောင်ရွက်နေလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုတာလည်း အောင်မြင်ဖြင့်
ထွန်းလာဖွယ်ရာမရှိပါဘူး။

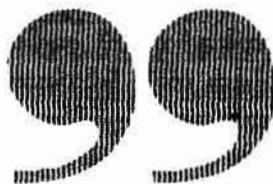
တိုးတက်တိုးတက်ပွင့်အတွင်း မြန်မာလေ
တပ်ရဲ့ ငါးကြတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် တရုတ်
ပြည်ထဲက လယ်သမား (၅) ယောက်သေ
ဆုံးပြီး၊ အချို့ဒဏ်ရာရခဲ့စဉ်က တရုတ်
စစ်ကော်မရှင် ၃-ဥက္ကဋ္ဌကိုယ်တိုင် ကာကွယ်
ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်
ဆီကို တိုက်ရိုက် ဖုန်းနဲ့ဆက်သွယ် သတိ
ပေးခဲ့ပါသေးတယ်။ နောက်ထပ်၊ ထပ်မဖြစ်
ဖို့ ဒီဖြစ်စဉ်ကို အသေအချာ စုံစမ်းစစ်ဆေး
ပြီး တာဝန်ရှိသူတွေကို စစ်ဆေးဖို့ သေဆုံး
သူတွေရဲ့ မိသားစုတွေကို တောင်းပန်၊
လျော်ကြေးပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။
ဒီဖြစ်စဉ်အပြီးမှာ တရုတ်နယ်ခြားစောင့်
တပ်တွေချထားပြီး နှစ်ပေါင်း ၂၅ နှစ်
အတွင်းမှာ ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ် တရုတ်
တိုက်လေယာဉ်တွေကို နယ်ခြားမှာ စောင့်
ကြပ် ယုံသန်းစေခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်
သမ္မတဦးသိန်းစိန်အနေနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်
ကြီး ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်ကို စေလွှတ်ပြီး
တရုတ်တွေကို လျော်ကြေးပေး တောင်းပန်
စေခဲ့ရပါတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်ကိုကြည့်ရင်
တရုတ်ပြည်အနေနဲ့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၊
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်တို့အပေါ်
ဘယ်လို သဘောထားလာသလဲဆိုတာ
မှန်းဆကြည့်နိုင်ပါတယ်။

ကော်ဇောနီအစဉ်အလာ

ဘန်ဒေါင်းညီလာခံမှာ သမ္မတဦးသိန်း
စိန်နဲ့ တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင်းပင်တို့ တွေ့ဆုံ
ပြီး ၅ ရက်အကြာ ဧပြီလ ၂၇ ရက်မှာ
ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်နာယကကြီး
သူရဦးရွှေမန်းနဲ့ တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင်းပင်
တို့ ဘေဂျင်းမှာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြန်ပါတယ်။
တရုတ်သတင်းဌာန ဆင်ဟွာက ထုတ်ပြန်
တဲ့ သတင်းဓာတ်ပုံတွေမှာ သမ္မတရှီကျင်း
ပင်က ဦးရွှေမန်းကို ထူးထူးခြားခြား ပြီးရှင်
ဖော်ရွေ့ လှိုက်လှဲနွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုဆက်
ဆံခဲ့တာကို တွေ့ကြရပါတယ်။ ဆိုရရင်
ဘန်ဒေါင်းညီလာခံမှာ သမ္မတဦးသိန်းစိန်နဲ့
တွေ့ဆုံစဉ်ကထက် သူရဦးရွှေမန်းနဲ့ တွေ့ဆုံ
ရာမှာ သမ္မတရှီကျင်းပင်ရဲ့ အမူအရာဟာ
သိသာထင်ရှားစွာ ပိုမိုရင်းနှီးဖော်ရွေမှုကို
ပြသခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ သူရဦးရွှေ

ဒါ့အပြင်
တရုတ်အစိုးရရဲ့အဘော်
တစ်ပိုင်းဖြစ်တဲ့
Global Times
သတင်းစာ ကြီးကလည်း
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့
NLD ပါတီဟာ
လူထုအပေါ်လွှမ်းမိုးဩဇာ
ကြီးမားတယ်လို့
ထောက်ပြခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့
NLD ပါတီကို
ကျောခိုင်းပစ်ပယ်ထားလို့မရဘဲ
အလေးထား
ချဉ်းကပ်ဖို့လိုကြောင်း
တရုတ်အစိုးရကို
တိုက်တွန်းအားပေးပါတယ်...

မန်းဟာ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲတစ်
ယောက်ပါ။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးမျှသာ
ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တရုတ်ပြည်မှ သမ္မတရှီကျင်း
ပင်က သူရဦးရွှေမန်းကို နိုင်ငံတော်အကြီး
အကဲတစ်ဦးပမာ လေဆိပ်မှာ ကော်ဇောနီ
ကြီးခင်းပြီး ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ကြိုဆိုခဲ့ပါ
တယ်။ တကယ်တော့ ကော်ဇောနီခင်းပြီး
ကြိုဆိုတယ်ဆိုတာ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံ
ရေးမှာ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲတစ်ယောက်
အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလိုက်တဲ့ သဘောပါ
ပဲ။

ရှီကျင်းပင်ဟာ တရုတ်ကွန်မြူနစ်
ပါတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သလို၊ လက်ရှိ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့
သမ္မတလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူ
သူရဦးရွှေမန်းဟာလည်း အာဏာရ ကြံ့ခိုင်
ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သလို ပြည်
ထောင်စု လွှတ်တော်ရဲ့ နာယကကြီးလည်း
ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ သူရဦးရွှေ
မန်းဟာ ၂၀၁၅ ခု ရွေးကောက်ပွဲမှာ သမ္မတ
အဖြစ် ဝင်ရောက်အရွေးခံမယ်လို့ တရား
ဝင်ကြေညာထားတဲ့ သမ္မတလောင်းတစ်ဦး
လည်း ဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်
လည်း သူတို့နှစ်ဦးအကြား တွေ့ဆုံဆွေးနွေး
မှုမှာ နှစ်နိုင်ငံအကြား၊ ပါတီနှစ်ရပ်အကြား
ပိုမို ခိုင်မာတဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေ
ပြုလုပ်သွားကြဖို့ ကတိကဝတ်တွေ ထားခဲ့
ကြပုံရပါတယ်။

တရုတ်-မြန်မာနှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်
တွေအကြား ကာလရှည်ကြာစွာ ရင်းရင်းနှီး
နှီး ဆက်ဆံလာခဲ့ကြတဲ့ အလျှောက်၊
မြန်မာခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ သဘောထားနဲ့
အနေအထားကို တရုတ်တို့က ကောင်းစွာ
နားလည်သဘောပေါက်ထားပုံရပါတယ်။
တစ်ချိန်တည်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အရေးပါ
လှတဲ့ ပထဝီနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အနေအထား
ကို နားလည်ထားတဲ့အလျှောက် မဟာဗျူ
ဟာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို
အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းစေလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိပုံလည်း
ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အာဆီယံနိုင်ငံများနဲ့
တောင်တရုတ်ပင်လယ်အရေးမှာ မြန်မာ
နိုင်ငံဟာ တရုတ်ပြည်ရဲ့ အားထား နိုင်
လောက်တဲ့ မဟာမိတ်လည်း ဖြစ်လာ နိုင်ပါ

တယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ တရုတ်ပြည်ရဲ့ မဟာဗျူဟာ အကျိုးစီးပွားတွေ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာ ရှိထားပြီးဖြစ်တဲ့ အလျှောက် မြန်မာနိုင်ငံကို အေးချမ်းတည်ငြိမ်စေလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိပုံရပါတယ်။ တကယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ဒီမိုကရေစီအစိုးရ တက်လာခဲ့ရင်တောင် အနောက်အုပ်စုရင်ခွင်ထဲကို လုံးလုံးလျားလျား ရောက်မသွားအောင် မဟာဗျူဟာ အရ ထိန်းညှိပေးနိုင်မယ့် တည်ငြိမ်တဲ့ ညွန့်ပေါင်းအစိုးရတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေမဲ့ ဆန္ဒရှိနေပုံရပါတယ်။

မဟာဗျူဟာအရွေ့

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေနဲ့ နိုင်ငံရေး အနေအထားတွေအောက်မှာ တရုတ်ပြည်ရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ထားရှိတဲ့ မဟာဗျူဟာ သဘောထားတွေဟာ သိသာထင်ရှားစွာ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပါပြီ။ လတ်တလောကာလထက် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အလွန် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ဘယ်လို မဟာဗျူဟာ သဘောထားနှင့် ဆက်ဆံသွားမယ်ဆိုတာကို အလေးထားစဉ်းစားနေပုံရပါတယ်။ တရုတ်ပြည်ရဲ့ မဟာဗျူဟာ အရွေ့ဟာ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲနီးလာတာနဲ့အမျှ ပိုပြီး ပေါ်လွင်လာပါတယ်။ ဒီနေ့လို သမ္မတဦးသိန်းစိန်အပေါ် လူထုထောက်ခံမှု ကျဆင်းနေချိန်၊ တပ်မတော်နဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေ အကြား တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး မတည်ဆောက်နိုင်သေးတဲ့ အခြေအနေမျိုး အောက်မှာ တရုတ်သမ္မတရွှေကျင်ပင်နဲ့ သူရဦးရွှေမန်းတို့ တွေ့ဆုံခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်အစိုးရအနေနဲ့ လက်ရှိအစိုးရနဲ့ တပ်မတော်ရဲ့ သဘောထားတွေအရ တိုင်းပြည် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနဲ့ ပွဲအိမ်ရေး လုပ်ငန်းတွေ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလာစရာ အလားအလာနည်းပါးတယ်လို့ မြင်ပုံရပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူထုလက်ခံတဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်၊ တိုင်းရင်းသား ပြဿနာတွေကို ညင်သာပျော့ပြောင်းတဲ့ မူဝါဒတွေနဲ့ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးမယ့် အစိုးရတစ်ရပ် ဖြစ်ထွန်းလာရေးကို ပိုမိုလို

လားတဲ့ သဘောထားရှိပုံရပါတယ်။ တရုတ်အစိုးရအနေနှင့် စစ်ရေးအရ ဖြေရှင်းလိုတဲ့ အင်အားစုတွေရဲ့အစိုးရမျိုး ၂၀၁၅ခုအလွန်မှာမပေါ်ထွန်းစေလိုတဲ့ဆန္ဒရှိပုံလည်း ရပါတယ်။ တရုတ်ပြည်ရဲ့ဒီဆန္ဒ သဘောထားတွေအကောင်အထည်ပေါ် လာအောင် ပုံဖော်ပေးနိုင်စွမ်းရှိမယ့်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်အဖြစ် သူရဦးရွှေမန်းကိုအာဇာနည် လှိုက်လဲနွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုခဲ့ဟန်ရှိပါတယ်။

နောက်တစ်ချက် ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုင်ငံရေးမှာ အရေးပါလာမယ့် နိုင်ငံရေးအင်အား စုဖွဲ့မှုရဲ့ ပုံရိပ်ကတော့ သူရဦးရွှေမန်းနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ရဲ့ နွေးထွေးရင်းနှီးတဲ့ ဆက်ဆံရေးပါပဲ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ သူရဦးရွှေမန်းတို့ရဲ့ နှစ်ဦးချင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုဟာ အကြိမ် (၅၀) ထက်မနည်း ရှိတယ်လို့ သတင်းတချို့က ဆိုပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က မြန်မာပြည်ရဲ့ ပြဿနာတွေကို ဆွေးနွေးဖြေရှင်းဖို့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၊ သူရဦးရွှေမန်းနဲ့ သူမတို့ ပါဝင်တဲ့ (၄) ပွင့်ဆိုင် ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပဖို့ တင်ပြတောင်းဆိုခဲ့ပေမဲ့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်က အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြပြီး ရှောင်လွှဲနေခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေး လေ့လာသူတွေကတော့ ဒါဟာ တကယ်တမ်းမှာ '၄ ပွင့်ဆိုင်' မဖြစ်နိုင်ပဲ၊ 'နှစ်ပွင့်တစ်ခိုင်' ဇာတ်လမ်းသာဖြစ်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ အကဲဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်နဲ့ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်တို့က တစ်ခိုင်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ သူရဦးရွှေမန်းတို့ကတစ်ခိုင်၊ နှစ်ခိုင်ကွဲနေကြရပါတယ်။ ဒီနှစ်ပွင့်တစ်ခိုင် ဇာတ်လမ်းမှာ တရုတ်ပြည်အနေနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ သူရဦးရွှေမန်းတို့ရဲ့ နှစ်ပွင့်တစ်ခိုင်ကို ပိုမိုလိုလားထောက်ခံမယ့် သဘောရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်းသမ္မတရွှေကျင်ပင်ကိုယ်တိုင် ၂၀၁၅ ခု ရွေးကောက်ပွဲအလွန်မှာတည်ငြိမ်ခိုင်မာတဲ့ ညွန့်ပေါင်းအစိုးရတစ်ရပ်ကို မြင်လိုတဲ့ဆန္ဒ ရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြောဆိုခဲ့တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒါ့အပြင် တရုတ်အစိုးရရဲ့ အာဘော်တစ်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ Global Times သတင်းစာကြီးကလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ NLD ပါတီဟာ လူထုအပေါ်လွှမ်းမိုးခြင်းကြီးမားတယ်လို့ ထောက်ပြခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ NLD ပါတီကို ကျောခိုင်းပစ်ပယ်ထားလို့မရဘဲ အလေးထား ချဉ်းကပ်ဖို့လိုကြောင်း တရုတ်အစိုးရကို တိုက်တွန်းအားပေးပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ နှစ်ပါတီအကြား ပုံမှန်ဆက်ဆံရေး ထူထောင်တိုးမြှင့်တည်ဆောက်သွားကြဖို့ အကြံပြုထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီအဆိုပြုချက်အတိုင်းလည်း NLD ပါတီကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွေ တရုတ်ပြည်လေ့လာရေး ခရီးစဉ်ချီတက်ခဲ့ကြတဲ့ အကြိမ်တွေလည်း မနည်းတော့ပါဘူး။ ဒီနှစ်ဆန်းပိုင်းကာလတွေမှာတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ တရုတ်ပြည်ခရီးစဉ်အတွက် တရုတ်သံအမတ်ကြီးကိုယ်တိုင် လာရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတယ်လို့ သတင်းတွေထွက်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုအချိန်အထိတော့ အကောင်အထည်မပေါ်သေးပါဘူး။ တရုတ်ပြည်ကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဖိတ်ကြားရာမှာတော့ ပါတီဥက္ကဋ္ဌ၊ လွှတ်တော်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌတစ်ယောက် အဖြစ်ဖိတ်ခေါ်လို့တော့ ဘယ်လိုမှလက်ခံနိုင်စရာရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ တခြားနိုင်ငံတကာ တိုင်းပြည်အသီးသီးကလိုလူထုခေါင်းဆောင်၊ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကာ ထိုက်တန်စွာ ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်လိုအခြေအနေအကြောင်း အချက်ကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ တရုတ်ပြည်ခရီးစဉ်တစ်ရပ်ကို ထိုက်တန်စွာစီစဉ်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် ပါတီနှစ်ရပ်တိုင်းပြည်နှစ်ပြည်အတွက် ရေရှည်အကျိုးရှိစေမယ့် ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းကို အမြော်အမြင်ရှိစွာ လှမ်းလိုက်တာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အရေးကြီးတာက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တရုတ်မြေပေါ်ကို ခြေချလိုက်ချိန်မှာ ကော်ဇောနီကြီးတစ်ချပ်လှပခဲ့ညားစွာ ခင်းထားပေးဖို့တော့လိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။

သန်းလှိုင်

ကချင်ပြည်နယ်
ပုတာဘိုနီစင်တွင်
လူထုနှင့်တွေ့ဆုံနေသော
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
ဇာတ်ပုံ- 7 day Journal

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အင်န်အယ်လ်

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ကြေညာထားတဲ့အတိုင်းဆိုရင်တော့ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို လာမယ့်အောက်တိုဘာလကုန် နိုဝင်ဘာလဆန်းမှာ ကျင်းပမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ဖို့အတွက် နိုင်ငံရေးပါတီအသီးသီးကလည်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေကြပါပြီ။

ယခုအခါမှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်အနေနဲ့လည်း ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်နေအတွက် ပြင်ဆင်မှုတွေလုပ်နေပါတယ်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေပြုလုပ်နေသလို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတွေ ရွေးချယ်နေနဲ့ရွေးကောက်ပွဲ မူဝါဒတွေချမှတ်ရေး၊ စည်းရုံးရေးစီမံချက်တွေချမှတ်ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်နေကြပြီလို့ သိရပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီအောင်ပွဲခံရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရာမှာရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရှိရေးဆိုတဲ့နည်းလမ်းတစ်ခုတည်းကို အသေအချင်ကိုင်ထားတဲ့သဘောတော့မတွေ့ရပါဘူး။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လ

မြိုင်မြို့ကို သွားရောက်ခဲ့စဉ် မေလ ၁၆ ရက်က သထုံမြို့ကိုရောက်ရှိခဲ့ရာမှာ ပြည်သူ့လူထုကိုနှုတ်ခွန်းဆက် မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်ပြောခဲ့တယ်။ ဒေါ်စုကသူ့ရဲ့မိန့်ခွန်းထဲမှာ “နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုဟာ တိုင်းပြည်အကျိုးပြုချင်ရင်ရွေးကောက်ပွဲ အောင်နိုင်ရေးကိစ္စတစ်ခုတည်းကိုစဉ်းစားလို့မရဘူး။ အချို့ပါတီတွေကတော့ရွေးကောက်ပွဲ အောင်နိုင်ရေးကိစ္စကိုသာစဉ်းစားနေကြတယ်” လို့ ပြောဆိုခဲ့တယ်။

ဒေါ်စုက “အဲဒီလို ကျွန်မတို့လုပ်လို့မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ကတော့ပြတ်သားတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲနိုင်ချင်တာပေါ့။ အဲဒါလည်း ကြုံတုန်းပြောရမယ်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကိုပဲမဲပေးပါ။ ကျွန်မတို့ရွေးကောက်ပွဲနိုင်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ရွေးကောက်ပွဲနိုင်တာကို ရွေးမလား၊ တိုင်းပြည်အတွက်မှန်ကန်တဲ့လမ်းကို ရွေးမလားဆိုရင် ကျွန်မတို့တိုင်းပြည်အတွက် မှန်ကန်တဲ့လမ်းကိုရွေးမယ်။ ရွေးကောက်ပွဲနိုင်ခြင်း၊ နှံ့ခြင်းသည်တစ်ခဏပဲ။ တိုင်းပြည်အတွက်မှန်ကန်တဲ့လမ်းကို မရွေးမိလို့ချီရင်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်အင်မတန်မှနစ်နာသွားမယ်”

“အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့ ရွေးကောက်ပွဲ နိုင်ချင်တယ်။ နိုင်အောင်လည်း ကြိုးစားမယ်။ ဒါပေမဲ့ဘာလုပ်လုပ် နိုင်ရင်ပြီးရောဆိုတဲ့စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့တော့ ကျွန်မတို့မလုပ်

အင်န်အယ်လ်ဒီအတွက်
အချိန်အကန့်အသတ်ရှိနေသလို
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက်လည်း
အချိန်အကန့်အသတ် ရှိနေပါတယ်။

ဒီနှင့် ဒီမိုကရေစီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ

■ ဝင်းထွဋ်ဇော်

ဘူး” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒေါ်စုရဲ့ အထက်ပါပြောစကားတွေ အရဆိုရင်တော့ အင်န်အယ်ဒီ(NLD) ပါတီ အနေနဲ့ ၂၀၁၅ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်မယ်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲမှာ အနိုင်ရ ချင်တယ်။ နိုင်အောင်လည်း ကြိုးပမ်းမယ် ဆိုတဲ့ အင်န်အယ်ဒီပါတီရဲ့ သဘောထား ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိကြရပါပြီ။

သမိုင်းအညွှန်းထားကြီးတဲ့ ပါတီ

တကယ်တော့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ ရှစ်ဆယ်ရှစ် ဒီမိုကရေစီလူထု အရေးတော်ပုံကြီးအတွင်းက ပေါက်ဖွားလာ တဲ့ သမိုင်းအစဉ်အလာကြီးမားသော နိုင်ငံ ရေးပါတီကြီးပါ။ အင်န်အယ်လ်ဒီ (NLD) ဟာ ၁၉၈၈ အရေးတော်ပုံကြီးအတွင်းကစ ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းအစိတ်ခန့်ကာလ အတွင်းမှာ နဝတ/နအဖ စစ်အစိုးရရဲ့ ဖိ နှိပ်မှုတွေကို ရင်ဆိုင်ရင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီမို ကရေစီရရှိရေးအတွက် တစ်စိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ပါတီပါ။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် အင်န်အယ်လ်ဒီခေါင်းဆောင်ပိုင်းရော အင်န် အယ်လ်ဒီရဲ့ ရပ်/ကျေး အဆင့်ရှိတဲ့ ပါတီ ဝင်တွေဟာ အာဏာရှင်အစိုးရရဲ့ ဖမ်းဆီး နှိပ်ကွပ်မှုတွေ၊ ထောင်ချမှုတွေကို အကြိမ် ကြိမ် ခံခဲ့ကြရတယ်။ အချို့ပါတီဝင်တွေဟာ လည်း အာဏာရှင်စစ်အစိုးရရဲ့ ဖမ်းဆီးနှိပ် စက်မှုတွေနဲ့ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုတွေ ကြောင့် သေဆုံးခဲ့ကြရတယ်။

အင်န်အယ်ဒီပါတီဝင် အများအပြား ဟာ အကျဉ်းထောင်တွေထဲမှာ သေဆုံးခဲ့ ကြရသလို ဒီပဲယင်းအကြမ်းဖက်မှုအတွင်း မှာလည်း သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ကြရတယ်။ အချို့ ဆိုရင်လည်း ပြည်ပမှာ လုပ်ကြသတ်ဖြတ် ခြင်းခံရပြီး သေဆုံးခဲ့ရတယ်။ ဥပမာ ဒေါက် တာစိန်ဝင်းခေါင်းဆောင်တဲ့ အထေးရောက် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဦးဝင်းကိုဆိုရင် ထိုင်းနိုင်ငံ တစ်နေရာမှာ စစ်အစိုးရထောက်လှမ်းရေး တွေရဲ့ လုပ်ကြသတ်ဖြတ်မှုဖြင့် သေဆုံးခဲ့ ရတယ်။

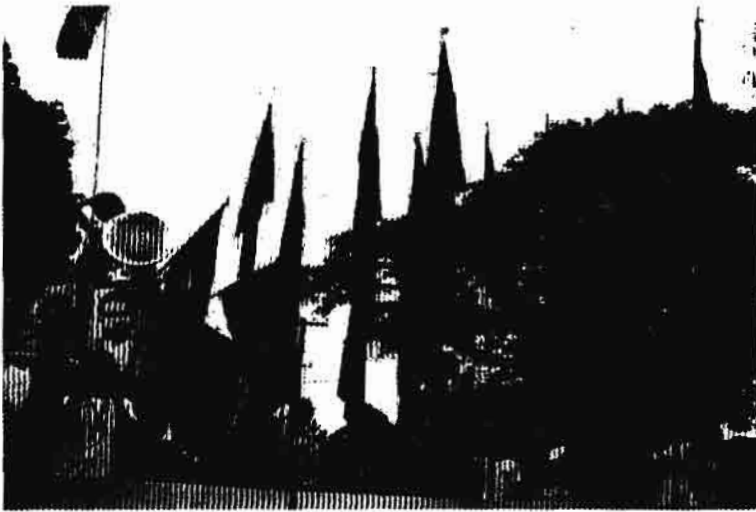
လူထုတစ်ခွဲနက်ထောက်ခံခဲ့

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဟာ မြန်မာဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကို မှန်မှန် ကန်ကန်နဲ့ တစိုက်မတ်မတ်ဦးဆောင်ခဲ့မှု ကြောင့် လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၂နှစ်အထိ ကာလ တစ်လျှောက်မှာ လူထုထောက်ခံမှုကိုအခိုင် အမာရရှိခဲ့တယ်။

ထိုကာလတွေတုန်းကဆိုရင် ဒီမိုက ရေစီအင်အားစုတွေ၊ နိုင်ငံရေးတက်ကြွလှုပ် ရှားသူတွေအပါအဝင် လူထုအလွှာအသီး သီးက အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို တစ်ခဲနက် ထောက်ခံခဲ့ကြတယ်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေ စီအဖွဲ့ချုပ်ကို ဝန်းရံရမယ်ဆိုတဲ့စကားကို ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေအားလုံးက တညီ တညွတ်တည်း ပြောခဲ့ပါတယ်။

ထိုသို့ပြောတဲ့အတိုင်းလည်း ဒီမိုကရေ စီအင်အားစုတွေက အင်န်အယ်လ်ဒီကို ထောက်ခံကြတယ်။ ဒီမိုကရေစီအရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ဖြစ်ရပ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာ

အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေကို ကန့်ကွက်ဆန့်ကျင်ဆန္ဒထုတ်ဖော်သောအမျိုးသမီးတစ်ယောက်

တိုင်းမှာ ထောက်ခံခဲ့ကြတယ်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကိစ္စမှာလည်း ဒီမိုကရေစီပြည်သူတွေအနေနဲ့ အင်န်အယ်လ်ဒီရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဂံမ-၄၃ပြင်ဆင်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ညီညာဖြူ ထောက်ခံခဲ့ကြတယ်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အနေနဲ့ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့တဲ့ကာလဟာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲကာလနောက်ပိုင်းမှာ လူထုထောက်ခံမှုအများဆုံးရရှိတဲ့ အချိန်လို့ ဆိုရမှာပါ။

၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လူထုစည်းရုံးရေးခရီးစဉ်တွေအတွင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရောက်လေရာ ဒေသတိုင်းမှာ လူထုကြီးက တခဲနက်ထောက်ခံ ကြိုဆိုခဲ့ကြတယ်။ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမှာ ၄၅ နေရာအနက် ၄၃ နေရာမှာ အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။

ခါးစည်းခံခဲ့ကြရ

တကယ်တော့ ပြည်သူလူထုကြီးဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်းမှာ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရတွေရဲ့ ဗိုလ်ကျဦးမို့တွေ၊ ဖိနှိပ်မှုတွေနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေ၊ နိုင်ငံရဲ့ သယံဇာတတွေနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ ဥစ္စာနေတွေကို လုယက်ယူငင်တဲ့

လုပ်ရပ်တွေကို ခါးစည်းခံခဲ့ကြရတယ်။

စစ်အာဏာရှင်အစိုးရတွေရဲ့ ဆိုးယုတ်မှုတွေနဲ့ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုတွေကို ကောင်းစွာနားလည်သဘောပေါက်နေကြတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ အင်န်အယ်လ်ဒီကို မိမိတို့တို့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သစ်ဆီသို့ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုပြီး ခေါ်ဆောင်သွားမယ့် ရွေ့ဆောင်ပါတီကြီးအဖြစ် သဘောထားခဲ့ကြတယ်။

အင်န်အယ်လ်ဒီကို မိမိတို့ရဲ့ အနာဂတ်အတွက်မျှော်လင့်အားထားရမယ့် နိုင်ငံရေးပါတီကြီးတစ်ခုအဖြစ် ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြတယ်။ “မိမိတို့ရဲ့ အနာဂတ်ဟာ အင်န်အယ်လ်ဒီပါတီအပေါ်မှာ မှီတည်နေတယ်” လို့ ယူဆသူတွေလည်း အများအပြားရှိနေပါတယ်။

မေးခွန်းထုတ်ရောပြန်မိ

သို့ပေမဲ့ ၂၀၁၂ နောက်ပိုင်းမှာတော့ အင်န်အယ်လ်ဒီရဲ့ အချို့သောရပ်တည်ချက်တွေ၊ ပြောဆိုချက်တွေဟာ ပြည်သူတွေအကြားမှာ မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

၁။ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစံကိန်းမှာ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ ပြည်သူတွေဘက်က ပြတ်ပြတ်သားသား မရပ်ခဲ့ဘဲ အစိုးရနဲ့ ပူးပေါင်းခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံပြည်သူတွေနဲ့ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှား တက်ကြွသူတွေက ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြ

တယ်။

၂။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘင်္ဂါလီအရေးမှာ အင်န်အယ်လ်ဒီရဲ့ရပ်တည်ချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ရခိုင်ပြည်သူတွေအကြားမှာ မကျေနပ်မှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။

၃။ မြစ်ဆုံကိစ္စမှာလည်း လူထုတစ်ရပ်လုံးက တက်တက်ကြွကြွကန့်ကွက်နေချိန်မှာ NLD အနေနဲ့ ဦးဆောင်ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုခဲ့တဲ့အတွက် NLD ရဲ့ ပုံရိပ်ဟာ ထိခိုက်ခဲ့ရတယ်။

၄။ တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ဖြစ်ပွားနေတဲ့ စစ်ပွဲတွေနဲ့ပတ်သက်လို့လည်း ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးတို့အတွက် သဘောထားထုတ်ပြန်ခြင်း၊ တက်တက်ကြွကြွပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတွေ မလုပ်ခဲ့တာကြောင့် NLD ဟာ ဝေဖန်ခံခဲ့ရတယ်။

၅။ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ မျိုးစောင့်ဥပဒေကို ကန့်ကွက်မှုကြောင့်လည်း လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေးအစွန်းရောက်တွေရဲ့ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခြင်း ခံရရုံမကဘဲ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးလွှမ်းမိုးမှုအတွက် ဦးခိုင်းနေကြတဲ့ သဘောထားအလယ်အလတ်ရှိသူ (Moderate) တွေရဲ့ အထင်အမြင်လွှဲမှားမှုတွေကို ခံခဲ့ရတယ်။

၆။ လက်ပံတန်းကျောင်းသားသပိတ်ကိစ္စမှာ အစိုးရက ကျောင်းသားတွေကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှိပ်နင်းမှု၊ ဖမ်းဆီးထောင်ချမှုတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အင်န်အယ်လ်ဒီအနေနဲ့ထိထိရောက်ရောက်ကန့်ကွက်ရှုတ်ချမှုတွေမလုပ်တဲ့အပေါ်မှာ အင်န်အယ်လ်ဒီကို ဝေဖန်မှုတွေ မြင့်တက်လျက်ရှိတယ်။

၇။ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေကိုကန့်ကွက်နေတဲ့ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေတဲ့ NNER ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အင်န်အယ်လ်ဒီရဲ့ အရန်ဗဟို အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင် (အချန် CEC) ဒေါက်တာသိန်းလွင်ကို အရန်စီအီးစီအဖြစ်မှ ရပ်ဆိုင်းခဲ့တယ်။ ထိုအချက်ကလည်း ကျောင်းသားတွေ

အကြားမှာ အင်န်အယ်လ်ဒီအပေါ်
ယုံသင်ကြောင်ထင် ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။
၈။ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ အလွတ်သတင်း
ထောက် ကိုပါကြီး အသတ်ခံရမှု၊
ကချင်ကျောင်းဆရာမလေးနှစ်ဦး အ
သတ်ခံရမှု၊ လက်ပံတောင်းတောင်မှာ
ဒေါ်ခင်ဝင်း ပစ်သတ်ခံရမှုတွေနဲ့ ပတ်
သက်ပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် မကန့်
ကွက်ခဲ့ခြင်းကိုလည်း ဒီမိုကရေစီတက်
ကြွလှုပ်ရှားသူတွေအကြားမှာ ကျေ
နပ်မှု မရှိကြပါဘူး။

ကောင်းမွန်ခဲ့ပါတယ်။
ထိုဆက်ဆံရေးဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်လာတာနဲ့
တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ အင်န်အယ်လ်ဒီနဲ့ ဒီမို
ကရေစီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေအကြား
ဆက်ဆံရေးဟာ တစ်စတစ်စအားနည်းလာ
ခဲ့တယ်။ ဒီမိုကရေစီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ
ဟာ “ဒီမိုကရေစီအောင်ပွဲခံရေး၊ အာဏာ
ရှင်စနစ်ကို နောက်ကြောင်းမပြန်နိုင်ရေးတို့
အတွက် မိမိတို့ဘာသာ လှုပ်ရှားကြိုးပမ်းကြ
မှ ဖြစ်တော့မယ်။ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ အစိုး
ရနဲ့ ပူးပေါင်းနေတဲ့ သာ ပိုမိုအလေးပေးနေ
တယ်” လို့ ယူဆလာကြပုံရပါတယ်။

ထိုအမှားတွေကတော့ (၁) အစိုးရရဲ့ ဒီမိုက
ရေစီကတိတွေကို အလွယ်တကူယုံခဲ့ခြင်း၊
(၂) ပါတီချုပ်ချုပ်တပ်သား (Veteran) တွေ
ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းနိုင်အောင် မကြိုး
စားခြင်း၊ (၃) ပါတီတွင်းမှာ စဉ်ဆက်မပြတ်
နိုင်ငံရေးပညာပေးနိုင်ရေးအတွက် ပါတီ
သင်တန်းကျောင်းဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ (၄) ခေါင်း
ဆောင်သူကိုယ်တိုင်က ဖြန့်မာနိုင်ငံရေးမှာ
အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးစဉ်းစားတွေ
ခေါ်ပွဲစုံစုံ(Western Political Thinking)
နဲ့ လုပ်ဆောင်နေခြင်း၊ (၅) နိုင်ငံရေးလုပ်ရာ
မှာ ခေတ်ပညာကို အဆင့်မြင့်တက်ကျွမ်းသူ
တွေ (မဟာဘွဲ့ရတွေ၊ ဆရာဝန်အင်ဂျင်နီ
ယာတွေ၊ ပါရဂူဘွဲ့ရတွေ) လုပ်မှ ဝိကောင်း
မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်များတွေ လွှမ်းနေ
ပုံရခြင်း (ထို့အတွက် ပါတီတွင်းမှာရှိတဲ့
ခေတ်ပညာသိပ်မတတ်သူတွေအကြားမှာ
စိတ်ဓာတ်ကျမှုတွေ ရှိလာနိုင်ပါတယ်) ဆို
တဲ့အမှားတွေကို ကျွန်တော့်အဖွဲ့က ရပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ

ယနေ့အချိန်မှာတော့ “ဒီမိုကရေစီ စဉ်
ဆက်မပြတ်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့” “လူ့အခွင့်အ
ရေးရှေ့နေများကွန်ရက်” “ပြည်သူ့အကျိုး
ဆောင်ကွန်ရက်” “ပြစ်ဆိုလမ်းလျှောက်
အဖွဲ့” “နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများ
အဖွဲ့” “၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲလွှတ်တော်
တိုယ်စားလှယ်များအဖွဲ့” စတဲ့ ရွေးကောက်
ပွဲဝင်မယ့် နိုင်ငံရေးပါတီမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့
ပေါင်းများစွာကို ဖွဲ့စည်းပြီး မိမိတို့တတ်စွမ်း
သလောက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေကြတာ
တွေ့ရတယ်။ ဒါ့အပြင် အင်န်အယ်လ်ဒီလူ
ဟောင်း တွေကလည်း နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု
ထူ ထောင်ခဲ့တာလည်း တွေ့ရပါတယ်။

တကယ်တော့ ယခုအချိန်မှာ အင်န်
အယ်လ်ဒီဟာ အထက်ပါအင်အားစုတွေ
ကို မိမိချဲ့ခေါင်းဆောင်မှုအောက်မှာ ဆက်
လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မယ်ဆိုရင် ၂၀၁၅
ရွေးကောက်ပွဲဟာ အင်န်အယ်လ်ဒီအနေနဲ့
၉၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့် အနိုင်ရနိုင်တဲ့ပွဲပဲ ဖြစ်ပါ
လိမ့်မယ်။ အကယ်၍ အစိုးရအနေနဲ့ အ
ကြောင်းအမျိုးမျိုးပြပြီး ၂၀၁၅ ရွေးကောက်
ပွဲကို မလုပ်ခဲ့ရင်တောင်မှ ဖြန့်မာဒီမိုကရေစီ
အရေးတော်ပုံဟာ ခိုင်ပွဲရပ်နဲ့ အောင်ပွဲခံနိုင်
မယ့်အနေအထားမှာ ရှိနေတယ်။

အဓိကအမှားများ

သို့ပေမဲ့အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ အောက်
ပါအဓိကအမှားကြီးငါးခုကို မရည်ရွယ်ဘဲ
(Unwittingly) ကျူးလွန်ခဲ့မိပုံရပါတယ်။

အချိတ်အဆက်မရှိဆောင်ရွက်ရန်

တကယ်တော့ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ
ရေးအခါအကျွေးမှာ အင်န်အယ်လ်ဒီအနေ
နဲ့ တာဝန်ကျေပွန်အောင်လုပ်ဖို့ဆိုတာဟာ
အလွန်ကြီးမားတဲ့တာဝန်ပါ။ သို့ပေမဲ့လည်း
အင်န်အယ်လ်ဒီသည်သာ ထိုတာဝန်ကို
ကျေပွန်အောင်ထမ်းဆောင်နိုင်ရေးအတွက်
စွမ်းရည်အပြည့်ဆုံးပါတီလို့ ဆိုရမှာပါ။

ဒါ့အပြင် ထိုတာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ရာ
မှာ အချိန်အကန့်အသတ် ရှိနေပါတယ်။
နိုင်ငံရေးဇာတ်မျောသွားလို့ မပြစ်ပါဘူး။

အင်န်အယ်လ်ဒီအတွက် အချိန် အ
ကန့်အသတ်ရှိနေသလို ဒေါ်အောင်ဆန်းစု
ကြည်အတွက်လည်း အချိန်အကန့်အသတ်
ရှိနေပါတယ်။

ဒါကြောင့် အင်န်အယ်လ်ဒီအနေနဲ့
လာမယ့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ လုံးဝ
အောင်ပွဲခံနိုင်ရေးအတွက် အစွမ်းကုန်ကြိုး
ပမ်းတာနဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာလည်း ဒီမိုက
ရေစီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူအားလုံးနဲ့ အချိတ်
အဆက်မရှိ စည်းရုံးဆောင်ရွက်သင့်လှပါ
တယ်။

ဝင်းထွဋ်လတ်

ပေါင်းလည်းပေါင်း တိုက်လည်းတိုက်

တကယ်တော့ အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ
သောရိုးရေးသားခဲ့ပြီး ဦးဝင်းတင် ထပ်ဆင့်
အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့တဲ့ “အများပြည်သူ သ
ဘောမတူတဲ့ အဓိပ္ပာယ်အဓိပ္ပာယ်သမ္မတ ဖိဆန်
ကြ” ဆိုတဲ့ကြွေးကြော်သံကို ကိုင်စွဲခဲ့တဲ့
ခေတ်ကအတိုင်း ဆက်လက်လျှောက်လှမ်း
မယ်ဆိုရင်တော့ ၁၉၉၀ တစ်စုံတစ်ကလို့ပဲ
ဒီမိုကရေစီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေနဲ့ လူထု
တစ်ရပ်လုံးရဲ့ထောက်ခံမှုကို ယခုထက်ပိုပြီး
ရနိုင်ပါတယ်။

အကယ်၍ အင်န်အယ်လ်ဒီအနေနဲ့
ထိုလမ်းကြောင်းကို ဆက်လက်ကိုင်စွဲခဲ့ရင်
တော့ အုပ်စိုးသူတွေနဲ့ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှု
တွေ ပိုမိုကြုံတွေ့ရမှာ သေချာပါတယ်။ သို့
ပေမဲ့ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲရဲ့ အနှံ့နဲ့အနိုင်
အမြေကတော့ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ပေါ်ထွက်
လာမှာပါ။

သို့ပေမဲ့အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်
ဟာ ၂၀၁၀ နောက်ပိုင်း နိုင်ငံရေးမဟာဗျူ
ဟာချမှတ်ရာမှာ၊ အစိုးရနဲ့ဆက်ဆံရာမှာ
ပေါင်းလည်းပေါင်း တိုက်လည်းတိုက် မဟာ
ဗျူဟာ (Unite and Struggle) ကို ရွေး
ချယ်ခဲ့ပုံရပါတယ်။

ထိုဗျူဟာကိုချမှတ်ခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၁၃
ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းလောက်အထိကာလမှာ
အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ ပြည်ခိုင်ဖြိုးအစိုးရနဲ့
ဆက်ဆံရေးအထူးကောင်းမွန်ခဲ့တယ်။ ဒေါ်
အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၊
လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သူရဦးရွှေမန်း စတဲ့ခေါင်း
ဆောင်တွေအကြားဆက်ဆံရေးဟာ အထူး

အကြပ်အတည်းပေါင်းစုံကျော်လွှားရေး

အေးအောင်ဆန်းအုကြည်

အဝေဒီကန်အိုဇွဲတွင်
သူရဦးရွှေဝန်း မီဒီယာနှင့်တွေ့ဆုံစဉ်။

အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးသည် လတ်တလော မြန်မာ့နိုင်ငံရေးတွင်အမြင့်မားဆုံးစိန်ခေါ်မှုကြီးပင်ဖြစ်သည်။ မသင့်မြတ်နိုင်သရွေ့၊ ဒီမိုကရေစီရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးတို့သည် လမ်းချောနေဦးမည်သာဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ပြည်အရေးသည်လည်း ရှုပ်ထွေးသထက်၊ ရှုပ်ထွေးနေဦးမည်သာဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးသည် အဘက်ဘက်မှချွတ်ခြံကျနေသည့် နိုင်ငံတော်ပြည်အရေးတွင် အရေးပေါ်ကုထုံး၏အဓိကအသက် ကယ် ဆေးဟုပင်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရကတည်းက၊ ယနေ့တိုင်အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးသည် ပျောက်ဆုံးနေဆဲဖြစ်သည်။ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကအတည်ပြုခဲ့သော ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေသည်ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိ ကဝတ်များနှင့်အညီ၊ တိုင်းရင်းသား များအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်၊ တန်းတူရည်တူခွင့်နှင့် ကိုယ်ကြံ့မာကိုယ်မန်တီးနိုင်ခွင့်တို့ကို အပ်နှံနိုင်ရန် ဖျက်ကွက်ခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ပြီး ခေတ်အစိုးရ လွှတ်တော်များနှင့်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတို့၏အားနည်းချက်များ၊ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကိုနိုင်ငံရေးနည်းလမ်းနှင့်အညီတွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖြေရှင်းရန် ဖျက်ကွက်ခဲ့မှုများကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်မီးသည်လွတ်လပ်ပြီးသည့်နောက် အရှိန်အဟုန်နှင့် တောက်လောင်ခဲ့ရသည်။ ပြည်တွင်းစစ်ကိုအကြောင်းပြုလျက် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုသည် ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။ ပြည်တွင်းစစ်၏နိဒါန်းသည် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၏အားနည်းချက်များ၊ နိုင်ငံရေးအရတွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖြေရှင်းရန်ဖျက်ကွက်ခဲ့မှုများနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေသည်။

နှင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး

■ ဒေါက်တာရန်မျိုးသိမ်း

နိုင်ငံရေးပြဿနာများ၊ ပဋိပက္ခများနှင့်ရှုပ်ထွေးနေသည့်နိုင်ငံများတွင် အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်မှုကိုတည်ဆောက်ခြင်းသည် အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးပင်ဖြစ်သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်များအလွန် နိုင်ငံရေးစားပွဲပိုင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများသည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ဆီ ဦးတည်စေမည်ဖြစ်သည်။ အမှန်တရားနှင့်သင့်မြတ်ရေးကော်မရှင်ကို အတိတ်ကာလ ကတည်းကရှိနေခဲ့သော ပဋိပက္ခများအမြေရှာနိုင်ရေးရည်မှန်းလျက်၊ အစိုးရနှင့်အစိုးရမဟုတ်သူများ၏မှားယွင်းမှုများ၊ လွှဲချော်မှုများအား ဖော်ထုတ်နိုင်ရေး ဦးတည်ဖွဲ့စည်းလေ့ရှိသည်။ အဆိုပါကော်မရှင်များသည် ပြဿနာနှင့် ပဋိပက္ခများ၏အကြောင်းရင်းခံများကိုဆန်းစစ်လေ့လာလျက်၊ အမြေရှာနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်လေ့ရှိသည်။ လက်စားချေရေးဆီ ဦးတည်လေ့မရှိသော်လည်း၊ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့်၊ မှားယွင်းမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုကို ဝန်ချတောင်းပန်သင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းဆော်ကြံလေ့ရှိသည်။ တရားဝင် ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းသည်လည်း အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး တွင် အရေးပါသောအဆင့်တစ်ဆင့်ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် လမ်းပြမြေပုံတစ်ရပ်ကို တနဦးရေးဆွဲအတည်ပြုနိုင်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပြီး၊ အဆိုပါလမ်းပြမြေပုံနှင့်အညီ ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးခရီးရှည်ကိုရှေ့ဆက်နိုင်ရန်နိုင်ငံရေးအရ တောင့်တင်းကြံ့ခိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရ တပ်မတော်၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးတည်ဆောက်လိုသည့် နိုင်ငံရေးအာသိသ နှင့် ဆန္ဒကြီးကြီးမားမားရှိနေရန်ပဓာနကျမည်ဖြစ်သည်။ ရေပေါ်ဆီအမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ရေပေါ်ဆီတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့်မည်ကမတ္တအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးတို့သည်အကျိုးထက်၊ အဆိုးဘက်ကို

ပင် ဦးတည်စေနိုင်သည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ရက်သတ္တပတ်လှုပ်ရှားမှုများကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ဖော်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုအကြား အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၏ အရေးပါမှု၊ သော့ချက်ကျမှုများကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးအသိပညာပေးနိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

လက်ငင်းမြန်မာနိုင်ငံရေးတွင် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဖော်ဆောင်မည်ဆိုလျှင်၊ ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ်များနှင့်အညီ၊ နိုင်ငံရေးအရ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခံလျက်၊ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတစ်ရပ် သတ်သတ်မှတ်မှတ်ရှိရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် ပြဌာန်းချက်များ မပါရှိလျှင်၊ တစ်နိုင်ငံလုံးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသည် ရုပ်လုံးမပေါ်နိုင်ပေ။ ပစ်ခတ်တိုက်

ခိုက်မှုမရပ်စဲနိုင်လျှင် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းဦးမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကို ထိရောက် တွင်ကျယ်စွာ ကျင်းပနိုင်ခြင်းမရှိလျှင်၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးသည် အလွမ်းဝေးနေဦးမည်ဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည်ဖော်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိ သရွေ့၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးသည်လည်းရေပေါ်တွင်နေသည့် အရုပ်သာဖြစ်နေဦးမည်မှာ ဧကန်မှန်ဖြစ်သည်။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုစနစ်ကိုအခြေပြုသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်တည် လာရေးသည် မျက်မှောက်နိုင်ငံရေး၏ စိန်ခေါ်မှုကြီးပင်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ(၂၀၀၈ ခုနှစ်)နှင့်ဆက်စပ်သော အကြပ်အတည်းကို ဗျူဟာမြောက်၊ သူနိုင်ကိုယ်နိုင်မမြတ်ကျော်နိုင်သရွေ့၊ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး မှော်မှန်းချက်များသည် ကြန့်ကြာနေဦးမည်ဖြစ်

ရေပေါ်ဆီ
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး
ရေပေါ်ဆီတွေ့ဆုံဆွေးနွေး
ပွဲများနှင့်မည်ကမတ္တ
အပစ်အခတ်ရပ်စဲ
ရေးတို့သည်အကျိုးထက်၊
အဆိုးဘက်ကိုပင်
ဦးတည်စေနိုင်သည်။
နိုင်ငံတော်အဆင့်
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး
လှုပ်ရှားမှုများ...

သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတို့သည် တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒသဘောထားအမှန်ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မှုအပိုင်းတွင် အားနည်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲနှင့်အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများကို ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူရာတွင်လည်း တရားမျှတမှု၊ လွတ်လပ်မှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအပိုင်းတို့၌ အားနည်းခဲ့သည်ဟု ယေဘုယျသုံးသပ်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတွင် တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုအများစု၏ဆန္ဒသဘောထားနှင့်အညီ ရေးဆွဲအတည်ပြုပြဌာန်းနိုင်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတစ်ရပ် ကွက်လပ်ဖြစ်နေခြင်းသည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဝိ၍အလှမ်းဝေးစေမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးပြဿနာကို ချဉ်းကပ်ဖြေရှင်းရာတွင် အထူးတစ်ထုံးဖြစ်နေ ဆဲဟု ကောက်ချက်ပြုနိုင်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူစုစုပေါင်း၏ ၉၂.၄၈ ရာခိုင်နှုန်းထောက်ခံမှုဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အတည်ပြုခဲ့သည်ဆိုသော အချက်မှာလည်း အငြင်းပွားဖွယ်ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်မှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် သတင်းမီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍတို့ ဖွေးဖိုန်နေသည့်ကာလတွင် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကို ကျင်းပခဲ့ပြီး ၅/၉၆ ဥပဒေပါပြဌာန်းချက်များနှင့်ပြစ်ဒဏ်များသည် နိုင်ငံသား တစ်ဦးချင်းစီ၏ လွတ်လပ်စွာဆွေးနွေးပိုင်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ခဲ့သည့် အလျောက်၊ ဥပဒေကြောင်းအရ ပဋိညာဉ်မမြောက်သော ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူမှုအဖြစ်ကောက်ချက်ပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးတို့တွင်သော့ချက်ကျသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအကြပ်အတည်းကို ကျော်လွှားနိုင်ရေးတွင် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲနည်းနာသည် ရှေ့တန်းရောက်လာမည်ဖြစ်သည်။ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲဟုဆိုရာတွင် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၊ ပြင်ဆင်ခြင်းအခန်းပါ ဆန္ဒခံယူပွဲကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပေ။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ကို မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ရာခိုင်နှုန်းမည်မျှက ကြိုက်နှစ်သက်၊ ထောက်ခံသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တွက်စစ်နိုင်မည့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲများ ပြန်လည်ကျင်းပနိုင်ရေး ဆော်ဩတိုက်တွန်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့သည်ဟုဆိုသော မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၉၂.၄၈ ရာခိုင်နှုန်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းအပေါ် ထောက်ခံမှုသည် ခုနစ်နှစ်တာကာလအတွင်း ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက် မရောက်ရှိနိုင်ဟု ယုံကြည်မှုအပြည့်အဝရှိလျှင်၊ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကို မဖြစ်မနေပြန် လည်ကျင်းပရမည် ဖြစ်သည်။ မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်က ထောက်ခံဆန္ဒပြုလျှင်၊

ကြိုက်ကြိုက်မကြိုက်ကြိုက် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတို့သာ ဆက်လက်ကိုင်ခွဲရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲရလဒ်သည် မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ထက်ဝက်ကျော်၏ ကန့်ကွက်မှုနှင့်တစ်ထပ်တည်းကျမည်ဆိုလျှင်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်ရေးဆွဲနိုင်ရေးကို ဆောလျင်စွာဖော်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်အတည်ပြုပြီးသည့်နောက်တွင်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပယ်ဖျက်ပြီးဖြစ်မည်။

လက်ငင်းဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအကြပ်အတည်းကို ကျော်လွှားနိုင်ရေး လွှတ်တော်တွင်းဆောင်ရွက်ချက်များသည် နိုင်ငံရေးဆန္ဒနှင့် အာသီသအပိုင်းတွင် လျော့ရဲနေသည်ဟု ကောက်ချက်ပြုနိုင်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ရက်ပေါင်းချစ်ရာကျော်သည့်တိုင်၊ ပြင်ဆင်ခြင်းအခန်းပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ပထမဆုံးခြေလှမ်းကိုပင် လှမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသေးသည်မှာ အားမရ ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဆင်နိုင်ခြေသည် တဖြည်းဖြည်းနှင့်

နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံများသည်
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို
ရှေ့ရှုလျက်၊ အစိုးရနှင့်အာဏာရပါတီ
လုပ်သမျှ အားလုံး
ကောင်းပါသည်ဟုရေရွတ်ကာ၊
ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေမည်ဆိုလျှင်
အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးသည်
ရေတိမ်နစ်ကိန်းရှိနေသည်။
လက်ငင်းလွှတ်တော်များတွင်
အားနည်းချည်နဲ့နေဆဲ
နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံများသည်
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို
ဦးတည်လျက်...

လျော့ချပျော့ပြလာနေသည်ဟု သုံးသပ်နိုင်သည်။ ဒီမိုကရေစီ
စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကို
ခရီးပေါက်အောင် ဖောက်မထွက်နိုင်ခဲ့လျှင် ဒုံရင်းနိုင်ငံရေးနှင့်
ဒုံရင်းခေါင်းဆောင်များကသာ ရွှေ့ကောက်ပွဲအလွန်နိုင်ငံရေးကို
ကြိုးစားလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံများသည် အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်
ရေးကို ရွေးရှုလျက်၊ အစိုးရနှင့်အာဏာရပါတီလုပ်သမျှ၊ အားလုံး
ကောင်းပါသည်ဟုရေခွက်ကာ၊ ရေငုံနှုတ် ဝိတ်နေမည်ဆိုလျှင်
အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးသည် ရေတိမ်နစ်ကိုန်းရှိနေသည်။ လက်ငင်း
လွှတ်တော်များတွင် အားနည်းချည်နှံနေဆဲ နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံ
များသည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဦးတည်လျက်၊ အစိုး
ရ၊ တပ်မတော်နှင့် အာဏာရပြည်ခိုင်ဖြူပါတီတို့၏ အားနည်းချက်
များ၊ လိုအပ်ချက်များ၊ စိန်ခေါ်မှုများ၊ ပြဿနာများကို ပြည်သူ
လူထုအကြား ရဲဝံ့ပြတ်သားစွာအဖြေရှာလာနိုင်ရန် အရေးကြီး
သည်။ နိုင်ငံရေးရှေ့ခရီးတွင် လွှတ်တော်တွင်းနိုင်ငံရေးအား
ကောင်းရုံမျှဖြင့်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးအပါအဝင်
စိန်ခေါ်မှုများ၊ အကြပ်အတည်းများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ရန်
အလားအလာနည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်
အထွေထွေရွှေ့ကောက်ပွဲအလွန်နိုင်ငံရေးတွင် လွှတ်တော်အတွင်း
သာမက၊ လွှတ်တော်ပြင်ပနှင့်လည်း တရားဝင်ချိတ်ဆက် အလုပ်
လုပ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ပိုမိုလျော်တန်သင့်မြတ်မည်ဖြစ်သည်။

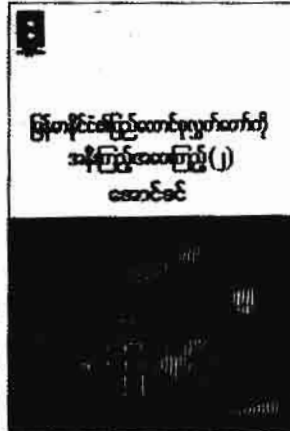
အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော်၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို
အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ
ဥပဒေကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် ရွှေ့ကောက်ပွဲမတိုင်မီ၊ ဒီမိုကရေစီစံချိန်စံ
ညွှန်းများနှင့်အညီ ပြင်ဆင်နိုင်မှသာ၊ ရွှေ့လမ်းခရီးသာ မည်ဖြစ်
သည်။ လွှတ်တော်နိုင်ငံရေး သာမက၊ လွှတ်တော်ပြင်ပနိုင်ငံရေး၊
လူထုနိုင်ငံရေးတို့ကို ခင်းကျင်းလာနိုင်မှသာ အမျိုးသားပြန်လည်
သင့်မြတ်ရေးသည် အားကောင်းမည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရ လွှတ်တော်
များနှင့်တပ်မတော်တို့၏ သဘောထားကြီးမှု၊ ပွင့်လင်း မြင်သာမှု၊
အပြောနှင့်အလုပ်ထပ်တူကျမှုတို့ကို မြှင့်တင်နိုင်ရမည့် အပြင်၊
တစ်ဖက်သတ် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပြု
ရေးနှင့် မတရားအသင်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ရေးတို့ကို မြန်မြန်
သွက်သွက်ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးရေးရွှေ့ကြရမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာ
နိုင်ငံရေးရှေ့ခရီးတွင် အောက်ခြေမြန်မာပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး
ယုံယုံကြည်ကြည် တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်နိုင်မည့် အမျိုးသား
ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးလှိုင်းလုံးကြီးများကို လှည်းနေလှေ အောင်း
မြင်းစောင်းမကျန် တိုင်းပြည်အနှံ့အသက်သွင်းရပ်လုံးဖော် နိုင်မှသာ
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်ရေးအခြေခံတည်မြဲမှုများကို ထိရောက်ပီပြင်စွာတည်
ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း မီးမောင်းထိုးတိုက်တွန်းလိုက်ရပါ
သည်။

ဒေါက်တာရန်အေးသိမ်း
၂၂ မေ၊ ၂၀၁၅

တန်ဖိုး - ၃၀၀၀

တက္ကသိုလ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဒေါက်တာညီညီ

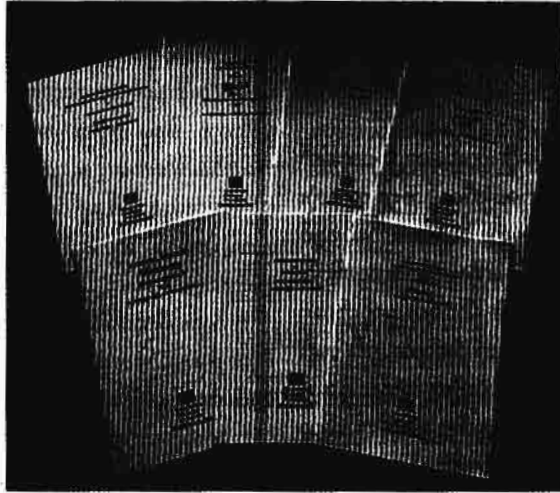

တန်ဖိုး - ၃၀၀၀

ပြန်ဟောင်းပြည်ထောင်စုတွယ်ထော်ကို အနီးကြည့် အဝေးကြည့်-၂ အောင်ဒင်

ခေတ်ပြတိုက်စာပေ

အမှတ် ၁၃၈/၁၄၀၊ ပ-ထပ်(၆)၊ ၄၉လမ်း(အထက်)၊
ပုဗ္ဗန်တောင်ဗွဲ့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၀၉ ၃၃၀ ၃၇၇၂၇
၀၉ ၄၀၃ ၉၆၇၈

မိမိကရေးရန်နှင့်ပတ်သက်၍ ထုတ်ဝေသည့်ပညာပေးစာစောင်များ

ရွေးကောက်ပွဲ၊ မိဘပြည်သူများနှင့် နိုင်ငံရေးအသိအမြင်

■ မြင့်ငွေ(မော်ကျွန်း)

‘အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်’ ဟူသည့် စကားနှင့်အညီ ‘အချိန်’ သည် သူလမ်းကို သူ မှန်မှန်လျှောက်လှမ်းနေသည်မို့ ဘာလိုလိုနှင့်ရွေးကောက်ပွဲကြီးပင်တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လို့လာခဲ့ပါ ပြီ။ လက်ရှိအာဏာရပါတီနှင့် အတိုက်အခံပါတီများ၊ ဘာပဲပြောပြော မိမိတို့ပါတီကိုသာ အနိုင်ရစေချင်ကြပေမည်။ မိမိတို့ပါတီအောင်နိုင်ရေးအတွက် မနိုးသား သောပါတီတို့ကမူနိုင်ဖို့သာ အဓိကဟူသောမူဖြင့်ကောက်ကွေ့စွာ ယှဉ်ပြိုင်ကြပေမည်။ ဒါသည်လည်းဆန်းတော့မဆန်းပေ။ ဘောလုံးပွဲနှင့် ဥပမာပေးရလျှင် အားကစား သမားစိတ် ဓာတ်အပြည့်ဖြင့်ကြိုးကြိုးစားစား ယှဉ်ပြိုင်သောအသင်းရှိသကဲ့သို့ငါတို့အသင်းနိုင်ရင် ပြီးရောဟူသော အတ္တလော ဘကြီးမားစွာဖြင့် ညစ်၍ကစားသောအသင်းလည်း ရှိပေမည်။ ညစ်၍ကစားသည်ဆိုကတည်းကကွင်းလယ်ဒိုင်၊ စည်းကြပ်ဒိုင်တို့နှင့်လည်း အပေးအယူ ရှိကောင်းရှိပေမည်။ အပေးအယူနှင့်ညှိနှိုင်းထားခြင်းကိုလိုလိုလားလားလက်ခံသော (မနိုး သားသည်) ဒိုင်ဖြစ်နေပါက ထို ‘ဒိုင်’ သည် သူဘက်လိုက်ရမည့် အသင်းခြေသာနေလျှင် သီလဓမ္မာဓိရှိသယောင်ယောင်မြင့်မသိမသာဘက်လိုက်မည်ဖြစ်သော်လည်းသူဘက်တော် သား အသင်း၏ခြေစွမ်းမဟန်ပါကမသိမသာနေ၍မရတော့၊ စည်းကြပ် ‘ဒိုင်’ တို့နှင့် ပေါင်း၍ သိသာစွာ ဘက်လိုက်ပေတော့မည်။

ထိုအခါ မတရားသော၊ မမျှတသော ထိုဘောလုံးပွဲအား တတ်နိုင်သမျှ တရားနည်း လမ်းကျသော ပွဲဖြစ်လာစေရန်ပွဲကြည့်ပရိသတ်ကကွင်းဘေးမိမိတို့ထိုင်ခုံမှနေ၍ စွမ်းနိုင်သမျှ ထိန်းကျောင်းပေးရပေတော့မည်။ မတရားမှုမမျှတမှုကိုမလိုလားကြောင်း ဟစ်ကြွေး ထိန်းညှိ သင့်က ထိန်းညှိကြရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိန်းညှိသူပရိသတ်များအနေနှင့်ပွဲဖျက်သူ တရားခံဖြစ်သွားဖို့တော့ စည်းကမ်းသေဝပ်ရန်၊ နည်းလမ်းသိရန်တော့လိုပေသည်။ ထိုသို့

ပရိသတ်က နည်းလမ်းတကျ ထိန်းညှိပေးပါမှ ကွင်း လယ်နှင့် စည်းကြပ် 'ခိုင်' တို့သည် "ငါတို့မတရားဘက်လိုက်လို့ မရပါလား" ဟူသော အသိတရားများ ဝင်ရောက်လာနိုင်ပေမည်။ မဟုတ်တာ လုပ်ချင်သော်မှ 'ပရိသတ်တွေကြည့်နေပါလား။ ငါတို့ မတရားလုပ် တာကို သိနေပါလား' ဟု အတွေးဝင်ကာ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဖြစ်သွားနိုင်ပေသည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ ပွဲကြည့်ပရိသတ်က အမှန် တရားကို ဥပေက္ခာပြု၍ ပွဲကြည့်ရသက်သက်ဆိုပါက ထိုဘောလုံးပွဲ သည် ရသယုက်သော၊ အားကစားစိတ်ဓာတ်မရှိသော၊ မတရားမှုတို့ လွှမ်းခြုံသောဘောလုံးပွဲသာ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ မိမိတို့ပါတီ အနိုင်ရလျှင်ပြည်သူတွေလိုလားသော ဒီမိုကရေစီစနစ်ဖြင့် တိုင်း ပြည်တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ကြမည်ဟူသည့် တစ်ခုတည်း သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ကြမည့်ပါတီများသာ (ဆရာကြီး

အရည်အချင်း မရှိတော့ဘူးဆိုလျှင်လည်း ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့်သူ ကိုလက်လွှဲသင့်ပါပြီ။ လူနာသေမှလက်လွှတ်သောအတ္တကြီးသည် ခပ်ညှညဆေးဆရာမျိုးတော့မဖြစ်သင့်ပါ။

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာတွင်အာပေါင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် လေလုံးထွားလေ့ရှိသော ဆေးဆရာကြီးတစ်ယောက်ရှိလေသည်။ တစ်ရွာလုံးက သူ့ကိုရိုသေခံ့ညားကြသည်။ မရှိသေမခံ့ညားလို့ လည်းမဖြစ်။ ဆေးဆရာကြီးကရွာမှာ လယ်မြေကများစွာပိုင်ပြီး အခြားမီးပွားနေလုပ်ငန်းများကိုလည်းရှိသည်။ ဆေးဆရာကြီးက သာမန်ဆေးဆရာကြီးမဟုတ်။ သူကြီးတစ်ယောက်လည်းဖြစ်နေ ပြန်၏။ ဆေးဆရာကြီးမိသားစုတစ်နေ့တခြား ကြီးပွားချမ်းသာ လာသော်လည်း ရွာသူ ရွာသားများမှာ ဆင်းရဲတွင်း နက်သထက် နက်နေသည်။ ရွာသူရွာသားအများစုမှာဆင်းရဲမွှေးပါခဲ့ကြသူများ

ရွေးကောက်ပွဲတော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်အေးနှင့်အဖွဲ့ဝင်များ

မို့ဆေးဆရာသူကြီး၏ စီးပွားနေ လောင်းရိပ်အောက်မှ မလွတ်နိုင် ကြ၊ အာဏာစက်အောက်မှ မရွှောင်နိုင် ကြ။ မချစ်သော်လည်း အောင်ကာ နမ်းနေကြရသည်။ မိမိတို့အိမ်သား တစ်ဦးဦးနေထိုင် မကောင်းပါက အခြားဆေးဆရာနှင့်ကုသလျှင် ထို ဆေးဆရာကြီး၏မြို့ပြငြင်းမှုကို ခံကြရ သဖြင့် လူနာရှင်များမှာ မိမိတို့လူနာ အား ဆေးဆရာသူကြီး၏ လက်သို့ သာ စိုးတထိတ်ထိတ်ဖြင့် အပ်ကြရ သည်။ ကံအားလျော်စွာ ရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားသူများရှိသော် လည်းလူနာအများစုမှာ ငါသိငါတတ် ငါ့ထက်တော်သူ ဇနီးမရှိဟူသော အတ္တဝါဒီဆေးဆရာကြီး၏ လူနာ သေမှလက်လျှော့သောကုသချက်

ဦးဝင်းတင်ပြောသလို) တောင်ပြိုကမ်းပြိုနိုင်စေချင်မိပါသည်။

ယနေ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရှိမိဘပြည်သူများသည် တစ်နေ့ တခြားဆင်းရဲပွဲတေဖွတ်ဘိုးအေဖြစ်နေကြသည်ကို အားလုံးအသိ ပင်။ မိုးလင်းမှမိုးချုပ်ထမင်းတစ်လုတ်အတွက် မနည်းရုန်းကန် နေကြရသည်။ လူချင်းတူသူချင်းမျှ မနေနိုင်ရှာကြ။ မိဘပြည် သူများ၏အဖြစ်က စိန်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြားပေါများစွာ တွက်သော မြေပေါ်တွင် တဲထိုးနေပြီး ထမင်းရည်ဆောက်နေရသော သူနှင့်တူ နေပါသည်။ မဖြစ်သင့်သောကိစ္စ၊ ကြား၍မကောင်းသော အခြေ အနေများပင်။ ဤသို့ ဤနယ်အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံနေရသည်မှာ ယခုမှ မဟုတ်။ ကာလများစွာကြာမြင့်ခဲ့ပြီမို့ သည်အခြေအနေတွေ့ သည် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ဖြေရှင်းကယ်တင်နိုင်သော အစိုးရမရှိတော့ပြီ လား။ ဤအခြေအနေဆိုးများကို ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် အဘယ်ကြောင့် မဖြေရှင်းဘဲ အချိန်တွေ ဆွဲနေကြပါသနည်း။ တိုင်းပြည်၏ အကျပ်အတည်းဒုက္ခများကို ဖြေရှင်းဖေးနိုင်သော

ကြောင့်အသက်ထွက်ရသောလူနာများလည်း မနည်းလှချေ။ လူနာ ရောဂါသည်းလာ၍ ဆေးဆရာကြီး၏ ဆေး ချက်နှင့်အဆင်မပြေ မသက်သာ၍ အခြားဆရာကို ပြောင်းပြ ကုသချင်ကြသော်လည်း ဆေးဆရာသူကြီးကမျက်ထောင့်နီကြီးဖြင့် ကြည့်သည်ကို ကြောက် ရွံကြ၍လည်းကောင်း၊ နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို တွေးမိကြ သဖြင့်လည်းကောင်းလူနာရှင်အများစုမှာ မိမိတို့လူနာ၏အသက် ကိုသဗ္ဗေသတ္တာကမ္မသကာထား၍ ရင်ထိတ်စွာ စောင့်ကြည့်ကြရုံမှ တစ်ပါး မတတ်နိုင်ကြရှာပေ။ ထိုသို့သော ဆေးဆရာကြီးများသာ သူကြီးအဖြစ်နှင့်ကာလကြာရှည်စွာ ဆက်လက်အုပ်ချုပ်နေကြလျှင် ထိုရွာ၌လူပင်ရှိပါတော့မလား။ ကျွန်တော်တွေ့ကြည့်မိသည်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးအလှည့်အပြောင်းဖြစ်သော ရွေးကောက်ပွဲကြီးကားနီး၍လာပါပြီ။ ပြည်သူများဘာလုပ်ကြမည် နည်း။ ကျွန်တော်အမြင်ပြောရလျှင် စားဝတ်နေရေးဝန်ထွေဝိဇ္ဇာ သော အောက်ခြေနင်းပြား ပြည်သူများမှာရွေးကောက်ပွဲကို

ခေါင်းထဲ သိပ်မရှိကြဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ မဲပေးချိန်ကျမှ အလှူငွေသင့်သလို ထည့်ကြမည်။ မထည့်ဘဲ နေလို့ရလျှင်လည်း နေမည်ဆိုသည့် ပြည်သူများကိုလည်း တွေ့မြင်နေရပါသည်။ ပဲပြည်သည် 'မအေး' က ပဲဈေးတွေတက်လာသဖြင့် စိတ်ညစ်သည်ကို သာသိသည်။ ကွမ်းယာသည် 'ကိုဇော်' က သူကလေးတွေ မကြာမီကျောင်းအပ်ရမည့် အရေးကိုသာ ရင်လေးနေသည်။ လက်သမားဆရာ 'ကိုသိန်း' က သူ့အိမ်ခန့်မမိုးရသေးသဖြင့် ရင်ပူနေရသည်။ အောက်ခြေလူတန်းစား မိဘပြည်သူတို့မှာ ရွေးကောက်ပွဲကြီး တိုင်း ပြည်အတွက် လွန်စွာအရေးကြီးသည်ကို သူတို့သတိမချပ်အား။ မလေ့လာအားပေး၊ သူတို့အသိ၌ မနက်မိုးလင်းက မိုးချုပ် အလုပ်လုပ်ရင်း မိသားစုထမင်းနပ်မှန်ဖို့ကိုသာ ဦးစားပေးနေကြရသည်။ ထမင်းနပ်မှန်ဖို့ဆိုရာ၌ ဟင်းပါသည် မပါသည်ကိုတော့ သိပ်အရေး မထားနိုင်ကြတော့ပါ။ မိမိတို့ဆင်းရဲ ကျပ်တည်းနေကြခြင်းသည် နိုင်ငံရေးပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ တိုင်းပြည်ခေတ်စနစ် ပြောင်းလဲ ရေးအတွက် မဲပေးခြင်းအားဖြင့် တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ ပါဝင်ရ မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အပြောထက် လက်တွေ့ အလုပ်လုပ်မည့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပါတီများကို လည်းကောင်း၊ မဲပေးပုံပေးနည်းနှင့် မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများ စသည်စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း လေ့လာထားရမည်၊ သိထားရ မည်ကိုပင် စိတ်မဝင်စားကြသူ အမြောက်အမြားရှိနေပါသည်။ ရင်မော့ဖွယ်ကောင်းလှပါ၏။

ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော ပြောင်းလဲဖော် ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပေရာ ထိုလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို(၂၀၁၅) ရွေး ကောက်ပွဲတွင် ပြည်သူတို့၏ မဲဆန္ဒများဖြင့် ဖွဲ့စည်းအပ်မှသာ ရနိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများ သဘောပေါက် နားလည်စွာ အရွေးမမှားဖို့၊ မဲပေးမမှားဖို့ အလွန်တရားမှ အရေး ကြီးလှပါသည်။ သမုဒ္ဒရာဝမ်းတစ်ထွာနှင့် လူမှုဒုက္ခဝန်တွေ ပိပြီး လျှင် 'ပေးပြီးပြီးတာပါပဲ' ဟု ပြီးပြီးရော သဘောဖြင့် ဆန္ဒပြု၍ စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့သော အတ္တကြီးမားသည့် ခပ်ညံ့ညံ့ ဆေးဆရာကြီးနှင့်တူသော အမတ်လောင်းသို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့ ကိုသာ ရွေးချယ်မိပါလျှင် 'စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင်' သီချင်းထဲကလို 'သေပြီ ဆရာ' ဟု တရံမှတစ်ပါး အခြားရှိမည် မဟုတ်တော့ပါ။

မကြာသေးသော ရက်ပိုင်းက ညီငယ်မိတ်ဆွေတစ်ယောက် က စာအုပ်လေးတစ်အုပ်လက်ဆောင်လာပေးပါသည်။ စာအုပ် လေးမှာ KEM (Burma) အယ်ဒီတာအဖွဲ့မှ အခမဲ့ဖြန့်ဝေသော 'မဲပေးခြင်း အသိပညာ' ဟူသည့် စာအုပ်လေးဖြစ်ပြီးလျှင် ယနေ့ အချိန်ကာလမျိုး၌ ထိုစာအုပ်လေးများ ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်သို့ အမြောက်အမြားရောက်ရှိစေချင်မိပါသည်။ KEM (Burma) အဖွဲ့ ကိုလည်း အထူးပင်လေးစားကျေးဇူးတင်မိပါသည်။ ထိုစာအုပ်လေး ထဲမှ 'ဒီမိုကရေစီစနစ် မရှင်သန် မထွန်းကားရတဲ့အကြောင်းရင်း များ' ဟူသော ခေါင်းစဉ်အောက်တွင်

“နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီ စနစ်ဆိုတာ အလွယ်တကူနဲ့ မပေါက်ဖူး၊ မရှင်သန်နိုင်ပါဘူး။ ဒီမိုကရေစီစနစ် မရှင်သန် မထွန်း ကားရတဲ့ အဓိက အကြောင်းတရားတွေကတော့

- ကိုယ်စားလှယ်ကောင်းတွေနဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေကို ရွေးချယ်နိုင်ဖို့အတွက် လုံလောက်တဲ့ အသိဉာဏ်ပညာ ပြည့်သူ တွေမှာမရှိလို့၊

- ကိုယ်ရသင့်ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေနဲ့ ရပိုင်ခွင့်တွေကို စိတ်မဝင်စားကြလို့။

- ပြည်သူတွေက ကိုယ့်ရဲ့လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ရပိုင်ခွင့်တွေကို မကာကွယ်နိုင်လို့၊ ဒါ့အပြင် နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေကို အလေးမထားဘဲ လျစ်လျူရှုနေလို့၊

- ရွေးကောက်ပွဲတွေကို စိတ်ပါဝင်စားမှုနည်းပါးကြလို့၊

- ဒီမိုကရေစီယဉ်ကျေးမှုနဲ့ တန်ဖိုးထားမှုတွေကို ယုံယုံကြည် ကြည်နဲ့ ဦးဆောင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ပေးမယ့် ခေါင်းဆောင် ကောင်းတွေ နည်းပါးနေလို့၊

- နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေမှာ စစ်တပ်က အလွန်အမင်း ဝင်ရောက် ပတ်သက်နေလို့၊

- အယူဝါဒစွဲ၊ ဒေသစွဲနဲ့ လူမျိုးစွဲ စိတ်ဓာတ်တွေက ကြီးမား လွန်းနေတာ၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး သည်းခံနိုင်စွမ်း နည်းပါးကြလို့၊

- အစိုးရကိုယ်တိုင်က အာဏာအလွဲသုံးစားလုပ်ပြီး မတရား ဖိနှိပ်ထားလို့၊

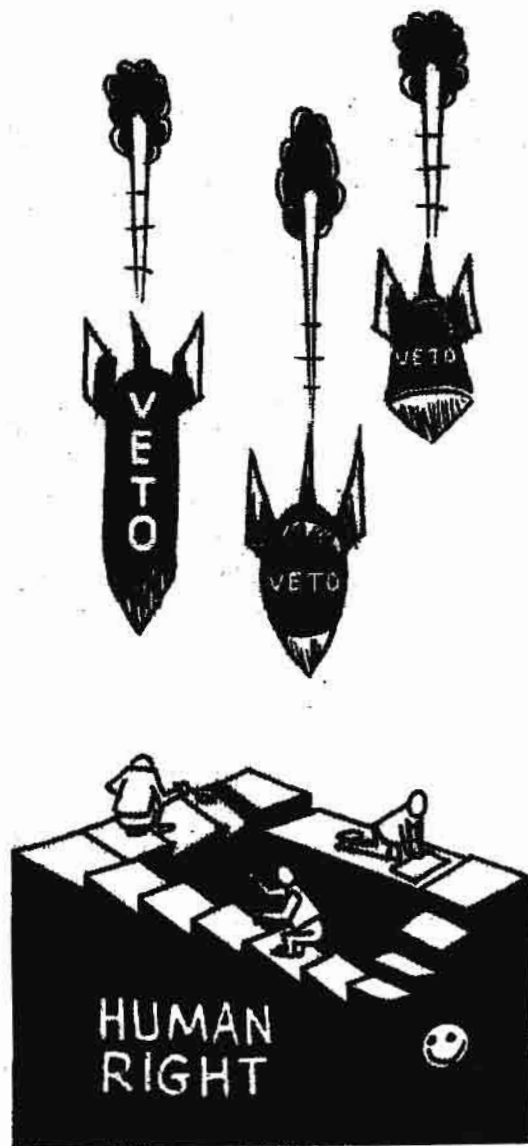
- ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေကို တာဝန်ကျေပွန်လှအောင်နဲ့ တာဝန်ယူလာအောင် ဖိအားမပေး နိုင်၊ မလုပ်နိုင်လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီစနစ် ရှင်သန်ဖို့အတွက်ဆိုရင် နိုင်ငံသားတွေမှာ တာဝန်ဝတ္တရားတွေ ရှိပါတယ်။ အစိုးရလုပ်ငန်းတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးဖြစ် စဉ်တွေမှာ လက်တွေ့ကျကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ နိုင်ငံသားတွေ မှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေထဲက အလွယ်ကူဆုံးတစ်ခုကတော့ ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ မဲပေးကြတာ ပဲဖြစ်ပါတယ်။”

ဟူ၍ ရေးသားထားပေရာ မိဘပြည်သူများ သိသင့်သိထိုက် သော အချက်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရပါလျှင် ရွေးကောက်ပွဲနီးလာသော ဤအချိန် ဤကာလတွင် အခြေခံ မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများ နိုင်ငံရေးအသိအမြင် အထိုက်အလျောက် ရှိကြစေဖို့ အထူးတလည် အရေးကြီးလှပါကြောင်း အားလုံးသော ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုအမေါင်းကို လက်တို့ပြီးတော့ ပြောလိုက်ရပါ သည်။

မြင့်စွေ (မော်ကျွန်း)

CARICATURE
OF THE

ဇာတ်မျှော်ကြီးပြစ်နေမယ်အ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်

ဝထစဆုံးမေးခွင်တာကတော့ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ၄ ပွင့်ဆိုင်၊ ၆ ပွင့်ဆိုင်၊ ဒီနေ့ ဆိုရင်လည်း ၄၈ ပွင့်ဆိုင် ဆွေးနွေးပွဲတွေလုပ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ရွှေပိုင်းမှာလည်း ၁၂ ပွင့်၊ ၂ ပွင့်ဆိုင်ဆိုတာတွေလည်းရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့ အခုလိုဘာကြောင့် အပွင့်တွေ ဘာလိုဒီထောက်ချားများဆိုင်နေသလဲ။ တကယ်တမ်းကျတော့ အရေးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ၂ ပွင့်သော်လည်းကောင်း၊ ၃ ပွင့်သော်လည်းကောင်း ဆိုလိုက်ရင် ပြီးနိုင်တဲ့ ကိစ္စကို ဘာဖြစ်လို့ရလို့ စထစထ အပွင့်တွေ ဆိုင်နေကြတာလဲ။ ၆ ပွင့်ဆိုင်ရှိခဲ့သေးနဲ့ ၄၈ ပွင့် ပေါ်တယ်။ လောလောဆယ် အဲဒီလိုအပွင့်တွေ ခွဲဖြားပြီးတော့ တွေ့ရနေရတာလဲဆိုတာ ဝထစဆုံး သုံးသပ်စားပါလား။

ယေဘုယျကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ အဓိကက မြန်မာနိုင်ငံရေးအနေအထားမှာ ဘယ်သူ က အရေးကြီးလည်းဆိုတာကို အကဲဖြတ်တဲ့ အကဲဖြတ်ချက်မတူဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။ Stakeholder ဘယ်သူလဲဆိုတာကို အကဲဖြတ်ချက်မတူဘူး။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က တော့ ၄ ပွင့်ဆိုင်ဆိုပြီးအကဲဖြတ်တယ်။ လွှတ်တော်ကတော့ ၆ပွင့်ဆိုင်ဆိုပြီးတော့ သတ်မှတ်တယ်။ သမ္မတကတော့ ၁၄ တို့၊ ၁၈ တို့ ခုဆိုရင်တော့ ၄၈ အထိပေါ့ အကဲဖြတ်တာတွေ့ရပါတယ်။ ဒါကတော့ ဘယ်သူအရေးပါလဲဆိုတာကို အကဲဖြတ်တဲ့ အကဲဖြတ်ပုံ ဖြတ်နည်း မတူတာပေါ့။ အကဲဖြတ်ပုံဖြတ်နည်းမတူတာကလည်း ထွက်ချင်တဲ့အဖြေ ပေါ်မှာလည်း မူတည်ပါလိမ့်မယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အနေနဲ့ကတော့ လက်ရှိနိုင်ငံရေး အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားနိုင်အောင်လို့နိုင်ငံရေးမှာ အရေး ပါတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲဆွေးနွေးမယ်ဆိုပြီး အကဲဖြတ်တာလည်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောမယ်ဆိုရင် ဘယ်သူအရေးပါတယ်ဆိုတာဟာ ဘယ်လောက်အထိ သွားချင်တာလဲ၊ ဘယ်အဖြေကို လိုချင်တာလဲ ဆိုတာပေါ်မှာ မူတည်တာပေါ့။ ဒါကတော့ ယေဘုယျအားဖြင့်သုံးသပ်တာပါ။ နည်းနည်းလေး ပိုပြီးတော့ နိုင်ငံရေးမှာ မဟာဗျူဟာကျကျ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အုပ်စိုးသူအနေနဲ့ကတော့ ရှင်းနေတာပဲ။ သူ့ကို တကယ့်စိန်ခေါ်နိုင်တဲ့ အတိုက်အခံနဲ့ တိုက်ရိုက်တွေ့တဲ့အခါ အဲဒီအတိုက်အခံရဲ့ ဆွေးနွေးမှု တောင်းဆိုမှုအပေါ်မှာ ပြန်လှန်ဆွေးနွေးဖို့ လိုက်လျောဖို့ အဆင်သင့် မအဖြစ်သေးဘူးဆိုရင် သူက ဘာလို့တွေ့မှာလဲ။ သူ့မှာ တစ်စုံတစ်ရာခင်းစားထားတဲ့

ပွင့်ကူးပြောင်းရေးဖြစ်သွားမှာကို ကျွန်တော်စိုးရိမ်တယ် ဦးမင်းလင်နှင့်တွေ့ဆုံခြင်း

■ အယ်ဒီတာအဖွဲ့

အဖြေရှိရင်တွေ့မှာပေါ့။ အဲ့လိုမှ မဟုတ်ရင် သူက player များများပါတဲ့ စကားဝိုင်းမျိုးကို စဉ်းစားမှာပေါ့။ ပါဝင်တဲ့သူတွေ ပလေယာတွေ များနိုင်သမျှ များအောင် လုပ်လိုက်ရင် ဒီစကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲက အရပ်စကားနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် တစားတဲ့သူများရင် ခိုင်စားတယ် ဆိုတာမျိုးပေါ့။ အဖြေမထွက်ဘူး လည်နေမယ်၊ တစ်ယောက် တစ်ပေါက်ဖြစ်နေမယ်။

အဲ့ဒီနည်းနဲ့ ဒါတွေဟာ အချိန်အကြာကြီး လုပ်ရဦးမှာပဲဆိုပြီး အချိန်ဆွဲလို့ရတာပေါ့။ ဒါကတော့ရှင်းပါတယ်။ ဖျပ်စီးသူဘက်မှာကလည်း ဒါမျိုးလုပ်လာခဲ့တဲ့အတွေးအကြံက ရှိတယ်။ အထင်ရှားဆုံးကတော့ အမျိုးသားညီလာခံပေါ့။ အမျိုးသားညီလာခံမှာလည်း ဒီလိုပဲအစုအဖွဲ့တွေ အများကြီးဖွဲ့လာတယ်။ အစုအဖွဲ့တွေ အများကြီးဖွဲ့လာတော့ အဖွဲ့ရဲ့ ကိုယ်စားပြုမှု၊ ပြဿနာတွေပြောတဲ့အခါမှာလည်း သူတို့စံနဲ့ သူတို့နှုန်းနဲ့ ကိုယ်စားပြုပြီးတော့ လက်သင့်ရာကို ကောက်ပြီးတော့ ရွေးထားတာပဲ။ မကြာမီကပဲ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေ ပြဌာန်းတဲ့အခါ လွှတ်တော်မှာ ကြားနာမှုတွေလုပ်တဲ့အခါ အလားတူပဲ အစုအဖွဲ့တွေဖွဲ့တဲ့ အခါမှာ အဓိကကျတဲ့ player ထက်ပိုပြီးတော့များ အောင်ထားတာတွေ့ရတယ်။ ဒါက တော့ ဖျပ်စီးသူမှာ မဟာဗျူဟာရှုထောင့်အရ နည်းဗျူဟာရှုထောင့်အရ လုပ်လေ့လုပ်ထ ရှိတဲ့ပုံစံပါပဲ။ အခုလည်း အဲဒီလုပ်ထုံးအတိုင်း ပြန်လုပ်ဖွယ်ရှိတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့အတွက် အရေးကြီးတဲ့ ခေါင်းဆောင်၊ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုရဲ့ ခေါင်းဆောင်၊ အတိုက်အခံအင်အားစုရဲ့ခေါင်းဆောင်ပေါ့။ သူတို့စိတ် ပြန်ရင်လည်း ငြိမ်ပယ်ဖို့ခက်တယ်။ တကယ်ပြန်တော့လည်း သူ့ရဲ့ Power ကိုထွေးချွန်ရတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ဝငဲ့ ယောင်အထားကနေ အကယ်၍များ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အနေ နဲ့ ခုနီးတွက်မယ်ဆိုရင် တစ်နံတစ်ရာ အကျိုးရှိနိုင်မယ်လို့ ထင်ပါသလား။ တယ်လီဗွန်းတွက် သင့်သလဲဆိုတာ ကိုမင်းခင်ရဲ့ အမြင်ကို သိချင်ပါတယ်။

ဒါကတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက် အကျပ်အတည်းပဲ။ ဘေးကျပ်နဲ့ကျပ် အခြေအနေလို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဖက်ကလည်းဒီလိုမျိုး ၄၈ပွင့် တွေဘာတွေ လုပ် ထားတဲ့အခါ ကျတော့ နိုင်ငံရေးအလှည့်အပြောင်းအတွက် အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်သော် လည်းနိုင်ငံရေး နယ်ပယ်ထဲမှာပါနေတဲ့ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ပါတီတွေကို ဖိတ်ခေါ်ထား

တာဖြစ်တယ်။ အလှည့်အပြောင်းအတွက်တော့ ဒီလူတွေက အဆုံးအဖြတ်တော့မဟုတ်ဘူး။ အလှည့်အပြောင်း တကယ်လို့ဖြစ်တယ်ဆိုရင် လိုက်ပါလာမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့လည်း လူတွေက နိုင်ငံရေးမှာတော့ သူနည်းသူတန်နဲ့ လှုပ်ရှားနေသူတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် အဲဒီလူတွေကို ဖိတ်ထားတယ်။ အဲဒီလူတွေကို ဖိတ်ထားတဲ့အတွက်ကြောင့် တန်းမတူဘူး။ ငါမတက်ဘူး ဆိုပြီးတော့ ငြင်းမယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီလူတွေနဲ့ သူနဲ့ကြားထဲမှာ ဆက်ဆံရေးမပြေလည်ဖို့များတယ်။ ဟိုလူတွေဘက်ကလည်း ငါတို့ကို မလေးမစားလုပ်တယ်ဆိုတဲ့ အမြင်မျိုးဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒါက ဆွဲတင်ထားတာကိုး။ တစ်ဖက်က ဆွဲတင်ထားတော့ တစ်ဖက်က ဆွဲချတယ်လို့မြင်ရင် ဆွဲချခံရတဲ့လူက မကြိုက်နိုင်ဘူး။ ခက်တာကလည်း နိုင်ငံရေးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တန်ဖိုးသတ်မှတ်ပြီး ငါ ဒီလောက်နဲ့ တော်သင့်ပြီ၊ တန်သင့်ပြီ ဆိုပြီး ဘယ်သူမှမမြင်ကြဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကတော့အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုးသတ်မှတ်ချင်ကြတာဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဒီဟာကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အနေနဲ့က ဒီလူတွေအရေးမပါဘူး။ မတွေ့ဘူးဆိုပြီး ဒီလူတွေနဲ့ တစောင်စောင် ဖြစ်မယ်၊ ထိပ်တိုက်ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ သူ့အတွက်က ခက်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အခြေမထွက်ဘဲနဲ့ တစ်လည်လည် ဖြစ်နေတဲ့ထဲမှာ သူက ဝင်ပါနေရသလို ဖြစ်နေတာပေါ့။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ နောက်ဆုံး ၆ ပွင့်ဆိုင်တို့ ဘာတို့ကလုပ်တော့လည်း လုပ်နေတယ်။

ဒါပေမယ့် တကယ့်ရလဒ်တစ်ခုထွက်ဖို့ ခက်တယ်လို့ သုံးသပ်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တကယ့်တကယ် မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ လုပ်ချင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီလောက်ကြီး ကစားကွင်းကို ချဲ့စရာ မလိုဘူး။ ကစားပွဲက စကတည်းက ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်နဲ့ စရမှာပေါ့။ ကုလသမဂ္ဂက သုံးပွင့်ဆိုင်တွေဖို့ ပြောတဲ့အခါတုန်းက တိုင်းရင်းသားရယ်၊ တပ်မတော်ရယ်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေရယ်တွေ့ကြဖို့။ အဲဒီတုန်းကတောင်မှ အလုပ်ဖြစ်အောင်ဆိုပြီး ၂ ပွင့်တည်း စပြီးဆိုကြဖို့ တိုက်တွန်းတာတွေရှိခဲ့တယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ တပ်မတော်နဲ့အရင် စကားပြောလိုက်ပါလို့ ပြောတာရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါကအရင်ခေတ်ကပေါ့။ ဆိုတော့ ကစားကွင်းကျဉ်းရင် နားလည်မှုလည်း ဝီရိယမရှိ၊ နောက်ပြီးတော့ ဆုံချက်ပေါ် focus လည်း ပိုမိုမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အခုဟာက ကစားကွင်းကိုချဲ့ပြီးတော့ player တွေ အများကြီးကို ဝင်ကစားခိုင်းတဲ့အခါကျတော့ အစကတည်းက လူများပြီး ပွဲမစည်တဲ့ အခြေအနေမျိုးဖြစ်အောင် ဖန်တီးသလို ဖြစ်နေတာပေါ့။ ဒီလိုမျိုးတွေ ဒီမှာပါတဲ့သူတွေ အရေးကြီးတာ အရေးမကြီးတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ သဘောကတော့ အလှည့်အပြောင်းမှာ ဘယ်သူက အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်လဲဆိုတာ စဉ်းစားရမှာပါ။ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်တဲ့ လူတိုင်းတောင်မှ တချို့ အခြေအနေမှာက ဒုတိယအဆင့်မှာ ပါရတာတွေ ဖြစ်တတ် ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ် အပြောင်းအလဲမှာက ဝတ်စပိုင်းမှာတော့ ဦးသိန်းစိန်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ခေတ်ပြည်တော်မှာရှိတဲ့

သစ္စာအိမ်တော်မှာ တွေ့ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ လျင်မြန်တဲ့ ပြောင်းလဲမှုတွေ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အားလုံးကလည်း ချွတ်လင့်ချက်တွေအများကြီးထားခဲ့ကြတယ်။ မြန်မာ့မော်ဒယ်အသစ်ဆိုပြီးတော့တောင် ပိုင်းဝန်းစီးကူးပြီး အာနိသ်ပြီး လေ့လာခဲ့ကြတာရှိတယ်။ အစောပိုင်းမှာ ဟုတ်သလိုလို အားရစရာအနေအထား၊ ချွတ်လင့်ချက်တွေရောင်ပြည့်တွေ သန်းခဲများတယ်။ အခုချိန်မှာတော့ တချို့ကလည်း နောက်မြန်ဆုတ်နေပြီးလား။ တချို့ကလည်း ကန့်သတ်ပြီးတော့ အသွင်ကျွေးပြောင်းနေဟာ ခရော့စွဲတော့တူ။ နိုးရိမ်စရာ အခြေအနေ ရောက်လာပြီးလား၊ စသဖြင့် ဝေခန့်လာကြတော့ ရှိတယ်။ တာကြောင့် ဆဲဒီလို ဖြစ်သွားရတယ်ဆိုတာ စူးပြပါဦး။

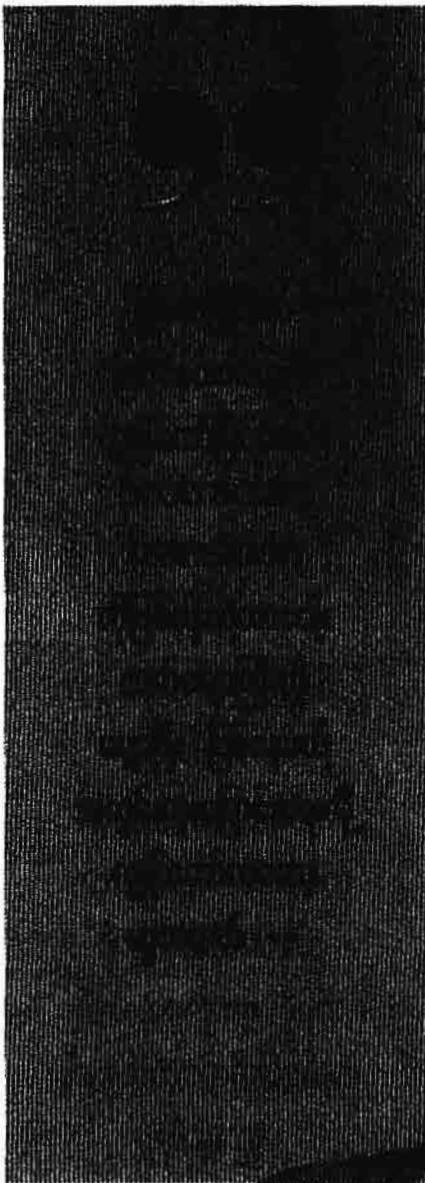
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဦးသိန်းစိန်နဲ့တွေ့ပြီးတော့ အဲဒီကာလအတွက်လိုအပ်တဲ့ နိုင်ငံရေးအရ အပေးအယူလုပ်တာပေါ့။ နိုင်ငံရေးအရအပေးအယူလုပ်ပြီးတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကလည်း ဦးသိန်းစိန် အစိုးရကို အသိအမှတ်ပြုမယ်၊ နိုင်ငံ တကာရဲ့ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကိုလည်း လျော့ကျအောင် ဆောင်ရွက်ပေး မယ်။ ဦးသိန်းစိန် အစိုးရကလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ပါတီ တရားဝင်ဖြစ်အောင် ပြန်လုပ်ပေးမယ်။ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးမယ်။ အဲဒီနည်းနဲ့ အဲဒီကာလက လိုအပ်တဲ့ နိုင်ငံရေးမျှခြေအရ (political equilibrium) သူတို့ရအောင် ယူခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

အဲဒါတို့ ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လူတော်တော်များများကလည်း အားတက်တာပေါ့။ ပြည်တွင်းပြည်ပမှာ အားတက်ပြီးတော့ ဒါကတော့ဖြင့် ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံရေးစကားမှာတော့ reform without loser ပေါ့။ နှုံးသူမရှိပဲနဲ့ လုပ်သွားနိုင်တဲ့ အပြောင်းအလဲ။ တကယ်ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ မြန်မာမော်ဒယ်ပဲဆိုပြီးတော့ ပြောကြဆိုကြတယ်ပေါ့။ ဘာဖြစ်ဖြစ် ဒါအရင်ခေတ်က လုပ်ခဲ့တဲ့ခေါင်းဆောင်တွေကိုလည်း အရေးယူမယ် ဘာညာဆိုတာ မှိုးမရှိဘူး။ တစ်ခါ လက်ရှိ ဦးသိန်းစိန်ကလည်းမျက်နှာ ပန်းပွင့်ပြီးတော့ နိုင်ငံတကာမှာ လှည့်ပတ်သွားလာပြီးတော့ icon ပေါ့လေ။ reform တကယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ icon ဆိုပြီးတော့ နှိုးမွှမ်းခံရတယ်။ အခုဆိုရင် ဦးသိန်းစိန်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးနိဘယ်ဆု ပေးမယ်ဆိုပြီးတော့ ထင်ကြေးပေးခံခဲ့ရတဲ့အထိ ဖြစ်လာတာတွေ့ရတယ်။ တစ်ခါ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကလည်း ပင်မနိုင်ငံရေးရေစီးကို ပြန်ရောက်လာတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလိုမျိုးတွေက အကောင်းမြင်လာကြတယ်ပေါ့။

ခက်တာက ခုနက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဦးသိန်းစိန် ဆွေးနွေးလို့ရခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးမျှခြေက အဲဒီကာလမှာ အသင့်တော်ဆုံး အကောင်းဆုံးဖြစ်ပေမယ့်လည်း ကာလကြာလာတဲ့အခါမှာ ဒီမျှချေကိုထပ်ပြီးတော့ အခြေအနေနဲ့ ဆီလျော်အောင် ထပ်ပြီးတော့တိုးချဲ့ဖို့လိုလာတယ်။ ဥပမာဆိုပါတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ NLD အမတ် ၄၀ ကျော် လွှတ်တော်ထဲ ရောက်လာတယ်။ တစ်စုံတစ်ရာ ပင်မရေစီးနိုင်ငံရေးမှာပါလာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီထက်ပိုပြီး ထပ်ချဲ့ဖို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ရလာဖို့လိုတယ်။ တိတိပပ

ပြောရရင် ရွေးကောက်ပွဲစင်ကတည်းက ကြွေးကြော်လာတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေ အထူးသဖြင့်တော့ အခြေခံပဒေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စပေါ့။ ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေမှာ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက်ချိတ်ဆက် ပြီးဆွေးနွေးလို့ စေ့စပ်လို့တောင်မရတော့တဲ့ သဘောမျိုး၊ တွေ့လာရတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ဘက်ကလည်း စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ကမ်းလှမ်းတယ်။ ဒါကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတဲ့ထိတောင် တက်မလာဘူး။ တစ်ဖက်က ဒါကို ပယ်ချတယ်ဆိုတော့ကား အခြေအနေတွေက ခုနပြောသလို reform without loser နဲ့ သူမရှိတဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုတဲ့ဟာကနေ နှိုးမယ့်သူတွေအလျှိုအလျှို ပေါ်လာပြီးတော့ ငါတော့ နှိုးတော့မှာပဲ၊ မနှိုးခင်ကြိုကန်ထားမှ မနှိုးခင်ကြိုပြီးတော့ ငါတို့လိုချင်တဲ့ ဘောင်ထဲဝင်အောင်လုပ်မှပဲ ဆိုပြီးတော့ အားထုတ်မှုတွေ များလာတယ်။

အဲဒီလို များလာတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ ဒီအသွင်ကူးပြောင်းရေးဟာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပြောသလိုပါပဲ နောက်ထပ် ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုညှိနှိုင်းမဖြစ်ဘူးဆိုရင်တော့ နောက်ထပ် equilibrium မျှချေ တစ်ခုမရနိုင်တော့ဘူး။ နဂိုရခဲ့တဲ့နိုင်ငံရေးမျှချေ၊ နိုင်ငံရေးဟန်ချက်ကမလုံလောက်တော့ဘူး။ အဲလိုမလုံလောက်တော့တဲ့ အခြေ အနေမျိုးမှာနောက်ထပ်အသစ်လုပ်ရမယ့်အား၊ အုပ်စိုးသူဘက် ကလည်း ဒါကိုလုပ်ဖို့ငြင်းဆန်တယ်။ ငြင်းဆန်နေတဲ့ တစ်ချိန် တည်းမှာပဲ လူထုလှုပ်ရှားမှုတွေ နိုးကြားမှုတွေသိပ်များလာတယ်။ လူထုတွေရဲ့ကြားထဲမှာလည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးရဲ့အသီးအပွင့် ကို မခံစားရတော့လှတော့ကုသုတို့ရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကိုတောင်းဆိုလာကြတယ်။ တောင်းဆိုတာ၊ တိုက်ပွဲဝင်တာတွေပိုများလာတဲ့အခါမှာလည်း အုပ်ချုပ်သူဘက်က ဒါတွေကိုခံနိုင်စွမ်း နည်းသထက်နည်းလာတယ်။ သည်းခံနိုင်တာ နည်းသထက်နည်းလာတယ်။ အဲဒီလိုမျိုးနဲ့ transparency လို့ခေါ်တဲ့ မြင်သာထင်သာရှိမှု ဆုတ် ယုတ်လာတာတွေ့ရတယ်။ အဲဒါက သတင်းစာဆရာတွေအပေါ်မှာ ပိုပြီးတော့ တားမြစ်လာတယ်။ နှိပ်ကွပ်လာတယ်။ ထောင်ချလာတာတွေပါတွေ့လာရတယ်။ ဒါမျိုးတွေဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်တို့အရပ်ဘက်

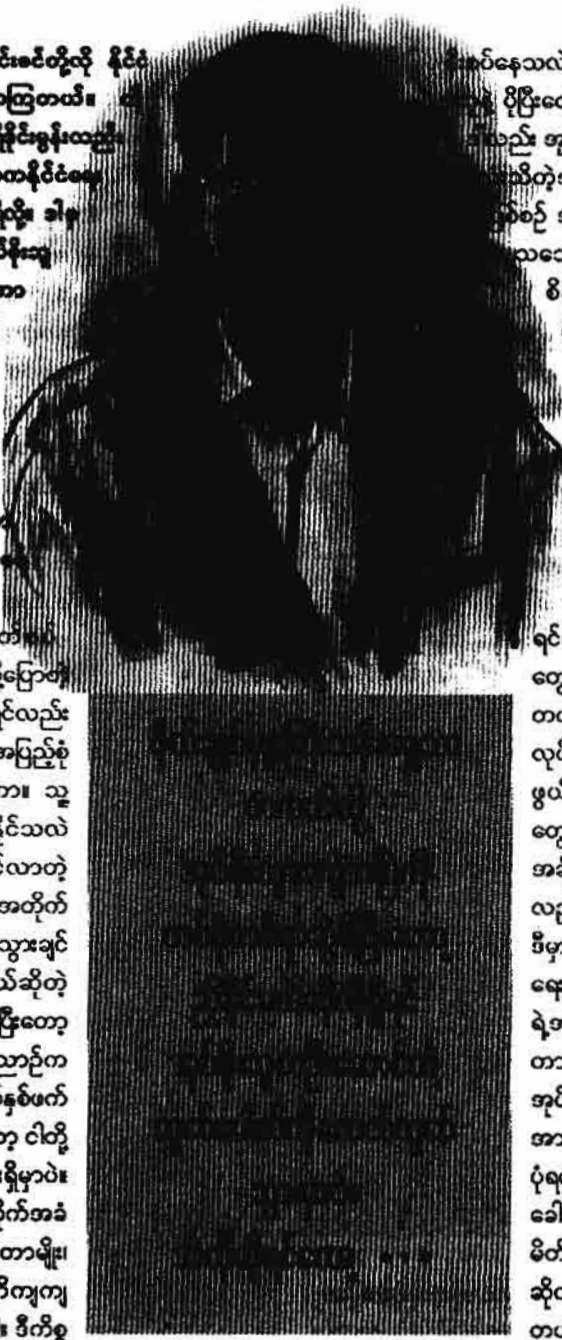
လူအဖွဲ့အစည်းတွေ အပေါ်မှာလည်း တင်းကျပ်မှုတွေ ပိုလုပ်လာတယ်။ ဆန္ဒပြမှုတွေဆိုလို့ရှိရင် အကြမ်းဖက်ချေမှုန်းတဲ့ အထိလုပ်လာတယ်။ ဒါမျိုးတွေဖြစ်လာတဲ့ အခါကျတော့ဒီကနေ့ ပြောင်းလဲမှုအပေါ်မှာ ယုံကြည်မှုကနည်းလာတယ်။ တကယ့် တကယ်တမ်းယုံကြည်မှုက အောက်ခြေ ကစပြီး နည်းလာတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနဲ့ပတ်သက်ရင် မြင်တဲ့အမြင်မှာခေါင်းဆောင်ပိုင်း ကနောက်ပြီး ဆွဲတောင်ဖြစ်သွားတယ်။ လူထုက ဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနဲ့တကယ့် ပကတိသရုပ်သကန်ကိုလူထုကစပြီးမြင်တယ်လို့ပြောရမယ်။ လူထုကစမြင်ပြီး လူထုက ဒါကို အယုံအကြည်မဲ့သလို တဖြည်းဖြည်း ဖြစ်လာတယ်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ဒါကို လိုက်ပြီး ဖာဖာထေးထေးလုပ်နေရတာ တွေ့ရတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့လုပ်လို့ မရတဲ့အခါကျတော့ အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်တွေကိုယ်တိုင်က ပြောလာဆိုလာရတာပေါ့။ ခြုံကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးက တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အဖျားရှူးသလို ဖြစ်သွားတယ်။

တစ်ခုသတ်ရတာက ကိုမင်းခင်တို့လို နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာ ရှင်တွေကပြောကြတယ်။ အဲဒါက ခင်းခင်လည်းပြောတယ်။ လယ်ချိုင်းရွှန်းလည်းပြောတယ်။ အဲဒါကလိုအပ်တာကနိုင်ငံရေးပညာပညာ (political pact) မရှိဘူး။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း အစိုးရက အုပ်စိုးသူထက်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ တော်လှောက်ပြီး လုံလောက် ပြီလို့ယူဆလို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဆက်သွားချင်တော့တာလား။ ဒါမှမဟုတ် ဒီမိုကရက်တစ်အင်အားစုတွေထက်က နည်းဗျူဟာ (strategy) ပိုင်းမှာ အားနည်းလို့ထားဆိုတာ ကိုမင်းခင်ကယ်လို့မြင်ပါသလဲ။

အဲဒီသုံးခုကတော့ ဆက်စပ်နေတာပဲ (political pact) လို့ပြောတဲ့ နိုင်ငံရေး ပညာပညာနဲ့ ပတ်သက်ရင်လည်း သူက (political pact) ဆိုတာအပြည့်စုံဆုံး အကောင်းဆုံးမှ မဟုတ်တာ။ သူ့အတွက် ဘယ်လောက်ပဲသွားနိုင်သလဲ ဆိုတာအုပ်စိုးသူဘက်က တင်လာတဲ့ တောင်းဆိုမှု။ တစ်ခါဒီဘက်က အတိုက်အခံတွေ ဘက်က ဘယ်လောက်သွားချင်တယ် ဘယ်လောက်လိုချင်တယ်ဆိုတဲ့ တောင်းဆိုမှု။ အဲဒါတွေကိုညှိနှိုင်းပြီးတော့ အဖြစ်နိုင်ဆုံးစေ့စပ်ယူမှပဲ ပညာပညာပေါ်မှာပေါ့။ ကျွန်တော်ထင်တယ်နစ်ဖက်စလုံးမှာတော့ သူတို့ရဲ့ ဒါကတော့ ငါတို့လက်ကုန်ပဲဆိုတဲ့ သဘောထားရှိမှာပဲ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ အတိုက်အခံတွေဘက်ကလည်း ၅၉(စ) ဆိုတာမျိုး၊ ၄၃၆ဆိုတာမျိုး။ တကယ်တိတိကျကျ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ၅၉(စ)ပေါ့။ ဒီကိစ္စကတော့ လက်ကုန်ပဲဆိုတဲ့ဟာမျိုး သူတို့သဘောထားတာပေါ့။ ကျွန်တော်နားလည်သလောက် အုပ်စိုးသူဘက်ကလည်း ၅၉(စ)ကတော့မပြင်ပေးနိုင်ဘူး။ လက်ကုန်ဆိုတဲ့ဟာမျိုးပေါ့။

အဲဒီမှာ ထိပ်တိုက်တွေ့တာပဲ။ ပြဿနာ ကတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သမ္မတဖြစ်ရေး မဖြစ်ရေးဆိုတဲ့အပေါ်မှာ ထိပ်တိုက်တွေ့တာပေါ့။ အုပ်စိုးသူဘက်ကလည်း အဲဒီလောက်အထိ ခွင့်မပြုနိုင်ဘူးထင်တယ်။ဒါကတော့ ပထမဦးဆုံးပြဿနာပေါ့။ သူ့ရဲ့ဆင့်ပွား ပြဿနာကတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဘယ်သူနဲ့

အောင်နေသလဲ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဘယ်သူနဲ့ ပိုပြီးတော့ တင်းမာမှုတွေ ဖြစ်ပွားနေသလဲ။ ဒါပေမယ့် အုပ်စိုးသူဘက်ကစဉ်းစားတဲ့ကိစ္စပဲ။ အားလုံးကတော့ အတိုင်းပဲ ဒီအသွင်ကူး ပြောင်းရေးအစဉ် အတွင်းမှာလည်း အုပ်စိုးသူဘက် မှာ သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေရှိတယ်။ ဦးသိန်းစိန်နဲ့ဦးရွှေမန်းကြားမှာတင်းမာမှုတွေ ရှိတယ်။ တပ်မတော်ကလည်း ဦးရွှေမန်းနဲ့ပတ်သက်ရင် ဘယ်လို သဘောထားတွေရှိတယ် စသည်ဖြင့် ပေါ့။ အဲဒီလို အချိန်မျိုးမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ဦးရွှေမန်းနဲ့သိပ်နီးစပ်တာကို အုပ်စိုးသူဘက်ကထပ်ပြီးတော့ ကွဲလွဲစရာ ဖြစ်တယ်။ ဒါတွေက ကြည့်လိုက်ရင်တော့မဟုတ်ပါဘူး။ သေးသိမ်စရာတွေပါ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတွေပါလို့ထင်ရဖွယ်ရှိတယ်။ ငါတို့တွေက တိုင်းရေးပြည်ရေး လုပ်တာပါလို့ ဒါတွေမပါဘူးလို့ ထင်ရဖွယ်ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် institution တွေ၊ အသင်းအဖွဲ့တွေအား မကောင်းတဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကိစ္စတွေကလည်း အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒီမှာကအဓိကပြဿနာက ဘဝရှင်သန်ရေး၊ လုံခြုံရေး၊ ရပ်တည် ရေး မြန်မာတွေရဲ့အစဉ်အလာအရလည်း သမိုင်းမှာရှိနေတာက အပြုတ်ချကြတဲ့ အခါကျတော့ အုပ်စိုးသူ ကြားထဲမှာလည်း အချင်းချင်း အားပြိုင်မှုတွေ စိုးရိမ်မှုတွေကို ဖြစ်စေပုံရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဘယ်သူနဲ့ကမဟာမိတ်အဖွဲ့လဲ။ ဘယ်သူနဲ့ လက်တွဲမလဲ ဆိုတာက ဂယက်ရိုက်ခတ်မယ် ထင်ပါတယ်။ ချုပ်ပြောရင်တော့ အတိုက်အခံဘက်က လက်ကုန်က ဘယ်လောက်လဲ။

အုပ်စိုးသူဘက်ကလက်ကုန်ကဘယ်လောက်လဲ။ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက်လက်ကုန်ခြင်း (bottom line) ပေါ့။ တစ်ဖက် နဲ့ တစ်ဖက်လိုက်လျော့နိုင်တဲ့ အလိုက်လျော့နိုင်ဆုံး အခြေအနေကို ညှိနေတဲ့ အချိန်မှာ အတိုက်အခံဘက်ကခုနပြောတဲ့ မဟာဗျူဟာ ဘာလဲ။ တစ်ဖက်ကတော့ ဆွေးနွေးချင်တယ်ညှိနှိုင်းချင်တယ် ပြောနေပြီးတော့ တစ်ဖက်မှာကျတော့ စစ်တပ်ကိုသတ္တိမရှိဘူးလား။ သရဲဘောကြောင်တာလားလို့ပြောနေမယ်ဆိုရင် ဒါဟာဘက်ဘက်အမြင်မှာတော့ လက်ခံချင်မှလက်ခံမယ်။ တပ်နဲ့လွှဲဖို့က ဦးသိန်း

စိန်ရဲ့ အကူအညီက လိုနေသေးတယ်။

ဦးသိန်းစိန်ကသဘော မတူရင် တပ်နဲ့ဆွေးနွေးဖို့ခက်တယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ဦးသိန်းစိန်ကို လုံးဝမယုံကြည်ဘူး။ ဘာမှယုံကြည်နိုင်စရာမရှိဘူးလို့ ဖိပြောနေမယ်ဆိုရင်လည်း တစ်ဖက်ကဘယ်လိုမြင်မလဲ။ ဆိုတာကဒါက အတိုက်အခံရဲ့ မဟာဗျူဟာ ပိုင်းဆိုင်ရာပြဿနာပေါ့။ ဆက်စပ်နေတယ်ထင်တယ်။ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် အလိုက်လျော့နိုင်ဆုံး အကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ bottom line ပေါ့။ လက်ကုန်သွားနိုင်မယ့် ပမာဏရယ်။ အဲဒီပမာဏကို မညှိရသေးခင် အချိန်မှာ အုပ်စိုးသူက လည်း သူ့ရဲ့မဟာဗျူဟာ နည်းဗျူဟာနဲ့ လူများပြီး ပွဲမစည်အောင် လုပ်နိုင်သလို အတိုက်အခံဘက်က ကျတော့လည်း ကိုယ်နဲ့မဟာ မိတ် ပြုလို့ရမယ့် အုပ်စိုးသူထဲကလူကို ဖဲ့စည်းရုံနေတယ်ဆိုတာမျိုး အုပ်စိုးသူဘက် မြင်လာတာလည်းရှိနိုင်တာပဲ။ အဲဒီဟာတွေကြောင့် ကျွန်တော်ထင်တယ် အခြေအနေတွေကပိုပြီးတော့ ငွေကွာတဲ့သဘော ဖြစ်လာတာတွေ့ရတယ်။

ဆက်ပြီးတော့ မေးရင်တာကတော့ ၂၀၁၅ကို focus လုပ်ပြီးတော့၊ ၂၀၁၅ ကို တည်ပြီးတော့ ပြောနေကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ ထွန်းတော်တို့နိုင်ငံ အကျိုးအပြောင်းမှာ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲက အရေးကြီးတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ကိုမင်းစင်အနေနဲ့ ၂၀၁၅ ကို တည်ပြောတဲ့အခေါ်မှာ သဘောတူပါသလား။ ဒါမှမဟုတ် ၂၀၁၅ အပြီးမှာ ပိုပြီးတော့ကောင်းတဲ့ အနေအထားတွေကို ဖန်တီးပေးမလား။ ဒါမှမဟုတ် ပြဿနာတွေနဲ့ပဲ လုံးဝရပ်တည်လိုက်နေမလား။ ကိုမင်းစင်အနေနဲ့ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲအပေါ် အမြင်လေးလည်း တစ်ချက်လောက် ပြောပေးပါအုံး။

ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုတာက အရေးကြီးပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲဆိုတာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်၊ မျှမျှတတ ကျင်းပတယ်ဆိုရင် အများပြည်သူကနေပြီးတော့ သူ့ကိုအုပ်ချုပ်မယ့်သူကို ရွေးချယ်ခွင့်ပေးတာ။ ပြည်သူလူထုက နိုင်ငံရေးသမားတွေကို ငါကြိုက်တာဘာ၊ ငါမကြိုက်တာဘာဆိုပြီး တော့ information ပေးခွင့်ရတဲ့ပွဲပေါ့။ vote ဆိုတာ အမှန်တကယ်တော့ ပြည်သူလူထုက information ပေးတာပေါ့။ ငါကြိုက်တယ်၊ ငါမကြိုက်ဘူးတာကို information ပေးတာ။ အုပ်စိုးသူက အဲဒီ information အတိုင်း သစ္စာရှိရှိနဲ့ လုပ်တယ်ဆိုရင်တော့ နောက်တစ်ခေါက်ထက်ပြီး အရွေးခံရတာပေါ့။ အဲဒီလို မဟုတ်ရင်တော့ ထက်ပြီးတော့ အရွေးမခံရဘူးပေါ့။ ဒါကတော့ ပုံမှန်ဖြစ်စဉ်ကို ပြောတာပါ။ ရွေးကောက်ပွဲကအရေးကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာကခုနပြောသလို ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ရင် ကျွန်တော်တို့ခဏခဏလည်း ပြောဖူးပါတယ်။ နိုင်ငံမယ်မနိုင်ဘူးဆိုတာ မသေချာဘူးဆိုရင် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပရတာ အဓိပ္ပာယ်

ရှိတယ်ပေါ့။ ဘယ်သူနိုင်မယ်ဆိုတာ သိပ်မသိကွဲတဲ့ အခြေအနေမျိုးပေါ့။ ဘယ်သူနိုင်မယ်၊ ဘယ်သူနဲ့မယ်ဆိုတာက တော်တော်ကြီးကို သေချာနေတယ်။ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက် ကိုသေချာနေတယ်ဆိုရင် နှိမ့်မယ့်သူက ဒီရွေးကောက်ပွဲကို ဘယ်လို သဘောထားမလဲ။

ဒီလို မကျင်းပခင်ကတည်းက သေချာမှုရှိနေတယ်ဆိုရင် ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်လို့ရှိရင် ကျင်းပပေးရမယ့်သူက အုပ်စိုးသူဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် သူက ဘယ်ကျင်းပပေးချင်မလဲ။ ဒါတစ်ခုပေါ့။ နောက်တစ်ခုက ဒီတစ်ကြိမ်မနိုင်လို့ နောက်တစ်ကြိမ်နိုင်ခြေရှိမယ်ဆိုရင်လည်း ဒီတစ်ကြိမ်နဲ့လို့ နောက်တစ်ကြိမ်နိုင်ကောင်းနိုင်နိုင်ငံမယ်ဆိုရင်လည်း တစ်မျိုးပေါ့။ ဒါသူအတွက် မက်လုံးရှိသေးတာပေါ့။ ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ဒီတစ်ကြိမ်ရှုံးရင်တော့ ရာသက်ပန်ပြောင်းထဲရောက်မှာပဲဆိုရင်လည်း တစ်ခါသူအတွက်ခက်ပြန်ရော။ သူအတွက် မက်လုံးသိပ်မရှိဘူးပေါ့။ တစ်ခါရွေးကောက်ပွဲလွန်ကာလမှာ အနိုင်ရတဲ့သူက ငါ့ကို တစ်စုံတရာ အာဏာခွဲဝေတာမျိုး မလုပ်တဲ့အပြင် ငါ့ရဲ့ပိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ ငါ့ရဲ့လုံခြုံမှုကိုပါ ထိခိုက်သွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ခံစားမှုမျိုးနဲ့ ထပ်မံနေရင်ပိုဆိုးမှာပေါ့။ အဲဒီသုံးချက်က ကျွန်တော်ထင်တယ် မြန်မာပြည်မှာ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို အုပ်စိုးသူဘက်က မြင်နေပုံရတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲဟာ လုပ်ရင် ငါတို့ရှုံးနိုင်တယ်။ ဒီတစ်ကြိမ်ရှုံးရင် နောက်တစ်ကြိမ်လည်း နာလန်မတွနိုင်ဘူးဖြစ်နိုင်တယ်။ အကြောင်းမသင့်ရင် နောက်တက်တဲ့သူတွေက ငါတို့ကို လာဘ်စားမှုနဲ့သော်လည်းကောင်း၊ တခြားအမှုနဲ့သော်လည်းကောင်း တရားရဲ့နိုင်တယ်။ ငါတို့ရဲ့ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ငါတို့ရဲ့ မိသားစုဘဝထဲ ငါတို့လုံခြုံမှုထိခိုက်နိုင်တယ်လို့ မြင်ထားပုံရတယ်။

အဲဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်ထင်တယ် ရွေးကောက်ပွဲကို နံပါတ်တစ်ရွေ့ဆိုင်းတာမျိုးဖြစ်နိုင်တယ်။ နံပါတ်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ပေးပြီးတော့မှ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို အသိအမှတ်မပြုနိုင်တာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ နံပါတ်သုံး အသိအမှတ်တော့ပြုမယ် နောက်တက်လာမယ့်အစိုးရ လုပ်ရကိုင်ရခက်အောင်ဖြစ်ပြီးတော့ အခြေအနေတွေမတည်ငြိမ် အောင်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးမှာ အခြေခံဥပဒေအရ တပ်မတော်ကနေပြီး အာဏာကို လွှဲပြောင်းယူလိုက်ရတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီသုံးခုလုံးက ဖြစ်နိုင်တဲ့အကြောင်းအရာတွေပဲ။ မဖြစ်နိုင်ဘူးတော့ အတိုက်အခံက ရွေးကောက်ပွဲကို အကုန် နိုင်ပြီးတော့ သူ့စိတ်တိုင်းကျ ပါဝါအမြင့် ကနေ (power position) ပြီး တပ်မတော်ကို ဆွေးနွေးပြီးတော့ မြန်မာပြည်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ အသွင်ထူပြောင်းသွားတယ်ဆိုတာတော့ ဖြစ်နိုင်ချေအနည်းဆုံးပဲ။

စာမျက်နှာ - 6၂ သို့

စာဖတ်သူတစ်ဦးနှင့်သွေးနွေးခြင်း

အလုပ်ရှုပ်ဖန်ချင်တော့

ကျွန်ုပ်၏ စာဖတ်သူသည် ထာဝရအခါ ကျွန်ုပ်မှာ ထာဝရ
နှင့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့များတွင်လောက်သာ ဖြို့တွင်းသို့ သွားတတ်ပြီး
ကျန်ရက်များတွင် နေအိမ်မှာရှိတတ်ကြောင်း အကြောင်းအရာများ
မေးလ ၁၄ ရက်(ကြာသပတေးနေ့)တွင် ရောက်ရှိလာသေးသည်။
စာဖတ်သူ။ ဟလို... ဆရာလား ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်ဆရာဆီ

လာနေကျ ပရိသတ်တစ်ဦးပါ။

ကျွန်ုပ်။ ဪ... ဟုတ်လား။ အခု ခင်ဗျားစည်ပင်ထဲကို
ရောက်နေပြီလား။ ကျွန်တော်ရှိပါတယ်။ တက်ခဲ့ပါ။

သူ။ (အိမ်ထဲသို့ ဝင်လာ နေရာယူပြီးနောက်)
ဟင်... ဆရာက နေ့လယ်စာ စားပြီး အိပ်ရင်း အနား
ယူနေတဲ့ပုံပါလား။ ပန်ကာတွေကလည်း သုံးနေလောက်
နဲ့။

ကျွန်ုပ်။ အိပ်တော့ မအိပ်နိုင်ပါဘူးဗျာ။ ခဏလှဲနေရုံလောက်
သာပါ။ အဲဒီခင်ဗျားရှေ့က ပန်ကာက တိဗ္ဗီမှာ သတင်း
လေး ဘာလေး ထိုင်ကြည့်တဲ့အခါအတွက် ထားတာ
ပါ။ ဒီဘက်က ပန်ကာနှစ်ခုကတော့ ဒီကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ
လှဲတဲ့အခါအတွက်ပါ။

သူ။ ဟုတ်တယ် ဆရာရယ်။ ရာသီဥတုကတော့ သိပ်ပူတာ
ပဲ။ ကျွန်တော်ကလည်း တောင်ဥက္ကလာကို ကိစ္စတစ်ခု
နဲ့ မသွားမဖြစ်လို့ သွားရင်း ဒီနား နီးနေပြီဆိုမှတော့
ဝင်ဦးမယ်ဆိုပြီး ဝင်လာတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ အရှေ့
တိုင်းစာတွေမှာပါတဲ့ ရေဖျက်တဲ့ကမ္ဘာ၊ မီးဖျက်တဲ့ကမ္ဘာ
အစရှိတဲ့ ကမ္ဘာပျက်ပုံ သဘောတရားများဟာ ဟုတ်

ပုံရတယ်။ ရာသီဥတုတွေက ပြောင်းလဲလာ၊ တဖြည်း
ဖြည်း အပူချိန်တွေ မြင့်မြင့်လာ နောက်ဆုံးတော့ နေ
ခုန်စင်းထွက်တဲ့ အပူမျိုးအထိရောက်ပြီး သတ္တ
လောကရော၊ ဩကာသလောကပါ ပျက်စီးသွားကြပုံ
ရတယ်။

ကျွန်ုပ်။ အေးပေါ့လေ။ ဟုတ်ချင်ဟုတ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
ကမ္ဘာပျက်တယ်ဆိုတာ (မီးဖျက်တဲ့ကမ္ဘာမှာ) ကမ္ဘာ
ကြီးတစ်ခုလုံး တစ်နေ့တည်းနဲ့ ပြာပုံအတိ ကျသွား
ခြင်းမျိုးတော့ ဟုတ်ဟန်မတူပါဘူး။ တဖြည်းဖြည်း
အပူချိန်များလာမှုကြောင့် ပျက်လိုက်လာရာမှာ
နောက်ဆုံးမှာတော့ ဩကာသလောကကြီးထဲက ရေ
မြေတောတောင်တွေလည်း ရုတ်တရက်အောင် ပျက်စီး၊
ခံနိုင်ရည်အရှိဆုံးသတ္တဝါ၊ အကောင်းဆုံး သတ္တဝါဆို
တာတောင်မှလည်း တင်မကျန်နိုင်တော့ဘဲ ပျက်စီး
သွားတဲ့ သဘောလို့ ယူဆရပါတယ်။

သူ။ မိုးကလည်း တော်တော်နဲ့ ကုမယ့်ပုံမပေါ်သေးဘူး။
ဦးထွန်းလွင်ကတော့ အောက်ပိုင်းမြစ်ဝကျွန်းပေါ်လို
ဒေသတွေမှာ မေးလ ၂၄-၂၆ လောက်မှ စတင်မိုးကျ
မဲ့ အနေမျိုးပြောတယ်။ အထက်ဘက် မုံရွာတို့လို
ရွှေဘိုတို့လို နေရာတွေဟာ ဂွန်လဆန်းမှ မိုးရွာမယ့်
အနေမျိုး ပြောတာကို စကိုင်းနက်မှာ နားထောင်လိုက်
ရတယ်ဗျာ။

သူ။ * ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေမှာ ရာသီဥတုကြောင့်ဖြစ်

ဒီမိုကရေစီရေးဆိုရင်လည်း ဒီမိုကရေစီရဖို့
 စွန့်စွန့်စားစား ဖိုးရိုးသားသားလုပ်သွားတတ်သူတွေ
 ပါသင့်သလောက်ပါတတ်ကြသော်လည်း
 လှေကြုံမီးလိုက်ဦးမယ်ဆိုတဲ့လူတွေကပဲများတတ်ပါတယ် . . .

ခြင်းအကြောင်း

● ဦးဘင်ဦး(ကျူရှင်)

တဲ့ သဘာဝအပူအပြင် ဒီနှစ်ထဲမှာ ရွေးကောက်ပွဲရော
 တကယ်ဖြစ်ပါ့မလား။ ဖြစ်ရင် ဘယ်လောက် ညစ်ကြ
 ဦးမလဲ။ ဖွဲ့စည်းပုံပြင်ဖို့အတွက် မေလထဲမှာ ပြည်သူ့
 ဆန္ဒခံယူပွဲလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ပြောစကားအတိုင်း တကယ်
 ဖြစ်ပါ့မလား။ တကယ်တော့ ကတိတည်နိုင်ပါ့မလား
 အစရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးပူတွေကလည်း ပူနေချပြန်ရာမှာ
 ကျွန်တော်တို့လို မြန်မာကျပ်ငွေလေးပဲ ကိုင်သုံးနေရသူ
 တွေမှာ ဝန်ထမ်းတွေ လစာတိုးလို့ ကုန်ဈေးနှုန်းတက်
 ပြီးသားဖြစ်နေတာကို ဒေါ်လာဈေးတက်တာနဲ့ ဆင့်
 လိုက်ပြန်တော့ ပူစရာတွေက ထပ်တက်လာပြန်တယ်
 ဆရာရဲ့။

ဒီကြားထဲမှာ ရွေးကောက်ပွဲနီးလာလေ ဟို
 လူက ပါတီထဲထောင်၊ ဒီလူက ပါတီထဲထောင်နဲ့
 မျက်စိနောက်စရာတွေကလည်း တိုးလာပြန်တယ်။
 ခင်ဗျားက သမ္မတကြီးရဲ့ အကြံပေးဆိုတဲ့ ဟိုဒေါက်
 တာ ပါတီထောင်မယ်ဆိုတာများ မနာလိုဖြစ်နေ
 သလားဗျာ။ မဖြစ်ပါနဲ့ဗျာ။ သူလည်း ပါတီထောင်ခွင့်
 ရှိလို့ သူ့အခွင့်အရေးအရ သူထောင်တာနေမှာပေါ့။
 ပါတီတွေက အခုဆို ၇၃ ပါတီလောက်တောင် ရှိနေ
 ပြီလား မပြောတတ်ဘူး။ တချို့က ပါတီ ၉၀ လောက်
 တောင် ဖြစ်လာဦးမယ် ပြောကြတယ်။ သူများတွေ
 တောင် ပါတီတွေ ထောင်နေတာ။ ဆရာလည်း နိုင်ငံ
 ရေး ဗဟုသုတတွေ ဒီလောက်ရှိနေရဲ့နဲ့ ပါတီထောင်

ကျူရှင်။

သူ။

ကျူရှင်။
 သူ။

ကျူရှင်။

ပြီး၊ ကိုယ့် လယ်ဝေးမြို့နယ်မှာ ကိုယ်ပြန်ပြီး အရွေးခံ
 ပေါ့ဆရာ။ ပါတီမှတ်ပုံတင်ကြေးပေးစရာမရှိလည်း
 ကျွန်တော်တို့ စုပေးပါမယ်။
 မထောင်ချင်ပါဘူးဗျာ။
 ဘာဖြစ်လို့တုန်း ဆရာရဲ့။ ဆရာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
 များ သိမ်ငယ်စိတ် ဝင်နေလို့လား။ အင်း . . . ငါက
 သမ္မတကြီးရဲ့ အကြံပေးလည်း မဖြစ်ဖူးဘူး။ ငါ့မှာ
 ဒေါက်တာဘွဲ့တွေ ဘာတွေလည်း မရှိဘူး။ ဒီမိုကရေစီ
 နဲ့ခံမလား ကျားချေးနဲ့ခံမလားဆိုရင် ကျားချေးနဲ့ပဲ
 ခံလိုက်ချင်သေးတယ်ဆိုတဲ့ ဦးသန်းရွှေရဲ့ စစ်တပ်ထဲ
 လည်း မဝင်ခဲ့ဖူးဘူး။ ငါ ပါတီထောင်လို့ မဖြစ်ပါဘူး
 ရယ်လို့များ သိမ်ငယ်နေတာလား။
 မဟုတ်ရပါဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်က ဘုန်းကြီးကျောင်း
 သားကလေးဘဝ ၁၀-၁၀ နှစ်သားအရွယ်လောက်က
 တည်းက 'တောင်ကျရေ နွားနှစ်ကောင်မဝသလိုပဲ
 မောင်ဘမေ ငါ့ထောင်မရတာကြောင့်' ဆိုတဲ့လေးချိုး
 ကဗျာကြီးတို့။ "ဪ . . . အရေးသောင်း ပြောင်း
 ဘေးအပေါင်းတွေနဲ့ ရွေးအကြောင်းပေထင်နော။
 သွေးမကောင်းလိုက်ပုံက အပြေးကောင်းသယောင်
 ယောင် ဥတ္တမပဇဇ်တို့ရဲ့ ရွေးဟောင်းတဘောင်သရုပ်
 အရ ကျွန်ုပ်ကလေးရပါတော့ ခွေးခေါင်းဆောင် ဥတ္တမ
 သနင်းတို့လိုပဲ" ဆိုတဲ့ လေးချိုးကဗျာကြီးဆိုပါတဲ့
 ခွေးဝဏ္ဏီဆိုတဲ့ စာအုပ်ကလေးဖတ်ရဖူးပြီး နောင်

နိုင်ငံရေးတွေ ဘာတွေ စိတ်ဝင်စားလာခဲ့သလဲဖြစ်ပေမဲ့ နည်းနည်းကြီးလာပြီး ၃၅ နှစ်ကျော် ၄၀ အရွယ် လောက်ရောက်တော့ ငါသည် နိုင်ငံရေးသမားတွေ မဖြစ်နိုင်လောက်ပေဘူး။ ငါ့စိတ်မျိုးနဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီ တွေထဲမှာလည်း ဝင်လုပ်ဖို့ မတော်ဘူး။ သူပြိုင်ကိုယ် ပြိုင် အနိုင်လုပ်စတင်မိသလိုလည်း အကုသိုလ်တွေ များမယ်။ 'ဂန္တီဂျီး' လို့ခေါ်ကြတဲ့ မဟတ္တမဂန္တီလောက် လည်း ငါက သတ္တိရှိချင်မှ ရှိမယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နှိပ်မိလာတယ်။ ဒါကြောင့် မဆလခေတ်မှာလည်း စောစောပိုင်းမှာသာပါခဲ့ပြီး နောက်တော့ တင်းပြည့် ပါတီဝင်တောင် ဆန္ဒမပြုတော့ဘဲ အသာကလေးပဲ ဘေးထွက်နေခဲ့ပါတယ်။

သူ။ ဆရာကလည်း “လူသည် နိုင်ငံရေးသတ္တဝါဖြစ်သည်” လို့ အရစ္စတိုတယ် ပြောခဲ့တယ်ဆို။ ဆရာက မိုးကျရွှေ ကိုယ် နေချင်လို့လား။

ကျွန်ုပ်။ အရစ္စတိုတယ်ရဲ့ စကားက လူတိုင်းနိုင်ငံရေးပါတီ ထောင်ရမယ်။ ကိုယ်မထောင်လည်း ပါတီတစ်ခုထဲ မှာ ဝင်ပါရမယ်လို့ ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ လူ့အဖွဲ့ အစည်းဆိုတာကိုက နိုင်ငံရေးစနစ်တွေနဲ့ကင်းလို့ရတာ မဟုတ်တော့ အဖွဲ့အစည်းဝင်တွေဖြစ်တဲ့ လူတွေဟာ လည်း နိုင်ငံရေးနဲ့ အလွတ်အကင်းနေလို့ မရ၊ ပတ် သက်နေရတယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးကို ပြောတာပါ။ အခု ကျွန်တော် ခင်ဗျားနဲ့ဆွေးနွေးနေရတာမျိုး၊ ဒီ ဆွေးနွေးချက်တွေကို ခေတ်ရနဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်ကို တင်ပြနေခြင်းမျိုးတွေဟာ ကင်းမရတဲ့သဘောတွေပေါ့ နော်။

သူ။ ဒါဆိုရင်ဆရာက နိုင်ငံရေးနဲ့ ကင်းမရလို့သာ နိုင်ငံရေး ကိစ္စတွေ ပြောဆိုဆွေးနွေး တင်ပြနေသော်လည်း နိုင်ငံ ရေးပါတီတစ်ခုထဲမှာ ဝင်ပြီးတော့ဖြင့် နိုင်ငံရေးသမား အမည်ခံပြီး နိုင်ငံရေး မလုပ်ချင်ဘူးလို့ ဆိုလိုချင်တာ လား။

ကျွန်ုပ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားပြောတာနဲ့ နီးစပ်ပါတယ်။

သူ။ ဘာလို့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေထဲ မပါချင်တာလဲဆရာ။

ကျွန်ုပ်။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဆိုတာကိုက စိတ်ဓာတ်အခြေခံ အမျိုးမျိုးရှိတဲ့ လူတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားကြရတာ ရယ်။ အခုလို ဒီမိုကရေစီစနစ်ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ရပ်တည်ကြ တဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ အချင်းချင်း ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက် ကြရ၊ အခြေအနေမလှရင် ကိုယ်က သိပ်မပေါင်းချင် ပေမဲ့ ပေါင်းလိုက်ကြရ၊ စကားလည်း ကိုယ်စိတ်ထဲမှာ ရှိတဲ့အတိုင်း အကုန်လုံး ထုတ်ပြောလို့ဖြစ်ချင်မှဖြစ်ပြီး သင့်သလို ဟိုပြောဒီပြော ပြောလိုက်ရဆိုတဲ့တာမျိုး တွေက တကယ်တမ်းကျတော့ ပွင့်လင်းတဲ့ နှလုံးသား ရှိတဲ့ လူတွေနဲ့ အလွန်ပဲ မသင်တဲ့ အလုပ်ပဲ။ ဗိုလ်ချုပ်

အောင်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေးရရင် စာပဲ ရေးတော့ မယ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးသဘာဝနဲ့ သူ့သဘာဝကို ယှဉ် ထိုးနားလည်လာလို့ ဖြစ်ပုံရတယ်။

ဒီစကားနဲ့စပ်လို့ ပြောရရင် ကျွန်တော် ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်ကို လူကိုယ်တိုင် မမြင်ဖူးသေးပါ ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်စိတ်မှာ သူ့စိတ်ဓာတ် သူ့နှလုံး သားကို နားလည်မိသလို ရှိတယ်။ သူဟာ နှလုံးသား ဖြူစင်ပြောစဉ်းသူပဲ။ တချို့က နိုင်ငံရေးလုပ်တာယာ ပြောတယ်။ နိုင်ငံရေးကို မလေ့လာဘူး။ တချို့က ထင်ပေါ်မှုအတွက်၊ တစ်ခုခုသော အကျိုးစီးပွား အတွက် သူ့နားကပ်နေသူတွေလည်း ရှိမယ်။ တချို့ ဟာ သူက သေဆိုရင်သေဖို့ အသင့်ရှိပေမဲ့ သူ့ဘာကို မျှော်မှန်းပြီး ဘာကြောင့် ဒီလမ်းကြောင်းပေါ် လျှောက် ပြီး လုပ်နေတာကို မသိဘူး။ အဲဒီလိုလူတွေ ကြားထဲ မှာ သူဟာ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုကို ဦးဆောင်နေရ တယ်။ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်ဆိုတဲ့ လူတွေက အာဏာကို သေနတ်နဲ့ တွေယူထားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန် ကနေပြီး ဒီမိုကရေစီလိုလို ဘာလိုလိုနဲ့ ကိုယ်ပဲ အာဏာ ဆက်ယူထားဖို့ဆိုတဲ့ လမ်းကြောင်းထဲမှာ သူ့ကိုပါ အပါဆွဲခေါ်တာသာ ရှိသော်လည်း သူနဲ့ ညှိနှိုင်းလို့ တကယ်ပြောင်းဖို့ကျတော့ ဟိုလိုလို ဒီလိုလို လှည့်ပတ်မှုတွေကြားမှာ သည်းခံပြီး လုပ်နေရတယ် ဆိုတာက သူဟာ သူ့အဖေအပေါ် တစ်နည်းအားဖြင့် သူ့အဖေရဲ့ အစဉ်အလာကို မသွေဖည်ချင်လို့ တိုင်း ပြည် အတွက် သူ့ကိုယ်သူ ဖြစ်နိမ့်ထားလို့သာဖြစ်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သူရဲ့ တစ်ကိုယ်ရည်ဘဝ လွတ်လပ် မှုကို အဆုံးရှုံးခံပြီး လုပ်နေခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် နားလည်တယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီလောက် အဆုံးရှုံး မခံနိုင်ဘူးဗျ။ နောက်ပြီး အသက် ၄၀ နောက်ပိုင်းကျ တော့လည်း လူ့ဘဝမှာ လူတွေကြားထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် အကျဉ်းချထားတဲ့အလုပ်မျိုးထက် ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် လွတ်မြောက်အောင်လုပ်ဖို့ လိုသေးတယ်လို့ နားလည်လာတယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ် ယောက်အနေနဲ့ ပြောတာပေါ့ဗျာ။

သူ။ ဆရာက ကိုယ်မဟုတ်တာလုပ်ခဲ့တာလည်း ကျုပ်ဒီလို မဟုတ်တာတွေ လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောချင်သူ၊ ပြောဖို့ဖြောင့်စင်းစင်း ပြောဆိုဆက်ဆံ ချင်သူဖြစ်တော့ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်က တချို့တချို့ သော စရိုက်မျိုးတွေ မကြိုက်လို့များ နိုင်ငံရေးပါတီ တွေထဲမှာ မပါချင်တာလား ဆရာရယ်။ ဒေါ်တာ ဘမော်က ပြောဖူးတယ်ဆို ဘာတဲ့ The can be no consistency in Politics တဲ့။ ဒါမျိုးတွေများ

ကျွန်ုပ်တို့

စက်ဆုပ်လို့လား ဆရာ။
ဒေါက်တာဘမော်ပြောဖူးတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါတယ်။
ဒေါက်တာဘမော်နိုင်ငံရေးနယ် ဝင်စတုန်းက ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှာ ပြောသွားဖူးတဲ့
စကားပါ။ နိုင်ငံရေးမလုပ်ချင်တာ အဲဒီလိုအကြောင်း
တွေလည်း ပါတော့ ပါတာပေါ့လေ။

ခင်ဗျားပြောလို့ ဒေါက်တာဘမော်အကြောင်း
ပြောရဦးမယ်ဗျ။ ဒေါက်တာဘမော်မှာ ကောင်းတဲ့
စရိုက်ကလေးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ သူ အာဏာရ
ထားစဉ်မှာ လုပ်သွားတဲ့ ကောင်းတာလေး တွေလည်း
ရှိပေမဲ့ ခင်ဗျား ခုနက ပြောလိုက်တဲ့ “နိုင်ငံရေးမှာ
ရှေ့နောက်ညီညွတ်မှုဆိုတာ မရှိနိုင်” ဆိုတဲ့ စကား
အတိုင်း တကယ်ကျင့်သုံးသွားတာကိုလည်း တွေ့ရ
တယ်ဗျ။

သူ့

ကျွန်ုပ်တို့

ပြောပြပါဦး ဆရာ။
မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒိုင်အာဗီခေါ်တဲ့ ခေါင်းတွဲနှစ်လုံးပါ
အုပ်ချုပ်ရေးလို့ သူခေတ်မှာ ခေါ်ခဲ့ကြတဲ့ နှစ်ဦးဖူးတဲ့
အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ၁၉၂၁ ခုနှစ်မှာ ကြေညာပြီး ရွေး
ကောက်ပွဲတွေကို ၁၉၂၂ မှာ၊ ၁၉၂၅ မှာ၊ ၁၉၂၈ မှာ
နဲ့ ၁၉၃၂ မှာ စုစုပေါင်း လေးကြိမ်ကျင်းပခဲ့ကြတယ်။
၁၉၃၂ ရွေးကောက်ပွဲမှာကျတော့ မြန်မာပြည်ကို
အိန္ဒိယမှ ခွဲထုတ်သင့် သို့မဟုတ် အိန္ဒိယနဲ့ပဲ တွဲထား
သင့်ဆို့တဲ့ ရွေးချယ်စရာ နိုင်ငံရေးပြဿနာက ရှေ့က
ရောက်လာတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲဒီရွေးကောက်ပွဲ
မှာ ဝင်ပြိုင်တဲ့ ပါတီတွေဟာ ကျုပ်တို့ပါတီကတော့
အိန္ဒိယနဲ့ခွဲတာကို သဘောကျတယ်။ ကျုပ်တို့ကတော့
အိန္ဒိယနဲ့ တွဲနေရေးပဲရယ်လို့ ကိုယ်မူဝါဒကို တင်ပြမဲ
ဆွယ်ကြရတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ဝင်
လာတဲ့ ဒေါက်တာဘမော်ဟာ သူ့နိုင်ငံရေးဗဟုသုတ
အရ အိန္ဒိယနဲ့ခွဲနေတာက ကောင်းတယ်လို့ နားလည်
ထားသော်လည်း သူထက် နိုင်ငံရေးဝါရင့်တဲ့ ဦးဘဖေ
(နောင်ဘကြီးဘဖေ) တို့ ဆာအမ်အေမောင်ကြီးတို့က
ခွဲရေးကို ဦးဆောင်နေကြတော့ ခွဲချင်တဲ့ ဒေါက်တာ
ဘမော်ဟာတွဲနေလုပ်လိုက်တယ်။ ဒေါက်တာဘမော်
ဟာ နံပါတ်တစ်နေရာလောက်သာ မှန်းသူဖြစ်တော့
ဟိုလူကြီးတွေအောက် ခေါင်းလျှိုမဝင်ချင်တာနဲ့ ကိုယ်
မယုံကြည်တဲ့ တွဲနေလုပ်ခြင်းပဲ။

၁၉၃၄ ခုနှစ်မှာ ဘုရင်ခံခန့် ဝန်ကြီးနှစ်ဦး၊
လွှတ်တော်ရွေး ဝန်ကြီးနှစ်ဦးထားတဲ့ ဒိုင်အာဗီအစိုးရ
ဖွဲ့စည်းပုံကို နောင် အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ရည်ရွယ်
ထားတဲ့ ၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေးကိုမုန်းပြီး ဝန်ကြီးနေရာ
များ တိုးချဲ့ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ လွှတ်တော်
ရွေးဝန်ကြီးနှစ်ပါးက ပညာရေးမှာ ဦးကျော်ဒင်၊ သစ်

တောနေရာမှာ ဂျေအေမောင်ကြီးဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်
လည်း သူများနည်းတူ သူလည်း ၅၀၀၀ စားရာထူးလို
ချင်တဲ့ ဒေါက်တာဘမော်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲတုန်းက
ကိုယ်နဲ့အတိုက်အခံလုပ်လာသူ ခွဲရေးသမားဦးဘဖေနဲ့
ပေါင်းပြီး ဟိုဝန်ကြီးနှစ်ပါးကို ဖြုတ်ချ၊ သူက ပညာရေး
ဝန်ကြီးနေရာတက်ယူ၊ ဦးဘဖေက သစ်တောရေးဝန်
ကြီးနေရာ တက်ယူလုပ်ကြပါတယ်။

၁၉၃၆ ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူက ဆင်းရဲသား
ပါတီထောင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်တယ်။ ဘကြီးဘဖေ
တို့က ငါးပွင့်ဆိုင်ဆိုပြီး ဝင်တယ်။

သူ့

ကျွန်ုပ်တို့

နေပါဦးဆရာရဲ့၊ ငါးပွင့်ဆိုင်ဆိုတာ ဦးသိန်းစိန်ရဲ့ ၁၂
ပွင့်ဆိုင်မျိုးလား။ ဘာတွေတုန်း။
ငါးပွင့်ဆိုင်ဆိုတာ ပါတီငါးခုပေါင်းပြီး ရွေးကောက်ပွဲ
ဝင်ကြတဲ့သဘောပါ။ ၁-က ဦးဘဖေရဲ့ ပြည်သူ့ပြည်
သားအဖွဲ့၊ ၂-က ဦးမောင်ကြီးရဲ့ ဖရီးဘားမားခေါ်တဲ့
မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့၊ ၃-က ရေဦးဆရာတော်
ကြီးမှူးတဲ့ ဂျီစီဘီအေအဖွဲ့၊ ၄-က ဦးဘစိရဲ့ သပိတ်
မှောက် ဂျီစီဘီအေအဖွဲ့ ၅-က အထက်ဗမာပြည် ၂၁-
ဦးအဖွဲ့တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဘကြီးဘဖေတို့က
ငါးပွင့်ဆိုင်ဆိုပြီး ပြိုင်တာ အမတ်နေရာ ၄၆ ဦးထင်
တယ် အနိုင်ရတယ်။ ဒေါက်တာဘမော်ရဲ့ ဆင်းရဲသား
က ၁၆ ဦး အနိုင်ရတယ်။ သို့သော်လည်း လွှတ်တော်
မှာက အမတ် ၁၃၂ ယောက်ဆိုတော့ ၆၇ နေရာနိုင်မှ
ကိုယ့်တစ်ပါတီတည်းနဲ့ အစိုးရဖွဲ့နိုင်မယ်။ ဒါကြောင့်
ညွန့်ပေါင်း အစိုးရဖွဲ့ဖို့ လုပ်ကြရတယ်။ သို့သော်လည်း
ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းပြောသလို အမဲစိုးက
နည်းပြီး ခွေးတွေကများနေတော့ (ရာထူးနေရာက
နည်းပြီးလိုချင်သူက များနေတော့) အစိုးရဖွဲ့လို့ မရ
ဘူး။ အဲဒီမှာပဲ ၁၃၂ နေရာရှိတဲ့ လွှတ်တော်မှာ ကိုယ့်
အမတ် ၁၆ ဦးသာရှိတဲ့ ဒေါက်တာဘမော်ဟာ ကျန်တဲ့
လူတွေပါတီတွေနဲ့ ရအောင်စုပြီး ၁၉၃၇-ခုနှစ်မှာ ညွန့်
ပေါင်း အစိုးရဖွဲ့တယ်။

သို့သော်လည်း သူကဆိုးချင်တော့ ၁၉၃၈
မှာ ရေနံမြသပိတ်ဖြစ်ပြီး အဲဒီသပိတ်ကြီးက စလိုက်
တာ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံ ဖြစ်သွားတယ်။ သခင်
တွေက မီးတုတ်၊ မီးတုတ်နို့နှို့၊ ဘမော် ဘမော် အိုအို
နဲ့ အအော်ခံရတယ်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဖောဖော်ဝါရီလ
မှာ မန္တလေး လူထုဆန္ဒပြပွဲကို နှိမ်နင်းတာ ရဟန်းရှင်
လူ အာဇာနည် ၁၇ ဦး သေဆုံးသွားတော့ ဒေါက်တာ
ဘမော်ရဲ့ ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ ဖြုတ်ကျသွားတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒေါက်တာဘမော်ဟာ နောက်ခုနှစ်
လလောက်အကြာမှာ သူ့ကို 'အို အို' လို့ ခေါ်ခဲ့ကြတဲ့
သခင်တွေနဲ့ ပေါင်းပြီး အဲဒီနှစ် အောက်တိုဘာ ၁

ရက်မှာ Freedom Bloc ထောင်တယ်။ အောင်ဆန်း
မင်းက အတွင်းရေးမှူး၊ ငါက ဥက္ကဋ္ဌဆိုပြီး လုပ်တယ်။
နောက်မကြာခင် မန္တလေးလူထုစည်းထေးပွဲမှာ သူ့ကို
“အာဏာရှင်” ဆိုတဲ့ ဘွဲ့အပ်နှင်းအောင်လုပ်တယ်။
ဂျပန်ဝင်လာတော့ သူက အဓိပတိဆိုပြီး သခင်တွေနဲ့
ပေါင်းပြီး အစိုးရဖွဲ့တယ်။ ဂျပန်စစ်နဲ့တော့ ဂျပန်ပြည်
က ထောင်မှာသွားပြီး အချုပ်ခံရသေးတယ်။ ၄၇ ခုနှစ်
မှာ ဇန်နဝါရီမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အင်္ဂလန်က
အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်ချုပ်ပြီး ပြန်လာ၊ ဧပြီ
လမှာ တိုင်းပြည် ပြည်ပြုလွှတ်တော် ခွေ့ကောက်ပွဲ
လုပ်တော့ သူတို့ စော၊ စိန်၊ မော် (ဦးစော၊ သခင်ဗစိန်၊
ဒေါက်တာဘမော်) တို့က သပိတ်မှောက်ကြတယ်။

အဲဒါတွေကို ကြည့်ရင် ဒေါက်တာဘမော်
လုပ်သွားတာတွေမှာ သူပြောခဲ့တဲ့ There can be
no consistency in Politics ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း
ရှေ့နောက်မညီတာတွေ ခင်ဗျာတွေ့မှာပေါ့။

သူ။

နေပါဦး ဆရာရဲ့။ သူက ဘာလို့ ဆင်းရဲသားပါတီဆို
ပြီး ထောင်တာတုန်း။

ကျွန်ုပ်။

ခင်ဗျားကလည်း တိုင်းပြည်သယံဇာတတွေ ရောင်းစား
ရင်း သူဌေးကြီးတွေ ဖြစ်နေကြတဲ့ လူကြီးတွေ၊ ကရုတ်
ပြည်က အတိုးကြီးနဲ့ ချေးလာတဲ့ ငွေတွေနဲ့ ကျေး
လက်ဆင်းပြီး ကျေးလက်က ဆင်းရဲသားတွေ အကျိုး
ကျပ်တို့ထက် ဘယ်သူမှ မပြုနိုင်ဘူးလို့ စည်းရုံးသလို
မျိုးပေါ့ဗျာ။ သူက ဆင်းရဲသားထဲက တက်လာတဲ့
လူမို့ ဆင်းရဲသားပါတီထောင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံ
မှာ ဆင်းရဲသားက အများဆုံးဆိုတော့ မဲများများ လို
ချင်ရင် ဆင်းရဲသားတို့နဲ့ တစ်သားတည်းလို့လို့ ဘာလို့
လိုလို လုပ်ကြရတာပေါ့။

ခင်ဗျားကို ကျွန်တော့်အဖေ ပြောဖူးတာ
ပြောပြချီးမယ်။ ခုနပြောတဲ့ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ခွေ့ကောက်
ပွဲမတိုင်ခင် မဲလာစည်းရုံးတာနေမှာပေါ့။ ဒေါက်တာ
ဘမော်က ကျွန်တော့်အဖေရဲ့ ချက်မြှုပ်ရွာ (အခု
နေပြည်တော် နယ်နိမိတ်ထဲက ပြောင်ခေါင်းကြီးရွာ)
ကို ကားလမ်းဘေးက ကြောင်ရေရွာကတစ်ဆင့် လယ်
ကွက်တွေဖြတ်ပြီးလာတယ်။ လမ်းမှာ ရေစပ်စပ်ရိုး
ကလေးတစ်ခုရှိတယ်။ ရေရှိတော့ ရွှံ့လည်းရှိတာပေါ့။
အဲဒီအထဲက ဖြတ်လာရမယ်ဆိုတော့ သူ့ကို ထောက်ခံ
သူတွေက ဝေါလို စင်တစ်ခုနဲ့ အဲဒီရိုးကလေးနားက
စောင့်နေတယ်။ သူရောက်လာတော့ သူ့ကို ဝေါပေါ်
တင်ပြီး ထမ်းကာ အဲဒီရိုးကို ဖြတ်ကူးဖို့ စီစဉ်ကြတယ်။
အဲဒါကို တွေ့တော့ “အို... ကျွန်တော့်ကို အဲဒီလို
မလုပ်ပါနဲ့” ဆိုပြီး သူ့စိန်ကို ညွှတ်၊ တောင်ရှည်ပုဆိုး
လို လုံချည်ကြီးမပြီး ရွှံ့ထဲရေထဲကပဲ ဖြတ်ကူးလာပါ

သတဲ့။

နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ လူထုကို အဲဒီလို လုပ်
ပြတဲ့ ရေထဲဆင်းရတဲ့ ဆင်းရဲက သုံးမိနစ်လောက်ပဲ
ကြာမှာဗျာ။ ကိုယ်အာဏာရရင် အကြာကြီးစည်းစိမ်
ခံစားရမှာကိုး။ အဲဒါကို ဒေါက်တာဘမော် နားလည်
တယ်တဲ့။ ကျွန်တော့်အဖေ ပြောပြဖူးတာပါ။

သူ။

ဆရာပြောသလိုဆိုရင် နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာက လူထု
အကြိုက်ကလေးလည်း လုပ်ပြရတာပါ။ ကိုယ့်စကား
ကို ကိုယ်တည်ဖို့ကျတော့လည်း အခြေအနေအရပေါ့
နော်။

ကျွန်ုပ်။

နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာက ကိုယ့်စကားတည်ဖို့ထက်
လူထုအကြိုက်လိုက်ပြီး ဟိုကတိပေး ဒီကတိပေးလုပ်
ကြတာလားဗျ။ ခန္ဓာရှောင်ပြောသလို Politicians
are the same all over. They promise to build
a bridge even when there is no river. ဆိုတဲ့
စကားအတိုင်း ကျင့်သုံးကြတာလေ။ မြစ်မရှိဘဲလည်း
တံတားဆောက်ပေးမယ်လို့ ကတိပေးချင်ပေးကြသူမျိုး
တွေ မဟုတ်လား။ ဒေါက်တာဘမော်လည်း အဲဒီ
အတိုင်းပေါ့။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ခွေ့ကောက်ပွဲ မတိုင်မီ
ကြေညာတဲ့ သူရဲ့ ဆင်းရဲသားဝါဒ ငါးနှစ်စီမံကိန်းမှာ
၉၁ ဌာနချုပ်ရေးကို မအောင်မြင်အောင် တိုက်ဖျက်
သွားမယ်ဆိုတာရော၊ အဲဒီအုပ်ချုပ်ရေးကို လက်ခံတဲ့
လူတွေကိုရော တစ်ပါတည်း တိုက်သွားမယ်လို့ ပါ
တယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါးပွင့်ဆိုက်က အစိုးရမဖွဲ့နိုင်တော့ သူပဲ
အဲဒီအုပ်ချုပ်ရေးကို လက်ခံပြီး တခြားလက်ခံသူတွေနဲ့
ပေါင်းကာ အစိုးရဖွဲ့လိုက်တာပဲလေ။ နိုင်ငံရေးသမား

နိုင်ငံရေးဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့

မဟုတ်ဘူးဗျ။ ရှင်ဘုရင်တွေ

ဘုရားတည်တာလည်း

နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့မဟုတ်ပါဘူး။

နိုင်ငံရေးလုပ်တာပါ။

နိုင်ငံရေးမှာတစ်ဖက်က ညစ်လာရင်

ကိုယ်ကလည်း

ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့ အပြစ်မကင်းတဲ့

အလုပ်တွေလုပ်မိသွားနိုင်တယ်...

မဟုတ်တဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေတောင်မှ ရွေးကောက်ပွဲပြီးရင် စစ်တန်းလွှားပြန်မယ်ဆိုပြီး အနှစ် ၂၀ ကျော် ကိုယ်ပဲ အာဏာယူထားကြသေးတာပဲဗျ။

အခုတော့ အဲဒီဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေလည်း ဒေါက်တာဘမော်လို ခေါင်းပေါင်းစ တစောင်းမချတာပဲ မတူမှာပါ။ အာဏာကိစ္စမှာတော့ သိပ်ခြားနားမယ်မထင်ဘူး။

သူ။ နေပါဦးဆရာရဲ့။ ဆရာလည်း ငယ်ငယ်တုန်းက မဆလပါတီထဲဝင်ပြီး နိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့သေးဆို။ ပျဉ်းမနားပါတီ ယူနစ်ဆိုင်းဘုတ်တင်တဲ့ လူနည်းနည်းထဲမှာ ဆရာပါဆို။ အဲဒီတုန်းကလည်း ဒေါက်တာဘမော်တို့ခေတ်က ငါးထောင်စားအတွက် မှန်းလုပ်ကြသလို မျိုးပဲလား။

ကျွန်ုပ်။ နိုင်ငံရေးဆိုတာကတော့ သူ့သဘာဝကို ဘယ်ခေတ်မှာ ဖြစ်ဖြစ် ဘယ်စွန့်မှာလဲဗျ။

သူ။ သူ့သဘာဝဆိုတာ ဘာလဲဆရာ။

ကျွန်ုပ်။ နိုင်ငံရေးဆိုတာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြောတဲ့ 'လူမိုက်အလိုရှိသည်' ဆိုတဲ့အတိုင်း မိုက်မိုက်ကန်းကန်းနဲ့ ကိုယ့်ကျိုးဘာမျှမကြည့်ဘဲ လွတ်လပ်ရေးဆိုလည်း လွတ်လပ်ရေးရဖို့၊ ဒီမိုကရေစီရေးဆိုရင်လည်း ဒီမိုကရေစီရဖို့ စွန့်စွန့်စားစား ခိုးခိုးသားသားလုပ်သွားတတ်သူတွေ ပါသင့်သလောက် ပါတတ်ကြသော်လည်း လေ့ကျွမ်းလိုက်ဦးမယ်ဆိုတဲ့ လူတွေကပဲ များတတ်ပါတယ်။

အတွေ့အကြုံတစ်ခုကိုပြောရရင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှာ ပျဉ်းမနားမှာပါတီ ယူနစ်ထောင်တော့ ပထမဦးဆုံး ကလာပ်စည်း သုံးစည်းကို သင်္ကြာစက်မှာ ဖွဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က တစ်စည်းကို ခေါင်းဆောင်ပါတယ်။ နောက်တော့ မြို့ထဲမှာ ခုနစ်စည်းထပ်ဖွဲ့လို့ ၁၀ စည်းဖြစ်လာတယ်။ တစ်ညမှာ အဲဒီကလာပ်စည်း ခေါင်းဆောင် ၁၀ ဦးကို ပါတီယူနစ်ခွဲခေါ်ပြီး အဖွဲ့ ၁၀ ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးတယ်။ မြို့နယ်တစ်ခုလုံးကို နယ်မြေ ၁၀ ခု ခွဲလိုက်ပြီး တစ်ဖွဲ့စီက ကျရာကို ညအိပ်ညနေသွားပြီး တောင်သူလယ်သမား စည်းရုံးနေလုပ်ကြရပါမယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့်အသက်က ၂၄ နှစ်ဆိုတော့ အငယ်ဆုံးပေါ့နော်။ ကျန်ခေါင်းဆောင်ကိုးဦးကတော့ ၃၅-၄၀ အထက် ကျွန်တော့်ထက် အများကြီး ကြီးကြသူတွေ ချည်းပါပဲ။

အဲဒီတုန်းက ဗိုလ်တောက်ထိန် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်) တို့က ဆင်ဖြူတောင်ဘက်မှာ လက်နက်တွေ စုထား ဝှက်ထားတယ်။ ဘာတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေလည်း ထွက်နေတယ်ဗျ။ ဟုတ်ပုံလည်း ရပါတယ်။ နောင်အခါ သခင်လှတင်လေးတို့ တောခိုသွားတယ်

လို့ ကြားရတယ်။

သခင်လှတင်လေးဆိုတာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်လဲဗျ။ နောက်ကြောင်း ရာဇဝင်အသေးစိတ်တော့ မသိပါဘူး။ ပျဉ်းမနားမှာ တခြားသခင်လှတင်တစ်ဦး ရှိသေးရာမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကိုတော့ သခင်လှတင်ကြီးလို့ခေါ်ပြီး သူ့ကို အဲဒီလို သခင်လှတင်လေးလို့ ခွဲခေါ်ပုံရပါတယ်။ သခင်လှတင်ကြီးက မဆလကို ထောက်ခံတဲ့ ပမညတဆိုတော့ အထူးအရာရှိတွေ ဘာတွေဖြစ်သွားပါတယ်။ သခင်လှတင်လေးကတော့ တည်မြဲ မဆလ က ဖြစ်တယ်။ ပြည်သူပိုင်သိမ်းတော့ ဆစတကမှာ လုပ်သေးတယ်။ နောက်တော့ တောခိုသွားကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းမှာ အစိုးရစစ်တပ် စစ်ဆင်ရေးထွက်တဲ့အခါ သူ့ကို အသေမိကြောင်းတွေ ကြားရပါတယ်။

သူ။ ဆရာစကားဆက်ပါဦး။

ကျွန်ုပ်။ အခြေအနေက အဲဒီလိုလေးတွေ ရှိနေတော့ ပျဉ်းမနား အရွှေ့ဘက်က ပေါင်းလောင်းမြစ်ဘေးက ရွာတွေ ဘာတွေကလည်း ဗိုလ်တောက်ရဲ့လက်နဲ့တပည့်တွေ၊ သူကြီးဟောင်းတွေနဲ့ ချည်းဆိုတော့ တခြားကလာပ်စည်းခေါင်းဆောင်တွေထဲက တချို့နိုင်ငံရေးပညာရှိကြီးတွေက ကျွန်တော်က ဘယ်လိုသွားပါမယ်၊ ကျွန်တော်က ဘယ်နယ်မြေသွားပါမယ်နဲ့ အဲဒီနယ်မြေနဲ့ဝေးတဲ့နေရာတွေကို ကိုယ်ဘာသာကိုယ် ရွေးကြတယ်ဗျ။ အဲဒီအရွှေ့ဘက်က ရွာတွေထဲမှာ 'သေချင်ရင် စိန်မစားနဲ့ ဘယ်ရွာသွား' ဆိုတဲ့ ရွာမျိုးတွေလည်း ပါပါတယ်။ သူတို့က ခပ်အင်တင်တင် လုပ်နေကြတဲ့ အဲဒီနယ်မြေကို ကျွန်တော် သွားပါမယ်ဆိုတော့ အားလုံးက ဝမ်းသာကြတယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီမှာ နည်းနည်းနားလည်လိုက်တယ်။ ဪ နိုင်ငံရေးလုပ်တယ်ဆိုတာ အခွင့်အရေးကိုသာ စောင့်ပြီး ချောင်းနေရမယ်။ အန္တရာယ်များမယ်ထင်ရင် ရှောင်တတ်ရမယ်ပေါ့နော်။

သူ။ ဆရာက အဲဒီလိုတွေ တွေ့ဖူးတော့ ကိုယ်ယုံကြည်ချက်နဲ့ကိုယ် ကိုယ်ကျိုးမသုံးဘဲ လုပ်နေရင်း အထူးဖြစ်လာတော့ စောင့်ချောင်းသူတွေသာ နေရာဝင်သူသွားမှာပဲဆိုပြီးတော့များ စိတ်ပျက်ခဲ့တာလား ဆရာ။ ကျွန်တော် ရောက်စက ဆရာပြောတဲ့ စကားထဲမှာပါတဲ့ 'သူပြင် ကိုယ်ပြင်အနိုင်လုပ်ကြတမ်းဆိုရင်လည်း အကုသိုလ်တွေ များမယ်' ဆိုတာတရော ဘာကို ရည်ရွယ်ပြောတာလဲ ဆရာ။

ကျွန်ုပ်။ အဲဒါလည်း ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရ ပြောတာပါပဲ။ မဆလခေတ်မှာ အလုပ်သမားတောင်မိတွေ (နောက်တော့ အစည်းအရုံးလို့ နာမည်ပြောင်းတာပဲ)

ဆရာဦးဝင်းတင်ဟာ

ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သလို တကယ့်ကို
အင်အားပြည့်ဝတဲ့ဒီမိုကရေစီရဲဘော်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။
အဲဒီလို ရဲဘော်တွေ အများကြီးလိုအပ်ပါတယ်...

ရဲဘော်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှ ရဲဘော်ဆရာကြီးဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်သို့ ■ ပြင်းဆန်း

ရဲဘော်

“ဆရာရဲ့ စံနမူနာတွေကိုကြည့်ပြီးတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အကောင်းဆုံးဒီမိုကရေစီ
ရဲဘော်တစ်ယောက်ဖြစ်အောင်လို့ ကြိုးစားနိုင်တယ်လို့ ကျွန်မထင်မြင်မိပါတယ်။ ဆရာကြီး
ဦးဝင်းတင်ကို ဒီမိုကရေစီသူရဲကောင်းတစ်ယောက်အနေနဲ့ဂုဏ်ပြုချင်ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်
တစ်ယောက်အနေနဲ့မဟုတ်ဘူး။ ရဲဘော်တစ် ယောက်အနေနဲ့။ ခေါင်းဆောင်နဲ့ရဲဘော်
ဆိုတာမတူဘူး။ ခေါင်းဆောင်ဆိုတာအမိန့်ပေးမယ်။ ထိပ်ကနေပြီးတော့လုပ်ဆောင်မယ်။
ရဲဘော်ဆိုတာနိစ္စခွင့်အလုပ်တွေကို အောက်ခြေသိမ်းလုပ်နိုင်တဲ့အရည်အချင်းရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေကိုကျွန်မကရဲဘော်လို့သတ်မှတ်ပါတယ်”

(ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင် ကွယ်လွန်ခြင်း တစ်နှစ်ပြည့်အခင်း တနားတွင်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြောကြားသော ဖိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်)

ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးရဲ့ ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်က ကွယ်လွန်သူ
သတင်းစာဆရာကြီးဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ကိုရဲဘော်လို့ခေါ်ဝေါ် အသိအမှတ်ပြုလိုက်တယ်။
ရဲဘော်ရဲဘက်ဆိုတာ တစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်၊ အဖွဲ့အစည်းအသင်း အပင်းတစ်ခု
အတွက်သိပ်ကိုလေးနက်အရေးပါတယ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်နေကြသူတွေ၊ တော်လှန်
ရေးလုပ်နေကြသူတွေ သိရှိပါတယ်။ နိုင်ငံရေးစနစ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံတစ်ခု ပြောင်းလဲသွား
ဖို့ ကြိုးပမ်းကြရမှာအနုနည်း Non violence နဲ့ သွားကြတဲ့ လူတွေအဖို့ကသိပ်ကိုပင်ပန်း
ကြာမြင့်တယ်။ ဉာဏ်စွမ်း၊ အသိပညာ၊ အားအင်နဲ့အချာရာ ပုံအောရတဲ့ တော်လှန်ရေးမှာ
ရဲဘော်တွေကတအားပဲမဟုတ်လား။

ဟံသာဝတီဦးဝင်းထင်တွယ်လွန်ခြင်း တစ်နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားသို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ထက်ရောက်စဉ်။ (၁၄ ဇူလိုင်)

“ဆရာဦးဝင်းတင်ဟာ ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သလို တကယ့်ကို အင်အားပြည့်ဝတဲ့ ဒီမိုကရေစီ ရဲဘော်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို ရဲဘော်တွေ အများကြီးလိုအပ်ပါတယ်” လို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ပြောခဲ့တာပါ။ ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့ ဆရာကြီးဟံသာဝတီဦးဝင်းတင် ကွယ်လွန်ခြင်းတစ်နှစ်ပြည့် အခမ်းအနားမှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌက အခုလို ပြောခဲ့တာ။ ဆရာဦးဝင်းတင်ကို ညွှန်းဆိုရာကနေ ယေဘုယျခြုံငုံပြောဆိုတဲ့ မှတ်ချက်စကားလည်း ပါဝင်ခဲ့တယ်။ “ဘယ်ခေတ်မှာမဆို ခေါင်းဆောင်လုပ်ချင်သူတွေကတော့ အများကြီးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ရဲဘော်တာဝန်တွေကို တကယ် ဝီရိယပြည့် ဖမ်းဆောင်ချင်တဲ့ စိတ်က ဘယ်လောက်ရှိလဲဆိုတာ ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်” လို့ ဆိုပြီး နိုင်ငံရေးပါတီဝင်များနဲ့ ဒီမိုကရေစီရေးအင်အားစုများ ဆရာဦးဝင်းတင်ကို အတုယူကြဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။

အသက် ၇၀ ပြည့် သူ့ရဲ့ ရဲဘော်

၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့မှာ အသက် ၇၀ ပြည့်မယ့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ရဲဘော်တစ်ဦးကို တမ်းတ ဖွဲ့ဆိုပြီ။ အဲဒီရဲဘော် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်က သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော နိုင်ငံရေးသမား။ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲမှာ ရွှေတန်းက ထက်မြက်တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခဲ့သူ။ နိုင်ငံရေး၊ စာပေ၊ အနုပညာနဲ့ သတင်းစာလောကကို ခင်မင်တွယ်တာပြီး ဘဝတစ်ခုလုံးကို နှစ်မြှုပ်ထားသူ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက် အင်အားပြည့်ဝတဲ့ ဒီမိုကရေစီရဲဘော်ရဲဘက်။ ထိုရဲဘော်ကို နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော် ဒီမိုကရေစီ

အမှောင်တိုက်တွင်း ကျရောက်ခဲ့ရတဲ့ နိုင်ငံမှ ဒီမိုကရေစီစနစ် အခိုင်အမာပေါ်ထွန်းလာရော ကြိုးပမ်းနေသူ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က တန်ဖိုးထား စံနှုန်းသတ်မှတ်လိုက်ပါတယ်။

“ကျွန်မတို့ဟာ တန်ဖိုးထားသင့်သူများကို တန်ဖိုးထားရပါမယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်မတို့ တန်ဖိုးထားသင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ။ ကျွန်မတို့ကို ရွှေဆောင်ပြီးတော့ နမူနာအားဖြင့် လမ်းပြသွားမယ့်၊ သွန်သင်ဆုံးမသွားမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို တန်ဖိုးထားနိုင်တာဟာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံအတွက် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ ကိစ္စပါ”

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ရှစ်လေးလုံး ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကတည်းကစပြီး မြန်မာနိုင်ငံတော်မှာ ဒီမိုကရေစီ ရရှိရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးအပြည့်အဝ ရရှိရေး၊ အာဏာရှင်စနစ် ချုပ်ငြိမ်းရေးနဲ့ သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်၊ ပညာရေးနဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု မြင့်မားတိုးတက်လာစေရေးတွေမှာ သူမရဲ့ လူမှုဘဝတစ်ခုလုံးကို စတေးမြဲပုံနှိပ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသူပါ။ အဲဒီတော်လှန်ရေး အလံတွေအောက်ကနေ စွန့်လွှတ်စွန့်စား အနှစ်နာခံ ကြိုးပမ်းနေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ ဒီမိုကရေစီရေးတိုက်ပွဲမှာ ပါဝင်ပူးပေါင်းခြင်းနဲ့ ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့တာတွေက အလွန်တရာ အရေးပါ ထိရောက်ခဲ့တာပါ။ နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ရပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွားဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့တာမှာ လေးနက်မြဲမြံခဲ့ပြီး အကျိုးတရားများ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်ဆိုတာ သမိုင်းက မှတ်တမ်းတင်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အငြင်းပွားကြမယ်ဆိုရင်တော့ လွဲတယ်လို့ပဲ ပြောချင်လိမ့်မယ်။ နိုင်ငံတော်ကျ ဝီပြင်ရှင်းလင်းခဲ့ပြီး သား ကိစ္စရပ်မဟုတ်လား။

ရဲဘော်ဟံသာဝတီဝင်းထင်နှင့် ရဲဘော်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ တွေ့ဆုံရုံ

အရေးတော်ပုံတပ်သား ရဲဘော်

နိုင်ငံအတွက် စွန့်လွှတ်တိုက်ပွဲဝင်ရင်း ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခံရတာ၊ ထောင်သွင်းအကျဉ်းကျခံရတာတွေနဲ့၊ ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက် ခံရခြင်းများကို ခါးစည်းခံခဲ့တဲ့ ဆရာဦးဝင်းတင်ကို နှိုင်းရတာအရ စွန့်စားမြော်မြင်ပြီး အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းနဲ့ တိုက်ခိုက်ဝေဖန်ခံရမှုများကို အံ့တုနိုင်စွမ်းရှိခဲ့ရတယ်။ “ကျွန်မတို့ ဘာဦးတင်ဦးတို့ဟာ ဦးဝင်းတင်နဲ့ ယှဉ်ရင် အထိန်းသိမ်း ခံရတယ်ဆိုတာ အင်မတန်မှ သက်သာပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်မဆိုရင် အိမ်မှာပဲ အကျယ်ချုပ်ဆိုတော့ ဒီလို တစ်ချိန်လုံးမှာ ကျွန်မ အမြဲတမ်းစဉ်းစားခဲ့တယ်။ ဆရာကြီးဦးဝင်းတင်လို လူတစ်ယောက်တည်းရှိရင်တောင်မှ ဒီလို လုပ်ရကုန် ဆက်ပြီးတော့ နပ်တယ်လို့ ကျွန်မမိတ်ထဲ ဒီလိုပဲ စဉ်းစားခဲ့ဖူးပါတယ်”

နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ပြီး ခက်ခဲပင်ပန်းလှစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ အကျဉ်းသားဘဝထဲမှာ နေထိုင်ရစဉ် သတင်းစာဆရာ ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်ဦးကို လေးမြတ်စွာ တွေးတောဆင်ခြင်ရင်း ကျေနပ်ရောင့်ရဲနိုင်ခဲ့တယ်။ မမြင်တွေ့နိုင်တဲ့ စွမ်းအင်လှိုင်းတွေ ရစ်ပတ်လွှမ်းခြုံရခြင်းကို ခံစားရနိုင်တယ်။ အို... အသေးမှ အနစ်နာခံကိုယ်ကျိုးစွန့် တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော ရဲဘော်ရဲဘက်များ တန်ဖိုးထားမှတ်တမ်းပြုရပါတယ်။

ရဲဘော် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ ခေါင်းဆောင်လို့ ဘယ်တော့မှ မသတ်မှတ်၊ မခံယူပါ။ အရေးတော်ပုံတပ်သားလို့ သူ့ကိုယ်သူ ဆိုပါတယ်။ အံ့ဩဖွယ်ရာ မြင့်မြတ်ခြင်းနဲ့ ရိုးသားမြောင့်မတ်နှိမ်ချခံယူခြင်းတွေက လူသားတစ်ဦးရဲ့ ကြည်လင်းဝင်းပတဲ့ ဝိညာဉ်ကို ဖွင့်လှစ်ပြပေးတာပါပဲ။ အရေးတော်ပုံတပ်သားပါတဲ့။

ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဓာတ်

၂၀၀၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလနှစ်ပေါင်း ၂၀လောက် ထောင်တွင်း အကျဉ်းကျနေရာမှ လွတ်မြောက်လာတော့ဆရာကြီးဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်က လူမှုရေးအထောက်အကူပြုမှုတွေ လုပ်ဆောင်တယ်။ အနယ်နယ်က၊ နိုင်ငံခြားကကူညီထောက်ပံ့မှုတွေကို နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေ၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းမိသားစုဝင်တွေ၊ သတင်းနဲ့မီဒီယာသမားတွေကို ဝေမျှပံ့ပိုးခဲ့တယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ လော့စ်အိန်ဂျလိမှ ထူမမှုတစ်ခုအပေါ် တာဝန်ယူဆောင်ကြဉ်းပေးရတဲ့ ကိုရာကျော် ၇၄-ဦးသန့်ကိုပြောတဲ့ စကားက ရဲဘော်ရဲဘက်ချင်း ညာတာထောက်ထားမှုကိုပြဆိုတယ်။ “ငါက သေမထူးနေမထူး၊ ကိစ္စမရှိဘူး၊ ကိုရာကျော်တို့ကတိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်း လမ်းတွေရှိတယ်။ အိမ်ကိုလာမတွေ့နဲ့ လာခဲ့ပြီး တွေ့မယ်” လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဆိုခဲ့တယ်။ ရဲဘော် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်က ရဲဘော်ကိုရာကျော်ကိုတစ်စုံတစ်ရာထိခိုက်မှာ၊ ပွန်းပဲ့ရတာမျိုးမလိုလားကြောင်းပြသသလို ကိုယ်တိုင်အပင်ပန်းခံ ဒုက္ခခံပြီးတွေ့ဆုံမယ်ဆိုတဲ့မက်ဆေ့ချ်ကိုလည်းပီပီပြင်ပြင်ပေးအပ်ခဲ့တယ်။ ရဲဘော်ကိုရာကျော်က ဒီကိစ္စကိုအမြဲတမ်းမမေ့မပျောက်ထုတ်ဖော်ပြောဆိုနေတယ်။

ရဲဘော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ရဲဘော် ဆရာဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်တို့က ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီဇိုက်ရေစီ အရေးတော်ပုံအတွင်း ပြည်သူလူထုက လမ်းမပေါ်ထွက်ပြီး ဆန္ဒပြနေကြတဲ့ အချိန်ကတည်းက ထိတွေ့ ဆက်ဆံလက်တွဲပူးပေါင်းခဲ့ကြတာ မဟုတ်လား။ ဆရာကြီး ဦးဝင်းတင်က အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမဖွဲ့စည်းခင်အချိန်ကနေ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ အချိန်အခါထိ မိမိတစ်ဦးတည်းရဲ့ စိတ်ဆန္ဒကို ရွေ့တန်းမတင်ဘဲ ညှိနှိုင်းအဖြေရှာဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်တာကြောင့် အင်အားပြည့်ဝတဲ့ ဒီမိုကရေစီ ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အဲဒီလို ရဲဘော်များ လိုအပ်တယ်လို့ ရဲဘော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ထုတ်ဖော်ပြောရတာပါ။

ပစ္စုပ္ပန်မှာ လိုအပ်နေတဲ့ စစ်မှန်သော ရဲဘော်

ယနေ့အချိန်က ရဲဘော်ရဲဘက် ရှားပါးနေပြီလား။ လုပ်ခမတ်ကိုင်ဖက်၊ တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖက် ရှားပါးနေပြီလား။ အလုံးစုံကို

ဖွင့်ဟပြီး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရမယ့် လူမျိုးမရှိတော့ဘူးလား။ သိပ်ကို ရှားပါးလွန်းလှပြီး တန်ဖိုးဖြတ်မရနိုင်တဲ့ ရတနာတစ်ပါးလို ရဲဘော် ရဲဘက်။ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲဝင်သူများ အချင်းချင်း သဘောထားကွဲ လွဲခြားနားနေကြပြီလား။ ဘုံရန်သူကိုဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဝင်ကြဖို့ထက် တစ်လှေတည်းစီး တစ်ခရီးတည်းသွားသူအချင်းချင်းတွန်းတိုက်ပတ် ခတ် ဝေဖန်နေကြပြီလား။ ကိုယ်နဲ့ရည်ရွယ်ရာလမ်း ကြောင်းတူသူ ဆီကိုကိုယ်မြှားဦးလှည့်ချိန်ရွယ်နေကြပြီလား။ ထိုသို့ဖြင့် မပြုမလိုက် ကြပါနဲ့လို့ တားမြစ်အသိပေးပါရစေ ရဲဘော်များ။ စနစ်ကြီးတစ်ခု အမြစ်က ဖြိုဖျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းကြရပါဦးမယ်။

ရဲဘော် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ကို အတုယူကြရပါမယ်။ ဆရာ ကြီးက မိမိတစ်ဦးတည်းရဲ့ ယုံကြည်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒရှိတဲ့အရာကို မလုပ် ဆောင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒီမိုကရေစီသဘော၊ အဖွဲ့အစည်းသဘော၊ ကော်မတီသဘောထားဖြစ်တဲ့ အများဆန္ဒကိုသာ အကောင် အထည်ဖော်ခဲ့ပါတယ်။ ရဲဘော် ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင်ရဲ့ လမ်းစဉ် ကို ကျိုးနွံစွာ ဆက်လျှောက်လှမ်းကြဖို့ပါပဲ။

ရဲဘော် ဆရာကြီးဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ရဲဘော်မင်းကိုနိုင်က လှစ်ခနဲ ဖွင့်ပြခဲ့တယ်။ “ထောင်က မလွတ်ခင် မှာ ခဏခဏလွတ်မယ်ဆိုပြီး အပြင်ထုတ်လိုက်၊ တော်ကြာ ပြန် ထည့်လိုက်၊ ဒါပေမဲ့ သူက ဂရုကိုမစိုက်ဘူး။ နောက်တစ်ခုက သူက ငါ့ကို နေကောင်းလားမေးရင် နေကောင်းတယ်လို့ပဲ ပြောလို့ခိုင်း တာ” တဲ့။ ဂရုမစိုက်ဘူး။ နေကောင်းတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲကြမ်းထဲမှာ အရေးတော်ပုံတပ်သားဘဝကို စတေးပြီပေါ့။ အစဉ်ထာဝရ နေကောင်းနေပြီပေါ့။ တော်လှန်ရေး မှာမှ ကျဆုံးရမှာ မဟုတ်လား။ တော်လှန်ရေးမှာမှ အိပ်ပျော်ရမှာ မဟုတ်လား။

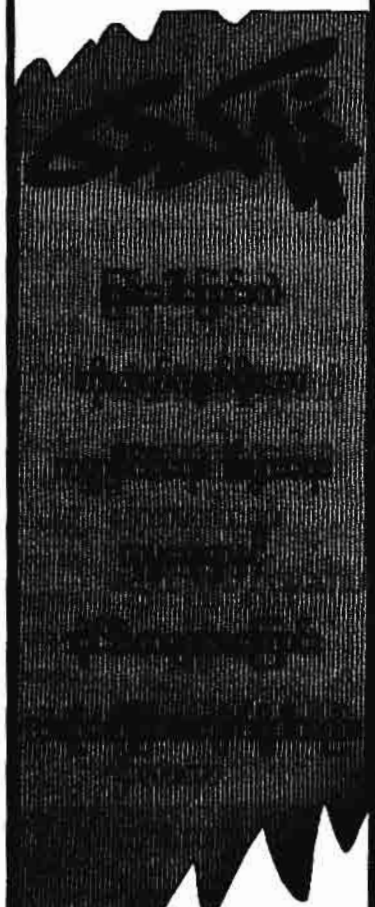
အစဉ်ထာဝရ ရဲဘော်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ရွှင်သန်နေကောင်း ကျန်းမာနေခဲ့သူ ဆရာဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ကို လေးစားစွာ ဂုဏ်ပြုဦးညွှတ်ရပါတယ်။ ရဲဘော်လို့ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ခေါ်ဝေါ်ခွင့်ပြု ပါလို့လည်း တောင်းဆိုပါတယ်။

၂၀၀၅ မှာက ရဲဘော်ရဲဘက် အမှန်အကန်လိုတယ်။ ရဲဘော် ရဲဘက်စိတ်ဓာတ် ပြည့်ဝသူတွေ တိုးပွားများပြားဖို့ လိုတယ်။ ရဲဘော်အချင်းချင်း ဖေးမခေါ်ဆောင်လက်တွဲသူမျိုး လိုအပ်တယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်က ဒီမိုကရေစီကြိုးပမ်းသူအချင်းချင်း နောက် ကျောစားနဲ့မထိုးဖို့ အကွက်ဆင် အပုပ်ချမတိုက်ခိုက်ကြဖို့ ရည်မှန်း ချက်တော်လှန်ရေးကနေ ရန်သူကို မျက်ခြည်မပြတ်ကြဖို့ပါပဲ။

ရဲဘော်ရဲဘက်မှာ အမှားအယွင်း၊ အပြစ်အနာ၊ အားနည်း ချက်ဆိုတာ ရှိနိုင်တာပေါ့။ အဲဒါကို ထောက်ပြကယ်မရင်း ရဲဘော် ရဲဘက် ပီသကြရမှာမဟုတ်လား။ တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲ ရေး၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ တရားမျှတပြီး လွတ်လပ် တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရေး ကိစ္စတွေ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရမှာ စစ်မှန်သော ရဲဘော်ရဲဘက် လိုအပ် နေတယ် မဟုတ်လား။

မြင့်ဆန်း

နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး လူမှုရေးရာမဂ္ဂဇင်း

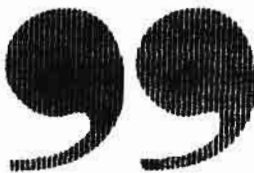

အမှတ် (၁၃၁/၁၄၁၀-ထပ်(၁))
ဥက္ကဋ္ဌ(အထွေထွေ)
ဥက္ကဋ္ဌ(အထွေထွေ)
ဥက္ကဋ္ဌ(အထွေထွေ)
ဥက္ကဋ္ဌ(အထွေထွေ)

အိုပိုတာမွန်ချီ

အိုပိုတာမွန်ချီ
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 လမ်းညွှန်ပြပေးမှုကို
 ရဲဘော်အားလုံး
 လက်ခံနာယူခဲ့ကြသည်။
 ထိုအချိန်မှာပင်
 ဂျပန် အမည်ခံတာ
 တာတာချီ
 အမည်ခံယူထားသော
 သခင်လှမောင်
 နောင်တွင်
 ဗိုလ်လေယျက...

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဂျပန်ပြည်တွင်စစ်ပညာရပ်များကိုလျှို့ဝှက်စွာ သွားရောက်၍ အခက်အခဲပင်ပန်းကြီးစွာနှင့် အန္တရာယ်ဒုက္ခမျိုးစုံကို ကြုံကြုံခံလျက် သင်ကြားခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း (ဗိုလ်တေလ) ဦးဆောင်သည့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ဘဝသည် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် ကိုယ်ကျိုးမငဲ့အသက်ကိုပဓာနမထားဆောင်ရွက်မှု၏သမိုင်းဂုဏ် ဖြစ်ပင်စွန့်စားဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်မှ ဂျပန်ပြည်သို့ လျှို့ဝှက်စွာရောက်ရှိလာသော၊ မျိုးချစ်လူငယ်များကို စစ်သင်တန်းပေးရန်ရွေးချယ်ထားသောနေရာမှာတရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲတွင် ဂျပန်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသည့် တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်း ဟိုင်နန်ကျွန်းရှိ 'ဆန် (Sanya) မြို့' အနီးတွင်ဖြစ်သည်။ မြန်မာလူငယ်များကို ပညာသင်ကြားပေးရေး အစီအစဉ်၊ နေရာဌာနစသည်တို့ကို ဂျပန်တို့က အထူးလျှို့ဝှက်ခဲ့ သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဗိုလ်ကြီး ကာဝါနွီးမားကို ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ စေလွှတ်၍ စစ်သင်တန်းအတွက်ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သူ (ကျောင်းအုပ်ကြီး) အဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ဤသို့ စစ်သင်တန်းနှင့်ပတ်သက်၍စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ပြီးစီးသောအခါ စစ်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် မြန်မာလူငယ်များသည်ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ်ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ ပထမအသုတ်အဖြစ်သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်လှမြိုင်၊ သခင်လှဖေ၊ သခင်ဘဇုမ်း၊ သခင်ဖေမောင်၊ ကိုထူး ရန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအသုတ်အဖြစ် သခင်စောလွင်၊ သခင်သန်းတင်၊ ကိုရွှေ ကိုထူးရွှေကိုအောင်သိန်း၊ ကိုတင်ဌေးနှင့် ကိုစိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ တတိယအသုတ်အဖြစ် ကိုလှမောင် သခင်စံမြ၊ သခင်ခင်မောင်ဦးတို့သည်လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထ အသုတ်အဖြစ် သခင်ရွှေမောင်၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင်ဗလှိုင်၊ သခင်ထွန်းခင်၊ သခင်ဌေး၊ သခင်ထွန်းလွင်၊ သခင်ကျော်စိန်၊ ကိုလှ၊ ကိုသန်းညွန့်နှင့် ကိုမောင်မောင်တို့သည်လည်းကောင်းရောက်ရှိသင်တန်းတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်တို့ပိုင်ဆိုင်ထားသော ဟိုင်နန်ကျွန်း၊ ဆန်းငမြို့တွင် နောင်အခါ၌ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းစဉ်၌ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဟူ၍ထင်ရှားလာခဲ့သော မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် ၃၀ ၏ စစ်ပညာရပ်များကို လျှို့ဝှက်စွန့်စား အန္တရာယ်များစွာဖြင့်ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများ၊ မိဘများခွင့်မပြုနိုင်မှန်း သိသောကြောင့်အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြလျက် အိမ်မှထွက်လာခဲ့မှုများ၊ ကျန်ရစ်ခဲ့သော မိဘများမထိခိုက်စေရေးတွက်လျှို့ဝှက်ဂျပန်အမည်များ ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့ ရမှုများ၊ ရောက်ဆုံးမြန်မာပြည်သို့ စစ်ကြောင်းချီဝင်ရောက်လာချိန်တွင်ရဲဘော်သုံးကျိပ်အမည်သစ်များ

(သို့မဟုတ်)ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

■ လှမြင့်(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ခံယူဝင်ရောက်လာခဲ့မှုများ စသည့်သမိုင်းဝင်ဖြစ်၊ ဖြစ်ရပ်များကို ခုံတော်သုံးကျိပ်ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဗိုလ်မင်းခေါင်သခင်စောလွင်) သည် မိမိ၏ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များအတွေ့အကြုံဖြစ်သော ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့်ခုံတော်သုံးကျိပ်စာအုပ်၌ ဤသို့သမိုင်းဝင်မှတ်တမ်း တင်ခဲ့သည်။

တိုင်နန်းကျွန်း ဆန်းငမြို့သည် ဂျပန်တို့၏ အစောအကြီးဆုံး သော အချက်အချာဒေသကြီးဖြစ်သည်။ အရှေ့တောင်ဒေသရှိ တိုင်းပြည်များသို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ထိုမြို့နှင့် ထိုကျွန်း ဒေသတွင် ဂျပန်အင်ပီရီရယ် ရေတပ်မတော်နှင့် လေတပ်မတော် တို့၏ အခြေစိုက်ဆန်းဖြစ်၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ရာ ဌာန ကြီးလည်းဖြစ်သည်။ ခုံတော်သုံးကျိပ်တို့သည် ထိုဒေသတွင် စစ် ပညာသင်ကြားနေကြရသောကြောင့် ဗမာအမည်အခေါ်အဝေါ် များနှင့်ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေလျှင် ဗမာလွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကို ထိ ခိုက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်စစ်ပညာများသင်ကြားသည့်နေ့မှ စတင်၍ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သော ခုံတော်သုံးကျိပ် အားလုံးကို

ဂျပန်အမည်များဖြင့် ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ခုံတော်သုံးကျိပ် ၏ဂျပန်အမည်များမှာ...

(၁) သခင်အောင်ဆန်း (အိုမိုတာမွန်ချီ)၊ (၂) သခင်ရှုမောင် (တကာစုကီးစုစမိ)၊ (၃) သခင်လှမေ (တာ၊ ကီရိုရို)၊ (၄) သခင် အောင်သန်း (ဟိရတာမစာဥ)၊ (၅) သခင်လှမောင် (ခါတာတာ တာချီ)၊ (၆) သခင်ဗဂျမ်း (ဘာဟာ၊ တကာဟာရီ)၊ (၇) သခင်စောလွင် ရောမရိုတာ ကီရိုရို)၊ (၈) ကိုထွန်းရှိန် (ရာမရိုတာ တာယော)၊ (၉) သခင်လှမြိုင် (အီတိုရာဝါတာအိချီ)၊ (၁၀) သခင်စံလှိုင် (အိုမူ ရာ-တာတာချီ)၊ (၁၁) ကိုရွှေ(တာနီဇူချီ-ရိုနီချီ)၊ (၁၂) ကိုထွန်းရွှေ (အိုဆူမိစုစမိ)၊ (၁၃) ကိုတင်အေး (ချင်းတေး)၊ (၁၄) ကိုယံအောင်သိန်း (လင်း တိုင်းရာရို)၊ (၁၅) သခင်ထွန်းခင် (နာဂမူရာ၊ ဟီတိုရို)၊ (၁၆) သခင်စံမြ (နာဂကဝ အီချီယော)၊ (၁၇) ကိုလှ (အီတိုသာ)၊ (၁၈) ကိုသန်းညွန့် (အိုတာဝ)၊ (၁၉) ကိုအေးမောင် မိဇူနီကီရိုရို)၊ (၂၀) သခင်ထူးလွင် (အိုတာနီ)၊ (၂၁) သခင်ခင်မောင်ဦး(မုံရွာ)၊ (၂၂) သခင်သစ်(အိုဝါ)၊ (၂၃) သခင်ဇေ

(ကဆရာ၊ ကိအိ) (၂၄) သခင်မောင်မောင် (သုချီရာ) (၂၅) သခင်သန်းတင် (ပန်းအိမ်) (၂၆) သခင်ထူးအုပ် (အိန္ဒိယာရာအိန္ဒိ) (၂၇) သခင်ကျော်စိန် (တာကာဟာရီ) (၂၈) ကိုဆောင်း (မိုးရ ဟိတိုရီ) (၂၉) ကိုစိုး ကာဝါ (၃၀) သခင်သန်းတင် (ရာမဒါ) ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်သည် ဂျပန်အမည်များ ခေါ်ဝေါ်၍ သင်တန်း တက်ရောက်သင်ကြားခြင်းကြောင့် အရှေ့အာရှတိုက်သားများဖြစ် ကြသော ဖိလစ်ပိုင်အင်ဒိုနီးရှား ယိုးဒယားလူမျိုးများနှင့် အသွင် သဏ္ဌာန်ဆင်နေခဲ့သဖြင့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ လာရောက်၍ စစ်ပညာသင်ယူနေမှုကို အလွယ်တကူ ခွဲခြား၍ မရနိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် စစ်ပညာသင်ကြားနေသည့် နေ့တစ်နေ့တွင် ဆန်းငြိမ့် ရေတပ်ဌာနချုပ် ဝိုင်ယာလက်စက်သို့ ဆန်းငြိမ့်တွင် လူငယ်များ စစ်ပညာသင်ကြားနေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ အမျိုးအမည်မသိဟူသော သတင်းကြေးနန်းတစ်စောင် ဝင်ရောက် လာသည်။ ထိုသတင်းကြေးနန်းသည် သာမန်အားဖြင့် အရေးမကြီး ဟု ယူဆနိုင်သော်လည်း လျှို့ဝှက်စွာ စစ်ပညာသင်ကြားနေသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်နှင့် တာဝန်ယူသင်ကြားနေသော ဂျပန်အစိုးရ အတွက်မူ အရေးကြီးလှသည်။

ထို့ကြောင့် သင်တန်းကျောင်းအုပ်ကြီး ကာဝါနွီးမားက ရဲဘော် ကျောင်းသားများသည် တိုင်းပြည်အတွက် စွန့်စွန့်စားစားဖြင့် ဤဒေသသို့လာရောက်၍ စစ်ပညာသင်ကြားနေချိန်ဖြစ်သော ကြောင့် အရေးကြီးကြောင်း၊ ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် သူလျှို့များ အလွန်ပေါများကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စစ်တန်းလျား၏ အပြင်ဘက်၌ မိမိတို့၏ တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားပြောကြားခြင်း၊ တိုင်းရင်း သားအပြုအမူလုပ်ဆောင်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ရန်၊ ဂျပန်လူမျိုး ကျောင်းသားများကဲ့သို့သော နေထိုင်ကြရန်အရေးကြီးကြောင်း သတိပေးလမ်းညွှန်ခဲ့သည်။

ရဲဘော်များအားလုံးသည် သတင်းကြေးနန်းဝင်ရောက်လာမှု ကို အထူးမကျေမနပ် ဖြစ်နေသောကြောင့် အိုမိုတာမွန်ချီ ဂျပန် အမည်ခံယူထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက

“လုံခြုံမှုထိခိုက်လာတော့လည်း တို့အတွက်တော့ မကောင်း ပေဘူးပေါ့ကွာ။ ဒါပေမဲ့ တို့အားလုံးဟာ ကိုယ်ထိလက်ရောက်၊ ဆောင်ရွက်နိုင်သူမဟုတ်လား။ အရေးအကြီးဆုံးကတော့ တို့ တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးနှင့် တို့လုံခြုံမှုအတွက် တို့အားလုံးဟာ နှုတ်အမှုအရာ လက်အမှုအရာမှ စပြီး အစစအရာရာ ဆင်ခြင် နေထိုင်သွားကြရင်ပဲ တို့တာဝန်ကျေပြီး ကောင်းတဲ့အလုပ်တစ်ခု လုပ်ရာ ရောက်ပါတယ်။ ကြိုးစားပြီး ဆင်ခြင်ကြဖို့လိုတယ်” ဟု ခေါင်းဆောင်ကောင်းပီပီ လမ်းညွှန်ဩဝါဒပေးခဲ့သည်။

အိုမိုတာမွန်ချီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းညွှန်ပြပေးမှုကို ရဲဘော်အားလုံး လက်ခံနာယူခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဂျပန် အမည်ခံတာ တာတာချီ အမည်ခံယူထားသော သခင်လှမောင် နောင်တွင် ဗိုလ်ဇေယျက

“အိုမိုတာ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း) ကျွန်တော့်ရဲ့ ယခုအချိန်မှာ

ခေါင်းထဝင်လာတဲ့ အကြံဉာဏ်တစ်ခုပေးချင်ပါတယ်။ ရှေ့ကို ကြည့်ပြီး စဉ်းစားမိတာကတော့ ယခု ကျွန်တော်တို့ စစ်ပညာသင် ကြားနေစဉ် ဂျပန်နာမည်များဖြင့် သင်ကြားနေသောကြောင့် နောက်ပိုင်းတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော မိဘဆွေမျိုးများအတွက် အရေး မကြီးသော်လည်း ဗမာပြည်သို့ ချီတက်သည့်အချိန်၌ ဂျပန်နာမည် နှင့်လည်းမကောင်းဘူး။ အမည်ရင်းနှင့်ဆိုလျှင်လည်း မိဘသားချင်း များ ဒုက္ခရောက်နိုင်တယ်။ အညှင်းဆဲခံရမည်။ ဒါကြောင့် တပ်တွေ ချီတဲ့အခါမှာ ဗမာဆန်ဆန်နေခေတ်တွင် အမည်များပေးခဲ့သလို ဘုရင့် နောင်၊ ဗမ္မလနာမည်မျိုးတွေ ပေးရရင် ကောင်းမယ်လို့ ထင်ပါတယ်ဟူ၍ တင်ပြခဲ့သည်။

အိုမိုတာမွန်ချီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဗိုလ်ဇေယျပေးတဲ့ အကြံကို လိုတဲ့အချိန်ရောက်လျှင် အသုံးပြုရန် အားလုံးမှတ်သား ထားရန် ပြောဆိုခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် အိုမိုတာမွန်ချီ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း) နှင့် ရဲဘော်ခြောက်ဦးသည် ယိုးဒယားနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့သို့ရောက်ရှိ ပြီး နူးအဖွဲ့အစည်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်တွင် တိုက်ချီမြို့ရှိ ကာနယ်ဆူဇုကီး (ဗိုလ်မိုးကြိုး) ထံမှ ယိုးဒယားရှိ မြန်မာအမျိုးအနွယ်စစ်သားများ စုဆောင်းရန် ညွှန်ကြားချက်ရရှိခဲ့သောကြောင့် စတင်ဆောင် ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ယိုးဒယားပြည်၊ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ မြန်မာအမျိုး သား ဦးယူးဖေ၏ နေအိမ်၌ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက် တွင် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အစည်း အဝေးပွဲသို့ အိုမိုတာမွန်ချီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ တာနီကီရှိရီ သခင်လှမေ၊ နောင်တွင် ဗိုလ်လက်နာနှင့် အိုစဝါ သခင်ချစ်နောင် တွင် ဗိုလ်စောနောင် ရာမယိုကာ၊ ကိနိုရီ (သခင်ဖေလွင်၊ နောင်တွင် ဗိုလ်မင်းခေါင်းတို့သည် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အစည်းအဝေးသို့ မတက်ရောက်မီ အိုမိုတာမွန်ချီ(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)က

တို့ ဒီနေ့အစည်းအဝေးတက်တဲ့အခါ ပရိသတ်နဲ့မိတ်ဆက်တဲ့ အခါ စစ်ဝတ်စုံကလည်း ဂျပန်ဝတ်စုံ၊ နာမည်ကလည်း ဂျပန်နာမည် နဲ့ မိတ်ဆက်ရတာမကောင်းကြဘူး။ ငယ်နာမည်တွေနှင့် မိတ်ဆက် ရင်လည်း ဗမာပြည်မှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ မိသားစုတွေ ဒုက္ခရောက်မယ်။ ဒါကြောင့် ခါတာတာချီ (သခင်လှမောင်၊ နောင်တွင် ဗိုလ်ဇေယျ) အကြံပေးခဲ့သလို ကျွန်နာမည်ကို ဒီနေ့ကစပြီး ဗိုလ်တေဇလို့ခေါ်၊ တာနီကီရှိရီ သခင်လှမေကို ဗိုလ်လက်နာလို့ခေါ်၊ ရာမယိုတာ ကိနိုရီ သခင်စောလွင်ကို ဗိုလ်မင်းခေါင်လို့ခေါ်၊ အိုစဝါသခင်သစ်ကို ဗိုလ် စောနောင်လို့ခေါ်ကြ၊ အစည်းအဝေးကြရင်လည်း ဒီအတိုင်း မိတ် ဆက်။ ကဲ... အခုပဲ အချင်းချင်းမမှားကြရအောင် လေ့ကျင့်ခေါ် ကြည့်ကြစို့”ဟူ၍ အိုမိုတာမွန်ချီ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)သည် သူ့အပါအဝင် ရဲဘော် ၄ ဦးထံ ရဲဘော်သုံးကျိပ် အမည်များကို ကိုယ်တိုင် မှည့်ခေါ်ပေးခဲ့သည်။

ရဲဘော်များ၏ အမည်များကိုလည်း အကြမ်းမသေခေါ်ဆိုရင် မိမိထံသို့ တင်ပြရန် ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဗိုလ်တေဇ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အိုမိုတာနဲ့ချီသည် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ထဲဟု

အမည်များကို ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်လျက် ယိုးဒယားနိုင်ငံ ဘန် ကောက်မြို့ ထွန်းထပ်ထုံလမ်းရှိ ဘော်နီလိုကုမ္ပဏီလီမိတက်အတွင်း၌ ဘွဲ့အမည်များကို အောက်ပါအတိုင်း အပ်နှံမည့်ခေါ်စေခဲ့သည်။

(၁) ဗိုလ်တေဇ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ အိုမိုတာမွန်ချီ) (၂) ဗိုလ်နေဝင်း (သခင်လှမောင်၊ တကာစုကီးစုစုမိ) (၃) ဗိုလ်လက်ကွဲ (သခင်လှမေ၊ တာနီ ကီရီရီ) (၄) ဗိုလ်စကြာ (သခင်အောင်ဆန်း၊ အီရတာ၊ ဗစာည) (၅) ဗိုလ်ဇေယျ (သခင်လှမောင်၊ ခါတာ တာ တာချီ) (၆) ဗိုလ်လရောင်၊ သခင်ဗလမ်း၊ ဘဘာတ ဘာဟာချီ (၇) ဗိုလ်မင်းခေါင်(သခင်စောလွင်)၊ ရာမအိုတာ ကီရီရီ) (၈) ဗိုလ် ရန်နိုင် (ကိုထွန်းရှိန်၊ ယာမဓိတာ တာယော) (၉) ဗိုလ်ရန်အောင် သခင်လှမြိုင်၊ အီတိုရာ ဒါတာအီချီ) (၁၀) ဗိုလ်မှူးအောင်(သခင် စံလှိုင်) အိုမူရာတာတာချီ၊ (၁၁) ဗိုလ်ကျော်ဇောကိုရွှေ၊ တာနီဂူချီ ရှီနီချီ) (၁၂) ဗိုလ်လင်းယုန် (ကိုထူးရွှေ၊ အိုဆုမိစုစုမိ) (၁၃) ဗိုလ် ဘုန်းမြင့် (ကိုတင်အေး၊ ချင်တာ) (၁၄) ဗိုလ်ရဲထွဋ် (ကိုအောင် သိန်း၊ လင်းဟိုင်းရာရီ) (၁၅) ဗိုလ်မြင့်သွေသခင်ထူးခင်၊ နာဂမူရာ ဟီတိုရီ) (၁၆) ဗိုလ်တောက်ထိန် သခင်စံမြ၊ နာဂကဝအီချီယော၊

(၁၇) ဗိုလ်မင်းရောင် (ကိုလှ၊ အီတိုင်) (၁၈) ဗိုလ်ဇော်ကိုသည် ညွန့်၊ အိုတာ) (၁၉) ဗိုလ်မိုးကိုအေးမောင်၊ မိဇုနီ ကီရီရီ) (၂၀) ဗိုလ်ဗလသခင်ထူးလွင်၊ အိုတာနီ၊ (၂၁) ဗိုလ်တာရာ (သခင်ဌေး၊ တဆူရာကီအီ) (၂၂) ဗိုလ်စောနောင် (သခင်သစ် အိုဝေါ) (၂၃) ဗိုလ်စောအောင် (သခင်ဌေး၊ တဆူရာ၊ ဟီအီ) (၂၄) ဗိုလ်ညက (သခင်မောင်မောင်)၊ ဆူချီးရာ (၂၅) ဗိုလ်မြိုင် သခင်သန်းတင်၊ ဝမ်းအို) (၂၆) သခင်ထွန်းအုပ် (သခင်ထွန်းအုပ်)၊ အီမိုဟာရာ အီမိုရီ) (၂၇) ဗိုလ်မိုးညိုသခင်ကျော်စိန်၊ တာတာယာမ္မိ (၂၈) ဗိုလ်ထိန်ဝင်း (ကိုဆောင်၊ မုန်းရ ဟီတိုရီ) (၂၉) ဗိုလ်မြင့်မောင်ကိုးမိုး ကဝါနီ) (၃၀) ဗိုလ်သန်းတင် သခင်သန်းတင် ရာမဒါ တို့ဖြစ်ကြသည်။

ထုပြန် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ထုတ်ဖော်

၁။ တပ်မတော်သမိုင်း (ပထမတွဲ) (၁၈၂၄-၁၉၄၅ ခုနှစ်)

၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ် (ဗိုလ်မင်းခေါင်၊ ရွှေတူ)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဘကြီးဘေတို့ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လန်ဒန်မသွားမီ
ပြုလုပ်သောဂုဏ်ပြုသောအခမ်းအနား၌တွေ့ရစဉ်။ ဘာစွန်မှပုဂ္ဂိုလ်မှာ ခိုင်မာစိတ်ဓာတ် ဦးထင်ထွင်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ဂုဏ်ကို ပျက်စေသော ‘စာ’ များ

● လင်းအေး

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဘကြီးဘေ

ဆရာနန်းညွန့်ဆွေ ရေးသားခဲ့သည့်ဆောင်းပါး ၂၉ ပုဒ်ကို စုစည်းထားသော “သုံးရောင်
ခြယ်နှင့်စစ်တွင်းခေတ်လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုစာစုများ” စာအုပ်ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ
လတွင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စာပေအနုပညာရှင်များ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မြန်မာ
လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်း၊ ရှေးဟောင်း၊ ဂီတ၊ စာပေ၊ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေးစသည့်
အကြောင်းအရာမျိုးစုံကို ရေးသားထားသောဆောင်းပါးများဖြစ်သည်။ ယင်းဆောင်းပါးများ
အနက် “ဒီမိုကရေစီအန္တရာယ်” ဟူသောဆောင်းပါးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ဘီလပ်
(အင်္ဂလန်) သို့သွား၍ လေဘာပါတီ ခေါင်းဆောင် နန်းရင်းဝန် (ဝန်ကြီးချုပ်) အက်တလီ၏
အစိုးရအဖွဲ့နှင့် မြန်မာလွတ်လပ်ရေးအတွက်ဆွေးနွေးကြသည်တို့ကိုရေးထားသည်။ ဆောင်း
ပါးတွင်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကဘကြီးဘေကို ဖဆပလမှထုတ်ပစ်သည့်အကြောင်းကို
လည်း ဖော်ပြထားသည့် “မေလထဲတွင် ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဖဆပလအတွင်းရေးမှူး
သခင်သန်းထွန်းကဘကြီးဘေဘေလာဘ်စားသည်။ ဘိန်းရောင်း ဝယ်သူတွေ ဝင်ထွက်
သွားလာသည်ဟု တင်ပြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ဘကြီးဘေ နတ်ထွက်ပါဟုစာရေးသည်။
ဘကြီးဘေက “ငါများနေတယ်၊ နေကောင်းမှလာခဲ့မယ်” ဟု ပြောလိုက်သည်။ နောက်
နေ့တွင်လည်း “ဘကြီးဘေနတ်ထွက်ပါ” ဟု စာတစ်စောင်လာပြန်သည် ဘကြီးဘေ
စိတ်ပျက်သွားလေပြီ။ “ဒီကောင်တွေကို ငါလောက်ကူညီထားတာတောင်မှ ကျေးဇူးမသိ
တတ်တာ အံ့ဩစရာပါပဲကွာ” ဟု ညည်းသည်။ ထို့နောက် စာလာပေးသူကို “ဟေ့ . . မင်းတို့
ဗိုလ်ချုပ်ကိုပြောလိုက်။ ငါဘယ်တော့မှမလာတော့ဘူးလို့” ဟု ပြောလိုက်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး ဟင်္သာတ ဦးမြ၊ ပျော်ဘွယ်ဦးမြ၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို ဆရာကြီး ဦးရာဇတ်တို့က “ဗိုလ်ချုပ်ကို ထိန်းမည့် သူလိုသည်။ သခင်နုကို သွားခေါ်ရလျှင် မကောင်းဘူးလား” ဟု တိုင်ပင်ပြီး သွားခေါ်ကြသည်။ ဆရာနန်း ညွန့်ဆွေ၏ ဆောင်ပုဒ် တွင် အချက်အလက်အချို့လွန်နေသည်။ ဘကြီးဘဝသည် အဆပလမှ ၁၉၄၇ ခုနှစ် မေလ ၁၂ ရက်တွင်နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ဆရာ နန်းညွန့် ဆွေက အဆပလအတွင်းရေးမှူး သခင်သန်းထွန်း၏ တင်ပြချက် ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကဘကြီးဘဝဖုတ်ထွက်ရန် စာရေးခဲ့ကြောင်းရေးထားရာ ထိုအချိန်တွင်သခင်သန်းထွန်းနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့သည် အဆပလတွင်မရှိကြတော့ပါ။ သခင်သန်း ထွန်းသည် ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်ကတည်းက အဆပလ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနေရာမှ နုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အဆပလက ၁၉၄၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၀ ရက်တွင်ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ ဘကြီးဘဝထွက်သည့် အချိန်ထက် (၇) လစောသည်။ သို့ဖြစ်ရာဘကြီးဘဝ နုတ်ထွက် ရသည်ကိုစွဲမှာ သခင်သန်းထွန်းပယောဂမပါကြောင်းထင်ရှား သည်။ ဘကြီးဘဝ (၁၆၊ ၈ပြီ ၁၈၈၃-၈၊ ၆နိုဝင် ၁၉၇၁) မှာ

ကားတိုးတက်စည်ပင်ရန်နှင့်အခြားလိုသည့် အချက်များကိုလည်း ဆောင်ရွက်သယ်ပိုးရန်ဖြစ်လေသည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။ (အမှိုက်ထဲကသမိုင်း-ဒေါက်တာသန်းထွန်း၊ မြန်မာ့ထွေထွေရာရာ သမိုင်း)

ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလျာဏယုဝအသင်းသည် အစအရင်းခံ အကြောင်းမှာ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်များကို လူများယုံကြည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရေး စသည်များ လောက်ကိုသာမူတည်၍ စည်း တည်ထောင်၍လာခဲ့ကြသော်လည်း နှစ်လများကြာလောင်းလာ သောအခါ ရပ်နေရွာရေးတိုင်းရေးပြည်ရေးနိုင်ငံရေးများသို့ တစ်ဆင့်တက်၍ ထင်ရှားစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြလေသည်။ (မြန်မာနိုင်ငံတော်မှတ်တမ်း-စစ်ကိုင်းဟန်တင်)

ဗိုလ်အိမ်ဘီအေထူထောင်ပြီးနောက်ပိုင်း၊ ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ အသင်းခွဲများကို အနယ်နယ်အရပ်ရပ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဗိုလ်အိမ် ဘီအေ အသင်းပေါင်းစုံ အစည်းအဝေးကြီးကို ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကျင်းပပြီး အသင်းချုပ်ကြီးကိုဖွဲ့စည်းသည်။ ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ၏ နှစ်ပတ်လည်သင်းလုံးကျွတ် အ စည်းအဝေးကြီးများကို ၁၉၀၁ မှ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်ထိ ကိုးကြိမ်တိုင် ကျင်းပသည်။ ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ

ဗိုလ်နေဝင်း

သခင်သန်းထွန်း

ဘကြီးဘဝ

အသင်းကြီး၏ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ အဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ် လည်ညီလာခံမှစ၍ အသင်း၏ အ မည်ကို ဂျီစီဘီအေ-မြန်မာအ သင်းများ၏အသင်းချုပ်ကြီးအမည် သို့ ပြောင်းလဲသည်။ နှစ်ပတ်လည် သင်းလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီး များတွင် အသင်းဝင်များက အမျိုး ဘာသာ၊ သာသနာ ပညာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ လူမှုရေး၊ ဗိုးပွားရေး ကိစ္စရပ်များ၊ နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံ ရေးဆန်သောကိစ္စရပ်များကို ဆွေး

ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားကြီးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင် ဆန်းမဖွေးမီ ၁၀ နှစ်လောက် (၁၉၀၆)ကတည်းကပင် မြန်မာနိုင်ငံရေးနယ်ပယ် တွင် ဦးဆောင်အခန်းမှလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဘကြီးဘဝဖုတ်ထွက်သမိုင်းသည် အဆိုးနှင့်အကောင်းတွဲနေသည်။ ဘကြီးဘဝ၏ဘဝသည် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုစရာနှင့် ကဲ့ရဲ့ရွတ် ချစ်ရာများရောပြွမ်းနေသောဘဝဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီအဖြစ် ကျရောက်ပြီး နောက်ပိုင်းနယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ကို လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်ပုန်ကန်မှုများအရေး နိမ့်ကျခံခဲ့ရပြီးနောက် တွင် ဘကြီးဘဝနှင့်သူငယ်ချင်းကောလိပ်ကျောင်းသား ပညာ တတ်လူငယ်တစ်စု(မောင်ဘဝ၊ မောင် ဘရင်၊ မောင်ကြီး) တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်း (ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ)ကို ၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ (၅ မေ ၁၉၀၆) ဗိုလ်အိမ် ဘီအေ အသင်းသားများလိုက်နာရန် စည်းကမ်းဥပဒေချုပ် (ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံစည်း ကမ်းဥပဒေ)တွင် အသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်ကို “ဤအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ မြန်မာတို့၏အမျိုး၊ သာသနာ၊ ပညာနှင့်သက်ဆိုင်သောအရေးကိစ္စအကြောင်းအရာ ကြီးပွားထွန်း

နွေးကြသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ကြသည်။ ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ၊ ဂျီစီဘီအေ၏ဆွေးနွေးချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင်ဘကြီးဘဝ၏ ပါဝင်ဆွေးနွေးအကြံပေးခြင်းများအဆိုပြုတင်သွင်းခြင်းများအများ အပြားပါရှိခဲ့သည်။

ဘကြီးဘဝသည် ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ ဂျီစီဘီအေ၏ အမှု ဆောင်လူကြီးတစ်ဦးအနေနှင့် မြန်မာပြည်၏ဘာသာသာသနာ ပညာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ၌ ပညာရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော ဆောင် ရွက်ချက်များလည်း တော်တော်များများပါရှိသည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယဆိုင်ရာအတွင်းဝန်မှန်တေဂူနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ကာလ ကတ္တားသို့ သွားခဲ့စဉ်က မွန်တေဂူထံ ရေးသားတင်သွင်းသည့် အသနာခံလွှာပါအချက်များတွင်ယူနီဘာစီတီတက္ကသိုလ် ကျောင်း များ ဖွင့်လှစ်ရေးကိစ္စကို လျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်စေရန်ဟူသော အချက်လည်းပါဝင်သည်။ ဗိုလ်အိမ်ဘီအေ၏ ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် မြောက်တွန်းဖရင့် (၁၉၁၈) ၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကောက်ခံခဲ့ရသော

လူခွန်နှင့် သဿမေခွန်များကိုသီးခြားထားပြီး အမျိုးသားပညာ သင်ကြားရေးတွင်အသုံးပြုရန်အဆိုကို ဦးဘဘေကတင်သွားသည်။

အသက် ၁၄ နှစ်အောက် ကလေးများကို အခလွတ် မူလ တန်းပညာသင်ကြားပေးရန် မန္တလေးဦးကံမြင့် တင်သွင်းသောအဆို ကို ဦးထွန်းရှိန်က ထောက်ခံသည်။ ဦးဘဘေနှင့် အခြားအသင်းဝင် လူကြီးများကလည်း ထောက်ခံပြည်စွက် ဆွေးနွေးသည်။

ပညာသင်ကြားရေးတွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားနှင့် ဥရောပ တိုက်သားဟူ၍ ခွဲခြားခြင်းမပြုဘဲ ဥပဒေတစ်မျိုးတည်းသို့ မြန်မာ နိုင်ငံအစိုးရထံ တင်ပြတောင်းဆိုရန် အကယ်၍ ကိစ္စမပြီးစီးက အိန္ဒိယပတ်အစိုးရထံ တင်ပြတောင်းဆိုရန် အဆိုကို မန္တလေး ဝတ်လုံဦးစုက တင်သွင်း၍ ရန်ကုန်ဦးဘဘေက ထောက်ခံပြီး အများသဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

နိုင်ငံခြားပညာတော်သင်လွှတ်ရာတွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသား ပညာသင် ဦးနေတိုးတက် သတ်မှတ်ရန် အစိုးရထံ တင်ပြတောင်း ဆိုသင့်ကြောင်း အုတ်မြို့မြို့ ဦးအုန်းဖေ၏ အဆိုကို ဦးဘဘေက ထောက်ခံပြီး အားလုံးသဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ (ဝံသာနု အရေးတော်ပုံသမိုင်း)

၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ပညာသင်ကြားမှုနှင့်လိုအပ်သော ကိစ္စ အဝဝကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ပညာ မင်းကြီးမဟူတာမတ်ဟန်းတား ဦးဆောင်သည့် ကော်မတီတစ်ရပ်ကို အစိုးရက ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မတ်ဟန်းတားတို့ ရေးဆွဲထားသည့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်အက် ဥပဒေမူကြမ်းကို ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် ဦးဘဘေ (သုရိယ)၊ ဦးထွန်းရှိန်၊ ဝတ်လုံတော်ရဦးပု၊ ဦးသိန်းမောင်နှင့် ဦးဘမော်တို့က သုံးသပ်စစ် ဆေး၍ အာဏာပိုင်များထံ တင်ပြခဲ့သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား ပညာရေးသမိုင်း-ဦးကျော်) ဦးဘဘေတို့ တင်သွင်းသော အဆိုလွှာ မှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တည်ထောင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အတော် အတန် စနစ်တကျ ဝေဖန်ထားသော စာတမ်းဟု ဆိုရမည်ဖြစ် သည်။ ဦးဘဘေတို့ အဓိက ကန့်ကွက်သည့်အချက်များမှာ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်သည် ရန်ကုန်မြို့တစ်မြို့တည်းအတွက်သာ မဖြစ်စေဘဲ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးအတွက် ဖြစ်သင့်သည်။ တက္ကသိုလ်ပညာ ရေးစနစ်နဲ့ အခြေခံပညာရေးစနစ် ဆက်စပ်ပေါင်းစည်းပုံ မူမမှန် ဖြစ်နေသဖြင့် အခြေခံပညာ ရေးစနစ်ကို ပညာရေးဌာနက ဦးစွာ ပြုပြင်သင့်သည်။ တက္ကသိုလ် ဝင်ခွင့်ရရေးအတွက် အကြိုတန်း (ဂွတန်း) မထားသင့်ကြောင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားပညာရေးသမိုင်း-ဦးကျော်)

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ပထမ ကျောင်းသားသပိတ်တွင် ရန်ကုန် ကောလိပ်ကျောင်းသားများနှင့် ယုဒသန် ကောလိပ်ကျောင်းသား များက ယူနီဗာစတီ ဥပဒေကြမ်းကို သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြရာ ကျောင်းသားသပိတ်မတိုင်မီ တက္ကသိုလ်ဥပဒေကြမ်းကိစ္စကို ဗြိတိသျှအောက် လွှတ်တော်အထိ ပေါက်ရောက်အောင် ကန့် ကွက်ပေးရန်အတွက် ထိုအချိန်က မြန်မာနိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စ အရေးဆိုရန် လန်ဒန်တွင် ရောက်ရှိနေကြသော မြန်မာကိုယ်စား လှယ် ဦးဘမေ၊ ဦးပုနှင့် ဦးထွန်းရှိန်တို့က အင်္ဂလိပ်မိတ်ဆွေများ အား အကြောင်းကြားထားကြ၏။ (အမျိုးသားနေ့နှင့် အမျိုးသား

ပညာရေးလွှတ်ရှားမှုသမိုင်း-မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၊ ပါတီ စည်းရုံးရေး ဗဟိုကော်မတီဌာနချုပ်)

ဘကြီးဘဘေသည် မိတ်ဆွေများဖြစ်သည့် ဦးလှမေ၊ ဦးဘ ကလေးတို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီး သူရိယသတင်းစာ (တစ်ပတ် သုံးကြိမ်ထုတ်) ကို ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည်။ (၄ ဇူလိုင်၊ ၁၉၁၁) သူရိယ သတင်းစာသည် ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် နေ့စဉ်သတင်း စာဖြစ်လာသည်။ "သူရိယသတင်းစာစတင် တည်ထောင်ခြင်းမှာ ဝိုင်အမ်ဘီအေအသင်း၏ ဝါဒဖြန့်ရေး ယန္တရားအဖြစ် အသုံးပြုရန် သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူရိယသတင်းစာတွင် ခေါင်း ကြီးမှ စပြီး သတင်းဆောင်းပါးများတွင်ပါ ဝိုင်အမ်ဘီအေအသင်း ဆိုင်ရာ အကြောင်းကိစ္စ၊ လုပ်ဆောင်ချက် စသည်များကို ဦးစား ဝေး ရေးသား ဖော်ပြသည်။ ဝိုင်အမ်ဘီအေ အသင်းကြီးက တစ်မျိုး သားလုံး အတိုင်းအတာအထိ ကျယ်ပြန့်တိုးတက်လာခြင်းသည် သူရိယသတင်းစာ၏ အထောက်အကူ အများအပြားပါဝင်ခဲ့ပေ သည်" (ဝံသာနု အရေးတော်ပုံ သမိုင်း-သခင်ဘမောင်)

ဘကြီးဘဘေသည် ပညာတတ်လူငယ်တစ်ဦးအနေနှင့် အဖွဲ့ အစည်းတရပ်၊ သတင်းစာတစ်စောင်ကို စနစ်တကျဦးစီးထူထောင် ပြီး ပြည်သူလူထုအတွင်း မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်များ ပွားများရန် သန်လာအောင် လှုံ့ဆော်ခဲ့သူ ရှေ့ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဟု ဆိုရ မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ထောင်စု၏ လွတ်လပ်ရေး ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ သည် (၁) ဝိုင်အမ်ဘီအေအသင်း (၂) သူရိယသတင်းစာနှင့် (၃) ဆရာတော်ဦးဥက္ကမတိဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ သမိုင်းဆရာ အချို့က အဆိုပြုကြပါသည်။ (၁) ပြည်သူလူထု၏ စည်းရုံးရေးတာဝန်ကို ဝိုင်-အမ်-ဘီ-အေ ကလည်းကောင်း၊ (၂) ဝါဒဖြန့်ချိရေးတာဝန်ကို သူရိယသတင်းစာကလည်းကောင်း၊ (၃) အမျိုးသားများနိုးကြားရေး အတွက် နိဗ္ဗာန်ဆော်တာဝန်ကို ဆရာတော်ဦးဥက္ကမကလည်း ကောင်း အသီးသီးတာဝန်ခွဲဝေ၍ မိမိတို့၏ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပေသည်။ (မြန်မာပြည် ဇာတ်လမ်းရှုပ်သမှု-မိုးကြီး ဦးအုန်းခင်)

ဘကြီးဘဘေသည် မြန်မာနိုင်ငံအရေးကိစ္စ (အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်ကိစ္စ) ဆွေးနွေးရန် အိန္ဒိယနှင့် ဘီလပ်(ဗြိတိန်)သို့ အကြိမ်ကြိမ်သွားရောက်ခဲ့သည်။ "၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယပြည်၊ ကာလကတ္တားမြို့သို့ အိန္ဒိယအတွင်းဝန် မစ္စတာ မွန်တေဂူနှင့် တွေ့ဆုံရန်သွားခဲ့သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင် (ဦးဘမေ၊ ဦးမေအောင်၊ ဦးစု၊ ဦးဖေ) ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် ပထမအကြိမ် အင်္ဂလန်သွား ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင် (ဦးဘမေ၊ ဦးပု၊ ဦးထွန်းရှိန်-ဖေပုရိန်) ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် အင်္ဂလန်သွား မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင် (ဦးဘမေ၊ ဦးပု၊ ဦးသိန်း မောင်) ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလန်၌ ပထမအကြိမ် အိန္ဒိယပြည် မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည့် မြန်မာကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်မြို့၌ မြန်မာပြည်အတွက် သီးသန့် မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည့် မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်၌ကျင်းပသည့် မြန်မာပြည်မျက်နှာစုံညီ တွဲဖက်ကော်မတီ အစည်းအဝေးသို့ တက်

ရောက်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့၍ ထိုခေတ် ထိုအခါက “မြန်မာပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ဇေယျာ ဦးဘဖေ” ဟု အင်္ဂလိပ်သတင်းစာကြီးများက မှတ်ချက်ပေးခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ (နိုင်ငံရေးသမားကြီး ဘကြီးဘဘော-မောင်ဇေယျာ၊ မြန်မာလူ့ကျော် ၁၀၀)

ဘကြီးဘဘောတို့ (ဖေပုဂ္ဂိုလ်) ပထမအကြိမ် အင်္ဂလန်သွားကြစဉ်က ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း (ထိုစဉ်က ကလောင်အမည် မစ္စတာမောင်မှိုင်း) က “ဘဝဝါ ဘုရား စက်ပျံ-နိဗ္ဗာန်ကောင်းကင် စခန်းပေပေါ့” အစချီသော လေးချိုးကြီးကို ရေးသားခဲ့ပြီး၊ ယင်းလေးချိုးကြီးတွင် “သပြေနုချိန်တင်ရန် ပန်းတွေကလည်း များလှိုက် ပါဘိသန့် ဖေပု၊ ရှိန် အင်္ဂလန်နန်းမြေသွားတို့မှာဖြင့် အားမြောက်ဖွယ်၊ ကြလွယ်-မနိလွယ်နှင့် အန္တရာယ်ရန်စွယ်မောင်းပါလို့၊ မြန်နယ်ကို ပြန်လွယ်ကြောင်းတွေနှင့် ဆုတောင်းကာ ပတ္တနာဆင်တဲ့ပြင်” ဟူသော စာသားများနှင့် ဘိလပ်သွားကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်သော ဘကြီးဘဘောတို့ကို အမွှမ်းတင် ဂုဏ်ပြုထားသည်။ (မစ္စတာမောင်မှိုင်း၏ ဒေါင်းငိုကာသစ်)

ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဂျီစီဘီအေအတွက်

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ကောလိပ်ကျောင်းသားသပိတ် ဖြစ်ပွားလာခဲ့ပြီးနောက် ထိုမှတစ်ဆင့် အမျိုးသားနှိုးကြားမှုသည် မကြာဘူးအောင် ထူးထူးကဲကဲ အံ့ကြွလာခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားနှိုးကြား အံ့ကြွမှုကြီး ဖြစ်ပေါ်လာမှုသာလျှင် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးပေးရန် သဘောတူလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ (၁၂၈) ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဥပဒေသပိတ်မှောက်ခြင်းနှင့် မြန်မာအမျိုးသားနေ့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ရာဇဝင်အကျဉ်းချုပ်-ဦးဘဦး)

၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၇) ရက်တွင် အိန္ဒိယအစိုးရဂေဇက် ပြန်တမ်းအထူးထုတ်အမှတ် ၂၂၅ ဖြင့် မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်သစ်တွင် ထည့်သွင်းမည်ဟု မူအားဖြင့် ကြေညာခဲ့၏။ အသေးစိတ်စီမံမှုများကို အချိန်ယူ၍ ဆက်လက်လုပ်၏။ ဥပဒေပြု ကောင်စီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်ရာ စုစုပေါင်း ၁၀၃ နေရာအနက် ၇၉ နေရာအတွက် ရွေးကောက်ပွဲများကို ၁၉၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပ၏။ ၁၉၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အိန္ဒိယအစိုးရ ဂေဇက်အမိန့် အမှတ် ၁၁၉၂ ဖြင့် မြန်မာပြည်ကို ဘုရင်ခံအုပ်ချုပ်သော သီးခြားပြည်နယ်အဖြစ် တည်ထောင်လိုက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ တီထွင်သော ဒိုင်အာခီခေါ် ခေါင်းနှစ်လုံးတပ်အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားစနစ်တွင် ပါဝင်ရန် သင့်မသင့် ကျိုး၊ စီး၊ ဘီ၊ အေက ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်လာလေ၏။ (မြန်မာနိုင်ငံရေးခရီးနှင့် ဂိုဏ်းချုပ်ကြီးနေဝင်း-ဒေါက်တာမောင်မောင်)

ဒိုင်အာခီ (Diarchy) မှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖွဲ့ အုပ်ချုပ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုသည်မှာ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သော အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံနှင့် ပြည်သူကိုယ်စားလှယ်တို့ ပူးတွဲအုပ်ချုပ်ခြင်းဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုအုပ်ချုပ်ရေးသည် ၁၉၂၃- ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်တွင် စတင်

ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ၁၈၉၇ မှစ၍ ဒုတိယဘုရင်ခံက အုပ်ချုပ်ခဲ့ရာမှ ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးစသည့် အချိန်မှစ၍ ဘုရင်ခံက အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဘုရင်ခံ၏ လက်အောက်၌ အဖွဲ့ဝင် ၁၀၃ ဦးပါသော ဥပဒေပြုကောင်စီနှင့် ဝန်ကြီးလေးဦးပါသော အုပ်ချုပ်မှု ကောင်စီတို့ ရှိလာသည်။ (ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာ့သမိုင်းအဘိဓာန်-မြန်မာ)

ဦးဘဘော၊ ဦးပုနှင့် ဦးသိမ်းမောင် (ဖေ၊ ပု၊ မောင်) တို့၏ ဒုတိယအကြိမ် အင်္ဂလန်သွား မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား ဝိုင်အမ်ဘီအေအသင်းကြီးက ဖေအပ်လိုက်သော တာဝန်မှာ “မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယမှခွဲ၍ သီးခြားနိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလျက် ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးပေးရန်” တောင်းဆိုဖို့ဖြစ်သည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတိပြုရန်မှာ ဝိုင်အမ်ဘီအေ ခေါင်းဆောင်များသည် ထိုအချိန်ထိအောင် (၁) ခွဲရေးနှင့် (၂) ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးလောကကိုသာ လိုလားတောင်းဆိုနေကြသည်ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ “ဒိုင်အာခီ” ဆိုသည်မှာ အစိုးရဌာနများကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ ကိုယ်စားလှယ် ဘုရင်ခံက တစ်ခြမ်း၊ မြန်မာပြည်သူများက မဲဆန္ဒဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲတင်မြှောက်သော အမတ်များ၏ ကိုယ်စား မြန်မာဝန်ကြီးများက တစ်ခြမ်း နှစ်ခြမ်းခွဲဝေ၍ အုပ်ချုပ်သည့်စနစ်ပင်ဖြစ်သည်။

(ဖေ၊ ပု၊ မောင်) မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့အားဖေအပ်သည့်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ကြပြီးနောက် တွေ့နပ်လောက်သော အဖြေကိုရကာ ပြန်လာခဲ့ရာ ရန် ကုန်မြို့သို့ ၁၉၂၁-၃၊ ဖေဖော်ဝါရီလဆန်းတွင် ဆိုက်ရောက်ကြလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ၎င်းတို့အဖွဲ့မှာ “အလာကောင်းသော်လည်း အခါနောင်း” ခဲ့လေပြီ။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ ဘိလပ်ရောက်ရှိချိန် ၉ လအတွင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးကျွတ် ကျောင်းသားများ၏ သပိတ်မှောက်မှုကြီးပေါ်ပေါက်ကာ မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားတို့သည် “ဒိုင်အာခီ” အုပ်ချုပ်ရေးကို အလုံးမရှိကြတော့ဘဲ “ဟမ်းဇူး” ခေါ် ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း အုပ်ချုပ်ရေးမှ တစ်ပြားသားမှ မလျှော့ဆိုသော တောင်းဆိုချက်ဆီသို့ ဦးတည်၍ သွားနေကြပြီဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။ (မြန်မာပြည် ဇာတ်လမ်းရှုပ်သမျှ-မိုးကြိုးဦးအုန်းခင်)

ဦးသိန်းဖေမြင့်ကလည်း နယ်ချဲ့သမားပေးသော ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မြန်မာပြည်သူတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒ ကိုက်ညီခြင်းမရှိပဲ၊ ဒိုင်အာခီကို လက်မခံသော လူထုကြီးက ဘကြီးဘဘောတို့အား မထောက်ခံတော့ပုံကို ယခုလို သုံးသပ်ပြခဲ့ပါသည်။ “ဘိလပ်သွားသောသူများက သွားနေကြစဉ် ဝံသာနုလုပ်ငန်းသည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာလေသည်။ လူထုနှိုးကြားမှု ပိုမိုမြင့်မားလာသည်။ ဟုမ္မရူးတောင်းကြသည်။ လုံးဝတာဝန်ခံ အုပ်ချုပ်ရေးကို တောင်းကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့က ဦးဘဖေစသော ကိုယ်စားလှယ်များအား အိန္ဒိယနှင့်တန်းတူ ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးပေးမည်ဆိုသောအခါ ဝမ်းသာအားရ လက်ခံလာကြသည်။ ကျိုး၊ စီး၊ ဘီ၊ အေတွင် ဦးဘဘောတို့က “ရင်ကျော၍ အတောင်းခိုင်းလိုက်တာတွေရပြီ” ဟု

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဦးအောင်ဆန်း၏

အပါးတော်မြဲအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်

ဗိုလ်ထွန်းလှ(ဆရာတက္ကသိုလ်နေဝင်း)၏ဇနီး

အပြီးသတ်လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကာလမှစ၍ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဦးအောင်ဆန်းလုပ်ကြံခြင်းခံရသည့်အချိန်အထိ အပါးတော်မြဲအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဗိုလ်ထွန်းလှ(ဆရာတက္ကသိုလ်နေဝင်း)၏ဇနီး ဒေါ်ခင်ငြိမ်းနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည် များကိုဖော်ပြအပ်ပါသည်။

စာလည်း
အရမ်းဖတ်တယ်။
အင်္ဂလိပ်လိုလည်း
အင်္ဂလိပ်စာလည်း
သိပ်တော်တယ်။
အိမ်က ခင်ပွန်းသည်ကလည်း
အင်္ဂလိပ်လိုအရမ်းတော်တယ်။
သူက ကောလိပ်မှာ
(BA Honours)
ရတယ်လေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း
အင်္ဂလိပ်စာကိုလေ့လာ
လိုက်စားတယ်ဆိုတော့...

မေး။ ။ ပထမဦးဆုံးအနေနဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တွေ့ခဲ့ဆုံခဲ့၊ ရင်းရင်းနှီးနှီး နေခဲ့ကြဖူးတယ်လို့ သိရတယ်လေ။ အဲဒါလေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးနည်းနည်းလောက် ပြောပြ ယေးပါလား။ အမေကြီးအ ဆင်ပြေသလိုသာပြောပါ။

ဖြေ။ ။ ပြောတော့ပြောချင်တယ်။ ဒါပေမယ့်တချို့ဟာတွေကတော့ သိပ်မမှတ်မိတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်ကိုစတွေ့တာကတော့ အိမ်ကအမျိုးသားကအမြဲဆိုသလို ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းနဲ့ သွားနေလာနေစားနေရတာပဲ။ တစ်ခါတလေကားနဲ့ သွားရင်တော့ အမေကြီးလည်းလိုက်ပါတယ်။ သတိထားမိ သလောက်ကတော့ ဗိုလ်ချုပ်က အရမ်းစိတ်ကောင်းရှိတယ်။ နိုးသားပွင့်လင်းတယ်။ ဟန်မဆောင် တတ်ဘူး။ဒါလေးတွေကတော့ သူ့ရဲ့ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ဂုဏ်အင်္ဂါလေးတွေပေါ့။အဲဒါတော့ သတိထားမိတယ်။

မေး။ ။ အမေကြီးတို့ တာဝါလိမ်းအိမ်ကိုသွားရတာလား။

ဖြေ။ ။ တာဝါလိမ်းအိမ်ကိုလည်းသွားတယ်။ တစ်ခါတလေကျတော့ သွားကြလာ ကြရင်းကားအတူတူစီးဖြစ်တာပေါ့။ အဲလိုပဲတစ်ခါတုန်းကတော့ ဘိုင်စကုတ်သွားကြည့် မယ်ဆိုပြီးသွားကြတယ်။ ဟိုရောက်တော့ ပလေဒီယံဆိုတာရှိတယ်။ ဟိုတုန်းက၊ အဲဒီလည်း ရောက်ရော သူကဟိုရွှေဆုံးကနေထိုင်ကြည့်မယ်ဆိုပြီး သွားပါရော။ ပြီးတော့ပြောတယ်။ “မောင်ထွန်းလှ မင်းမိန်းမပါ ဒီခေါ်”တဲ့။ အတူတူကြည့်မယ်လို့ပြောတယ်။ အထူးတန်းတွေ ဘာတွေကမမြည့်ဘူး။ ရွှေဆုံးတန်းကသွားကြည့်တယ်။ ပြောချင်တာကတော့ ဗိုလ်ချုပ်က မာနတွေဘာတွေမရှိဘူး။ တွေ့လိုက်ရင်အကုန်လုံးနဲ့ဖော်ဖော်ရွေရွေရှိတာသတိထားမိတယ်။ ရဲဘော်တွေနဲ့လည်းဒီလိုပဲ ဖော်ဖော်ရွေရွေစကားပြောတာတွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း လူတွေကချစ်ကြတာပါ။

မေး။ ။ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အမေကြီးခေါင်းထဲစွဲနေတာကတော့ ဘာတွေများ ရှိမလဲပြောပြပါလား။

ဖြေ။ ။ ကျွန်မ ခေါင်းထဲစွဲနေတာကတော့ စိတ်ကောင်းရှိ တယ်။ မာနမကြီးတတ်ဘူး။ ခွဲခြားဆက်ဆံတာမျိုးတွေလည်းမရှိဘူး။ ဒါတွေတော့ ခေါင်းထဲမှာစွဲနေတယ်။ စာလည်းအ ရမ်းဖတ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုလည်း အင်္ဂလိပ်စာလည်းသိပ်တော်တယ်။ အိမ်ကခင်ပွန်းသည်

ခေါင်ငြိမ်း နှင့် တွေ့ဆုံပေးပြန်ခြင်း

■ ယမင်းမြတ်အေး

ခေါင်ငြိမ်း(၁၉၂၅-)

ကလည်း အင်္ဂလိပ်လိုအရမ်းတော်တယ်။ သူကကောလိပ်မှာ (BA Honours) ရတယ်လေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း အင်္ဂလိပ်စာကိုလေ့လာလိုက်စားတယ်ဆိုတော့ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် အားလပ်ချိန်ရတဲ့အခါ အင်္ဂလိပ်စာပေအကြောင်းရုပ်ရှင်အကြောင်းဆွေးနွေးနိုင်ကြတယ်လေ။

မေး။ ။ ဒါကြောင့်စာအုပ်ထဲမှာ ဖတ်ဖူးတာက ဗိုလ်ချုပ်က တမင်ကို ဆရာကြီးကို သူ့အနားခေါ်တာတဲ့။ သူတို့အားတဲ့အချိန်မှာ အင်္ဂလိပ်လိုတွေဘာတွေပြောရင် ဆရာကြီးဦးထွန်းလှတပြောနိုင်တယ်လေ။ ဒါကြောင့်အနားမှာ အမြဲခေါ်ထားလေ့ရှိတယ်လို့ နေ့ထားတာမျိုးဖတ်ဖူးတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရအောင် ကြိုးပမ်းစဉ်တလစာကြောင်းလေးတွေလည်း အမေကြီးမှတ်မိတာရှိရင် ပြောပြပေးပါလား။

ဖြေ။ ။ လွတ်လပ်ရေး အတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်မတို့က အတူမနေရသေးဘူး။ သူကထွက်ထွက်သွားရတာကိုး။ ဂျပန်ခေတ်မှာက စစ်တပ်က လျှောက်သွားနေရတာလေ။ သူကတော့ တပ်ထဲမှာ ဘယ်လိုဆင်းဆင်းရဲရဲနေရတယ်ဆိုတာတွေလေ။ ဒါတွေက နောက်ပြန်ပြောပြတာပေါ့။ ဥပမာ အထက်မြန်မာပြည်ဘက်လည်းသွားရတယ်။ တစ်ခါက ကချင်တို့ ရှမ်းတို့ ရောက်တော့ စားစရာမရှိလို့ ဝါးပင်ပေါက်လေး တွေတောင်ချိုးစားရတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဆင်းဆင်းရဲရဲနေခဲ့ရတယ်။ သန်းတွေတောင် တွယ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေတွေ့ပြန်ပြောပြတယ်။ ဒါတွေက နောက်ပိုင်း ပြန်ပြောပြတာ။ ကျွန်မသူနဲ့ ခိုးရာ လိုက်ပြေးတော့ အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်ပြီ။ ဂျပန်ခေတ်မှာတော့ ကျွန်မက ကျွန်မက အမျိုးတွေနဲ့ နေတုန်းပဲ။ ဂျပန်တွေ စဝင်တော့ကျွန်မတို့ညီအမနှစ်ယောက်ဆိုရင် မျက်နှာကို အိုးမည်းတွေသုတ်ရတယ်။ ဂျပန်ကို ကြောက်လို့ သူတို့ဝင်လာရင် ရွာကကလေး တွေက “ဂျပန်တွေ ဝင်လာပြီ” အော်ကြတယ်။ အဲဒါဆို ကျွန်မတို့သိတယ်။ ကျွင်းတွေထဲ ဝင်ဖူးရတော့မယ်လို့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့က ရုပ်ရည်

နည်းနည်းချောရင် ဆွဲခေါ်သွားတာမျိုးတွေ ဘာတွေ လုပ်ကြတော့ သိပ်လည်းကြောက်တယ်။

မေး။ ။ ဒါနဲ့ ဆရာကြီးနဲ့ ဘယ်လို စတွေ့လဲ၊ ဂျပန်တွေ ပြန်ဆုတ်ခွာသွားတော့မှ တွေ့တာလား။

ဖြေ။ ။ သူက မော်လမြိုင်သားလေ။ အမေတို့ကလည်း မော်လမြိုင်သွား သွားလည်တော့ အဲဒီမှာစတွေ့တာ။ သူက ကောလိပ်တက်တော့ ရန်ကုန်မှာတက်ရတယ်။ ကျောင်းလာတော့ သူ့အဒေါ်က စာရေးပေးလိုက်တယ်။ သူတူလေးလာမယ်ဆိုတာ။ အဲဒီမှာတင် ကျွန်မတို့အိမ်ကို ကောလိပ်ကျောင်းသားအဖြစ်နဲ့ အဝင်အထွက်ရှိသွားတာပေါ့။ အဲဒီမှာ စတွေ့တာပေါ့။ သူ့အမေကတော့ အရေးပိုင်ပေါ့။ ဒါပေမယ့်သူ ခုနစ်နှစ်သားလောက်မှာပဲ ဆုံးသွားတာ။ ဒီလိုသူနဲ့တွေ့ ပေမယ့်လည်း မိဘမျက်စိအောက်မှာပဲတွေ့ဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်း လိုက်သွားဖြစ် တယ်ဆိုတာက အိမ်က သူဌေးတစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားမယ်ဆိုလို့။ အဲဒါက တရုတ်သူဌေးကြီးပေါ့။ အစ်မတွေကလည်း ပြောတယ်။ ငါတို့ သွားချောင်းကြည့်ပြီးသွားပြီး မျက်နှာကြီးကလည်း ဆိုးလိုက်တာ။ မျောက်ကြီးလို့ပဲတဲ့။ နင်ကိုလည်းမျက် စောင်းထိုး အိမ်ကနေ လာလာ ချောင်းကြည့်တယ်ပေါ့။ အဲလိုပြောတာနဲ့ ဒါဆိုရင်တော့ ငါမယူနိုင်ဘူးဆိုပြီး သူ့ကို စာရေးပြီးတော့ ဘယ်နေ့ ဘယ်နေ့မှာလာ ခိုးပါဆိုပြီးတော့။ အမှန်တော့ သေချာတောင်သမီးရည်းစားဖြစ်သေးတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့်သူကလည်းလာခိုးတယ်။ ကိုယ်ကလည်း လိုက်သွားတယ်လေ။

မေး။ ။ နောက်တစ်ခုက ဗိုလ်ချုပ်တို့ကျဆုံးတဲ့ လချိန်

ပေါ့။ အဲဒီအခြေအနေလေးနည်းနည်းပြောပြပါလား။ ဆရာကြီးဦးထွန်းလှက လွတ်သွားတယ်ဆိုပေမယ့် အဲဒီအဆောက်အဇာထဲမှာ ချီနေခဲ့တယ်လေ။

ဖြေ။ ။ အဲဒီနေ့က သူက တစ်ဖက်က အခန်းလေးထဲမှာ သူတစ်ယောက်တည်းပေါ့။ အတွင်းဝန်ရုံးမှာလေး။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ကတော့ ဒီဘက်မှာ ဆွေးနွေးနေတာပေါ့။ သေနတ်သံကြားလို့ ဝင်ပြေးသွားတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကလဲနေပြီ။ အမေကြီးခင်ပွန်းကိုသတ်ဖို့ လာတဲ့လူကလည်း ဒီဘက်အခန်းကို ရောက်လာပြီ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်သူက အခန်းကူးသွားပြီး ဗိုလ်ချုပ်တို့ အခန်းကိုရောက်သွားတာမှာလဲသွားတာ။ ဟိုက သိပ်အချိန်မရတာလည်း ပါတာပေါ့။ သူကိုလည်း သတ်ဖို့တစ်ယောက်ကို သပ်သပ်တာဝန်ပေးပြီးသား။ ဒါက နောက်တော့ပြန်သိရတာပေါ့။ သတ်ဖို့လာတဲ့ အချိန် သူအစည်းအဝေး ခန်းထဲပြေးဝင်သွားပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကို သွားပွေ့တဲ့ အချိန်။ ပြီးတော့မှ ကားပေါ်ကို သူပပွေ့တင်ပေးခဲ့ရတာ။ အဲလိုတွေဖြစ်ခဲ့တာပေါ့။ သူလည်းကံသိလို့ပါ။

မေး။ ။ နောက်ဆရာ ဝဇုန်တာရာဇေထဲအထဲမှာလေ ဗိုလ်ချုပ်က သီချင်းအရမ်းကြိုက်တော့ ဆရာဝဇုန်တာရာ တစ်ခုခုအားတီးပြီး အမေကြီးက သီချင်းဆိုရတယ်လို့ဖတ်ဖူးတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်က “ချစ်သက်ဝေ” သီချင်းကို အရမ်းကြိုက်တယ်တဲ့။ မှတ်မိသလောက်ပြောပြပါလား။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ ဆိုခဲ့ရတယ်။ အဲဒါလောက်ပဲ မှတ်မိတယ်။ အမေကြီးကတချို့ဟာတွေတော့ မမှတ်မိတော့ဘူး။ ကျွန်မက မြန်မာ့အသံမှာအရင်တုန်းက သီချင်းတွေတောက်လျှောက်ဆိုဖူးတယ်လေ။ နာမည်က ခင်ဆွေဝင်းပါ။ ဝင်ဒါမီယာထဲက အသံလွှင့်ရုံဟောင်းပေါ့။ ပြည်လမ်းကို မရောက်သေးဘူး။ အဲဒီမှာဆိုရတာ။ မြန်မာ့အသံမှာဆိုတော့ အမေကြီးတို့ ဆရာဝဇုန်တာရာတို့ပဲပါ တယ်။

မေး။ ။ ဟုတ်တဲ့ကောင်းပါပြီ။ ဒါနဲ့ အမေကြီး Profile လေးနည်းနည်း ပြောပြပါလား။ ဘယ်မှာမွေးတာလဲ။ ဘယ်ခုနှစ်က မွေးတာလဲဆိုတာလေးတွေအပါအဝင်ပေါ့။

ဖြေ။ ။ အမေကြီးက ၁၉၂၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ပေါ့လေ။ အခုလာမယ့် ဒီဇင်ဘာ လ ၁၄ ရက်နေ့ဆိုရင် အသက် ၉၀ ပြည့်မှာပေါ့။ ခင်ပွန်းသည်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျတော့ ၁၉ နှစ်ကျော် ကျော်ပဲရှိသေးတယ်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှာ အိမ်ထောင်ကျတာ။ တော်လှန်ရေးအပြီးပေါ့။ ရန်ကုန်မြို့မှာ ကုလားတပ်တွေ ဘာတွေချထားတဲ့အချိန်။ အိမ်ကနေ သဘာမတူတော့ အိမ်ကနေ ထွက်ပြေးခဲ့ရတာ။ အဲဒီတုန်းက ရှမ်းလမ်းမှာနေတာ။ အိမ်က ထွက်ပြေးလာတော့မြဲကျော်ပြီး ပြေးရတာဆိုတော့ ဖိနပ်တောင် မပါဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ ခင်ပွန်းသည်က အပါးတော်မြဲတော့မဟုတ်သေးဘူး။ ဗိုလ်ထွန်းလှတော့ဖြစ်နေပြီပေါ့။ တော်လှန်ရေးမှာလည်းပါနေပြီဆိုတော့ ကားရထားတယ်လေ။ အဲတော့ ကားလေးနဲ့ ဒရိုင်ဘာနဲ့ ရှမ်းလမ်းထိပ်ကိုလာခဲ့တယ်။ ကျွန်မထွက်လာတော့ ချက်ချင်းမတွေ့ဘူး။ အဲဒါနဲ့ မှောင်ကြီးမကြီးထဲမှာ စောင့်နေရတာ

ပေါ့။ အဲဒီမှာ အသိနဲ့တွေ့တော့ နင်ဘာလုပ်နေတာလဲ မေးနေတဲ့ အချိန်မှာပဲ ကိုထွန်းလှတို့ ကားကလည်း မီးထိုးလိုက်တယ်။ အဲဒီလူကို သူက ကျွန်မကို လိုက်ပို့တယ် အောက်မေ့လို့ အဲဒီလူကို ကော့ဇူးတင်ပါတယ်တွေ့တောင် ပြောလိုက် သေးတယ်။ ပြီးတော့မှ ကျွန်မကိုကားပေါ်တင်သွားတာ။ အဲဒီမှာကုလား တပ်တွေက ချထားတာ။ ပြီးတော့မှ နယ်ကိုပြေးရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အိမ်ထောင် ကျပြီးသွားပြီလို့ ထင်တယ်။ သူကတောင် ဗိုလ်ချုပ်ကိုတိုင်ပင်သေးတယ်တဲ့။ ကျွန်မကို ယူချင်တယ်ပေါ့လေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း ယူဆို့ပြီးအားပေးတယ်တဲ့။ အဲဒါနဲ့ ယူဖြစ်သွားတာပါ။ သမီးအကြီးကိုမွေးတော့ မရမွေးပြီး နောက်တစ်နှစ်မှမွေးတာ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုသွားတိုက်ဆိုင် လည်းဆိုတော့ ဗိုလ်ချုပ်တို့ကလည်း ကလေးစိပ်တော့ ဒုတိယသမီး လေးဆုံးတဲ့နှစ်။ အဲဒီကလေးက တစ်လသမီးလေးပေါ့။ လသားလေးပဲရှိသေးတယ်။ ကျွန်မသမီးအကြီးလေးက စက်တင်ဘာ ၂၆ ရက်မှာမွေးတာကိုး။ အဲဒီနေ့မှာပဲဗိုလ်ချုပ်ရဲ့ ဒုတိယမွေးတဲ့ သမီးလေးက ဆုံးသွားတာ။ အဲဒီတော့ ကျွန်မအမျိုးသားက စိတ်မကောင်းဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ယောက်ကဆုံးသွားပြီး တစ်ယောက်ကမွေးတယ်ပေါ့။ အဲဒီအချိန်ကလည်း သူတို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက လက်ပြောင်း လက်လွှဲလုပ်ပြီး အုပ်ချုပ်ဖို့အတွက် ဗိုလ်ချုပ်ကို တာဝန်ပေးအပ်တယ်။ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်ချုပ်ခါနီးအချိန်။ သူ့မှာတော့ရာထူးတွေ တက်သွားတာပေါ့။ ကလေးကတော့ဆုံးသွားတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကပြောတယ် ကလေးဆုံးသွားလို့ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရတယ်ပေါ့လေ။ အမှန်တော့ ကျွန်မ က နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေကို သိပ်မသိဘူး။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းစဉ်တုန်းကလည်း အိမ်ကောင် သိပ်မကပ်ကြရဘူးဆိုတော့ သူတို့လုပ်ဆောင်ချက်တွေတော့ သိပ်မသိဘူး။ တချို့လည်းလျှို့ဝှက်ရမယ့် ကိစ္စတွေဆို တော့လည်း ကျွန်မကို ဘယ်ပြောမလဲ။ ဆိုတော့ အဲဒီအကြောင်းတွေတော့ ကျွန်မက သိပ်မပြောတတ်ဘူး။ ဥပမာ သမီးအကြီးလေး မွေးကာစလေးပေါ့။ သူကလည်းညှိုးချုပ်လည်းပြန်မလာ။ မိသားစုက သိပ်တွေ့ရခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်း သူနဲ့ ဒိုင်ယာရီထဲမှာ ကျွန်မပြန်တွေ့တယ်။ သူရေးထားတာက “ဪ သမီးလေးနဲ့ ငြိမ်းကိုထားခဲ့ရပြန်ပါပြီ ။ စိတ်မကောင်းလိုက်တာ” ဆိုပြီးရေးထားတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူဘယ်ထွက်သွားတာလဲမသိဘူး။ နိုင်ငံခြားပဲထွက်သွားတာလား။ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ပဲ ပါသွားတာလားမသိဘူး။ တစ်ခါတလေကျတော့ Campaign တွေဘာတွေလုပ်တော့ ပြည်တို့ ဘာတို့သွားရတာတွေလည်းရှိတယ်။ အဲဒါလေးတွေတော့ မှတ်မိနေတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း ဘယ်သွားသွားသူကို ခေါ်သွားတယ်။ မပါဘဲနဲ့ သိပ်သွားလေ့မရှိဘူး။ အပါးတော်မြဲလိုသာမကဘဲ သူငယ်ချင်းလိုလည်း ချစ်ပုံပေါ်ပါတယ်။ ယုံလည်းယုံတယ်။ ပြီးတော့ ခင်ပွန်းသည်က စာတအားဖတ်တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း စာတအားဖတ်တော့ စာပေအကြောင်းတွေ ပြောကြပုံပေါ်တယ်။ နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း အင်္ဂလိပ်စာကို အရမ်း ပါသနာပါတယ်။ တော်လည်းတော်တယ်။ အရေးအသား

လည်း သိပ်ကောင်းတယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုတွေးပြီးမှ မြန်မာလို ရေးတာ လို့ပြောဖူးတယ်။ သူက (ဗိုလ်ထွန်းလှ) ဗိုလ်ချုပ်ဘယ်နေ့ ဘယ်လ ဘယ်မှာ ဘာမိန့်ခွန်းပြော တယ်ဆို တာ အားလုံးအလွတ်ရတယ်။ မှတ်ဉာဏ်လည်းကောင်းတယ်။ အတိအကျ ပြန်ပြောနိုင်တယ်။

မေး။ ။ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်းနဲ့ ဗတ်သတ်ပြီး ပီဝါစတွေ ပြားနေရင် ဆရာကြီးဦးထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နေဝင်း) ရေးတာ ကိုပဲကိုးကားရတယ်လေး။ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လို ဘာညာဆိုရင် ဆရာကြီးရေးတာတိုပဲ အတည်သူရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို တော့ တကယ်အချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အနားမှာရှိနေ တာဆိုတော့ လေး၊ နောက်ပိုင်းခွယ်နီမှာနေတဲ့ ဆောင်းပါးလေးတွေ အရမ်း သဘောကျတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်းရေးတဲ့နေရာမှာ သူဟာ ဘာမှဟန်ဆောင်မှုမရှိဘူးဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ချစ်သောအတွဲအတွဲ ဘဲဥဟင်းနဲ့လည်း ထမင်းစားတာပဲဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ဆေးမဖူး တဲ့ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ပေါ့လေး။ အဲဒီလို ရေးထားတာတွေတယ်။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်တယ် သူက အတန်းအစားခွဲတဲ့လူမဟုတ်ဘူး။ အမှတ်တရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထဲမှာလည်းပါတယ်လေ။ အထူး သဖြင့် အဲဒီအချိန်က လက်နက်ရက်ဆိုရင် ဘဲဥပဲစားရတာ။ အဲဒီ အထဲမှာရေးထားတယ်။ အမှတ်တရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထဲမှာ ရေးထားတာ။ နောက်တော့ တစ်ရက်ဗိုလ်ချုပ်က ပြောတယ်တဲ့ “ထွန်းလှရေ လုပ်ပါဦးကွာ။ ငါ့ဆာတယ်လို့ ပြောတယ်”တဲ့။ အဲဒီ တော့ သူတို့မငိုလမ်းက၊ ဗလီကြီးအောက်က ဆိုင်ကိုသွားပြီး “မင်းပိုက်ဆံဘယ်လောက်ပါလဲ”လို့ မေးတယ်တဲ့။ ငါ့ဆီတော့ တပြားမှ မပါဘူးပေါ့။ အမှန်တော့ ဆရာကြီး ဦးထွန်းလှမှာလည်း ပါတာမဟုတ်ဘူး။ ဆိုင်ရှင်ကို မျက်စိမှိတ်ပြပြီး နောက်မှ သွားရှင်းရ တာတဲ့။ ဆရာတပည့်ချင်းညီတယ်။ ကားကလည်း တွန်းရတဲ့ကား။

မေး။ ။ ဟုတ်တဲ့အမေကြီး။ စောစောကပြောတဲ့အထဲမှာ တစ်ခုကျန်သွားတာလေ။ အမေကြီးရဲ့ ဖိဘတွေ၊ သိခွင့်ရှိ မလား။

ဖြေ။ ။ ရပါတယ်။ အမှန်တော့ ကျွန်မ အဖေကတော့ တရုတ်စပ်တယ်လေ။ သူ့ရဲ့ မြန်မာအမည်ကတော့ ဦးကျော်ဒင်။ အမေကတော့ ဒေါ်မမကြည်ပါ။ ကျွန်မက မိသားစုမှာအငယ်ဆုံး။ ကျွန်မအဖေက အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတော့ စာတိုက်မင်းကြီးပေါ့။ မွေးချင်းအားလုံးပေါင်း ခြောက်ယောက်ရှိတယ်။ အခု ကျွန်မမွေး ထားတာကျတော့ကလေး ငါးယောက်ရှိတယ်။ အခုတော့ သုံးယောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ နှစ်ယောက်ကဆုံးသွားတယ်။ ယောက်ျားလေးနှစ်ယောက်ပေါ့။ အခုတော့ သားမီးသုံးယောက်နဲ့ အတူ အသက်ရှင်လျှင် ရှိနေပါတယ်။ အသက်က တော့လာမယ့် ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်မှာ ၉၀ ပြည့်မှာပါ။ ကျန်းမာရေးလည်း အသင့်အတင့်ကောင်းပါသေးတယ်။

မေး။ ။ ဟုတ်တဲ့ကျေးဇူးတင်ပါတယ် အမေကြီး။
ယမင်းပြတ်အေး

တန်ဖိုး - ၃,၀၀၀

အိမ်ကရေစိနှင့် အုပ်သက်၊ စစ်သက် ဆက်ဆံရေးများ

သန်းစိုးနိုင်

ခေတ်ပြတိုက်စာပေ

အမှတ် ၁၃၈/၁၄၈

ပ-ထပ်(၆)

၄၉၀၀၀(အထက်)

ပုဂ္ဂိုလ်တောင်မြို့နယ်၊

ရန်ကုန်မြို့၊ ၀၉ ၇၃၀

၃၇၇၇၇ ၀၉ ၅၀၇ ၉၆၇၈

ထင်ရှားသောကရင်
အမျိုးသားခေါင်းဆောင်စောစံစိဘိုး

ဦးဆောင်ဆန်းရှာမှုနှင့်အထူးအရေးကြီးသည့်
ကရင်ခေါင်းဆောင်ကြီး ခန်းဘိုင်

မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အဘိဓာန်-၂

■ အောင်ဇံ

ပြည်စုံသော မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအဘိဓာန်တစ်ခု ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် ဆရာအောင်ဇံ၏ ကြိုးစားမှုကို ခေတ်ရန်ပွဲဝင်တွင် လစဉ်စော်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။ ဆရာအောင်ဇံမှာအလှူအလှူအလှူ၊ ချေငွေတေးရား၊ တိန်ဇောင်မိန် စသည့် နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုခဲ့သူဖြစ်သည်။

ယခင်လမှအဆက်

၂။ ကယန်းပြည်သစ်ပါတီ

Kayan New Land Party (KNLP)

ကယန်းအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ရှမ်းပြည်နယ် အနောက်တောင်ဘက်ဒေသတွင် စတင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏တော် လှန်ရေးကောင်စီက ၅၀ ကျပ်တန်နှင့် ၁၀၀ ကျပ်တန် ငွေစက္ကူများကို တရားမဝင်ကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်။ အဆိုပါ ငွေစက္ကူများ တန်ဖိုးမဲ့သွားသည့်အတွက် အထိ ခိုက်ဆုံးမှာ ဆင်းရဲသား တောင်သူလယ် သမားများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ ခွေးနဲ့ စာစုဆောင်းထားသမျှကို အမွေလှူသက်ခံ ရသည့်နှယ်ရှိခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဒေသခံ ကာတော်လိပ် (Catholic) ခရစ်ယာန်သူ ကြီး ဗိုလ်ပျံက ဦးဆောင်ကာ ပုန်ကန်မှုကို စတင်ခဲ့သည်။ အစိုးရတပ်က ချက်ချင်းနှိမ် နှင်းရန် အားထုတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထင်

တိုင်းမဖြစ်ခဲ့။ KNU၊ KNPP နှင့် ဗကပ တို့ထံမှ လက် နက်အကူအညီများရရှိသည့်အပြင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားကို ရွှေအေး(ငြိမ်းလူသာ) ထို့ကဲ့သို့သော တက်ကြွသည့် လူငယ်သွေးသစ်များပါဝင်လာ သဖြင့်ဖြစ် သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ကယန်း၊ ပြည် သစ်ပါတီ ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ဗိုလ်ပျံကအစိုးရထံလက် နက်ချလိုက် သောအခါပါတီကို ကိုရွှေအေးက ဆက်လက်ဦးဆောင်ခဲ့ သည်။

ကယန်းလူမျိုးစုများမှာ ကရင်နှင့် ရှမ်း လူမျိုးများ၏ နယ်ခြားဒေသ ဖုံးပိုင် (မိုးပြ) တွင် အခြေချနေထိုင်ကြသူ များဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ပျံကဲ့သို့သောကာတော်လိပ်ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်လူမျိုးစုများမှာ လူများစုဖြစ်သည်။ စောမော်ရဲ ကဲ့သို့သော နှစ်ခြင်းကရင်နီလူမျိုးများသည် အဆိုပါဒေသ တွင် အခြေချနေထိုင်ကြသည်။ ၎င်းလူမျိုးစုများ အကြား

တွင်သဘောကွဲလွဲမှုများ ရှိကြသဖြင့် နီးစပ်မှုမရှိကြပေ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်ကာလများတွင် ကယန်းပုန်ကန်မှုပျံ့နှံ့လာသောအခါတွင် လူမျိုးစုများအကြားဘာသာရေးအရ ကွဲပြားမှုကိုငွေ့ဘာသာနှင့် လူမျိုးစုရှမ်းများအတွင်း အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ဟုဆိုသည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ (မဆလ) အစိုးရက စစ်ပြန်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်ဟိန်းဇာကို ရာထူးပေးစည်းရုံးခဲ့သည်။ ဗိုလ်ဟိန်းဇာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကယန်းလူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ မူလက ရှမ်းမင်းသားများက ရှမ်းစော်ဘွားများ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်သည့် ၁၉၃၆ - ၃၈ ကယန်းပုန်ကန်မှုကို အဆုံးသတ်သွားစေရန် အသုံးပြုခြင်းခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ လူမျိုးစုများအကြား ကွဲလွဲမှုများ ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကာလတွင် ဗိုလ်ဟိန်းဇာ သူ၏သားဖြစ်သူတို့က KNLP သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ဟိန်းဇာ၏မြေးကော်ဇံ မှာ မဆလ ပါတီ၏ ဖဲပိုင်မြို့နယ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာကာ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် များအကြား ပြဿနာများ ပြန်လည်မီးမွှေးခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

ကျေးလက်ဒေသများတွင်မူ နှိုင်းယှဉ်ချက်အားဖြင့် ကိုရွှေအေးနှင့် မြေအောက်စည်းရုံးရေးမှူးများက ဤဘာသာရေးနှင့် လူမျိုးရေးအတိုက်အခံ ဖြစ်နေမှုများ၊ ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေမှုများကို ကျော်လွှားသွားအောင် အောင်မြင်စွာ စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။ KNLP သည် တဖြည်းဖြည်း အားကောင်းလာပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များရော ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များကိုပါ ပါတီတွင်းသို့ သဟဇာတဖြစ်စွာ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ သည်ဟုဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ပိုင်နက်နယ်မြေ သတ်မှတ်ရေးအတွက်မူ ပြဿနာများရှိခဲ့သည်။ လူဦးရေ ပိုမိုများပြားသည့် ပစဉ္စိ လူမျိုးများကဲ့သို့ပင် ကယန်းလူမျိုးများကလည်း ရှမ်းပြည်နယ် နယ်စပ်ဒေသနယ်မြေများတွင် သူတို့ကိုယ်သူတို့ “ကရင်” လူနည်းစုများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြသည်။ ကယန်း

အမျိုးသားရေးပါတီများက မြန်မာ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ခန့်မှန်းခြေ လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ ခန့်ရှိသော ကယန်းနှင့် ယင်းတော် လူမျိုးများကို ကိုယ်စားပြုလိုကြသည်။ ကနဦးကာလများကပင် ဤကိစ္စကြောင့် ကယန်းလူမျိုးအများအပြား ပါဝင်သည့် ကရင်အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (Karen National Progressive Party) (KNPP) အတွင်း နိုင်ငံရေး သဘောထားကွဲပြားမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သို့တိုင် KNPP နှင့် ဆက်ဆံရေးမှာမူ အများအားဖြင့် ရင်းနှီးမှုရှိပြီ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဦးစောသန်းအောင် နှင့် KNUP ခေါင်းဆောင်များ၏ အကြံပေးချက်အရ ကယန်း တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူများသည် နောက်ဆုံးတွင် KNLP ကို ကရင်နှင့်လည်းကောင်း၊ ကရင်နီတို့နှင့်

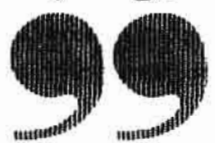
လည်းကောင်း မသက်ဆိုင်သော သီးသန့်လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်ကြသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝက KNUP အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သော KNUP ၏ ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရား ခံယူချက်ကို အမြဲသဘောကျခဲ့သော ဦးရွှေအေးသည် အမာခံ လက်နက်ကိုင်တပ် ၂၀၁ ၂၅၀ ခန့်ဖြင့် အစိုးရတပ်များ၏ ဝိုင်းပတ်ချေမှုန်းမှုကို အမြဲလိုရွှေလျား လှုပ်ရှားကာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ အများအားဖြင့် ရှေးရိုးစွဲ ကယန်းလူမျိုးများနေထိုင်ရာ ဒေသများအတွင်းရှိ တောတောင်များအတွင်း လှည့်လည်သွားလာနေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တပ်အင်အားနည်းသော်လည်း သစ္စာရှိ အားပေးထောက်ခံသူများကြောင့် KNLP တပ်များသည် အစိုးရ၏ ခြိတ်လေးပြတ် စစ်ဆင်ရေးအတော်များများကို အောင်မြင်စွာ ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်။

စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် အချိန်မှ အစပြု၍ KNLP သည် ကယန်း (ပဒေါင်) အမျိုးသမီးများ၏ လည်ပင်၌ ကြေးကွင်းများစွပ်သည့် ဓလေ့ကို ပညာပေးစည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ဤဓလေ့ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးသူ အမျိုးသမီးများ အရေအတွက် ရာဂဏန်းလောက်အထိ လျော့နည်းကျဆင်းသွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

KNLP အတွက် လက်နက်နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်ရရှိရေးမှာ အဓိက ပြဿနာဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ကာလများ၏ အစောပိုင်းနှစ်များတွင် KNUP ၏ လူမျိုးစုများ ညီညွတ်ရေးတပ်ဦး (Nationalities United Front) (NUF) တွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ ဦးရွှေအေး၏ (KNLP) က ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ KNU အခြေခံစခန်းများတွင် ပြုလုပ်သည့် အစည်းအဝေးပွဲများသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ကုန်းတွင်းပိုင်း၌ ဝိတ်မိနေသည့် သူတပ်များအတွက် အနောက်နိုင်ငံများထဲမှ အကူအညီရရှိရေးကို ကြိုးစားသည်။ ထိုအချိန်အထိ KNLP သည် လက်နက်နှင့် မိတ္တူအတွက် တိုက်ပွဲများမှ ဖမ်းဆီးရရှိမှုအပေါ် မှီခိုနေရသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် KNLP သည် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီတပ်

တက္ကသိုလ်
ကျောင်းသားဘဝ KNUP
အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သော KNUP ၏
ဆိုရှယ်လစ်
သဘောတရားခံယူချက်ကို
အမြဲသဘောကျခဲ့သော
ဦးရွှေအေးသည်
အမာခံလက်နက်ကိုင်
တပ် ၂၀၁ ၂၅၀ ခန့် ဖြင့်
အစိုးရတပ်များ၏
ဝိုင်းပတ်ချေမှုန်းမှုကို
အမြဲလိုရွှေလျား လှုပ်ရှားကာ
တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။
အများအားဖြင့်...

ပေါင်းစု (National Democratic Front) (NDF) ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ နောက်တစ်နှစ်ခန့်ကြာသောအခါ စစ်ရေး အကူအညီကောင်းစွာ မရရှိသဖြင့်လည်း ကောင်း။ NDF ၏ ဗကပ ဆန့်ကျင်ရေး ရပ်တည်ချက်အတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့သဖြင့် လည်းကောင်း။ ၁၀၈ စစ်ဒေသရှိ ဗကပ ခေါင်းဆောင်များနှင့် နိုင်ငံရေးမှူး ဦးထွန်း မြင့် (ခ) ဦးမိုး (ခ) ဦးမြမင်းတို့နှင့် အဆက် အသွယ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြောက် ပိုင်းရှိ ဗကပ အခြေခံစခန်း ပန်ဆန်းနှင့် တရုတ်ပြည်တို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဗကပ နှင့်တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့မှ ကွန်မြူနစ်သဘောတရားကို လေ့လာခဲ့ သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အေကေ ၄၇ မောင်းပြန်သေနတ်အလက် ၁၀၀ ကျော်၊ မော်တာများနှင့် လောင်ချာများ အကူ အညီရယူကာ ပြန်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီက KNLP သို့ တိုက်ရိုက်အကူအညီပေးခဲ့ခြင်း မဟုတ် ပေ။ ဦးရွှေအေး၏ အဆိုအရ တရုတ်ကွန် မြူနစ်ပါတီ တာဝန်ရှိသူက ပြတ်ပြတ်သား သားပင် “ကွန်မြူနစ်တွေဟာ ကွန်မြူနစ် တွေကိုပဲ ကူညီတယ်။ အစိုးရကလည်း အစိုးရကိုပဲ ကူညီတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား တို့ကို ဘာမှမပေးနိုင်ဘူး” ဟု ပြောသည်ဟု ဆိုသည်။ မည်သို့ပင် ဆိုစေ KNLP သည် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ဗကပ၊ ပအိုဝ်းနှင့် ပူး ပေါင်းကာ စစ်ဒေသတစ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းရာ တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဤအင်အားကောင်း သည့် မဟာမိတ်များနှင့်အတူ KNLP သည် ပျဉ်းမနားအထက်ပိုင်း ပေါင်းလောင်း မြစ် တစ် လျှောက် မဟာဗျူဟာကျသော တောင်ရိုးတစ်လျှောက် ပြောက်ကျား အခြေခံဒေသကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် KNLP တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး ဦးကောသရယ်ပျံ ခေါင်း ဆောင်သည့်အစုက ကယန်းအမျိုးသား အစည်းအရုံးနှင့် ကယန်းအမျိုးသား လုံခြုံရေးတပ် အမည်သစ်များ ခံယူကာ ခွဲထွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဦးကောသရယ် ပျံ ခေါင်းသည့် လူအင်အား ၈၀ တို့သည် အစိုးရထံ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇

ရက်နေ့တွင် လက်နက်ချခဲ့သည်။

ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခြေအနေ အရပ်ရပ်အရ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဦးရွှေအေး ခေါင်းဆောင်သည့် KNLP သည်လည်း အစိုးရနှင့် အပစ် အခတ်ရပ်စဲရေး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အပစ် အခတ် ရပ်စဲရေး ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ဖြစ်သွား သော KNLP ကို အစိုးရက ကယားပြည် နယ် အထူးဒေသ (၃) ငြိမ်းအဖွဲ့အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။

၃။ ကရင်နီ (ကယား) နိုင်ငံရေးပါတီများ နှင့် ထက်နက်တိုင် အဖွဲ့အစည်းများ။

(က) ညီညွတ်သော ကရင်နီလွတ်လပ် သော ပြည်နယ်များကောင်စီ United Karenni Independence State Council (UKISC)

ညီညွတ်သော ကရင်နီလွတ်လပ် သော ပြည်နယ်များကောင်စီကို ၁၉၄၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဦးဘီတုဇိတ် ဒေသတွင်းအစိုးရ သို့မဟုတ် လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။ ရည်ရွယ် ချက်မှာ ကရင်နီနယ်များဖြစ်သော ဘော် လခဲ၊ ကြည်ဘိုးကြီးနှင့် ကန္တာရဝတီတို့၏ လွတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် နောက်ထပ် ကရင်နီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးစောမော်ရဲ က ကရင်နီအမျိုးသား အဖွဲ့ (Karenni National Organi- zation) (KNO) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ UKIS ကို နိုင်ငံရေးအရ ကျောထောက် နောက်ခံပြုရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် နှစ် ကုန်ပိုင်းတွင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ် သည့် ညီညွတ်သော ကရင်နီပြည်နယ် များ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (United Karenni States Independence Army) (UKSIA) ကို ဦးစောမော်ရဲကပင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး လက်နက်လူသူစု ဆောင်းခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဦးစောမော်ရဲကို အစိုးရတပ်များက အရှင် ဖမ်းမိသွားသည်။ ကြည်ဘိုးကြီးစော်ဘွား ဦးစောရွှေက ဆက်လက်ဦးဆောင်ကာ

KNDO တပ်ဖွဲ့များနှင့် ပေါင်းလိုက်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ဦးစောမော်ရဲ ပြန်လည် လွတ်မြောက်ပြီး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပြန်လည်ပါ ဝင်ခဲ့သည်။ ကော်သလေလက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ၏ တပ်ခွဲတစ်ခုတွင် ပြန်လည်ပါ ဝင်ခြင်းဖြစ်ပြီး ကရင်တပ်မှူးတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဗလစ်နီ၏ တပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် နေခဲ့ သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဦးစောရွှေ့က ဖျားမိကာကွယ်လွန်သွားသည့်အခါတွင် သူ၏ဇနီး ထက်သရင်းက ဦးစောရွှေ့နေရာ တွင်ဆက်ခံခဲ့သည်။ ထို့နောက် သုံးလခန့် ကြာသောအခါ အစိုးရထံလက်နက်ချသွား ခဲ့သည်။ ကက်သရင်းနေရာတွင် ဦးစော တော်ပလို့က ဆက်ခံပြီး ကရင်နီအမျိုးသား တိုးတက်ရေးပါတီ (Karenni National Progressive Party) (KNPP) ကို တည်ထောင်လိုက်သည်။ ဤအဖွဲ့အစည်း သစ်က ကရင်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပိုမိုလွတ်လွတ် ကင်းကင်း ရှိခဲ့သည်။

(ခ) ကရင်နီအမျိုးသား တိုးတက် ရေးပါတီ (Karenni National Pro- gressive Party) (KNPP)

ကယားပြည်နယ်အတွင်းမှ ကယား (ကရင်နီ)၊ ကရင်၊ ပါကူနှင့် အခြားအုပ်စု များမှ လူမျိုးစု ပုန်ကန်သူများ၏ အဖွဲ့ အစည်းဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်သည့် အဖွဲ့ဖြစ် သည်။ ပထမဦးဆုံးသော ဥက္ကဋ္ဌမှာ စော တော်ပလို့ ဖြစ်ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ် စက်တင် ဘာလတွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရ သည်။ တော်ပလို့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံ ရပြီးသည့်နောက် စောမီအီး ကတော်ပလို့ ၏ နေရာတွင် ဆက်ခံသည်။ စောမီအီး သည်လည်း ၁၉၅၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် လုပ် ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံရပြန်သည်။ ၎င်းနောက် တွင် စောမော်ရော က ခေါင်းဆောင် အဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ယူခဲ့သည်။

KNPP ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၁၈၇၅ ခုနှစ်က ဗြိတိသျှတို့က အသိအမှတ်ပြုခဲ့ သည့် ကယားပြည်လွတ်လပ်ရေးကို ခြံခံမာ လူမျိုးများ၏ ကျူးကျော်မှုမှ ကင်းဝေးရန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် KNPP

ခေါင်းဆောင်များက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များအကြား သဘောတူချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပင်လုံကွန်ဖရင့် စိတ်ဓာတ်နှင့်အညီဆိုလျှင် မြန်မာပြည်အတွင်း ပါဝင်မည်။ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တို့နှင့်အညီ ဖြစ်ရမည် ဟုဆိုခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် စောမော်ရောက အစိုးရထံ လက်နက်ချလိုက်သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ဦးဖိုးကျော်ကို ခေါင်းဆောင်သစ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၌ ဦးဖိုးကျော်အစိုးရတပ်၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံရသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ် ခုနှစ်အထိ ကရင်နီပါတီနှင့် ခေါင်းဆောင်စောမော်ရဲ KNPP ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာခဲ့သည်။

KNPP သည် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် **အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ ညီညွတ်ရေးတပ်ပေါင်းစု (မဂညတ) (National Democratic United Front) (NDUF)** ၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပါသည်။ (၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် လှုပ်ရှားမှုနှစ်ခြမ်းကွဲသွားသည်။) (တရင်နီပြည်နယ်လူမျိုးပေါင်းစု ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး-ကြည့်)

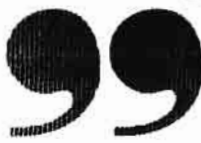
KNPP ၏ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် UKSIA ကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် **ကရင်နီတပ်မတော် (Karenni Army) (KA)** အဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ KA ၏ စစ်ဦးစီးမှူးများမှာ **ဦးအောင်သန်းဝေး** (၁၉၇၄-၇၈)၊ **စောဆဲလ်ထွန်း** (၁၉၇၈-၈၃) နှင့် **ဦးထီထူး** (၁၉၈၃-?) တို့ ဖြစ်ကြသည်။ KA ၏ အင်အားမှာ ၁,၀၀၀ ခန့် ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ကရင်နီလှုပ်ရှားမှုက ကရင်နီ 'အစိုးရအဖွဲ့'ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ကွယ်လွန်ချိန် (၁၉၉၄ စက်တင်ဘာလ)အထိ စောမော်ရဲက သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် နဝတ အစိုးရတက်လာသည့် နောက်ပိုင်းတွင် ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေအရပ်ရပ်အပေါ် မူတည်ကာ ၁၉၉၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် KNPP သည်

KNPP ခေါင်းဆောင် စောမော်ရဲ

၁၉၈၈ ခုနှစ် နဝတ
အစိုးရတက်လာသည့်
နောက်ပိုင်းတွင်
ပြောင်းလဲလာသည့်
အခြေအနေအရပ်ရပ်အပေါ်
မူတည်ကာ ၁၉၉၅ ခုနှစ်
မတ်လတွင် KNPP သည်
အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်
ရပ်စဲခဲ့သည်။ သို့ရာတွင်
သုံးလခန့်အကြာ၌
အပစ်အခတ်
ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်
ပျက်ပြားသွားခဲ့ပြီး တိုက်ပွဲများ
ကြိတ်ကြား ကြိတ်ကြား
ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်

အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သုံးလခန့်အကြာ၌ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် ပျက်ပြားသွားခဲ့ပြီး တိုက်ပွဲများ ကြိတ်ကြား ကြိတ်ကြား ပြန်လည် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ KNPP နှင့် KNPLF ကြားတွင်လည်း လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်တွင် KNPP က "ပြန်မာနိုင်ငံမှ ခွဲထွက်ကာ သီးခြားလွတ်လပ်သည့်နိုင်ငံ" ထူထောင်ရေး ရည်ရွယ်ချက်ကို တရားဝင်စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလ ၂၇ ရက်မှ ဇွန်လ ၂ ရက်အထိ ကျင်းပသည့် KNPP ၏ ၁၀ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်မှနေ၍ "ကရင်နီပြည်သည် သီးခြားနိုင်ငံဖြစ်သည်ဆိုသည့် ယခင်လက်ခံခဲ့သော မူဝါဒကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီး ပြည်နယ်ပေါင်းစုံဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုမှု" ကိုလက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် KNPP သည် ကယားပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် လွှဲပြောင်းတွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးငြိမ်းအဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

(၁) တရင်နီပြည်နယ်လူမျိုးပေါင်းစု လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး (Karenni

National People's Liberation Front (KNPLF)

KNPP မှ ခွဲထွက်ပြီးနောက် **ဦးသန်းထွန်းနှင့်** အခြားရဲဘော်များက ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ **ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗတပ)** နှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် KNPP နှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ၌ ဦးသန်းညွန့် ကျဆုံးခဲ့သည်။ ဦးသန်းညွန့် နေရာတွင် **ညာမောင်မေထ** ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆက်ခံခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ညာမောင်မေက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ရာ ၎င်းနေရာတွင် **ဦးစန်သာ**ကို အစားထိုးခန့်ထားခဲ့သည်။ အင်အား ၄၀၀၊ ၅၀၀ ခန့်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ အဓိကခြေကုပ်စခန်းမှာ ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်အနီးတွင်ဖြစ်သည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် **ဗတပ၊ KIO၊ SSNLO (Shan State Nationalities Liberation Organisation)** နှင့် **KSNLF (Karen State Nationalities Liberation Front)** တို့ စုပေါင်းကာ ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်သည်။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးသို့ ၎င်းတို့တောင်းဆိုထားသည့် ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေးကို ထောက်ခံဆန္ဒပြကြရန် ဆော်ဩထားသည်။ **မဆလ** အစိုးရအနေနှင့် ၎င်းတို့၏တောင်းဆိုချက်များကို လျစ်လျူရှုထားသည်တိုင် ၎င်းတို့အနေနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်သော သာယာဝပြောသော၊ ဒီမိုကရေစီကျသော၊ တကယ်စစ်မှန်သည့် တန်းတူညီမျှမှုကို လူမျိုးစုတိုင်းခံစားခွင့်ရသော နိုင်ငံတော်သစ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်နိုင်ရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချထားကြောင်းကိုလည်း ကြေညာချက်၌ဖော်ပြထားသည်။ ထို့နောက် ညီညွတ်ရေးတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းကာ KIO၊ ဗတပ ပူးတွဲစစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေး သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုကို ရွှေလီနှင့် သံလွင်မြစ်၊ မြစ်နစ်ချကြားရှိ လွိုင်လမ်တောင်ပေါ်တွင် ဖွင့်လှစ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ ကျောင်းသို့ KIO ၏ မဟာမိတ်အဖွဲ့များမှ ကေဒါများအပါအဝင် လူမျိုးပေါင်းစုံမှ ကျောင်းသားများ လေ့လာသင်ယူရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၃ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် KNPLA SSNLO နှင့် KSNLF မှ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသည့် **ဦးရွှေအေး၊ ဦးသာထလီနှင့် ဦးညာမောင်မေ**တို့ ပန်ဆိုင်သို့ သွားရောက်ကာ **သခင်ဗသိန်းတင်**နှင့် ဆွေးနွေးကြသည်။ **ဗတပ**၏ တော်လှန်ရေးအပေါ် ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် KSNLF သည် ပေါ်ပေါက်နေသည့် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ကာ အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ငြိမ်းအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ အစိုးရက KSNLF ကို ကယားအထူးဒေသ (၂) ငြိမ်းအဖွဲ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အစိုးရက ပြုလုပ်သည့် အမျိုးသားညီလာခံသို့လည်း KSNLF တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် နယ်ခြားစောင့် တပ်အဖြစ်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းပေးခြင်းကိုလည်း လက်ခံခဲ့သည်။

ထွင်းကိုး

၁။ **ဝင်းထင်ထွန်း - ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်း အသင်းအပင်းများအညွှန်း၊** နွယ်နီ၊ ၂၀၁၃ ကြွတ်လ၊ ဝထမအကြိမ်။

၂။ **Martin Smith-Burma: Insurgency and Politics of Ethnicity.** Zed Books. Ltd. London and New Jersey, 1991.

၃။ **Ashley Sonth - Ethnic Politics in Burma: States of Conflict.** Routledge, London and New York. 2009.

၄။ **Bertil Lintner-Burma in Revolt: Opium and Insurgency Since 1948.** Silkworm Book. 1999.

၂။ **ကရင်ချစ်ကြည်ရေးမစ်ရှင် (၁၉၄၆) Karen Goodwill Mission (1946)**

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်းပိုင်းနှင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းများတွင် စည်းဝေးပွဲကြီးများ၌ ကရင်ပြည်နယ်တည်ထောင်ရေး

အတွက် တောင်းဆိုရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ရန်ကုန် မြို့၌ ပြုလုပ်သည့် လူထုစည်းဝေးပွဲကြီး၌ “လွတ်လပ်သော ကရင်လူမျိုးများ” အရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် စည်းလုံးညီညွတ်သော နယ်စပ်ဒေသ ကရင်ပြည်နယ်များကိုလည်း တောင်းဆိုသည်။ တောင်းဆိုချက်ထဲ၌ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ညောင်လေးပင်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ချင်းမိုင်အထိ ပါဝင်သည်။ အဆိုပါ တောင်းဆိုချက်များကို လန်ဒန်သို့ ပေးပို့ရာ အဖြေတစ်စုံတစ်ရာ မရရှိခဲ့ပေ။ **စောသာဝင်၊ စောဘဦးကြီးနှင့် ကရင်ဗဟိုအစည်းအရုံး (Karen Central Organisation) (KCO)** မှ ခေါင်းဆောင်များက လက်မှတ်ရေးထိုးကာ တောင်းဆိုချက်များကို ခြိတ်ချ၊ အစိုးရနှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသို့ပေးပို့ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တစ်စုံတစ်ရာ အကြောင်းမထူးခဲ့။ နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ၌ **စောဘဦးကြီး၊ စောသာဝင်၊ ဆစ်ဇနီလူနီနှင့် စောဖိုးချစ်**တို့ အဖွဲ့ဝင်လေးဦး ပါဝင်သည့် **ကရင်ချစ်ကြည်ရေး မစ်ရှင်**တို့ အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ နယ်စပ်ဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး **အင်နီ၊ အိပ်ချ်၊ စီ၊ စတီဗင်စင် (N.H.C Steveson)** က လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၌ ချုပ်ဆိုတော့မည့် **အောင်ဆန်း အက်တလီစာချုပ်**တွင် တွေ့ရသည့်အတိုင်း **ဝန်ကြီးချုပ်အလီ၊ မင့် အက်တလီ (Clement Atlee)** ၏ ပေါ်လီစီမှာ တောင်တန်းဒေသများကို မြန်မာပြည်အတွင်း သွတ်သွင်းရန်ဖြစ်သဖြင့် ကရင်ချစ်ကြည်ရေး မစ်ရှင်မှာ အောင်မြင်မှုမရဘဲ ဒီဇင်ဘာလတွင် ပြန်ခဲ့ရသည်။

၃။ **ကရင် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ**

(က) **ကရင်ပြည်သူ့ပါတီ (Karen People's Party) (K.P.P)**
ကရင်ပြည်သူ့ပါတီကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်တွင် တရားဝင်ပါတီအဖြစ် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခဲ့ရာ ရွှေ

ကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၂၉ ရက်တွင် ပါတီတည်ထောင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီး (ရေ) စောထွန်း၊ အောင်မြင်(ငြိမ်း) ဖြစ်ပြီး ဒေါက်တာစောဆိုင်မွန်သာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး စောအေးကို (ငြိမ်း) နှင့် ကဲနက်ဝေသော် တို့မှာ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ (၁) (၂) (၃) တို့ဖြစ်ကြသည်။ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးမှာ စောဝေးဝါး (ရဲမှူးကြီး၊ ငြိမ်း) ဖြစ်သည်။

(ခ) ကရင် ဗဟိုအစည်းအရုံး
Karen Central Organisation
(KCO)

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက်မှ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် ကရင်လူထု အစည်းအဝေးကြီးမှနေ၍ "ကရင်ဗဟိုအစည်းအရုံး" ကိုဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကရင်လူမျိုးများ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သီးခြား ကရင်ပြည်နယ်ရရှိရေးဖြစ်သည်။ အထင်ကရ ခေါင်းဆောင်များမှာ စောဘဦးကြီး၊ စောသာဒင်၊ မဇ္ဈိတာဆစ်ဒနီလူနီ၊ စောဘိုးချစ်၊ စောဘမောင်၊ မန်းဘခင်နှင့် ဆရာသာထိုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကရင်ညီလာခံကြီးကို

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်မှ ၆ ရက်အထိ ကျင်းပခဲ့ပြီး၊ အဆိုပါ ဆုံးဖြတ်ထားချက်နှင့်အညီ သီးခြားကရင်ပြည်နယ် တည်ထောင်ရေး အဆိုကို တင်သွင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ ဆုံးဖြတ်ထားချက်နှင့်အညီ သီးခြားကရင်ပြည်နယ် ရရှိရေးအတွက် ဆွေးနွေးရန် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ စောဘဦးကြီး၊ စောသာဒင်၊ ဆစ်ဒနီလူနီနှင့် စောဘိုးချစ်တို့ ပါဝင်သည့် ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို စေလွှတ်ခဲ့သည်။ (ကရင်ချစ် ကြည်ရေး မစ်ရှင်-ကြည့်)

(ဂ) ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး
Karen Youth Organisation
(KYO)

စောထွန်းမိန်း၊ စောမြင့်သိန်း၊ မန်းဝင်းမောင်၊ စောစံဘိုးသင်၊ မန်းဘခိုင် စသည့် ခေါင်းဆောင်များက ဦးဆောင်ကာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်တွင် တည်ထောင်သောအခါ

ကရင်လူငယ်များ အစည်းအရုံး (KYO) က အင်အားစုတစ်ရပ်အဖြစ် ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရန် သင့်မသင့် ကိစ္စတွင် သဘောထားကွဲကြကာ KNU အဖွဲ့မှ KYO အဖွဲ့ကို ပြန်လည်ခွဲထွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် မတ်လတွင် KYO ကို အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကရင်အမျိုးသားများအတွက် အမတ်နေရာ ၂၆ နေရာ သီးသန့်သတ်မှတ်ထားရာတွင် KYO က နေရာ ၂၀ အရွေးခံရပြီး ကျန် ၆ နေရာကို တသီးပုဂ္ဂလ အမတ် ၄ နေရာနှင့် ကရင်နီ (ကယား) အမတ် ၂ နေရာတို့ ရွေးချယ်ခံခဲ့ရသည်။ KYO က မြန်မာအများစုနေထိုင်သည့် ဒေသများတွင် ကရင်ဘာသာစကားနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကို အကာအကွယ်ပေးရေး၊ အရွှေ့ဘက်ဒေသရှိ ကရင်အများစုနေထိုင်သည့် ဒေသများကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပြည်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရေးနှင့် လွတ်လပ်သည့် ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှ ခွဲထွက်ခွင့် အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဤတောင်းဆိုချက်များကြောင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ မြို့များတွင် ထောက်ခံမှု အတော်အတန်ရခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အရွှေ့ဘက်ရှိ တောင်ပေါ်ဒေသများမှ ကရင်များကိုမူ စည်းရုံးခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့။ ဤသည်မှာ KYO ၏ အဓိက အားနည်းချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ KNU ၏ ရွေးကောက်ပွဲ သပိတ်မှောက်ရေး ဆော်ဩမှုကြောင့် တောင်ငူခရိုင်တွင် မဲပေးနိုင်သူ ဦးရေ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းသာ မဲပေးခဲ့ပြီး ပုသိမ်ခရိုင်တွင် မဲပေးနိုင်သူ ၁၄,၀၀၀ အနက် ၅,၃၇၀ ဦးသာ မဲပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် KYO သည် KNU ကဲ့သို့ တိုင်းပြည်အနှံ့ရှိ ကရင်အမျိုးသား အားလုံး၏ ထောက်ခံမှုကို မရရှိခဲ့ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် KYO ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့နှင့် အတူကျဆုံးခဲ့သည့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် မန်းဘခိုင်နှင့် နောင်မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမ္မတတစ်ဦးဖြစ်လာမည့် မန်းဝင်းမောင် ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ခဲ့

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌခေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ကေအင်နီလူခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် နော်ဒီရဲရာမိန်းတို့တွေ့ဆုံစဉ်။

သည်။ KYO အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။
စောစံဘိုးသင် နှင့် မန်းကျော်စိန် တို့က
မူ နောက်ပိုင်းတွင် လက်နက်ကိုင် ကရင်
အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းသွားခဲ့သည်။

(ဃ) **ကရင်အမျိုးသားကာကွယ်ရေး
အဖွဲ့**

**Karen National Defence
Organisation (KNDO)**

**ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး
(KNU)-ကြည့်**

(င) **ကရင်အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး
ပါတီ Karen National United Party
(KNUP) ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး
(KNU)-ကြည့်**

(စ) **ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်
ရေးတပ်မတော် Karen National Lib-
eration Army (KNLA) (ကရင်အမျိုး
သား အစည်းအရုံး (KNU)-ကြည့်**

(ဆ) **ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး
Karen National Association (KNA)**

ကရင် အမျိုးသား အစည်းအရုံး
(KNA) မှာ ဝိုင်အမ်ဘီအေကဲ့သို့ပင် မြန်မာ
ပြည်အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အစီ
အမံများအပေါ် အခြေခံ၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့
ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စကောနှင့်ပိုး
ကရင် လူနည်းစု ပညာတတ်များက အဖွဲ့
ကို လွှမ်းမိုးထားကြသည်။ အများအားဖြင့်
ကျောင်းဆရာများ၊ ရွှေ့နေများဖြစ်ကြပြီး၊
ပုသိမ်၊ ရန်ကုန်၊ အင်းစိန်၊ ဇော်လမြိုင်နှင့်
ထားဝယ်ဒေသများမှ ခရစ်ယာန်များ ဖြစ်
ကြသည်။ KNA ကို ကရင်အမျိုးသားများ
က 'ဒေါက်လူ' ဟု ခေါ်ကြသည်။ ၁၈၈၁
ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။ National Karen Associa-
tion ဟုလည်း သိကြသည်။ KNA မှာ
မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဦးဆုံးသော နိုင်ငံရေး
အဖွဲ့အစည်းဟု ခေါ်နိုင်သည်။ အချို့
သမိုင်း ပညာရှင်များကမူ ဗြိတိသျှတို့ အုပ်စိုး
သည့် အိန္ဒိယ (British ruled India) ၌
ပထမဦးဆုံး ပေါ်ပေါက်သော စစ်မှန်သည့်
နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ
သည်။ [အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက် (The
Indian National Congress) ၏

**ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး
စောဘဦးကြီး**

ပထမဦးဆုံး ကွန်ဂရက်ကို ၁၈၈၅ ခုနှစ်၌
ကျင်းပခဲ့သည်။]

KNA ၏ ထင်ရှားသော ခေါင်း
ဆောင်များမှာ **စောစံဘိုးနှင့်ဆစ်ဒနီ
လူနီ**တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဗြိတိသျှ အင်ပါယာ
အတွင်း ကရင်လူမျိုးတို့၏ အကျိုးစီးပွား
အတွက် KNA ကို အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်
သည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်၌ **မွန်တေဂူ - ချမ်းဝ်
ဖိုင် စီမံကိန်းဖြင့်** အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွက် နိုင်ငံ
ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ပြုလုပ်လာသော
အခါ KNA က မြန်မာပြည်နယ်သည်
လူမျိုးစုအများနေထိုင်သည့် ဒေသဖြစ်
သည်နှင့် လျော်ညီစွာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး
ပေးရန် မသင့်လျော်သေးကြောင်း၊ ပြုပြင်
ပြောင်းလဲရန်အတွက် ဗြိတိသျှတို့၏
အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ
ကျားကုတ်ကျားခဲ လေ့ကျင့်ရဦးမည်ဖြစ်
ကြောင်းဖြင့် ဝိုင်အမ်ဘီအေ၏ လိုလား
ချက်ကို ဆန့်ကျင် ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့ရာ
တွင် နောက်သုံးနှစ်အကြာ ဟုမ္မရွှေပေးရန်
အလား အလာပေါ်ပေါက်လာသောအခါ
KNA ၏ အဆိုပါ ရပ်တည်ချက်ကို ပြောင်း
ခဲ့သည်။ KNA ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ
ဆစ်ဒနီလူနီက ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ကရက်
ဒေါက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဝေဖန်ကာ၊
ကရင်များသည် ဒုတိယလူဦးရေအများဆုံး
လူမျိုးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မြန်မာများ

နှင့်တန်းတူ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အခွင့်
အရေးများ တိုးတက်ပေးသွားရန် တောင်း
ဆိုခဲ့သည်။ မြန်မာများ ကန့်ကွက်နေသည့်
ကြားမှ ဂိုက်စုံစမ်းရေးကော်မတီက KNA
၏ တောင်းဆိုချက်ကို လိုက်လျောခဲ့သည်။
အမတ် ၁၃၀ (နောင် ၁၃၂) နေရာရှိသည့်
ဥပဒေပြုကောင်စီ၌ ကရင်လူမျိုးများကို
အမတ် ၅ နေရာ (နောင် ၁၂ နေရာ) ပေး
ခဲ့သည်။

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်များတွင် မြန်မာတို့၏
အမျိုးသားလွတ်မြောက် ရေးလှုပ်ရှားမှု
အရှိန်ရလာသည်။ KNA ခေါင်းဆောင်
များကလည်း ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်စားပြုမှု
သက်သက်သည် လုံလောက်မှုမရှိတော့
ကြောင်း ယူဆလာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၂၈ ခုနှစ်
တွင် ပထမဦးဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သီးခြား
ကရင်နိုင်ငံတော် ထူထောင်ရေးကို ပြောဆို
လာခဲ့သည်။ ကရင်နိုင်ငံတော်၏ ဖခင်ကြီး
အဖြစ်ယူဆခြင်းခံရသည့် ဒေါက်တာစံစိဖိုး
က သူ၏ **Burmas and Karens** စာအုပ်
တွင် "ကရင်များသည် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်
နိုင်ငံရရှိရန် ဆန္ဒရှိကြသည်။ ထိုအခါ၎င်း
တို့၏ လူမျိုးတစ်မျိုးအဖြစ် တိုးတက်မှုရရှိ
ကာ၊ သူတို့၏ တောင့်တချက်သည်လည်း
ပြည့်ဝသွားမည်ဖြစ်သည်။ "ကရင်နိုင်ငံ
တော်" ဆိုသည်ကို ကြားရသည်မှာ နှစ်
ထောင်းအားဈေးယှိလှသည်" ဟု ရေးသား
ခဲ့သည်။ စောစံစိဖိုးက ဆွစ်ဇာလန် သို့
မဟုတ် ဂရိတ်ဗြိတိန်တို့ကို နမူနာယူသည်။
သူက မြန်မာ၊ ကရင်၊ ရခိုင်နှင့်ရှမ်းများကို
အင်္ဂလိပ်၊ ဝေလနယ်သား၊ စကော၊ ဘိုင်း
ရစ်တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြသည်။ အနောက်တိုင်း
ပညာတတ်၊ ခရစ်ယာန်ကရင်တို့သာ ကြီး
စိုးနေသည့် KNA က ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင်
ဗုဒ္ဓဘာသာကရင်များအတွက် အဖွဲ့
အစည်းတစ်ခုကိုလည်း တည်ထောင်ခဲ့
သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်မှာ အမှန်
တကယ်တွင် အများစုဖြစ်ကြသည်။ မည်
သို့ဆိုစေ KNA သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင်
ထူထောင်မည့် KNU ၏ ရှေ့ပြေးဖြစ်
လေသည်။

**နောက်လဆက်ရန်
အောင်ခံ**

စာ- ၃၃ ဦးတင်ဦး(ကျူရှင်) ၏ အလုပ်လုပ်မခွင့်တောင်းခြင်းအကြောင်းမှ

ပေါ်လာတာဟာ ချောက်မှာ ကျင်းပတဲ့ ၁၉၆၄ ခုနှစ် မေးခွေးနေ့မှာ ပြဌာန်းခဲ့တဲ့ အလုပ်သမားများ ရပိုင်ခွင့် နှင့် တာဝန်များ ပြဌာန်းသည့် ဥပဒေနဲ့ အလုပ်သမား ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်ပွဲ နည်းဥပဒေများအရ ပေါ်လာခြင်းပါ။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှာ စပြီး အလုပ်သမား ကောင်စီတွေ ဖွဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှာ ကတည်းက အဲဒီ ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှာ ပြဌာန်းတဲ့ ဥပဒေ များရဲ့ ရွေးပြေးစမ်းသပ်ချက်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပျဉ်းမနားသကြားစက်မှာ ဌာနအလိုက် အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်တွေ ရွေးဖူးတယ်။

အဲဒီတုန်းက အတွေ့အကြုံကို ပြောပြပါ မယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က ပျဉ်းမနား သကြား စက်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးဌာနမှာ အောက်တန်းစာရေး အဖြစ် လုပ်နေတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးဌာနမှာ ဌာနခွဲ ငါးခု လောက်ရှိရာမှာ ကျွန်တော်လုပ်တဲ့ ဌာနခွဲက ဝန်ထမ်း ရေးရာဌာနခွဲဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ထမ်း ၁၁ ဦးရှိတယ်။ ကျွန်တော့်အထက်က ဌာနခွဲစာရေးဆရာ ကြီးကရော တခြား လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကပါ ကျွန်တော့်ကို အုပ်ချုပ်ရေးဌာနရဲ့ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် တက်လုပ်စေချင်ကြတယ်။ လျှို့ဝှက်မဲ့နဲ့ ရွေး မှာဆိုတော့ ရဖို့မလွယ် ပါဘူး။ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် ကိုယ်မှာရှိတဲ့ အပိုင်မဲက (၁၁) မဲသာရှိပြီး တစ်ဌာနလုံး မဲက ၁၁၀ လောက်ရှိတယ်လေ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော့် ကိုဆန္ဒပြုသူတွေကို ကျွန်တော် အလုပ်သမား ကောင် စီမှာ တက်လုပ်စေချင်တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ပြောတဲ့ အတိုင်း လိုက်လုပ်ပေးရမယ်လို့ တောင်းဆိုတော့ လုပ်ကြပါမယ်တဲ့။

သူ။ ဆရာက ဘယ်လိုလုပ်ခိုင်းခဲ့သတန်း။
ကျွန်ုပ်။ ကျန်ဌာနခွဲလေးခုကိုသွား။ ဥပမာ ဌာနခွဲ-၁ ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ဆီက ကိုဘယ်သူကိုရွေးပါ။ ကျုပ်တို့ဆီက ကိုတင်ဦးကို ရွေးထားတယ်။ ခင်ဗျားတို့က ကိုတင်ဦး ကိုလည်း မဲပေးပါ။ ကျုပ်တို့ကလည်း ခင်ဗျားတို့ လူကို မဲပေးပါမယ်လို့ အပေးအယူလုပ်ခိုင်းတာပေါ့။ အခြား ဌာနခွဲသုံးခုကိုလည်း အလားတူလွှတ်ပြီး မဲဆွယ်တာ ပေါ့လေ။

သူ။ အဲဒီတော့ ဆရာကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ရောလား။
ကျွန်ုပ်။ ဖြစ်တာပေါ့။ ကျွန်တော်က ဌာနခွဲ ငါးခုစလုံးက မဲ တွေရတာကိုး။

သူ။ ဆရာပြောတဲ့ ကိုဘယ်သူ ဆိုတာတွေကကော မရဘူး လား။

ကျွန်ုပ်။ သူတို့ဌာနက လူတွေပေးတဲ့ မဲတော့ ရတာပေါ့။

သူ။ ဆရာတို့ပေးတဲ့မဲကော မရဘူးလား။

ကျွန်ုပ်။ ဘယ်ရလိမ့်မလဲ။ ကျွန်တော်တို့က ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်

ပဲ မဲပေးပြီး ကျန်တဲ့လူတွေကို ဘယ်သူမှ မပေးဘူး လေ။

သူ။ ဟင်... ဒါဆိုရင် ဆရာတို့က ညှိနှိုင်းစဉ် ကိုယ် သဘောတူထားသလို ကတိမတည်ဘဲ ညစ်ကြတာ ကိုး။

ကျွန်ုပ်။ ခင်ဗျားကလည်း ကိုယ့်အပိုင်မဲ ၁၁ မဲလေးတည်းနဲ့ ရိုးရိုးပြိုင်ရင် ဘယ်နိုင်မှာလဲ။ အစကတည်းက ကျွန်တော်က လုပ်ချင်ရဲ့ဆိုပြီး တက်လုပ်တာမှ မဟုတ် တာ။ သူတို့က ခေါင်းဆောင်တင်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျုပ် ခေါင်းဆောင်လုပ်ရရင် ကျုပ်စကားနားထောင်ရမယ် ဆိုပြီး နိုင်နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ ညစ်လိုက်တာပေါ့။

သူ။ တခြားဖြစ်ချင်တဲ့ လူကောမရှိဘူးလား။

ကျွန်ုပ်။ ရှိတာပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ဌာနရဲ့ စာရေးကြီးနဲ့ မတည့်တဲ့ ဟိုဘက်ဌာနခွဲက ဌာနခွဲစာရေးကြီးဆိုရင် ဘာအသင်း ဘာအဖွဲ့၊ ဖွဲ့ဖွဲ့ ရွေးဆုံးက ပါချင်သူပေါ့။ သူက အထက်အောက်ဩဇာရှိသူဖြစ်လို့ သူ့ကိုနိုင်နိုင် တဲ့နည်းဟာသူမသိလိုက်ဘဲ အခုလိုကျိတ်ကြ လိုက်တဲ့ နည်းပဲရှိတယ်ဆိုပြီးကျွန်တော်ကကိုယ် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ဖို့ရန်ထက် ကိုယ့်ကိုထောက်ခံသူတွေ ဆန္ဒပြည့် အောင်ပြိုင်ရင်နိုင်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းရှာရမယ်ဆိုတဲ့မူနဲ့ အဲဒီလိုလုပ်ခဲ့ခြင်းပါပဲ။

သူ။ နေပါဦး ဆရာ။ ဆရာ အဲဒီလိုနည်းတွေ တခြားနေရာ တွေမှာကော သုံးဖူးသေးသလား။

ကျွန်ုပ်။ သုံးဖူးတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီပျဉ်းမနားမှာတုန်းက ဥပဒေ မပေါ်သေးခင် အစိုးရက Pilot Plan သဘောနဲ့ အစမ်းလုပ်ကြည့်တာဗျ။ နောင် ၆၄ မှာ ဥပဒေပေါ် လာပြီး ၆၈ ခုနှစ်ကျတော့ တစ်နိုင်ငံလုံး အလုပ်သမား ကောင်စီတွေ ရွေးပါတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန် မှာ အလုံမြို့နယ် ပြည်ထောင်စုရိပ်သာလမ်းမှာရှိတဲ့ အထည်အလိပ်နဲ့ချုပ်မှာ ရောက်နေပါပြီ။ ကိုယ်က ၁၉၆၄ ကတည်းက အရန်ပါတီဝင်ဖြစ်ထား။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှာလည်း မင်္ဂလာဒုံနိုင်ငံရေးသိပ္ပံမှာ အလုပ်သမား ရေးရာ ကေဒါသင်တန်းကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဆင်း ထားပြီးမှ နှုံးတွင်းက ပါတီစိတ်မှာလည်း ပါရပါတယ်။

ကောင်စီရွေးမယ်ဆိုတော့ ပါတီစိတ်အစည်း အဝေးမှာ ပါတီဝင်တွေထဲကပါတီစိတ်မျှ။ အရန်ပါတီ ဝင်အရာရှိနဲ့ ကျွန်တော့်အပါအဝင် ပါတီဝင်ငါးဦးကို ရွေးချယ်ပွဲမှာရွေးချယ်ခံရအောင် စည်းရုံးကြဖို့ ဆုံးဖြတ် လျာထားပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီအရာရှိပါတီစိတ်မျှဟာ ကျွန် တော့်ကို အမှန်အတိုင်း နားမလည်ဘူး။ ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန်ကတည်းက မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် မအောင်နိုင်လောက်ဘူးလို့ တွေးထားပြီးဖြစ်လို့ ပါတီ

မှာ ဘာရာထူး ဘာတာဝန်မှ မလိုချင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူက ကျွန်တော်ဟာ သူ့ထက်ပါတီဝင် နံပါတ်လည်း စောတယ်။ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ (နောင် တက္ကသိုလ်ခေါ် သည်) က သင်တန်းလည်း ဆင်းထားတယ်ဆိုပြီး သူ့ကို ကျော်တက်မှာစိုးတာနဲ့ အလုပ်ပါတီ ယူနစ်ရောက်တိုင်း ကျွန်တော့်အကြောင်း မကောင်း သတင်းတွေ ပို့ပို့နေကြောင်း ကျွန်တော်က အခိုင်အမာ သိထားတယ်။ ဒါနဲ့ ဒီလူတွေ ပညာပေးမှ ဖြစ်မယ် ဆိုပြီး ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။

သူ။ ဆရာက ဘယ်လို ပညာပေးလိုက်သတန်း။
ကျွန်ုပ်။ ကောင်စီရွေးမယ်ဆိုတော့ ပျဉ်းမနားမှာတုန်းက နည်းအတိုင်း ဌာနအသီးသီးကို လွှတ်ပြီး စည်းရုံးစေ ပါတယ်။

သူ။ မဲဆန္ဒရှင်က ဘယ်လောက်များသလဲ။
ကျွန်ုပ်။ တစ်ရုံးလုံး ဌာနကြီးငါးခုရှိရာမှာ စုစုပေါင်းဝန်ထမ်း ဦးရေ ၂၅၀ ကျော်ရှိတယ်လေ။

သူ။ ငါးဦးမှာ ဆရာက ဘယ်နှမဲ၊ ဘယ်သူတွေက ဘယ်နှမဲ ရကြသလဲ။

ကျွန်ုပ်။ ကျွန်တော်က ၁၈၂ မဲနဲ့ အများဆုံးရပါတယ်။ ဒုတိယ အများဆုံးက ပါတီလျာထားသူများထဲမှာ မပါတဲ့ အငြိမ်းစားငိုလ်မှုတစ်ဦး၊ ရာထူးအဆင့်အားဖြင့် ညွှန် ကြားရေးမှူး၊ ပါတီအဆင့်အားဖြင့် ပါတီမိတ်ဆွေက ၃၂ မဲရပါတယ်။

သူ။ ဆရာကို တိုက်ခိုက်တဲ့ ပါတီစိတ်မှုနဲ့တော့ ဘယ်နှမဲ ရသလဲ။

ကျွန်ုပ်။ ၂၅ မဲ ရပါတယ်။ လျာထားခဲ့တဲ့ ကျွန်ပါတီဝင်အရာရှိ များလည်း ၁၈ မဲ ၁၃ မဲ စသည်ဖြင့် အစဉ်လိုက် နည်းသွားကြပါတယ်။

သူ။ ဆရာရတဲ့ မဲနဲ့ ကွာလှချည်းလား။

ကျွန်ုပ်။ ကွာတာပေါ့လေ။ ကျွန်တော်က ဘယ်ဌာနက ဘယ်သူ့ကိုတင်ပါ။ ကျုပ်တို့ဆီက ကိုတင်ဦးကို တင် မယ်။ အဲဒီနှစ်ဦးကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။ နည်း ရုံးခိုင်းထားတာကို။ တကယ်မဲပေးတော့ ကိုယ့်မဲတွေ ကို သူတို့လည်း မပေးဘဲ ထားလိုက်တော့ အဲဒီလို ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။ အဲဒီတုန်းက ဥပဒေက ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းရမှ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်းပဲ တစ်ကြိမ် တည်းနဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ပါတယ်။

သူ။ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်ရွေးသေးလား။

ကျွန်ုပ်။ ရွေးပါတယ်။

သူ။ အဲဒီအခါကျမှ ပါတီစိတ်မှုနဲ့လျာတဲ့ လူတွေ အရွေး ခံရတာလား။

ကျွန်ုပ်။ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒုတိယအကြိမ်ရွေးပွဲမှာ အရွေးခံရတဲ့ လူလေးယောက်စလုံးဟာလည်း ကျွန်တော်အမည် စာရင်းတပ်ပေးလိုက်သူတွေချည်းပါပဲ။ အဲဒါကြောင့်

ကောင်စီဖွဲ့တော့ အရွေးခံရတဲ့ အရာရှိပါတီဝင်တွေ ဟာ တော်လှန်ရေးကောင်စီခန့် သုံးပုံတစ်ပုံအဖြစ် ပါရပါတယ်။ နှစ်ဦးပေါ့နော်။ ပါသော်လည်း ခုနစ်ဦး ကော်မီတီမှာ ကျွန်တော့် လူက ငါးဦးဆိုတော့ ကျွန်တော်သဘောမတူတာ ဘာမှ ဆုံးဖြတ်လို့မရပါ ဘူး။

သူ။ ဆရာက အရာရှိတွေကို ထောင်တိုက်ခဲ့တာလား။

ကျွန်ုပ်။ အဲဒီလိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့် သဘာဝက ကျွန်တော်က ဘယ်သူ့အပေါ်မှ မတော်မတရား မလုပ်ချင်သော်လည်း ကျွန်တော့်ကို မတရား အနှိုင်း ယူချင်မယ်၊ ဗိုလ်ကျချင်မယ်ဆိုရင် မခံနိုင်တတ်ပါဘူး။ အဲဒီတုန်းက အဲဒီလိုလုပ်တာဟာ မဆလပါတီထဲမှာ နေရာရချင်လို့လည်းမဟုတ်ဘူး။ တိုတိုပြောရရင် ကိုယ့် ဘာသာကိုယ် နေရာလိုချင်တာကို နားလည်နိုင်ပေမဲ့ ကျွန်တော့်ကို တိုက်တဲ့အနေနဲ့ ပါတီယူနစ်သွားပြီး က တုံး ကတိုက် လုပ်တာမျိုးကို မခံနိုင်လို့ အဲဒီလို လုပ်ပြ လိုက်ခြင်းပါပဲ။

ကျွန်တော်က အဲဒီတုန်းက အသက် ၂၈ နှစ်သာ ရှိသေးတဲ့ အထက်တန်း စာရေးလေး။ အင်္ကျီ မီးလောင်ပေါက်၊ လုံချည်မီးလောင်ပေါက်နဲ့ ဖြစ်သလို နေတဲ့ စုတ်ဖတ်ဖတ် တောသားကလေးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အဲဒီလိုလုပ်လိုက်တာကို ဘယ်နည်းနဲ့ လုပ် လိုက်မှန်း ကျွန်တော့်လူရင်းတွေက လွဲပြီး လူကြီးတွေ တောင် ဘယ်သူမှ မသိလိုက်ကြဘူး။ အဖြေရလဒ် ထွက်လာမှ စစ်ဘက်အရာရှိကြီးတွေ (ထိုစဉ်က လက်ရှိရော အဟောင်းပါ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်မှသည် ဒုဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်အထိ ၄၀ ခန့်ရှိသည်။) ကျွန်တော့် ကို မျက်လုံးဖြူကြည့်သွားကြရပါတယ်။

သူ။ ဆရာက အဲဒီလို ညစ်နည်းတွေနဲ့ မညစ်ချင်တော့ လို့ အခု ပါတီမထောင်ချင်တာလား။

ကျွန်ုပ်။ နိုင်ငံရေးဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ရှင်ဘုရင် တွေ ဘုရားတည်တာလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ မဟုတ်ပါ ဘူး။ နိုင်ငံရေးလုပ်တာပါ။ နိုင်ငံရေးမှာ တစ်ဖက်က ညစ်လာရင် ကိုယ်ကလည်း ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့ အပြစ် မကင်းတဲ့ အလုပ်တွေလုပ်မိသွားနိုင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်က အသက် ၄၀ ကျော် နောက်ပိုင်းမှာ ဘာမှမဖြစ်ချင်တော့ဘူးဗျ။ သူဌေးလည်း မဖြစ်ချင် ဘူး။ သမ္မတလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး။ အခု စာရေးနေ တော့လည်း ဘာဆုတွေ ညာဆုတွေ ရဖို့ဆိုတဲ့ စိတ် မျိုးမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော့်မှာရှိတဲ့ လောဘက ကျွန်တော် ငယ်ငယ်က ပြုခဲ့တာတွေအတွက် ဆင်းရဲ မှုတွေ ခံလာခဲ့တဲ့ ဇနီးဖြစ်သူ အထိုက်အလျောက် စိတ်ချမ်းသာမှုလေးရစေဖို့ ကျွန်တော် မငောင့်ရှောက် ရင် ဘယ်အခြေအနေဆိုးမျိုးတွေ နောက်သွားမယ်

မပြောနိုင်တဲ့ မြေးကလေးနှစ်ယောက် ထိုက်သင့်သလောက် ပညာထွန်းပေါက်ပြီး ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ် ကိုယ်ရပ်နိုင်ဖို့လောက် ဖြစ်ချင်တဲ့ လောဘလောက်ပဲရှိပါတယ်။

သူ။ ဒါဆိုရင် ဆရာက တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မယ်ဆိုရင် တိုင်းပြည်က အမှတ်တရ အဆောက်အအုံမျိုးတွေနဲ့ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုတာမျိုးရော မခံချင်ဘူးလား။

ကျွန်ုပ်။ စွမ်းစွမ်းတမံလည်း မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုလည်း မခံချင်ပါဘူး။ အဲဒါမျိုးတွေကလည်း သိပ်အားကျစရာမဟုတ်ပါဘူး။ ရင်ပြင်နီမှာ စတာလင်ကြေးရုပ်မရှိတော့ပါဘူး။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တုန်းက ဆဒမ်ဟူစိန်ရဲ့ ကြေးရုပ်ကြီးကို ကရိန်းတွေနဲ့ ဆွဲဖျက်ကြတယ်။ မကြာခင်က တောင်အာဖရိကမှာ စိစိဂျွန်ရိုဒ် Rhodes ရဲ့ ကျောက်ရုပ်ကြီးဖျက်ချတယ် ကြားရတယ်။ နိုင်ငံရေးနယ်က ချီးကျူးခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဆိုတာတွေဟာလည်း ပုထုဇဉ်နယ်က သမုတိသဘောတွေပါပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်ခြောက်နှစ်အတွင်းအထိ အစိုးရသတင်းစာထဲက နေပြီး ကလောင်နာမည်အမျိုးမျိုးလူက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဆဲနေကြတဲ့လူတွေ အခုဘယ်ရောက်ကုန်၊ ဘယ်ရောက်နေပြီ မသိပါဘူး။

သူ။ ဒါဆိုရင် ဆရာက ဘာမျှမလုပ်ဘဲ လောကကြီးထဲမှာ အချောင်နေသွားတော့မှာလား။

ကျွန်ုပ်။ အဲဒီလိုတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ဒီကမ္ဘာမြေကြီးက အချည်းနှီးထမ်းထားရတာမျိုး မဖြစ်အောင်တော့လည်း လောကကြီးရဲ့ အကျိုးကို ဖျက်ဆီးသူမျိုးအဖြစ် မရောက်စေဘဲ ကျွန်တော် တတ်နိုင်တဲ့ ယခုစာရေးခြင်းလို အနုစုအလုပ်မျိုးတွေတော့ လုပ်နိုင်သမျှလုပ်သွားဖို့ ဆန္ဒလောက်တော့ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကိုယ်ထင်ထားတဲ့ "ငါ" ဆိုတာတောင် ဘာမှမဟုတ်မှန်း ရိပ်မိထားတော့ စိတ်ရှုပ် အလုပ်ရှုပ် မခံချင်တော့တဲ့ သဘောပါ။

သူ။ ဆရာကသာ အလုပ်ရှုပ်မခံချင်ပေမဲ့ ဒီ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ဦးသိန်းစိန်တို့ ဦးရွှေမန်းတို့ကတော့ တော်တော် အလုပ်ရှုပ်နေကြမယ့် လက္ခဏာရှိတယ် ဆရာရဲ့။

ကျွန်ုပ်။ အင်းပေါ့လေ။ အရှုပ်တွေများများ လုပ်ထားလေ အလုပ်တွေကတော့ ပိုပြီး ရှုပ်လေနေမှာပေါ့။

သူ။ ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာရေ။ ဆရာကိုလည်း ပါတီထောင်ခိုင်းလို့မရတော့ ဘယ်ပါတီတွေက ဘာတွေများ အရှုပ်တွေ လုပ်ကြဦးမှာပါလိမ့်လို့ ကျွန်တော် ဘာသာ အိမ်ပြန်ပြီးတွေးရင်း အလုပ်ရှုပ်လိုက်ဦးမယ်။ ခွင့်ပြုပါဦး ဆရာ။

ကျွန်ုပ်။ ကောင်းပါပြီဗျာ။

ဦးတင်ဦး(ကျူရှင်)

စာ- ၄၅ လင်အေး ၏ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ကဏ္ဍကိုပျက်စေသောစာမှာ။

ကြေညာလေသည်။ သူတို့ ဘိလပ်သွားနေစဉ် ပြည်သူတို့က တစ်ဆင့်တက်သွားပြီကိုမသိကြချေ။ ဂျီ၊ စီ၊ ဘီ၊ အေက ဒိုင်အာခီကို လက်မခံနိုင်ဟု ပယ်ချလိုက်လေသည်။ တကယ့် ဒီမိုကရေစီကို လိုချင်ကြသည်။ ဗန်းပြ ဒီမိုကရေစီမလိုချင်ကြချေ။ ပြည်သူတို့က ဘိလပ်ပြန် ခေါင်းဆောင်တို့ထက် တကယ့်အနှစ်သာရပါသော နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အလုပ်ကို နားလည်ကြသည်။ "ကိုယ်စားလှယ် ၁၀၀ ကျော်ရှိသော ဂျီ၊ စီ၊ ဘီ၊ အေ မှ ဦးဘဖေစသော ၂၀ ဦးသော ကိုယ်စားလှယ် တို့သည် ခွဲထွက်ကြကာ ဒိုင်အာခီကို လက်ခံရာ၌ ၂၀ ဦးပါတီခေါ် ဂျီ၊ စီ၊ ဘီ၊ အေ လူနည်းစုအပိုင်းသည် ဒိုင်အာခီကို လက်ခံပြီး တစ်စ၊ တစ်စ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ရရှိအောင်လုပ်မည်ဟုလည်း ကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပူးသတ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ (တော်လှန်ရေးကာလ နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံများ-ဦးသိန်းဖေမြင့်)

ဂျီစီဘီအေ အသင်းချုပ်ကြီးတွင် ဘကြီးဘဖေတို့ ခေါင်းဆောင် ၂၀ ဦးနှင့် ဦးချစ်လှိုင်ခေါင်းဆောင်သော အမှုဆောင်များ၏ အကွဲအပြားသည် မန္တလေးမြို့တွင် ပြုလုပ်သော ဂျီစီဘီအေ၏ နဝမအကြိမ်မြောက် ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးကြီးတွင် စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ နဝမအကြိမ်မြောက်ကွန်ဖရင့်ကို ၁၉၂၁ ခု အောက်တိုဘာ ၂၁ ရက်တွင် စတင်ကျင်းပသည်။ အောက်တိုဘာ ၂၁

ရက်မှ ၂၄ ရက်နေ့အထိ အစည်းအဝေးကာလ (၄) ရက်အတွင်း ကိုယ့်တိုင်းပြည်၊ ကိုယ့်လူမျိုးကိုယ်တိုင် အုပ်ချုပ်သည့် ဟုမ်းရွာ အုပ်ချုပ်ရေး၊ အမျိုးသားနေ့သတ်မှတ်ရေး၊ ဝေလမင်းသားနှင့် ဂွက်ကော်မတီတို့ကို သပိတ်မှောက်ရေးဟူသော အလွန်အရေးကြီးလှသည့် နိုင်ငံရေးကိစ္စများနှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးကိစ္စ အများအပြားကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အစည်းအဝေးတွင် ဦးဘဘေက ဂျီစီဘီအေ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဦးချစ်လှိုင်သည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း မြန်မာအသင်းချုပ်၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင်အဖြစ် အမြဲတမ်း နေရာယူထားသလို ဖြစ်နေပေရာ အခြားအသင်းချုပ်ခေါင်းဆောင်များလည်း ဦးစီးခေါင်းဆောင်ပြုလုပ်နိုင်ကြသည့် အရည်အချင်း အခွင့်အရေးများရရှိသင့်သောကြောင့် တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ဦးစီးခေါင်းဆောင်ပြောင်းလဲ၍ တင်မြှောက်ရွေးချယ်နိုင်ကြရန် တင်ပြသည်။ ဦးဘဖေ၏ တင်ပြချက်အပေါ် ဦးချစ်လှိုင်၊ ဦးထွန်းအောင်ကျော်၊ သာယာဝတီဦးပုတို့က အလိုတူလက်ခံကြခြင်း မပြုကြဘဲ ပယ်ချခဲ့ကြလေသည်။ မန္တလေးကွန်ဖရင့်သည် ဂျီစီဘီအေ အသင်းချုပ်ကြီးကွဲရသည့် ရှေ့ပြေးကွန်ဖရင့်ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၇-၁၈ ရက်များတွင် ဂျူဗလီဟော၌ ဂျီစီဘီ အေ အလုပ်အမှုဆောင် အထူးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးတွင် ဦးချစ်လှိုင်ခေါင်းဆောင်သော အလုပ်အမှုဆောင်အများစုနှင့် ဒိုင်

အာဒီ ရွေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သော ဦးဘဖေ ခေါင်းဆောင်သည့် အလုပ်အမှုဆောင်များသည် အစည်း အဝေးမှ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ၍ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ ထို့နောက် ဒိုင်အာဒီ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်သင့်ကြောင်း စာတမ်းတစ်စောင် ကို ရေးသားထုတ်ဝေကြရာ လက်မှတ်ထိုးသူများနှင့် သဘောတူသူ များ၏ ဦးရေမှာ ၂၁ ဦးဖြစ်နေသည်။ ၎င်းအဖွဲ့ကို ၂၁ ဦးအဖွဲ့ဟု ခေါ်ဆိုကြပါသည်။ (မြန်မာပြည်ဇာတ်လမ်း ရှုပ်သမျှ)

မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းများ သမိုင်းတွင် ပထမ ဆုံးအကြိမ် ကြီးကြီးမားမား ကွဲသော အကွဲပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး အယူအဆအရသော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရသော်လည်း ကောင်း၊ မကွဲသင့်ဘဲ ကွဲခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ကွဲသင့်ကွဲထိုက် သည့် အခြေအနေများအရ ကွဲခြင်းသော်လည်းကောင်း အမျိုး မျိုးရှိသည့်အနက် ၂၁ ဦးနှင့် ဦးချစ်လှိုင်တို့၏ အကွဲမှာ အယူအဆ ရေးအရ ကွဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပြီး ကွဲသင့်၍ ကွဲရသော နိုင်ငံရေးအကွဲ လည်းဖြစ်သည်။

ဒိုင်အာဒီကို လက်မခံဘဲ သပိတ်မှောက်ကြသည့် ဦးချစ်လှိုင်၊ သာယာဝတီဦးပု၊ ဦးထွန်းအောင်ကျော်တို့က ဦးစီးရွှေဆောင်နေ ကြသောကြောင့် လှိုင်၊ ပု၊ ကျော် ဟု အမည်တွင်လာခဲ့ကြသည်။ သပိတ်မှောက် လှိုင်၊ ပု၊ ကျော်တို့ဘက်က အသင်းချုပ်အမှုဆောင် အတွင်း၌အားနည်းခဲ့ကြသော်လည်း တိုင်းပြည်လူအများစုက အား ပေးထောက်ခံ၍ တောင်တင်းဒိုင်မာလျက် အခြေအနေကောင်းမွန် နေကြလေသည်။ တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးနှင့် ချီ၍ ထောက်ခံအားပေး မှုကို ၂၁ ဦးများထက် အဆပေါင်းများစွာ လှိုင်၊ ပု၊ ကျော်တို့က ခံယူရရှိနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ (မြန်မာနိုင်ငံတော်မှတ်တမ်း)

ဦးဘဖေတို့ ၂၁ ဦးသည် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပူးသတ်မည်ဟူသော ကြွေးကြော်သံကို ကိုင်စွဲ၍ ပြည်သူပြည်သားပါတီအမည်ဖြင့် ပါတီ ဖွဲ့စည်း၍ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ကြသည်။ ဒိုင်အာဒီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ် တွင် ဝန်ကြီးများ၏ လစာငွေမှာ ၅၀၀၀/ ကျပ်ဖြစ်သည်။ ထိုကာလ ရွေးကောက်ပွဲဝင်သူ ရာထူးယူသူ ငါးထောင်စားများကို မြန်မာပြည် သူအများက အပြတ်အသတ်ဆန့်ကျင်ကြသည်။ တစ်ချိန်က ဘကြီး ဘဖေ (ဖေ၊ ပု၊ ရှိန်) တို့အား လှိုက်လှဲစွာ ထောမနာပြုခဲ့သော ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် ဘကြီးဘဖေက ဒိုင်အာဒီ အုပ်ချုပ်ရေးကို လက်ခံ၍ ၅၀၀၀/ ငါးထောင်ကျပ် စား ဝန်ကြီး ရာထူးအတွက် လုံးပမ်းနေသောအခါ “တောင်ကျရေ နွားနှစ် ကောင်မဝသလိုပ မောင်ဘဖေ ငါးထောင်မရသောကြောင့် စကား တောင်မှ မပြောချင်” စသည့် လေးချိုးကြီးကိုရေး၍ ရွံ့ချခဲ့သည်။ ဆရာကြီးသည် ဘကြီးဘဖေတို့ ၂၁ ဦးအား အင်မတန် ထိမိ ပြင်းထန်သော ဆောင်းပါးများ လေးချိုးကြီးများကိုရေး၍ ဝေဖန် ခဲ့သည်။ ဆရာကြီး၏ ခွေးငိုကာ၊ မျောက်ငိုကာ၊ ဂဠုန်ယုံ ဒီ ပနိငိုကာ၊ ဘိုင်းကောက်ငိုကာ စသည့် ငိုကာအရပ်ရပ်တို့တွင် ရာထူးမက်သူ၊ လစာမက်သူ မြန်မာခေါင်းဆောင်တို့ကို ပယ်ပယ်နယ်နယ် ထက်

ထက်မြက်မြက် ရွံ့ချထားသည်။ ဆရာကြီးက ၅၀၀၀ အစား ရာထူး မတ်သူ ခေါင်းဆောင်များကို ခွေးနှင့်နှိုင်း၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရေးခဲ့ သည်။

“ဒေါင်းရောင်နေမှေးသကို အခိုက်တွင်မှ ခေါင်းဆောင်တွေ ရွေးနဂိုမလိုက်ပြန်တော့ အရေးထိုထို၌ အခွင့်မဟန် အိုကွယ် ခွေး လိုကိုက်ချင်တဲ့ စရိုက်အကျင့်တန်”

“လေးဦးရန် မြန်မာပြည်ခေါင်းတွေကြောင့် ခွေးရူးပြန် မသာ ရဲ့ အလောင်းကိုပဲ အခါအလှည့်မကောင်းစေဖို့ အစားချောင်စရာ ကြံ မယားတောင်ညာစံတွေနှင့် စံမည်တကား အိုကွယ် ငါးထောင် သပြာ စားမာန်ရည်နှင့် မာန်ဖီဖီပွား”

“ခွေးငတ် အဆာမပြေလို့ မြန်မာလေ ငါးထောင်အမတ်တွေ ကြောင့် ဒိုင်အာဒီ အမတ်မင်းတွေရဲ့ ဇာတ်ခင်းပုံ ပလီပလာနှင့် ကလီကမာကြောင့် ပြည်ရွာမှာ ညီညာဖို့ ခက်ပုံနှင့်... ”

သာသနာ့ ငါးထောင်ကိုတောင် အသပြာငါးထောင်လောက် ကမှ မချစ်တရောသလား။

“မှူးမတ်ခွင် ပူးသတ်မယ် အနိုင်ဝင်တဲ့ ဒိုင်သဘင် ပြိုင်ယှဉ် ချက်တွင်မှ အလွတ်နော် ဇွတ်ကော်လို့ ဖျက်တဲ့ပြင် လှောင်သဟာ ပြောင်တာရှက်ရင်တော့ (အိုကွယ်) ထွက်ကြမှာပေါ့။

ဆရာကြီးက ထိုသို့ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရေးခဲ့သော်လည်း ဦးဘ ဖေတို့သည် ဒိုင်အာဒီ ရွေးကောက်ပွဲမှ မထွက်ခဲ့ကြပါ။ ဘကြီးဘဖေ သည် ၁၉၂၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၆ ခုနှစ်ထိ ရွေးကောက်ပွဲများကို ဝင် ရောက်ခဲ့ရာ ဥပဒေပြုအမတ်အဖြစ်ရွေးကောက်ခံရသည်။ အင်္ဂလိပ် ခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး (၁၉၃၄-၁၉၃၆)၊ သစ် တောရေးဝန်ကြီး (၁၉၃၉-၄၀) အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘကြီး ဘဖေသည် ၁၉၂၂ မှ ၁၉၄၂ အထိ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်သောကာလ အတွင်း အာဏာရဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေပြုလွှတ် တော်အမတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အတိုက်အခံအမတ်အဖြစ် လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံရေး နယ်ပယ်တွင် ကျင်လည်လှုပ်ရှားနေ ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ ဦးစီးလာသည့် ဂျပန်ခေတ်တွင် ပထမက ဘကြီးဘဖေကို ဂျပန် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်တို့က လွတ်လပ် ရေး ပြင်ဆင်မှုကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့ သေးသည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်း၌ ဘကြီးဘဖေသည် လွတ်လပ် ရေးပြင်ဆင်မှုကော်မတီမှ နုတ်ထွက်လိုက်ပြီး ဂျပန်ခေတ် တစ် ခေတ်လုံးတွင် မည်သည့် အဖွဲ့အစည်း နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွင်မှ မပါဝင်တော့ဘဲ ကျန်းမာရေး အကြောင်းပြု၍ ခပ်လျှို့လျှိုသာ နေ နေခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဝင်ရောက်ခါစတွင် (Prepa-ratory Committee) စီစဉ်ရေး ကော်မတီ ဖွဲ့ရန်အတွက် မေမြို့ (ယခု ပြင်ဦးလွင်) ရှိ ဂျပန်စစ်ရုံးချုပ်သို့ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဒေါက်တာဘမော်၊ သခင်မြ၊ ဦးနု၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင်ဘစိန် စသူတို့ သွားရောက်ကြစဉ် အစည်းအဝေးသို့ ဘကြီးဘဖေ ရောက် ရှိလာပုံကို ဦးနုက သူ၏ ငါးနှစ်ရာသီ ဗမာပြည်စာအုပ်တွင် ဘောက် ပါအတိုင်း သရုပ်ဖော်ထားသည်။

“စစ်ဗိုလ်အကြီးဆုံးကြီး သူနေရာကိုရောက်ပြီး ကျွန်တော်က (ကရေး) လို့ အော်လိုက်ရင် ခင်ဗျားတို့ ခါးညွတ်ပြီး အရှိအသေ ပေးပါ။ စစ်ဗိုလ်အကြီးဆုံးကလည်း ခါးပြန်ညွတ်လိမ့်မယ်”

“ပြီးတော့ စစ်ဗိုလ်အကြီးဆုံးကြီးက စကားပြောလိမ့်မယ်။ စကားပြောပြီးမှ အားလုံးထိုင်မယ်”

စစ်ဗိုလ်အကြီးဆုံးကြီး စကားပြောနေစဉ် ဦးဘဖေသည် အခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။ သူဝတ်ထားသော အင်္ကျီမှာ သတ္တလုပ် အင်္ကျီအနက်ဖြစ်၍ လုံချည်မှာ ပိုးလုံချည်တစ်ပတ်နှမ်းဖြစ်လေသည်။ ခေါင်းပေါင်းလည်းမပါ။ လက်ထဲတွင် ဝီအိုင်ဗီ ဦးထုပ်ကို ကိုင်လျက်ရှိသည်။

သူ့မျက်နှာကို ကြည့်ရသည်မှာလည်း မေ့မြောသွားရာမှ သတိ ပြန်ရလာသောအခါ မိမိပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော လူများကို ကြည့်၍ နေသည့် မျက်နှာထားမျိုးဖြစ်လေသည်။ ပွဲပြီး၍ ဗမာ့ဦးခန်းတွင်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ... .

ဦးဘဖေ။ “ဘာမှန်းလဲမသိဘူး။ စစ်ပုလိပ်က ကျုပ်အိမ်လာပြီး ထမင်းစားနေရာမှာ “ခင်ဗျားဦးဘဖေလား”တဲ့။ ‘ဟုတ်တယ်’ ဆိုတော့ ‘လာပါ’ ဆိုပြီး အတင်းဆွဲခေါ်လာတာပဲ။ အဝတ်အစား တောင်လဲဖို့ အချိန်မပေးဘူး။ ကျုပ်ဒီလိုပဲ ရွှေဘိုကတောင် လိုက်လာခဲ့ရတာ” အားလုံးဝိုင်း၍ ရယ်ကြသည်။

ဦးဘဖေ။ “နေပါဦး။ ဒီနေ့ဟာ ဘာလုပ်ကြတာလဲ”
ဒေါက်တာဘမော်။ “Preparatory Committee” ဖွဲ့တယ်လေ။ အားလုံးဝိုင်းဂဏာ တွေပါအောင် ဦးဘဖေကိုလည်း ထည့်ထားလိုက်တာပဲ။

ဦးဘဖေ။ “ဒါ ထားပါဦးလေ။ ဘယ်စဉ်းမျဉ်းအရဖွဲ့တာလဲ”
ဒေါက်တာဘမော်။ “စည်းမျဉ်းကတော့ ဘယ်စဉ်းမျဉ်းမှ မရှိသေးဘူး။ ခုနေအခါ ဘယ်စဉ်းမျဉ်းမှလည်း သူတို့ကို ပြောလို့ မရသေးဘူး”

ဦးဘဖေ။ “ဗမာပြည် သေပြီ။ ဗမာပြည်-သေပြီ”
ဒေါက်တာဘမော်။ “ဘာသေတာလဲ”

ဦးဘဖေ။ (မျက်နှာမဲ့၍ ကျွန်တော်တို့ဘက်သို့ လှည့်ပြီး) “ဗမာပြည်သေပြီ”

ဦးဘဖေကလည်း “ဗမာပြည် သေပြီ” ဟူ၍ မကြာခဏ မြည်လျက်ပင်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဘာကြောင့်သေသည် ဘယ်လိုသေသည် အစရှိသည်တို့ကိုကား ရှင်း၍မပြချေ။

ဘကြီးဘဖေနှင့် ဖဆပလ

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအပြီး ဘုရင်ခံဒေါ်မန်စမစ် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည့်အခါ မြန်မာခေါင်းဆောင်များကို ဖိတ်ခေါ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောင်ရေးအတွက် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ လျာထားချက်များ (စက္ကူဖြူစာတမ်း)နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းခဲ့သည်။ ဘုရင်ခံတွေ့ဆုံသော ခေါင်းဆောင်များတွင် ဦးဘဖေ၊ ဆာမြဘူး၊ ဆာမောင်ကြီး၊ ဒေါက်တာဘဦး စသည့် လူကြီးပိုင်း

ခေါင်းဆောင်များပါသလို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်းစသည့် ဖ. ဆ. ပ. လ ခေါင်းဆောင်များလည်း ပါဝင်သည်။

၁၉၄၅ ခု ဇွန်လ ၄ ရက်တွင် ဖ. တ. ပ. လ ၏ စည်းရုံးဆော်ကြမ္မဖြင့် မြန်မာခေါင်းဆောင်များ၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကို ဖ. တ. ပ. လ ဌာနချုပ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးသို့ ဦးဘဖေသည် ပြည်သူ့ပြည်သားပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်အနေနှင့် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အစည်းအဝေး သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းအစည်းအဝေးနောက်ပိုင်း မကြာမီပင် ဘကြီးဘဖေသည် ဖ. ဆ. ပ. လ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်လာခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအပြီး အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်လာသည့်အခါ၌ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် လက်ဝဲလက်ယာ နိုင်ငံရေးပါတီ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ တည်တညွတ်တည်း စုစုစည်းစည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြရန် ရည်ရွယ်၍ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးများ၊ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံပြီး ဖ. ဆ. ပ. လ အဖွဲ့ချုပ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ကြရန် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ သို့သော် ထူးခြားသည်မှာ ဘကြီးဘဖေကို ဖ. ဆ. ပ. လ အတွင်းသို့ ဆွဲသွင်းခဲ့သူမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မဟုတ်ဘဲ သခင်သန်းထွန်း ဖြစ်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁-၁၂ ကာလက ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ထုတ်ဝေသော ပြည်သူ့အာဏာစာစောင်၌ “သခင်သန်းထွန်း၏ ပါတီတွင်း မိမိကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးစာတမ်းတွင် သူ့အမှားကြီးနှစ်ခုကို ဖွင့်ပြောဘူးပါသည်။ ဦးဘဖေကို ဖ. ဆ. ပ. လ ထဲကို သွင်းမိသည့် အမှား (ဗိုလ်အောင်ဆန်းက ဒီအချောင်သမားကြီးကို ဖ. ဆ. ပ. လ ထဲထည့်လို့ ကောင်းပါ့မလားဟု ဇဝေဇဝါ ဖြစ်နေသည်) နှင့် ဗိုလ်အောင်ဆန်းက ဗိုလ်နေဝင်းကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အနေအထား လုပ်သောအခါဝင်၍ ဗိုလ်နေဝင်းကို ကာကွယ်ပေးခဲ့မိသည့်အမှား ဟု တင်ပြပါသည်။

[ဒီ/ချုပ် - နအဖ အကြားမှ နိုင်ငံရေးအာဏာ ပြဿနာလွန်ပွဲ (ဗကပနှင့် နေဝင်းစစ်အုပ်စု နှစ် ၆၀ ဆက်ဆံရေးမှ ကောက်ချက်) - ပြည်သူ့အာဏာ]

သခင်စိုးကမူ ဖ. ဆ. ပ. လ အဖွဲ့ချုပ်အတွင်းသို့ ဘကြီးဘဖေ ရောက်ရှိလာစကပင် ဘကြီးဘဖေကို အပြတ်ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ J. J. ၁၉၄၆ ထုတ် ပြည်သူ့အာဏာဆောင်းပါးတွင် ဖ. ဆ. ပ. လ အဖွဲ့ချုပ်အတွင်း၌ ဖောက်ပြန်သော အချောင်သမားနိုင်ငံရေးသမားများကို လက်မခံသင့်၊ ရှိနေကလည်း အဖွဲ့အတွင်းမှ ထုတ်ပစ်သင့်သည်။ နာမည်ဘယ်လောက်ကြီးကြီး ဖောက်ပြန်ရေးသမားများနှင့် ညီညွတ်ရေးသည် လုပ်ငန်းပျက်စီးနေပင်ဖြစ်သည်။ ဦးဘဖေသည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်း၏ တကယ့်ရန်သူကြီး ဖြစ်သည်ဟု ရေးသားဝေဖန်သည်။

(လင်းအေး-ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်း အတွဲနှင့် အကွဲဆောင်းပါးတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး)

လင်းအေး

ကိုမင်းခင်က ခန့်အပ်ချုပ်ရေးကနေ အရပ်ဘက် အုပ်ချုပ်ရေး ပြောင်းလဲတာကို လေ့လာနေသူဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ အပြောင်းအလဲမျိုးက ဘယ်လိုအပြောင်းအလဲမျိုး အကျဉ်းဝင်သလဲ။ ကိုမင်းခင်တို့ သိဆိုရုံနဲ့တိုင်းတာမယ်ဆိုရင်ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ကမ္ဘာမှာဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ ဘယ်နိုင်ငံတွေနဲ့မျှ။ ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်သလဲ။ အပြောင်းအလဲ အမျိုးအစားလေးကိုလည်း အကဲဖြတ်ပေးပါဦး။

အဲဒါက ခုနက ကိုဇော်မင်းကျော် (ပြည်သွေးနိုင်) ပြောသွားသလိုပေါ့။ နိုင်ငံရေးပဋိညာဉ်အပေါ် မူတည်ပြီး ပြောင်း ရေး။ ဒါကတော့ အားလုံးဖြစ်စေချင်ကြတာပေါ့။ အဲဒီလို မဖြစ်ဘူး ဆိုလည်း တချို့ကပြောကြတာပေါ့ (trapped transition) ပိတ်မိသွားတဲ့ transition မျိုးပေါ့။ နောက်ပြန်လှည့်တဲ့ reversed transition ဖြစ်တဲ့ဟာမျိုးပေါ့။ အဲဒါမျိုးလည်း ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ ဖြစ်နေတာတွေကို ကျွန်တော်မြင်တာက protracted transition လို့ဖြစ်နေတဲ့ဟာပေါ့။ ဇာတ်မျောကြီးလို မျောပြီး ဖြစ်နေမယ့် အသွင်ကူးပြောင်းရေးလို့ ကျွန်တော်ကတော့ ယူဆတယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ကလည်း နောက်ပြန် လှည့်စရာသိပ် မလိုဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ နောက်ပြန်လှည့်စရာမလိုပဲနဲ့ သူလုပ်ချင်တာလုပ်လို့ရမယ့် အချက်အလက်တော် တော်များများ က အခြေခံဥပဒေမှာ ပါပြီးသားဆိုတော့ နောက်ပြန် တကူးတက လှည့်စရာမလိုဘူး။ ဒီတိုင်းနေရင်သာ နောက်ပြန် လှည့်နေသလို ဖြစ်နေတာဆိုတော့နောက်ပြန်လှည့်တယ်ဆိုတဲ့စကားက ဒီနေရာ မှာသိပ်ပြီးတော့ မဆီလျော်ဘူးလို့ထင်တယ်။

ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ ဒီအသွင်ကူးပြောင်းရေးက ဒီလိုပဲ မျောနေမယ်။ အဲဒီမျောနေမယ့်ကာလမှာဆုတ်ယုတ်မှုတွေ၊ ဘေး ချော်ထွက်သွားတာတွေ၊ တင်းမာမှုတွေ၊ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်။ မျောတဲ့ ပမာဏက ဆယ်နှစ်လား၊ ဆယ်ငါးနှစ်လား၊ နှစ်နှစ်ဆယ် လား၊ နှစ်အစိတ်လား၊ နှစ်ငါးဆယ်လားဆိုတာကတော့ ခေါင်း ဆောင်တွေရဲ့ကျင့်လည်မှု၊ ကျွမ်းကျင်မှု၊ သဘောထားကြီးမှုနဲ့ နောက်မျိုးဆက် ခေါင်းဆောင်တွေ ပြောင်းသွားမှု ဒါတွေနဲ့လည်း ဆိုင်တယ်။ ထိုင်းပြည်စီးပွားရေး အခြေအနေနဲ့လည်းဆိုင်တယ်။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ ဒီအသွင်ကူးပြောင်းရေးက တော် တော်ကြာကြာကြီးကို မျောနေမယ့် သဘောမှာရှိမယ်။

နိုင်ငံတကာမှာလည်းရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုအသွင်ကူးပြောင်းရေး တွေ ဖြစ်နေတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်လိုနည်းနဲ့ အဖြေထွက်အောင် လုပ်ကြလဲ။ များသောအားဖြင့်လုပ်လေ့လုပ်ထရှိတာကတော့ အဲဒီ လို အသွင်ကူးပြောင်းရေးတွေ မျောနေတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော် ခုနပြောသလို ခေါင်းဆောင်မှုကောင်းကောင်းက နေပြီးတော့ ဖြေရှင်းသွားတာပေါ့။ ထိုင်ဝမ်မှာဆိုရင် Chiang Ching-Kuo ဆိုရင်သူကိုယ်တိုင်ကိုက ပြောင်းပေးလိုက်တာ လမ်းခင်းပေးလိုက် တာ။ အာဏာရှင်ကိုယ်တိုင်ကိုကပဲ ဦးစီးဦးဆောင်လုပ်ပြီး ပြောင်း ပေးလိုက်တာပေါ့။ ထိုင်ဝမ်မှာပေါ့။ မပြောင်း ပဲ ဆက်ထိန်းထား မယ်ဆိုရင် စင်ကာပူကလိကွန်မူဆိုထင်ရှားတာပေါ့။ မလေးရှားက

မဟာသီယာလိုမျိုးပေါ့။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ အင်အားကြီးတဲ့ပါတီ တစ်ခုပေါ်လာပြီးတော့ အဲဒီပါတီကပဲထိန်း ပြီးတော့ အပြောင်း အလဲလုပ်သွားတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ဒါမျိုးဆိုရင်တော့ ထင်ရှားတာကတော့မဟုတ်ဆိုလည်း ထင်ရှားတာပေါ့။ အဲဒီလို မျိုးအင်အားကြီးတဲ့နိုင်ငံရေးပါတီကဦးစီးဦးဆောင်လုပ်ပြီး အသွင် ကူးပြောင်းရေးကို ထိန်းပြီးတော့ ခေါ်သွား တာမျိုးကလည်း အရေး ပါတဲ့ဟာဖြစ်စဉ်တရပ်ပါပဲ။ အဲဒီလိုမျိုးအင်အားကြီးတဲ့ ပါတီက လည်းမပေါ်ဘူး။ အဲဒီပါတီကလည်း ခုနပြောတဲ့ရှိတော့ ရှိတယ် ဒါပေမယ့် institutionalize မဖြစ်ဘူး။ တကယ့်ကို ပါတီကြီး အသွင်နဲ့ အဖွဲ့အစည်းကြီးအသွင်နဲ့ပုံမပေါ်ဘူး။ နောက်တစ်ခါ ခေါင်းဆောင်ကလည်းသဘောထားကြီးကြီးနဲ့ မစေ့စပ်နိုင်ဘူး။ မညှိနှိုင်းနိုင်ဘူး။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကလည်း မောက် ထွက်ပြီးတော့ လမ်းသစ်မဖော်နိုင်ဘူး။

အဲဒီအခြေအနေမျိုးဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မလဲဆိုရင်တော့ ထိုင်းလိုမျိုး ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ institution တော်တော်အားနည်းတဲ့ political institution အားနည်းတဲ့အချိန်မှာ တပ်ကလည်း မကြာခဏ ပြန်ပြန်ဝင်လာနိုင်တယ်ပေါ့။ မြန်မာပြည်အနေအထား က အဲဒီလိုမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ အင်အားကြီးပါတီကလည်း ဟုတ်တိ ပတ်တိပုံမပေါ်ဘူး။ ကြုံနိုင်ရေး ရှိတယ်။ NLD ရှိတယ်ပေါ့နော်။ နှစ်ခုစလုံးကလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရမယ်ဆိုရင် ငုံ့မဟုတ်ပတ် မဟုတ်လိုမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ တကယ့်ပါတီတစ်ခုအနေနဲ့ Insti- tutionalize မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ပြီးတော့အင်အားကြီးပါတီကနေ ပြီးတော့ ဦးစီးဦးဆောင်ပြီး ထိန်းပြီးတော့တိုင်းပြည်ကို ဆွဲခေါ် သွားဖို့ဆိုတာမျိုးက ခက်နေတယ်။ တိုင်းရင်းသား ပဋိပက္ခတွေ များတဲ့နိုင်ငံ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေရဲ့ အကဲစမ်းမှုကိုအမြဲတမ်းခံနေရ တဲ့နိုင်ငံ၊ နေရာတိုင်းမှာမူဝါဒအသစ်တွေနဲ့မူဝါဒကောင်းတွေ ချမှတ် ပြီးတော့ တိုးတက်အောင်လုပ်ဖို့ အရေးကြီးလိုနေတဲ့ နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အင်အားကြီးပါတီတွေဟာတကယ့်တကယ် အဲဒီလိုမျိုးကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်အရေးပါတဲ့ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးအမျိုးသား လက္ခဏာ တည်ဆောက်ရေးဆိုတာမျိုး လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် အရည် အချင်းပြည့်မီတဲ့ပါတီမျိုးမတွေ့မိဘူး။ စိတ်ဓါတ်တွေ ရှိကောင်း ရှိမယ်၊ ပါဝါတွေရှိကောင်းရှိမယ်။ ဒါပေမယ့် အင်အားကြီးပါတီ တစ်ခုကနေ တကယ့်ကို ဒီနိုင်ငံမှာ ရှိတယ့် လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုတာကအစတည်ဆောက်ပေးရမယ့် အဆင့်မျိုး ပေါ့။ အဲဒီလောက်ကြီး ဦးစီးဦးဆောင်လုပ်နိုင်တဲ့ပါတီမျိုးမရှိ သး သလိုဖြစ်နေတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ဖြစ်နိုင်တာကတော့ဘာလဲ ဆိုတော့ institution ခိုင်မာတဲ့တပ်ကပဲ အမြဲတမ်းဒီလေဟာ နယ်ကို ဝင်ဖြည့်သွားတာပေါ့။ သူလို တယ်ထင်ရင်ဝင်ဖြည့် လိုက် သူမလိုဘူးထင်ရင် ခဏပြန်ထွက်သွားလိုက်။ ဒါမှမဟုတ် သူကြိုက် တဲ့ သူကိုတင်ထားလိုက်။ အဲဒီနည်းနဲ့ပဲ သွားနေတဲ့ သဘောမျိုးပေါ့။ ကံကောင်းရင်တော့အဲဒီလိုသွားနေတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေလျှောက်မှာ မူဝါဒကောင်းတွေချပြီးတော့ တိုင်းပြည်တိုးတက်ရင် တိုးတက်ပေါ့။

ဖြစ်ဖို့တော့ တော်တော်တော့ ခဲယဉ်းပါ တယ်။ ထိုင်းမှာကတော့ ကံကောင်းတာက နိုင်ငံရေးပါတီ၊ နိုင်ငံရေး သမားတွေ အားမကောင်းသော်ငြားလည်း တပ်က မကြာခဏ ဝင်လာပြီးတော့ ထိန်းတယ်။ တစ်ခါတစ်ကပဲ စီးပွားရေးကို သူက အနောက် နိုင်ငံတွေက အကူအညီရတဲ့အခါကျတော့ စီးပွားရေးကို drive လုပ်သွားနိုင်တယ်။ ထိုင်းမှာကလူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ တိုင်းရင်း သားရေးရာအဓိကရုဏ်းတွေ၊ ပြဿနာပဋိပက္ခတွေက နှိုင်းယှဉ် ချက်အရ နည်းတာတွေ့ရတယ်။ ဒါမျိုးနည်းတဲ့အခါကျ တော့ထိုင်း မှာ ကခုန်ပြောတဲ့ စီးပွားလူမျိုး institution အားကောင်းတယ်။ ထိုင်းကဥပဒေနဲ့ ပတ်သတ်တဲ့ တရားစီရင်ရေး အားကောင်းတယ်။ ထိုင်းကစီးပွားရေးကိုဇောင်းပေးပြီး လုပ်နိုင်တဲ့အခါကျတော့ စီးပွား ရေးအရတိုးတက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာ အဲဒီလိုမရှိတဲ့ အခါကျတော့ သံသရာဆိုးထဲမှာလည်နေမှာ စိတ်ပူရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုကျူးပြောင်းတဲ့အခါမှာ ပညာရှင်တွေ အပြော မှားကြတဲ့ အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေး၊ ကျွန်တော်တို့ဆီက အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးက ပုံပေါ်ပြီးလာ။ အဲဒါတွေကို ချဉ်းစား။ အဲဒါကို သိအိန်နီထောင့်ကနေ အဲဒါတွေပေးပါအုံး။

အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးကို နိုင်ငံရေးအရ အဖြေ ထုတ်ချင်တယ်ဆိုရင် နိုင်ငံရေးအရ ဆွေးနွေးမှရမယ်။ စစ်တပ်က အခုအနေအထားကြည့်ရတာ နိုင်ငံရေးအရဆွေးနွေးပွဲကို လိုအပ် ချက်အရလုပ်ရရင်လုပ်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဖြေထွက်အောင်လို့တော့ လုပ်ချင်တဲ့ပုံပေါ်ဘူး။ သူကတော့အားလုံးဥပဒေ ဘောင်ထဲကနေ ပဲ ရှင်းမယ်ဆိုပြီးတော့ သူ့အထိုင်ကဥပဒေအပေါ်မှာ ထိုင်နေမယ့် သဘော ပိုများတာတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော် တို့ပြောတဲ့ legalistic authoritarianism ဆိုတာဒါပေါ့။ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးမှုက တစ်ဆင့် နိုင်ငံရေးအရအဖြေရှာတာကို သူ့သိပ်စိတ် မဝင်စားတော့ ဘူး။ ဘာကိုပိုစိတ်ဝင်စားမလဲဆိုတော့အားလုံး ဥပဒေဘောင်ထဲ ကပဲ လုပ်မယ်။ ဥပဒေဆိုတာကလည်း ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေပဲ။ လိုအပ်ရင်အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ဥပဒေပါထုတ်သုံး မယ်။ အဲဒီလိုလုပ် တယ်ဆိုရင်အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးက ပြေလည်ဖို့ သိပ် ခက်တယ်။

ခုနပြောသလို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရွေးကောက်ပွဲမှာ နိုင်လို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အနေနဲ့ NLD ကပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကြံ့ခိုင်ရေးပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ယောက်ယောက်ကို သမ္မတတင်လို့ အဲဒီလူက အခြေခံဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အတင်းတွန်း လုပ်ပြီးတော့ တပ်ကို မိအားပေးသလိုဖြစ်မယ်။ တပ်ရဲ့ အကျိုး စီးပွားကို ထိခိုက်တယ်လို့တပ်က မြင်တယ်ဆိုလို့ရင် အဲဒီအချိန်က ကျွန်တော်ထင်တယ်အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးက အထွတ် အထိပ်ဖြစ်နိုင်တယ်။ အခုအချိန်မှာကျတော့ တပ်က ဦးသိန်းစိန် အစိုးရကို buffer လုပ်ထားပြီးတော့ အတိုက်အခံနဲ့ ဆက်ဆံလို့ ရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အတိုက်အခံကလည်း အဓိကအားဖြင့် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရကို ဖိတိုက်တယ်။ တပ်နဲ့ အတိုက်အခံကြားမှာ ဦးသိန်းစိန်က ကြားခံလို့ buffer ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့်

တကယ်လို့တပ်က ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပတာကို မနှောင့် ယှက်ဘူး။ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုမယ်။ ဖြစ်နိုင်ခြေ နောက်ဆုံးပြောရရင် NLD ဦးဆောင်တဲ့ ဒါမမဟုတ် NLD ထောက်ခံတဲ့အစိုးရ တက်လာမယ်။ အဲဒီအစိုးရကလည်း အခြေခံဥပဒေပြောင်းလဲရေးကို အင်တိုက်အားတိုက်လုပ်မယ်။ တပ်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်မယ်လို့ ယူဆမယ်ဆိုရင် အဲဒီ အချိန်ဟာ အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးကို ဘယ်လိုရှင်းမလဲ ဆိုတဲ့ပြဿနာက အထွတ်အထိပ်ဖြစ်မှာပေါ့။ တပ်ကအဲဒီအချိန်မှာ နိုင်ငံရေးအရရှင်းကြရအောင်ဆိုရင်တော့ကောင်းတဲ့ လက္ခဏာပေါ့။ တပ်ကအဲဒီအချိန်မှာ နိုင်ငံရေးအရမရှင်းနိုင်ဘူး ၂၀၀၈ ဥပဒေ အထိုင်ပေါ်ကပဲ ရှင်းမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်ထင်တယ် တရားဝင်အာဏာပြန်သိမ်းတာတို့ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ အဲဒါက အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးရဲ့ အဓိကအကျဆုံးစိန်ခေါ်မှု ဟာ ၂၀၁၅ အလွန် ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ အခုအချိန်မှာတော့ တပ်နဲ့ အတိုက်အခံကြားမှာ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရက buffer ဖြစ်နေတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ အရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးက ထိပ် တိုက် မဖြစ်သေးဘူးလို့ ယူဆတယ်။

ခုဟာကအရပ်ဘက်၊ စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေးရဲ့ ပြည် တွင်း အခြေအနေပေါ့ ပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့တပ်ရယ်၊ လွှတ်တော် အပိုင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းနဲ့ အတိုက်အခံအပိုင်းပေါ့။ ဒီဟာကို အဓိက ထားပြီး ပြောနေကြတာတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရေး ရှေ့ဆက်သွားတဲ့အခါမှာ ပြည်ပရဲ့နိုင်ငံကြီးတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ Geo-politic အရသော်လည်းကောင်း၊ ဒါမမဟုတ် အနောက်အုပ်စုနဲ့ ဆိန်နီးရှင်းအင်အားကြီးနိုင်ငံတွေနဲ့ အနေအထား ပြင်ပအင်အားသက် ရောက်မှုတွေကလည်း ကျွန်တော်တို့အပေါ် ဘယ်လောက်ထိ အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိနိုင်မလဲ။ အဲဒါ အရေးကြီးသလားဆိုတာ ပြောပေး ပါဦး။

ရှိနိုင်ပါတယ်။ ရှိနိုင်ပါတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ များသော အားဖြင့် အနောက်နိုင်ငံကြီးတွေ ကိုယ်တိုင်ကိုကလည်း ကျွန်တော် ထင်တယ် ပြီးခဲ့တဲ့ လေးနှစ်လောက်အတွင်းမှာ သူတို့မြင်လာတာ က လက်ရှိအစိုးရနဲ့ လက်ရှိတပ်နဲ့က ဘာပဲပြောပြော တွဲလုပ်လို့ရ တယ်လို့ မြင်လာပုံရတယ်။ တစ်ဖက်ကအတိုက်အခံတွေကိုကျ တော့ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် အားနည်းတယ်။ Institutionalize ကို မထူထောင်ဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတွေများတယ်ဆိုတဲ့ အမြင်မျိုး ပိုပြီး တော့ မြင်ပုံရတယ်။ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ အနောက်နိုင်ငံတွေအနေ နဲ့ကတော့ ဘက်တစ်ဖက်ဖက်ကို လိုက်ပြီးတော့၊ ရပ်ပြီးတော့ လုပ် တာမျိုးကို ရှောင်ချင်ကြမယ်ထင်တယ်။ အဲလိုရှောင်တာလည်း တိုင်းပြည်အတွက်၊ တည်ငြိမ်ရေးအတွက်ကောင်းတယ်လို့တော့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲလိုဘက် တစ် ဖက်ဖက်ကို အတင်းလိုက်ပြီးတော့လုပ်နေမယ် ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ပြဿနာတွေက အဖြေမထွက်ဘူးဖြစ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်အမြင် ကတော့ အတိုက်အခံတွေကဘာမှ မပြင်ဘဲနဲ့ ဘာမှကိုယ့်ကိုယ်ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် မလုပ်ဘဲနဲ့တော့၊ ဒုက္ခရောက်မှ

အနောက်နိုင်ငံတွေက အလိုအလျောက် လာကူညီတယ်လို့ ယူဆနေတယ်ဆိုရင် မှားမယ်ထင်တယ်။ စစ်တပ်က အုပ်စိုးသူက ဘာမှမပြင်ဘဲနဲ့ အရေးယူမှုဆန်ရှင်တွေ လျှော့ချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ လက်မခံချင်ဘူး။ အမှုအကျင့်တွေ မပြောင်းပဲနဲ့ အရေးယူခံထားရတာတွေ လျှော့ချင်တယ် လူရာဝင်ချင်တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ လက်မခံနိုင်ဘူး။ လူရာဝင်ချင်တယ်ဆိုရင် လူရာဝင်လောက်တဲ့ အမှုအကျင့်တွေရှိရမယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ အမြင်တောင်းဆိုတယ်။

ဒီလိုပဲ အတိုက်အခံတွေဘက်ကလည်း တူတူတန်တန်ဖြစ်ချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ့်ဒဏ်ရာပြပြီးတော့ ထောက်ခံမှုတောင်းနေရုံနဲ့မလုံလောက် ဘူးထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်ကလည်း အမှုအကျင့်တွေ ခုနပြောတဲ့ အသင်းအဖွဲ့ဆိုင်ရာ institution တည်ဆောက်မှု ပိုကောင်းအောင်လုပ်မှ၊ အတိုက်အခံတွေကိုယ်တိုင်က လူ့အခွင့်အရေးစံတွေကို စွဲမြဲစွာကာကွယ်ရပ်တည်မှပဲ ဆီလျော်လိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုမဟုတ်ရင်တော့ အနောက် နိုင်ငံတွေက မတရားတာကို ဝေဖန်တာ ပြောတာဆိုတာပဲရှိမယ်။ နိုင်ငံရေးအဖြေထွက်ဖို့အတွက် အထောက်အကူဖြစ်အောင် မကူနိုင်တော့ဘူးလို့ မြင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်းအမြင်ကတော့ အနောက်နိုင်ငံတွေအနေနဲ့လည်း၊ အနောက်နိုင်ငံတွေအနေနဲ့မှ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံတိုင်းကလည်း မြန်မာနိုင်ငံကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ နှစ်ဖက်စလုံးရဲ့ အဲဒီအနေအထားတွေ ကိုကြည့်ပြီးတော့ စဉ်းစားသင့်တယ်။ မတရားတာကို ဝေဖန်တာ ရှုတ်ချတာလုပ်ရမယ်။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံရေးအရဝင်ရောက်ပြီးတော့ ဖြေရှင်းဖို့အတွက် ပါဝင်တဲ့အခါမှာတော့ ဒီထက်ပိုပြီးကျယ်ပြန့်တဲ့ စံနှုန်းတွေကို ကြည့်ဖို့လိုမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

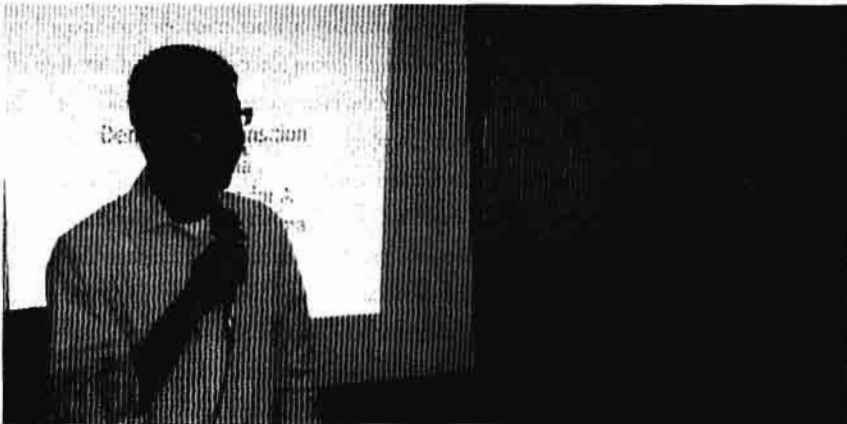
နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက ဘာပဲပြောပြော နိုင်ငံသစ်သွားတယ်လို့ ပြောမလား။ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်နေတယ်ပဲ ပြောမလား။ State building ပေါ့နော်။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ပကတိအခြေအနေ ဖြစ်ပျက်နေတာကို သုံးသပ်ကြည့်တဲ့ အခါ၊ အဲဒီလို နိုင်ငံတော်

သစ်တည်ဆောက်ဖို့ အခြေခံအားဖြင့် ဘယ်အချက်တွေက အရေးပါမလဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်နေတယ်လို့ ယူဆပါသလဲ။

ကျွန်တော်တို့ကတော့ ပြောရရင်တော့ နိုင်ငံတော်ပေါ့လေ။ State ဆိုတာကို တည်ဆောက်မယ်ဆိုရင်တော့ အဓိက ပြဿနာကတော့ဒီနိုင်ငံမှာ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နေတဲ့ပြဿနာပဲ။ ဒါနဲ့ပါတ်တစ်ပြဿနာပဲ။ အခု ကျွန်တော်တို့ဆွေးနွေးခဲ့သမျှတွေဟာ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေပါပဲ။ အခုဟာက နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တယ်ဆိုရင်တော့ ပြည်တွင်းစစ်ပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်နိုင်ငံရဲ့ နယ်မြေတစ်ခုလုံးကို သူ့အချုပ်အခြာ အာဏာမစိုးမိုးတဲ့ပြဿနာပေါ့။ ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာက အဓိကရှင်းရမယ့် ပြဿနာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းစစ် ပြဿနာကိုမရှင်းနိုင်ဘူးဆိုရင် တကယ့်ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မရနိုင်ဘူး။ ခဲယဉ်းပါတယ်။ ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ချင်တယ်ဆိုရင် အရင်ဆုံးလုပ်ရမှာကတော့ ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာကိုရှင်းဖို့ပဲ။ နောက်တစ်ခုက ဒီနိုင်ငံမှာ ဘယ်လိုမျိုးအမျိုးသားလက္ခဏာဆောင်တဲ့ (အမျိုးသားဝိသေသ)။ အမျိုးသားလက္ခဏာကို တည်ဆောက်မလဲ။ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ခြင်းနဲ့ အမျိုးသားလက္ခဏာ တည်ဆောက်ခြင်းက ဆက်စပ်နေတယ်။ တနည်းအားဖြင့်တော့ State Building နဲ့ Nation Building ကဆက်စပ်နေတယ်။ နိုင်ငံတော်တော့ တည်ဆောက်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီနိုင်ငံမှာ ဘယ်လို အမျိုးသားလက္ခဏာရှိတဲ့ နိုင်ငံတော်မျိုးတည်ဆောက်မှာလဲဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိဖို့လိုတယ်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသားလက္ခဏာပေါ်မှာ အခြေခံပြီး တည်ဆောက်မှာလား။ ဒါမှမဟုတ် ဒီထက်ကျယ်ပြန့်တဲ့ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုတာမျိုးကို အခြေခံပြီး တည်ဆောက်မှာလားပေါ့။

ဒါတွေက အားလုံးဝိုင်းပြီး စဉ်းစားရမယ့်ကိစ္စပါ။ သေချာတာကတော့ နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြေရှင်းတာတစ်ခုပေါ့။ ဒါကတော့ လက်ရှိနိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်း ပြဿနာကို ကျော်လွှားဖို့ပေါ့။ နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးဆိုတာကတော့ ပြည်တွင်းစစ်

ပြဿနာတို့၊ အမျိုးသားလက္ခဏာ၊ အမျိုးသားသရုပ်သကန်၊ ဝိသေသတည်ဆောက်တဲ့ ပြဿနာတွေ ဒါတွေအများကြီးပါဝင်ပါတယ်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြောရမယ်ဆိုရင်လည်း နိုင်ငံတော်နဲ့ နိုင်ငံသားတွေကြားထဲမှာဘယ်လို contract အလုပ်မလဲ။ ဘယ်လို ပဋိညာဉ်လုပ်မလဲဆိုတာ အလွန်အရေးပါပါတယ်။ အဲဒီကစပြီး ပြဿနာတွေ ရှင်းကြ၊ စဉ်းစားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမင်းဝင်းကို လယ်ရီနိုင်ငံမွန်ဒုတိယအကြိမ်မြောက်နိုင်ငံတွင်း ယောဇ္ဇာပွဲတစ်ခုတွင် တွေ့ရစဉ်

မေးတာလည်း တော်တော်လေးနဲ့သွားပါပြီ။အဲဒီတော့ စောစောက အရပ်ဘက်၊ ဇန်နဝါရီလဆန်းလေး အနေအထားတွေ ပြောတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အတိုက်အခံပါတီနဲ့ အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်တွေအကြောင်း ဆွေးနွေးကြတယ်။ ကျွန်တော် နောက်ဆုံးတစ်ချက်လေး သိချင်တာက ဥပမာအားဖြင့် အနားယူသွားပြီလို့ ပြောကြတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေရဲ့ ပတ်သက်ပါတယ်။ လောလောဆယ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေဟာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ တည်ငြိမ်မှု၊ ပြောင်းလဲမှုအတွက် ဘယ်လိုအနေအထားမှာ ရှိနေသလဲဆိုတာ သိချင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်သိထားသလောက်ကတော့ ဒီဘက် ၂၀၁၄ နှောင်းပိုင်းကစပြီးတော့ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေဟာ မြန်မာနိုင်ငံရောက်စွတွေမှာ မြန်ပြီးတော့ ပါဝင်ပတ်သက်လာတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ တစ်စုံတစ်ရာပါဝင်ပတ်သက်လာတာရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် နားလည်ထားတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကလည်း အရေးကြီးပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တပ်မတော်ရဲ့ထိပ်ပိုင်းရာထူးတွေကို ဘယ်သူ ဘယ်နေရာဆိုတာ သူပေးခဲ့တာကိုး။ အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ခေါင်းဆောင်၊ လွှတ်တော်တွေရဲ့ခေါင်းဆောင်တွေဟာလည်း သူကိုယ်တိုင်ပဲ ရာထူးပေးခဲ့တာ၊ နေရာချထားပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အနေနဲ့က အခုလက်ရှိဖြစ်နေတဲ့အပေါ်မှာ အားမရတာ မကျေနပ်တာတွေရှိနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ နောက်ဆုံး သူရဲ့ အဓိကလမ်းကြောင်းကတော့ တပ်ကို ပြန်ပြီးတော့ တစ်စုံတစ်ရာဆွေးနွေးပြောဆိုတာတွေလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကအရေးပါသလား ဆိုတော့ပါတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အကွဲအပြားတွေအကုန်လုံးကို ပြန်ပြီးတော့တစ်စုံတစ်ရာ ထိန်းညှိနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ် အာဏာရအသိုင်းအဝိုင်းထဲကအကွဲအပြားတွေကို တစ်စုံတစ်ရာပြန်ပြီးတော့ ရှင်းနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုး သူ့မှာရှိနေသေးတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာဖြစ်နေတဲ့ အကွဲအပြားတွေက နေရာတိုင်းမှာ ဖြစ်နေတာ။ အုပ်စိုးသူကြားမှာလည်း ဖြစ်တယ်။ အတိုက်အခံကြားမှာလည်း ဖြစ်တယ်။ တစ်ခါအုပ်စိုးသူနဲ့အတိုက်အခံကြားစေ့စပ်လို့ မရတဲ့နေရာမှာလည်း ဖြစ်တယ်။ အကွဲအပြားတွေထဲမှာ အကွဲအပြားတွေကို ထိန်းညှိနိုင်တယ်ဆိုလို့ရင် ဒါဟာအပြောင်းအလဲအတွက်ထွက်ပေါက်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ အုပ်စိုးသူတွေအကုန်လုံးညီသွားတယ်ဆိုရင် ဒါဟာအပြောင်းအလဲအတွက် ထွက်ပေါက်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဖြစ်ချင်တဲ့ထွက်ပေါက်ဖြစ်ချင်မှတော့ဖြစ်မယ်။ အပြောင်းအလဲအတွက် ထွက်ပေါက်မဲ့ လိပ်ခဲတည်းလည်းကြီး ဖြစ်မနေဘူး။ ခုနဲ့ ကျွန်တော်ပြောသလိုပဲ အုပ်စိုးသူကညီသွားတယ် အုပ်စိုးသူက ဦးစီးတဲ့သူစိတ်ကြိုက်အပြောင်းအလဲဖြစ်နိုင်တယ်။ တကယ်လို့ အတိုက်အခံက ညီညီ ညွတ်ညွတ်နဲ့ လုပ်နိုင်တယ်ဆိုရင် လူထုဖိအားနဲ့ အတိုက်အခံရဲ့အင်အားနဲ့အုပ်စိုးသူကိုသူလိုချင်တဲ့ လမ်းကြောင်းပေါ်ဆွဲခေါ်လို့ရတယ်။ အတိုက်အခံကလည်းတစ်ယောက်တစ်ယောက်ဖြစ်မယ်။ ညီညွတ်မှုမရှိဘူး။ မဟာမိတ်ပြုမူမရှိဘူး။

တပ်ပေါင်းစုအသွင်မဆောင်ဘူးဆိုရင် အုပ်စိုးသူကလည်း အတိုက်အခံပေါ်မှာ ခန့်ညားမှာ၊ လေးစားမှာ မဟုတ်ဘူး။ အုပ်စိုး သူထဲမှာလည်းကွဲပြားနေလို့ရှိရင် ဘာမှပါဒါ၊ ဘာပေါ်လစီမှ မချနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ အုပ်စိုးသူထဲမှာ ညီရင်ညီ၊ အတိုက်အခံထဲမှာ ညီရင်ညီ၊ အဲဒီနှစ်ခုဆက်စပ်ပြီး အဖြေထွက် ရင်ထွက်။ အဲဒါက အရေးကြီးပါတယ်။ အခုလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေကတစ်စုံတစ်ရာ ပြန်ပြီးပတ်သက် လာတယ်။ ပါဝင်လာတယ်ဆိုလို့ရှိရင်လူတွေက ကြိုက်ချင်မှကြိုက်မယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဥပဒေရှိနေတယ်ဆိုလို့ရှိရင်အုပ်စိုးသူထဲမှာ ညီညွတ်ရေးကို တစ်စုံတစ်ရာ အထောက်အကူ ဖြစ်နိုင်မလားပေါ့။ အဲဒီလိုဖြစ်ရင်လည်း အတိုက်အခံအတွက်က Signal ပေါ့။ ကိုယ်ညီရင် ကိုယ်ခံရမယ် ဆိုတဲ့သဘော။ ခက်တာက မကျေနပ်လို့သာ ဒေါသတွေထွက်ပြီး ငိုဟယ်၊ ရယ်ဟယ်လုပ်နေကြတာ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချွန်အောင်လုပ်ဖို့ ကိုယ့်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်နဲ့ အပြိုင်ရင်ဆိုင်ပြီးတော့ အနိုင်ရအောင် လုပ်ဖို့အတွက်ကျတော့ ဘယ်သူမှသေသေချာချာ မပြင်ဆင်ကြဘူး။ ပြဿနာကခံရတာကို ပြောပြီးတော့ နာကြည်းမဆုံးဖြစ်နေတာတွေ့ရတယ်။ ခံရတဲ့အခြေအနေက လွတ်မြောက်အောင်ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတဲ့အခါကျတော့ ပြင်ဆင်မှု၊ ဆွေးနွေးပြောဆိုမှု၊ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှု၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်မှုအပိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ဘက်က သိပ်အား နည်းတယ်လို့ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က အဲဒီလိုပဲ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောချင်တယ်။ ဒီအချိန်ကဒဏ်ရာတွေ တပြုပြုလုပ်ရမယ့် အချိန်မဟုတ်တော့ဘူး။ နောက်ထပ်ဒဏ်ရာ ထပ်မရအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ ရထားတဲ့ဒဏ်ရာကနေ အနာကျက်အောင် ဘယ်လို ဖောက်ထွက်ကုစားမလဲ။ အဲဒီအတွက် ဘယ်လိုတိုင်ပင်ညှိနှိုင်းမလဲ၊ ဘယ်လိုစုစည်းမလဲ၊ ဘယ်လိုပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်မလဲစဉ်းစားရမယ့်အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဘက်က အဲဒီလိုမလုပ်ရင် တစ်ဖက်ကလုပ်သွားလိမ့်မယ်။ နှစ်ဖက်စလုံးမလုပ်နိုင်ရင် တိုင်းပြည်ပျက်မှာပဲ။ ပုံမှန်အားဖြင့်တော့ နိုင်ငံရေးမှာ ကျွန်တော်ခဏခဏ ဆွေးနွေးတာက nature abhors vacuum ဆိုတာပဲ။ သဘာဝတရားကြီးကလေဟာနယ်ဖြစ်တာကို မကြိုက်ဘူး။ ခေါင်းဆောင်မှု လေဟာနယ်ပေါ်ရင်ပေါ်။ အသင်းအဖွဲ့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လေဟာနယ်ပေါ်ရင်ပေါ်။ လေဟာနယ်ပေါ်ရင် လက်ဦးတဲ့သူကဖြည့်မှာပဲ။ အဲဒီတော့ခုနုကမေးခွန်း ပြန်ကောက်ရင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသာတကယ်လို့ အုပ်စိုးသူအကွဲအပြားကို တစ်စုံတစ်ရာဆွဲစိပြီးတော့ညှိနိုင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် အုပ်စိုးသူက ဦးဆောင်တဲ့ထွက်ပေါက်ကိုဖောက်ထွက်သွားမှာပဲ။ အဲလိုဆိုရင်တော့ အတိုက်အခံတွေဟာ ရေရှည်မှာ လိန်ဖည်လိန်ဖည် ဖြစ်သွားမှာပဲ။ အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ဒီတိုင်းပြည်အတွက် စစ်မှန်တဲ့ဒီမိုကရေစီ ပန်းတိုင်က ဒီထက်ပိုပြီးတော့အလွမ်းဝေးမှာပေါ့။ လူထုအပေါ်တာဝန် မကျေရာရောက်မှာပေါ့ဗျာ။

အယ်ဒီတာအဖွဲ့
(ကိုမင်းဇင် မြန်မာနိုင်ငံ ဆွေ့ပြန်လာခိုက် ၂၀၁၅ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

ကျောင်း (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

လူမျိုးစုဆိုင်ရာ ပြည်တွင်းစစ်များအတွက် အဖြေရှာခြင်း

လူမျိုးစုဆိုင်ရာ ပြည်တွင်းစစ်များသည် ဘော့စနီးယား၊ ခရိုအေးရှား၊ ရဝမ်ဒါ၊ တူရနီဒီ၊ အင်ဂိုလာ၊ ဆူဒန်၊ တူရကီ၊ အိုင်စာ ဘိုင်လွန်၊ ဂျော်ဂီယာ၊ ချေချင်ညာ၊ တာလစ်ကစ္စတန်၊ ကက်နီ ဖီးယား နှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အခြားသောဒေသများတွင်လည်း ပေါ်ပေါက်လာမည့် အန္တရာယ် နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ယင်းပဋိပက္ခများသည်အလွန်ပြင်းထန်ကြသည်။ လက်နက်မဲ့ အရပ်သားများကို အဓိကထား တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ မည်မျှပြင်းထန်သနည်းဆိုသော် ယင်းပဋိပက္ခများ ရပ်တန့် ရန်အတွက် စစ်ရေးအကြံအစည်ကိုပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်း အနေ နှင့်လူမျိုးစုအခြေခံပဋိပက္ခများကိုဖြေရှင်းရာတွင် အောင်မြင်မှုအနည်းငယ်သာရသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။

နိုင်ငံတကာ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ထောက်ခံအားပေးသူ များက ဒေသဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးအင်စတီကျုရှင်းများ၏ မအောင်မြင်မှုများကို ကုစားရန်အတွက် နည်းလမ်း အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းနည်းလမ်းများတွင် အာဏာခွဲဝေခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့်ကောင်းစွာလည်ပတ်နိုင်သော နိုင်ငံ ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးခြင်းစသည်တို့ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ တကာ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအပေါ် အကောင်း မမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကမူ လူမျိုးစုစစ်ပွဲများသည် သမိုင်းကြောင်း အစဉ်အလာအရ ဖြစ်ပွားခဲ့သောမုန်းတီးမှုများကြောင့် ယင်းမုန်းတီးမှုများလျော့ပါးသွားအောင်မစွမ်းဆောင်နိုင်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် လူမျိုးစုစစ်ပွဲများ ချုပ်ငြိမ်းအောင် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ နိုင်ငံတကာက အသုံးပြုသင့်သည့် မည်ကဲ့သို့သော နည်းဗျူဟာကို ကျင့်သုံးသည်ဟူသော သီအိုရီကို ရှာဖွေသင့်သည်။ ယင်းသီအိုရီသည် ထိုထွင်းမြင်နိုင်သည့် အချက်နှစ်ချက်ပေါ်မူတည်သည်။ ပထမတစ်ချက်မှာ လူမျိုးစုစစ်ပွဲများတွင် တရားလွန် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ စည်းရုံးမှုများနှင့် အမှန်တကယ် ရက်စက်မှုများသည် လူမျိုးစုဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများကို ပိုမိုတင်းမာလာစေပြီး မည်သည့်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကိုမှ နားထောင်လိုစိတ် မရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအချက်မှာ လူမျိုးစုများ ရောနှောနေထိုင်သော ပုံစံသည် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာပေါ်ပေါက်စေနိုင်ပြီး အကြမ်းဖက်မှု၊ လူမျိုးရေးသန့်စင်မှုတို့ကို ပိုမိုပြင်းထန်စေနိုင်သည်။ အုပ်စုများကို ခွဲခြားထားမှသာလျှင် အချိန်နှင့်တစ်ဆင့် လျော့ကျစေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ စစ်ပွဲကြောင့် ပြိုကွဲသွားသော လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်သောနိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံရေးပုံမှန်ပြန်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ဖို့မလွယ်ကူချေ။ အကြောင်းမှာလူမျိုးစုများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အလားအလာများကို စစ်ပွဲက ဖျက်ဆီးလိုက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

လူမျိုးစုစစ်ပွဲကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများသည် ဆန့်ကျင်ဘက် အုပ်စုများအား ခွဲခြားနေထိုင်စေမှသာလျှင် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်။ ခွဲခြားနေထိုင်စေခြင်းဖြင့် နောက်ထပ်ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားစေမည့် အလားအလာနည်းပါးစေပြီးလူမျိုးသန့်စင်ခြင်း အခွင့်အလမ်းများလည်း နည်းပါးစေနိုင်သည်။ လူမျိုးစုအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်မှုကို ရပ်တန့်စေနိုင်မည့် နည်းလမ်းများဖြစ်ကြသော နိုင်ငံတကာ တပ်ဖွဲ့များက ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းခြင်းသို့တည်းမဟုတ် အားကြီးသည့် အဖွဲ့ကဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခြင်းတို့သည် အခိုက်အတန့်မျှသာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အစုအလိုက်အပြုလိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် အသက်ပေါင်းများစွာကို ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းသည် စစ်ဒဏ်သင့်လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်သည့် နိုင်ငံများအား နဂိုအတိုင်းပြန်လည် ဖြစ်လာစေရန် ကြိုးပမ်းမှုများကို စွန့်လွှတ်သင့်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်မည့်အစား စစ်မှန်သော အမျိုးသားဇာတိမြေများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် လူအများရွှေ့ပြောင်းမှုကို ကာကွယ်သင့်သည်။ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှုသည် အဓိကမဟုတ်ပေ။ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့

ကာကွယ်နိုင်သော လူမျိုးစု သီးခြားနယ်မြေသည် လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ မပိုင်သည်ဖြစ်စေ အကြမ်းဖက်မှုကို လျော့ကျစေသည်။ တစ်ဖက်တွင်မူ ခွဲခြားမထားခြင်းသည် အစုလိုက်အပြုလိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ရပ်တန့်အောင် မလုပ်ဆောင်နိုင်ချေ။

အစုလိုက်အပြုလိုက်သတ်ဖြတ်မှု ဖြစ်ပွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်မှုလည်း မလွဲမသွေ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်။

လူမျိုးစုစစ်ပွဲများ ပြီးဆုံးအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြည်တွင်းစစ်များသည် တစ်ပုံစံတည်းမဟုတ်ပေ။ လူမျိုးစုပဋိပက္ခများသည် သီးခြားအမွေအနှစ်များ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ခံယူထားသော အုပ်စုများအကြား ဖြစ်ပွားသောပဋိပက္ခများဖြစ်ကြသည်။ သဘောတရားရေးရာပါဝင်သော ပြည်တွင်းစစ်များမှာမူ လူမျိုးစုတစ်စုအတွင်းမှာပင် အုပ်စုတစ်စုက အခြားအုပ်စုအပေါ် မည်သို့အုပ်ချုပ်ရမည်ဟူသော အချက်အပေါ်မူတည်ပြီး ပြိုင်ဆိုင်မှုများသာ ဖြစ်သည်။ အဓိကကျသော ခြားနားမှုမှာ သဘောတရားရေးရာဆိုင်ရာပဋိပက္ခများတွင် အပြောင်းအလဲရှိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအပေါ် သစ္စာခံမှုဖြစ်သည်။ လူမျိုးစုစစ်ပွဲများတွင်မူ အပြောင်းအလဲမရှိဘဲ တင်းကျပ်သောသဘောရှိသည်။ လူမျိုးစုစစ်ပွဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းနှင့် မဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းသည် ယင်းအချက်ပေါ်တွင် မူတည်သည်။

စစ်ပွဲများသည် လူမျိုးစု အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာများကိုပိုမို တင်းမာလာစေပြီးလူမျိုးစုအကြား အပြန်အလှန်နိုင်ငံရေးအရ တောင်းဆိုမှုများသည် အရာမထင်ဖြစ်စေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အငြင်းပွားနေသောနယ်မြေကို ထိန်းချုပ်နိုင်မှသာလျှင် အောင်မြင်မှုရသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

လူမျိုးစုစစ်ပွဲများသည် ပြင်းထန်သော လုံခြုံရေးအကျပ်ရိုက်မှုများကိုလည်း ပေါ်ပေါက်စေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြိုင်ဘက်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စီ၏ စစ်ရေးပြင်ဆင်မှုများသည် အခြားအဖွဲ့အား ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်လာခြင်းကြောင့်ပင်။ ထိုမျှမက ရောထွေးနေထိုင်မှုပုံစံတလည်း ခံစစ်အား အားနည်းစေပြီး ထိုးစစ်အတွက် အခွင့်ကောင်းများ ဖန်တီးသကဲ့သို့ ရှိသည်။ ဤသို့ဖြစ်လာခဲ့လျှင် စစ်ပွဲသည် အဆုံးသတ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ပေ။ ပြိုင်ဘက် အုပ်စုများအား ခွဲခြားထားပြီး လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကျပ်ရိုက်မှုများအား

လူမျိုးစုစစ်ပွဲများပြီးဆုံးစေဖို့ နည်းလမ်းသုံးသွယ်ရှိပါသည်။
ယင်းတို့မှာ စစ်ဘက်က အပြီးသတ်အောင်ပွဲခံခြင်း၊ တတိယအုပ်စုတစ်စုက စစ်ရေးအရ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းဖြင့် ပဋိပက္ခကို ယာယီအားဖြင့် ရပ်တန့်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းနှင့် သီးခြားလူမျိုးစုများအား . . .

အမြင်သစ် စာအုပ်နှင့် မီဒီယာ

စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်ရန်

ဘာပဲလိုလို လိုတာရဖို့

အ မြ ခ် သ န် ကို ကြွ ခဲ့ ပါ -

အမြင်သစ်ဆိုင်တွင် စာအုပ် သစ်/ဟောင်း/ စာအုပ်ကောင်းနှင့် ရှားပါးစာအုပ်မျိုးစုံတို့ကို တစ် နေရာတည်း တစ်ဆိုင်တည်းနှင့် လိုတာအားလုံး ရနိုင်ပါပြီ။

အမြင်သစ်ရဲ့ စာကြည့်တိုက်များ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စာဖတ်ရုံနှင့်မြင့်တင်ရေး အထူးအစီအစဉ် အဖြစ်

- ကိုယ်ပိုင် စာကြည့်တိုက်၊ ရုံး၊ ကျောင်း စာ ကြည့်တိုက်များ၊
- သတင်း/ဂျာနယ်/မဂ္ဂဇင်း စာကြည့်တိုက် များ၊
- အသင်းအဖွဲ့ စာကြည့်တိုက်များ၊
- ကျေးလက်နှင့် ရပ်ကွက် စာကြည့်တိုက်များ၊
- သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစာကြည့်တိုက်များ၊
- အစိုးရ စာကြည့်တိုက်များ . . . စသည့် စာကြည့်တိုက်များအားလုံးအတွက် စာအုပ် သစ်/ဟောင်း အားလုံးကို ၁၀ % လျှော့၍ အမြဲရောင်းချပေးပါသည်။

အမြင်သစ်စာအုပ် နှင့် မီဒီယာ

အမှတ် - ၁၄၆ A၊ ၃၇ လမ်း(အလယ်)

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၀၁-၃၈၁၉၇၆၊ ၀၁ ၂၄၉၀၆၈၊

၀၉-၇၃၁၁၃၂၂၄။

လျော့ချနိုင်မှသာလျှင် စစ်ပွဲကို အဆုံးသတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

လူမျိုးစုံနေထိုင်သော အရပ်ဘက်နိုင်ငံရေးပုံမှန်အနေအထား ပြန်လည်ရောက်ရှိရေးနှင့် လူများရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရေးကို ရှောင် ရှားရေးအား ဦးတည်သော ဖြေရှင်းချက်များမှာ ဥပမာ အာဏာခွဲ ဝေရေး၊ နိုင်ငံတော် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး သို့မဟုတ် အမျိုးသားလက္ခဏာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးတို့သည် အလုပ် ဖြစ်မည်မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းလုပ်ဆောင်ချက် များသည် လုံခြုံရေးအကျပ်ရိတ်မှုများကို လျော့ပါးစေမည် မဟုတ် သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် စစ်ပွဲကြောင့်တင်းမာလာသော လူမျိုးရေးဆိုင်ရာ စိုးရိမ်မှုများနှင့် မုန်းတီးမှုများကို ပြောင်းလဲအောင် လုပ်ဖို့ အလွန်အမင်း ခဲယဉ်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

လူမျိုးစုစစ်ပွဲများပြီးဆုံးစေဖို့ နည်းလမ်းသုံးသွယ်ရှိပါသည်။ ယင်းတို့မှာ စစ်ဘက်က အပြီးသတ်အောင်ပွဲခံခြင်း၊ တတိယအုပ်စု တစ်စုက စစ်ရေးအရ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းဖြင့် ပဋိပက္ခ ကို ယာယီအားဖြင့် ရပ်တန့်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းနှင့် သီးခြား လူမျိုးစုများအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပေးခြင်း တို့ပင်ဖြစ်သည်။

လူမျိုးစုစစ်ပွဲ၏ ရွေ့လျားအား

လူမျိုးစုပဋိပက္ခများ၏ ထူးခြားသော လက္ခဏာများနှင့် သဘောတရားရေးရာ ပဋိပက္ခများ၏ ထူးခြားသော လက္ခဏာများ ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ဤသို့ တွေ့ရသည်။ သဘောတရားရေးရာ ပဋိပက္ခများသည် အစိုးရများနှင့် သူပုန်များ၏ ယှဉ်ပြိုင်ပွဲသာဖြစ် သည်။ ယင်းပဋိပက္ခများ၏ အရေးကြီးသော အသွင်လက္ခဏာ များမှာ သဘောတရားရေးဆိုင်ရာ သစ္စာစောင့်သိခြင်းများ အပြောင်းအလဲရှိတတ်ပြီး အကဲဖြတ်ရန်ခက်ခဲသည်။ တစ်နိုင်ငံ တွင်းရှိ ပြည်သူများသည် နှစ်ဖက်စလုံး၏ စစ်သည်စုဆောင်းရာ စခန်းဖြစ်လာသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် ပြည်သူတို့၏ ထောက်ခံမှု ရရှိရေးသည် နှစ်ဖက်စလုံးအတွက် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသကဲ့သို့ အောင်ပွဲ ခံဖို့လည်း ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်။ အရေးပါသော တိုင်းတာမှု ကိရိယာ များမှာ အများပြည်သူတို့ နှစ်နာမူဖြစ်သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ မညီမျှ မှု၊ အကတိလိုက်စားမှုနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မလုံခြုံမှုတို့ကို ပြုပြင်ပေး မည့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများပင် ဖြစ်သည်။ လူဦးရေကို ထိန်းချုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းသည်လည်း အရေးကြီးသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ တစ်ဖက်တွင် လူအင်အား စုဆောင်းမှုကို ခွင့်ပြုရန်နှင့် ပြုပြင်မည်ဟု ပေးထားသော ကတိကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ အခြားတစ်ဖက်တွင် လည်း ရန်သူအနေဖြင့် ယင်းအခွင့်အလမ်းများ ရမသွားအောင် တားဆီးဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

ကျော်ဝင်း (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ကျမ်းကိုး

၁။ Nationalism and Ethnic Conflict, Revised Edi- tion, MIT Press. ၂။ Hoffman, John, Graham, Paul, In- trodution to Political Theory, 2010.

၆၁ ရန်ကုန်၊ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲတွင် တုတ်စေ့သည့်သတင်းလွှာဖုတ်နာရီ

မြန်မာဆင်္ဃွဲ အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပွဲ

■ ခင်မောင်ထွေး(ပုဏ္ဏားမနား)

၂၈ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပွဲကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပတော့မည်ဖြစ် သည်။ ပြိုင်ပွဲတရားဝင် မဖွင့်လှစ်မီ မေလထဲတွင် ဘောလုံးပွဲများ စတင်ကျင်းပမည်ဟုလည်း ကြားသိနေရသည်။ အရှေ့တောင် အာရှအားကစားပွဲကို လေ့လာသုံးသပ်လျှင် နှစ်ပိုင်းခွဲ လေ့လာသုံး သပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ပထမပိုင်းမှာ ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၅ ခုနှစ် အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲ (SOUTH EAST ASIA PENINSULA GAMES) နှင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှ စကာကျင်းပခဲ့သည့် အရှေ့တောင်အာရှအားကစား ပွဲ (SOUTH EAST ASIA GAMES) ကို ဒုတိယအပိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ယင်းအားကစားပြိုင်ပွဲနှစ်ရပ်မှာ အသွင်သဏ္ဌာန်ရော အနှစ် သာရပါ မတူကွဲပြားခြားနားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မတူကွဲပြား

ကျွန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲတွင် နိုင်ငံပေါင်း ၇ နိုင်ငံသာယှဉ်ပြိုင်ကြ သည်။ အားကစားနည်းအမျိုးဆုံး ၁၆ မျိုးသာ ထည့်သွင်း

ကျင်းပသည်။ ဇိုးရာအားကစားနည်းဟူ၍ ဆီပက်တခရောခေါ် ဝိုက်ကျော်ခြင်းတစ်မျိုးတည်းသာ ထည့်သွင်းကျင်းပခဲ့သည်။ ကျွန်းဆွယ်နိုင်ငံများမှ အားကစားသမားများ အာရှအားကစားပွဲ များတွင် ပထမ ရွှေတံဆိပ်ဆွတ်ခဲ့သူများရှိခဲ့သည်။

ဆီးဝီမ်းစ်

SEA GAMES အစပိုင်းမှာ နိုင်ငံတကာအားကစားပွဲပီသ သည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အား ကစားပြိုင်ပွဲ၏ မူလရည်ရွယ်ချက်ပပျောက်ခါ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ အပြိုင်အဆိုင် ရွှေတံဆိပ်ဆွတ် ချီးရမ်းကိုသာ နည်းမျိုးစုံနှင့် ကြိုးစားလာခဲ့ကြသည်မှာ သိသာထင်ရှားသည်။

ကျွန်းဆွယ်ဦးတည်ချက်

ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့တွင် ကျင်းပသည့် တတိယအကြိမ် မြောက် ၁၉၅၈ အာရှအားကစားပွဲသို့ ရောက်လာကြသည့် အရှေ့တောင်အာရှကျွန်းဆွယ်နိုင်ငံများမှ အားကစားခေါင်းဆောင် များသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ် မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံဆွေး

နွေးတိုင်ပင်ကြပြီး အားကစားအဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းကြရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အား ကစားပြိုင်ပွဲကျင်းပရန် ထိုစဉ်က ထိုင်းနိုင်ငံ အိုလံပစ်ကော်မတီ ခုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ "LUNG SUK HUMNAI PRADIT" က အဆိုပြုခဲ့ပြီး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည့် မြန်မာ၊ မလေးရှား၊ လာအို၊ တောင်ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့မှ အားကစား ခေါင်းဆောင်များက သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံက နောက်ပိုင်းကျမှ ပါဝင်လာခဲ့သည်။

အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲကျင်းပခြင်း ဖြင့် အရှေ့တောင်ဒေသအတွင်းရှိ နိုင်ငံအချင်းချင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး နားလည်သဘောပေါက်ကြခြင်းနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုများ တိုးတက်စေလိုမည်ဟူသော ရည်မှန်းချက်ထားရှိခဲ့ကြသည်။

ပထမကျွန်းဆွယ်

ပထမအကြိမ်မြောက်အာရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ် အားကစားပြိုင်ပွဲကို ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ၁၉၅၉ ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မှ ၁၇ ရက်အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် နယ်စပ်အငြင်းပွားမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံမှလွဲ၍ မြန်မာ၊ မလေးရှား၊ လာအို၊ စင်ကာပူနှင့် တောင်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့မှ အားကစားသမား ၅၂၇ ဦးနှင့် အသင်းအုပ်ချုပ်သူများက အားကစား ၁၂ မျိုးတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ၁၆ နှစ်အကြာ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ကျွန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲ နိဂုံးချုပ်သည်။ ဗီယက်နမ်၊ လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့က ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲကောင်စီမှ နုတ်ထွက်သွားကြသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည့် ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲတွင် မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ မလေးရှားနှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံတို့သာ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြရသည်။

ကျွန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲနှင့်အတူ မြန်မာဘောလုံးအောင်မြင်မှုမှာလည်း ရပ်တန့်သွားခဲ့တော့သည်။

ကျွန်းဆွယ် အားကစားပွဲကောင်စီထံသို့ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် ဘရူနိုင်းနိုင်ငံတို့အားထည့်သွင်းခဲ့ပြီး အားကစားပြိုင်ပွဲအမည်ကိုလည်း အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပွဲ (SOUTH EAST ASIA GAMES) ဟု ပြောင်းကာ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည့် ၂၂ ကြိမ်မြောက် ဆွစ်ဇာလန်ကျမှ "အရှေ့တိုမော" နိုင်ငံကို ပြိုင်ပွဲဝင်နိုင်ငံအဖြစ် လက်ခံခဲ့သည်။ လာအိုနိုင်ငံက ၂၀၀၉ ဆီးဂိမ်းစ်ကို ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပခဲ့သည်။ လာအိုနိုင်ငံက ကျွန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲကာလ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ကျွန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲကို ကျင်းပရန် လက်ခံခဲ့သော်လည်း ဘဏ္ဍာရေးအခက်အခဲကြောင့် ကျင်းပခွင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။

ဆုတံဆိပ်များ

၁၉၅၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် အရှေ့တောင်အာရှကျွန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံများက စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ်ပေးခဲ့သည့် ရွှေ ၄၅၊ ကြေး ဆုတံဆိပ်များမှာ ထိုင်း ရွှေ ၃၇၄၊ ငွေ ၂၅၄၊ ကြေး ၂၆၁၊ စုစုပေါင်း ၈၈၉ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် ပထမနေရာတွင် ရပ်တည်ခဲ့သည်။ အစဉ်အလိုက် စင်ကာပူ ၂၀၄၊ ၂၂၉၊ ၂၂၁၊ စုစုပေါင်း ၆၅၄ ဆုရသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံက ရွှေ ၁၉၈၊ ငွေ ၂၀၇၊ ကြေး ၂၁၄၊ စုစုပေါင်း ၆၁၉ ဆုရခဲ့သည်။ မလေးရှားက ရွှေ ၁၉၅၊ ငွေ ၂၅၅၊ ကြေး ၃၁၆၊ စုစုပေါင်း ၇၆၅ ဆု ဆွတ်ခူးခဲ့သည်။ တောင်ဗီယက်နမ်က ၃၉၊ ၅၁၊ ၅၆၊ စုစုပေါင်း ၁၄၅ ဆုရခဲ့သည်။ ခမာပြည်ထောင်စု (ဝါ) ကမ္ဘောဒီးယားက ၂၇၊ ၃၆၊ ၄၁ စုစုပေါင်း ၁၀၄ ဆုဆွတ်ခူးခဲ့သည်။ လာအိုနိုင်ငံကမူ ရွှေတံဆိပ်လုံးဝမဆွတ်ခူးနိုင်ဘဲ ငွေတံဆိပ် ၆ ဆု၊ ကြေးတံဆိပ် ၂၃၊ စုစုပေါင်း ၂၉ ဆုသာရပြီး ၇ နိုင်ငံယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် သတ္တမနေရာတွင်သာ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနှင့်ကျွန်းဆွယ်

အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲ စတင်သည့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ မြန်မာအားကစားအဖွဲ့၏ ဆုတံဆိပ်ပြိုင်ပွဲအလိုက် ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့မှုမှာ အောက်ပါအတိုင်း ရှာဖွေတွေ့ရှိရသည်။ ၁၉၅၉ ရွှေ ၁၁၊ ငွေ ၁၅၊ ကြေး ၁၄၊ စုစုပေါင်း ၄၀၊ နိုင်ငံအလိုက်အဆင့် ၂

၁၉၆၁ ရွှေ ၃၅၊ ငွေ ၂၆၊ ငွေ ၄၃၊ စုစုပေါင်း ၁၀၄၊ အဆင့် ၁၊ အိမ်ရှင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ကျွန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲ မကျင်းပဖြစ်ပါ။

မလေးရှား ၁၉၆၅ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေ ၈၊ ငွေ ၇၊ ကြေး ၁၈၊ စုစုပေါင်း ၃၃ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့် ၄ ရသည်။

ထိုင်း ၁၉၆၇ ကျွန်းဆွယ်ပွဲတွင် ရွှေ ၁၁၊ ငွေ ၂၆၊ ကြေး ၃၂၊ စုစုပေါင်း၊ စုစုပေါင်း ၆၉ ဆုဖြင့် အဆင့် ၄ ရသည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံက ၅ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပွဲကို အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၅၇၊ ငွေတံဆိပ် ၆၄၊ ကြေးတံဆိပ် ၄၆၊ စုစုပေါင်း ၁၄၉ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် ပထမရသည်။

၇၁ ကျွန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲကို မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂၀၊ ငွေတံဆိပ် ၂၈၊ ကြေးတံဆိပ် ၁၃၊ စုစုပေါင်း ၅၁ ဆုဖြင့်နိုင်ငံအလိုက် စတုတ္ထရသည်။

၁၉၇၃ ဆီးဂိတ်စ် ကို စင်ကာပူနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂၈၊ ငွေတံဆိပ် ၂၇၊ ကြေးတံဆိပ် ၁၅၊ စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ် ၆၇ ဆုဖြင့် အဆင့် ၄ မှာပင် ရပ် တည်ခဲ့သည်။

အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲ၏ နောက်ဆုံးပွဲကို ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် လာအိုနိုင်ငံတို့ နုတ်ထွက်သွားကြသဖြင့် မြန်မာ၊

ထိုင်း၊ မလေးရှားနှင့် စင်ကာပူ ၄ နိုင်ငံသာပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြ သည်။
ရွှေတံဆိပ် ၂၈၊ ငွေတံဆိပ် ၂၅၊ ကြေးတံဆိပ် ၁၅၊ စုစုပေါင်း ၆၈
ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် တတိယရခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲ
ကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံက နိုင်ငံအလိုက်ပထမ နှစ်ကြိမ်၊ ဒုတိယ
တစ်ကြိမ်၊ တတိယတစ်ကြိမ်နှင့် အဆင့် ၄ လေးကြိမ်ရပ်တည်နိုင်
ခဲ့သည်။

ဆီးဂိမ်းစ်နှင့်မြန်မာ

ပထမအကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ
သို့မဟုတ် ၉ ကြိမ်မြောက်အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲကို
၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြီးစီးခဲ့သည့်
နေပြည်တော်ပွဲအထိ ဆီးဂိမ်းစ် အကြိမ်ပေါင်း ၁၉ ကြိမ် ကျင်းပ
ပြီးစီးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် ဆီးဂိမ်းစ် ၁၉ ကြိမ်တွင်
အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၁၆၆၇၊ ငွေတံဆိပ် ၁၄၉၇၊
ကြေးတံဆိပ် ၁၅၀၇ ဆု၊ စုစုပေါင်း ၄၆၀၇ ဆုဖြင့် ဆုတံဆိပ်
အများဆုံးရရှိထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ဆီးဂိမ်းစ် ၁၉ ကြိမ်တွင်
ရွှေတံဆိပ် ၃၃၅၊ ငွေတံဆိပ် ၄၇၂၊ ကြေးတံဆိပ် ၆၆၄၊ စုစုပေါင်း
၁၄၇၁ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုစာရင်းတွင် အဆင့်
၇ တွင် ရှိနေခဲ့သည်။

မြန်မာကစားသမားများ နှစ်စဉ်အလိုက် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုများ
မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁၉၇၇ (မလေးရှား)

မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည့် ၉ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစ်
တွင် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေတံဆိပ် ၂၅၊ ငွေတံဆိပ် ၄၂၊
ကြေးတံဆိပ် ၁၁၀ ဖြင့် အဆင့် ၄ နေရာတွင် ရှိခဲ့သည်။

၁၉၇၉ (အင်ဒိုနီးရှား)

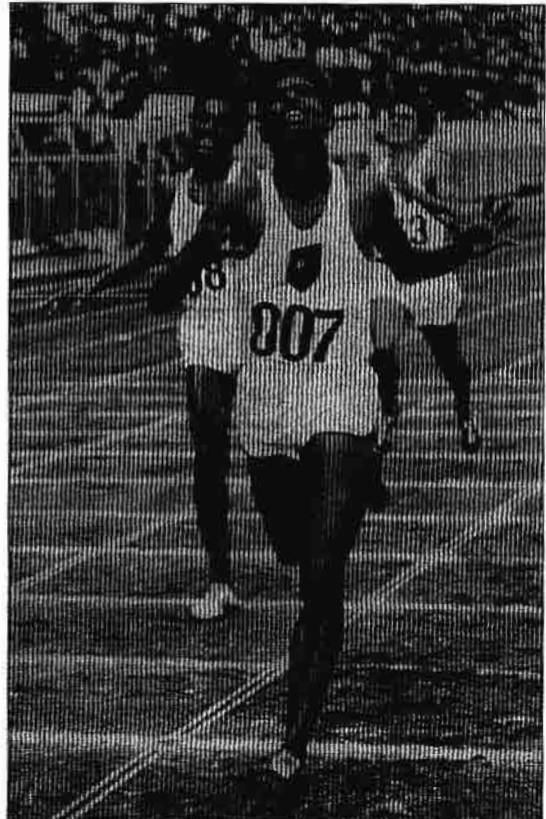
၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ၁၀ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ
အားကစားပွဲ ကျင်းပသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂၆၊ ငွေ
၂၆၊ ကြေးတံဆိပ် ၂၄၊ စုစုပေါင်း ၇၆ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက်
တတိယနေရာ ရရှိခဲ့သည်။ ဆီးဂိမ်းစ် ပြိုင်ပွဲ (ပြည်ပ) များတွင်
အဆင့်အမြင့်ဆုံး ရရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၈၁ (ဖိလစ်ပိုင်)

ဖိလစ်ပိုင် ဆီးဂိမ်းစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၁၅၊ ငွေ
၁၉၊ ကြေး ၂၇၊ စုစုပေါင်း ၆၁ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် အဆင့် ၅
ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၈၃ (စင်ကာပူ)

၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ၁၂ ကြိမ်မြောက် အရှေ့
တောင်အာရှ အားကစားပွဲကျင်းပသည်။ ရွှေ ၁၈၊ ငွေ ၁၅၊ ကြေး

၁၉၇၀၊ သန်တောက်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ၊ ဖိတာ ၈၀၀ အမျိုး၌
ထင်ဟိကရင်တန် ပထမနေရာမှပန်းဝင်လာစဉ်။

၁၇၊ စုစုပေါင်း ၅၀ ဆုဆွတ်ခူးပြီးအဆင့် ၅ သာ မြန်မာအားကစား
အဖွဲ့ ရပ်တည်ခဲ့သည်။

၁၉၈၅ (ထိုင်း)

ထိုင်း ဆီးဂိမ်းစ်တွင် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေ ၁၉၊ ငွေ
၁၃၊ ကြေး ၁၄၊ စုစုပေါင်း ၄၆ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် အဆင့် ၆
ရရှိသည်။ မူကွဲမှတ်တမ်း တစ်စောင်တွင်မူ ကြေးတံဆိပ် ၃၄
ဆုရသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

၁၉၈၇ (အင်ဒိုနီးရှား)

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည့် ၁၄ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစ်
တွင် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေ ၁၃၊ ငွေ ၁၅၊ ကြေး ၂၂၊
စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ် ၅၀ ဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် အဆင့် ၆ ပင်ရသည်။

၁၉၈၉ (မလေးရှား)

မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ၁၅ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစ် ကျင်းပ
သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေ ၁၀၊ ငွေ ၁၄၊ ကြေး ၂၁၊ စုစုပေါင်း
၄၅ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့် ၆ ပင်ရသည်။

၁၉၉၁ (ဖိလစ်ပိုင်)

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစတွင် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေတံဆိပ် ၁၂၊ ငွေတံဆိပ် ၁၆၊ ကြေးတံဆိပ် ၂၉၊ စုစုပေါင်း ၅၇ ဆုဖြင့် အဆင့် ၆ မှာပင် ရပ်တည်ခဲ့သည်။

၁၉၉၃ (စင်ကာပူ)

၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ဆီးဂိမ်းတွင် ရွှေ ၈၊ ငွေ ၁၃၊ ကြေး ၁၆ စုစုပေါင်း ၃၇ ဆုဖြင့် နိုင်ငံ အလိုက် တစ်ဆင့်နိမ့်ကျသွားကာ အဆင့် ၇ သာရသည်။ မြန်မာ အားကစားအဖွဲ့အနေဖြင့်လည်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ရွှေတံဆိပ်ဆု၊ ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၅ (ထိုင်း)

၁၈ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဇင်းမယ်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ မြန်မာအားကစားအဖွဲ့မှာ ရွှေတံဆိပ် ၄၊ ငွေတံဆိပ် ၂၂၊ ကြေးတံဆိပ် ၃၅၊ စုစုပေါင်း ၆၁ ဆုဖြင့် အဆင့် ၅ ရသည်။

၁၉၉၇ (အင်ဒိုနီးရှား)

အင်ဒိုနီးရှားတွင် ကျင်းပသည့် ဆီးဂိမ်း တွင် ရွှေ ၈၊ ငွေ ၁၇၊ ကြေး ၄၄၊ စုစုပေါင်း ၆၉ ဆုဖြင့် အဆင့် ၇ တွင်ပင် နေမြဲဖြစ်သည်။

၁၉၉၉ (ဘရူနိုင်း)

မြန်မာအားကစားတာဝန်ရှိသူများ ရှက်တတ်ကြလျှင် ဖျက်နှာပင်မဖော်ဝံ့အောင် အရှက်ရခဲ့သည့် ပြိုင်ပွဲပင်ဖြစ်သည်။ ရွှေတံဆိပ် ၃ ဆုသာရသည်။ ငွေတံဆိပ် ၁၈ ဆု၊ ကြေးတံဆိပ် ၁၈၊ စုစုပေါင်း ၃၉ ဆုဖြင့်၊ ရေနံကျထက် တစ်ဆင့်နိမ့်ကာ အဆင့် ၈ သာရသည်။

လက်ရွေးစင် ဘောလုံးအသင်းကလည်း အိမ်ရှင်ဘရူနိုင်းအသင်းကိုပင် နှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

၂၀၀၁ (မလေးရှား)

၂၀၀၁ ဆီးဂိမ်းစ် ဘောလုံးပွဲမှ စတင်ကာ အသက်ကန်သတ်ပြီး ယူ ၂၃ အဖြစ် ပြောင်းလဲကျင်းပခဲ့သည်။

မြန်မာအားကစားလောက ပြန်လည်အသက်ဝင်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ရွှေတံဆိပ် ၁၉၊ ငွေတံဆိပ် ၁၄၊ ကြေးတံဆိပ် ၄၃၊ စုစုပေါင်း ၇၇ ဆုဖြင့် အဆင့် ၇ သို့ ပြန်တက်ခဲ့သည်။

၂၀၀၃ (ဗီယက်နမ်)

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးကျင်းပသည့် "SEA GAMES" ဖြစ်သည်။ မြန်မာအားကစားအဖွဲ့ ရွှေတံဆိပ် ၁၆၊ ငွေတံဆိပ်

၄၃၊ ကြေးတံဆိပ် ၅၁၊ စုစုပေါင်း ၁၀၀ဖြင့် အဆင့် ၇ ရသည်။

၂၀၀၅ (ဖိလစ်ပိုင်)

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် ၂၃ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစ် ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည်။ မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေတံဆိပ် ၁၇၊ ငွေတံဆိပ် ၃၄၊ ကြေးတံဆိပ် ၄၈၊ စုစုပေါင်း ၉၉ ဆုဖြင့် အဆင့် ၇ ပင်ရသည်။

၂၀၀၇ (ထိုင်း)

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ၂၄ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစ်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၁၆၊ ငွေတံဆိပ် ၂၆၊ ကြေးတံဆိပ် ၄၈၊ စုစုပေါင်း ၈၈ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် အဆင့် ၇ မှာပင် ရပ်တည်ခဲ့သည်။

၂၀၀၉ (လာအို)

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဆီးဂိမ်းစ်ကို လာအိုနိုင်ငံက ပထမဆုံး အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပသည့် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေတံဆိပ် ၁၂၊ ငွေတံဆိပ် ၂၂၊ ကြေးတံဆိပ် ၃၇ ဆု၊ စုစုပေါင်း ၇၁ ဆုဖြင့် လာအိုနိုင်ငံထက် အဆင့်နိမ့်ကာ အဌမအဆင့်သာရသည်။ မြန်မာပြေးခုန်ပစ်အဖွဲ့တွင် မွေးစားသားနှင့်သမီးတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ရွှေတံဆိပ်ဆုများ ဆွတ်ခူးခဲ့သည်ဟု ပြည်တွင်း မီဒီယာများက ဖော်ပြခဲ့ကြသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာတို့က မှန်သည် သို့မဟုတ် မှားသည်ဟု လုံးဝဖြေရှင်းခြင်း မပြုသည်ကို တွေ့ရသည်။

၂၀၁၁ (အင်ဒိုနီးရှား)

၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ၂၆ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ် အားကစားပြိုင်ပွဲကို အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၁၆၊ ငွေတံဆိပ် ၂၊ ကြေးတံဆိပ် ၃၇၊ စုစုပေါင်း ၅၅ နိုင်ငံအလိုက် အဆင့် ၇ မှာ ပင် ရပ်တည်ခဲ့သည်။

၂၀၁၃ (မြန်မာ)

၂၇ ကြိမ်မြောက် ဆီးဂိမ်းစ်ကို မြန်မာနိုင်ငံနေပြည်တော် တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က ရွှေတံဆိပ် ၈၆၊ ငွေတံဆိပ် ၆၂၊ ကြေးတံဆိပ် ၈၅ စုစုပေါင်း ၂၃၃ ဆုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက် ဒုတိယနေရာ၌ ရပ်တည်ခဲ့သည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်မှ စကာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ ကျွန်းဆွယ်နှင့် ဆီးဂိမ်းစ်ပြိုင်ပွဲများတွင် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည့် ဆုတံဆိပ်များနှင့် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့် ရရှိခဲ့မှုများကို တင်ပြလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ခင်မောင်မထွေး (ပျဉ်းမနား)

သဘာဝတရားရိပ်သာ (သန်လျင်) သို့ One More က အလှူငွေပေးအပ်စဉ်

တစ်ကိုယ်ကောင်းမဆန်သော အတွေးမှအစပျိုးပါ

■ သင်စောတင့်

တစ်ကိုယ်ကောင်းမဆန်။ ကိုယ်ကျိုးမပါတဲ့အတွေးက တခြားအတွေးများထက် ကြီးမားတဲ့သက်ရောက်မှုကိုရစေပါတယ်။ တစ်ပါးသူကိုကူညီခြင်းကဘဝထဲမှာရှိတဲ့ တခြားအရာတွေကပေးတာထက် များစွာသောဝမ်းသာပီတိတွေရပါတယ်။ နေ့တစ်နေ့ကို ကိုယ်ကျိုးမပါတဲ့အလုပ်များနဲ့ တခြားသူတွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်ပြီး ညရောက်တဲ့အခါမှာ ဘာမှ ကြောင့်ကြစရာမရှိတော့တဲ့အတွက်နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက်အိပ်ပျော်ပါတော့မယ်။ တခြားလူ သားတစ် ဦးရဲ့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းလောက်မြင့်မြတ်တဲ့အလုပ် လောကမှာမရှိ ပါဘူး။

တစ်ဖက်သူရဲ့ဘဝကို ကိုယ်ကျိုးအတွက်သာအချိန်ကုန်ခဲ့တယ်ဆိုရင်လည်း နှလုံးသား ကို ပြောင်းလဲလိုက်ဖို့ နောက်မကျသေးပါဘူး။ Alfred Nobel ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် က သူ့ဘဝကို ပြောင်းပြန်ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့ပါတယ်။ သူက သူ့ရဲ့နာရေးသတင်းကိုသတင်းစာထဲမှာ တွေ့လိုက် ရတယ်။ တကယ်တော့ သူ့ရဲ့အစ်ကိုကွယ်လွန်တာပါ။ အယ်ဒီတာက Nobel ချင်းမှားပြီး ထည့်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ကုမ္ပဏီကထုတ်လုပ်ခဲ့တဲ့ ပေါက်ကွဲစေတတ်တဲ့ပစ္စည်းများက လူအများကြီးကိုသေဆုံးစေခဲ့တယ်လို့ ရေးထားပါတယ်။ Nobel က လူသားတွေ ငြိမ်းချမ်း ရေးကို မြှင့်တင်ပေးပြီးကူညီထောက်ပံ့ပေးမယ်လို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ နို့ဘယ်လ်ဆု တွေ ပေါ်ပေါက်လာ ရခြင်းအကြောင်းပါပဲ။ အတ္တမပါတဲ့အတွေးကို တွေးတတ်ပြီး ယေတဲ့သူ ဖြစ်လာပြီဆိုရင်တခြားမွန်မြတ်တဲ့ အကျင့်ကောင်းတွေဖြစ်တဲ့ကျေးဇူးသိတတ်ခြင်း၊

နီဘယ်လ်ဆုတံဆိပ်နှင့်ပေးခဲ့သည့်
သုဌေးကြီးအဲလ်ဖရက်နီဘယ်လ်

Merck & Company သုဌေးကြီး
George W. Merck

နေ့စဉ်
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
မေးခွန်းနှစ်ခု
မေးကြည့်ပါတဲ့။
မနက်အိပ်ရာကနိုးရင်
ဒီလို မေးပါ။
“ဒီနေ့ ငါဘယ်လို
ကောင်းမှုတွေ လုပ်မလဲ”
ညအိပ်ရာ မဝင်ခင်မှာ
ဒီလိုမေးပါ။
“ငါဒီနေ့ ဘယ်လို
ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ
လုပ်ဖြစ်ခဲ့သလဲ”...

မေတ္တာထားရှိခြင်း၊ လေးစားတတ်ခြင်း၊
သည်းခံတတ်ခြင်း၊ စည်းကမ်းရှိခြင်းတို့ကို
ထူထောင်ဖို့လွယ်ကူသွားပါလိမ့်မယ်။

ကိုယ်ကျိုးမပါတဲ့အတွေးကနေ အစ
ပျိုးခဲ့တဲ့ ရက်ရောမှု စိတ်ဓာတ်က လူတွေကို
ဘဝကို တန်ဖိုးထားတတ်ခြင်းနဲ့ တန်ဖိုးမြင့်
မားတဲ့ အရာတွေက ဘာတွေလဲဆိုတာကို
ပေးဝေပါတယ်။ လိုအပ်ချက်တွေရှိနေတဲ့
သူတွေကို ကူညီဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းက
အမြင်ကျယ်စေပြီးပေးတဲ့သူနဲ့ ရယူတဲ့သူ
တွေရဲ့ ဘဝအရည်အသွေးကိုလည်း မြှင့်
တင်ပေးပါတယ်။ စာဖတ်သူရဲ့ဘဝအရည်
အသွေးကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးပါတယ်။
စာဖတ်သူရဲ့ဘဝကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလိုတယ်
ဆိုရင် တခြားသူတွေကို ကူညီရမယ်ဆိုတဲ့
အချက်အပေါ်မှာ အာရုံစူးစိုက်ထားပါ။

Merck and Company ဆိုတဲ့ ဆေး
ကုမ္ပဏီကြီးက ဆေးဝါးတွေ ထုတ်လုပ်ပြီး
အမြတ်ရှာခြင်းထက် လူသားတွေအကျိုးကို
ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို
ဦးစားပေးတယ်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွေမှာ
လူအများကြီးကို ကူးစက်ပြီး မျက်စိကွယ်
စေတဲ့ ရောဂါတစ်မျိုး ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။
သူတို့ ကုမ္ပဏီက ဒီ River Blindness
ရောဂါကို ကုစားနိုင်တဲ့ ဆေးတစ်မျိုးထုတ်
လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ထိရောက်တဲ့ ဆေးပါပဲ။
ဒါပေမဲ့ လူတွေက ဝယ်ဖို့မတတ်နိုင်ကြပါ။
Merck ကုမ္ပဏီက ဘာလုပ်တယ်ထင်ပါ

သလဲ။ ဆေးလိုအပ်တဲ့ သူတွေကို အခမဲ့
ပေးမယ်လို့ ကြေညာပါတယ်။ ၁၉၈၇ ကနေ
၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အထိ ဆေးပြားပေါင်း သန်း
၂၅၀ အခမဲ့ ထုတ်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။
ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် George W. Merck က
ဒီလိုပြောပါတယ်။ “ကျွန်တော်တို့က
ဆေးဝါးဆိုတာ လူတွေအတွက်ဆိုတာကို
ခံယူချက်ထားတယ်။ အကျိုးအမြတ်
အတွက် မဟုတ်ပါဘူး။ အကျိုးအမြတ်ဆို
တာက နောက်တော့ လိုက်လာမှာပဲ။ လူ
တွေအကျိုးအတွက်ဆိုတာ အမြဲအမှတ်
တရ ထားမယ်ဆိုရင် မဖြစ်နိုင်စရာ ဘာမှ
မရှိပါဘူး” ဘယ်လို သင်ခန်းစာရပါသလဲ။
ရှင်းရှင်းလေးပါပဲ။ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်
ရည်မှန်းထားတာထက် မိမိထက် ကြီး
ကျယ်တဲ့ လူသားအရင်းအမြစ်တို့ ဦးစားပေး
ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သန်လျင်က သဘာဝ တရားရိပ်သာ
ကို ဆရာတော်ဦးဥက္ကမသာရက ခိုကိုးရာမဲ့
အဘိုးအဘွားများ၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့နေသူ
များကို နေစရာပေး၊ စားစရာကျွေး၊
ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပေးထားပါ
တယ်။ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုဆရာများ၊
လုပ်အားပေးများက အလှည့်ကျလာ
ရောက် ပြုစုပေးကြတယ်။ မြေမရှိသူများကို
၁၅ ပေ မြေကွက်လပ် အခမဲ့ ပေးပြီး
“စေတနာရှာ” ထူထောင်ပေးထားတယ်။
အိမ်မဆောက်နိုင်သူများကို ဆရာတော်နဲ့
အလှူရှင်များက ဆောက်ပေးကြတယ်။
တရားနာ၊ တရားအားထုတ်၊ ဒါနပြု၊ သီလ
ဆောက်တည်ကြတယ်။ ဆရာတော်ကိုယ်
တိုင် ဆွမ်းခံကြွပေးပါတယ်။ ဘကကျောင်း
ဖွင့်ပေးတယ်။ စေတနာ-ယာယီ ပျံ့ကျဈေး
လည်း တည်ဆောက် ပေးထားတယ်။
သဘာဝတရားရိပ်သာမှာ လူဦးရေ ၂၀၀၀
လောက်ရှိပါတယ်။ ဒီရိပ်သာဘာ ကြောင့်
အောင်မြင်သလဲဆိုတာကို လေ့လာလိုက်
တော့ ဆရာတော်က သူ့ဘဝ၊ သူ့ဥစ္စာ
ပစ္စည်း၊ သူ့နေရာကို ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်နဲ့
မသုံးဘဲ အများအတွက် သုံးတယ်။ ကုသိုလ်
ဖြစ်အောင် သုံးတာပါ။ ကုသိုလ်သေးသေး
လေးတွေကို များများလုပ်နိုင်သလဲဆိုရင်
ကုသိုလ်အကြီးကြီးတွေလုပ်ဖို့ မခက်ခဲတော့

ဘူးဆိုတာကို ဆရာ
တော်က လက်တွေ့
ပြသလုပ်ဆောင်နေတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ တရား
အလုပ်ကိုတော့ မဖြစ်
မနေ လုပ်ကြရပါ
တယ်။ ဓမ္မရွာအဖြစ်
ဦးတည်သွားနေပါ
တယ်။ တစ်သိန်းမှာ
တစ်ယောက် မလုပ်
နိုင်တဲ့ အလုပ်ကို
ဆရာတော်က လုပ်
ဆောင် နေတာဖြစ်
လို့ တစ်ခါတစ်ခေါက်
လောက်သွားရောက်
လေ့လာစေ ချင်ပါ
တယ်။ ဒါကြောင့်
တစ်ကိုင်ကောင်းဆန်

သဘာဝတရားနိဗ္ဗာ (သန်လျင်) ၌ စောင့်ရှောက်ထားသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုဘိုးဘွားများ

တဲ့ အတွေးတွေ နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင်
မိမိရဲ့ လိုအပ်ဆန္ဒတွေကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး
တွေးတာကို ရပ်ဆိုင်းပြီး တခြားသူတွေရဲ့
လိုအပ်ချက်တွေအပေါ်မှာ အာရုံစိုက်ပါ။
ပထမမှာတော့ ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းက သိပ်
အရေးမပါလှသေးပါဘူး။ ဘုရားမှာ
ဝေယျာဝစ္စလုပ်မယ်၊ ဒုက္ခသည်တွေကို
စားစရာတွေ လှူမယ်၊ ကိုယ်တိုင်ဝင်ပြီး
လုပ်အားပေးမယ်၊ အသင်းအဖွဲ့တွေနဲ့
ပရဟိတအလုပ်တွေ လုပ်မယ်။ ဒီလောက်
ပါပဲ။ အဓိက အချက်ကတော့ ဘယ်လို
စိတ်နဲ့ ကူမညီလဲ၊ လှူဒါန်းမလဲ။ ကူညီပေး
ကမ်းသူဖြစ်လာအောင် တွေးတတ် ဖို့လေ
ကျင့် ပျိုးထောင်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုပေးတတ်တဲ့သူ စစ်စစ်ဖြစ်လာ
တဲ့အခါမှာ နောက်တစ်ဆင့်က ဘယ်သူ့ဆီ
ကမှ ဘာကိုမှရယူဖို့ မမျှော်လင့်တဲ့ ပေးသူ
ဖြစ်လာဖို့ စိတ်ထားတတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။
ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းကြောင့် အသိအမှတ်
ပြုခြင်းခံရခြင်းထက် ဘယ်သူမှ မသိအောင်
ပေးကမ်း ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခြင်းက ပိုပြီး
စိတ်ချမ်းသာပါတယ်။ ဩဘာသံတွေ၊ ချီး
ကျူးသံတွေ အများကြီးရယူချင်လို့ လှူတဲ့

သူတွေကတော့ သူတို့လိုချင်တဲ့ အထင်ကြီး
ခံရမှုကို ရရှိသွားပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ဆိုင်
ရာနဲ့ ခံစားမှုဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးတွေကို
တော့ အမည်မခံဘဲ ပေးကမ်းလှူဒါန်းသူ
တွေသာ ရနိုင်ပါတယ်။ တစ်ခါမှ ဒီလိုမလှူ
ဘူးသေးရင် တစ်ခါလောက် စမ်းကြည့်
လိုက်ပါ။

စာဖတ်သူက အိမ်ထောင်ရှိမယ်၊ မိဘ
ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ကိုယ်တွေ့ခံစားမှုတွေကို
သိမှာပါ။ စာဖတ်သူရဲ့ ဘဝအဖော်က ဘာ
ကို အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုးထားပါသလဲ။ ဘဏ်
ထဲက ငွေလား၊ သူ့အတွက် မေ့တဲ့အချိန်ကို
လား။ သင့်သားသမီးလေးတွေက မိဘဝယ်
မေ့တဲ့ အရပ်ကို မက်မောသလား။ ဒါမှ
မဟုတ် မခွဲခြားဘဲ တစ်ပြေးညီချစ်ခင်တာ
ကို လိုလားကြသလား၊ စာဖတ်သူကို ချစ်
တဲ့သူတွေက သူတို့ကို သင်ပေးတဲ့ ပစ္စည်း
တွေထက် သင့်ကိုပဲ လိုလားကြပါသလား။
ဆက်ဆံရေးတွေက ကျွန်မနိုင်တယ်၊
စာဖတ်သူနဲ့တယ်။ ကျွန်မတစ်ခါပဲ နိုင်ပါ
တယ်။ စာဖတ်သူနိုင်တယ်။ ကျွန်မနဲ့တယ်။
စာဖတ်သူတစ်ခါပဲ နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့
နှစ်ယောက်လုံးနိုင်တယ်။ ကျွန်မတို့အခါများ

စွာ နိုင်တယ်။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်လုံး နှိုး
တယ်။ ဆက်ဆံရေးက Good Bye ပါပဲ။
အကောင်းဆုံးဆက်ဆံရေးက Win Win
ပဲ မဟုတ်ပါလား။ ဘာလို့များ ဒီလိုအမြင်နဲ့
မဆက်ဆံကြတာပါပဲ။ လူအများစုကတော့
သူတို့အရင်ဦးစွာ နိုင်ချင်ကြတယ်။ တစ်
ကိုယ်ကောင်းမဆန်တဲ့ အတွေးရှင်တွေက
တော့ ဆက်ဆံရေးမှာ တစ်ဖက်လူအရင်ဦး
စွာနိုင်ဖို့ အသေအချာကြိုးစားတယ်။ ခြား
နားခြင်းကတော့ ဒါပါပဲ။

ယောဆရာတော်ဘုရားက မိန့်ပါ
တယ်။ နေ့စဉ်ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မေးခွန်းနှစ်ခု
မေးကြည့်ပါတဲ့။ မနက်အိပ်ရာက နိုးရင် ဒီလို
မေးပါ။ “ဒီနေ့ ငါဘယ်လို ကောင်းမှုတွေ
လုပ်မလဲ” ညအိပ်ရာ မဝင်ခင်မှာ ဒီလိုမေး
ပါ။ “ငါဒီနေ့ ဘယ်လိုကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ
လုပ်ဖြစ်ခဲ့သလဲ”။

စာဖတ်သူ ဒီမေးခွန်းတွေကို ကိုယ်
ကျိုးမပါဘဲ နိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ ဖြေဆိုနိုင်
မယ်ဆိုရင် ဘဝလမ်းကြောင်း အမှန်ပေါ်ကို
ရောက်နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ပေးသူများဖြစ်ကြပါစေ။

ခင်ဇောတင့်

အိန္ဒိယတလေးငယ်များနှင့်အတူတွေ့ရသော နစ်သ်ဗိုဇီချစ်စ်

အင်္ဂါမစုံတဲ့ အလှတရား

■ နေဘုန်းလတ်

သူ့အကြောင်းကိုနေ့ဖို့ သူနဲ့ပတ်သက်တဲ့အကြောင်းအရာတွေ ရှာဖွေဖတ်ရှုနေ တုန်းမှာ အဲဒီခေါင်းစဉ်လေးက ကျနော်အတွေးထဲကိုရောက်လာတယ်။ သူဟာ ကိုယ်လက် အင်္ဂါမစုံ လင်ဘူးဆိုတဲ့အချက်ကငြင်းပယ်လို့မရတာ သိပ်ကိုသေချာသလိုသူ့ကိုယ်တိုင်က လည်း အဲဒီအရှိတရားကိုကျေကျေနပ်နပ်နဲ့ လက်ခံရှေ့ဆက်နေတဲ့ သူတစ်ယောက်။ ဒါကြောင့် အင်္ဂါမစုံတဲ့ဆို တဲ့နာမဝိသေသနကို ရှုံ့ချတဲ့စိတ်၊ မလိုလားတဲ့စိတ်စိုးစဉ်းမှမပါပါပဲ ကျနော် ချရေးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့တစ်ခါ သူဟာကိုယ်တိုင်ရဲ့ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမပြည့်စုံမှုတွေကို စိတ်ဓာတ် ခွန်အားနဲ့အနိုင်ယူကျော်ဖြတ်ပြပြီး သူ့ဘဝ ပုံရိပ်တွေကို အခြားသူတွေရဲ့ ဘဝတွေ အတွက်အားဆေးတစ်ခွက်အဖြစ်အသွင်ပြောင်းတည်ဆောက်ပြနိုင်ခဲ့တဲ့လောကရဲ့ အလှ တရားတစ်ခု။ အဲဒီအချက်ဟာလဲ သိပ်ကိုသေချာနေခဲ့တဲ့အတွက် သူ့ကိုအလှ တရားဆိုတဲ့ နာမ်စားနဲ့ ကျနော်တင်စားလိုက်မိပြန်တယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ် လက်အင်္ဂါတွေ စုံလင်ခြင်း မစုံလင်ခြင်းဟာ အလှတရားတစ်ခုရဲ့ဂုဏ်အရည်အချင်းကို လျော့ပါးသွားစေနိုင်ပါသလား။ မဖြစ်နိုင်ပါ ဘူး။ အင်္ဂါမစုံလင်ဘူးဆိုတဲ့ နာမဝိသေသနဟာ အလှတရားဆိုတဲ့နာမ်စားရဲ့ စွမ်းအား တွေကို ဖျက်ဆီးချေမှုလိုက်နိုင်ပါသလား။ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီအချက်ကို သူက ဘဝနဲ့ရင်းပြီး သက်သေပြခဲ့ပါတယ်။ အခုလက်ရှိလည်း ကမ္ဘာအနှံ့လျှောက်သွားရင်း၊ ပျော်ရွှင်စရာကောင်းတဲ့ မိသားစုဘဝလေးကိုတည်ဆောက်ရင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျနေသူတွေ အတွက် စိတ်အားတက်ဖွယ် ပြယုဂ် တစ်ခုအဖြစ်ရပ်တည်ရင်း ဆက်လက်သက်သေပြနေ ဆဲဖြစ်သလို နောင်အနာဂတ်တွေမှာလည်း သူ့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ခွန်အားနဲ့ သူ့ကိုယ်တိုင် ထူမတ်နေ ရင်း လဲကျနေသူတွေကို လိုက်လံဆွဲထူကူညီနေဦးမှာပါ။ အဲဒီတော့ သူ့အကြောင်းရေးမယ့် ဒီစာစုလေးရဲ့ခေါင်းစဉ်ကို “အင်္ဂါမစုံတဲ့အလှတရား” လို့ ကျနော် စိတ်ချလက်ချပဲခေါင်းစဉ်

တပ်လိုက်ပါတော့တယ်။ သူ ဘယ်သူလဲ? သူဟာ တကယ်ပဲအင်္ဂါမစုံပေမယ့် လှမြလှ နေဆဲဖြစ်တဲ့ အလှတရားတစ်ခုလား? သူဟာ တကယ်ပဲ ကျနော်တို့ရဲ့ကျနေတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေကို ဆယ်ယူဆွဲတင်ပေးနိုင်တဲ့ အစွမ်းအစတွေရှိသူလား? သူ့ဖြတ်သန်းခဲ့တဲ့ဘဝက အဲဒီမျိုးခွန်းတွေကို အကောင်းဆုံး ဖြေပြသွားပါလိမ့်မယ်။

ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက် ၁၉၈၂။ အဲဒီနေ့မှာ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ မဲလ်ဘုန်းမြို့ရဲ့ ဆေးရုံတစ်ခုကနေ ထူးခြားတဲ့ကလေးငယ်လေးတစ်ယောက် မွေးဖွားလာခဲ့ပါတယ်။ သူ့နာမည်က နစ်ခ်ဗိုရီချစ်ပ်။ သူဟာ မွေးကတည်းက ခြေရောလက်ပါ ပါမလာခဲ့ဘူး။ ခြေလက်တွေမပါတဲ့ ကလေးငယ်လေးတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝအစပိုင်းနေ့ရက်တွေဟာ သိပ်ကိုခက်ခဲခဲ့မယ်ဆိုတာ အားစိုက်တွေးကြည့်စရာမလိုအောင်ကို ထင်ရှားပါတယ်။ သူလဲကျသွားတဲ့အခါ ပြန်ထဖို့ သူ့ကိုယ်သူ ထူမတ်စရာ လက်တွေမရှိဘူး။ အဲဒီတော့ သူဟာ ခေါင်းကိုအားပြပြီး သူ့ကိုယ်သူ ထူမတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။ တစ်နေရာကနေ တစ်နေရာကိုရွှေ့လျားဖို့ သူ့မှာ ခြေထောက်ငုတ်တိုလေးတွေပဲရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီခြေထောက်တို့နဲ့နဲ့လေးတွေနဲ့ပဲ သူဟာ အရာတော်တော်များများကိုလုပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခက်အခဲတွေ၊ စိန်ခေါ်မှုတွေအပြင် နစ်ခ်ဟာ အထီးကျန်ဆန်မှုနဲ့ အဲဒီအခြေအနေရဲ့ အကျိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ စိတ်ကျဝေဒနာကိုလည်း အရွယ်နဲ့မမျှအောင် ခံစားရုန်းကန်ခဲ့ရပါသေးတယ်။ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ရဲ့စိတ်နဲ့ နစ်ခ်ဟာ သူ့ဘဝကို သူမကျေ

မနပ်တွေဖြစ်ပြီး ဘုရားသခင်ကိုတောင် စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ သူကဒီလို ပြောပြတယ်။

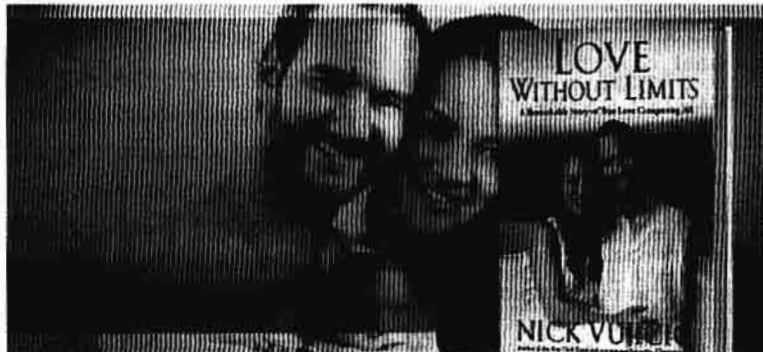
“ကျနော်မှာ ခြေတွေလက်တွေ ပြန်ပေါက်လာဖို့ ဘုရားသခင်ဆီ ခဏခဏ ဆုတောင်းခဲ့ဖူးတယ်ဗျ။ အဲဒါပေါက်လဲ ပေါက်မလာရော ဘုရားသခင်ကို ကျနော် စိတ်ဆိုးတော့တာပေါ့ဗျာ”။ ပြီးတော့ နစ်ခ်ဟာ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ပီပီ မဖြစ်နိုင်တာတွေကိုမျှော်လင့်ခဲ့ဖူးပါသေးတယ်။ “ကျနော်ငယ်ငယ်က ကျနော်ရဲ့ ဗီရိုထဲမှာ ဖိနပ်လေး

အတက်အကျတွေ
ရှိနေခဲ့တဲ့ ကလေး
ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတော့
ကျနော်စိတ်ဓာတ်
ကျနေခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူး။
ကျနော် အသက် ၁၈ နှစ်မှာ
ကျနော်ပိုင်ဆိုင်တဲ့
ခြေထောက်
တိုနဲ့နဲ့လေးတွေ
ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ
ခဲ့ဖူးတယ်...

တစ်ရံ အမြဲထည့်ထားလေ့ရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျနော်က အံ့ဩဘနန်း ကိစ္စတွေဖြစ်လာမယ်လို့ယုံကြည်တယ်လေ”။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ နစ်ခ်ဟာ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီး ခရစ်တော်နဲ့ သမ္မာကျမ်းစာတွေအပေါ်ယုံကြည်မှု ပြင်းထန်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒါကလည်း သူ့ဘဝရှေ့ဆက်ဖို့အတွက် အားအင်တစ်ခု အသေအချာကို ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျောင်းမှာ အလှောင်အပြောင်ခံရတာတွေ၊ သူ့ကိုကြည့်ကြည့်ပြီး နှာခေါင်းရှုံ့ ခေါင်းခါသွားကြတာတွေ၊ မိဘတွေအတွက် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးကြီးဖြစ်နေပါလားဆိုတဲ့ခံစားချက်တွေနဲ့အတူ သူ့အတွက် ကောင်းမွန်တဲ့အနာဂတ်တစ်ခုကို ရှာဖွေဖို့ ခက်ခဲခဲ့တာတွေကြောင့် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်မှာပဲ နစ်ခ်ဟာ အိမ်က ရေချိုးကန်ကြီးထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်နှစ်ပြီး သေကြောင်းကြံခဲ့ဖူးပါတယ်။ နှစ်ကြိမ်နှစ်ခါ ကြံစည်ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ သူ့ချစ်တဲ့ သူ့မိသားစုဟာ သူ့အတွက်နဲ့ ပူဆွေးသောကတွေဖြစ်ပြီး ကျန်ခဲ့မှာကို စိုးရိမ်တဲ့စိတ်က လေးဝင်လာခဲ့လို့သာ သူ မသေခဲ့တာပါ။ ငယ်ငယ်တုန်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံခဲ့ဖူးခဲ့ပေမယ့် အခုအချိန်မှာတော့ နစ်ခ်ဟာ မိမိကိုယ်ကို တန်ဖိုးထားပြီး သူတစ်ပါးတွေကိုလည်း ကူညီစောင့်ရှောက်ဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို လှည့်လည်ဟောပြောနေတဲ့သူ ဖြစ်နေပါပြီ။ “မင်းဟာ တန်ဖိုးရှိတယ်။ မင်းနဲ့တူသော အခြားတစ်ယောက်ဆိုတာ မရှိဘူး။ အဲဒါကြောင့် မင်းကိုမင်း တန်ဖိုးထားရမယ်။ မင်းကိုမင်း ပြန်လည်ရုန်းထဖို့ အခွင့်အရေးပေးရမယ် ပြီးတဲ့အခါ အခြားသူတွေရဲ့ဘဝတွေ ထူမတ်လာနိုင်ဖို့လဲ ကူညီရမယ်” ဆိုတဲ့ သူ့ပြောခဲ့သောစကားကို နစ်ခ်ဟာ အပြောသက်သက်မဟုတ် အလုပ်နဲ့ သက်သေပြလျက် ရှိနေပါပြီ။ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေ မပြည့်မစုံနဲ့ မွေးဖွားလာခဲ့ပေမယ့် နစ်ခ်ဟာ သိပ်ကိုချစ်စရာကောင်းပြီး မိသားစုလိုရော၊ မိတ်ဆွေလိုရော၊ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေလိုပါ အနားမှာ အမြဲတမ်းရှိနေပြီး အားပေးခဲ့တဲ့ မိဘနှစ်ပါးနဲ့ ညီအစ်ကို မောင်

နစ်ခ်ဗိုရီချစ်ပ် မိသားစုနှင့် ၎င်းရေသားသောစာအုပ်မျက်နှာပိုင်း

နစ်နီရီရစ်နီသားစုပေါင်းပွဲတွင်တွေ့ရစဉ်။

နမ့်နစ်ယောက်ကို ရရှိခဲ့တာဟာလည်း ကံကြမ္မာရဲ့ဆုလာဒ်တစ်ခုပါပဲ။ နစ်နီဟာ ကိုယ့်ဒုက္ခတွေကို တသသလုပ်ပြီး စိတ်ဓာတ်ကျနေခြင်းနဲ့ ဘဝကိုမကုန်ဆုံးခဲ့ပါဘူး။ ဘဝရဲ့ဆိုးကွက်တွေကိုချည်း တွေးတောဝမ်းနည်းမနေဘဲ ဘဝရဲ့ကောင်းကွက်လေးတွေကို ရှာဖွေကျေနပ်နိုင်တဲ့စိတ်ရှိခဲ့တာကို သူကတော့ ဘုရားပေးတဲ့ဆုလို့ ဆိုပါတယ်။

“အတက်အကျတွေရှိနေခဲ့တဲ့ ကလေး ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတော့ ကျနော် စိတ်ဓာတ်ကျနေခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျနော် အသက် ၁၈ နှစ်မှာ ကျနော်ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ခြေထောက်တို့နဲ့နဲ့လေးတွေ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီခြေထောက်ငုတ်တို့လေးတွေနဲ့ပဲ စာရိုက်တာ၊ စာရေးတာ၊ ရေကူးတာ စတဲ့အရာတော်တော်များများကို ကျနော် လုပ်နေနိုင်တာလေ။ အဲဒီ မတော်တဆမှု ဖြစ်ပြီးခြင်းမှာပဲ ကျနော်သဘောပေါက်သွားတာက ကျနော် မလုပ်နိုင်တာတွေကို တွေးပြီး ကြေကွဲနေမယ့်အစား ကျနော်လုပ်နိုင်တာတွေကို ပိုအာရုံပြုပြီး ဂရုစိုက်ရမယ် ဆိုတာပါပဲ။”

ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ရောက်ကာတည်းက နစ်နီဟာ ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ် ကိုယ်ရပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ဒီစကားက နစ်နီအတွက်တော့ မှားနေမလားပါပဲ။ သူ့မှာ ခြေထောက်တွေမှ မရှိတာလေ။ တကယ်တမ်းကျတော့ ငါမတ်မတ်ရပ်ရမယ်။ ငါလျှောက်လှမ်းနေဖို့လိုတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကသာ ခြေထောက်တွေထက် ပိုအရေးကြီးတာပါ။ နစ်နီဟာ ကိုယ်တိုင်က ကိုယ်လက်အင်္ဂါချို့တဲ့သူဖြစ်တဲ့အပြင် ခါးသီးတဲ့

လောကဓံတရားတွေကို ခက်ခက်ခဲခဲနဲ့ ရင်ဆိုင်ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရသူဖြစ်တဲ့အတွက် ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ရင့်သန်ခဲ့ပုံရပါတယ်။ ဒုတိယတန်းကျောင်းသားဘဝမှာကတည်းက ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပြီး ကျောင်းသားကောင်စီနဲ့အတူ အလုပ်တွဲလုပ်ရင်း ဒေသတွင်းအလှူအတန်းကိစ္စတွေနဲ့ မသန်စွမ်းဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုတွေအတွက် ရိပ်ငွေရွာဖွေရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ်မှာပဲ သူ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်ဖောင်ဒေးရှင်းလေးကို စတင်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ “ခြေလက်မပါတဲ့ဘဝ - Life Without Limbs” လို့ အမည်ပေးထားတဲ့ သူ့ဖောင်ဒေးရှင်းလေးရဲ့အကြောင်းကို www.life-withoutlimbs.org မှာ အသေးစိတ်သွားရောက်လေ့လာနိုင်ပါတယ်။ ခြေလက်တွေမရှိတဲ့ဘဝ- Life without limbs, အကန့်အသတ်မဲ့- Limitless, ရပ်တန့်မရနိုင်သူ -unstoppable, ခိုင်ခိုင်မာမာရပ် -Stand Strong, သူ့ရဲ့ဘဝလက်တွဲဖော် ကယ်နေနဲ့အတူ တွဲဖက်ရေးသားထားတဲ့ အကန့်အသတ်မဲ့ချစ်ခြင်းမေတ္တာ - Love without limit စတဲ့စာအုပ်တွေကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သလို “လိပ်ပြာဆပ်ကပ် - Butterfly Circus” လို့ အမည်ရတဲ့ ဇာတ်လမ်းတိုမှာလည်း ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသေးတယ်။ လိပ်ပြာဆပ်ကပ်လို့အမည်ရတဲ့ ဆပ်ကပ်အဖွဲ့က လမ်းဘေးကပွဲတစ်ခုမှာ ခြေတွေလက်တွေမပါတဲ့ လူထူးလူဆန်းတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ ပရိတ်သတ်ကို အသုံး

တော်ခံနေတဲ့ဝယ်လ် (နစ်နီ သရုပ်ဆောင်ရတဲ့ဇာတ်ကောင်) ကိုတွေ့ရှိခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ဝယ်လ်ဟာ လိပ်ပြာဆပ်ကပ်နဲ့အတူတကွ လိုက်ပါဖျော်ဖြေဖြစ်တဲ့အကြောင်း ရိုက်ကူးထားတာပါ။ လမ်းဘေးကပွဲတွေမှာတုန်းက ဝယ်လ်ဟာ သူ့ရဲ့ ကိုယ်လက်အင်္ဂါမစုံလင်ခြင်းကိုပဲ အထူးအဆန်းအဖြစ်နဲ့ပြရင်း ပရိတ်သတ်တွေကို အသုံးတော်ခံခဲ့ရပေမယ့် လိပ်ပြာဆပ်ကပ်ထဲကို ရောက်သွားတဲ့အချိန်မှာတော့ အင်္ဂါမစုံပေမယ့် သူလုပ်ဆောင်နေနိုင်တဲ့အရာတွေကို လုပ်ပြရင်းဖျော်ဖြေတင်ဆက်ရတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဝယ်လ်ရဲ့ဘဝဟာ ပိုမိုပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာကောင်းလာခဲ့ပုံကို ဖော်ညွှန်းတင်ဆက်ထားတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားဖြစ်ပါတယ်။ နစ်နီဟာ ခန္ဓာကိုယ်မသန်စွမ်းသူတွေအတွက် ဖျော်လင့်ချက်တွေ ရှင်သန်လာဖို့နဲ့ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ဖို့ကို အာရုံစိုက်ပြီး စိတ်အားတက်ဖွယ်ခံနိုင်စွမ်းတွေကို ကမ္ဘာလှည့်ဟောပြောနေသူလည်း ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာလှည့်ဟောပြောနေတဲ့ နစ်နီရဲ့ဟောပြောမှုတွေကလည်း အခွေတွေထွက်သလို၊ Youtube ကနေတဆင့်လည်း အမြောက်အမြား ပျံ့နှံ့လျက်ရှိနေပါပြီ။ နစ်နီဟာ အသက် ၂၁ နှစ်အရွယ်မှာပဲ ဂရစ်ဖစ်တက္ကသိုလ်ကနေ စီးပွားရေးဘွဲ့ကို စာရင်းကိုင်မေဂျာနယ် ဘဏ္ဍာငွေစီမံခန့်ခွဲရေးမေဂျာတွေနဲ့ ရရှိခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ သူဟာ စိတ်အားမြှင့်ဟောပြောပွဲချသူတစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်း ၆၀ ကျော်က လူသုံးသန်းကျော်ကို ဟောပြောပွဲချပြီး ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ပထမဆုံး ဟောပြောပွဲ အတွေ့အကြုံနဲ့ အဲဒီပွဲက သူ့ကိုရှေ့ဆက်ဖို့ တွန်းအားပေးခဲ့ပုံတွေကို သူက အခုလို ပြန်ပြောင်းပြောပြပါတယ်။

“ကျနော် အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ်မှာ ကျနော်နေတဲ့အထက်တန်းကျောင်းအစောင့်ကြီးက ဘုရားသခင်အပေါ်ထားတဲ့ကျနော်ရဲ့ယုံကြည်မှုနဲ့ အခက်အခဲအတားအဆီးတွေကို ကျနော်ဘယ်လိုကျော်လွှားခဲ့ကယ်ဆိုတာတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဟေးဟေးပြောဖို့ ကျနော်ကို တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ အဲဒီမတိုင်ခင်တုန်းကလူလေးငါးဆယ်ယောက်လောက်

ကို ကျနော် ၁၂ ခါလောက် စကားပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုက အထက်တန်းကျောင်းသား သုံးရာကျော်လောက်ရဲ့ မှာပြောရမှာဆိုတော့ စစချင်း ကျနော် နည်းနည်း စိတ်လှုပ်ရှားနေခဲ့သေးတယ်။ ခူးတွေလည်း တုန်လို့။ ကျနော်စပြောပြီး သုံးမိနစ်လောက်အကြာမှာပဲ မိန်းကလေးတစ်ဝက်လောက်က ငိုကြွတယ်။ ယောက်ျားလေးအများစုကလည်း နားထောင်နေရင်း သူတို့စိတ်ကို သူတို့ အနိုင်နိုင်ထိန်းနေကြတယ်။ တစ်ယောက်သော မိန်းကလေးကတော့ ရှိကြီးတင်ကို ငိုကျွေးနေတာနဲ့ အားလုံးရဲ့ အာရုံတွေက သူမဆီရောက်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ သူမက လက်ကိုထောင်လိုက်ပြီး ကျနော်ကိုပြောတယ်။ “ရှင်စကားပြောတာကို နှောင့်ယှက်မိတဲ့အတွက် ကျမတောင်းပန်ပါတယ်။ ကျမတစ်ခု တောင်းဆိုပါရစေ။ ကျမ အခုစင်ပေါ်တက်လာပြီး ရှင့်ကိုပွေ့ဖက်ပါရစေ” တဲ့။ အဲဒီနောက် သူမစင်ပေါ်တက်လာပြီး အားလုံးရဲ့ ရှေ့မှာ ကျနော်ကို ပွေ့ဖက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျနော်နားနားကပ်ပြီး တိုးတိုးလေးပြောတယ် “ကျေးဇူးပါ . . . ကျေးဇူးပါ . . . ကျမ ဘယ်လောက် ချစ်စရာကောင်းပြီး ကျမကို သူတို့ ဘယ်လောက်ချစ်ကြတယ် ဆိုတာကို ဘယ်သူမှ အခုလို မပြောဖူးလို့ပါ” တဲ့။ ကျနော်ရဲ့ ပထမဆုံးအတွေ့အကြုံကပဲ ကျနော်ကို ရှေ့ခရီးတွေဆက်ပြီး ဆက်လက်ဟောပြောဖို့ တွန်းအားပေးခဲ့တယ်။ ကျနော်တို့အားလုံးမှာ မျှော်လင့်ချက်တွေရှိကြဖို့ လိုတယ်။ ကျနော်တို့အားလုံး တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်ချစ်ကြဖို့လိုတယ် ဆိုတာကို ကျနော်နားလည်သဘောပေါက်လာတယ်။

သူကိုယ်တိုင်ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ဘဝ ကိုယ်နှိုက်ကိုက ကလေးတွေ၊ လူငယ်တွေနဲ့ ကိုယ်လက်အင်္ဂါချဲ့တဲ့နေ့ကြည့်တွေအားလုံးအတွက် အားအင် ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။ ခြေနှစ်ဖက်လက်နှစ်ဖက်လုံးမရှိတဲ့ သူတစ်ယောက် သူတို့ရှေ့လာပြီး စိတ်အားတက်ကြွစွာနဲ့ စကားတွေပြောနေခြင်းကိုကပဲ သူတို့တွေအတွက် ဘဝတစ်သက်စာ အားဆေးတစ်ခွက်သောက်လိုက်ရသလိုဖြစ်နေမှာသေချာ

ပါတယ်။ “အိပ်မက်အကြီးကြီးတွေ မက်ကြစမ်းပါမိတ်ဆွေတို့ . . . ဘယ်တော့မှ အနွှမ်းမပေးနဲ့။ ကျနော်တို့တွေ အမှားလုပ်မိတာ ရှိလိမ့်မယ် . . . ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့ကိုယ်တိုင်ကတော့ အမှားအယွင်းတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ ဘဝကို တစ်ရက်ချင်းဆီ ဖြတ်သန်း . . . အကောင်းမြင်စိတ်တွေ၊ ကောင်းမြတ်တဲ့အမြင်တွေ၊ သန့်စင်မွန်မြတ်တဲ့သဘောတရားတွေကို ပွေ့ဖက်လိုက်စမ်းပါ . . . ခင်ဗျားတို့လဲ အရာရာကို ကျော်လွှားနိုင်မှာသေချာပါတယ်” တဲ့။ နှစ်ခံရဲ့ ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံတွေကို အရင်းခံထားတဲ့စကားလုံးတွေကြောင့် အိပ်မက်တွေ ပြန်လည်ရှင်သန်လာခဲ့ကြသူတွေ အများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။ နှစ်ခံနေခဲ့တဲ့စာအုပ်တွေ၊ နှစ်ခံပြောခဲ့တဲ့ဟောပြောပို့ချမှုတွေကြောင့် မျှော်လင့်ချက်တွေအရောင်ပြန်တောက်လာပြီး ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဘဝတွေလည်း အများကြီးပါ။ နှစ်ခံကလည်း ဘဝနာခဲ့ရတဲ့ သူမို့ လူတိုင်းရဲ့ နှလုံးသားတွေထဲအထိ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ပြီး အားလုံးရဲ့ရင်ကို လှုပ်ခါယမ်းသွားအောင် စကားပြောနိုင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ မျှော်လင့်ချက်သေနေတဲ့လူတွေအတွက် မျှော်လင့်ခြင်းမီးစတွေကို လိုက်လံထွန်းညှိပေးဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ နှစ်ခံရဲ့စိတ်အားထက်သန်မှုကို သူ့ရဲ့ ကိုယ်လက်အင်္ဂါချို့တဲ့မှုက မတားဆီးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ “အကြောက်တရားရှိနေခြင်းကသာ ခြေမရှိ၊ လက်မရှိတာထက် ပိုပြီးကြီးမားဆိုးရွားတဲ့ မသန်စွမ်းမှုဖြစ်တယ်” လို့ နှစ်ခံကဆိုပါတယ်။ နှစ်ခံဟာ သူ့ဘဝရဲ့ လက်တွဲဖော်ဖြစ်လာမယ့် ကယ်နေနဲ့ သူ့ရဲ့ ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာပဲ ဆုံတွေ့ခဲ့ပြီး ၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ မှာပဲ သူတို့လက်ထပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ နှစ်ခံက ကယ်နေကို လက်ထပ်ခွင့်တောင်းခဲ့တဲ့ အခိုက်အတန့်လေးဟာ သူတို့နှစ်ယောက်အတွက်တော့ တကယ့်ကို အမှတ်တရပါပဲ။ နှစ်ခံက ကယ်နေကို လက်ထပ်ခွင့်တောင်းတုန်းက လက်ထပ်လက်စွပ်လေးကို သူ့ပါးစပ်မှာ ကိုက်ပြီး ကယ်နေကို စွပ်ပေးခဲ့တာပါ။ အဲဒီနောက် ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ မှာတော့

သူတို့နှစ်ဦးရဲ့ ဘဝလေးထဲကို ဂျိမ်းလို့ခေါ်တဲ့ ချစ်စရာသားငယ်လေးတစ်ဦးဝင်ရောက်လာပြီး မိသားစုလေးဟာ ပိုမိုပြည့်စုံသွားခဲ့ပါတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်တွေ့ဆုံခဲ့ကြပုံ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်ခဲ့ကြပုံနဲ့ အခက်အခဲအတားအဆီးတွေကို အတူတကွ ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ကြပုံတွေကို အသေးစိတ်သိချင်တယ်ဆိုရင်တော့ သူတို့နှစ်ယောက်အတူရေးထားတဲ့ “အကန့်အသတ်မဲ့ချစ်ခြင်းမေတ္တာ - Love Without Limit” ဆိုတဲ့စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်ဖို့ နှစ်ခံက တိုက်တွန်းပါတယ်။ ခြေထောက်တွေမရှိပေမယ့် ရဲရင့်မှုနဲ့ သူလမ်းတွေအများကြီးလျှောက်ခဲ့တယ်။ သူများနည်းတူ မသွားလာနိုင်ပေမယ့် စိတ်အားသတ္တိနဲ့ သူခရီးတွေအများကြီး ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ သန်စွမ်းတဲ့ခြေထောက်တွေ ဘယ်ခရီးကိုမှမရောက်တဲ့အခါ နှစ်ခံကို အားနာသင့်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့ကိုယ်လက်အင်္ဂါတွေ အများကောင်းကျိုးအတွက် ဘာအလုပ်မှ မလုပ်ဖြစ်တဲ့အခါ နှစ်ခံကို အားနာသင့်ပါတယ်။

“အခြေအနေတွေက ဘယ်လောက်ပဲ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာကောင်းနေပါစေ အဲဒီအခြေအနေတွေကို မင်းကျော်လွန်နိုင်ပါတယ်။ ပြောင်းလဲဖို့ ဆုတောင်းနေခြင်းဟာ ဘာကိုမှပြောင်းလဲပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခုပဲ တစ်ခုခုထုလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါ ဒါကသာ အရာရာကိုပြောင်းလဲပစ်နိုင်မှာ”။

ကျနော်တို့ရဲ့ အခက်အခဲတွေ နှစ်ခံလောက် ကြမ်းတမ်းပါ့မလား။ စဉ်းစားကြစေချင်တယ်။ သူလိုလူတောင် အခက်အခဲပေါင်းများစွာကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သေးတာ။ ကျနော်တို့က ဘာလို့စိတ်ဓာတ်တွေ ကျနေမလဲ။ နှစ်ခံပြောသလိုပါပဲ။ စိတ်ဓာတ်ကျနေခြင်းတွေကို ခဏနား တောင်းဆုတွေကို ခဏရပ်ထားပြီး အခုပဲ တစ်ခုခုထုလုပ်လိုက်စမ်းပါ။ အပြောင်းအလဲဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ လက်တစ်ကမ်းမှာ . . .

ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို မြတ်နိုးပါ
ဉာဏ်ပညာကို တန်ဖိုးထားပါ
အနုပညာကို ခံစားတတ်ပါစေ

နေဘုန်းလင်း
၁၇-၀၅-၂၀၁၅

အမေရိကန် ပညာရေးစနစ် (၅)

● ဒေါက်တာ ခင်စောမြင့်

ယခင်လမှအဆက်

ပညာသင်စရိတ်

ပညာသင်စရိတ်တွင် ကျောင်းလခ၊ စာအုပ်စာတမ်းဖိုး၊ နေထိုင်စားသောက်စရိတ်၊ ခရီးသွားလာစရိတ်၊ ကျန်းမာရေးစရိတ် စသည်တို့ပါဝင်သည်။

အမေရိကန်တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်ကျောင်းများတွင် ကျောင်းလခမှာ တက်ရောက်သည့် ကျောင်းအမျိုးအစား (ပြည် နယ်အစိုးရတက္ကသိုလ် (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂလိက တက္ကသိုလ်)၊ အချိန် ပြည့် (သို့မဟုတ်) အချိန်ပိုင်းတက်ရောက်သည့်ကျောင်းသား၊ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင်သည့် ကျောင်းသား(သို့မဟုတ်) အခြား ပြည်နယ်မှ ကျောင်းသား (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံ ခြားကျောင်းသားဖြစ်သည်စသော အချက်များပေါ်တွင်မူတည်၍ များစွာ ကွဲပြားခြားနားသွားနိုင်သည်။

နာမည်ကြီး ပုဂ္ဂလိကတက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်များဖြစ်သည့် Ivy League တွင် ပါဝင်သောတက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်များတွင် ပညာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွက် ကျောင်းလခမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် \$ 40,000 နှင့် College ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားတစ်ဦးအတွက်ပညာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွက် ကျောင်းလခမှာ 2014 - 15 ခုနှစ်တွင် \$ 43,938 ရှိသည်။

သို့ရာတွင် ပြည်နယ်အစိုးရတက္ကသိုလ်များတွင် စာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွက် ကျောင်းလခမှာ \$ 5,000 နှင့် \$7,000 ကြားတွင် သာရှိသည်။ ဥပမာ California State Univer-

sity Long Beach တွင် ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားတစ်ဦးအတွက် တစ်နှစ်ကျောင်း လခမှာ \$ 5,47 ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အဆိုပါကိန်းဂဏန်းများမှာ ကျောင်းလခသက်သာသောဖြစ်သည်။ စာအုပ်ဖိုး၊ နေစရိတ်စားစရိတ်၊ ကျန်းမာရေးစရိတ် စသည်တို့ကို ထည့်ပေါင်းပါက ထို့ထက်မက ကုန်ကျမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမ- Harvard College တွင် ကျောင်းလခ \$ 43,938 တွင် စာအုပ်ဖိုး \$3,643 နှင့် နေစရိတ်စားစရိတ် \$14,699 တို့ကို ထည့်ပေါင်းပါက တစ်နှစ်အတွက် \$ 62,000 ကျော် ကုန်ကျမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ California State University တွင် အချိန်ပြည့်တက်သည့် ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားတစ်ဦးအနေဖြင့် တစ်နှစ်အတွက် ကျောင်းလခ \$ 5,472 အပြင် ကျန်းမာရေးစရိတ်စသော အခြားစရိတ်များကိုပါ ထည့်ပေါင်းပါက တစ်နှစ်လျှင် \$ 6,695 ကုန်ကျမည်ဖြစ်သည်။

ဇယား (၁) တွင် နာမည်ကြီးပုဂ္ဂလိက တက္ကသိုလ်အချို့ ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားများအတွက် တစ်နှစ်ကျောင်းလခများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၁)
ပုဂ္ဂလိက တက္ကသိုလ်အချို့၏ တစ်နှစ်ကျောင်းလခ
(ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသား) 2014-15

တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	ကျောင်းလခ(ဒေါ်လာ)
Harvard College	\$43,938
Yale College	\$45,800
Columbia College	\$48,646
M.I.T	\$44,720

U.S News ၏ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်အရ ထိပ်ဆုံး (15)

ကျောင်းတွင် ပါဝင်သည့် Liberal Arts College အချို့၏ 2014-15 ခုနှစ်အတွက် ကျောင်းလခကို ဇယား (၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား (၂)
နာမည်ကြီး Liberal Arts College အချို့၏
ကျောင်းလခ (2014-15)

Liberal Arts College	ကျောင်းလခ(2014-15)
1. Williams College	\$48,030
2. Wellesley College	\$44,802
3. Pomona College	\$45,500
4. Swathmroe College	\$46,060
5. Carleton College	\$47,736
6. Vassar College	\$45,580

ဇယား (၃) တွင် ပြည်နယ်တက္ကသိုလ်အချို့၏ ပညာသင်နှစ် တစ်နှစ်လျှင် ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားများအတွက် ကျောင်းလခများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၃) ပြည်နယ်တက္ကသိုလ်အချို့၏
တစ်နှစ်အတွက်ကျောင်းလခ
(ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသား 2014-15)

တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	တစ်နှစ်ကျောင်းလခ (ဒေါ်လာ)
ပြည်နယ် အခြားပြည်နယ်	အတွင်း များမှ ကျောင်း

California State University Long Beach

	နေထိုင် ကျောင်း သား	သား
State University of New York	\$6,170	\$ 15,820
Florida State Univer sity	\$6,512	\$ 21,678
North Carolina State University	\$6,179	\$ 18,708
California State University, Long Beach	\$6452	\$ 15,380

အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ တစ်နှစ်အတွက် ပညာသင်စရိတ်တွင် ကျောင်းလခသာမက စာအုပ်ဖိုး၊ နေထိုင်စားသောက်စရိတ်တို့လည်း ပါဝင်ရာ၊ Yale College သို့ကြိုကျောင်းသားတစ်ဦးအတွက် 2014-15 ခု ပညာသင်နှစ်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို အောက်ပါအတိုင်း တွက်ချက် ခန့်မှန်းထားသည်။

ကျောင်းလခ	\$45,800
နေစရိတ်	\$ 7,800
စားစရိတ်	\$ 6,200
စာအုပ်နှင့်အထွေထွေ အသုံးစရိတ်	\$ 3,450
စုစုပေါင်းစရိတ်	63,250

ဇစ်မြစ်။ Admissions, Yale. edu/Faq/What - Current - Tuition - yale

ပြည်နယ်အစိုးရတက္ကသိုလ်တစ်ခုဖြစ်သော Florida State University တွင် သို့ကြိုကျောင်းသားတစ်ဦးအတွက် 2014-15 ပညာသင်နှစ်အတွက် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်ကို အောက်ပါ အတိုင်း ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည်။

	ပြည်နယ်အတွင်း	အခြားပြည်နယ်များမှ
	နေထိုင်သည့် ကျောင်းသား	ကျောင်းသား
ကျောင်းလခ	\$6,512	\$21,678
နေစရိတ်	6,160	6,160
စားစရိတ်	4,048	4,048
စာအုပ်စာ	1,000	1,000
စာတမ်းနှင့် စာရေး ကိရိယာ		
ကျန်းမာရေး အာမခံစရိတ်	1,828	1,828
စုစုပေါင်း	\$19,548	\$34,714

ဇစ်မြစ်။ admission, Fsu.edu/Freshman/Finances/ Costs.Cfm.

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် အဆင့်မြင့်ပညာကို ဆက်လက်ဆည်းပူးရာတွင်၊ ပြည်နယ်များရှိ ဒေသကောလိပ်များတွင် တက်ရောက် သင်ကြားခြင်းမှာ စရိတ်အသက်သာခံစားရသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ၄ နှစ် သင်ယူရသော Bachelor degree ရယူလိုသော ကျောင်းသားတစ်ဦးအနေဖြင့် ဒေသကောလိပ်တွင် (၂) နှစ် တက်ရောက်ပြီး၊ ကျန် (၂) နှစ်ကို တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက်တက် ရောက်ခြင်းမှာ တက္ကသိုလ်တွင် ၄ နှစ်လုံး တက်ရောက်ခြင်းထက် စုစုပေါင်းစရိတ် သက်သာမည်ဖြစ်သည်။ ဒေသကောလိပ်များ၏ ကျောင်းလခမှာ ပုဂ္ဂလိကတက္ကသိုလ်များကို မဆိုထားနှင့်၊ ပြည်နယ် အစိုးရ တက္ကသိုလ်များဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ပင်များစွာ သက်သာ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် ဒေသကောလိပ်များ၏ ကျောင်းလခမှာ ပြည်နယ်ပေါ် မူတည်၍လည်း ကောင်း၊ ပြည်နယ် အတွင်း နေထိုင်သော ဒေသခံ (သို့မဟုတ်) အခြား ပြည်နယ်များမှ လာရောက်တက်သူဟူသော အချက်ပေါ်တွင် မူတည်၍ ကွဲပြား ခြားနားမှုရှိပေသည်။ ဇယား (၄) တွင် ဒေသကောလိပ်အချို့၏ ကျောင်းလခများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား (၄)
ဒေသကောလိပ်အချို့၏ ကျောင်းလခ

ဒေသကောလိပ်	ကျောင်းလခ (၁ ယူနစ်နှုန်း)	ဒေသခံ	ဒေသခံမဟုတ်သူ
၁။ ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်ရှိဒေသ ကောလိပ်များ	\$ 46	\$ 236	
၂။ မြောက်ကယ်ရိုလိုင်းနား ပြည်နယ် Brunswick Community College	\$ 72	\$ 246	
၃။ တက်ဆပ်ပြည်နယ် Dallas Community College District	\$ 97	\$ 153	
၄။ မက်ဆက်ဆူးဆက်ပြည်နယ် Holyoke Community College	\$ 152	\$ 358	
၅။ နယူးဂျာစီပြည်နယ် Bergen Community College	\$ 132	\$ 285	
၆။ တက္ကဆီးယားပြည်နယ်ရှိ ဒေသကောလိပ်များ။	\$ 127	\$ 304	
၇။ Ohio ပြည်နယ် Lakeland Community College	\$ 98	\$ 294	

ဘဝရွှေရေအတွက်တက္ကသိုလ်ပညာသင်ယူရန် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်လာရောက်နေကြသည့် အမေရိကန်လူငယ်များ

အထက်ပါ စာရင်းဇယားများအရ ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်ရှိ ဒေသကောလိပ်တစ်ခုတွင် တက်ရောက်သည့် ကျောင်းသားတစ်ဦးအနေဖြင့် semester တစ်ခုတွင် ၁၂ ယူနစ် ယူလိုပါက ကျောင်းလခမှာ ဒေသခံကျောင်းသားအတွက် \$ 552 (\$46 x 12) ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ဒေသခံမဟုတ်သော ကျောင်းသားမှာမူ \$ 2,832 (\$ 236x12) နှင့် နိုင်ငံခြားသား ကျောင်းသားမှာ \$3,096 (\$258x12) အသီးသီးပေးသွင်းကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဤတွင်ပြည်နယ်ဒေသများ၌ ဒေသခံနှင့်ဒေသခံမဟုတ်သော ကျောင်းသားကို ခွဲခြားရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်အတွင်း၌ နေထိုင်သည့် ကာလ (၁) နှစ်ကျော်သွားသူများကို ဒေသခံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ (၁) နှစ်ထက်လျော့နည်းသူများကို ဒေသခံမဟုတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။

ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၏ ဒေသကောလိပ်တစ်ခုဖြစ်သော East Los Angeles Community College တွင် ကျောင်းလခ အပါအဝင် တစ်နှစ်ပညာသင်စရိတ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည်။

ဇယား (၅)

အသုံးစရိတ်	ဒေါ်လာ
ဒေသခံကျောင်းသားအတွက်	14,199
စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်	
ဒေသခံမဟုတ်သော ကျောင်းသား	19,139
အတွက် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်	
ဒေသခံကျောင်းသားအတွက်	1,219
ကျောင်းလခ	
ဒေသခံမဟုတ်သော ကျောင်းသား	6,159

အတွက် ကျောင်းလခ	
အခြားစရိတ်	2
နေစရိတ်၊ စားစရိတ် (ခန့်မှန်း)	11,268
စာအုပ်စာတမ်း	1,710

Source: [http:// www.collegecalc. org/colleges/ california/ east-los-angeles- college/](http://www.collegecalc.org/colleges/california/east-los-angeles-college/)

ယေဘုယျအားဖြင့် အမေရိကန် တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်များတွင် စာသင်နှစ်တစ်နှစ်ကို Semester ၂ ခု ပိုင်းခြားပါသည်။ ပညာသင်နှစ်မှာ စက်တင်ဘာလတွင်စ၍ ဇွန်လတွင် ဆုံးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပညာသင်နှစ်တစ်နှစ်ကို Fall Semester နှင့် Spring Semester ဟူ၍ ၂ ပိုင်းခွဲခြားလေ့ ရှိပါသည်။ Semester တစ်ခုလျှင် လေးလမှ လေးလခွဲအထိ ကြာပါသည်။ Fall Semester မှာ စက်တင်ဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိဖြစ်ပြီး Spring Semester မှာ ဖေဖော်ဝါရီလမှ မေ၊ ဇွန်လအထိ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ တက္ကသိုလ်များတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ဒီဇင်ဘာ၊ ဇန်နဝါရီ ၂ လကို ယူ၍ Winter Session ကိုလည်းကောင်း၊ နွေရာသီဖြစ်သော ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လတို့တွင် Summer Session ကိုလည်းကောင်း ဖွင့်လှစ်သင်ကြားတတ်ပါသည်။ အများအားဖြင့် Summer Session တွင် ကျောင်းလခ ပိုများလေ့ရှိပါသည်။ အချို့တက္ကသိုလ်များ (ဥပမာ- California State University Los Angeles) တွင် စာသင်နှစ်တစ်နှစ်ကို Quarter အဖြစ်ပိုင်းခြားလေ့ရှိပြီး (Fall Quarter, Winter Quarter နှင့် Spring Quarter) Quarter တစ်ခုလျှင် ၁၀ ပတ်ကြာပါသည်။ အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သော ကျောင်းလခနှင့် ကျောင်းစရိတ်များမှာ Semester နှစ်ခုရှိသော စာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာသင်စရိတ် အထောက်အပံ့ (Financial Aid)

ပညာသင်စရိတ်အထောက်အပံ့မှာ ကျောင်းသားတစ်ဦးချင်းအတွက် ကျောင်းလခ၊ နေစရိတ်၊ စာအုပ်စာတမ်းစသည့် စရိတ်များအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများကပေးသော ငွေကြေးအထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ပညာသင်စရိတ်အထောက်အပံ့ကိုကျောင်းသားများ၏ အရည်အချင်းပေါ်တွင် မူတည်၍လည်းကောင်း၊ လိုအပ်ချက်ပေါ်တွင် မူတည်၍လည်းကောင်းပေးအပ်လေ့ရှိသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် စာရင်းများအရ ပညာသင်ထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်များမှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရတွင် (၉) ခုရှိ၍ ပြည်နယ်အစိုးရများတွင် (၆၀၅) ခုရှိသည်။ ထို့ပြင် ပုဂ္ဂလိကတက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်အားလုံးလိုလိုပင် ကျောင်းသားများ၏ အရည်အချင်းပေါ်တွင်မူတည်၍ ယေဘုယျ ပညာသင်ဆုများလည်း ရှိကြသည်။

အမေရိကန်အစိုးရ၏ အဓိက ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြေးအစီအစဉ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- (၁) Pell Grants
- (၂) Federal Supplemental Educational Opportunity Grants.
- (၃) Federal Work-Study Program
- (၄) Federal Stafford Loans
- (၅) Federal PLUS Loans
- (၆) Federal Perkins Loans
- (၇) State Student Incentive Grants တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ယခင်က ပညာရေးအခွင့်အလမ်း အခြေခံထောက်ပံ့ကြေး (Basic Educational Opportunity Grant) ဟု ခေါ်သော Pell Grant မှာ ပထမဆုံးမရရှိသေးသော ပညာသင်စရိတ်လိုအပ်သည့် ကျောင်းသားများအားပေးသော အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ဤထောက်ပံ့ကြေးကို ဆီးနိတ်အမတ် (ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ) Claiborne Pell ကို အစွဲပြု၍ Pell Grant ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားတစ်ဦးအတွက် ထောက်ပံ့ငွေများတွင် Pell Grant မှာ အခြေခံဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားတစ်ဦးရရှိမည့် Pell Grant ပမာဏကို အခြေခံ၍ အခြားထောက်ပံ့ကြေးများကို ထည့်ပေါင်းသည်။ Pell Grant ကို တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်ပေါင်း (၅,၄၀၀) ကျော်တွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Federal Supplemental Educational Opportunity Grants မှာ ငွေကြေးအလိုအပ်ဆုံး ကျောင်းသားများအတွက်

ဟားပတ်တက္ကသိုလ်၏ ခေတ်မီစာသင်ခန်းတစ်ခုတွင် ကျောင်းသားများ ပညာဆည်းပူးနေစဉ်

ထပ်မံဖြည့်စွက်ပေးငွေဖြစ်သည်။ ဤထောက်ပံ့ကြေးရရှိရန်အတွက် အောက်ပါအချက်များနှင့် ပြည့်စုံရမည်။

- အမေရိကန်နိုင်ငံသား (သို့မဟုတ်) အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော နိုင်ငံသားမဟုတ်သူ
- Bachelor ဘွဲ့မရရှိသေးသူ
- အစိုးရ၏ ကျောင်းစရိတ်အတွက် ချေးငွေကို ဆပ်ရန်မပျက်ကွက်သူ
- Pell Grant ပို၍ ပေးထားခြင်းမရှိသူ
- အစိုးရထံ ထောက်ပံ့ကြေးအတွက် လျှောက်လွှာတင်ထားသူ တစ်နှစ်အတွက် ကျောင်းသားတစ်ဦးလျှင် အများဆုံးရရှိနိုင်သော နောက်ဆက်တွဲ ထောက်ပံ့ကြေးငွေပမာဏမှာ ဒေါ်လာ (၄,၀၀၀) ဖြစ်သည်။

Federal Work Study Program (FWS) မှာ ကျောင်းသားများ ပညာသင်စရိတ်ရရှိစေရန် အချိန်ပိုင်းအလုပ်များတွင် ခန့်ထားသော အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ ဤ FWS အစီအစဉ်ကို တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်ပေါင်း (3,400) ခန့်တွင် ကျင့်သုံးကြ၍ အမှန်တကယ် ပညာသင်စရိတ် လိုအပ်သော ကျောင်းသားများသာ အချိန်ပိုင်းအလုပ်ရရှိစေရန် ကြပ်မတ်ပေးသည်။ ဘွဲ့ကြို ကျောင်းသားများသာမက၊ ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားများပါ ပညာသင်စရိတ်လိုအပ်ပါက FWS အစီအစဉ်အရ အချိန်ပိုင်းအလုပ်များ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ အများအားဖြင့် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ၊ မိမိတို့၏ အဓိကဘာသာနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်ရရှိလေ့ရှိသည်။ ကျောင်းသားအများစုမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ အရေး၊ အဖတ်နှင့် သင်္ချာနည်းပြများ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်၊ ကျောင်းသားသမဂ္ဂနှင့်ကျောင်းရုံးခန်းများတွင်လည်းကောင်း၊ အချိန်ပိုင်းအလုပ်လုပ်ကြပြီး၊ မိမိတို့ ကျောင်းစရိတ်ကို ရှာကြသည်။

Stafford ချေးငွေမှာ အသိအမှတ်ပြု တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်များတွင် တက်ရောက်သင်ကြားကြပြီး သတ်မှတ်ထားသော အချက်များနှင့် ပြည့်စုံသည့် ကျောင်းသားများသို့ ထုတ်ချေးငွေ ဖြစ်သည်။ ယခင်က ဤချေးငွေကို Federal Guaranteed Student Loan Program ဟုခေါ်ပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစ၍ အဆင့်မြင့်ပညာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ် Robert Stafford (ဒီပတ်စလစ်ကန်ပါတီ) အား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် Stafford Loan ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ ဤအစီအစဉ်အရ ပညာသင်စရိတ်အတွက် ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်များက ထုတ်ချေးထားသော ငွေကို ကျောင်းသားက ပြန်မဆပ်ပါက အစိုးရက ပြန်ဆပ်ပါမည်ဟု အာမခံချက်ပေးထားသည်။ ဤကဲ့သို့ အစိုးရ၏ အာမခံချက်ရှိ၍ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ချေးငွေအပေါ် ယူသော အတိုးနှုန်းမှာ သက်သာသည်။ ဤချေးငွေကို အချိန်ပြည့် (သို့မဟုတ်) အချိန်ပိုင်းတက်နေသရွေ့ ပြန်ဆပ်ရန်မလိုပေ။ ကျောင်းပြီးသွားသောအခါ (သို့မဟုတ်) ကျောင်းနုတ်ထွက်သွားသောအခါ (သို့မဟုတ်) ၆ ယူနစ်ထက်လျော့၍ ယူသော အခါမှ ပြန်၍ဆပ်ရသည်။ ဤတွင်လည်း စောင့်ဆိုင်းချိန် ၆ လပေးထားပြီး၊ ၆ လကျော်မှသာ လစဉ်အရစ်ကျပြန်ဆပ်ရသည်။

Stafford ချေးငွေမှာ အစိုးရကပံ့ပိုးသောချေးငွေ (Subsidized Loan) နှင့် အစိုးရက မပံ့ပိုးသောချေးငွေ (Unsubsidized Loan) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ အစိုးရက ပံ့ပိုးသော ချေးငွေမှာ ကျောင်းတက်နေစဉ်နှင့် ကျောင်းထွက်ပြီး (၆) လအကြာအထိ ကျသင့်သော အတိုးငွေကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရက ဖေးသည်။ အစိုးရက မပံ့ပိုးသောချေးငွေအတွက် ကျောင်းသားက အတိုးအားလုံးကို ပေးရသည်။ ကျောင်းတက်နေစဉ်အတွင်း အတိုးပေးရန် မလိုသော်လည်း၊ ထိုကာလအတွက် ကျသင့်သည့်အတိုးများကို မူလချေးငွေတွင် အရင်းအဖြစ် ထည့်ပေါင်းသည်။ ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားများအတွက် အစိုးရကပံ့ပိုးသော ချေးငွေအပေါ် ယူသော နှစ်စဉ်အတိုးနှုန်းမှာ (၃.၄%) ဖြစ်ပြီး၊ အစိုးရကပံ့ပိုးခြင်းမပြုသော ချေးငွေအတွက်ပေးရသော နှစ်စဉ်အတိုးနှုန်းမှာ(၆.၈%) ဖြစ်သည်။

PLUS ချေးငွေမှာ ကျောင်းသားမိဘများအား ထုတ်ချေးငွေဖြစ်သည်။ ဤချေးငွေရရှိရန်အတွက် ကျောင်းသားများမှာ အနည်းဆုံး အချိန်ပိုင်းတက်ရောက်သည့် ကျောင်းသားသော်လည်းကောင်း၊ ဘွဲ့လွန် (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း တက္ကသိုလ်များတွင် တက်ရောက်နေသူများသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ရမည်။

PLUS ချေးငွေအတွက် ပေးရသော နှစ်စဉ်အတိုးနှုန်းမှာ (၇.၉%) ဖြစ်သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပညာသင်စရိတ် ပံ့ပိုးမှုများကို GRANTS နှင့် LOANS ဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားနိုင်ရာ၊ GRANTS မှာ ပြန်ဆပ်ရန်မလိုဘဲ LOANS ကိုသာ ပြန်လည်၍ အရစ်ကျပေးဆပ်ရသည်။

ကျောင်းသားများ အဆင့်မြင့်ပညာသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စု အစိုးရက ပံ့ပိုးကူညီမှု အကျိုးမျိုးပေးသည့်အပြင်၊ ပြည်နယ်အစိုးရများကလည်း Grants, Work Study Programs, ကျောင်းလခကင်းလွှတ်ခွင့်၊ စကောလာရှစ်စသည့်အစီအစဉ်အမျိုးမျိုးဖြင့်ပညာသင်စရိတ်အတွက်ပံ့ပိုးကူညီကြသည်။ ကျောင်းသားများအနေဖြင့် မိမိတို့ရရှိသော ငွေကြေးအကူအညီများထက် ပို၍ လိုအပ်ပါက ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှ ချေးငွေယူနိုင်သည်။ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက ယူသော အတိုးနှုန်းမှာမူ အစိုးရကယူသောအတိုးနှုန်းထက် မြင့်မားသည်။

တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်များတွင် ပညာသင်ကြားနေသောကျောင်းသားများနှင့် ၎င်းတို့၏မိဘများအား ပံ့ပိုးကူညီမှု တစ်ရပ်အဖြစ် အခွန်သက်သာခွင့်/အစီအစဉ်များလည်းရှိသည်။ ထိုအစီအစဉ်များမှာ The American Opportunity Tax Credit နှင့် The Lifetime Learning Tax Credit တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအစီအစဉ်များအရ ကျောင်းသားသော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသားမိဘသော်လည်းကောင်း၊ တစ်နှစ်အတွက် အခွန်ထမ်းဆောင်ရမည့် ဝင်ငွေပမာဏမှ ထိုနှစ်အတွက် ပေးသွင်းထားသည့် ကျောင်းလခနှင့် အခြားပညာသင်ကြားရေးနှင့် ပတ်သက်သည့်စရိတ်များကို နုတ်ခွင့်ပြုသဖြင့် အခွန် စည်းကြပ်ရမည့် ဝင်ငွေပမာဏ လျော့နည်းသွားသဖြင့် ထမ်းဆောင်ရမည့်အခွန် ပမာဏလည်း လျော့သွားသည်။

ကျောင်းသားများအနေဖြင့် ပညာသင်ထောက်ပံ့စရိတ်ရရှိရန်အတွက် အဓိကဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်မှာ အခမဲ့ လျှောက်ထားနိုင်သော ပြည်ထောင်စု ကျောင်းသားအထောက်အပံ့ လျှောက်လွှာ (Free Application for Federal Student Aid-FAFSA) ကိုဖြည့်စွက်၍ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ရန်ဖြစ်သည်။ FAFSA ကိုအစောဆုံးဇန်နဝါရီ (၁) ရက်နေ့တွင် internet မှ လည်းကောင်း၊ စာတိုက်မှလည်းကောင်း ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့နိုင်သည်။ ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြေးအစီအစဉ်အများစုမှာ ဦးသူနယ်အရ

ပညာသင်စရိတ်အထောက်အပံ့မှာ
ကျောင်းသားတစ်ဦးချင်းအတွက်
ကျောင်းလခ၊ နေစရိတ်၊
စာအုပ်စာ
တမ်းစသည်စရိတ်များအတွက်
ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့်
ပြည်နယ်အစိုးရများက
ပေးသောငွေကြေး
အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။
ပညာသင်စရိတ် အထောက်
အပံ့ကိုကျောင်းသားများ၏
အရည်အချင်းပေါ်တွင် . . .

ခွဲဝေပေးသောကြောင့်လျှောက်လွှာကိုစောစောတင်နိုင်လေကောင်းလေဖြစ်သည်။

အစိုးရ၏ ပညာရေးထောက်ပံ့စရိတ်များနှင့် ဆေးငွေများအပြင်၊ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်နှင့် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများက ချီးမြှင့်သောပညာသင်ဆုများအပြားလည်း ရှိသေးသည်။ ထိုပညာသင်ဆုများမှာ ကျောင်းသားများ၏ ထူးချွန်မှုပေါ်တွင် မူတည်၍ ချီးမြှင့်သောဆုများဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများ၏ SAT (သို့မဟုတ်) ACT ရမှတ်များပေါ်တွင်မူတည်၍လည်းကောင်း၊ ခေါင်းဆောင်မှုအရည်အသွေး၊ အားကစားထူးချွန်မှု၊ အခြားထူးချွန်မှုများစသည်တို့ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ပေးသောဆုများဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားကျောင်းသားများအနေဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရထံမှ ပညာသင်စရိတ် အထောက်အပံ့မရရှိသော်လည်း တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်အများစုမှာ ၎င်းတို့ကျောင်းတွင် တက်ရောက်သည့် နိုင်ငံခြားကျောင်းသားများအတွက် ပညာသင်စရိတ်များ ထောက်ပံ့ကြသည်။

ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ပညာသင်စရိတ် ထောက်ပံ့ကြေး အစီအစဉ်များ

ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် အစိုးရ၏ Student Aid Commission မှ တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်ကျောင်းသားများအတွက် ပညာသင်စရိတ် ပံ့ပိုးပေးသော အဓိကအစီအစဉ်များမှာ Cal Grant A, Cal Grant B နှင့် Cal Grant C အစီအစဉ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဤထောက်ပံ့ကြေးများမှာ ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် အတွင်း နေထိုင်သူများအတွက်သာဖြစ်သည်။

Cal Grant A မှာ ပြည်နယ်နှင့် ပုဂ္ဂလိက တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်များ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကောလိပ်များတွင် ပညာသင်ကြားနေသူများအတွက် ကျောင်းလခစရိတ်ထောက်ပံ့ ကူညီပေးသော အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ University of California နှင့် California State University တက်ရောက်သူများအတွက် ကျောင်းလခ အားလုံးနီးပါးကို ဤအစီအစဉ်အရ ပံ့ပိုးပေးသည်။ ဤထောက်ပံ့ကြေးကို ရရှိရန်အတွက် တက်ရောက်သည့်သင်တန်းမှာ အနည်းဆုံးပညာသင်နှစ် (၂) နှစ်ကြာသော သင်တန်းမျိုးဖြစ်ရမည်။

Cal Grant A ကို Entitlement နှင့် Competitive ဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားထားသည်။ Cal Grant A Entitlement ကို သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော ကျောင်းသားများအားလုံးကို ထောက်ပံ့ကြေးပေးသည်။ စည်းကမ်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပျမ်းမျှ GPA အနည်းဆုံး ၃. ၀ ရှိရမည်။
 - အထက်တန်းကျောင်းအောင်သည့်နှစ် (သို့မဟုတ်) နောက်တစ်နှစ် မတ်လ (၂) ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ လျှောက်ရမည်။
- ကျောင်းသားတစ်ဦးလျှင် Cal Grant A အရ ရရှိသော ကျောင်းလခ ထောက်ပံ့ကြေးများမှာ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်ပေါ်

တွင် မူတည်၍ အောက်ပါအတိုင်း ကွဲပြားသွားသည်။

ဇယား (၆)

Cal Grant A အရ ကျောင်းသားတစ်ဦးအတွက် ကျောင်းလခထောက်ပံ့ကြေး (2014-15 ပညာသင်နှစ်)

တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်	ကျောင်းလခ
	ထောက်ပံ့ကြေး
	(ဒေါ်လာ)
University of California	12,192
California State University	5,472
WASC အသိအမှတ်ပြု ပုဂ္ဂလိက	8,056
ကောလိပ်များ	
WASC အသိအမှတ်မပြုသော	4,000
ပုဂ္ဂလိက	
ကောလိပ်များ	
ဇစ်မြစ်။ ။ California Student Aid Commission.	

Cal Grant A Entitlement အရ ထောက်ပံ့ကြေး မရရှိသူများမှာ Cal Grant A and B Competitive Awards များအတွက် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ Entitlement Awards နှင့် Competitive Awards များ၏ ခြားနားချက်မှာ Entitlement Awards မှာ စည်းကမ်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါက ရရှိရန်သေချာပြီး၊ Competitive Awards မှာ စည်းကမ်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော်လည်း ရရှိရန်မသေချာပေ။ ထောက်ပံ့ကြေးနှစ်မျိုးလုံးအတွက် ရရှိသော ငွေကြေးပမာဏမှာမူ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

နှစ်စဉ်ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်အစိုးရက Cal Grant Competitive Awards ပေါင်း (၂၂၅၀၀) ချီးမြှင့်ရာ၊ ၎င်းတို့အနက် (၁၁,၂၅၀) မှာ Cal Grant Entitlement Award မရရှိသော်လည်း စည်းကမ်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြီး သက်ဆိုင်ရာနှစ်၏ မတ်လ (၂) ရက်ကို နောက်ဆုံးထား၍ လျှောက်ထားသူများအတွက်ဖြစ်သည်။ ကျန်သည့် ဆုပေါင်း (၁၁,၂၅၀) ကို စည်းကမ်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြီးသက်ဆိုင်ရာနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂) ရက်ကို နောက်ဆုံးထား၍လျှောက်ထားကြသော ကယ်လီဖိုးနီးယားဒေသကောလိပ်များရှိကျောင်းသားများ အတွက်ဖြစ်သည်။

ကယ်လီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်အတွင်းရှိ နှစ်နှစ်သင်ဒေသကောလိပ်များ၌ တက်ရောက်ပြီး၊ လေးနှစ်တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်များသို့ ရွှေ့ပြောင်းတက်ရောက်သည့် ကျောင်းသားများမှာ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ပါက လေးနှစ်သင်တက္ကသိုလ် (သို့မဟုတ်) ကောလိပ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသည့်အခါ Cal Grant အရ ကျောင်းလခ ထောက်ပံ့ကြေးရရှိသည်။ သတ်မှတ်ချက်များမှာ-

- ဒေသကောလိပ်၌ GPA 2.4 ရရှိရမည်။
- ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်ရှိ အထက်တန်းကျောင်းတစ်ခုခု

မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လ (၃၀) နောက်ပိုင်း အောင်မြင်သူ ဖြစ်ရမည်။

- အထက်တန်းကျောင်းအောင်သည့် အချိန်တွင် ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်သားဖြစ်ရမည်။

- Cal Grant ရရှိမည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာ (၃၁) ရက်နေ့တွင် (၂၈) နှစ်ထက် မကြီးသူ ဖြစ်ရမည်။

Cal Grant B မှာ ဝင်ငွေနည်းသော မိသားစုများမှ ကျောင်းသားများအတွက် ကျောင်းလခနှင့်နေထိုင် စားသောက်စရိတ်အတွက် ထောက်ပံ့ကြေးဖြစ်သည်။ ပထမနှစ် ကျောင်းသားအများစုအတွက် ထောက်ပံ့ကြေးမှာ စာအုပ်စာတမ်းနှင့် နေထိုင်စားသောက်စရိတ်အတွက်ဖြစ်ပြီး ပထမနှစ်ပြီးသွားသော ကျောင်းသားများအတွက် ထောက်ပံ့ကြေးတွင် အဆိုပါစရိတ်များအပြင်၊ ကျောင်းလခအတွက် ထောက်ပံ့ကြေးလည်း ပါဝင်သည်။

Cal Grant B ကိုလည်း Cal Grant A တဲ့သို့ပင် Entitlement နှင့် Competitive ဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားထားသည်။ ထို့ပြင် Community College များမှ လေးနှစ်သင် တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်များသို့ ရွှေ့ပြောင်းသင်ကြားမည့် ကျောင်းသားများအတွက်လည်း Cal Grant B ထောက်ပံ့ကြေးများရှိသည်။

သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီ၍၊ အထက်တန်းကျောင်း၌ G.P.A.(2.0) ရရှိပြီး၊ အထက်တန်းကျောင်းအောင်သည့်နှစ် (သို့မဟုတ်) နောက်တစ်နှစ်မတ်လ (၂) ရက်ကို နောက်ဆုံးထား၍ လျှောက်ထားသူများအတွက် Cal Grant B ထောက်ပံ့ကြေးရရှိရန် သေချာသည်။ Cal Grant B Entitlement အရ ကျောင်းသားတစ်ဦးလျှင် ပထမနှစ်၌ စာအုပ်စာတမ်းနှင့် နေထိုင်စားသောက်စရိတ်အတွက် \$ 1,473 ပေးသည်။ ဒုတိယနှစ်မှစ၍ California State University နှင့် University of California တို့အပြင်၊ ထောက်ပံ့ကြေး အစီအစဉ်တွင် အကျုံးဝင်သော ပုဂ္ဂလိက ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်များနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကောလိပ်များတွင် တက်ရောက်သင်ကြားသည့် Cal Grant B Entitlement ထောက်ပံ့ကြေးရရှိသော ကျောင်းသားများအတွက် ကျောင်းလခ ထောက်ပံ့ကြေးလည်းပေးသည်။

Cal Grant C ထောက်ပံ့ကြေးကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

လုပ်ငန်းများ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ သင်တန်းများကို တက်ရောက်သူများကို ပေးသည်။ ဤအစီအစဉ်အရ စာအုပ်စာတမ်းနှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကိရိယာတန်ဆာပလာများ ဝယ်ယူရန် ကျောင်းသားတစ်ဦးလျှင် အများဆုံး (\$ 547) အထိလည်းကောင်း၊ ကျောင်းလခပါသည့် ပေါင်းလျှင် အများဆုံး (\$ 2,462) အထိလည်းကောင်း၊ ထောက်ပံ့ကြေးပေးသည်။ အကယ်၍ Community College များတွင် တက်ရောက်ပါက၊ Cal Grant ထောက်ပံ့ကြေးရရှိလျှင် ကျောင်းလခပေးရန် မလိုပေ။ Cal Grant C ထောက်ပံ့ကြေးမှာ အများဆုံး နှစ်နှစ်အတွက်ပေးသည်။ Cal Grant C ရရှိရန်အတွက် Community College (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်ကျောင်း (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂလိက ကောလိပ်တစ်ခုခုတွင် အနည်းဆုံး (၄) လကြာမြင့်သည့် သင်တန်းမျိုးတွင် တက်ရောက်သင်ကြားသူ ဖြစ်ရမည်။ Cal Grant C ရရှိရန်အတွက် G.P.A တင်ပြရန် မလိုသော်လည်း G.P.A တင်ပြပါက ထောက်ပံ့ကြေးရရှိရန်အတွက် အခွင့်အရေး ပိုကောင်းပေသည်။

Cal Grant C အစီအစဉ်အရ နည်းပညာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားထားသည်။

BURMESE CLASSIC

- (၁) မော်တော်ယာဉ်စက်ပြင်သင်တန်း
- (၂) လက်သမားသင်တန်း
- (၃) တွန်ပျူတာ အထူးကျွမ်းကျင်သူသင်တန်း
- (၄) တွန်ပျူတာ အထောက်အကူပြုသင်တန်း
- (၅) စားဖို့မှူး၊ စားသောက်ဆိုင်သင်တန်း
- (၆) မီးသတ်သင်တန်း
- (၇) ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်မှု နည်းပြသင်တန်း
- (၈) လိုင်စင်ရ သူနာပြုသင်တန်း
- (၉) ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းအတွင်းရေးမှူးသင်တန်း
- (၁၀) ဥပဒေအကျိုးဆောင် လက်ထောက်သင်တန်း
- (၁၁) ရဲနှင့်ရဲအရာရှိသင်တန်း
- (၁၂) မူကြိုဆရာ၊ ဆရာမ သင်တန်း
- (၁၃) မှတ်ပုံတင်သူနာပြုသင်တန်း။

ဒေါက်တာခင်စောမြိမ်း

သင်္ချာမူများ

သူတို့ပျော်ပါလေစနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ

ညိုနင်းအိမ်

တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

လင်းလွန်းခင်စာပေ - တိုက် (D)၊ ပထမထပ် (လယ်)၊ လိပ်ကန်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့

ဖုန်း ၀၉ ၂၂၀ ၁၇၃၀၊ ၀၉- ၂၅၄ ၅၅၀၈၆၃

ညိုမြသို့ လွမ်းသူတို့ရဲ့ပွဲ

■ လူထုဒေါ်အမာ

ရော့တီ
မြစ်ရေကျသွားလို့
တောင်သမန်အင်းရေဟာ
လျော့သွားပြီ။
မယ်ဇင်ပင်တန်းက
အင်း ရေဆုတ်သွားပြီး
ဖြစ်လေတော့
မယ်ဇင်ပင်ရိပ်တွေမှာ
ညိုမြတစ် ယောက်
လမ်းလျှောက်ရင်းလွမ်းသူတို့ပွဲ
ဒီစကားဝိုင်းကို
ချောင်းမြောင်းလို့
နားထောင်နေလေ
မလား...

(ဝဲ မှ ယာ) လူထုဦးလှ၊ ဖေါက်တာသန်းထွန်း၊ ဆရာတော် ရွှေကိုင်းသာ၊ ဦးညိုမြ၊ လူထုဒေါ်အမာ

ဒီစာအုပ်ကလေး တွေ့ရတော့ ကိုညိုမြနဲ့ ပြန်တွေ့ရသလိုပဲ။

ကိုညိုမြဆုံးတုန်းက ဘယ်သူ့နာမည်နဲ့ ကြော်ငြာတည်ရမလဲမသိလို့ အသုဘရှင်မပါတဲ့ နာရေးကြော်ငြာအဖြစ်တစ်ရက်ထွက် ပေါ်လာလိုက်သေးတယ်။ သူ့သေလို့ တစ်နှစ်ကြာတဲ့ အခါတော့ အမရပူရ၊ တောင်သမန်အင်းစောင်းကမယ်ဇင်ပင်ရိပ်မှာ သူ့ကို လွမ်းကြတဲ့ စာပေနယ်၊ သတင်းစာနယ်က ရေးဖော် ၅၀ လောက် စုဝေးပြီး သူ့အကြောင်းကို လွမ်းစကား ပြောနေကြပါရောလား။

ရတနာဂူပွဲကာလရောက်လာပြီလားဆိုမှဖြင့် မမျှော်ရဘူး ကိုညိုမြတစ်ယောက် ဒေါက်ခနဲ ပေါက်လာနေကျ။ လာပြီဆိုရင်လည်း ကိုပညာ(အမရပူရ)ရဲ့ ကျောင်းသမီး ကလေးမှာစတည်းချနေကျ။ ဒါကြောင့် ကိုပညာက သူတကာကို အချိန်တန်တော့ သတိရ ရှာတယ်။ နို့ပေမဲ့ ဒီနှစ်တော့ ကိုညိုမြမလာတော့ဘူး လေ။ ဒါကြောင့် ၅. ၁၀. ၈၆ နေ့ကတော့ 'သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာအိုးဝေဦးညိုမြ ကွယ်လွန်ခြင်းတစ်နှစ်ပြည့်' အမှတ်တရစကားဝိုင်းကလေးလုပ်ချင်တယ်။ မနက် ၁၀ နာရီမှာ ဦးညိုမြ ကြိုက်တဲ့ ဝက်သားဟင်းလေးချက်နဲ့ မနက်စာကျွေးပါမယ်။ တောင်လေးလုံးကျောင်းကို ကြွကြွပါလို့ ဖိတ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ မန္တလေးကစာပေနယ်ကလူတွေသွားကြတယ်။ တောင်လေးလုံးကို ရောက် တော့ မန္တလေးကတွင်မတဘူး။ ကျောက်မဲတ၊ ရန်ကုန်က ကြားလို့ ကြွ လို့လာကြတဲ့စာပေ ရေးဖော်တွေလည်းတွေ့ရတယ်လေ။ အဲဒီတွေ့ဆုံပွဲမှာ ဥတ္တရသွင်ပြင်စာအုပ်ဆိုင်က

ကိုညိုမြရဲ့ ငယ်လက်ရာကလေးဖြစ်တဲ့ “နန်းကြာ ညို” ကလေးကို လက်ရေးလေးနဲ့ကူးပြီးစာအုပ်ကလေး ပြန်ရိုက်ပြီး လာတဲ့နည်းသည့် တွေကို တစ်ယောက်တစ်အုပ် ကမ်းပါတယ်။ နန်း ကြာညိုက ၃ လက်မ တစ်မတ်၊ ၄ လက်မအရွယ်၊ ၁၂ မျက်နှာ စာအုပ်ကလေး အဖြစ်နဲ့ ပြန်တွေ့ရတာပါ။ အဖုံးလေးကလည်း မူလအဖုံးကို ပန်းချီညီညီက ပြန်ကူးပေးသတဲ့။ ကျောက်တုံးလေးပေါ်က စုံတွဲပုံ ကလေးနဲ့ ဒီစာအုပ်ကလေး တွေ့ရတော့ကိုညိုမြရဲ့ ပြန်တွေ့ရသ လို့ပဲ။ သမီးရည်းစား စာရေးရာမှာ ပျင်းသုတ်အတွက် ကွက်လပ်မှာ နာမည်ထည့်ရေးပြီးပို့ချင်သူထံပို့ဖို့ ဒီစာအုပ်ကလေးသူက ဖန်တီးတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ‘ကျားဘက်လိုက်တော့ ကြိုက်ဖက်ပါ တယ်’ ဆိုတာ အဲဒီအထဲမှာ ကိုညိုမြ စသုံးတဲ့ စကား လုံးပေါ့။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်လောက်ကတစ်အုပ် ၂ ပြားနဲ့ ရောင်းသလို သူက လုပ်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံလည်းရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီပိုက်ဆံမရတဲ့ ဒဏ်ကို ဦးလှရဲ့ကြီးပွားရေးကဝိုင်းဝန်းမှုတခံလိုက် ရတယ်ထင်ပါ တယ်။

ဒီပွဲဟာ ကိုပညာ ရွတ်တရက် စီစဉ်တဲ့ ပွဲပါ။ နို့ပေမဲ့ ရွတ် တရက်သာ ဖြစ်တယ်။ “အလွမ်းပြေ အိုးဝေ” ဆိုတဲ့ ကျောက်သင် ပုန်းမှာ ပြုန်းစားပေါ်လာတဲ့ ကိုညိုမြကို အောက်မေ့တသတဲ့ ကဗျာတိုရှည် ဆယ့်လေးငါးပုဒ်တွေ့လိုက်ရတော့၊ အံ့ဩမိတယ်။ ကဗျာတွေ ကြားထဲမှာ “မောင်သူမနဲ့ ရွှေလက်ရာ” ဆိုတဲ့ ခေါင်း နဲ့မောင်သူမနအကဆေးဟာ ဦးညိုမြရဲ့ဉာဏ်ကိုဖော်ပြတဲ့လက်ရာ ပဲ။

စာဖတ်သူတစ်ဦး ဆိုတာလည်း ပါလေရဲ့။

ကိုပညာက ရောက်လာတဲ့ ရေးဖော်တွေကို ငှက်ပျောဖက် ခင်းပြီး ဝက်သားဟင်းလေး၊ ကုလားပဲဟင်း၊ ဟင်းချိုဟင်း၊ ပုစွန် ခြောက်နဲ့ ငါးပိနဲ့ ငရုတ်သီးနဲ့ ကြော်တဲ့ ငါးပိကြော်၊ ကြက်ဥဆီပြန် ဟင်းနဲ့ ထမင်းကျွေးပါတယ်။ ၁၀ နာရီခွဲလောက်မှာ အောင်ခြင်း ၈ ပါး ဘုရားဝိုင်းထဲ အာရုံခံအုတ်ဇရပ်မှာ စကားဝိုင်းစပါတယ်။ ဒီအုတ်ဇရပ်ဟာ တောင်လေးလုံးအတွက် အကောင်းဆုံး စုဝေး ရာခန်းမကြီးပါပဲ။ ဒီနေ့က အညာမှာ ရွာတဲ့မိုးအဖြစ်နဲ့ မိုးတစ်မိနစ်မှ ရွာလျက်ပါ။ ဒါကြောင့်သာပဲ ဦးပညာရဲ့ ထမင်းနဲ့ ဟင်းဟာ လောက်လောက်ငငဖြစ်ပြီး ချိန်းတဲ့အချိန်မှာ စကားဝိုင်း စတင် နိုင်တာဖြစ်ပါတယ်။ မဟုတ်ရင် ဒီထက်လူစုံ လူများမှာမို့ ထမင်း တွေ၊ ဟင်းတွေ ထပ်ချက်ရလို့ နောက်ကျမှ စရမယ့် သဘောရှိပါ တယ်။

ဦးပညာက သဘာပတိမိန့်ခွန်း ပြောတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်မကို ပြောပါဦးဆိုလို့ ကိုညိုမြအမှတ်တရ တွေ့ဆုံပွဲကလေး ဦးပညာက အခုလိုလုပ်ဖော်ရတာကို ကျေးဇူးတင်ရတဲ့အကြောင်း၊ ကိုညိုမြဟာ သူ့အနေနဲ့ တစ်ကိုယ်ရေချမ်းသာမှုကို ရှာမယ်ပါဆိုရင် သူ့အဝန်းအဝိုင်းနဲ့ သူ့နဲ့က အပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်းတွေဖြစ်ခဲ့ သမို့ ဖြစ်နိုင်တာ ရနိုင်တာ သေချာလှကြောင်း၊ နို့ပေမဲ့ တစိုက် မတ်မတ် စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာဝန်ကြွယ်ထဲမှာ ဒီမိုကရေစီ နဲ့ လိုက်တမ်းပြေးတမ်း ကစားလို့သာ နေခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုညိုမြ

တစ်သက်လုံး ဆင်းရဲကြောင်း၊ ကိုညိုမြ ရေတိမ်ကိုမလျှောက်ဘဲ ရေနက်ကို ရွေးလျှောက်တဲ့ တစ်သက်တာလုံး အပြုအမူကို ချီးကျူး လေးစားမိကြောင်းများ ပြောမိပါတယ်။ ရွှေနှစ်ခါလည်း ဦးပညာ ခယ် ဒီပွဲမျိုးဖြစ်အောင် လုပ်ပါဦးလို့လည်း တောင်းပန်မိတယ်။

ကျော်ဇောနိုင်ကတော့ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းမှာ အမေရိကန် တက္ကသိုလ်တစ်ခုက သတင်းစာပညာဘွဲ့ကို ရရှိဆွတ်ခူးဖူးသူ ဦးညို မြတစ်ယောက်သာပဲ ရှိတယ်။ ဦးညိုမြရဲ့ ကုန်းဘောင် ရှာပုံတော် ဟာ သူ့ရဲ့အကောင်းဆုံးလက်ရာဖြစ်ပြီး သတင်းစာဆရာတစ် ယောက်ရဲ့ သာမန်လူတွေ သမိုင်းဖတ်စေဖို့ အကောင်းဆုံးလုပ် ဆောင်ချက် ဖြစ်ပါတယ်လို့ ချီးကျူးပြောဆိုသွားပါတယ်။ ချင်းတွင်း ချစ်သွေးကတော့ Invictus ကဗျာဘာသာပြန် အနိုင်မခံကို မူရင်း နဲ့ ဘာသာပြန်တစ်ကြောင်းစီ ယှဉ်ဖတ်ပြပြီး ကိုညိုမြရဲ့ ပြောင် မြောက်တဲ့ စကားလုံးရွေးချယ်သုံးနှုန်းပုံတွေကို ချီးကျူးအံ့ဩသွား ပါတယ်။ ရွှေနေကိုထွန်းအောင်ကျော်ကတော့ ကိုညိုမြ အိုးဝေမှာ မောင်သူမန အခန်းကနေ ရေးသားခဲ့တဲ့ အထဲက သူကြိုက်မဆုံး ဖြစ်တဲ့ အရေးအသားတချို့ကို ထုတ်နုတ်ပြောပြပြီး အဲဒီလိုအရေး အသားမျိုးကို စွဲမက်လို့ ဒီပွဲကို သူတက်တာ ဖြစ်တယ်လို့ ပြောပါ တယ်။

ကဗျာဆရာကြည်အောင်ကတော့ ကိုညိုမြကို လူတွေက မသပ်ရပ်မှု၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်းနေမှု၊ ဘာမဆို ဟန်မလုပ်မှုတွေကို ဝေဖန်တတ်ပေမဲ့၊ ဒါတွေဟာ ရိုးသားခြင်း၊ လူဆန်ခြင်းလို့ပဲ သူမြင်တဲ့ကြောင်းကို ပြောကြားပြီး ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ကို မောင်သူမန ကလီခဲ့လို့ အလင်္ကာကျော်စွာ မဟာလေးချိုးကြီး ထွက်ပေါ်လာရတယ်ဆိုပြီး အဲဒီလေးချိုးကြီးကို ကြည်အောင်က ရွတ်ဆိုပြပါတယ်။

ဝေါမျှကြီးနတ်ကို ကိုညိုမြက စာရေးဆရာ နတ်ရယ်လို့ ၃၈ မင်းဖြစ်အောင် လုပ်ချင်ခဲ့သူ။ အဲဒီ စာရေးဆရာနတ်ကွန်းကို တောင်လေးလုံးနဲ့ မနီးမဝေးမှာ ဆောက်ချင်သူဖြစ်လေတော့၊ ဒီ ကနေ စုဝေးတဲ့ အစုအဝေးဟာ သူ့အတွက် မဟုတ်ဘူးဆိုစဉ်း တော့ သူသာဖြစ်ရာဘဝက မြင်နိုင်၊ သိနိုင်ရင် ဒီအစုအဝေးရဲ့ အနီးအနားမှာ ရောက်နေမယ့်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ခုလို သူ့ကို အောက်မေ့တသကြတဲ့ ပွဲဆိုခဲ့ရင် သာလို့ပဲ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ရောက်လာဦးမှာပါ။ အဲဒါကြောင့် ဧရာဝတီ မြစ်ရေကျသွားလို့ တောင်သမန်အင်းရေဟာ လျော့သွားပြီ။ မယ်ဇင်ပင်တန်းက အင်း ရေဆုတ်သွားပြီး ဖြစ်လေတော့ မယ်ဇင်ပင်ရိပ်တွေမှာ ညိုမြတစ် ယောက် လမ်းလျှောက်ရင်း လွမ်းသူတို့ပွဲ ဒီစကားဝိုင်းကို ချောင်း မြောင်းလို့ နားထောင်နေလေမလား။ သူ့ကိုယ်တိုင်ပဲ ရှာနီနှစ်စနဲ့ ဝေါမျှကြီး နတ်ကြီးဘေးမှာ ရောက်နေလေပြီလား။ ဒေါ်နုယဉ်ကို ပဲ ဖူးပြီ၊ နတ်ကွန်းပူဆာဖို့ စိတ်ကူးနေလေပြီလားနဲ့ ရော်ရမ်း တွေး တောမိပါသေးတယ်။ ကိုညိုမြသာ စာရေးဆရာ နတ်ဖြစ်ခဲ့ရင် ကိုကြီးကျော်တို့ မှေးမှိန်သွားမှာ မြင်ယောင်လိုက်ပါသေးရဲ့။

လူထုဒေါ်အောင်
(ရှုမဝရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၃၈၆)

ဆရာ သင်းရီ အမှတ်တရကဏ္ဍ

သင်းရီသို့...

နေညိုချိန်ပေါ့

လက်တွန်း လှည်းပေါ်မှာ

အောက်ဆီဂျင်ပိုက်တန်းလန်းနဲ့

မင်းတယောစမ်းနေတယ်...

အိပ်ညနေ

ငါတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံခြင်း

မင်း... ပိုလန်းလာတယ်ဆိုလို့

ငါတို့ ဝမ်းသာမိခဲ့တယ်...

ကံမြင့်ဆုံးတုန်းက

“သံသရာ အဝေးပြေးဂိတ်” ဆိုတဲ့

ကဗျာလေး

မင်းကို ငါရေးပေးဖူးတယ်...

အခု...

အို သံသရာ အဝေးပြေးဂိတ်မှာ

မင်းကို ချစ်တဲ့သူ

မင်းချစ်တဲ့သူတွေအားလုံး

စုရုံး နှုတ်ဆက်နေကြပြီ...

လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်သုံးလေးဆယ်

မင်းရဲ့ကောက်စိုက်မ “မြခင်”

ခြင်ထောင်မရှိဘူး မင်းဖွဲ့ခဲ့

ခုတော့...

မြခင် လယ်မရှိ ယာမရှိ

မြေမရှိ အိမ်မရှိ

“မြခင်” တွေ ငုံးတိဖြစ်နေကြပြီ...

ငုံးတိ ဗမာပြည်ဟာ

၂၀၁၅ ကို စောင့်စား

ကြောင့်ကြများစွာနဲ့ ပူပန်နေရ...

သူငယ်ချင်းရေး...

လူတစ်ဖန်ပြန်ဖြစ်

မာန်အသစ်တွေနဲ့ လာခဲ့ကွာ...

မောင်စမ်းအေး (သဲကုန်း)

၂၇ ဧပြီ ၂၀၁၅

(ဆရာသင်းရီသို့ အမှတ်တရ)

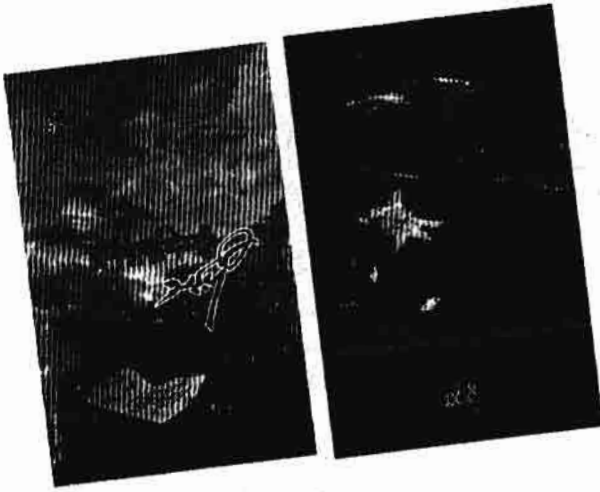
BURMESE
CLASSIC

သင်းရီ (၁၉၄၉ - ၂၀၁၅)

■ လေးကိုတင်

အမည်ရင်း ဦးသိန်းထွန်း ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင်၊ ပဲခူးတိုင်း အနောက်ခြမ်း၊ ပြည်ခရိုင်၊ သဲကုန်းမြို့၌ အဖဦးတု၊ အမိဒေါ်စိန်မြတို့မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ မွေးချင်း (၂)ယောက်တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်ကသဲကုန်းမြို့၊ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် မူလတန်းမှ တက္ကသိုလ် ဝင်တန်းအထိ၊ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ သဲကုန်းမြို့ဆရာအတတ်သင်ကျောင်း၊ ငွေစာရင်းဌာနတွင် စာရေးအဖြစ်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ကျောင်းသားလူငယ်ဘဝမှာပင် စာပေ၊ ဂီတ၊ ပန်းချီပညာရပ်များကို လေ့လာ လိုက်စားခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလထုတ်၊ သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်းတွင် “သဏာထွန်း (သဲကုန်း)” ကလောင်အမည်ခံယူပြီး “ပါအင်ဒယားမှာလုပ်သည်” ဝတ္ထုတို စတင်ဖော်ပြခံရပြီး စာပေလောကသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုကလောင်အမည်ဖြင့်ပင် ရှုမဝစုံစုံမဂ္ဂဇင်းတွင် “စုတ်ရာတစ်ချက်လပ်နေသော ပန်းချီကား” ဝတ္ထုတိုရေးသားဖော်ပြခံရသည်။ အခြားမဂ္ဂဇင်းများဖြစ်သော မိုးဝေစာပေမဂ္ဂဇင်း၊ ဖြူနီညိုပြာ မဂ္ဂဇင်းများတွင်လည်း ဝတ္ထုတိုများ ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် “ထွန်းလူအောင် (သဲကုန်း)” ကလောင်အမည်ဖြင့်စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်းတွင် ဝတ္ထုတိုများဆက်လက်ရေးသားခဲ့ သည်။ “အတွာအဝေး တစ်နှစ်သုံး၊ ကောက်စိုက်မမြဲရင်” ဝတ္ထုတိုများမှာထင်ရှားခဲ့သည်။ သဘင် မဂ္ဂဇင်းမှအကြိုက်ဆုံးဝတ္ထုတိုကဏ္ဍာတွင်ဆရာအောင်သင်း၏ ရွေးချယ်သုံးသပ်ဖော်ပြခြင်းခံရသော “ကောက်စိုက်မမြဲခင်သည်” သူ၏သရုပ်မှန်ဝတ္ထုတို (Realistic short story) အဖြစ် ထင်ရှား

အောင်မြင်ခဲ့သည်။

မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ စတင်ရေးသားခဲ့သော်လည်း မဆလ ခေတ်၊ စာပေစီစစ်ရေး၏ စာပေပေါ်လစီအရ ရွေးချယ်ခဲ့ပြီးမှ ဖော်ပြခြင်းမခံရပေ။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် သဲကုန်းမြို့ အစိုးရအထက် တန်းကျောင်း၊ ဆရာမဒေါ်ခင်စိန်(ဒေါ်ချို)နှင့်လက်ထပ်မိသားစုနှင့် အတူ နေထိုင်ပြီး စာပေလောက နှင့် ကင်းကွာခဲ့ရာ၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့ သဲကုန်းမြို့နယ် အထွေထွေသပိတ်ကြီးတွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ်ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ရာ၊ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံရေးလောက သို့ထဲထဲဝင်ဝင်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ (၈၈) အရေးတော်ပုံကြီးပြီးသော အခါ၊ သဲကုန်းမြို့နယ် “အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်” (National League for Democracy) ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်ရင်း၊ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ပါတီစုံရွေးကောက်ပွဲတွင် အဖွဲ့ချုပ် ကိုယ်စားပြု ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်၊ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရာ “လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်” (Member of Parliament) အဖြစ် အနိုင်ရတင်မြှောက်ခံရသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရန်ကုန် မြို့တွင်ကျင်းပခဲ့သော ပထမအကြိမ် ဂန္တီအစည်းအဝေးသို့တက် ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင်မန္တလေးမြို့တွင်ကျင်းပရန်၊ ကြိုတင် အစည်း အဝေးမဖြစ်ခဲ့၍ နိုင်ငံဘာလတွင်ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် အင်းစိန်ထောင်၊ စစ်ခုံရုံးမှစင်ပြိုင် အစိုးရထူထောင် မှုဖြင့် ပုဂံမ ၁၂၂(၁)၊ ၁၂၄ ဆိုသောနိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုဒုဒိမကြီးများတပ် ကာထောင်ဒဏ်(၂၅)နှစ်ချခံရသည်။

သို့သော် ပြည်ပတွင် ခေါက်တာစိန်ဝင်း ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့တို့ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ နဝတ စစ်အစိုးရသည် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ လွှတ်တော်ခေါ်ယူကျင်းပရေးကာလတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို လိုက်လံဖမ်းဆီးနေသော အချိန်၌ ရန်ကုန်မြို့သို့ လာရောက် တိမ်းရှောင်နေခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုကာလတွင် ဝတ္ထုစာပေများ ဆက်လက်ရေးသားရင်း၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ် ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်းတွင် “သင်းရီ” ကလောင်အမည် ထပ်မံမံယူပြီး “ခွင့်လွှတ်ရန် မဟုတ်ပါ

မြန်းရီ” ဝတ္ထုတို စတင်ဖော်ပြခံရသည်။ ထိုကလောင်အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုများ၊ ဝတ္ထုလတ် (Novelettes) များ၊ မဂ္ဂဇင်းအခန်းဆက် ဝတ္ထုရှည်များနှင့် ဆောင်းပါးများ ဆက်လက်ရေးသားခဲ့ရာ၊ ရွယ် လွန်သည်အထိ ဖြစ်သည်။ ရွှေအမြုတေ၊ ချယ်ရီ၊ ရနံ့သစ်၊ Family၊ ပေဖူးလွှာ၊ အလင်းတန်းဂျာနယ်၊ The lady ဂျာနယ်နှင့် 7 Day News ဂျာနယ်များတွင် ဝတ္ထုစာပေနှင့် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး များစဉ်ဆက်မပြတ်ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထင်ရှားသော ဆောင်း ပါးများမှာ (အလင်းတန်းဂျာနယ်မှ ကျွန်တော်နှင့် လူတူ၊ လူဆန်းများ၊ The Lady ဂျာနယ်မှ နိုင်ငံရေးကိုယ်တွေ့ဆောင်းပါး များ (မန္တလေးညီလာခံကျင်းပရန် အတွေ့အကြုံဆောင်းပါးများ) နှင့် 7 Day News ဂျာနယ်မှ ဆောင်းပါးများ အခြားတစ်ဖက်တွင် လည်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် NLD ဗဟိုလူငယ်၏ စာမတ်ပိုင်းများတွင် လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ်ပြဇာတ်တွင်ဇာတ် ညွှန်းနှင့် ဒါရိုက်တာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စာပေလောကတွင်လည်း ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်းနှင့်ရနံ့သစ်မဂ္ဂဇင်း (ယခု-ခေတ်ရနံ့မဂ္ဂဇင်း)များတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက် လျက်၊ နောက်မဟာဆွေ၊ နှစ် (၁၀၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်၊ “မဟာဆွေနှစ်တစ်ရာပြည့် စာပန်းခြံ” စာအုပ်ကို “ဆွေစစ်စာအုပ် တိုက်” ထူထောင်၍ ပုဂံပြုထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၂၀၀၉၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ် ပဉ္စမအကြိမ်မြောက်၊ ရွှေအမြုတေ စာပေဆု (အခန်းဆက်ဝတ္ထုရှည်ဆု) ကို ၁၉၁၀ ခုနှစ် ဧပြီလထုတ် ရွှေအမြုတေ မဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးထားခဲ့သော “အပေါင်းသည်လည်း ကောင်း၊ အနှုတ်သည်လည်းကောင်း၊ တခဏအတွင်း၌” ဝတ္ထုရှည် ဖြင့် ဆုချီးမြှင့်ခံရသည်။ ရွှေအမြုတေစာပေဆု၊ အခန်းဆက်ဝတ္ထု ရှည်အတွက် နှစ်စဉ် ခန့်မှန်းချက် များရှိနေရာ၊ အဋ္ဌမအကြိမ် မြောက် ရွှေအမြုတေ စာပေဆု (အခန်းဆက်) ဝတ္ထုရှည်အဖြစ် ဆုငှက်၏ ရွှေချီးဖြူ နှောင့်အိမ်လွတ်ထယ် ဝတ္ထုရှည်ဘေး (ဒီမိုက ရေစီ တော်လှန်ရေး သမိုင်းနောက်ခံဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်လို့ ရွှေဆုအတွက် ခန့်မှန်းပေးတာပါ) ဟု ခန့်မှန်းခဲ့သည်။

“သင်းရီ” ကလောင်အမည်ဖြင့် လုံးချင်းဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ် စာအုပ်များ (ခံစားသူစိတ်ကြိုက်၊ အမှတ်တရရွှေ ဝတ္ထုတို စုစည်းမှု၊ လင်းလွန်းခင်စိတ်ကြိုက်ဝတ္ထုတို၊ စိတ်ကူးချိုချို စာပေ (၁၅) နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်၊ ဗျည်းနှင့်သရ ဝတ္ထုအလှများ)စသဖြင့်၊ မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုရှည်စုစည်းမှု စာအုပ်များ၊ တော်တီလာဖလက်နှင့် ဝတ္ထုရှည် များ၊ (၂၀၁၂)၊ အနီတစ်ဝက် အနက်တစ်ရာ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ၊ (၂၀၁၂) လင်းလွန်းခင်စာပေ၊ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်များတွင်လည်း ပါဝင်ဖော်ပြခံရသည်။ “အုပ် ၁၀၀ ပြည့် အမှတ်တရ လင်းလွန်း ခင်စိတ်ကြိုက်ခေတ်အလိုက် ဆောင်းပါးများ (စာရေးဆရာ ၁၀၀၊ ဆောင်းပါး ၁၀၀) (၂၀၁၃)” စသဖြင့်၊ ထို့ပြင် “ကမ်းပါးစွန်း၌

ရက်လျက်ပင် ဝတ္ထုရှည်များ စုစည်းမှု (၂၀၁၂)၊ “ဇွန်ပန်းရံမှာပွင့်တဲ့ ခရေဦး” (၂၀၁၄) လုံးချင်စာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ (၂၀၁၃ ခုနှစ်ထုတ် ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းမှ အခန်းဆက်ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်သည်။) အခြားမဂ္ဂဇင်းများတွင်လည်း ဝတ္ထုရှည်များ ရေးသားခဲ့သည်။ (ပန်းအလင်္ကာမဂ္ဂဇင်း၊ The Family မဂ္ဂဇင်း) စသဖြင့်။

‘သင်းရီ’ သည် ဝတ္ထုတိုဆရာအဖြစ်မှ ‘ဝတ္ထုရေးဆရာ’ (Novelist) အဖြစ် ခံစားနေဖွဲ့ရာတွင်၊ ဝတ္ထုရှည်ဆရာအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ သူ၏ “အကောင်းဆုံးလက်ရာ” (Master piece) အဖြစ် ပြောရလျှင် “ဇွန်ပန်းရံမှာပွင့်တဲ့ ခရေဦး” လုံးချင်စာအုပ်ဖြစ်သည်။ “ဇာတ်လမ်းဇာတ်အိမ်တည်ဆောက်မှု (Structure of Plot) အရသော်လည်းကောင်း၊ ‘ဇာတ်ဆောင်စရိုက်ဖော်ပြမှု’ (Characteristic enthusiasm of Person) အရ သော်လည်းကောင်း၊ “ဝတ္ထု၏ရည်ရွယ်ချက်ထမြောက်မှု” (Well-intentioned) အရ သော်လည်းကောင်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဝတ္ထု၏ပုံသဏ္ဌာန် (Form) တွင် ဇာတ်ဆောင်သုံးယောက်၏ အခန်းသုံးခန်းခွဲလျက် (Three Dimentions) ရေးသားတင်ပြခဲ့သည်။

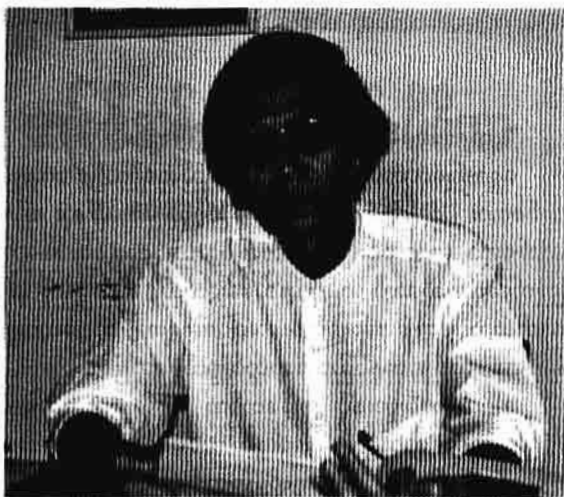
(ထွက်လူအောင်သည် တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်နေနည်းကို မကြာခဏအသုံးပြုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စာရေးနည်းပရိယာယ်ကို စိတ်တဝင်တစား အားထုတ်သည်ဟု ဆိုသင့်သည်) ဟု အောင်သင်း၏ အကြိုက်ဆုံးဝတ္ထုတွင် မှတ်ချက်ပြုထားသည်။

ရွှေအမြဲတေစာပေဆု (ဝတ္ထုရှည်ဆု)ရ ဝတ္ထုရှည်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏ သုံးသပ်ချက်တွင် (ဝတ္ထုရေးဆရာသည် စာဖတ်သူကို ရင်ခုန်လှုပ်ရှားနိုင်လောက်သော ဇာတ်ကွက်ကလေးများဖြင့် ခင်းကျင်းပြသနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းသီးကုံးမှုလှပသည်)ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

သင်းရီ၏ ရသစာပေပေါ် သဘောထားမှာ (ရသစာပေပျောက်လုလုဖြစ်နေပြီလို့ ပြောတယ်။ အဲဒါ အနုတ်လက္ခဏာပဲ။ ရသစာပေ ထွန်းကာလာမှ ယဉ်ကျေးလာမှာ ယဉ်ကျေးမှ အကြင်နာတရားတွေရှိမယ်၊ မေတ္တာတရားတွေရှိမယ်၊ တစ်ယောက်အပေါ်ကို တစ်ယောက် ငြိဟွဉ်ရိတရားတွေ ဖွေးဖွားနိုင်မယ်။ အဲဒါကြောင့် ရသစာပေက သိပ်အရေးကြီးတာ။)

သင်းရီသည် ၁၉၁၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက် ညနေ ၆ နာရီ ၅ မိနစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ စမ်းချောင်းရပ် ဗဟိုလမ်းနေအိမ်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဇနီးဒေါ်ခင်စိန် (ဒေါ်ချို) သားသမီးများ (မောင်လှိုင်သင်း-မအေးအေးသင်း၊ ကိုဆွေလတ်-မထားထားခိုင်၊ ကိုစောစည်သူမိုး-မငြိမ်းငြိမ်းနိုင်၊ မောင်ဇင်ချစ်(ခေါ်) ဝေယံမြတ်ဦးနှင့် မြေးလေးယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

လေးကိုထင်

ကျွန်တော်ချစ်သော သင်းရီ

■ တင့်ခိုင်

(၁)

၂၀၁၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက် ညနေပိုင်းတွင် လဲဝင်းကြည်(ချို) ထံမှ ဖုန်းဝင်လာသည်။ “ဆရာသင်းရီဆုံးပြီ” တဲ့။ ချက်ချင်း ကျွန်တော် ဘာမှမတုံ့ပြန်နိုင်။ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့မကူးခင် ည ၁၂ နာရီက ကျွန်တော်ဆရာဆီ Message ပို့ခဲ့သည်။ “နှစ်သစ်မှာ ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့နိုင်ပါစေ”ဟု။ ဆရာက ပြန်ပို့ခဲ့ပါသည်။ “ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာ” တဲ့။ ကျွန်တော် Facebook မှာ သူ့ကိုတွေ့သည်။ သူ Status ၊ သူ Comment ကို တလေးတစား ဖတ်သည်။ သူက IQ မြင့်ရုံမျှမက EQ ပါ မြင့်သူဖြစ်သည်။ ပြီး ဝတ္ထုရေးရာတွင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သူဖြစ်ပါ၏။

(၂)

ညနေခင်းလေးတစ်ခု။ မောင်ခိုင်လတ်နှင့်အတူ ကျွန်တော် ၃၄ လမ်းရှိ ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ အယ်ဒီတာ စားပွဲတွင် စတစ်ကော်လံလက်ရှည်အဖြူနှင့် အသက်အရွယ်ကြီးကြီးပိုင်းတစ်ဦး ထိုင်နေသည်။ ကျွန်တော်သူ့ကိုမသိ။ သူနှင့်ကျွန်တော် မဆုံဖူးဘူး။ မဆုံဖူးဘူးဆိုသည်ကလည်း ကျွန်တော်က စာပေလောကတွင် နှံ့စပ်ကျွမ်းဝင်သူမဟုတ်။ အလည်အပတ် သဘောသာ ရောက်ရှိသူဖြစ်သည်။

“ဆရာ ဒါ ဆရာသင်းရီ” “ဒါက ဆရာတင့်ခိုင်”

ဆရာမောင်ခိုင်လတ် မိတ်ဆက်ပေးလိုက်သည်နှင့် သူ့မျက်နှာက ချက်ချင်းပြုံးရွှင်လာသည်။ သူ့အပြုံးက သူ့ရင်ဘတ်ကို ဖွင့်ပြနေသလိုပင်။ ကျွန်တော် သိပ်ပြီးအံ့သြသွားသည်မှာ ဆရာသည်

ကျွန်တော့် ကလောင်ကို သိနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

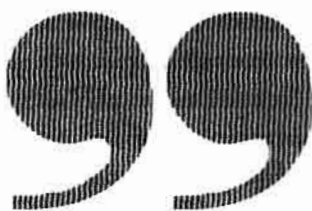
(၃)

“ရသစာပေမရှိရင် လူတွေအားလုံး ရိုင်းကုန်လိမ့်မယ်”

ရွှေအမြဲတေစာပေဆု၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်ဆုရရှိသဖြင့် ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားရာတွင် နိဒါန်းမဆင့်ဘဲ ပထမဦးဆုံး ပြောလိုက်သော ဆရာသင်းရီ၏ စကားဖြစ်သည်။ သူသည် အရက်ကြိုက်သည်။ သို့သော် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။ စာကဏ္ဍာကို နှစ်သက်သည်။ ဝတ္ထုရေးရာတွင် စကားပြေအရေးအဖွဲ့ကို အထူးဂရုစိုက်နေဖွဲ့သည်။ အနုပညာအရာတွင် စွယ်စုံရသူဖြစ်သည်။

ဒါရိုက်တာမီးပွားနှင့် ကျွန်တော်က သူ့ကို မိတ်ဆက်ပေးသည်။ သူက ဇာတ်ညွှန်းရေးရာတွင် ကင်မရာရှုထောင့်ကအစ ဂရုတစိုက်ရေးသည်။ အားထုတ်မှုအလွန်ကောင်းသည်။ ရုတ်တရက် တွေ့လိုက်သောအခါ တည်ငြိမ်အေးဆေးသူတစ်ဦးဖြစ်သဖြင့် ခင်မင်ရင်းနှီးရန် ခက်ခဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆသွားနိုင်သော်လည်း ဆရာသင်းရီက ခင်မင်ရင်းနှီးရန် အလွန်လွယ်ကူသူဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က
သူ့ကိုဝတ္ထုရေးစေချင်သည်။
နိုင်ငံရေးလောကသို့
ပြန်လည်မဝင်စေချင်ပါ။
သူသည် ဝတ္ထုရေးရာ၌
အလွန်တော်သည်။
စာပေလောကတွင်
ဝတ္ထုရေးနိုင်သူတွေ ရှိကြပါ၏။
သို့သော်မရေးဖြစ်ကြ။
သို့ဖြစ်၍လည်း
သူ့ကိုဝတ္ထုရှည်ရေးရန် ...

လူတိုင်းတော့မဟုတ်။ ရိုးသားသန်ရှင်းသူ၊ နှလုံးလှသူများအဖို့ ရင်းနှီးရန်အလွန် လွယ်ကူသူဖြစ်ပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရှင်းပါ၏။ သူ့ကိုယ်တိုင်က ရိုးသားသန်ရှင်းမှုကို အလွန်မြတ်နိုးတန်ဖိုးထား၍ ဖြစ်ပါသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော်က လူချင်းပေါင်းသလို စိတ်ချင်းလည်းပေါင်းသည်။ အထူးသဖြင့် စိတ်ချင်းနီးစပ်ကြသူမို့ ညီအစ်ကို အရင်းအချာကဲ့သို့ ရင်းနှီးခင်မင်ပါသည်။

ချယ်ရီမှ ရနံ့သစ်၊ ရနံ့သစ်မှ ခေတ်ရန်အထိ မဂ္ဂဇင်းသုံးစောင်ကို ပွေဖက်မွမ်းမံပေးခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် သူနှင့်ထိစပ် နီးကပ်လာလေလေ သူ၏ ချစ်စရာ နှလုံးသားကို မြင်ရလေလေဖြစ်သည်။ သူသည် လူငယ်နှင့်ကလေးများကို အလွန်ဦးစားပေးသူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ရေးသော ကလေးပြုစု ပျိုးထောင်ရေးဆိုင်ရာ စိတ်ပညာဆောင်းပါးများ၊ လူငယ်ဆောင်းပါးများကို သူသိနေသည်။ စာပေလောကမှ လူအများစုက ကျွန်တော့်ကို ဖတ်ညွှန်းရေးသူ၊ ဝတ္ထုသုံးသပ်သူများအဖြစ်သာ သိကြသည်။ ကျွန်တော်က ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသူမဟုတ်။ သို့ရာတွင် စာပေအသိုက်အဝန်း၌ နေရသည်ကို ကျွန်တော်အပျော်ဆုံးဖြစ်သည်။

သင်းရီနှင့်တွေ့ဆုံရင်းနှီးသည့်အခါ ကျွန်တော်က နှလုံးရောဂါရှိနေပြီ။ ဆေးအားကိုးနှင့် လှုပ်ရှားသွားလာနေသူဖြစ်နေပြီ။ ဆရာဝန်ညွှန်ကြားချက်အရ ဆေးလိပ်နှင့်အရက်ကို နားထားလေပြီ။ သို့ရာတွင် ဆရာသင်းရီက အရက်ကို ခုံခုံမင်မင် သောက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သူ့ကို မတားချင်။ ကိုယ်ချင်းစာသည်။ စာရေးဆရာဆိုသည့် လူမျိုးကလည်း သူ့တွင် တစ်စုံတစ်ခုရှိနေပါမှ အသက်ဆက်၍ ရသည့် လူမျိုးဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် မြို့ထဲရောက်ပြီး သူ့အားလပ်သည့်အချိန်မျိုးတွင် တစ်ခါတစ်ရံ သူရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ်၊ ဆရာမောင်စမ်းအေးရယ်လည်း မြေနှိကုန်းမှာ ထိုင်ဖြစ်သည်။ အရက်ဝိုင်းတွင် ပြောရသည်မို့ စာအကြောင်း ပေအကြောင်းက ပို၍သွက်သည်။ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်တွင် သူက သိပ်မပြော။ ကျွန်တော်က အပြောများသည်။ ဆရာမောင်စမ်းအေး ပြောသည်။ ပြီးမှ သူ့ကိုလိုက်ပို့သည်။

(၄)

သင်းရီက ဟိတ်ဟန်ထုတ်သူမဟုတ်။ လူငယ်တွေနှင့် ဖက်လဲ့တကင်းနေသူဖြစ်သည်။ ဆရာဒေါက်တာအောင်ကြီး စကားနှင့် ပြောရလျှင် သင်းရီတွင် တံတိုင်းမရှိ။ ခြံစည်းမရှိ။ မျက်နှာဖုံးမရှိ။ သူတကာတွေ ကာထားသော အုတ်တံတိုင်းကို ဖြိုချဖို့ ကြိုးစားတုန်း၊ ခြံစည်းမရှိကို နှိပ်ချဖို့ အားထုတ်တုန်း၊ မျက်နှာဖုံးကို ဆွဲဖြုတ်ဖို့ လုံ့လပြုတုန်း၊ ပြီး သူက ပြည်သူကို လေးစားတန်ဖိုးထားသူ ဖြစ်သည်။ မိုးခါးရေသောက်သူများကြားတွင် ရိုးသားနေသူဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးတစ်ယောက်ယောက်နှင့် စကားလေးပြောခွင့်ယူလိုက်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သူတကာတွေထက် တစ်ဆင့်မြင့်သွားပြီလို့ ထင်နေကြသူတွေကိုလည်း သင်းရီ ရွံရှာသည်။ ရပ်တည်ချက်မှန်

သည်။ ပြည်သူကို အလေးအနက်ထားသည်။

လူငယ်များနှင့်ဆိုလျှင် စိတ်ရှည်သည်။ သည်းခံသည်။ ဟိတ်ဟန်ထုတ်သူကို အလွန်မုန်းသည်။ လူတန်းစား အမြင်ကြည်လင်သည်။ ရန်သူကို သိသည်။ နိုးသားသည်။ ပွင့်လင်းသည်။ ဒါကြောင့် လူငယ်တွေ သူ့ကို သိပ်ချစ်ကြသည်။ အားလည်းကိုးသည်။

ကြည်မွေ့အိမ်၏ “အချစ်ရပ်ကြွင်း” ဝတ္ထုရှည်ကို သူယူဖတ်ပြီး မိတ်ဆက်စကားရေးသည်။ မျက်နှာဖုံးဆွဲပေးသည်။ ပြီး ကျွန်တော်ဆီ ဖုန်းဆက်သည်။ သူနှင့်ကျွန်တော် “အချစ်ရပ်ကြွင်း” နှင့်ပတ်သက်၍ စကားတွေအကြာကြီး ပြောဖြစ်သည်။ သည်လို အချိန်မျိုးမှာ သူ့အသံက ကြည်လင်ပီပြင်သည်။ သူ့ကို မကျန်းမာသူဟူ၍ပင် မထင်ရ။ ကျွန်တော်က ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ။ ဝတ္ထုရှည်တစ်ပုဒ် ရေးပါဟု ပြောတိုင်းသူက ရွှင်လန်းတက်ကြွစွာ ‘ဟုတ်ကဲ့’ ဟု ပြောမြဲဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်မူ အမြင်မတက်ရဲသဖြင့် သူ့ဆီမသွားဖြစ်ခဲ့ပါ။ သို့သော် အစဉ်သဖြင့် ဖုန်းအဆက်အသွယ်ရှိသည်။

ကျွန်တော်နှင့် သင်းရီသည် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြသူများမဟုတ်။ လူတိုင်းသည် နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်သည်။ ကျွန်တော်လည်း နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်သည် မည်သည့်နိုင်ငံရေးပါတီဝင်မှမဟုတ်။ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လည်းလုပ်ရန် ဆန္ဒမရှိ။ ကျွန်တော်က လွတ်လပ်သော၊ အမှီအခိုကင်းသော စာရေးဆရာအဖြစ် စာပေနှင့်သာ မွေ့လျော်မျှော်ပိုက်နေသူဖြစ်လိုပါသည်။ သင်းရီကမူ NLD အဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၉၀ သဲကုန်းမြို့ နယ်ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး။ သို့ရာတွင် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ဦးစောမောင် ပြောခဲ့သော စစ်တန်းလျားသို့ ပြန်မည်ဆိုသည့်စကားက ဖြစ်မလာ။ ကိုယ်စားလှယ်များကို မတရားဖိအားပေး၊ ထောင်ချ။ ကျန်သည့်သမိုင်းကြောင်းက အားလုံးသိပြီးသားဖြစ်သည်။ သင်းရီလည်း စစ်အာဏာရှင်အစိုးရ၏ အခိုင်ကျင့်မှုကို ခံရပြီး ဆိတ်ဖလူးနဲ့ သင်းပျံ့သည့်နေရာသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ တစ်သက်တစ်ကျွန်း။

ကျွန်တော်က သူ့ကို ဝတ္ထုရေးဆရာချင်သည်။ နိုင်ငံရေးလောကသို့ ပြန်လည်မဝင်စေချင်ပါ။ သူသည် ဝတ္ထုရေးရာ၌ အလွန်တော်သည်။ စာပေလောကတွင် ဝတ္ထုရေးနိုင်သူတွေ ရှိကြပါ၏။ သို့သော် မရေးဖြစ်ကြ။ သို့ဖြစ်၍လည်း သူ့ကို ဝတ္ထုရှည်ရေးရန် ကျွန်တော်အစဉ်တစိုက် တိုက်တွန်းသည်။ သူက ဝတ္ထုကို တလေးတစား ရေးသားသူဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကောင်စရိုက်ဖော်ရာ၌လည်း သိမ်မွေ့နက်ရှိုင်းသည်။

ခုတော့ ဆရာသင်းရီသည် ကျွန်တော်တို့ကို ခွဲခွာသွားခဲ့လေပြီ။ တန်ဖိုးရှိလှသားတစ်ဦး အသေစော၍ နှမြောမိသည်တော့ အမှန်။ အာဖရိက စကားပုံတစ်ခုရှိသည်။ “လူတစ်ဦးကို သတိရနေသမျှ ထိုသူမသေသေးပါ” တဲ့။ ဟုတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ရင်၌မူ ဝတ္ထုရေးဆရာသင်းရီသည် ဘယ်သောအခါမှ ကွယ်လွန်မည် မဟုတ်ပါ။

တင့်ခိုင်

အမြင်သစ် စာအုပ်နှင့် မီဒီယာ

စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်ရင်

ဘာပဲလိုလို လိုတာရဖို့

အမြင်သစ်ကို ကြုံခဲ့ပါ -

အမြင်သစ်ဆိုင်တွင် စာအုပ် သစ်/ဟောင်း/စာအုပ်ကောင်းနှင့် ရှားပါးစာအုပ်မျိုးစုံတို့ကို တစ်နေရာတည်း တစ်ဆိုင်တည်းနှင့် လိုတာအားလုံး ရနိုင်ပါပြီ။

အမြင်သစ်ရဲ့ စာကြည့်တိုက်များ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စာဖတ်ရိုက်မြှင့်တင်ရေး အထူးအစီအစဉ် အဖြစ်

➢ ကိုယ်ပိုင် စာကြည့်တိုက်၊ ရုံး၊ ကျောင်း စာကြည့်တိုက်များ၊

➢ သတင်း/ဂျာနယ်/မဂ္ဂဇင်း စာကြည့်တိုက်များ၊

➢ အသင်းအဖွဲ့ စာကြည့်တိုက်များ၊

➢ ကျေးလက်နှင့် ရပ်ကွက် စာကြည့်တိုက်များ၊

➢ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစာကြည့်တိုက်များ၊

➢ အစိုးရ စာကြည့်တိုက်များ . . . စသည့် စာကြည့်တိုက်များအားလုံးအတွက် စာအုပ် သစ်/ဟောင်း အားလုံးကို ၁၀ % လျှော့၍ အမြဲရောင်းချပေးပါသည်။

အမြင်သစ်စာအုပ် နှင့် မီဒီယာ

အမှတ် - ၁၄၆ A၊ ၃၇ လမ်း(အလယ်)၊

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၀၁-၃၈၁၉၇၆၊ ၀၁ ၂၄၉၀၆၈၊

၀၉-၇၃၁၁၃၂၂၄။

“သွားနှင့်ဦးတော့ မောင်လေး”
 အနီးမှာရှိနေသော
 ဆရာလေးကိုတင်က “သွားနှင့်တော့
 သူငယ်ချင်းရေ”ဟု တိုးတိုးညင်သာ
 နှုတ်ဆက်နေသည်။
 သူ့ကို တွန်းလှည်းပေါ်မတင်ပါ။
 ချစ်ခင်သူတွေ ပိုင်းဝန်းထမ်းပို့
 သယ်ဆောင်သွားကြသည်။
 သင်းသင်းရှိရှိ နင်းသီရနံ့က
 ကျွန်မတို့ထံပါးမှာလွင့်ပျံ့
 တိုးငှေ့ကျန်ရစ်သည်။ . . .

25/07/2012 16:45

သင်းရီရဲ နင်းသီရနံ့ပြေပြေ

■ စမ်းစမ်းနွဲ့(သာယာဝတီ)

နှင်းသီပွင့်ချပ်များ လွမ်းခြုံလဲ့လျောင်းနေသော ကျွန်မ၏ မောင်ငယ်ထံသို့ ခပ်သွက်သွက်တိုးကပ်သွားမိသည်။

ညိုသွေ့သွေ့ ခြေဖဝါးနှစ်ပြင်မှာ ငွေရာတွေ ခြေခွကတွေ အသအသာမမြင်နိုင်တော့။ လောကဓံက တိုက်စားသွားခဲ့ပြီ။ မနှစ်ကအထိ သည်ခြေဖဝါးအစုံဖြင့် အထပ်မြင့်လှေကားတွေ တက်တုန်း ဆင်းတုန်း။ ခြေတစ်ပြင်မှာ ဟိုဟိုသည်သည် လျှောက်လှမ်းတုန်း။

“အသက်ရှူရကျပ်လာတော့ နည်းနည်းမောတယ် အစ်မရယ်” ဟု ဆိုတတ်တာကလွဲပြီး သူ့ကျန်းမာရေးကို တကျယ်တဝင့် မဖွဲ့နွဲ့တတ်သူ။ ကြိတ်မှိတ်ခံနေခြင်းမဟုတ်။ မကောင်းမှုရှောင် ကောင်းမှုဆောင်ပြီး စိတ်ကိုဖြူအောင်ထားရင်း သည်းခံနိုင်စွမ်းသူသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့အားလုံးသိထားသလောက် သူ့ကိုယ်သူလည်း သိနေပါသည်။ သွားနိုင်သလောက်သွားပြီး လုပ်နိုင်သလောက်လုပ်သည်။ ရေးနိုင်သလောက်ရေးပြီး ပြောနိုင်သလောက် ပြောသည်။ Facebook မှာ ပညာရေးကျောင်းသားသပိတ်ကို ထောက်ခံအားပေးသော သူ့စာတိုလေးတွေ ဖတ်ရသည်။ နောက်ဆုံးအချိန်များအထိ ပေးဝေချီးမြှင့်ခဲ့သူ။ ‘ပေးဆပ်သည်’ ဆိုသော အများသုံးစကားလုံးကို ယောင်မှား၍ မျှမဆိုချင်ပါ။ အကြွေးတင်ထားမှ ပေးဆပ်ရမည်။ ဘာကြွေးဘာအခွင့်အရေးမှ ကိုယ်ကျိုးမရှာခဲ့သူက ဘာပေးဆပ်ရမည်တဲ့လဲ။ ကြွေးသစ်ချခဲ့သူ၊ ဝေငှပေးကမ်းသူသာ ဖြစ်ပါသည်။

xxx

စတင်ခင်မင် ကျွမ်းဝင်ခဲ့သော ၁၉၈၉ လောက်မှစ၍ သည်ခြေဖဝါးအစုံကို သူတော်တော်ကြီး မောင်းနှင်ခဲ့သည်။ သူ့မွေးဇာတိသဲကုန်းနယ်တစ်ကြောမှာ သူနှင့်သူ့ရဲဘော်များ၏ ခြေရာတွေ အထင်ကရရှိဆဲ။ စက်ဘီးလမ်း၊ ခြေလျင်လမ်း။

ဒီမိုကရေစီနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးသည် သူယုံကြည်သောလမ်း။ ကျွန်မတို့ ထပ်တူထပ်မျှ ယုံကြည်ကြသောလမ်း။ ဖုဲ့သောလားလမ်းတော့မဟုတ် ဆူးငြောင့်ခလုတ်ကန်သင်းပြွမ်း၍ ကြမ်းပြုသောလမ်း။

ဒီချုပ်၏ ရပ်ကျေးကွန်ရက်များ စတင်ဖွဲ့စည်းတော့ သူတို့

ပြေကမ္ဘာပေါ် သူထားရစ်ခဲ့

စမ်းစမ်းနွဲ့ (သာယာဝတီ)

တစ်တွေ အခြေခံကျကျ လက်တွေ့တွင်းဆင်းတည်ဆောက်ပြီး သော ရလဒ်များပေါ်မှာ ပဲခူးတိုင်းစည်းရုံးရေးတာဝန်ဖြင့် သွား ရောက်နှမ်းဖြူးခဲ့ဖူးပါသည်။ “လိုအပ်သည်များမှာကြား” ဆိုသော ခေတ်ပေါ်စကားလုံးက ကျွန်မဦးနှောက်အခန်းနံရံများကို အထပ် ထပ်ရိုက်ခတ်ကာ လိပ်ပြာလန့်ရပါကြောင်း ဖွင့်ဟဝန်ခံမိတော့ သူက နှစ်နှစ်ကာကာ ပြီးသည်။

“ဒီလို မပြောကြေးလေ။ အစ်မတို့က နာမည်နဲ့ ဘဝနဲ့ ရင်း ပြီးလုပ်နေတာ။ ခံစရာရှိရင် အစ်မတို့လည်း ရွှေတန်းက ခံရမယ့် လူတွေဆိုတာ သိထား”

သူ့နီဝါတ မင်္ဂလာစကားမှာ ချိုမြိန်ရင်း သူ့အိမ်ရောက်တိုင်း ထမင်းစားခဲ့သည်။ သူ့ချစ်ဇနီးဆရာမချိုရဲ့လက်ရာ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ဒေသစာတွေ။

“အိမ်ဘေးမှာ ငုံးခြံရှိတယ်။ အစ်မက ငုံးကလေးတွေမွှေးထား တော့ စာဝတ်နေရောင်တစ်ဖက်တစ်လမ်း အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ တောင်ခြေမှာလည်း လယ်စိုက်တယ်၊ ယာစိုက်တယ်လေ”

ပြတ်သိပ်မတတ်သော ငုံးအိမ်သေးသေးကလေးတွေကို ညွှန် ပြရင်း ထမင်းမျိုကျအောင် ပြောတတ်ရွာသူ။

သူ့အိမ်ရှေ့ခန်းမှာ မယ်ဒလင်လား တယောလား မကွဲပြား သော တူရိယာတစ်ခုမြင်သည်။ သဲကုန်းဆရာအတတ်သင်မှာ အလုပ်လုပ်တုန်းက “ဂီတနည်းပြဆရာ” နှင့် တွဲဖက်အညီဆုံးပါ တဲ့။ ခုတော့ ထိုတူရိယာလေးမှာ ကြိုးတွေ လျော့နေလောက်ပြီ။ အချို့ကြိုးများ ပြတ်ကောင်း ပြတ်နေရောမည်။ ကျွန်မတို့နှင့် တွေ့ ဆုံချိန်မှာ ဆိုတေးသံပြင် တီးကြမြင်မြင် နွဲ့ခွင့်မသာတော့။ လုပ်ငန်း

စဉ်တွေ ဆွေးနွေးရင်း၊ သတင်းဖလှယ်ရင်း အားလုံး စားသုတ်သုတ် သွားသုတ်သုတ်။

xxx

၁၉၈၉ ခုလိုင် အာဇာနည်နေ့တစ်ဝိုက်မှာ အဖမ်းအဆီးခံ ကြရတော့ ကျွန်မ အင်းစိန်ထောင်တိုက်ခန်းကျဉ်းထဲ ရောက်သွား သည်။

‘မတရားတဲ့ အမိန့်အာဏာဟူသမျှ တာဝန်အရ ဖိဆန်ကြဆို သော ဆောင်ပုဒ်ကို Poster Campaigne, T Shint Campaigne များဖြင့် အသံတိတ်ဆန္ဒပြဖို့ ပဲခူးတိုင်း စည်းရုံးရေး ငါ အဆိုပြုချက်လည်း အကောင်အထည်မဖော်နိုင်တော့။ နိုင်ငံ ရေး အဟုန်အလျင် ရုတ်တရက် ‘တန့်’ သွားသည်။ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်၏ ပထမဆုံးအကြိမ် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ကာလ။

ဒီချုပ်ငါ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ရှေ့နေကြီး ဒေါ်မြင့်မြင့် ခင်က အင်းစိန်ထောင်တိုက်ခန်းကျဉ်းထဲမှ ဟောကိန်းထုတ်နေ သည်။

“ရွှေကောက်ပွဲ လုပ်တိုလုပ်ရမည်” တဲ့။ သူ့ဟောစာတမ်းကွက်တိပါ။ ကျွန်မတို့ကို ရုတ်တရက် စစ် ကြောနေထုတ်သည်။

ထောင်ပိုင်နဲ့ခန်းမှာ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးသန်းထွန်းက ရွှေ ကောက်ပွဲအကြောင်း လိုတိုရှင်းပြောတာ

“အစ်မကြီး သဲကုန်း၊ မြိုင်နဲ့အုတ်တွင်းမြို့နယ်တွေက ကိုယ် စားလှယ်အဆိုပြုထားတယ်။ အစ်မကြီးကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ပြီး တော့...”

“ဟာ... ကျွန်မ ရွေးကောက်ပွဲ မဝင်ပါဘူး။ စာရေးဆရာပါ။ စာပဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရေးနေချင်ပါတယ်” ဟု သူ့စကားမဆုံး ခင် ပြေလိုက်ပါသည်။

“သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီးမှ ဖြေပါဗျာ”

“ဒီအချုပ်ကို ဝင်ကတည်းက ကျွန်မဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးသားပါ။ သဘောထားမပြောင်းပါဘူး”

“သေချာပါတယ်နော်”

“ဟုတ်”

“ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီသဘောထားကို စာတစ်ကြောင်း နှစ်ကြောင်း ရေးပေးလိုက်ပါဗျာ။ ဒီချုပ်ကို ပြန်ပို့ပေးလိုက်ပါမယ်”

ကျွန်မ အတွေးက ရွှေကောက်ပွဲဝင်မည်ဆိုလျှင် လွှဲမိနိုင် ချေရှိသည်။ မလွတ်လျှင်လည်း ရှိစေတော့။ ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်ချက်

ကို ချက်ချင်းချရေးပြီး လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်ပါသည်။ တိုက်ထဲ ပြန်ရောက်၍ အတွေ့အကြုံရှင်းလင်းပွဲလုပ်တော့ ဒေါ်မြင့်မြင့် ဝင်က တဖျစ်တောက်တောက်။

“ရှင်နှလုံးနော် မိုက်ပါပေ။ အဆိုပြုချက်ယူလာပါတယ်ဆိုမှ လက်ခံလိုက်ရောပေါ့။ လွတ်နိုင်ချေရှိပါလျက်နဲ့”

ကျွန်မ နည်းနည်းတော့ စိတ်ညစ်သွားပါသည်။

သို့သော်...

ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ လပိုင်းအလိုမှာ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်ရော ကျွန်မပါ ပုဒ်မ ၁၀ (က) ထောင်တွင်းအကျဉ်းချုပ် တိုက်ပိတ်ခံ ထားရာက လွတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။

အပြင်ရောက်တော့ ကိုသိန်းထွန်းလာတွေ့သည်။ သဲကုန်းမြို့ နယ် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲဝင်မည်တဲ့။

“အစ်မမြင်းလိုက်လို့ ကျွန်တော် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရမှာနော်”

“ထိုက်ထိုက်တန်တန်ပါ မောင်လေးရယ်။ အစ်မက အဲဒါမျိုး တွေ တကယ်မလုပ်တတ်လို့ပါ”

သုတ်မှ ယုံယုံကြည်ကြည် ဦးစားပေးခံခဲ့ရခြင်းကို ကျွန်မ တန်ဖိုးထားသည်။ ဘယ်တော့မှမမေ့။

ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ဒီချုပ်က တောင်ပြိုကမ်းပြိုနိုင်လိုက် သည်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးကြည့်နေသည့်ကြားက စဉ်းစဉ်းလဲလဲ ထိုး နှက်ချက်များ တစ်ချိုးတစ်ချိုး ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ဝန်ခံနန်းမ ညီလာ ခံသည် သမိုင်းကို ရွှေ့အောင် မရွှေ့နိုင်ခဲ့။ မန္တလေးမှာ ဒုတိယ ညီလာခံအရှိန်မြင့်ရေး အစီအစဉ်မှာလည်း အထမမြောက်ခဲ့။ ကြိတ်ဝိုင်းကလေးတွေမှာ၊ လမ်းခရီးမှာ အဖမ်းအဆီးခံကြရလေရာ ကုန်လုနီးပါးပါပဲ။ အများစုကို နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်ချလိုက်သည်။ အရပ်ခေါ် နိုင်ငံ တော်ပုန်ကန်မှု ပုဒ်မ ၁၂၂/၁ ဖြင့် ၂၅ နှစ်။ ကိုသိန်းထွန်း ထောင်ဒဏ် ၂၅ နှစ်။

လွှတ်တော်တက်ရမည့် အမတ်တွေ အင်းစိန်ထောင်ထဲ ရောက်ကုန်ကြပြီ။ အမတ်များသာမက ဝန်းရံသော ပြည်သူများပါ အင်းစိန်ထောင်တိုက်ခန်းတွေထဲမှာ အုံလိုက်ကျင်းလိုက် ရုံပြည့်ရုံ လှူ။ အပုန်းအကွယ် အပြေးအလွှားကောင်းသူများ၊ အသံမမြည် တတ်သူများက ပြည်ပထွက်ပြီး စင်ပြိုင်အစိုးရဖွဲ့သည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အဖွဲ့ချုပ် (ဗဟို) မှာ တော့ သွေ့ခြောက်သွား ပေပြီ။ သို့သော် နိုင်ငံရေးက စဉ်ကလျားကာလသည် သိပ်မကြာ လိုက်။ ထောင်တွင်း အင်အားစုမိသလို ပြင်ပမှာလည်း အခင်း အကျင်းသစ်များ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာသည်။ အကြောက်တရားသည် ခွန်အားဖြစ်လာ၏။ ထောင်ဝင်စာပို့ရင်း၊ ကလောင်၊ ကောက်ရင်း ဖြင့် ပတ္တာနိက္ခာဇန ကဆောင်ပွဲက အဓမ္မကို ချေဆန့်ကျင်လိုက် သည်။ ဖြိုခွဲမိနိုင်ရေးဗျူဟာကို ကျွမ်းကျင်လက်ယဉ်နေသူများက လည်း သူ့အလုပ်သူလုပ်မြဲ။ ကြိုတင်မျှော်လင့်ထားပြီး ဓမ္မဘက် တော်သားများကလည်း ခံနိုင်ရည်နှင့် ရှင်သန်ဆဲ။

သို့ပြင် နှစ်နှစ်ကျော်ကာလမှာ ၉၀ ပြည့် အမတ်တွေ ထောင် ထဲက တစ်သုတ်ပြီး တစ်သုတ် လွတ်လာကြပြန်ပါသည်။ ကိုသိန်း ထွန်းကို ချက်ချင်းချိတ်ဆက်မိသည်။

“ကျွန်းမာရေး”

“မဆိုးဘူး အစ်မ”

“နိုင်ငံရေး”

“ပိုလုပ်ရလိမ့်မယ်”

“စာရေးဖို့”

“အခြေအနေအရပေါ့ အစ်မရယ်။ အစ်မကကော”

“အစ်မလည်း ဟိုဟာလုပ် ဒီဟာလုပ်နဲ့ မရေးဖြစ်လှပါဘူး ဟယ်”

သူက ပိုပြီး ဟိုလုပ် ဒီလုပ် ရှုပ်ယှက်ခတ်နေပုံရပါသည်။ အတော်ကြာကြာ တွေ့လိုက်၊ မတွေ့လိုက်။

တစ်နေ့တော့ မမျှော်လင့်ဘဲ သူ့ရောက်လာသည်။ အိမ်ရှင် စက်ရုပ်ကို ခလုန်နှိပ်လိုက်သလို ကျွန်မက ကော်ဖီဖျော်တိုက်ဖို့ ပြင်တော့။

“ကော်ဖီမလုပ်နဲ့ အစ်မရာ ဘာဟင်းချက်လဲ”

“ဝက်သားထင်တယ်” ဟု ကျွန်မက မရေမရာဖြေဆဲ မီးဖို ချောင်ခန့်ခွဲသူ ယောက်မကြီးက အိမ်ထဲမှ လှမ်းအော်သည်။

“ဝက်သားနှပ်တယ်။ ငါကြင်းဆားနယ်ကို ခရမ်းချဉ်သီးနဲ့ ငါပီချက် ချက်တယ်။ ပြင်လာခဲ့မယ်”

ကျွန်မအိမ်မှာ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ချက်ပြုတ်မစားဖြစ်သည်မို့ ဧည့် သည်ကို ထမင်းကျွေးဖို့အားနာသည်။ ကိုသိန်းထွန်းက “သွား မတောင်းလို့” ဟု အကြောင်းပြကာ ဝက်သားဟင်းပန်းကန်ကို တွန်းထုတ်ပြီး

“ငါပီချက်ကောင်းတယ်ဗျာ၊ အိမ်ကိုတောင်လွှမ်းသွားတယ်”

ဟုတ်လေလားမသိ။ ငါပီချက်နှင့် ခရမ်းသီးပြုတ်အတို့ကို အားပါးစာရစားသည်။

“ငါပီချက် များသေးလား အစ်မ”

ယောက်မကြီးက ချက်ချင်းဖြေသည်။

“တစ်ခိုးကြီးပဲ၊ နေဦး ဖြည်းဖြည်းစားပါ။ ထပ်ထည့်ပေးမယ်”

သူက ထမင်းလက်စသတ်လိုက်ပြီး

“ကျွန်တော်က တော်ပါပြီ။ ငါပီချက်နည်းနည်းထည့်ပေးလိုက် လို့ရမလား”

“ရတယ် ရတယ် ခုပဲ ပြန်တော့မှာလား”

“ဟုတ်”

ကျွန်မ ရင်ထဲ တကယ်ပင် နှင့်သွားသည်။

ပုန်းလွှီး တွယ်လွှီးနေပြီး စားနေသောက်နေ ခက်နေသူတွေ အများကြီးရှိပါသည်။ ကိုသိန်းထွန်းကတော့ ထိုလူတွေထဲမှာ ကောက်ကောက်ထဲက ကိုင်းကိုင်းဖြစ်ပုံရသည်။ ထိုထို လူအဖိုးတန် တွေကို စားနေသောက်နေမျှပင် မပုပိုးနိုင်သော ကျွန်မ။

ယောင်းမကြီးက ပလတ်စတစ်ဘူးကြီးနှစ်ဘူးကို ကြပ်ကြပ် အိတ်နှင့် ထည့်ယူလာသည်။

“ဘာတွေလဲ အစ်မ များတယ်”

သူက ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ထဲမှ ဘူးများကို စစ်ဆေးပြီး...

“ဝက်သားဟင်း မယူဘူး အစ်မ။ ဒါဆိုလို့”

ဘယ်လိုပြောပြော မရတော့ဘဲ ငါးပိချက်ဘူးကိုသာ ကြွပ်ကြွပ်အိတ်ထဲထည့်ပြီး ထွက်သွားတော့သည်။

ကိုသိန်းထွန်းဆိုတာ အသည်လို လူမျိုးပါ။
လအနည်းငယ်ကြာတော့ ကျွန်မ အဖမ်းခံရပြန်ပါသည်။
ထောင် ၁၀ နှစ်ကျသည်။ မိသားစုထံ သူရောက်လာပြီး ထောင်ဝင် စာ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ စီမံပေးသွားလေသတဲ့... ကဲ။

xxx

သို့ဖြင့်

ခုနစ်နှစ်ခန့်ကြာသော်... .

အိုခြင်း၊ နာခြင်း ဝတ်ရုံနှစ်စကို ရပ်ပတ်ခြုံလွှမ်းပြီး ကျွန်မ ထောင်မှ လွတ်လာသည်။ သူလာတွေ့တော့ ကျွန်မမှာ မေးခွန်း များစွာရှိနေ၏။ တစ်ခုပြီးတစ်ခု... .

ဆယ်စုနှစ် တစ်ခေတ်ဖြစ်စဉ်များကို ဆစ်ဆစ်ပိုင်းပိုင်း ရှင်းပြ တတ်သူ။ ထိုတစ်ကြိမ်သာ အကြာကြီးတွေ့ဖြစ်ခဲ့ပြီးတော့ သူက ဝေးလိုက်၊ နီးလိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်။

ထိုအခိုက်မှာ “သင်းရီ” ၏ ဝတ္ထုတိုရှည်များကို ဂုဏ်ယူမြတ် နိုးအပ်သော စာပေဆုတစ်ဆု သူရယူလိုက်သည်။ “ရွှေအမြဲတေ စာပေဆု”။ ဂျာနယ်မှ နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ ဆက်တိုက်။

စာအုပ်ကလေးတစ်အုပ်စီစဉ်ပို့သူနှင့် ကျွန်မ ပခုံးပေါ် တာဝန် ကိုယ်စီကျလာတော့ သူစိတ်အားထက်သန်တက်ကြွနေပါသေး သည်။

သူကိုယ်တိုင် ရနံ့သစ်မှသည် ခေတ်ရနံ့အထိ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ ဝင်ဖြစ်နေရာ မဂ္ဂဇင်းတိုက်မှအပြန် ကျွန်မအိမ်သို့ လေးငါးကြိမ် ဝင်လာသေးသည်။ တစ်ချိန်မှာတော့ စကားတွေပြောနေရင်း သူ ‘အသံ’ ပုံမှန်မဟုတ်တော့တာကြာပြီကို ဖွင့်မေးမိသည်။ ခပ်ရုရှ ခပ်ယဲ့ယဲ့ဖြင့် သဲ့သဲ့ကလေး သက်မော့နှိုက်နေလေသည်။

“အသံအိုးပျက်သွားတာ အစ်မရဲ့။ အဆုတ်ကလည်း သိပ် အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး”

စာရွက်များကို ဖြည်းညင်းစွာ လှန်လှောရင်းက ဘာမှ အရေးမပါလှသလို ပကတိအေးဆေးစွာ

“နောက်ဆိုရင် ဖုန်းနဲ့ပဲပြောကြမယ်။ မက်ဆေ့ခ်ပဲ သုံးကြ မယ်။ လိုအပ်ရင် အစ်မလာခဲ့မယ်” ဟု တင်းတင်းရင်းရင်းမှာရပါ သည်။

မကြာမီ မိသားစုအစီအစဉ်ဖြင့် ဘန်ကောက်မှာ ဆေးသွား စစ်သည်။ ဆေးကုသွားရင်း လျှောက်နိုက်ထားလိုက်သည့် ဓာတ် ပုံတွေ Facebook မှာ တင်သမျှ စောင့်ကြည့်စောင့်ဖတ်ရသည်မှာ နိဂ္ဂစ္ဆာန်။ ပြန်လာတော့လည်း အခမ်းအနားတချို့မှာ ကင်မရာ တဖျပ်ဖျပ်ဖြင့် အပြုံးမပျက်။ သူ့ဆေးစစ်ချက်ရလဒ်ကို အားလုံး သိနေကြ၍ အရိပ်တကြည့်ကြည့်သာ။

သူ Facebook စာလုံးများလာသည်။ လွမ်းဖုန်းဆက်ကြည့် တော့ အပြင်မထွက်နိုင်တော့ပါဘဲ။ ပိုက်ဖြင့် အောက်စီဂျင် ရှူရင်း စကားတွေအများကြီး ပြောနေသည်။ အလုပ်ကိစ္စကိုတော့ ကျွန်မ

လုံးဝ စကားမစတော့ပါ။ မကြာမကြာ ဖုန်းဆက်ပါဟုဆိုသည်။ ဂျာနယ်မှာ အပတ်စဉ်ဆောင်းပါးတွေ ရေးနိုင်တုန်း။ ပညာရေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကျောင်းသားသပိတ်ကို ထောက်ခံအားပေး တုန်း။

Facebook စာမျက်နှာမှာ သူ့အနားပိုင်းပိုင်းလည်မျှ အားပေးအဖော်ပြုနေကြသော မိတ်ဆွေများ၊ ရေးဖော်ရေးဖက် များ တပည့်တပန်းများဖြင့် စည်စည်ဝေဝေ တွေ့ရသည်။ နိုင်ငံရေး၊ စာပေ၊ ဂီတချစ်သူ ခင်သူများလှသောသူ။ အိမ်မှာဆိုကြ တီးကြ ပိုင်းကြီး ပိုင်းငယ်။ တစ်ခါတော့ သူကိုယ်တိုင် တယောဝင်ထိုးနေ ချသေးတော့။

အောင်မယ်... . ကြည့်စမ်း။ ဂီတလက်သံ ဒေါင်ဒေါင်လန် နေလိုက်တာများ။ ငါ့မောင်လေးတော့ ဒီလိုနဲ့ အသက်ရှည်ဦးမယ်။

Facebook မှာ သူ့ Page ကို စောင့်ကြည့်ရင်း ဖုန်းမကြာ မကြာ ဆက်ဖြစ်သော်လည်း လူကိုယ်တိုင် သွားရောက်ဖို့ ကျွန်မ ပျက်ကွက်ခဲ့ပါသည်။

“မလာနဲ့အစ်မ။ ကျွန်တော့်အိမ်က အစ်မအိမ်ထက် အထပ် ပိုမြင့်တယ်။ ခြောက်ထပ်ကို အစ်မတက်လာဖို့ မလွယ်လောက်ဘူး”

သူသက်ညှာခဲ့သည်ကို ကျွန်မ အလွယ်တကူ အခွင့်ကောင်း ယူမိခဲ့လေသလား။

xxx

လဲလျောင်းနေသော သူ့ထံပါးမှာ နှင်းဆီရနံ့က သင်းသင်း ပြေပြေ၊ ကြုံနေကျ အမွှေးတိုင်နံ့တွေ ထူးထူးကဲကဲပန်းရနံ့တွေ အလျဉ်းမခံစားရ။

နှင်းဆီပွင့်ချပ်များ လွှမ်းခြုံထားသော သူ့ခန္ဓာမှသည် သူ့ မျက်နှာကို နောက်ဆုံး မှတ်သားနေမိသည်။ ငွေရောင်ဆံပင်လွလွ၊ မျက်လွှာစေ့ပိတ်ထားသည့်တိုင် နှုတ်ခမ်းများပွင့်လှလှ မဟာတဟ။ စကားတွေ ပြောချင်နေသေးသလား ကိုသိန်းထွန်းရယ်... .

ပါရမီဖက် ချစ်ဇနီးနဲ့ ချစ်ဖွယ်သားသမီးတို့ကို ပြောစရာ စကားတွေ ကုန်နိုင်ပါဦးမည်တဲ့လား။

သူလဲလျောင်းရာ မှန်သေတ္တာကို ဖွဖွဆုပ်မိသည်။

“သွားနှင့်ဦးတော့ မောင်လေး”

အနီးမှာရှိနေသော ဆရာလေးကိုတင်က “သွားနှင့်တော့ သူငယ်ချင်းရေ” ဟု တိုးတိုးညင်သာ နှုတ်ဆက်နေသည်။ သူ့ကို တွန်းလှည်းပေါ် မတင်ပါ။ ချစ်ခင်သူတွေ ပိုင်းဝန်းထမ်းဖို့ သယ် ဆောင်သွားကြသည်။ သင်းသင်းရီရီ နှင်းဆီရနံ့က ကျွန်မတို့ထံပါး မှာ လွင့်ယုံတိုးတွေကျန်ရစ်သည်။ ဇွန်ပန်းရံနှင့်ခရေဦးကို အာရုံစူး နစ်ခဲ့သူက နှင်းဆီဝတ်ရုံခြုံ၍ ထွက်ခွာသွားနှင့်လေပြီ။

ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ၊ အနုပညာ၊ ယုံကြည်ခံယူ ချက်တို့ဖြင့် မွှေးမြသင်းရိသော နှင်းဆီရနံ့ ပြေပြေကို မြေကမ္ဘာမှာ သူထားရစ်ခဲ့သည်။

ဝမ်းဝမ်းနွဲ့ (သာယာစရာ)

ဦးသိန်းထွန်း စာရေးဆရာသင်းရီ (၁၉၄၉-၂၀၁၅)

- ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ သဲကုန်းမြို့နယ်တွင် အဘဦးတု၊ အမိ ဒေါ်စိန်မြတို့မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။

- ၁၉၆၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလထုတ် သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြသည့် **ပါအင်ဒယားမှာလုပ်သည့်** ဝတ္ထုတိုကို သက္ကသထွန်း (သဲကုန်း)ကလောင်အမည်ဖြင့်ရေးသားပြီး စာပေလောကသို့ စတင်ဝင်ရောက်သည်။

- ၁၉၇၄ ဦးသန့်အရေးအခင်းတွင်ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့၍ ခေတ္တ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

- ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ထွန်းလူအောင်(သဲကုန်း)ကလောင် အမည်သို့ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး စာပေများရေးသားခဲ့ရာ ၁၉၈၅ မှစ၍ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်စာပေလောက နှင့်ခေတ္တဝေးကွာခဲ့ သည်။

- ၁၉၈၈ ခုနှစ် ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံကြီးတွင် သဲကုန်း မြို့နယ်အထွေထွေ သပိတ်ကော်မတီ၌ ဦးဆောင်သူတစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ပြီး သဲကုန်းမြို့နယ်အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

- ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုး သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကိုယ်စားပြု သဲကုန်းမြို့နယ်ပြည်သူ့လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ရွေးကောက် ခံခဲ့ရ သည်။

- ၁၉၉၀ ပြည့် ရန်ကုန်နို့ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့ ပြီး မန္တလေးမြို့တွင် ပြုလုပ်သော စင်ပြိုင်အစိုးရဖွဲ့စည်းရေး အစည်း အဝေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

- ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်နိုင်ငံဘာလတွင် စစ်အစိုးရကဖမ်းဆီးပြီး နိုင်ငံ တော်ပုန်ကန်မှုဖြင့် ထောင်ဒဏ်တစ်သက်တစ်ကျွန်းချမှတ်ခံခဲ့ရ သည်။ တစ်နှစ်ခွဲခန့် ဖမ်းဆီးခံရပြီးနောက် ပြန်လည်လွတ်မြောက်ခဲ့ သည်။

- ၁၉၉၈ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ပြည်သူ့လွှတ် တော်ခေါ်ယူရေးကာလတွင် စစ်အစိုးရ၏လိုက်လံဖမ်းဆီးမှုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့သို့တိမ်းရှောင်ရင်း နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

- ၁၉၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလထုတ် ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်း တွင် ပါရှိသော **ခွင့်လွှတ်ရန်ဟုတ်ဝါ မြေရင်းလှိုင်** ဝတ္ထုတိုကို သင်းရီအမည်ဖြင့် ရေးသားခဲ့ပြီး စာပေ နယ်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက် ခဲ့သည်။

- ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် NLD ဗဟိုလှုပ်ရှားမှု ဦးဆောင်ပြုလုပ် သည့် စာဖတ်ပိုင်းများတွင်တက်ကြွစွာ ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့သည်။

- ဗဟိုလှုပ်ရှားမှုပြုလုပ်သော လွတ်လပ်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် ပြဇာတ်တွင် ဇာတ်ညွှန်းနှင့် ဒါရိုက်တာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

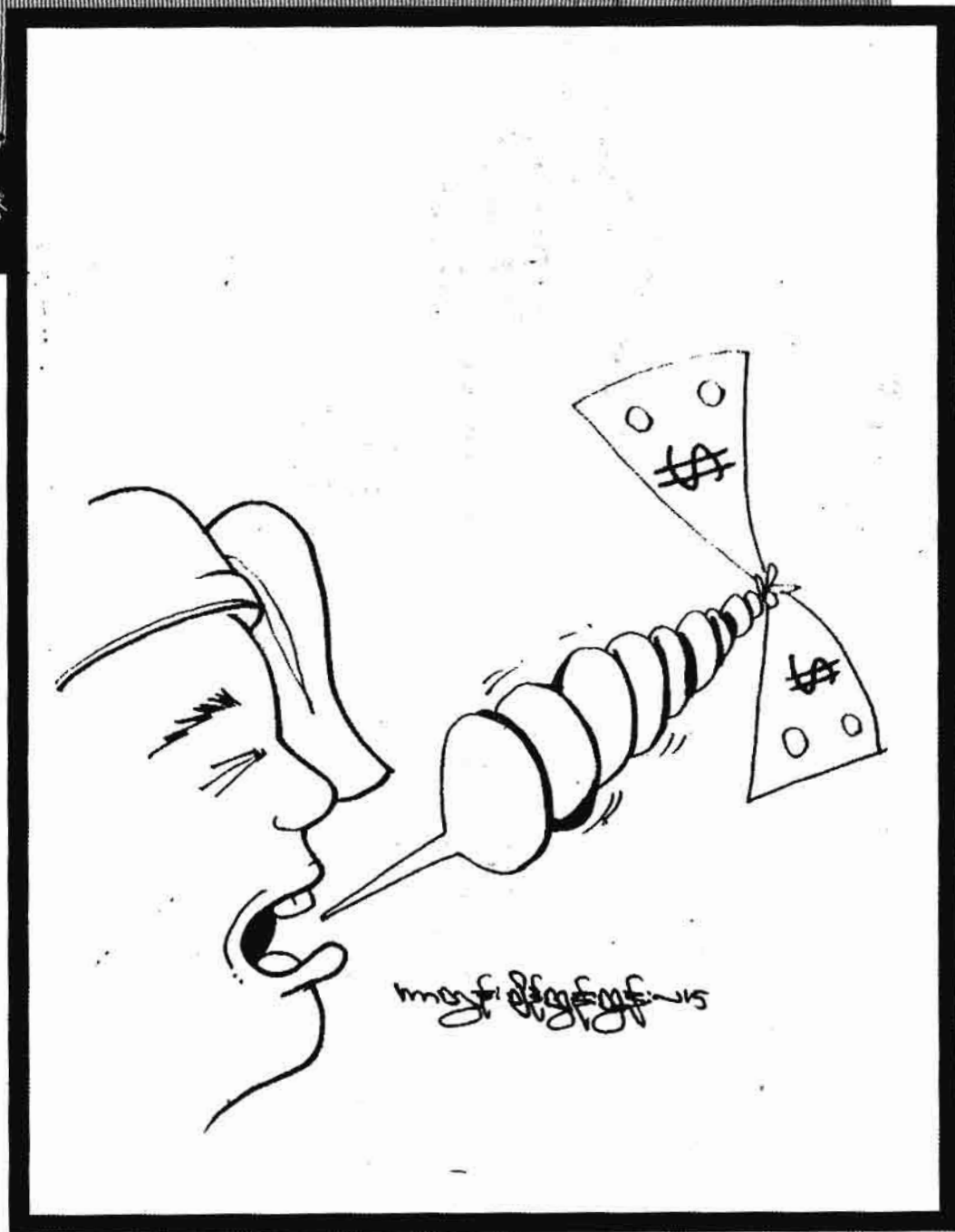
- ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ပဉ္စမအကြိမ် ရွှေအမြုတေစာပေဆုပေးပွဲ တွင် **"အပေါင်း သည်လည်းကောင်း၊ အနုတ်သည်လည်းကောင်း၊ တစ်စထဲအတွင်း၌"** ဝတ္ထုရှည်ဖြင့် ရွှေအမြုတေစာပေဆုရရှိခဲ့သည်။

- **"ကမ်းပါးစွန်း၌ ရပ်လျက်၌ပင်"** ဝတ္ထုရှည်များစုစည်းမှု၊ **"ခွန်ဝန်းမှတစ်ဆင့်တစ်လျှောက်"** လုံးချင်းဝတ္ထုရှည်၊ စာရေးဆရာလေးဦး နှင့်တွဲဖက်လျက် **"ဗျည်းနှင့်သရ အလှ"** ဝတ္ထုတိုများ၊ စာရေးဆရာမ သုံးဦးနှင့်တွဲလျက် **"အနီတစ်ကော် အနက်တစ်ရာ"** ဝတ္ထုတိုစာအုပ် များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

- **ဈာန်ရီ၊ ရန်သစ်** နှင့် **စေတီရန်** မဂ္ဂဇင်းများတွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဇာတ်ညွှန်း များလည်းရေးသားခဲ့သည်။

- ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်၊ ညနေ ၆ နာရီ ၅ မိနစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းရပ် ဗဟိုလမ်းနေအိမ်တွင် ကွယ်လွန်၍ ဧပြီလ ၂၈ ရက်၊ ညနေ ၅ နာရီတွင် ရေထေးသုသာန်၌ ဂူသွင်း သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့သည်။

CARTOON
မြတ်နိုးစွာ
အားပေးပါ

www.burmeseclassic.com

ဝါဒကပ်ပွင့်
ကပ်ပွင့်
သနားရှာ။

ကဗျာဆရာမကြီး ကြည်အေးက
“လူဟာသေပြီးရင်
နိုက်ထရစ်အက်ဆစ် တစ်စက်နှစ်စက်မျှသာ” တဲ့
အက်ပီကျူယပ်စ်ကတော့
“လူဟာသေပြီးရင် မရှင်တော့ဘူး
ရှင်တုန်းမှာ မသေဘူး” တဲ့
ဇောလဲတဲ လန်ဒန်ရောက်တုန်း မူးရမ်းနေလို့
ပိုင်းရိုက်မယ့် လူအုပ်ကြီးထဲက တစ်ဦးက
“သူ့ကိုရိုက်ရင်
ခေါင်းထိမယ် ခေါင်းကိုရှောင်ရိုက်ကြ” တဲ့။

အဲဒီလို တိုးထွင်းသိမြင်
အဲဒီလိုတွေးခေါ်
အဲဒီလို ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မား
အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ ဝန်းကျင်နီးနားမြင်ကြရဲ့လား
မြင်ရပါတယ် နည်းနည်းပါးပါး
ရှိတော့မှီတယ် ခပ်ရှားရှားပါ။

မောင်အောင်ပွင့်

“ဆင်မိုက်ကြီးမှာ

ခူးတုပ်ရတာ”

အဲဒါ

ဗုဒ္ဓရဲ့အောင်မြင်ရှစ်ပါးသီချင်းထဲမှာသာ တွေ့ရတဲ့စာသားပါ။

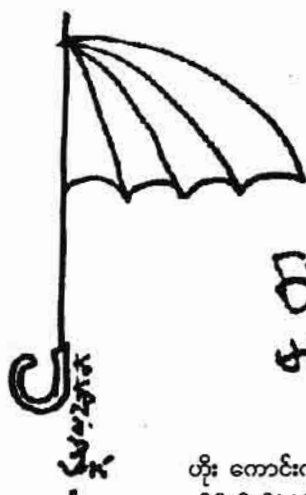
“ယုန်သွင်လေးခမျာ

ဆင်မိုက်ကြီးကြောင့် ပြားချပ်ရတာ”

အဲဒါ

ကျွန်တော်တို့ သိဆိုနေကျ သီချင်းထဲက စာသားပါ။

ကုန်စင်ကောင်း

အောင်အောင်
မင်းမင်း

ဟိုး ကောင်းကင်ထက်က
တိမ်တိုက်မဲမဲကြီးတွေဟာ
မိုးပျံပင်လယ်ကြီးတွေကို
မနိုင်မနင်း ထမ်းရွက်ထားကြ...။

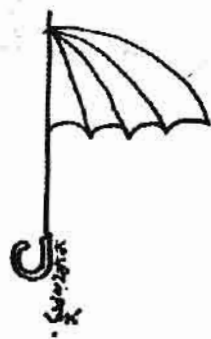
ရုတ်တရက်
လျှပ်စီးလက်၊ မိုးတွေခြိမ်း
ကောင်းကင်ကို အမှောင်ထုကသိမ်းဝှက်
တိမ်တွေ တစ်စစအက်ကွဲပြီး
ပင်လယ်ကြီး မြေထဲခုန်ချ
တစ်မြို့လုံးလည်း သိမ့်သိမ့်တုန်ရ
တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ရွဲရွဲစိုရ...။

ဘယ်သူက ဖန်တီးလိုက်သလဲ
မြေကြီးနဲ့ ကောင်းကင်ကို
အဖြူရောင်မိုးစက်များဖြင့် ချိတ်ဆက်
အေးစက်စက်လေ ဖြန့်အပက်မှာ
ပန်းတွေလည်း အဆုတ်လိုက်၊ အပွင့်လိုက်ကြွေကျ
သစ်ပင်တွေလည်း ယိမ်းထိုးလှုပ်ခါ အိမ်နွယ်ရ
အိမ်ခေါင်မိုးတွေလည်း မလုံခြုံကြ
ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းက ဘဝတွေ ဗျာများနေရပုံများ...။

ကမ္ဘာရဲ့ အခြားတစ်ဘက်မှာတော့
တိမ်တစ်မျှင်တစ်စ လုံးဝမရှိ
ရက်စက်စွာဝင်းပနေတဲ့ ကောင်းကင်ကြီးအောက်မှာ
ရပ်တည်ရာ မြေကြီးနဲ့အပြိုင် ခြောက်သွေ့အက်ကွဲနေတဲ့လူတွေ
ကန်တော့ပွဲပြင်လို့ နတ်ကိုပသ
နှစ်ဖွဲ့ခွဲလို့ ကြီးလွန်ဆွဲကြ
မရွာနိုင်တဲ့ မိုးကို တမ်းတနေရပုံများ။ ။

အောင်အောင်

(မေလ ၂၀၊ ၂၀၁၅)

စိုးဝင်းမြင့်
၀၈/၀၅/၂၀၁၆

အစွဲအလမ်း အစွန်းအထင်းများနဲ့
အစွန်အဖျားမှာ
အင်္ဂါနေ့ဟာ ညနေခင်းချောက်ကမ်းပါထဲ
ကျလှလှ
ဟိုတစ်ရက်က ကမ်းခြေမှာ
ပင်လယ်ဟာ နေလုံးကိုချီချ
အမှောင်ထဲမှာ ဘယ်သူမှ လမ်းမလျှောက်တော့ပါ
အုန်းပင်ကြားမှာ လဟာ သူ့ဘာသာသူ သာ
ဂစ်တာနဲ့ ဘီယာနဲ့ ပင်လယ်ပုစွန်ကို တစ်ကောင်ချင်း အခွံနှာစား
ငါ့သူငယ်ချင်း
ဆောက်လုပ်ရေးသမား မှန်ပါတယ်
ကမ်းခြေမှာ အပန်းဖြေ
အုန်းရည်နဲ့ ပျော်ရွှင်ရည်ကြား မင်းက
အနားလာယူတာ မဟုတ်ဘူးလား
ဘယ်သူတွေ ဘယ်လိုနေသွား
ငါကတော့ အစွန်အဖျားမှာ
ခရစ်နှစ်နဲ့ သဲသောင်ထဲ ခြေကျံကျံ
အဲဒါ အခု ပြန်ရမလား ပြန်သွားကြည့်လိုက်ရင်
အခုထိ ရှိဦးမလား
တစ်ညလုံး လှိုင်းတဝန်းဝန်းမှာ
ငါ ပြိုကျနေတာ အဆုံးမရှိ
မနက် ထကြည့်လိုက်တော့
ပျော်ရွှင်ဖွယ် ရေးခြစ်ခဲ့တာတွေဟာ
တခြားသောဘဝ
ကမ်းခြေက သဲဟာ ဆောက်လုပ်ရေးမှာ သုံးမရ
မြစ်အောက်ကြမ်းပြင်က ပြန်ယူရတယ်။

စိုင်းဝင်းမြင့်

မြေထဲ
အောက်
အောက်

သတင်းခေတ် နည်းပညာခေတ်
ငါ့ခေတ်ရောက်ဖို့
ပြန်လာခဲ့ပါ။
ကဗျာဆရာ ဘိုင်ရွှန်
အိပ်မက်ပေးပါ ဆစ်ဂမန်ဖိုက်
ရွှေမျှော်ခင်းကြည့်ရအောင်ခေါ်ပါ
မိုက်ကယ်ဖာရာဒေး
အနုပညာသူပုန်လုပ်ဖို့
ဆရာဟံမင်းတေးနဲ့ ဆရာကျက်လန်ဒန်ဆီမှာ
သင်တန်းတစ်သက်တက်မယ်
လိုအပ်ရင်
ခြေသည်းလက်သည်းညှပ်သလို
ကိုယ့်နားရွက်ကိုယ်ဖြတ်ရဲတဲ့
ဗင်းဆင့်ဗန်ဂိုးနဲ့ စာပေးစာယူလုပ်မယ်
သောမတ်ပိန်းရေ
အကျပ်အတည်းစာတမ်း
လူပြိုနိုးကျွေးနဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ရေးသားပြီး
ကဗျာလုံးတီးစာအုပ်တစ်အုပ်
ငါတို့ဗမာပြည်ကို လှမ်းပို့လိုက်ပါ။

ပြေမြင့်

ငိုရင်ဘတ်ပေါ်က အရေပြား
လောကခံ လက်ခါးကြီးနဲ့ သပ်သပ်ပြီးချ
အဖိတ်အစင် များလှတဲ့ဘဝကို
ဒုလ္လဘတရားနဲ့ ဆေးသားတင်လိုက်တယ်။

ပစ္စက္ခအထိ
ကိလေသာ မှန်ပြောင်းထဲက
တောက်လောင်ဆဲ တောမီးတွေနဲ့ကွင်းဖို့
ငုံးမင်းဂါထာတော် ရွတ်ဖတ်ခဲ့ရသက်စေ
ပြန်တွေ့လိုက်တဲ့ အသက်တစ်မျှင်
ဆစ်ပိုးတွေ ဝင်လို့။

မောင်သန်းစိုး (ချောက်)

မင်းနီခွဲ
မှန်ပုံရိပ်ချစ်စွာ

မှောင်နေတဲ့ နံရံအတွင်းသားကို ငါ့လက်သည်းရှည်ရှည်တွေနဲ့ ကုတ်ခြစ်လိုက်တယ်
ပြဿနာဟာ မနေ့က ဖြစ်သွားတဲ့ အကြောင်းအရာမှာ အခြေတည်လို့။

တစ်ခုခုအသံကြားတိုင်း ငါ့ချောက်ချား ငါ့တုန်လှုပ် ငါ့အားနည်း ငါ့သံသယဖြစ်
မှန်ထဲကြည့်လည်း ငါ့မျက်နှာပါပဲ ငါ့မေးခွန်း ငါ့နှုတ်ခမ်း ငါ့မျက်လုံး ငါ့နားရွက်ပေါ့။

ချောက်ချားမှုဟာ နောက်ခံတီးလုံးအပေါ်မှာပဲ ဖော်တင်နေတယ်
မြင်နေရတာ တရွေ့ရွေ့တွေးသွားသတ္တဝါတစ်ကောင်ရဲ့ ခြေရာ။

အရွယ်အစားနဲ့ အနံ့အလျားတိုင်းတာ သတ်မှတ်ချက်အရ
ငါ့မှတ်ပုံတင် ငါ့ကိုယ်ပိုင်အမှတ်နဲ့ ထင်ရှားသည့် ငါ့အမှတ်အသားအရ
ရက်လွန်ပုပ်သိုးဖြစ်တည်မှုပစ္စာအယူအဆဝါဒရှုပ်ကြမ်းဆန်ဆန်
ငါဟာ ငါ့မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြလို့ ရမရ။

မနက်ဖြန်ဟာ အဝေးကြီးက လာနေတယ်လို့ ငါထင်တယ်
ငါ့အာရုံရိပ်ဟာ မှောင်ရိပ်ဝါဒဖျော့ရော့အလင်းထဲ မှေးမှိန်ပျောက်ရှုလို့
ငါတွေ့သလောက် ငါမရှိတဲ့ အဖြစ်တွေ။

ငါ ဘယ်သူလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ ငါ့ကိုယ်ငါ မေ့ပစ်လိုက်တယ်
အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟင်းလင်းပြင်ကြီးတစ်လျှောက်လုံး အော်သံဟာ ပြေးလွှားလို့
မလုံတဲ့ နောက်ကျောဟာ ကြယ်သီးကို ပြောင်းပြန်တပ်လိုက်တယ်။

ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စာရင်းဇယားအမည်သွင်းဖော်ပြချက်မှာ
ငါဟာ နိုင်ငံသားစစ်စစ်ကနေ လျှော့ကျခံရလိုက်ရတဲ့ သတ္တဝါ။

အခု ငါ့နာမည်မပါတဲ့ ခေါ်သံတွေ ငါ ကြားနေရတုန်း
ငါ ပြန်ထူးခဲ့တယ် ငါ အော်ဟစ်ခဲ့တယ်
ပြေးပြေးလွှားလွှား ဆူဆူညံညံနေမှားထဲ
တိုးသက်တိမ်ဝင်သွားတဲ့ ဒီကဗျာရဲ့ မူလအော်သံ
ဘယ်သူကြားနိုင်ပါသေးလဲ။

မင်းနီခွဲ

ဘုရင်ဆောင်းတဲ့ သရဖူ
 သခင်ဆောင်းတဲ့ သရဖူ
 မဟေသီဆောင်းတဲ့ သရဖူ
 ပင်တိုင်စံဆောင်းတဲ့ သရဖူ
 မယ်စကြဝဠာဆောင်းတဲ့ သရဖူ
 အပြိုင်အဆိုင်အနိုင်ကြ
 သရဖူလှပွဲတွေ

သရဖူ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ မရနိုင်
 ရာစုရဲ့သရဖူ
 ကဗျာနဲ့ယူလို့ရမလား။

ရွှေသရဖူ
 ငွေသရဖူ
 စိန်သရဖူ
 နဝရတ်ကိုးသွယ်သရဖူ
 ဘယ်သရဖူ ဘယ်သူဆောင်းမှာလဲ။

သရဖူလှပွဲ
 သရဖူကာကွယ်ပွဲ
 အရေးနိမ့် အရှုံးတွေရင်
 သရဖူလွှဲပေးရတယ်။

နှစ်သစ် ခေတ်သစ်မှာ
 လျှင်သူ သရဖူယူမှာလား
 နိုင်သူ သရဖူဆောင်းမှာလား။

တင်နွမ်းလွင်

မင်းရဲကျော်စွာ
၁၉၆၃ ခုနှစ်

ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား
ဖျက်ရုံနဲ့ ဖျက်ရမှာလား

ဆွစ်ထာမှတော့ စွဲငြိသွားကြတာလည်း အမှန်တရားပါပဲ
ဒီယုန်မြင်လို့ ဒီချီထွင်ထားတာလည်း အမှန်တရားပါပဲ
ကျားသနားမှ နွားချမ်းသာရတာလည်း အမှန်တရားပါပဲ
ထန်းရည်မှလို့ ကျွဲခိုးပေါ်တာလည်း အမှန်တရားပါပဲ
လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတာလည်း အမှန်တရားပါပဲ
ဖြည်းဖြည်းတော့ လုပ်ကြပါဗျာ
မရှိလို့ လုပ်စားကြတာပဲ
ဖွတ်မိကျောင်းဖြစ်တော့ မြစ်မချမ်းသာဆိုသလိုပေါ့။

အောင်ကိုကိုလတ် (တမူး)

လူတစ်ယောက်ဟာ	အကန်တော့ခံဖို့ပေါ့
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အစိုးရရင်	
လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ ကိုယ်သာသမ္မတပဲ	ကလေးငယ်ဟာ
ဘယ်လိုသမ္မတများတုန်း	သူနိုင်ငံမှာ ကလေးသမ္မတပါပဲကွာ
စဉ်းစားကြည့်ကြမယ်	သူနိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
	နို့စို့ရဖို့
အဘိုးအို၊ ကလေး၊ အပျိုမလေး	တစ်ခါတလေငိုဖို့
ဘုန်းတော်ကြီး၊ သူတောင်းစား၊ လယ်သမား	မြူတဲ့အခါ တခပ်ခပ်ရယ်ဖို့ပေါ့
အားလုံးဟာ သမ္မတ	
မည်သူမဆို အားလုံးကဲ့	အပျိုမလေးဟာ
ကိုယ့်နိုင်ငံမှာ ကိုယ်သာ သမ္မတပါတဲ့	သူနိုင်ငံမှာ အပျိုစင်သမ္မတ
	သူနိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
အဘိုးအိုဟာ	အလှပြင်ဖို့
သူနိုင်ငံမှာ အဘိုးအိုသမ္မတ	ရည်းစားထားဖို့
သူနိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က	နေကြစေတော့ အခွဲခွာစားဖို့လေ
ဇရာကိုရင်ဆိုင်ဖို့	
အိမ်ဦးခန်းမှာ ငြိမ်သက်နေဖို့	

ဘုန်းတော်ကြီးကလည်း
သူ့ကျောင်းမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့
ဘုရားရှိခိုးဖို့
ပြီးရင် တရားဟောဖို့ပေါ့

ကုလားကြီးကလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
နွားနို့ညှစ်ဖို့
ကုလားပဲတွေကို ရေစိမ်ဖို့
ချပါတီလုပ်ဖို့

သူတောင်းစားကလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
မြို့တွေ ရွာတွေမှာ လှည့်လည်တောင်းရမ်းဖို့
ရသမျှနဲ့ ဝအောင်စားဖို့
မြေကြီးမှာ ပျော်အောင်အိပ်ဖို့လေ

ပင်စင်စားကလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
အတွေ့အကြုံတွေ မျှဝေဖို့
အကောင်းမြင်ဖို့
ဘာကိုမျှ အများကြီးမမျှော်လင့်ဖို့လေ

လယ်သမားကြီးကလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
စပါးပင်တွေစိုက်ပျိုးဖို့
နွားတွေကို အစာကြွေးဖို့
ခြံစည်းရိုးကို လုံအောင်ကာဖို့ပေါ့

ကားဒရိုင်ဘာကလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
တိုင်ကီထဲမှာ ဆီပြည့်နေဖို့
ခရီးဘယ်လောက်ဝေးဝေးမောင်းဖို့
အရိပ်ကောင်းကောင်းမှာနားဖို့ပေါ့

နောက်ထပ်ဘာတွေများရှိသေးသတန်း
ရှိသေးတယ်
အပျိုကြီး၊ နွားကျောင်းသား၊ ကုလားကြီး
ပင်စင်စား၊ ကားဒရိုင်ဘာ

ဒါနဲ့နေစမ်းပါဦး
ကဗျာဆရာကရော
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့ကဘာများတုန်း
ဘာရမလဲဗျ
သူက သမ္မတအကြောင်းစပ်ဆိုတဲ့ကဗျာ
အားလုံးဖတ်ကြဖို့နေနေတာလေ။

အပျိုကြီးလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
အတင်းပြောဖို့
မုန့်ဟင်းခါးကောင်းကောင်းသောက်ဖို့
ဘုရားပွဲမှာ ဇာတ်မိုးအလင်းကြည့်ဖို့ပေါ့

နွားကျောင်းသားကလည်း
သူ့နိုင်ငံမှာ သူ့သမ္မတပဲ
သူ့နိုင်ငံရဲ့ရည်မှန်းချက်က
စားကျက်ကောင်းကောင်းမှာလှည့်လည်ဖို့
နွားရိုင်းသွင်းချိန် ရွာပြန်ရောက်ဖို့
နွားတွေကို အမြဲရေတွက်နေဖို့ပေါ့

နေမျိုး

မန္တလေး၊ ■ရာဇဝတ်စာပေပွဲတော်တွင် ကဗျာအကြောင်းဆွေးနွေးနေသည့် ဆရာ မင်းဆွေနှစ် (မုံရွာ)

ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ကောက်ကြောင်း

■ မင်းဆွေနှစ် (မုံရွာ)

ရပ်တန့်မနေတဲ့ မြစ်တစ်စင်းလို ကဗျာတွေဟာလည်း ခေတ် နဲ့အတူ စီးဆင်းနေမှာပဲ။ မြန်မာခေတ်ပေါ်ကဗျာဟာနေ့ချင်းညချင်း မိုးပေါ်ကကျလာတာ မဟုတ်ဘူး။ ဖြတ်သန်းမှု သမိုင်းအဆင့်ဆင့်ရဲ့ရေစီးမှာ ခက်ခက်ခဲခဲပွင့်ခဲ့ရတဲ့ကဗျာပွင့်သစ်တွေပါ။

မြန်မာခေတ်ပေါ်ကဗျာမှာအကြောင်းအရာ (Content) နှင့်ပုံသဏ္ဌာန် (Form) ဆိုပြီး ဆွေးနွေးလာခဲ့ရာက ဒီနေ့ခေတ်ပေါ်ကဗျာများကိုလေ့လာချည်းကပ်ရာမှာတော့ ဒီထက် မတော့ဘဲကဗျာသဘောတရား၊ ကဗျာအတတ်ပညာ၊ ကဗျာခံစားမှုဆိုပြီး ဒီနယ်ပယ်သုံးခု ကိုချဲ့ထွင်စဉ်းစားလာကြတာကိုတွေ့လာရပါတယ်။

ခေတ်တွေ ပြောင်းလဲလာသလိုအတွေးအခေါ်တွေပြောင်းလဲလာရတယ်။ စစ်ပွဲ ပုံသဏ္ဌာန်မတူတော့သေနင်္ဂဗျူဟာလည်းကွဲပြားလာရတာပေါ့။ ဒီနေ့ခေတ်ပေါ် ကဗျာရေး နေတဲ့လူငယ်တွေဟာလည်းအင်္ကျီဟောင်းကို မဝတ်ချင်တော့တာအဆန်းတော့ မဟုတ်ပေ ဘူး။ ခေတ်နဲ့အညီ အဆင်တန်ဆာသစ်လာရတယ်။

ထားတော့။ မြန်မာကဗျာရဲ့ရေစီးကြောင်းဟာအကြမ်းအားဖြင့်ခေတ်စမ်း၊ စာပေသစ်မှ သည် မိုးဝေကဗျာ၊ ဒီနောက် ဒီနေ့ခေတ်ပေါ်ကဗျာခေတ်အထိအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲရောက် ရှိလာရတယ်။

ဒီနေရာမှာ သမိုင်းကြောင်းအတိုင်းအကျယ်ချဲ့မပြောလိုတော့ဘဲ အဓိကခေတ်ပေါ် ကဗျာရဲ့လက်ရှိအချိုးအကွေ့ကိုပြောလိုရင်းဖြစ်တာကြောင့် ရေစီးကြောင်းကို ဆက်စပ်ပေး ရုံသာ တင်ပြလိုပါတယ်။ ဒီအတွက် အချို့အချက်အလက်နဲ့အခန်းကဏ္ဍတွေကျန့်ရစ်ခဲ့ရင် နားလည်ပေးဖို့ ဦးစွာပြောလိုပါတယ်။

မြန်မာကဗျာ ခေတ်စမ်းမှသည် စာပေသစ်

ခေတ်သစ်မြန်မာကဗျာရဲ့ သမိုင်းမှာ ပထမဆုံးစာပေပြောင်းလဲ လှုပ်ရှားခဲ့တဲ့ ခေတ်စမ်းဟာ ခေတ်ပြိုင် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေတွေကြားမှာ ထူးခြားမှုတွေ ရှိနေခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။

ခေတ်စမ်းရဲ့ ရေခဲမြေခဲဟာ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုကြီးက စခဲ့တယ်လို့ ပြောရမှာပါ။ အဲဒီအမျိုးသားလူထု လှုပ်ရှားမှုက ခေတ်စမ်းကဗျာပေါ်ပေါက်လာဖို့ ခင်းကျင်းလိုက်တဲ့ လမ်းစဆိုရင် မမှားပေဘူး။

အဲဒီအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုထဲကနေ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်စတဲ့ ခေတ်စမ်းစာဆိုတွေ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါတယ်။ ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ “ပိတောက်ပန်း”၊ “ကြောင်မနက်ပြာ”၊ “ချိန်တော်ရောက်လျှင်” စတဲ့ ကဗျာတွေဟာ ထင်ရှားခဲ့ပါတယ်။ ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်ရဲ့ “ဖိုးမောင်လာပြီ”၊ “ခါနွေဆန်းတော့ လွမ်းမိတယ်”၊ “ပျဉ်းမငုတ်တို”၊ “သပြေညို” စတဲ့ ကဗျာတွေဟာ ထင်ရှားတဲ့ ကဗျာများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေတ်စမ်းစာဆို ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်တို့ ကဗျာဆိုနေတဲ့ အချိန်မှာ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းလည်း စာဆိုနေတယ်ဆိုတဲ့ ခေတ်စမ်းနှင့် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ခေတ်ပြိုင် အခြေအနေကိုလည်း ကဗျာဆရာအောင်ဝေးရဲ့ “ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ဘာလဲ ဘယ်လဲ” ကဗျာစာအုပ်မှာ ခုလိုရေးသားထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။

၁၉၃၀ ခုနှစ်များ ကာလမှာ ခေတ်စမ်းက အမျိုးသားစာပေသစ်၊ ရသစာပေသစ် ထွန်းကားရေးလုပ်နေခဲ့သလို နဂါးနီစာအုပ်အသင်း၊ နဂါးနီစာပေ လှုပ်ရှားမှုကလည်း အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေး၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အသိသစ်၊ အမြင်သစ်တွေ ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်နေခဲ့တယ်။ ဆရာကြီးမှိုင်းဟာ အဲဒီခေတ်က လူထုအသံ၊ လူထုဟန်၊ လူထုဘာသာစကား၊ အရပ်သုံးစကားတွေနဲ့ ဇာတ်နိပါတ်ပုံပြင်၊ နဘေကာရန်တွေဟာ ဆရာကြီးရဲ့ကဗျာနည်းတွေပါ။

ပြောရရင် မှိုင်းရဲ့အလွမ်းတွေ၊ ခေတ်စမ်းရဲ့ အလွမ်းတွေနဲ့ အမျိုးသားနိုင်ငံရေးသစ်၊ အမျိုးသားစာပေသစ်ဟာ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့တယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ စာပေသစ်လှုပ်ရှားမှုပေါ်လာတယ်။ စာပေသစ်ကိုဦးဆောင်တာကတော့ ဆရာဒဂုန်တာရာပါ။

ဒဂုန်တာရာရဲ့ စာပေသစ်

စာပေသစ်ဟာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်က ဆရာဒဂုန်တာရာ ဦးဆောင်ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ တာရာမဂ္ဂဇင်းက စတင် မွေးဖွားလိုက်တာပါ။ စာပေသစ်ဟာ ဘာလဲ။ ဘာကြောင့် စာပေသစ်လို့ ကြွေးကြော်သလဲ။ စာပေသစ်ခေါင်းဆောင် ဒဂုန်တာရာရဲ့ စာပေသစ် မဂ္ဂဇင်းခေါင်းကြီးမှာ ခုလိုရေးခဲ့ပါတယ်။

“စာပေဟောင်းသည် ဘာလဲ ပဒေသရာဇ်စာပေ၊ အရင်းရှင်စာပေသည် စာပေဟောင်းဖြစ်ပေသည်။ အဟောင်းတို့သည် လုပ်သား လူတန်းစားနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ စာပေဟောင်းသည် လူထု၏ တော်လှန်ရေးအခန်းကို ဖုံးကွယ်ကာအရင်းရှင်လူနည်းစု၏

အကြောင်းကိုသာပြသည်။ စာပေဟောင်းသည်လက်ရှိလူနေမှုစနစ်တွင် တင်းတိမ်ရောင်ရဲကာ နောက်သို့ဆုတ်သည်။ ဖောက်ပြန်သည်။ စာပေသစ်သည်ကား စာပေဟောင်းမှ ဆန့်ကျင်ပေသည်။ စာပေသစ်သည်လက်ရှိအရင်းရှင်လူဘောင်ကိုဝေဖန်စစ်ဆေးသည်။ စာပေသစ်သည် လူထု၏ တော်လှန်ရေးအခန်းကို ဖော် ထုတ်ကာ လူထု၏ဘဝကို ပြသည်။ စာပေသစ်သည် လက်ရှိလူနေမှုစနစ်ကို မကျေနပ်ဘဲ ရှေ့သို့ချီသည်။ တိုးတက်သည်။ စာပေသစ်သည် ပြည်သူလူထု၏ အင်အားသစ်ကို ယုံကြည်သည်။ စာပေသစ်သည် လူမှုဆက်ဆံရေးစနစ်ကြီးကို ထင်ဟပ်စေရမည်”

အဲဒီအချိန်က တာရာမဂ္ဂဇင်းမှာ တိုးတက်တဲ့ လူငယ်စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာတွေ အများအပြား ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ထင်ရှားတဲ့ ကဗျာဆရာတွေကတော့ ဒဂုန်တာရာ၊ ကြည်အေး၊ မောင်ကြည်လင်စတဲ့ ကဗျာဆရာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်ကို ပြောရရင်တော့ စာပေသစ်ဟာ လူမှုဆက်ဆံရေးစနစ် နိုင်ငံရေးကို ထင်ဟပ်ပြီး သရုပ်ဖော်ဝါဒကို အများဆုံးကျင့်သုံးတာ တွေ့ရပါတယ်။ စာပေသစ်ရဲ့ အဓိကကိစ္စဟာ အကြောင်းအရာ ကိစ္စဖြစ်ပြီး ကဗျာပုံသဏ္ဌာန်အနေနဲ့ကတော့ လေးလုံးစပ်ကာရန်လူနည်းကို အနည်းငယ်ချဲ့ထွင်ပြီး ချောင်ချီအောင် တီထွင်စမ်းသပ်တဲ့အထိသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဂုန်တာရာ ကိုယ်တိုင်က လေးလုံးစပ်ဟာ သူ့အဖို့ ဖွဲ့နွဲ့ချင်တာကို ကြိုက်သလို ဖွဲ့နွဲ့နိုင်တယ်။ လေးကိုင်းကို ညွှတ်ပြောင်းတဲ့ သဘောထားရှိတယ်လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက်တော့...

၁၉၆၀ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ကဗျာခေတ်

ခေတ်စမ်း (၁၉၃၀)၊ စာပေသစ် (၁၉၅၀) တစ်ဆက်တည်းမှာ မြန်မာကဗျာလှုပ်ရှားမှု အသစ်အဖြစ် မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ အုံနဲ့ကျင်းနဲ့ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၀ “စိတြကဗျာများ” စာအုပ်ဟာ အဲဒီအချိန်က ထင်ရှားသော ကဗျာလှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ လမင်းစာရာ (၁၉၆၃)၊ အနီနှင့်အပြာ (၁၉၆၄) ကဗျာစာအုပ်တွေဟာလည်း ခေတ်ပေါ်ကဗျာရေးစီးမှာ မပါရင်မဖြစ်တဲ့ မန္တလေးတက္ကသိုလ်ရဲ့ကဗျာပွင့်သစ်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၆၈ သပြေညိုဝပ်ရွှာ

အဲဒီအချိန်မှာ ကဗျာအသစ်တွေအတွက် လှုပ်ရှားမှု၊ အားထုတ်မှု အသစ်တစ်ခုအဖြစ် ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်အိမ်မှာ ကဗျာအလုပ်စခန်း၊ သပြေညိုဝပ်ရွှာဆိုပြီး ခေတ်ပေါ်ကဗျာရဲ့ အတတ်ပညာ၊ နိမိတ်ပုံ၊ အလင်္ကာ၊ ရစ်သမ်နှင့် မြန်မာခေတ်ပေါ်ကဗျာရဲ့ အနေအထား၊ ရှေ့အလားအလာတွေကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။ အဓိက ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူကတော့ မြဇင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်သာနိုး၊ ထင်းရှူးပင်ရိပ်

တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ မောင်သာနိုးရဲ့ ထင်းရှူးပင်ရိပ် ၁၉၆၈ မှာ ထွက်လာပါတယ်။ ထင်းရှူးပင်ရိပ် စာအုပ်ဟာ အနောက်တိုင်း

ကဗျာတွေရဲ့ အနေအထားနဲ့ ဂန္ထဝင်ကို လမ်းခွဲထွက်လာတဲ့ ရောမန်တစ်ကဗျာတွေကို သိခွင့်ရလာကြပါတယ်။ မြန်မာကဗျာလမ်းကြောင်းကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ တပ်လှန်လိုက်တဲ့ စာအုပ်အဖြစ် “မော်ဒန်မြန်မာကဗျာရယ်လို့ မူးလို့မှ ရှုစရာ မရှိသေးပါဘူး” အသံတွေ ထင်ရှားကျယ်လောင်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက် မောင်သာနိုးရဲ့ “ဘောင်းဘီဝတ်မိုးတိမ်” (မာယာကောစကီး) ရဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာစာအုပ် ဆရာမြသန်းတင့် (မောင်သစ်တည်) ရဲ့ “ဇီမာလမ်းဆုံ” ယက်ဝဲတူရှင်ကို စာအုပ်တွေဟာ လည်း မြန်မာခေတ်ပေါ် ကဗျာပြောင်းလဲရေးအတွက် စေ့ဆော်မှုတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၆၉ မြဇင်ရဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ကြေညာစာတမ်း

မြဇင်ဟာ သပြေညိုဝပ်ရှေ့က တစ်ဆက်တည်း မြန်မာခေတ်ပေါ် ကဗျာအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲရေးမှာ ရှေ့တန်းက ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ကြေညာစာတမ်းဟာ ကဗျာရေးနေတဲ့ လူငယ်တွေကြားမှာ ကဗျာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အသိသစ်၊ အတွေးသစ် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ မြဇင်ရဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာကြေညာစာတမ်းပါ အချက်လက်တွေကို အကျဉ်းချုံးဖော်ပြချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ရေးနေတဲ့ ဆောင်းပါးရဲ့ နောက်ဆုံးခေတ်ပေါ်ကဗျာ အချိုးအကွေ့မှာ တွေ့ရတဲ့ ဒီနေ့ကဗျာတွေကို နှိုင်းဆပြောလိုရင်း ဖြစ်တာကြောင့် သိသင့်သော အချက်အလက်တွေ ဖြစ်တာမို့ပါ။

ခေတ်ပေါ်ကဗျာရဲ့ ယေဘုယျလက္ခဏာတွေကို အခုလို ခွဲခြားတင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာဟာ

- ၁။ တွေ့ပြားတယ်၊ ရိုးရိုးစင်းစင်းမဟုတ်။
- ၂။ သိပ်သည်းတယ်၊ ကျဲတဲ့ဝဲမဟုတ်။
- ၃။ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း လွှမ်းခြုံတယ်၊ မကျဉ်းမြောင်း။
- ၄။ ရိပ်ကာ ဝဲကာပြောတယ်၊ တိုက်ခိုက်မပြော။
- ၅။ ဧကန်သဘောတရားများကို ဆောင်တယ်၊ ပြုအပ်တဲ့ သဘောတရားကို မဆောင်။

၆။ အကွက်သဘောကို ဆောင်တယ်၊ မျဉ်းသဘောကို မဆောင် တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေတ်ပေါ် ကဗျာလူငယ်တွေအတွက် တွေးထောင့်သစ်တွေ ရစေခဲ့ပါတယ်။

၁၉၆၉ တော်လှန်ကဗျာစာအုပ်

ဆရာဒဂုန်တာရာ အမှာနဲ့ထွက်ရှိလာတဲ့ လူငယ်ကဗျာဆရာ ၁၀ ဦး စုပေါင်းရေးသားထားတဲ့ “တော်လှန်ကဗျာ” ဆိုတဲ့ စာအုပ် ၁၉၆၉ မှာ ထွက်လာပါတယ်။ အထက်က ဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်း ခေတ်ပေါ်အာရုံခံစားမှု၊ သဘောတရား အယူအဆတွေ၊ မြဇင်ရဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာစာတမ်း၊ မောင်သာနိုးရဲ့ ထင်းရှူးပင်ရိပ်၊ မင်းလှညွန့်ကြူးရဲ့ မြို့ပြအာရုံခံစားမှု (ဇင်၊ နိုး၊ ကြူး) စတဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာလှိုင်းလုံးတွေကြားက ထွက်လာတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ အမှာစာမှာ “ဖိနှိပ်သူတို့ဘက်မှ ရပ်သော

ကဗျာတို့ကား ဟောင်းရပေမည်၊ ဖိနှိပ်ခံရသူဘက်မှ ကဗျာတို့ကား သစ်ရပေမည်” လို့ ဆိုထားပါတယ်။

၁၉၇၀ မိုးဝေကဗျာ

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၇၀ တစ်ဝိုက် မိုးဝေမဂ္ဂဇင်းမှာ လူငယ်တွေရဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေဟာ ပြောစမှတ်ဖြစ်လောက်အောင် နေရာယူခဲ့သလို အသံပိုကျယ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ၁၉၇၀ မှာ ရောက်ရှိလာတဲ့ မိုးဝေကဗျာရဲ့ ပြဿနာကတော့ ပုံသဏ္ဌာန်ပြဿနာဘက်ကို ကူးပြောင်းလာပါတယ်။ မိုးဝေကဗျာရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ဟာ “အစဉ်အလာ လေးလုံးစပ်ပုံစံက လမ်းခွဲပြီး အပြောဘာသာစကားကို သုံးစွဲ” လာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

မိုးဝေကဗျာဟာ အကြောင်းအရာအသစ်၊ ပုံသဏ္ဌာန်အသစ် ကဗျာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမှာပါ။ မိုးဝေကဗျာစင်မြင့်မှာ အများဆုံး ရေးသားခဲ့ကြတဲ့ သူတွေထဲက မောင်လေးအောင်၊ မောင်သင်းခိုင်တို့ဟာ ထင်ရှားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက်မှာ သုခမိန်လှိုင်ရဲ့ “ဂျွန်လဇာမိုးရေများ” ကဗျာစာအုပ်ဟာ အဲဒီအချိန်မှာ ထူးထူးခြားခြား လမ်းခွဲထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းဆိုသလို ခေတ်ပေါ်ကဗျာတိုးတက်ရေးမှာ အရေးပါတဲ့ လှုပ်ရှားမှုနောက်တစ်ခုကတော့ “လှိုင်းသစ်” စာအုပ် ၁၉၇၃ မှာ ထွက်လာပါတယ်။ လှိုင်းသစ်ကို (ဇော်၊ ဖော်၊ မော်၊ ကျော်၊ သင်း) အယူအဆဆိုပြီး ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။ (မောင်ဇော်၊ မောင်စံဖော်၊ တက္ကသိုလ်မင်းမော်၊ ငြိမ်းကျော်၊ အောင်သင်း) တို့ရဲ့ ရှုမဝစင်မြင့်ရဲ့ ကဗျာဆောင်းပါးများ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ဒီနေ့ခေတ်ပေါ်ကဗျာဟာ မိုးဝေကဗျာ၊ တော်လှန်ကဗျာဆိုတဲ့ ရေခဲမြေခံထဲနေပြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရရင် စာပေသစ်ကနေ ထင်းရှူးပင်ရိပ်အထိ ခေတ်ပေါ်ကဗျာဖြစ်တည်ဖို့ လမ်းခင်းလာတဲ့ သမိုင်းရေစီးကြောင်း ရှည်ကြီးဖြစ်ပြီး ၁၉၇၀ ကနေ ၁၉၈၈ အတွင်း ခေတ်ပေါ်ကဗျာဖြစ်ထွန်းရေး အယူအဆတွေ၊ သဘောတရားတွေ အားကောင်းခိုင်မာလာတဲ့တယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။

၁၉၇၀-၈၈ ရေခဲမြေခံတွေကို ဖြတ်ပြီး ၁၉၈၉ ခုနှစ်ရဲ့ ဒီဘက်ပိုင်းမှာ စာပေသစ်အရင်ကဗျာများ စာပေသစ်နောက်ပိုင်း ကဗျာများနဲ့ မတူတော့ဘဲ ကွဲပြားခြားနားသွားပြီး ခေတ်ပေါ်ကဗျာပီပီ မြည်မြည်ဖြစ်လာခဲ့တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ကဲ... ဒီနေ့ခေတ်ပေါ် ကဗျာလမ်းကြောင်းရဲ့ အချိုးအကွေ့ သစ်တစ်ခုကို တွေ့လာရပြန်ပြီ။

ဒီအကြောင်းကို ခေတ်ပေါ်ကဗျာချစ်သူများ အချိန်ယူဆွေးနွေးကြရအောင်။

မင်းဆွေနှစ်(ပုံရွာ)

အကိုးအကား

- သစ္စာနီ - မြန်မာကဗျာဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု
- အောင်လေး - ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ဘာလဲ ဘယ်လဲ
- (မန္တလေး ဧရာဝတီပွဲတော်တွင် ဖတ်ကြားခဲ့သော ကဗျာ စာတမ်း)

ဝတ္ထုတိုကိစ္စကလေး (၄)

● ဇော်ဇော်အောင်

အနောက်က ဒဿအကျော်အမော်တွေ၊ စာပေအနုပညာရှင် အကျော်အမော်တွေ အမျိုးမျိုး ဆိုမိနဲ့ခွဲကြတာတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ လေ့လာဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘယ်အတွေး အခေါ်နဲ့ယှဉ်ယှဉ် အောက်မကျတဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝိပဿနာတရား၊ ဝိပဿနာ အတွေးအခေါ်တွေရှိတယ်။ ဝိပဿနာရှုရာမှာ (ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်) ဆိုတဲ့ စကားရှိတယ်။ အနောက် အဆိုအမိန့် တွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ကြပါလို့ ပြောခဲ့ချင်ပါတယ်။

နောက်ထပ်လေ့လာကြရာမှာဝတ္ထုနဲ့ပတ်သက်ပြီးဘယ်လိုမှ ချန်လှပ်ကျော်လွှားသွားလို့ မရတဲ့အလွန်အရေးကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရှိပါတယ်။ အနုပညာ ဘုရင်ကြီးလို့ ခေါ်ထိုက် တဲ့သူပါ။ အဲဒီဘုရင်ကြီးကတော့ **ဂျိမ်းစ်ဂျွိုက်စ်/JAMES (Augustine Aloysius) JOYCE (1882-1941)** ဖြစ်ပါတယ်။

EPIPHANY

(ကျွန်တော့်အတွက်တော့) ဘာသာပြန်ဖို့ သိပ်ခက်တဲ့ဝေါဟာရပါပဲ။ ကြိုးစားပြီးတော့ ပြန်ကြည့်ပါမယ်။ လင်းပွင့်မှုလို့ပြန်ထားပါတယ်။ သိပ်ကျေနပ်စရာမကောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော့် ထက်ကောင်းအောင် ပြန်ဆိုပေးကြပါလို့လည်းပညာရှင်များကို မေတ္တာရပ်ခံထားပါတယ်။ အဓိကအတန်မှာတော့ **လင်းပွင့်မှု**လို့ပဲ သုံးစွဲသွားပါရစေ။

ဆရာကြီး Joyce က သူ့ဝေါဟာရကိုက **Sudden Spiritual manifestation** လို့ ဖွင့်ဆိုခဲ့တယ်။ သဘောကတော့ **မိမိရဲ့စိတ်သန္တာန်မှာ ရုတ်တရက်(လျှပ်ပြတ်သလို) တစ်စုံတစ် ရာကို လင်းပွင့်သိရှိလိုက်တာမျိုး**လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။

xxx

Joyce က Epiphany နဲ့ပတ်သက်လို့ ဆက်ပြောတာက အနုပညာသမားတွေဟာ ဒီ epiphany တွေကို သတိကြီးစွာထားပြီး မှတ်ရမယ်။ ဒီ epiphany ဆိုတဲ့ (ဓာတ်ပုံကလေး) တွေဟာ သိပ်သိပ်မေ့တယ်။ ဖမ်းမိရမိဖို့မလွယ်ဘူး။ ရုတ်တရက် (တစ်မဟုတ်ချင်း) ကုန်ပျက် (ဝါ) ပျောက်ကွယ်သွားတတ်တဲ့ သဘောကို သိမြင်ကြရမယ်။

(ကိုး၊ James Joyes, "Stephen Hero," (1944) စာမျက်နှာ 188)

ဒီ Epiphany အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်အဖြစ် အဆင်ပြေတဲ့ ဝေါဟာရတစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ (တစ်ခဏချင်းအတွင်းမှာ ရုတ်တရက် အမြင်တစ်ခုကို ရလိုက်တာ) (သို့မဟုတ်) (အမြင်တစ်ခုကို ရုတ်တရက် ရလိုက်တဲ့ တစ်ခဏ) နဲ့ အဆင်ပြေတဲ့ ဝေါဟာရက

James Joyce

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း

Moment of Vision ပါပဲ။ ဆရာစဉ်သမားစဉ်လွန်စွာ အရေးထားတဲ့ ဝေါဟာရ Epiphany/Moment of Vision ဟာ ဖော်ဒန်ဝတ္ထုတိုရဲ့ အသစ်စင်ဆုံး အနှစ်သာရ (အသည်းနှလုံး)ဖြစ်တယ်။ ဒီလို အဆိုရှိတယ်။ (---Such a moment of vision is the Quintessence of modernist short fiction.)

xxx

ဒီလို ရုတ်တရက် လျှပ်ပြက်သလို လင်းပွင့်သွားတဲ့ (လင်းပွင့်မှု) ဟာ ဝတ္ထုတိုမှာသာရှိတာမဟုတ်ဘူး။ တခြားအနုပညာအမျိုးမျိုးမှာလည်း ရှိတယ်။ ဆိုကြပါစို့ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ကဗျာ၊ ရုပ်ရှင်မီဒီယံ၊ ဓာတ်ပုံပညာ၊ ဇာတ်ဆောင်၊ အက၊ ကြော်ငြာအနုပညာ၊ advertising art စတဲ့ အနုပညာတွေမှာလည်း ဒီ (လင်းပွင့်မှု) ဆိုတာ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ နီးစပ်ပြီး လွယ်ကူမြင်သာတဲ့ ဗုံစံတွေနဲ့ ကြည့်ကြပါဦးစို့။

- ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ ဗေဒါလမ်း
- ဆရာမင်းသုဝဏ်ရဲ့ ပျဉ်းမငုတ်တို
- ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ လောကအမွန်
- ဆရာဒေါင်းနွယ်ဆွေရဲ့ နောက်ဆုံးရထား

ဒီဆရာကြီးတွေဟာ ဒီကဗျာတွေ စပ်ဆိုရာမှာ သီဝရီ Theory တရားကိုယ်သဘောအရ ပြောရရင် (လင်းပွင့်မှု/ Epiphany/ moment of vision) တွေရခဲ့တယ်လို့ ဧကန်ပြောနိုင်ပါတယ်။ အလားတူပါပဲ။

- မောင်ယဉ်မွန် ရဲ့ အရင်းရှင်
- သစ္စာနီ ရဲ့ ခေတ် (၁၂)
- တင်မိုး ရဲ့ ဧည့်သည်ကြီး
- သုခမိန်လှိုင် ရဲ့ ရှိဘတ်စအရော-၁၇
- အောင်ချိန် ရဲ့ ကပ်မိကာသို့-၁၇
- လှသန်း ရဲ့ ဘယ်လောက်အထိမှားမလဲ

သီဝရီ Theory တရားကိုယ်သဘောအရ ပြောရရင်၊ ဒီဆရာတွေလည်း ဒီကဗျာတွေရဖို့အတွက် (လင်းပွင့်မှု၊ epiphany/ moment of Vision) တွေရခဲ့တယ်။ တွေ့ရှိပြတ်သန်းခဲ့ကြရတယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ယူဆပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ ခိုင်မာတဲ့ အယူအဆပါ။

xxx

ဆက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံးရဲ့ အဘိုးမှိုင်းရဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ် (လေးချိုးကြီး) ကောက်နုတ်ချက်ကို တင်ပြပါရစေ။ စာဖတ်သူခင်ဗျား... ဒီကဗျာကြီးမှာ အဘိုးမှိုင်းရဲ့ (လင်းပွင့်မှု/ epiphany/ moment of vision) က ဘာဖြစ်မယ်ထင်ပါသလဲ။ စာဖတ်သူသာ ဆုံးဖြတ်ပါ။

အဘိုးမှိုင်း

ဪ... အိုကြီးအိုမှ ဟိုသမယကဲ့သို့ ကိုယ်က မစွမ်းပု၌ အင်း... မသာကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မရတာမြန်းရတော့မည် ဇရာတန်းပေမှီနှော သာခန်းသမထက်န်းတွေနှင့် ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးကြီး တစ်စုံတစ်ရာနဲ့ကန်ပြစ်စေကြောင်းရယ်နဲ့ ကုသလဓမ္မာ ကုသလဓမ္မာ ဆုပစ္စုပ္ပန်ကို တောင်းလိုက်ပါရဲ့ အမယ်မင်း... သောင်းမြန်းမှာ အရှေ့ပရမေထီတွင်ဖြင့်ကြ... အလောင်းဘုရားပြကတော့နှင့် တကောင်းအစ ပဌမကဲ့သို့ ဟို... ကျောင်းအမရဲ့... ဒေါင်းက၌ တွန်စေသတည်း။ ၊

(သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ "မေတ္တာပတ္တနာလေးချိုးကြီး"၊ လေးချိုးပေါင်းချုပ်၊ စိတ်ကူးချိုချို စာပေ (၂၀၁၂) စာမျက်နှာ ၃၁၁) ဆက်ပါမည်။

ဇော်ဇော်အောင်
စာပေဝေဖန်ရေးဆရာ
မေလ ၂၀၁၇

မြန်မာ့
 အနုပညာ
 နှင့် အနုပညာ

အချိန်တွေပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့် ငယ်ဘဝလေးများ
 စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။ နေရစ်ကြွေရစ်ခဲ့ရပြီဖြစ်သော ဟိုးကာလအိုအို
 ဟောင်းဟောင်းများကတည်းက ထွန်းလာသော ကျွန်တော် ကျွန်မ
 တို့ သုံးဦးသား၏အမည်မှာ စက္ကန့်၊ မိနစ်၊ နာရီသာဖြစ်ပါတယ်။
 တစ်နေရာရာမှာ ခေတ္တပထဝီဝင်ဖွဲ့ယူ သို့ရာတွင် ဝေါဟာရအခေါ်
 အဝေါ်သင်္ကေတပုံသွင်းယူတတ်မှုတို့တွင်ကား ခြေချဖူးရာအသိ
 ဉာဏ်များပေါ်မူတည် ကွဲပြားနေတတ်ပါလိမ့်မယ်။ မိုင်တိုင်စိုက်
 သတ်မှတ်မှုမရှိမနေတတ်ပါကလည်း ရှိထားမမြဲ အဲသဟာလောက
 သား ဝင်ခရီးသည်။

ဘယ်သူဘယ်ဝါ အဇ္ဈတ္တ၏ အမည်သည့်စက္ကန့်လဲ။ မိနစ်က
 ကော။ နာရီလက်တံရေ... နာရီလက်တံပေါ်မှာ မိနစ်၊
 မိနစ်လက်တံပေါ်မှာက စက္ကန့်။ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုကာလ သား
 သမီးများခေတ်မှာတော့ ကိန်းဂဏန်းတွေ။ ဒီမှာ အစားထိုး
 ပုံသဏ္ဌာန်။ ဘယ်လို ဘယ်လိုအနှစ်သာရ သဘောသဘာဝ တို့၌
 ကား သိသိသာသာ လမ်းမခွဲသေး။ ပွတ်ကာသိကာ၊ တစ်ခုခုသော
 ပန်းသားပေါ်တစ်ခုခုက ကုန်းပိုးကျော်လွှား။ ဒါတွေသည် ပင်လျှင်
 ဘဝဝင်ခဲ့ရာ သံသရာ အငယ်စားလေးများထဲ၌ ကျင်လည် ကြရမှု
 များ။

ဘဝဘာလဲ။ နေပါဦး (အုံး)။ ဘာလဲဆိုတာကကောဘာလဲ။
 ဘာလဲကိုယ်၌က ဘဝပေပဲလား။ အဲသလိုဆိုရင် ဘဝဘာလဲ။
 မဟုတ်သေးဘူး။ ဘာလဲဘဝ။

(၁)

ဘဝထိုထိုအတွင်းမှာ ငိုချင်းရှည်များ ကင်းဝေးပါစေတဲ့။ ငါးမိနစ်စာမျှလောက်သာရှိတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ထဲမှာ ဘာဖြစ်လို့များ “ဘဝ” ဆိုတာ ဖွဲ့ဝင်လာရတာပါလိမ့်။ ကျိန်းသေတာက ငါးမိနစ်ဆိုတဲ့အထဲမှာ စက္ကန့်နဲ့မိနစ်က ပါဝင်ပတ်သက်နေပြန်တော့တယ် မဟုတ်လား။ တစ်နာရီဆိုတာကကော။ နှောင့်နှေးနေရတာပါလိမ့်။ နေဝင်ရိုးရီမတိုင်မီ ခဏငယ်လေးများစွာလို့ပဲ တစ်လှမ်းတရွေ့ တငွေ့ငွေ့နဲ့ ဝင်ရောက်လို့လာနေတာပါပဲလေ။

အသက်ရှူသွင်း၊ ပြန်ထုတ်၊ ဘဝချုပ်ကလဝင်ခရီးသည် မိသားစုများဆီ လာနားခေါ်ငင်ယူသွားတတ်ကြသူတို့အထဲတွင် ငိုကျန်ရစ်သူတို့ ရှိကြပါလိမ့်မည်။ ဒါကို ကျန်ရစ်သူမိသားစုလို့များ ခေါ်နေရလေသလား။ နေဦး(အိုး) နေဦး(အိုး)။ အခုချိန်က ညနေ ဆည်းဆာ။ ငါးနာရီထိုးပြီး ဆယ်မိနစ်ပဲလေ။

သူမနိုင်ကိုယ်မနွှဲချိန်သရေပွဲကျနေတတ်တဲ့ ဘောလုံးပွဲလေး တစ်ပွဲမှာတောင်မှပဲ အချိန်ပို ၁၀ မိနစ်ဆိုတာ တိုးပေးပြီး အနိုင်ပွဲ တစ်ခုဖန်တီးယူခိုင်းကြပြန်သေးတယ်။ လူသားဝန်းကျင်က ဘဝဝင် တစ်ညှို့တစ်ထွာများလားပဲနော်။ တိရစ္ဆာန်လောကဆီမှာကော အချိန်ပိုကစားပွဲဆိုတာရှိရဲ့လား။

မသိဘူး။ မသိဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်မမေးဘဲ စာရွက်ငယ် လေးတစ်ရွယ်ပေါ်မှာ ချချချချပြီး စာဖတ်သူကို ဘာလို့များ ဖြေခိုင်း နေရတာလဲ။ ညနေခင်းဟာ ညတစ်ညအတွက် အမှာစာလို့ စက္ကန့်၊ မိနစ်၊ နာရီ သုံးဦးသုံးဖော်က သူတို့ ခိုင်ယာရီကို သူတို့ရောနေကြပါ တယ်။

အချိန်တွေပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့် ငယ်ဘဝလေးများ စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

(၂)

ခိုင်ယာရီဆိုတာ ကျိန်းသေလွန်းရာကျနေတဲ့လူ။ သားကမ္ဘာ ထဲက ပစ္စုပ္ပန်ရဲ့အပိုင်းအဆစ်အကိုင်အခက်လက်တက် ကြွေးလေး မျှသာဖြစ်တယ်လို့ ပြောမိလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ ဝါးပင်လေးတို့ရဲ့ ဇာတ်ဝါးမျှစ်လေးတွေက လျှပ်ခနဲ အပြုံးတစ်ဖွ မျက်စိမျက်နှာနဲ့ မျက်ခုံးဝင့်တတ်ကြသူတွေအတွက် ပြက္ခဒိန်ဖြစ်နေ ပေရောမယ်။ ဝါးမျှစ်လေးတွေဟာ ဝါးပင်ရဲ့သားလား၊ သမီးလား။ ဝါးမျှစ်ဘဝနဲ့ မီးအပူပေါ်မှာ ဟင်းလျာဘဝ ဝင်တတ်ကြရပါလိမ့် မယ်။ ကံကောင်းထောက်မလို့ ဝါးလုံးလေးတွေ ဘဝကြီးထွားလာ ခွင့်ရရင်တော့လား ရာသီသုံးပါးအကာအကွယ် ဝါးထရံနဲ့ တဲအိမ် လေးများဆီ အကူအညီပွင့်စေရမယ်ပဲ။

ဝါးတူလေးတွေလား။ စားသောက်ဆိုင်တွေရဲ့ စားပွဲခုံပေါ် မှာက “ကျွန်တော်” “ကျွန်မ” တို့ရဲ့လက်ထဲဆီ။ ဒီနောက်များမှာ တော့ အသုံးမတည့်တော့ပြန်။ အမှိုက်တစ်စာအဖြစ် နီးစပ်ရာအမှိုက် တောင်းလေးတွေထဲ ဝပ်ဆင်းသွားကြရတာပါပဲ။

မကျဉ်းမကျယ်ပြောလာလိုက်တဲ့ အပိုင်းအဆစ်တွေထဲမှာ လူ့ဘဝ အပိုင်းအဆစ်က ဇာတ်၊ ဗျာဓိမရဏါတဲ့နော်။ သဲကမ်းပါး

ဆန်နေပြီနေ တိုက်စားသွားဒီရေ ဟိုအဝေးအဝေး အဝေးည အဝေးနေ့ တမြည့်မြည့်အလွန် ကွဲကွဲသွား။ အချိန်တွေ ပြန်ပြန်ဖြစ် နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့် ငယ်ဘဝလေးများ စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

(၃)

နေ့စွဲရက်စွဲဟောင်းများထဲ၌ အတိတ်ဆိုတာ အတိတ်မှာပဲ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရင် ဘယ်လောက်များ ကောင်းလိုက်လေမလဲ။ အတိတ်မှာချည်းတွယ်ကပ်မနေလိုဘဲ အနာဂတ်ကို ကြိုတွေး ကြိုဖွဲ့ ရချင်ယူချင်မိ။ သို့ရာတွင် ပစ္စုပ္ပန်၌ ရေးနေရသော ခိုင်ယာရီကိုတော့ အားမလိုအားမရ။ “တွယ်ကပ်” ဆိုသော စကားစုလေးကို ကျွန်တော်အနေနှင့် ဘာသာစကား ဖလှယ်ယူတတ်စွ။ သိပ် “ထိ” မှာမဟုတ်ပါဘူးကွာလို့ သစ်ပင် သစ်ကိုင်းများပေါ်မှာ မှီခို “သစ်ခွေ” ဗဟုသုတရောင်စုံပန်းလေး

အိမ်ဝေးကာလ

နောက်ခံအုတ်တံတိုင်း

အထပ်ထပ်ဝန်းရံထားမှုများ

မြေစိုင်ဝဲတို့ ထူထူထဲထဲ

ထမတ်တတ်ရပ်နေ၊

“ဌ်... မှာ... တွင်... ဝယ်”

အခန်း ကျဉ်းလေးထဲက

လှမ်းမြင်နေရတတ်သော

မြင်ကွင်းငယ်လေးများ

ဟုဆိုရသော်လည်း

တစ်နင့်တစ်ဖိုး၊ ဘာလိုလိုနဲ့လို့

အလွယ်တကူ

မှတ်ချက်မတည်သင့်သော...

တချို့ကသာ အဓိပ္ပာယ် ပိုမိုဖွင့်ပြနိုင်လိမ့်မည်ပဲလားမသိ။

ပန်းချီဆရာကြီး “ဦးနု” က ပန်းချီဝါသနာထုံတတ်တဲ့ ကောင်လေးတစ်ကောင်ကို ပြောပြခဲ့ဖူးတဲ့ တဆင့်စာသား တစ်ဆင့်မှတ်စုမှတ်ရာတို့ကနေ ဖတ်ဖူး မှတ်ဖူးတာတွေကို ပြန်လည်အောက်မေ့ခွင့်ရတာမျိုးကိုတော့။

ခုနက ပြောခဲ့တယ်နော်။ အတိတ်မှာချည်းတွယ်ကပ် မနေလို့ပဲဆိုတာလေ။ “ချည်း” ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ တိုလေးထဲ၌ “အမြဲတမ်း” လို့လို မဟုတ်ကြောင်းတော့ မောပန်းလွှာစွာ ပြန်လည်မခေါ်ငင်လို့ သူတစ်ယောက်အတွက် ပြန်လည်ခေါ်ငင်ပြန်တမ်းဝင်ရပါလိမ့်မည်။

ကောင်းကင်၊ သစ်ပင်၊ တောင်ကုန်း၊ ရေ၊ မြေ၊ ကြယ်၊ လ၊ နေ အလင်းအမှောင် အံ့ဝါတွေကို လက်ညှိုးထိုးထိုးပြီး “အဲသဟာမင်းဆရာတွေက” “သူတို့ကို ဘယ်လိုပန်းချီဆွဲရမလဲလို့ သွားမေး” “သူတို့ မင်းကို ဘာပြောသလဲ နားထောင်”။

ခက်နေသည်မှာ ကျွန်တော်များတချို့သည် နားထောင်ခြင်းဆိုတာက စွပ်ကယ်စွပ်ကယ် စွတ်ခနဲစွဲချက်တင်၊ ကျွန်တော်သည်ပင်လျှင်လည်း ခပ်များများ မနည်းမနောထဲ၌ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခဲ့ရဖူးပါလိမ့်မည်။ တကယ်ဆိုရလျှင် နားထောင်တတ်သူတို့၏ ပိုင်ဆိုင်ရာ ဒဿနကား သဘာဝတရားပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဖြစ်ဆဲဖြစ်လတ္တံ့၏ တစ်နည်းသော စကားစုကို သဘာဝတရားဟုခေါ်ပါသည်။ အချိန်တွေပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့် ငယ်ဘဝလေးများ စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

(၄)

တစ်ခါသားက ထိုတစ်ခါသားကို ရှင်လျက်နေရသော်လည်း ကျွန်တော်၏ မပျောက်ဆုံးသွားမီအချိန်တစ်ချိန်ထဲက အသက်ရှူခွင့်ရသေးရာ လမ်းခုလတ်လို့တော့ ပြောယူ ကြည့်ချင်မိပါသည်။ ပြောယူ ကြည့်ချင်မိပါသည်ဆိုသော စကားစာကြောင်းလေးကိုက “သူပိုင်အခွင့်အရေး” “ငါတို့ အားလုံးပိုင်အခွင့်အရေးများဆီသို့” ဦးတည်ရွှေ့လျားနိုင်မည်ဆိုပါက အတိုင်းမသိသင့်လျော်ရိပ်များထဲ၌ ကျွန်တော်တို့ အပြန်အလှန် နားလည်မှုရှိနိုင်ပါသည်။

GEOMETRY (သဏ္ဌနသင်္ချာ)။ ကျောင်းတက်ကျောင်းဆင်း ခေါင်းလောင်းသံတို့ကြားထဲက လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကို “အနားမညီကြိတ်တစ်ခု” လောက်ဖြစ်ဖြစ် ဥပမာပေးစရာ ဗြို့သုံးဗြို့ကို အခြေခံသက်သေပြချက် မင်းမှာရှိပါသလားလို့ မေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အမေးခံဘဝလည်း သက်ဆင်းခဲ့ရပါတယ်။

ပေးထားချက်။ အဲသလို ဟုတ်လား။ ငါ့ရဲ့အမေးကို ပုစ္ဆာဆန်သော ဘဝလို့ ခေါ်ချင်ခေါ်နိုင်တယ်ပေါ့ကွာ။ တကယ်ဆိုတော့ ဘဝဆိုတာ ဖြစ်ခြင်းပုဂ္ဂိုလ်။ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ဟာ လူကြီးတစ်ယောက်ဆီက မေးခွန်းတစ်ဖြစ်လဲ ဟုတ်သလိုလို ထိုလူကြီးမှာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးရသောသူ၏ လူငယ်ဘဝကို ပြန်လည်တွေ့တောနေတတ်ပုံမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ထိုကဲ့သို့သော ဗြို့သုံးဗြို့၏ နဖူးများပေါ်တွန်းလာပုံတို့ကားဖြစ်ကြီးတစ်ဖြစ်စီးဆင်းနေခြင်း၌သန္ဓေပြမြေပုံဖြစ်ပါသည်။

အချိန်တွေ ပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့်ငယ်ဘဝလေးများ

စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

(၅)

မြစ်ရေပြင်ကြီးထဲတွင် လှနေတတ်သော ကြယ်တာရာများ။ လ၊ နေ၊ ငှက်ရိပ်၊ တိမ်ရိပ်၊ သို့ရာတွင် လူသားတို့ဘဝများ။ လူသားတို့ တည်ဆောက်လေ့သင်္ဘောများ။ သူတို့ကိုကား ခေါ်သထွက်လာတတ်သော လှိုင်းလုံးတို့က အနုတ်လက္ခဏာ သဘော ဆောင်ခိုင်းတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အရွယ်မတိုင်မီ သင်ကြားခဲ့ရသော Mathem aties (သင်္ချာအတတ်)။ ဒီထက်ဒီ Mathematical အရ ဆိုလျှင်တော့ (အတိအကျဖြစ်သော) သာဖြစ်နေပါမည်။ ဘယ်ကဲ့သို့သော အတိအကျမျိုးပါလိမ့်။ လောကဓံတရားရှစ်ပါးဆီမြှင့်၍ မြစ်ပြင်ကြီးကို ခံစားယူကြည့်တတ်မည်ဆိုပါလျှင် “ကောင်းသောနှင့် မကောင်းသော” စီးဆင်းပါစေ။ “ဖြစ်သောနှင့်ပျက်သော” . . .

မြစ်ပြင်ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့အား မေးခွန်းများ မေးနေ၊ အဖြေငှလင့်နေသည်လော။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ် ကျွန်တော်တို့ မေးခွန်းမေးနေ၊ ဖြေပြနေသည်လေ။ ကိုယ့်အဖြေကိုယ့်ခံစားယူနေမိ။ ဒဿနတို့ကား တိုးတိုးတိမ်တိမ် ဖြစ်နေလျှင်လည်း မှားယွင်းနေလို့ပါဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ငါနှင့်ငါသာဟု ပစ္စုပ္ပန်ကို စိတ်စော၊ တစ်ခါတစ်ရံ နေခြစ်ခြစ်တောက်ပူနေလေ့ရှိသော ရာသီဥတုများထဲဆီက ထိုးဖောက်ထွက်လာသော မိုးသင်း-မြေသင်းရနံ့များကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်နေမိပါသည်။

ဥဩ . . . ဥဩ။ နွေဥတုထဲကို တိုးဝင်လာသော ငှက်တစ်ကောင် မိုးနွယ်စုစွဲဝင်နေတစ်လျားဆီထဲမှာ ကစဉ့်ကလျား စိတ်ထင်ပါရဲ့။ ဖြစ်နိုင်ချေ များပါသည်ဟု ပြောသူရှိလျှင်လည်း ကျွန်တော်မငြင်းချင်ပါ။ ကျွန်တော်စိတ် ကျွန်တော်တို့ဘဝများ၏ ဆိုရေးဆိုအပ်ဒဿနလား။ ဥဩငှက်ကနေတစ်ဆင့် တောင်းဆိုလေထဲက အသံလား။ သို့မဟုတ် ဥဩကို မိုးတောင်းငှက်ဟု အပူလွန်က နွေဝဲရာသီ ကုန်ပါတော့ . . .

အချိန်တွေ ပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့်ငယ်ဘဝလေးများ စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

(၆)

‘အိပ်မက်ရေးတဲ့ ခရီးသည်’ ခေါင်းစီးနဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ကျွန်တော်ဖွဲ့ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အိမ်ဝေးကာလ နောက်ခံ အုတ်တံတိုင်း အထပ်ထပ်ဝန်းရံထားမှုများ မြေစိုင်ဝဲတို့ ထူထူထဲထဲ ထမတ်တတ်ရပ်နေ။ “ဦး . . . မှာ . . . တွင် . . . ဝယ်” အခန်းကျဉ်းလေးထဲက လှမ်းမြင်နေရတတ်သော မြင်ကွင်းငယ်လေးများ ဟုဆိုရသော်လည်း တစ်နင့်တစ်ပိုး။ ဘာလိုလိုနဲ့လို့ အလွယ်တကူ မှတ်ချက်မတည်သင့်သော လရောင်ကြွေည ကြွေရွက်များ။ ဒီမှာ လေတစ်ချက်တွန်း အစောင့်သရက်ပင် အိုအိုကြီးဆီက သီးကင်းများ၊ ကြွေရွက်များ လရောင်ကြောင့် မြေမျက်နှာပြင်ပေါ်၊ သံဆူးကြိုး အချွန်အတက်ပေါ်ရှိ စိုက်ဝင်နေသော သစ်ရွက်ငြေ့များ

ဆီက အရိပ်ပေးနေမှုများ။

တနင်္ဂနွေ၊ တနင်္လာ၊ အင်္ဂါ၊ ဗုဒ္ဓဟူး၊ ကြာသပတေး၊ သောကြာ၊
စနေ (အောက်ကမြစ်မပါသော) နေ့စွဲများကြောင့် ကျွန်တော်တို့
ဆီမှစီးဆင်းလာကြရတတ်သော ခိုင်ယာရီများ။ ကိုယ့်ဘက်ကိုယ်
သာ ယက်တတ်သော ဆုတောင်းသံမျိုးနှင့်လည်း ဝေးကွာ ဘဝထို့
ထိုအတွင်းမှာ ငိုချင်းရှည်များနှင့်လည်း ဝေးကွာ၊ ဪ ကျွန်တော်
ကား စိတ်ကူးယဉ်တတ်နေသူပါတကား။

တိမ်မက်မေ့တဲ့ခရီးသည်

ဆူးဝေဝေ ကြိုးတစ်လျား၌
သူဝမ်းငိုက် ထုတ်ချင်းခတ်သွား
တစ်ခါဝေးဝေးမှာ အလွမ်းကြွေး
သူရွေးခဲ့ရာလွမ်း
မြေကမ်းပါးကို အရိပ်ပို့
ကိုယ့်ပြတင်းကိုယ် ပြန်ပြန်ခေါက်
ကောက်လိုက်တော့ တိမ်ရေ
စိတ်အစကို တူးဖွဲ့ကြည့်နေတုန်း
စိတ်အဆုံးဆိုတာပဲ ရောက်ရောက်လာ
လရောင်ထက် ငုံ့ကြည့်ကြွေရွက်

နှုတ်ဆက်တတ်ချိန် အိမ်အပြင်မှာ
အိမ်ဘာလဲ
နှလုံးသားနဲ့သာ ဘာသာပြန်လို့
နေ့လယ်ကပတ်ထား
နာရီကိုချွတ်ပြီး အိပ်လိုက်ရဲ့
ညအချိန်အရာဖတ်၏ ဘဝကို ခင်းမိတယ်

အချိန်တွေ ပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့်ငယ်ဘဝလေးများ
စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

(၇)

နာရီလက်တံပေါ်မှာ မိနစ်၊ မိနစ်လက်တံပေါ်မှာက စက္ကန့်၊
နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစု ကာလသား သမီးများခေတ်မှာတော့ ကိန်း
ဂဏန်းတွေ။ ဒီမှာ အစားထိုးပန်းသဏ္ဌာန်။ ဘယ်လိုဘယ်လို အနှစ်
သာရသဘော သဘာဝတို့၌ကား သိသိသာသာ လမ်းမခွဲသေး။
ပွတ်ကာသီကာ။ တစ်ခုခုသော ပန်းသားပေါ် တစ်ခုခုက ကုန်းပိုး
ကျော်လွှား။ ဒါတွေသည်ပင်လျှင် ဘဝဝင်ခဲ့ရာ သံသရာအငယ်စား
လေးများထဲ၌ ကျင်လည်ကြရမှုများ။

ဘဝဘာလဲ။ နေပါဦး (အုံး)။ ဘာလဲဆိုတာကကော ဘာလဲ။
ဘာလဲ ကိုယ်၌က ဘဝပေပဲလား။ အဲသလိုဆိုရင် ဘဝဘာလဲ။
မဟုတ်သေးဘူး။ ဘာလဲဘဝ။

အချိန်တွေ ပြန်ပြန်ဖြစ်နေ။ ဝဲဝဲလွင့်လွင့်ငယ်ဘဝလေးများ
စွန့်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

အောင်ဇင်မင်း

ပ.အ.မိ စားရေကို ပြုစုမိမိ

ကျွန်တော်သည် လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်အနေ
အတိုင်အတိုင်းသာ ရပ်တည်ကျင်လည်
ကတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ရံဖန်ရံခါမှသာလျှင်
အနာဂတ်ကို ခပ်ရေးရေးလေး တွေးဆ
ပုံဖော်ကြည့်တတ်ရုံမျှသာပင်။ အတိတ်ဆို
တာတွေကိုတော့ ပြီးဆုံးခဲ့ပြီးသားတွေဟု
သဘောထားကာ ပြန်လည်မကြည့်ခဲ့ပါ။
မတွေးခဲ့ပါ။ ဇွတ်အကင်းမေ့ထားသလို

သဘောပင်ဆောင်သည့် အပြုအမူက
တော့ မိဘများခေါင်းချသွားခဲ့ပြီဖြစ်သော
ကျွန်တော်နေထိုင်ခဲ့၊ ကြီးပြင်းခဲ့၊ လေ့လာခဲ့၊
သင်ကြားခဲ့၊ နာခဲ့၊ ခံခဲ့ရသောမြို့သို့ အလည်
အပတ်ပင် ပြန်ခြင်းမပြုတော့ပါ။
ကဗျာဆရာလေးတစ်ယောက်၏
အားနာစရာကောင်းလောက်အောင် ဒီဇာ
ကြားမှုကြောင့် စာပေဟောပြောပွဲတစ်ခုသို့

ပြန်မိသည်။ ပွဲပြီးပြီးချင်း ကျွန်တော် ရန်ကုန်
ပြန်သည်။ သိဟောင်းကျွမ်းဟောင်းမိတ်
ဆွေဟောင်းများကိုလည်း ဘတ်စ်ကားမှတ်
တိုင်မှာ တွေ့သလိုမျိုးသာ ပြောဆိုနှုတ်
ဆက်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်အလယ်တန်း
အထက်တန်းထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သော
အထက်တန်းကျောင်း၏ အာစရိယပူဇော်
ပွဲသို့ပင် မပြန်တော့။ လိုအပ်သော

အညီပေးနိုင်သလောက်ဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ ကျေနပ်ခဲ့သည်။ ပညာသင်ပေးခဲ့သော ဆရာ၊ ဆရာမများကို ရှိသေချစ်ခင်လေးစားပါသည်။ တွေ့ချင်မြင်ချင် ကန်တော့ချင် စိတ်လည်း ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ကြည်နူးပီတိနည်းနည်းကလေးရရန်အတွက် ကျွန်တော် ပြန်လည် ဖေးဆပ်ရမည်ကများလှသည်။ မမြင်ချင်၊ မတွေ့ချင်၊ မကြားချင်တာတွေ အများကြီးကို ကျွန်တော် မခံစားလိုတော့ပါ။

ကျွန်တော်ဇာတိမြို့အစစ်က ပြည်မြို့ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်မှ ယနေ့တိုင် ကျွန်တော်နှစ်သက်သဘောကျသည့် အနုပညာရှင်များစွာ ထွန်းကားခဲ့သော မြို့ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ပြည်မြို့မှာ မွေးဖွားသည်မှန်သော်လည်း ကျွန်တော်ဘဝထဲမှာ ပြည်မြို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အတိတ်များများ ကျွန်တော်ထဲမှာ ရှိမနေပါ။ မိဘများက အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်သည့် အလျောက် ပြည်သို့ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ကျွန်တော်တို့ မောင်နှမများကို ပြည်မြို့မှာ ဖွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ ဖွေးဖွားချိန်မှစ၍ မူလတန်း ပြီးဆုံးချိန်ထိသာပြည်မြို့မှာ နေထိုင်ခဲ့ရသော ကျွန်တော့်အတွက်က အမှတ်ရစရာ အတော်နည်းနေခဲ့လေသည်။

ဝန်ထမ်းများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော မြယမဲ့ အပျော်ထမ်းတူရိယာအဖွဲ့၌ အဖေက ဂီတမှူးဖြစ်သည်။ တူရိယာအတော်များများ တီးခတ်တာမှတ်မိသည်။ စန္ဒရားခလုတ်များကို ထုရိုက်ဆော့ဖူးသည်။ ဘာသံမှ မထွက်အောင် ကျွန်တော်တယောထိုးဖူးသည်။ အဖေရေးသည်ဆိုသော ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်ကို ကြည့်ကာ မျက်ရည်ကျဖူးသည်။ တီးဝိုင်းအဖွဲ့သားများနှင့် ဘီယာဆိုင်သို့ လိုက်ကာပုလင်းအဖုံးများ ကောက်ယူစုဆောင်းဖူးသည်။ တီးဝိုင်းတိုက်နေသော အဖေပေါင်ကြားထဲ ဝင်ထိုင်နေချိန်မှာ အဖေပန်ကောက်ပုဆိုးကွဲကျသွားတာမှတ်မိသည်။ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်သောင်ပြင်အဝေးကြီးကို ဖြတ်ကာဧရာဝတီမြစ်ထဲ ရေသွားချိုးတာ မှတ်မိသည်။ အထူးအားဖြင့်တော့ ပြည်မြို့မှ ပြောင်းရွှေ့ခါနီး

အချိန်လေးတန်းကျောင်းသားဘဝမှာ ရည်းစားနှစ်ယောက် ထားခဲ့ဖူးတာ မှတ်မိနေပါသည်။

မိခင်ဖြစ်သူ၏ ဇာတိမြို့ကို ပြန်လည်အခြေချမိတော့ ကျွန်တော်အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းများကို ဖြတ်သန်းရပါတော့သည်။ အလယ်တန်းအထိက သိပ်ပြဿနာ မရှိလှပါ။ ကလေးသာပဲမို့ တစ်နေ့နှင့်တစ်နေ့ အပြောင်းအလဲမရှိလှသော ပုံစံတူနေ့များကို ဖြတ်သန်းကုန်လွန်ခဲ့ပါသည်။ အရာရာကို သိချင်တတ်ချင်လေလာချင်သည့် လူပျိုပေါက် ကာလသားဖြစ်ချိန်မှစ၍ ဘဝကို အကွေ့အကောက် အချိုးအဆစ်များစွာ ရင်ဆိုင်ရပါတော့သည်။

ရှက်စရာတစ်ခုလို မှားယွင်းထင်မြင်မိအောင် မှတ်ဉာဏ်များကောင်းခဲ့၊ စာတော်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာမရှင်းပြသော စာတစ်ပုဒ်ကို တစ်ခေါက်တည်းနှင့် အလွတ်ရသွားသည်။ မေးတိုင်း ဖြေနိုင်သည်။ အထူးတလည် စာကျက်နေရသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်က ခပ်ဆိုးဆိုးကျောင်းသားများနှင့်သာ အဖော်သဖွယ် ပြုခဲ့သည်။ သူတို့ကြားထဲမှာ စာတွေရရနေသော ကျွန်တော်သို့မည်းတစ်ကောင်လို ဖြစ်နေတော့သည်။ ထိုသို့သော အခါ ကျွန်တော်မေးတိုင်းမဖြေတော့။ ကျွန်တော်ကို ဦးတည်မေးလျှင် မရပါဟုသာ တုံ့ပြန်ခဲ့ရတော့သည်။ စာသင်ခန်းတစ်ခုလုံး မည်သူမျှ အဖြေမှန်မပေးနိုင်သည့် မေးခွန်းမျိုးပဲ ကျွန်တော်ဖြေတော့သည်။ အစမ်းစစ် လပတ်စာမေးပွဲများ မဖြေတော့ဘဲ ခုံနံပါတ်ထိုးပြီး တင်လိုက်သည်။ အပေါင်းအသင်းမင်္ဂလာသောအခါ အတန်းတင်စာမေးပွဲများကိုပင် အဖြေလွှာအလွတ်တွေသာ တင်ပေးလေတော့သည်။ အတန်းတွေကျပါသည်။ ပက်ပက်စက်စက်ကို ကျပါသည်။ ဆရာစစ်ဖြစ်သည့် နဝမတန်းကို သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို အကုန်အလွတ်ရပါလျက် နှစ်နှစ်ဆယ်တိုက် ကျနူးပါသည်။ ကျွန်တော် ညကျောင်းသွားတက်ရပါတော့သည်။ ကျောင်းမတက်ဖြစ်ဘဲ လွတ်လပ်ခွင့်ကို လိုင်စင်ရသလို ထင်ရာ

လုပ်တော့သည်။ ဆေးလိပ်၊ အရက်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လောင်ကစားများနှင့် ဇာတ်လမ်းက ဆေးရောင်တွေ စုံလင်းကုန်တော့သည်။ နေ့ကျောင်းပြန်တက်ချင်သည့် စိတ်အခံလေးကြောင့် စာကိုလည်း ပြန်လေ့လာခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းသားတစ်ရာကျော်ဖြေဆိုသည့် လူငယ်ဧရာဝတီကျောင်းများမှ လေးယောက်သာအောင်မြင်သော နဝမတန်းကို ကျွန်တော်ထိပ်ဆုံးမှ ပြန်လည်အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

နေ့ကျောင်းတွင် ဒဿမတန်း ပြန်တက်ရမည်။ ထိုအခါမှာ ကျွန်တော် စိတ်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲစေသော ညှဉ်းဆဲသည့် အကြောင်းများကို သိလာရတော့သည်။ ကျွန်တော်ကို မည်သည့် အတန်းပိုင်ကမှ လက်မခံချင်ကြ။ နောက်ဆုံးတွင် ကျောင်းမှ သတ္တရပ်ဝါရင့် အမေဓိတ်ဆွေလည်းဖြစ်သော ဆရာမဒေါ်ခင်ဦးမှ လက်ခံထားပါသည်။ ကျွန်တော်ကို အတန်းခေါင်းဆောင်ခန့်ထားသည်။ ကျောင်းတာဝန်၊ အခန်းတာဝန်၊ စာကြည့်တိုက်တာဝန်များဖြင့် ချုပ်ထိန်းထားသည်။ မြန်မာစာဆရာမ စာကြည့်တိုက်နှင့် ကျွန်တော် တစ်သားတည်းဖြစ်သွားသည်။ ရည်ရွယ်ချက်လည်း ပြောင်းသွားသည်။ ဒဿမတန်းကို နှစ်ချင်းပေါက် ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အပြင်းအထန်လည်း ကြိုးစားခဲ့သည်။ တကယ်တမ်းမှာတော့ စာကြည့်တိုက်ထဲရှိ စာအုပ်များက ကျွန်တော်ကို လွှမ်းမိုးအားများသွားပြီး စာမေးပွဲမအောင်ပါ။ ကျွန်တော်နှင့်ယှဉ်ပြိုင်ဘက်နှစ်ယောက်က ဆရာဝန်နှင့် အင်ဂျင်နီယာဖြစ်သွားသည်။ ယခုအချိန်တွင် ထိုနှစ်ဦးစလုံးသည် ပြည်ပနိုင်ငံကြီးများမှာ အကျော်အမော် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်နေကြလေပြီ။ ကျွန်တော်က မအောင်ဆိုသော်လည်း ကျလည်းမကျပါ။ ဘီလစ်ဟုခေါ်သော စာရင်းမှသာ ပါဝင်ခဲ့လေသည်။ ဘာမှလုပ်မရတော့ပါ။ နောင်တစ်နှစ်ပြန်တက်သောအခါ ဆေးရောင်စုံဇာတ်လမ်းတွေက ကျွန်တော့်စိတ်ထဲပြန့်ဝင်လာကြသည်။ အပေအတေတော့မလုပ်တော့။ ဆရာ ဆရာမများ၊ မိသားစုများမသိရစေရန် လျှို့ဝှက်စွာဖြင့် ဆေးရောင်စုံများ

ခြယ်သနေမိတော့သည်။ တစ်ခုတော့ ကံ ကောင်းသည်ဟု ဆိုရလေမလားမသိ။ စာဖတ်ခြင်းသည် ကျွန်တော့်ဘဝထဲမှာ အဖြစ်တွယ်သွားခဲ့သည်။ စာမေးပွဲရက်များ မှာပင် သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား၊ ကောလိပ်ကျောင်းသား၊ အရှေ့ကနေဝန်း ထွက်သည့်ပမာ စာအုပ်များကို လက်က မချတမ်း ဖတ်ရှုနေမိတော့လေသည်။

ဝဿမတန်းကို ဒုတိယအကြိမ်ဖြေဆို အပြီးမှာတော့ နှစ် နှစ်တာခွဲခွာထားခဲ့ရ သော လူငယ်ဇရာရာ ညကျောင်းသို့ ပြန် လည်ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ သည်တစ်ခေါက် မှာတော့ ကျောင်းအပ်စာရင်း သွင်းရုံ သက်သက်သာ။ ကျွန်တော့်ဘဝ ဆေး ရောင်စုံ ဇာတ်လမ်းများကို လွတ်လပ်စွာ ခြယ်သခွင့်ရရန် လိုင်စင်ထပ်ရပြန်ပါတော့ သည်။ ရက်သတ္တတစ်ပတ် ဆယ်ရက်ဆို သလို အိမ်ကိုပင် မပြန်ဖြစ်တော့ဘဲ သွား ချင်ရာသွား၊ နေချင်သလိုနေ ထင်ရာစိုင်းနေ ပိတော့သည်။ မိဘအချိန်အာဝါသကို အာခံ ရုန်းကန်အာခံခြင်းများ ပြုမိပြီ။ ဆိုးသွမ်းမှု အပေါင်းသရဖူဆောင်းနေသည့် ကာလ များအတွင်းမှာ အလွန်သေးမွှားသည့် အလင်းတန်းလေးတစ်ခုတော့ ရှိနေခဲ့ပါ သေးသည်။

ကျွန်တော့်ကို စာသင်ပေးကြသည့် ကျူရှင်ဆရာများက သူငယ်ချင်းလိုပေါင်း သင်းကာ ဝိုင်းဝန်းတည့်မတ်ပေးမှုများ ရှိခဲ့ သည်။ သူတို့ကျူရှင်ဆရာသူငယ်ချင်းတစ် ခုမှာ ထိုအချိန်က အကျော်အမော် ကဗျာ ဆရာများလည်း ဖြစ်နေကြသည်။ လွတ် လပ် ပေါ့ပါးစွာနေထိုင်ကြရင်း အကောင်း များ၊ အဆိုးများ အားလုံးကို လက်တွဲ ဆောင်ရွက်မိကြသည်။ စာကြည့်တိုက်များ၊ စာအုပ်ဆိုင်များမှာ မတွေ့ရသော စာအုပ် များကို သူတို့ထံမှ ငှားရမ်းဖတ်ရှုလေ့လာ ခဲ့ရသည်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ကဗျာ သမား၊ စာသမားများ လာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း သွားသည်။ ကျွန်တော်မကြားဖူး မကြုံဖူးတာတွေကို အငမ်းမရ မှတ်ယူသင်ကြားခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်ထက် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကျော်ကြီး သော သူများနှင့်တတွဲတွဲ နေထိုင်ရင်း

သင်ကြား နာယူခြင်းများ ပြုသည်။ ကျွန်တော့်ထက်ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုစာမျှ ငယ်သော အထက်တန်းကျောင်းသားလေး များကို ပြန်လည်ပို့ချသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်တော့် သင်ရိုးညွှန်တမ်းထဲတွင် ကျွန်တော်၏ ဆေးရောင်စုံများ မစွန်းထင်း စေခဲ့ပါချေ။

ကျွန်တော် အရက်သောက် ဖဲဝိုင်း ထိုင်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စများနှင့် ရှုပ်ထွေး နေလျှင် လူငယ်များကို တမန်တော်ထံ မလာစေခဲ့ပါ။ ဆန္ဒရှိလျှင် သူတို့ဘာသာ ဆောင်ရွက်စေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် အတူပူးတွဲ၍ သောက်စား ပျော်ပါးခြင်း များကို မပြုလုပ်စေရပါ။ အပြင်းအထန် တားမြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို အထက်က ပို့ချသူများက ကျွန်တော့်အပေါ်လက်မပါ။ တမန်တော်ကတော့ ငယ်သူများကို ပြောဆိုမရလျှင် ထိုးကြိတ်ရိုက်နှက်တာ တားမြစ်ပါသည်။ သူတို့ တွေ ကျွန်တော့်ကို

မလွတ်လပ်မှုများ
ပိတ်လှောင်မှုများ
ဆေးရောင်စုံများနှင့်
စွန်းထင်းနေသည်ဟု
ကျွန်တော်အမြဲယူဆခဲ့သော
ထိုမြို့လေးသည်
ဟိုးယခင်ကအတိုင်းပင်
ရရစ်များ၊ ငသတ်များ
လုံးကြီးတင်များ၊ ဝစ္စပေါက်
များ၊ အောက်ကမြင့်များ၊
တစ်ချောင်းငင်များ...

စိတ်မဆိုးကြပါ။ ထိုမျှ တင်းကန့်သတ် ထာသည့် ကြားမှပင် သူတို့ မိဘအသိုင်း အဝိုင်းများကတော့ ကျွန်တော် အား စွပ်စွဲ ပြစ်တင်မှုများ ပြောဆိုခြင်းများ ခံခဲ့ရပါ သည်။ ကျွန်တော် အောင်အည်း သည်း ခံကာ ဆိုးသွမ်းလူငယ်ပေါက်စလေးများ အား စာမေးပွဲများ အောင်မြင်စေရန် လမ်း ညွှန်ပေးခဲ့ပါသည်။ တချို့ဆို တကူသိုလ် စရိတ်များပင် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ဖူးပါသည်။

အသက်အရွယ်နှင့် စာဖတ်ခြင်း အကျိုးကြောင့် ကျွန်တော့်မိဘများ စိတ် မဆင်းရဲစေရန် ကျွန်တော့်ဆေးရောင်စုံ ဇာတ်လမ်းများကို လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ခဲ့ပါ သည်။ အမေက အခြားသော မြို့မှာ တာဝန်ကျနေသည်။ အမေက မနက်ဝိုင်း ဈေးဝယ်ထွက်ပြီးလျှင် အိမ်ထဲက အိမ်ပြင် ထွက်သူမဟုတ်။ ကျွန်တော့်အတွက်က မိဘများ၏ ဆိုဆုံးမမှုကို ကာကွယ်ရန် တပ်မီးသာနေခဲ့သည်။ သူတပါးတစ်မီးများ ပြောသည့် စကားကို မယုံပါနှင့်ဟု ပြောယုံ နှင့်ပင် တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်သည့် ကျွန်တော်အတွက်က လုံလောက်နေပေပြီ။ ကဗျာလေးစာလေးများ တစ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ်စပါ ရုံမျှဖြင့် ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် လွတ် လပ်သောကဗျာဆရာဘွဲ့ခံယူကာ စာပေ သမားဟူသော တံတိုင်းဖြင့် ကာကွယ်ထား ခဲ့သည်။ မဖြစ်စလောက်စာမူလေး အမေ့ လက်ထဲထည့်ပေးလိုက်နိုင်လျှင် ခိုးသားဖြူ စင်သောအမေမှာ အလိမ္မာသားလေး၏ ခုတင်အောက်မှ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး ပုလင်းများကို မမြင်တော့ပါ။

ထိုသို့နေထိုင်ကျင်လည်ရင်း မလွဲသာ မရှောင်သာကြုံတွေ့ရသည့် ၈၈ အရေး အခင်းကြီးထဲ ကျွန်တော် မျောပါခဲ့ပြန် တော့သည်။ ဆေးရောင်စုံအသစ်တွေက ကျွန်တော့်ဘဝထဲမှာပိုမို ထူဝန်းလာပြန် သည်။ အမေကတော့ ကျွန်တော့်ကို သူရဲ ကောင်းကြီးတစ်ဦးလို သဘောထားကာ သူ့အတိတ်က အတွေ့အကြုံများနှင့်ယှဉ်၍ အားပေးလမ်းညွှန်မှုများ ပြုပေးခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်အတွက် ကောင်းကျိုးတစ်ခု ရလိုက်ပြန်သည်က အရက်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး လောင်းကစားများ လျှော့ပစ်လိုက်ဖြစ်

သည်။ စာအုပ်များကို ပို့ဖတ်ဖြစ်လာသည်။ လူငယ်များနှင့်ပိုမိုပူးတွဲ နေထိုင်ဖြစ်လာသည်။ ကျောင်းတွေပြန်ဖွင့်သောအခါ ကျောင်းပြန်တက်သူကတက် အိမ်ထောင်ကျသူကျ ကျွန်တော်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲမှာ စာအုပ်နှင့်ယောင်ချာချာ ကျန်ခဲ့ပြန်သည်။ မိမိကိုယ်မိမိလည်း အတော်ရင့်ကျက်ပြီဟု အထင်ရောက်သော ကာလများဖြစ်သည်။ ယောင်လည်လည် ဖြစ်နေသော ကျွန်တော့်အား အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝက အလွန်တွဲဖြစ်ခဲ့သည့် အမေရိကားရောက် သူငယ်ချင်းက အမေရိကားကို ထွက်လာရန် လှမ်းခေါ်ပါသည်။ သင်္ဘောသားများသာ ခေတ်စားနေချိန်မှာ ရှိုးဂျော့ဆိုတာက ကျွန်တော့်ဘဝထဲရောက်လာသည်။ သူငယ်ချင်းကတော့ စာရွက်စာတမ်းများမှအစ ငွေကြေးအဆုံးလိုအပ်သည်များအားလုံး ပေးပို့ကူညီခဲ့ပါသည်။ George H W Bush က ကျွန်တော့်ကို လက်မခံခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်နှင့် သူငယ်ချင်းကတော့ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လဖြင့် ကြိုးစားခဲ့ကြပါသည်။ ဘန်ကောက်မှာသူနှင့် ကျွန်တော် ချိန်းဆိုကာ ကျွန်တော့်ကို သူနှင့်အတူ ခေါ်ဆောင်သွားရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ခရီးလမ်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲများကြောင့် ဘန်ကောက်ကို ကျွန်တော်ရောက်သည့်အချိန်မှာ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူက အမေရိကားသို့ပြန်သွားခဲ့လေပြီ။

အရွဲ့တိုက်တတ်သော လူရွယ်လူလတ်တို့ သဘာဝအတိုင်းပင်ရှိနှင့်ပြီးသား ဆေးရောင်စုံအခံများပေါ်မှာ ကျွန်တော်

စုတ်ချက်များ ကြမ်းတမ်းကြီးမားလာကြတော့သည်။ ဆေးသားများပိုမို ညစ်ထေးရင့်မှိုင်းလာကြသည်။ ကျွန်တော့် တစ်ကိုယ်အတွက်တော့ မိုက်တွင်းက အနက်ရှိုင်းဆုံးသို့ရောက်နေချိန်မှာ မထင်မှတ်သော အချိုးအကွေ့အလှည့်အပြောင်းတစ်ခုက ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဖခင်ဖြစ်သူက ပင်စင်နာဖြင့် တရောင်ရောင်ဖြစ်ကာ ကွယ်လွန်သွားတော့သည်။ မိသားစုစီးပွားရေးယိုင်နဲ့သွားသည်။ ကျွန်တော့်ဘဝတွင် ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် မိခင်အိုမုဆိုးမကြီးကို သနားကရုဏာသက်မိလေသည်။ တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်သည့် ကျွန်တော်သာလျှင် မိသားစုကို ဦးဆောင်ရမည်ဟု မာန်ဝင့်မိသည်။ ကျွန်တော့်အား အမျိုးမျိုးပြောဆိုနေကြသော အမနာပများကို အရွဲ့တိုက်လုပ်ကိုင်နေမှုများကို ဥပေက္ခာပြုလိုက်သည်။ အလွန်အကျွံခြယ်သနေမိသော ဆေးရောင်စုံများကို ယတိပြတ်ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး အဖြူထည်သက်သက်ဖြင့် ဘဝကို ချိုးကွေ့လိုက်သည်။ မိခင်ကြီးကို စိတ်ချမ်းသာအောင် ထားမည်ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်လှည့်လည်နေထိုင်မိပြန်သည်။ ကျွန်တော်မြို့မှာနေသည့်အချိန်များလွန်စွာ နည်းပါးလာခဲ့သည်။ တချို့ဆို ကျွန်တော့်ကို မေပျောက်နေကုန်ကြလေပြီ။ ထိုသို့ ရပ်ဝေးမှာ ကျင်လည်နေထိုင်ချိန်မှာပဲ မိခင်အိုမုဆိုးမကြီးလည်း ကွယ်လွန်ဆုံးပါးခဲ့ရပြန်သည်။

ကျွန်တော့်အပေါ်၌ မေတ္တာတရားကြီးမားစွာဖြင့် ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ နားလည်ခြင်းများဖြင့်ဦးစားပေး အလိုလိုက်ခဲ့သော မိဘ

နှစ်ပါးစလုံးမရှိတော့ပြီဖြစ်သော မြို့သို့ ကျွန်တော်ခင်တွယ်နေစရာအကြောင်းဘာမျှမရှိတော့ပါချေ။

ကျွန်ဘဝတစ်ဝိုင်းမှာ အဖြူထည်သန့်သန့်ဖြင့် လှည့်လည်နေထိုင်ရင်း ဆေးရောင်စုံအတိတ်ဘဝကို ဇွတ်မေ့ထားလိုက်ခဲ့ပြီ။ ဘယ်သူမပြုမိမိမူ ဆိုသော်လည်း ကျွန်တော့်အတွက် အမနာပများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသောမြို့၊ ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှုများဖြင့် ရှုပ်ထွေးနေဆဲမြို့နှင့်တကွ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ၊ မြို့သူမြို့သားမိတ်ဆွေများ အားလုံးကို လုံးလုံးလျားလျား စွန့်လွှတ်မည်ဟု ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားခဲ့ပါသည်။ သို့ပါလေသော်လည်း အဖြူထည် သက်သက်လှည့်လည်နေသူ ကျွန်တော့်ထံသို့ အချို့သောမြို့သူမြို့သားအဆက် အနွယ်များက ရံဖန်ရံခါဆိုသလို ရောက် ရောက် လာတတ် ကြ သည်။ ထိုသူတို့ထံမှ ဆေးရောင်စုံ အစွန်းအထင်းများသည် ကျွန်တော့် အဖြူထည်ဘဝကို မစွန်းထင်းစေနိုင်တော့ပါ။

မလွတ်လပ်မှုများ၊ ပိတ်လှောင်မှုများ ဆေးရောင်စုံများနှင့် စွန်းထင်းနေသည်ဟု ကျွန်တော်အမြဲယူဆခဲ့သော ထိုမြို့လေးသည် ဟိုးယခင်ကအတိုင်းပင် ရရစ်များ၊ ငသတ်များ လုံးကြီးတင်များ၊ ဝစ္စပေါက်များ၊ အောက်ကမြင့်များ၊ တစ်ချောင်းဝင်များ၊ သဝေထိုးများဖြင့် ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသေးသော၊ ပြောင်းလဲ၍ မရနိုင်တော့သော အမည်နာမဖြင့်သာ ဆက်လက်တည်ရှိနေခဲ့လေတော့သည်။

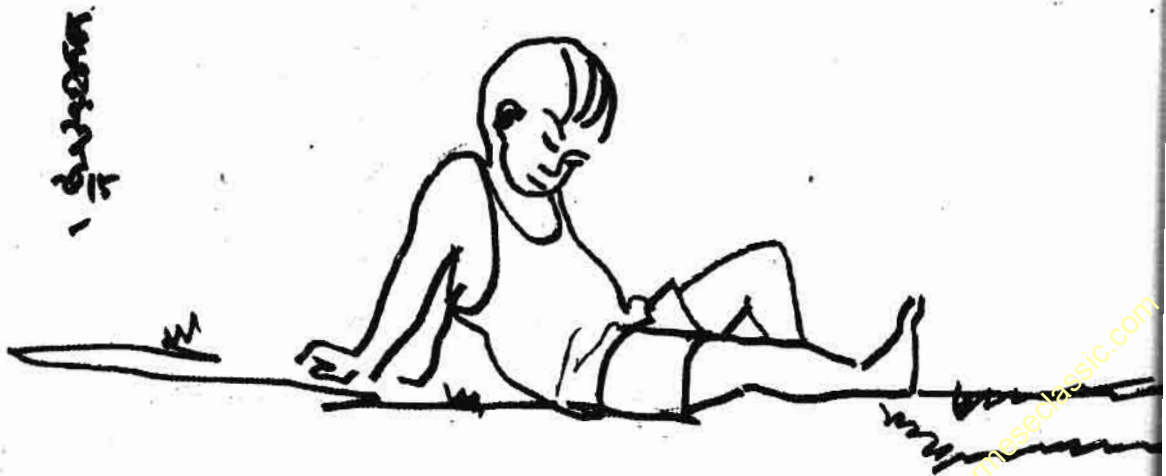
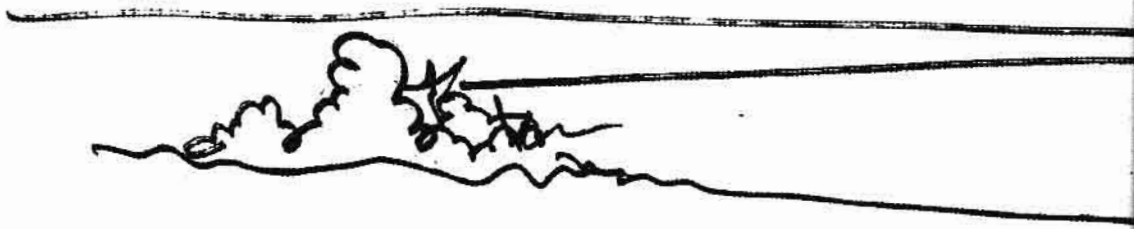
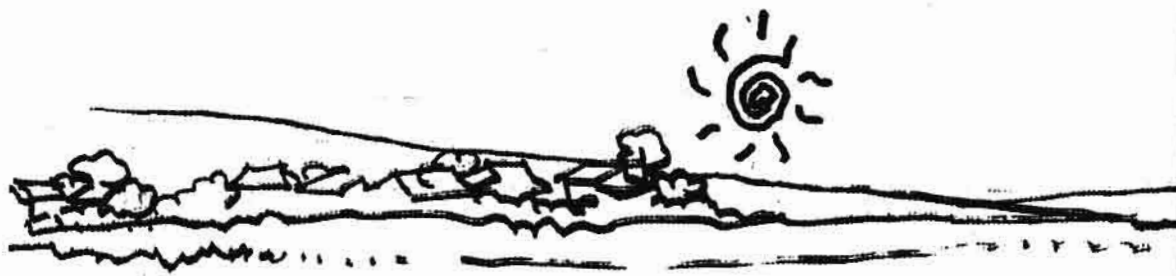
P. ဆာမိ

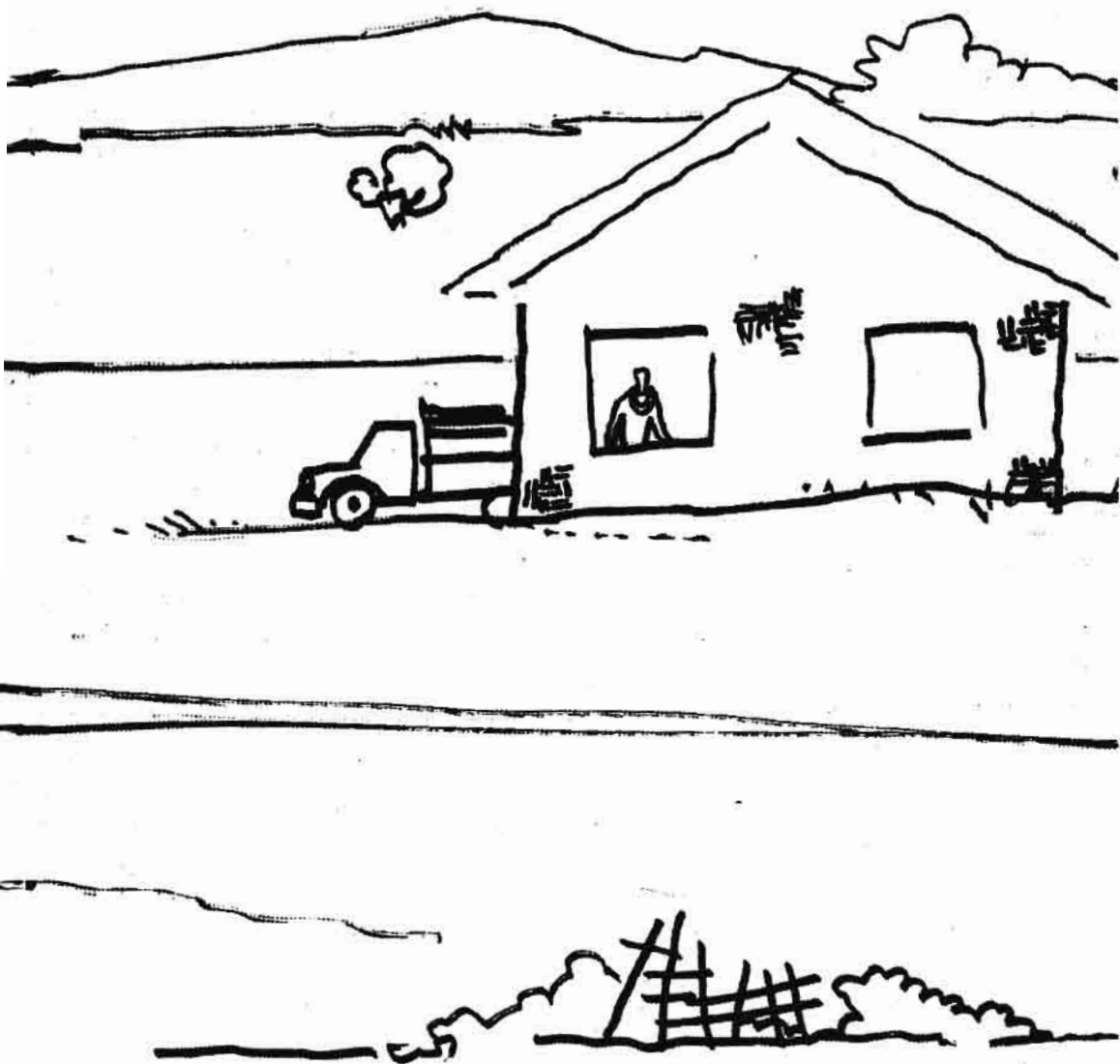
လူတစ်သန်းကို တွေးခေါ်စေတဲ့ မင်တစ်စက် လူသာမန်

တန်ဖိုး - ၂၅၀၀

ဖြန့်ချိရေး ၀၉-၅၄၁၃၇၀

ထူးထူးဆန်းဆန်းပင် ထိုအိမ်သေးသေးလေးကို ငေးငေးကြည့်
နေဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ရုံးကလေးနှင့် ထိုအိမ်သေးသေးလေးမှာ
လယ်နှစ်ကွက်တော့ခြားမည်ထင်သည်။ ရုံးကလေးကို စတင်
ရောက်ရှိ တာဝန်ထမ်းဆောင် သည့်နေ့မှာပဲထိုအိမ်သေးသေး
လေးကို ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စားသွားခဲ့တာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်
ရုံးကလေးကိုစရောက်သည့်အချိန်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်သည် နှင်းထု
အောက်မှာ အေးစက်ငြိမ်သက်နေခဲ့သည်။ မြေဆီကင်းမဲ့သော
ကျွန်ုပ်တို့ကွင်းပြင်မှာသစ်ပင်ကြီးများ ကင်းမဲ့နေသဖြင့် ဆောင်း
လေသည် စူးကျဉ်အေးမြနေပေသည်။

ဦးစီးအေး၊ ဇွဲဇွဲ၊
အောင်လေး၊ အောင်လေး
အောင်လေး

နှင်းမိုးတွေ ဝေမျောနေသည့် ကြားမှာ ထိုရိုင်းနဲ့ အိမ်သေးသေးလေးကို ဝါးဝါး မှုန်မှုန် မြင်နေရတတ်သည်။ ကွင်းပြင်ကြီး ထဲမှာ ထိုအိမ်သေးသေးလေးသည် သိပ်ကို အထီးကျန်ဆန်နေပေသည်။ ခမ်းခြောက် နေသော ထိုအိမ်ကလေးထဲမှာ နေထိုင်သူ ရှိ မရှိ ငေးကြည့်ရင်း အကဲခတ်နေမိသည်။ အပူလှိုင်းဒဏ်နှင့် ရေမလိုသော ကန္တာရ ဆူးပင်တွေ နောက်ခံထားသည့် ထို အိမ် သေးသေးလေးထဲမှာ အကယ်၍ မိသားစု တစ်စု ရှိနေခဲ့သည်ဆိုပါလျှင် ထိုမိသားစု လေးမှာ နွမ်းပါးနီနီကျနေမှာ သေချာသည်။ သဘာဝဘေးဒဏ်ကိုလည်း ကျားကန်ရပ် တည် နေရမှာလည်း သေချာလှသည်။ ဥပမာ နွေဆိုလျှင် အပူလှိုင်းဒဏ်ကို ပြင်း ပြစွာ ခံစားရမှာပင်။ မိုးတွင်းဆိုလျှင် မိုး သက်လေပြင်းတွေကြားမှာ လုံခြုံမှုမရှိမည် မထင်။ ရွာတွေ ပွက်တွေဖြင့် စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းနေပေမည်။ ဆောင်းတွင်းဆိုလျှင် ထူးပြီး ပြောပြစရာမလို။ ကျွန်တော်သည် မနက်ခင်းတွေမှာ နံပြတင်းတံခါးတွေ ဖွင့် လိုက်တိုင်းထို အိမ်ကလေးကို သဘာဝရွှံ့ မျှော်ခင်း ပန်းချီကားလေးတစ်ချပ်လိုပဲ ကြည့်ဖြစ်နေခဲ့သည်။

မြို့ကလေးသည် ကွင်းစပ်ကြီးရဲ့ တစ်ဖက်မှာ ရထားသံလမ်းကြီး ခြားနေခဲ့သည်။ တာရိုးခင်းထားသလို ရှိနေသည့် ရထား လမ်း မြင်မြင့်ကြီးရဲ့ ဘေးစပ်တွေမှာလည်း စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ၊ အမှိုက်သစ်ိုက်များဖြင့် အရပ်ဆိုးအကျည်းတန်လှသော မြင်ကွင်း တစ်ခု ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ရထားသံလမ်းနှင့် အပြိုင် ဖုန်းလမ်းမကြီးသည်လည်း ကန္တာရ ဆူးချပ်များအကြားသို့ မြွေကြီးတစ် ကောင်လို တိုးဝှေ့ဝင်ရောက်ရင်း မှုန်ပျံ့ သာ မြင်နေရသည့် ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက် ကလေးဆီ ဦးတည် အဆုံးသတ်သွားလေ သည်။ ထိုဖုန်း လမ်းမကြီးသည် ဘဝဆန်ပြီး ဝင်ငွေနည်းပါးသော လူသားများသာ အများဆုံး အသုံးပြု သွားလာနေသည်ဖြစ် ရာ ညနေရုံးပိတ်ချိန် အတော်များများမှာ အရက်သမားကြီးများ၏ အရက်မူးလွန်ပြီး လောကကြီးကို အော်ဟစ်ဆဲဆို ပေါက်ကွဲ သံစဉ်များကို ကြားရ တတ်သည်။ ထိုလမ်း

မကြီး၏ လက်တံ လမ်းခွဲလေးတစ်ခုသည် ကျွန်တော် နံရံရှေ့ကို သင်္ချိုင်းကုန်းပျက်ကြီး ပေါ်မှ ဖြတ်သန်းကျွေ့ဝိုက်ပြီးနောက် ထို အိမ်သေးသေးလေးဘေးမှ ကျော်လွန်ကာ အနိမ့်ပိုင်းအောက် ချိုင့်ဝှမ်းထဲသို့ ဦးစိုက် ဆင်းသွားတော့သည်။

ကျွန်တော်နံရံရှေ့ရှိ ကွင်းပြင်ကြီးသည် တစ်ချိန်က အုတ်ဂူတွေမြေပုံမို့မို့တွေဖြင့် တစ်ခုသော သင်္ချိုင်းကုန်းဖြစ်ခဲ့တာ မှတ်မိ နေပါသည်။ ယခုအချိန်ထိပင် အုတ်ကျိုး အုတ်ပဲ့တွေ လူသေတွေကို လွှမ်းခြုံ ထားသည့် အဝတ်တန်ဆာပလာ အဆွေး အမြွေတွေကို မြေကြီးတွေထဲမှ တစ်ပိုင်း တစ်စ ထွက်ပေါ်နေတာကို မြင်နေရဆဲ။ ညနေရုံးပိတ်ချိန် အချို့မှာ မိုးမှောင်တွေကျ နေပြီဆိုလျှင် တိတ်ဆိတ်ခြောက်ခမ်းနေ လျက်၊ စိတ်ချောက်ချားစရာကောင်းနေ တတ်ပြန်သေးသည်။ ကျွန်တော် နံရံခန်းနှင့် ကပ်လျက်ရှိ ကားဂိုဒေါင်ထဲမှ လူနာတွေ ကို အရေးပေါ်ဥသြဆွဲပြီး နီးစပ်ရာ ဆေးရုံ တွေကို ပို့ပေးရသည့် 'လူနာတင်ယာဉ်တစ် စီးနှင့် လူသေကောင်တွေကို ရင်ခွဲရုံ (သို့ တည်းမဟုတ်) မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်ရန် သုဿန် သို့ ပို့ပေးရသည့် နိဗ္ဗာန်ယာဉ်တစ်စီးရှိသည်။ ထိုအချိန်မျိုးမှာ ထိုကားများသည် မျက်လုံး မျက်ဆံပြူးပြီး ငြိမ်သက်နေပုံကို ကြည့်ရ သည်မှာလည်း စိတ်ပျက်စရာကောင်းနေ တတ်ပြန်သေးသည်။ ကျွန်တော်သည် ငွေ စာရင်းစာအုပ်များကို အရေးပေါ်ကောက် ထပ်လိုက်ပါသည်။ ငွေရပြေစာပိုင်းများကို သိမ်းဆည်းလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက်တော့ ဘာရယ်မဟုတ် ကားဂိုဒေါင်ရှိ အလူ မိနီယံတွန်းတံခါးကြီးကို တဝုန်းဝုန်း တဖိုင်း ခိုင်းဆောင်တွန်းပိတ်ပစ်ကာ အာမခံသော့ ကြီးများဖြင့် ခတ်ပစ်လိုက်ပါသည်။

သံဆူးကြီးတန်းများ ကာရံထားသည့် နံရံပိုင်းအနောက်ဘက်မှာ လူသေတွေကို ထည့်သည့် အလူမိနီယံ ခေါင်းပျက်ကြီး တွေကို ငေးကြည့်ရင်းမှ "ဆရာရယ်၊ အိမ် ကကောင်လေးလေ အတော်အဆော့သန် တာ၊ ဟိုတစ်နေ့က မိုးရွာကြီးထဲပြောပါ တယ်။ မိုးရွာထဲက စားဦးမယ်ပြောပြီး ပျောက်သွားလို့ ကျွန်မလိုက်ရှာတာ။ အဲဒီ

ခေါင်းကြီးထဲ ဆင်းပြီး ရေချိုးနေတာများဆို ခေါ်လို့မရ၊ ငေါက်လို့မရတဲ့တော်။ သူ့မယ် ပျော်နေလိုက်တာ။ ခက်ပုံပြောပါတယ်" လို့ ပြောခဲ့သည့် မျက်နှာပိုင်းပိုင်း၊ ခပ်စိမ်းစိမ်း အမျိုးသမီးတစ်ဦး လာပြောတာကို အမှတ် ရနေသည်။ ကျွန်တော်မှာ သူနှင့်လူမှုရေး အရ လိုက်လျောပြီး ရယ်နေလိုက်ရသည်။ သူ့ဆွေခေါ်လာသည့် ကလေးမှာ ၂ နှစ် သာသာမျှ ရှိဦးမည်။ ဖိနပ်မပါပါ။ ဖုန်တက် နေသော ခြေထောက်နုနုလေးတွေကို ကျွန်တော် ငေးကြည့်နေခဲ့သည်။ အိမ်က ကျွန်တော်နှင့်မှ အတူအိပ်လေ့ရှိသည့် ကျွန်တော် မြေးလေးနှင့်ရွယ်တူဖြစ်မည်။

သူတို့နှုတ်ဆက် ပြန်သွားတာကို ကျွန်တော် အစအဆုံး ရပ်ငေးကြည့်နေမိ သည်။ သူတို့သည် ကွင်းပြင်ကြီးကို ဖြတ် လျက် ထိုအိမ်သေးသေးလေးရှိရာကို သွား နေတာဖြစ်သည်။ လူသူကင်းပြတ်ပြီး ချို့တဲ့ နွမ်းပါးလှသော မိသားစုအတွင်းမှ ပေါက် ဖွားကြီးပြင်းလာမည့် ထိုကလေးတစ်ဦးရဲ့ အနာဂတ်ကရော စိမ်းလန်းပါမည်လား။ ထို အချိန်မှာ နှိုပြတ်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ (အဘိုးနှင့်အဘွား) ကြားမှာ မှလာရောက် အိပ်လေ့ရှိသည့် မြေးတော်မောင် 'ဖိုးခန့်' ကို အမှတ်ရလာသည်။ ကျွန်တော်က ဈေး အနီးမှာ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းဆိုင် အသစ်ဖွင့် သော သူငယ်ချင်းဆိုင်မှ အားပေးသည့် အနေဖြင့် နှစ်ထောင်တန် အားသွင်းလက် နှိပ်ဓာတ်မီးလေး ဝယ်လာခဲ့သည်။ အိမ်ရှေ့ အပေါက်ဝမှ ထွက်ကြိုသော မြေးလေး 'ဖိုးခန့်' က "ဒါ ဘယ်သူဖို့ ဝယ်လာတာလဲ။ ဟင်... ဘာဘ" ဟု မေးခွန်းထုတ်လိုက် သည်။ ကျွန်တော်က အလွယ်တကူပင် "လူလေးဖို့ပေါ့ကွ" ဟု သူ့ကျေနပ်အောင် အလွယ်ပြောခဲ့မိသည်။

ဒါကို သူက သေသေချာချာ မှတ် ထားသည်။ နောက် တစ်ရက်နှစ်ရက်ကြာ သည့်အခါ ထိုလက်နှိပ်ဓာတ်မီးလေးကို ခေါင်းအုံးအောက်မှ ဆွဲထုတ်ပြီး အပြင် သွားရန် ဟန်ပြင်လိုက်သည့်အခါ "ကဘ ဘာဘ" လို့ မြေးဖြစ်သူ ဖိုးခန့်က မျက်နှာ သုန်သုန် မှဲ့မှဲ့ လေးဖြင့် ခေါ်သည်။ ကျွန် တော် နားလည် လိုက် ပါသည်။

ကျွန်တော်ကိုင်ထားသော လက်နှိပ်ဓာတ်မီးလေးကို ငိုယိုပြီး အတင်းခွတ်တောင်းလိမ့်မည်။ သို့တစေ ကျွန်တော် ထင်သလိုမဟုတ်ပါ။ သူ့မေးတတ်ပုံကလေးကို နားထဲကမထွက်။ “ဘာဘ...ပဲ အဲဒီလက်နှိပ်ဓာတ်မီးလေးကို သားသားအတွက် ဝယ်လာတာဆို” လို့ မေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ခေါင်းကို ညိတ်ပြရင်း “ဟုတ်တာပေါ့။ သားသားအတွက် ဝယ်လာတာလေ” လို့ ကျွန်တော်က ပြောသည်အခါ “ဒါဆို ဘာက အဲဒါလေးကိုင်နေတော့ သားသားက ဘာသွားကိုင်ရမှာလဲတဲ့။ ပြောတတ်လိုက်တာ ကလေးနှင့်မလိုက်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပြီး အနုပညာမြောက်လိုက်သည့် မေးခွန်းကလေးတွေ။ ရုတ်တရက်ပင် ကျွန်တော့်မှာ အဖြေရကျပ်တည်းသွားပါသည်။ “ဟုတ်တာပေါ့ သားသားရဲ့ ဒါက သားသားရဲ့ ပစ္စည်းလေးလေး။ ဘာက ခဏလေးငှားကိုင်တာပါ။ သားသားရဲ့” လို့ ပြောလိုက်ရပေသည်။

တစ်ခါကလည်း ကျွန်တော်က သစ်ပင်လေးတွေကို ပျိုးပင်အိတ်ကလေးတွေဖြင့် စိတ်ရှည်ရှည်ထားပြီး စနစ်တကျ ပျိုးနေခဲ့လေသည်။ သူက ဘောလုံးကန်ကစားနေရာမှ ကျွန်တော့်နား ရောက်လာသည်။ “ဘာဘ... အဲဒါတွေက ဘာလုပ်ဖို့လဲဟင်” လို့မေးသည်။ ကျွန်တော်က “ဘာတို့နားမှာလေ သစ်ပင်မှမရှိတာ။ အဲဒီမှာ စိုက်ရအောင်လို့ပေါ့ သားသားရယ်” လို့ ကျွန်တော်က ပြောသည်အခါ သားသားက ဘောလုံးလေး ပွေ့ပိုက်ထားရင်း မျက်မှောင်လေးကျသွားသည်။ ထို့နောက် “ဟင်

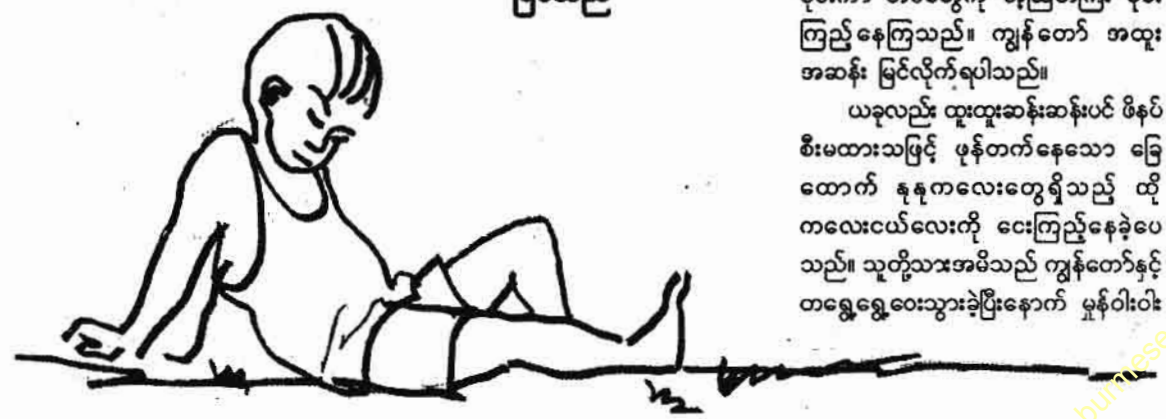
ဒါဆိုရင် ဘယ်လိုလူသွားမှာလဲ” လို့ သုခမိန်လောင်း အလှူလေးက ဆက်မေးသည်။ “ဒီမှာလေ ရေပုံးထဲကို ထည့်ပြီး လူသွားမှာပေါ့ကွ” လို့ သူနားလည်အောင် ရေပုံးနှင့် ဆွဲသွားသည့် ပုံစံလုပ်ပြပြီး ဖြေရ

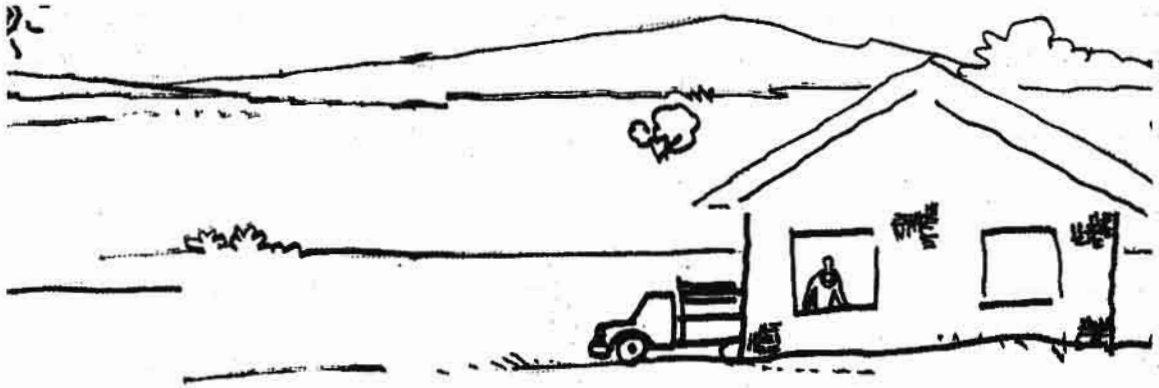
ယခုအချိန်ထိ
တွေးမိတိုင်း
မကျေမနပ်ဖြစ်မှုတွေနှင့်အတူ
စိတ်မ ကောင်းဖြစ်ရသည်မှာ
ထိုနေ့က လူအုပ် ကြီးသည်
လူနှစ်ဦး၏ ပဋိပက္ခအပေါ်မှာ
သာစုစည်းအာရုံစိုက်နေကြပြီး
ထိုလူနှစ်ဦးကြားမှာ
စိတ်ထိခိုက် ပျက်ပြားစွာ
ငိုကြွေး နေသည်
“ကလေး” တစ်ဦးကို
ယုယကြင်နာစွာ
ပွေ့ထူချော့မော့လေသည်
သူတစ်ဦးမှ
ရှိမနေခဲ့တာကို
ဖြစ်သည်...

သည်။ သာမန်ကလေးမျိုးဆိုလျှင် ထိုကိစ္စသည် ဆက်ပြီးမေးခွန်းထုတ်စရာမလို။ ပြီးဆုံးသွားပြီလေ။ ဉာဏ်ကြီးရှင် လူပေါက်စနလေး၏ ဆင်ခြင်တုံတရားက သည်မှာ တင် ရပ်တန့်မသွားသေး။ သူနားလည်သလိုဟန်ဖြင့် ကောက်ချက်ဆွဲ ပြသွားလိုက်သည်မှာ ကျွန်တော့်အဖို့ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ငေးငေးကြီး ကျန်ရစ်နေခဲ့တော့သည်။

“ဒါဆို ဘာကလည်း အများကြီး ထည့်သွားရင် သစ်ပင်တွေ သေကုန်မှာပေါ့” တဲ့လေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က သူ့ကို တစ်နေ့ကျလျှင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်အတွက် ကလောင်တစ်ချောင်းပေါ်ထွန်းလာမည်ဟု ယုံကြည်မှုအပြည့်ဖြင့် သတ်မှတ်ချက်ပေးခဲ့သည်မှာ တစ်စုံတစ်ရာ မှားယွင်းမသွားနိုင်။ ထူးထူးခြားခြား မှတ်မိတာလေးလည်း ရှိသေးသည်။ မနက်ခင်းတစ်ခုမှာ သူ့ကို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ စက်ဘီးပေါ်တင် ခေါ်သွားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအခါ သူက ကောင်းကင်ပေါ် မော့ကြည့်ရင်း “ဟိုဟာ ဘာတွေလဲဟင် ဘာဘ” ဟု တိမ်တွေကို ကြည့်ပြီးမေးသည်။ ကျွန်တော်က စက်ဘီးကို ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် နင်းရင်း “အဲဒါ တိမ်တွေပေါ့ သားသားရဲ့” ဟု ဖြေရသည်။ သူက “တိမ်တွေပေါ့နော်” ဟု ရေရွတ်ရင်း သေသေချာချာ မှတ်သားထားသည်။ မကြာပါ။ သူ သူငယ်ချင်းများနှင့် ကစားနေရင်းက မိုးပေါ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး “အဲဒါ တိမ်တွေ”ဟု ဆရာကြီးလုပ်ကာ ပြောကြသည်။ သူနှင့်ရွယ်တူ ကလေးတွေက နားမလည်ဟန်နှင့် မျက်လုံးတွေဝိုင်းကာ တိမ်တွေကို အံ့ဩကြကြီး ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်။ ကျွန်တော် အထူးအဆန်း မြင်လိုက်ရပါသည်။

ယခုလည်း ထူးထူးဆန်းဆန်းပင် ဖိနပ်စီးမထားသဖြင့် ဖုန်တက်နေသော ခြေထောက် နုနုကလေးတွေရှိသည့် ထိုကလေးငယ်လေးကို ငေးကြည့်နေခဲ့ပေသည်။ သူတို့သားအမိသည် ကျွန်တော်နှင့် တရွေ့ရွေ့ဝေးသွားခဲ့ပြီးနောက် မှန်ဝါးဝါး

အိမ်သေးသေးလေးနှင့် အရောင်မွဲမွဲ ဆေးသားများရော စပ်ပျောက်ကွယ်သွားသည် အထိ ငေးကြည့်နေခဲ့မိပေသည်။

xxx

တစ်ခါတစ်ရံ ထိုအိမ်သေးသေးလေး ရွှေ့၍ ဝါးတန်းလေးပေါ်မှာ အင်္ကျီအဝတ် အစားတချို့ လှန်းထားတတ်တာ။ အဖီဆွဲထားသော မီးဖိုခန်းကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှ မီးခိုးပြာများ တရွေ့ရွေ့လွင့်တက်လာတာကို မြင်ရတတ်တာကလွဲပြီး တိတ်ဆိတ်နေတတ်ပါသည်။ သူတို့သည် ထိုအိမ်သေးသေးလေးအတွင်းမှာ ထာဝရနေထိုင်ဟန်မတူ။ ငွေကြေးရနံ့ မျှင်မျှင်လေးကို အနံ့ခံရင်း တပင်တပန်းသွားလာ လုပ်ကိုင်နေကြရဟန်တူသည်။ ဝင်ငွေမပြောင့်သော ပျံ့ကျအလုပ်များဖြင့်သာ ပင်ပန်းနွမ်းလျနေကြရသည်ထင်သည်။

နောက်ပိုင်းရက်တွေမှာ ကလေးလေးရဲ့ ဖခင်ကို မြင်လိုက်ဖူးသည်။ ဘာတွေကို မကျေမချမ်း ဖြစ်လာသည်မသိ။ ကလေးလေးကို ကျောပိုးထားရင်း ရုံးရွှေ့မှ ဖြတ်သန်းကာ သင်္ချိုင်းကုန်း ပျက်ဆီးတည်သွားသည်။ သူ့လက်ထဲမှာ လောက်လေးခွတစ်လက်ကို ကိုင်ထားသည်။ ပင်ကိုအရောင်က စိမ်းမြဲနေသော်လည်း လျှော်ဖွပ်ပါများသဖြင့် အစိမ်းပြက်ပြက်ဖြစ်နေသည့် 'ရွှေပင်' ဖားဖားကြီးကို မသေမသပ် ဝတ်ထားသည်။ အသက်အရွယ် မကြီးရင့်သေးသော်လည်း နေလောင်ထားသော အသားအရေတွေက ခြောက်ကပ်နက်ကျက်နေပေသည်။ "ကောင်မ ကောင်မ။

ငါ အရက်သောက်လာတာ ခုမှမဟုတ်ဘူး။ နာကျင်မွေးထောင်နေတာ သေချင်လို့ သင်္ချိုင်းကုန်းနီးလေးရယ်" ဟု ဖြစ်တောက် ဖြစ်တောက် ပြောင်ရင်း ဖြတ်သန်းသွားသည်။ ကျွန်တော်က ညှိုးငယ်နေသော ကလေးလေးရဲ့ မျက်နှာကိုလှည့်မိသလိုပင် လေးတွေကို မြင်ဖြစ်အောင် မြင်လိုက်မိသည်။ တချို့ရက်တွေမှာ ထိုကလေးလေးသည် ထန်းသီးလုံး နုနုလေးတွေကို ထက်ခြမ်းခြမ်းပြီး ဝင်ရိုးတပ်ထားသည့် ကစားစရာလေးကို 'ပီနန်'။

ကြိုးဖြင့်ဆွဲကာ တစ်ဦးတည်းကစားနေတတ်တာကိုလည်း လှမ်းမြင်နေရသည်။ ထိုကလေးလေး ကစားနေပုံကိုကြည့်ပြီး "ဘာ ဘာ စည်သူမောင်တို့လို စက်ဘီးလေး ဝယ်ခဲ့နော် ဘာ" ဟု မြေးဖြစ်သူ 'ဖိုခန့်' ပူဆာသံလေးကို ကြားနေရတတ်ပေသည်။ မနေတတ်သဖြင့် ဈေးထဲသို့ ခေါ်သွားကာ ရှိသမျှငွေလေးကို ကုတ်ကတ်ခြစ်စုရင်း ဝယ်ပေးခဲ့ရသည်။ "ကလေး... ကလေး၊ အထင်မသေးနဲ့။ ကလေးကြီးရင် လူကြီးဖြစ်မယ်။ ကလေးကောင်းမှ လူကြီးကောင်းမှာ" ဟုသော စကားတစ်ခွန်းကို အမှတ်ရသည့် အခါမျိုးမှာ အနာဂတ်အတွက် ပျိုးခင်းသစ်တွေဖြစ်သည့် ထိုကလေးလေးတွေကို မထိမဲ့မြင် မပြုရဲပေ။

"လူ့အဝန်းအဝိုင်းကြီးတစ်ခု စည်ပင်ခိုင်မာလာဖို့ အခြေခံအုတ်မြစ်ခိုင်မာဖို့လိုတယ်ကွ။ အဲဒီ အုတ်မြစ်က အခု တို့ရင်ခွင်ထဲက ကလေးလေးတွေပဲ" ဆိုသည့်အတွေးဖြင့် ထိုကလေးလေး ကစားနေပုံကို ကျွန်တော်သည် နှိုးပြတင်းဝမှ အတန်ကြာ

အောင် ငေးကြည့်နေမိပေသည်။ မအေဖြစ်သူရော မအေဖြစ်သူနှင့်ပါ မိသားစုအတူ တကွ အုပ်စုဖွဲ့ ဖြတ်သန်းသွားခြင်းမျိုးတော့မရှိ။ တချိန်ချိန် တငြိုးငြိုးပူလောင်နေသော အချိန်မျိုးမှာ မအေရွှေ့က ပြေးသွားနေသည့် ထိုကလေးလေးကို မြင်လိုက်ရဖူးသည်။ မအေဖြစ်သူက ကော်လံအကြီးကြီးထဲမှာလျှော်ဖွပ်ရန်အတွက် အဝတ်ဟောင်းတွေ ရွက်သယ်လာစဉ်မှာ ကလေးလေးကတော့ ဖလားတစ်လုံးကို ခေါင်းမှာ ဆောင်းထားရင်း ပါလာသည်။ ကျွန်တော်က ကလေးလေး ခြေထောက်မှာ ဖိနပ်ပါရဲ့လားဟု စိုးရိမ်နေခဲ့သေးသည်။ ကလေးလေးက ခေါင်းစွပ် အင်္ကျီညစ်ထပ်ထပ်ကလေးကို ဝတ်ထားသည်။ အောက်ပိုင်းမှာ ဘောင်းဘီတွေ ဝတ်ထားခြင်းမရှိ။ တရွေ့ရွှေ့နီးလာသောအခါ ခြေထောက်မှာ ဖိနပ်တစ်ရံ စီးထားတာတွေ့မှ စိတ်သက်သာရာရမိသည်။ သူနှင့်လုံးဝ ကိုက်ညီခြင်းမရှိသည့် ဖိနပ်ကြီးမှာ ခြေဖနောင့်မှ တစ်ထွာလောက်ထွက်နေသည်။ ထိုနောက်တော့ ဖိနပ်ကြီးကို မနိုင်မနင်း ရွှေ့သယ်လျှောက်လာရင်း ခလုတ်တိုက်လဲကျသွားတာကို မအေက တယုတယဆွဲ ထူခြင်းမရှိ။ "ခါလောက် မျက်စိကန်းနေတာ သေနာကောင်လေး" ဆိုသည့် ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းသံနှင့် ကလေးငိုသံတွေ လွင့်ခနဲ ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်သည် စိတ်မကောင်းဖြစ်နေလျက်နှင့်ပင် ငေးကြည့်နေမိဆဲ။ ဘဝကို ခက်ခဲပင်ပန်းခြင်းကြီးစွာ ရုန်းကန်နေရမှုကြောင့် ကလေးတွေအပေါ်မှာ ကရုဏာမပေးနိုင်လောက်အောင်ထိ အသိ

တရားများ ပွန်းရှုသွားနေတာမျိုးလား။ မရှိခြင်းနှင့် မသိခြင်းတရားများသည် ပတ်လည်ရိုက်နေမှုလား။ မရှိခြင်းနှင့် မသိခြင်းသည် မည်သည့်အရာက လက်သည် တရာခံဖြစ်နိုင်သနည်းဆိုသည့် အရေးကိစ္စသည်လည်း မကြာခဏဆိုသလို ကျွန်တော့်ကို စိတ်ရှုပ်ထွေးစေခဲ့ပေသည်။

xxx

ထိုနေ့က နံနက်ဖိုအတွက် ပြတင်းပေါက်တံခါးချပ်တွေကို ပိတ်နေခဲ့လေသည်။ မထင်မှတ်သော သံစဉ်များ၏ တုန်ခါနေမှုကြောင့် ပြတင်းတံခါးခွက်တွေကို ပိတ်ရန်ဟန်ပြင်ဆဲလက်သည် တုံ့ဆဲသွားပါသည်။ ကန္တာရပင်တွေကြားရှိ အိမ်သေးသေးလေးသည် ယိမ်းယိုင်တုန်ခါနေသည်။ အပေါ်ပိုင်းမှာ အကျီဝတ်ထားခြင်းမရှိသော ကျောကုန်းမည်းမည်းကြီးသည် နေရောင်အောက်မှ ချွေးတွေဖြင့် ပြောင်လက်နေသည်။ လက်ထဲတွင် ဆုပ်ကိုင်ထားသော ဓားမကြီးဖြင့် အိမ်ကလေး၏ ကာရံထားသော ထရံတွေ၊ ဝါးတန်းတွေကို ဒေါသတကြီး လွှဲခုတ်ထုနှက်နေတာကို တွေ့ရသည်။ ထိုသူသည် ပါးစပ်မှလည်း အော်ဟစ်ကြိမ်းဝါးနေပေသည်။ မုန်ယိုနေသော ဆင်ဆိုးကြီး တစ်ကောင် နှယ်ကြောက်စရာကောင်းနေတော့သည်။ ကွင်းပြင်ကြီးထဲရှိ အိမ်သေးသေးလေးသည် ဆွဲမည့်သူမရှိဘဲ ပြိုဖျက်သွားတော့မည်။

ကလေးလေးသည် ထိုလူကြီးဘေးမှာ ရပ်ငေးနေတာကို ဝါးပန်းမှုန်မှုန် မြင်နေရသည်။ ကျွန်တော် မှာ ကလေးလေး အန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်သွားမှာကို စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ငေးကြည့်နေခဲ့သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူက 'ကလေး' ကို လုံးဝရုစိုက်။ ဒေါသတွေက ပြင်းထန်စွာ ဖိစီးထားနေသည်မို့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုမဲ့ စိတ်ရှိတိုင်း ခုတ်ထစ်ဖျက်ဆီးနေပေသည်။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်သင့်သနည်း။ အရေးတကြီး စဉ်းစားကြည့်သည်။ ထိုလူကြီးနှင့် ကျွန်တော်သည် အနည်းငယ်မျှ ရင်းနှီးသိကျွမ်းခြင်းလည်း မရှိသေးပါ။ ကျွန်တော်သည် နေရာကို ရောက်ရှိလာသည်မှာလည်း လပိုင်းမျှသာ

ရှိသေးသည်။ ဒေါသတွေ အထွတ်အထိပ်ရောက်ရှိနေသော အကြောင်းမသိလူတစ်ဦးအပေါ်မှာ ထိန်းချုပ်နိုင်အောင်လည်း ကျွန်တော်မစွမ်းပါ။ ထိုလူကြီးရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာအရင်းအမြစ်ကို နည်းနည်းမှ သိရှိခြင်းမရှိသဖြင့်လည်း သွေးစားချက်ကို နားမလည်ပါ။ အထူးသဖြင့် လူစိတ်ပျောက်အောင် ဒေါသတွေ ဆူပွက်နေသော သူလက်ထဲမှာ ဓားတစ်လက်ရှိနေသည့်အကြောင်း ကျွန်တော်မေ့ထား၍ မဖြစ်ပါ။ ဘာအကူအညီမှ မပေး၊ ရပ်ကြည့်နေဖို့ မသင့်လျော်မှန်း သိရှိနေသော်လည်း စိတ်ပျက်စွာ ရပ်ငေးကြည့်နေမိပြန်ပါသည်။ ထိုအချိန်မှာ မအောဖြစ်သူ ဘယ်ရောက်နေသလဲဆိုတာကို စဉ်းစားနေမိသည်။

ကျွန်တော် စဉ်းစားနေဆဲမှာပင် အောက်ချိုင်ဝှမ်းထဲမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦး တဖြည်းဖြည်းချင်းပေါ်လာသည်။ ကုန်းမြေထဲမှ တဖြည်းဖြည်းချင်း ထွက်ပေါ်လာသည့်အတိုင်း မြင်နေရသည်။ သူမ လက်ထဲမှာ ဝါးရင်း တုတ်တစ်ချောင်းကိုလည်း ကျကျနန ဆုပ်ကိုင်လာသည်။ 'ဓား' ကိုင်ထားသူနှင့် 'တုတ်' တစ်ချောင်းကို ကိုင်ထားသူချင်း ထိပ်တိုင်ရင်ဆိုင်ပြီးနောက် မည်သူက မည်သူ့အသက်နှုတ်ယူနိုင်မည်နည်း။ နှစ်ဦးစလုံး ဒုက္ခရောက်နိုင်သည့်ကိစ္စ။ ကျွန်တော်ရင်မနေရသည်။ မအောဖြစ်သူက ဓားကိုင်ထားသည့် 'မအော' ကို ရင်ဆိုင်ဖို့ထက် 'ကလေး' ကို သူလက်ထဲဆွဲခေါ် သွားဖို့ကြိုးစားဟန်တူသည်။ မအောက ဓားတရွယ်ရွယ်နှင့် ကြိမ်းဝါးရင်း ဟန့်တားနေပုံရသည်။ မအောက ကလေးလက်ကို ဆွဲဆောင်ရင်း ဒေါသတကြီးခေါ်ပြေးသည်။ ထိုအချိန်မှာ မအော နောက်က ပါလာသော လူသုံးလေးဦးက ပြေးလာကြသည်။ မအောက ကလေးလက်ကို ဆောင့်ဆွဲသွားသော မအော နောက်ကို ဓားနှင့်ပြေးလိုက်သည့်အခါ မအော ဖြစ်သူက ကလေးလက်ကို တွန်းထိုးလွှတ်ချရင်း ထွက်ပြေးသွားသည်။ ကျွန်တော် မျက်စိထဲမှာ ကျန်တာကို မမြင်တော့ပါ။ ခလုတ်တိုက်ရင်းလဲ ပြိုကျသွားသည့် ကလေး 'လေးဆီ' ကရုဏာစိတ်ဖြင့် အာရုံတွေ

စုစည်းရောက်သွား ပါသည်။ ပြင်းရှုလောင်မြှိုက်သော နေရောင်တွေအောက်မှာ ထိုကလေးလေးသည် သူ၏ ဒူးလုံးလုံးလေးကို ကိုင်တွယ်ပွတ်သတ်လျက်၊ ငုံ့ကြည့်လျက် ရှိုက်ငင်ငိုကြွေးနေသည့် သံစဉ်များသည် ကျွန်တော် နှလုံးသည်း ပွတ်တွေကို ပြင်းအားတစ်ခုဖြင့် ထိခိုက်နေပေသည်။

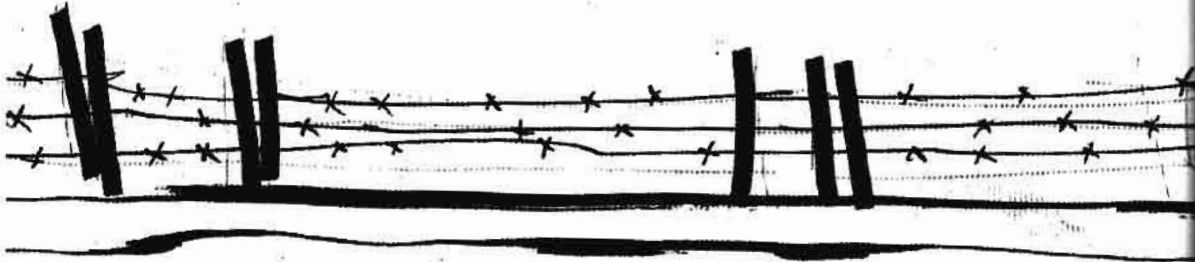
'မအော' က ရိုင်းပြပြင်းထန်သော စကားလုံးများကို အသုံးပြုရင်း အော်ဟစ်ဆဲဆိုနေသည်။ မအောဖြစ်သူက ပြေးလာရင်း လက်ထဲက ဓားဖြင့်လက်လွှဲ ပစ်ချလိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော်သည် ဆိုးရွားပြင်းထန်သည့် မြင်ကွင်းကို ကြည့်ရှုရန် သတ္တိမရှိတော့သလို မျက်လုံးကို မှိတ်ထားပြီးသား ဖြစ်သွားသည်။ ထိုနောက် မျက်လုံးကို ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြန်ဖွင့်ကြည့်ရင်း ဘုရားတနေမိသည်။ ကျွန်တော် ထင်သလို ဆိုးဆိုးရွားရွား ဖြစ်သွားခြင်းမရှိပါ။ နောက်ထပ် လူအုပ်ကြီး ရောက်လာပြီး မအော ဖြစ်သူကို ရှင်းလင်း ဖျောင်းဖျားချကြသည်။ အမျိုးသမီးအချို့က မအော ဖြစ်သူကို ဝိုင်းဝန်းဆွဲခေါ်သွားကြသည်။

အတန်ကြာအောင် ရုန်းရင်းဆဲခတ်ဖြင့် ရှင်းလင်းနေကြသည်။ ဆူညံအော်ဟစ်သံများဖြင့် ကန္တာရပင်တွေအောက်က အိမ်သေးသေးလေးလေးမှာ ဒေါသသံတွေဖြင့် ဆူဝေ ပေါက်ကွဲနေခဲ့လေသည်။

xxx

ဒါပေမဲ့ ယခုအချိန်ထိ တွေးမိတိုင်း မကျေမနပ်ဖြစ်မှုတွေနှင့် အတူ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်မှာ ထိုနေ့က လူအုပ်ကြီးသည် လူနှစ်ဦး၏ ပဋိပက္ခအပေါ်မှာ သာစုစည်းအာရုံစိုက်နေကြပြီး ထိုလူနှစ်ဦးကြားမှာ စိတ်ထိခိုက် ပျက်ပြားစွာ ငိုကြွေးနေသည့် 'ကလေး' တစ်ဦးကို ယုယကြင်နာစွာ ပွေ့ထူချော့မော့ပေးမည့် သူတစ်ဦးမှ ရှိမနေခဲ့တာကို ဖြစ်သည်။ ထို ကလေးလေးသည် နေပူကျဲကျဲအောက်မှာ သူ့ရဲ့ ဒူးလေးကို ငုံ့ကြည့်ကာ အချိန်အတော်ကြာအောင် ကိုပဲ ချော့မော့ပေးသူမရှိ ငိုကြွေးနေတာကို လောကကြီးက မေ့လျော့နေခဲ့ပေသည်။

ညီညီအောင် (အိပ်မက်)

အိမ်ထောင်ရေး: ၂၀၁၇
၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ

“တောက်”

ဖတ်လက်စရာနယ်ကို စားပွဲပေါ်
ဘုတ်ခနဲ ပစ်ချလိုက်ရင်း သူပေးစပ်က အလို
လို တောက်ခေါက်မိလျက်သား ဖြစ်သွား
တယ်။ စားပွဲပေါ်က အရက်ခွက်ကို ရေ
ရောဖို့ သတိမရဘဲ ကောက်မော့ပစ်လိုက်မိ
တယ်။ လည်ချောင်းထဲမှာ ပူဆင်းသွားတဲ့
ပြင်းရှူမှု အရက်ရဲ့ အရသာက တစ်ကိုယ်
လုံးက သွေးတွေထဲ ရောနှောယုံနဲ့ သွား
တယ်။

ဖတ်မိလိုက်တဲ့ ကုန်နယ်ထဲက သတင်း
တွေက သူရင်ထဲမှာ အနာကျက်သလိုလို
မြို့နေတဲ့ ဒဏ်ရာကို အဖေးလန်သွားစေခဲ့
တယ်။ လယ်သမားတွေက အသိမ်းခံထားရ
တဲ့ သူတို့ရဲ့ လယ်မြေပေါ်မှာ ထွန်တုံးတိုက်

ပွဲ ဆင်နွှဲနေတာကို လက်နက်တွေနဲ့ အင်အား
ခံရတဲ့သတင်း။ ကိုယ့်လယ်မြေကိုယ်ပြန်ရဖို့
အရေးကြီးပေးလှုပ်ရှားတဲ့ လယ်သမားတွေ
ထောင်ချခံရတဲ့ သတင်း။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးနဲ့
ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ လယ်သမားတွေ တစ်နိုင်ငံ
လုံးမှာ ဘယ်လောက်ထိများ ရှိနေလေမလဲ။

အဲဒီလို သတင်းတွေ ဖတ်မိတိုင်း
ကြားမိတိုင်း ရွာမှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ လယ်သမား
ဟောင်းကြီးနှင့် သူရဲ့ မိသားစုကို ပြန်သတိ
ရမိတယ်။ တစ်ချိန်တုန်းက အာဏာရှင်တွေ
က “ကျေးဇူးရှင်လယ်သမားကြီးတွေ” လို့
မြှောက်ပင့် ခိုင်းစားတာ ခံခဲ့ရဖူးတဲ့
လယ်သမားဟောင်းကြီး။ အခုချိန်မှာတော့
လုပ်ကိုင်စရာ လယ်ယာမြေမရှိတော့လို့
လယ်သမားဟောင်းကြီးဘဝ ရောက်ရသူ
ပေါ့။

အနောက်တောင်ဆီမှာ မုတ်သုန်မိုး
တွေ မည်းလာရင် “တိမ်တမာန်” သီချင်းကို
စိတ်လိုလက်ရဆိုပြီး ထွန်တုံးပြင်တတ်လေ့ရှိ
ခဲ့တဲ့ အဲဒီလယ်သမားဟောင်းကြီးဟာ အခု

၆၁၃-၂၃၂၅၂၅

လောက်ဆိုရင်တော့ ကြုံရာကျရာ အလုပ် တစ်ခုခု ရွာကြုံလုပ်ကိုင်ရင်း မိသားစု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနေလိမ့်မယ်။ မိုးပုလဲ ပန်းတွေ တဖျောက်ဖျောက်ကျလာရင် မေး ကြောကြီးတွေ ထောင်အောင် အံ့ကြိတ် ထားတဲ့ မျက်နှာနဲ့ ကောင်းကင်ကို မော့ ကြည့်ပြီး ယောင်ချာချာ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။

သူ့ရဲ့စိတ်တွေက ခြုံငုံပြီး ရပ်ကွက် လမ်းကြား အရက်ဆိုင်လေးထဲကနေပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်ကာလများဆီက ကျေး လက်တစ်နေရာမှာမှီတဲ့ လယ်သမား ဟောင်းကြီးနဲ့ သူ့ရဲ့မိသားစုတွေဆီပျံ့လွင့် ရောက်ရှိသွားတယ်။

xxx

“ကိုသာအောင်ရေ ထမင်းဟင်းကျက် ပြီးသွားပြီ။ လယ်ထဲဆင်းမယ်ဆိုရင် တစ်ခါ တည်းစားပြီးမှ သွားလိုက်တော့နော်”

“ဪ... အေးအေး ဒါလေး လက်စသတ်ပြီးရင် လာခဲ့မယ်။ အဆင်သင့် လုပ်ထားလိုက်တော့ လှပိုင်းရေ”

လယ်ကန်းသင်းဇောင်း ခုတ်စားအစိုး ကျွတ်နေတာ ပြင်ဆင်ရင်းနဲ့ ကိုသာအောင် လှမ်းပြောလိုက်တယ်။ မလှပိုင်းက မနက် စာ ထမင်းခိုင်းကို နှုတ်ပြင်ဆင်လိုက်တယ်။ ကိုသာအောင် လက်ဆေးပြီး အိမ်ပေါ် တက်လာတော့ မိသားစု ထမင်းခိုင်း လေးက လူစုံနေပြီ။ လူစုံတယ်ဆိုပေမဲ့ အိမ် မှာရှိနေတဲ့ အငယ်ဆုံးသားရယ်၊ သမီး အလတ်မရယ်၊ လင်မယားနှစ်ယောက်ရယ် အားလုံးလေးယောက်ပါ။ မိသားစု ငါး ယောက်ရှိတဲ့အထဲမှာ သားကြီးဖြစ်အောင် က ဖြူတက်ပြီး အလုပ်လုပ်နေတာဆိုတော့ ထမင်းခိုင်းမှာ သူ့နေရာက အမြဲလစ်လပ် နေတာကြာပါပြီ။

မလှပိုင်းရဲ့ လက်ရာ ထမင်းခိုင်းက လတ်ဆတ်တဲ့ ကျေးလက်ဟင်းလျာတွေနဲ့ ဆွဲဆောင်နေတယ်။ ခြံစည်းရိုးမှာ နွယ် တက်နေတဲ့ ဖရုံညွန့်ကို ဟင်းချိုချက်လို့ မိုး မျှော်ငရုတ်သီးစိမ်းကို ငါးပိနှင့်ရောထောင်း ပြီး သံပရာရည်ညှစ်ထားတယ်။ ခြံထွက် ကြက်ဥကိုခေါက်ပြီး ကြော်လိုက်တော့ မိသားစု နံနက်စာ ထမင်းခိုင်းက ပြည့်စုံ

သွားတယ်။

ထမင်းစားပြီးတော့ ကိုသာအောင် ရေနွေးကြမ်းထိုင်သောက်ရင်း အဝေး ရောက်သားကြီးအကြောင်း စဉ်းစားမိပြန် တယ်။ သားကြီးက မိသားစုအတွက် ဒေါင် ကျကျ ပြားကျကျလုပ်ပြီး ငွေရွာဖို့ ဖြူတက် သွားတာ တစ်နှစ်လောက်ရှိပြီ။ တက္ကသိုလ် ပညာသင်နေတုန်း ခေတ်စနစ်အခြေအနေ အရ အတောင်ကျိုးငှက်လို့ပျံ့ရင်း တစ်ပိုင်း တစ်စနဲ့ အပြင်အလုပ်ထွက်လုပ်နေရတယ်။ အဝေးကနေ သားကြီးတတ်အားသရွေ့ ပို့ ပေးတဲ့ ပိုက်ဆံလေးကို မိသားစုတွင်း တိုင်း ထွာသုံးစွဲခွင့်ရခဲ့တယ်။

“ဖေဖေသားကို လွယ်အိတ်အသစ် ဝယ်ပေးမယ်ပြောထားတာ အခုထိလည်း မဝယ်ပေးသေးဘူးနော်”

ကျောင်းသွားဖို့ ပြင်ဆင်နေတဲ့ သား ငယ်ပိုးတူးလေးရဲ့ စကားကြောင့် ကိုသာ အောင် အတွေးစတွေ ပြတ်သွားပြီး သက် ပြင်းချလိုက်မိတယ်။

“အေးပါ... သားရယ် ဖေဖေမေမေပါ ဘူးကွာ။ ဒီတစ်လတော့ တကယ်အဆင် မပြေသေးလို့ပါ။ ဖေဖေတို့ဆီကို နိုင်ငံ အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေလာမှာမို့ အိမ် ရှေ့က ခြံစည်းရိုးတွေ လှလှပပပြင်ကာပြီး ဆေးသုတ်ထားရမယ်လို့ ရယက လူကြီး တွေ လာပြောသွားတာကွာ။ အဲဒီလိုမလုပ် တဲ့ အိမ်တွေကို ဒဏ်ငွေဆောင်ခိုင်းမယ်တဲ့။ အကြီးအကဲကြီးတွေလာရင် ဒီမြို့နယ်ထဲမှာ အစစအရာရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေတယ်ဆို တဲ့ ပုံစံမျိုးဖြစ်နေအောင်လို့ပေါ့ကွာ။ အဲဒါ တွေလုပ်ဖို့ ပိုက်ဆံအတော်ကုန်ရဦးမှာ သားရဲ့။ သားလို့ချင်တဲ့ လွယ်အိတ်လေးကို နောက်လကျရင် တကယ်ဝယ်ပေးပါမယ် ကွာ”

ကိုသာအောင်က ခပ်ငုံ့ငုံ့မျက်နှာလွှဲပြီး ပြောတော့ သားငယ်ပိုးတူးလေးက ကလေး ပီပီ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကိုမသိဘဲ မကျေ မနပ်ဖြစ်နေတယ်။ မလှပိုင်းက ခါတိုင်း ထက် မုန့်ဖိုးငါးကျပ်ပိုပေးပြီး ချောလိုက် တယ်။ လွယ်အိတ်ဟောင်းလေး ကောက် လွယ်ပြီး ဆင်းသွားတဲ့ ဖိုးတူလေးကို ကြည့် ပြီး အားလုံး စိတ်မကောင်းဖြစ်ကျန်ခဲ့တယ်။

“ဖေဖေရယ် သမီးအထည်ချုပ်စက်ရုံ မှာ လုပ်နေတုန်းဆိုရင် အပိုပစ္စည်းလေး တွေဝယ်နိုင်သေးတယ်နော် အခုတော့”

အိမ်ရှေ့ခန်းမှာ အဝတ်အစားတွေ ခေါက်နေရင်း လှမ်းပြောတဲ့ သမီးလေး အိ အိချို့ရဲ့ စကားသံက တစ်ပိုင်းတစ်စနဲ့ တစ် ဆို့ တိမ်ဝင်သွားတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်လ လောက်က သမီးအလုပ်လုပ် နေတဲ့ အထည်ချုပ်စက်ရုံ ပိတ်သိမ်းသွားခဲ့တာ ပြန် သတိရလိုက်တယ်။

“စိတ်မကောင်း ဖြစ်မနေပါနဲ့ သမီး ရယ်”

ကိုသာအောင်နှစ်သိမ့်စကားလေး ပြောမိတယ်။ ပြတင်းပေါက်ကနေ လှမ်းမြင် နေရတဲ့ နံဘေးအိမ်ပေါ်က ဆယ့်လေး လက်မ တီဗွီလေးထဲမှာ သီချင်းတစ်ပုဒ်လွင့် ပျံ့လာနေတယ်။

“စီးပွားရေးပိတ်ဆိုတာတို့ မမှုပါ သယံဇာတတွေပေါတဲ့ခြေ”

ပိုးပုဆိုးနှင့် တိုက်ပုံဝတ်ပြီး လက်သီး လက်မောင်းတန်းလို့ မော်ကြားသလိုလို ရမ်းကားသလိုလို ဆိုနိုင်ရက်အားတဲ့ သီချင်း က သူတို့ကိုများ လှောင်ပြောင်နေလေ သလားလို့ တွေးနေဟန်နဲ့ ကြောင်ငေးငေး လေး နားထောင်နေတဲ့ သမီးကို မျက်နှာ လွှဲပြီး ကိုသာအောင် လယ်ထဲဆင်းလာခဲ့ တယ်။

xxx

“ဟယ်... သားကြီး... သားကြီး ပြန်လာတယ် ကိုသာအောင်ရေ ရှင့်သား ကြီး ပြန်လာတယ်တော့၊ သမီးရေ ညည်း အစ်ကိုကြီးကို သွားကြိုလိုက်ဦးဟဲ့”

မလှပိုင်းက ခပ်လှမ်းလှမ်းကနေ ကျောပိုးအိတ်တစ်လုံး ပန်းမှာဆွဲပြီး လာနေ တဲ့ သားကြီးကို လှမ်းမြင်ပြီး အော်ပြော လိုက်တယ်။ ကိုသာအောင် အိမ်ရှေ့ဝရန် တာကနေ ထွက်ရပ်ကြည့်မိချိန် သမီးက သူ့ အစ်ကိုကြီးကို ကြိုဖို့ လှေကားက ပြေး ဆင်းသွားခဲ့ပြီ။ အိမ်ကလူတွေနဲ့ မတွေ့ရ တာကြာလို့ သတိရပြီး လူကိုယ်လုံး ပြန် လည်တာပဲဖြစ်မယ်ထင်မိတယ်။ သမီးက သူ့အစ်ကိုရဲ့ ကျောပိုးအိတ်ကို ဆီးကြိုယူပြီး

ရှေ့က ဝင်လာတယ်။ သားကြီးကတော့ ဦးထုပ်ကို ခပ်ငိုက်ငိုက်ဆောင်းလို့ နောက်ကနေ တဖြည်းဖြည်း လှမ်းလာနေတယ်။ သားကြီးရဲ့ ခြေလှမ်းတွေဟာ အားနည်းပြီး ထောင့်နဲ့ ဖြစ်နေသလိုပဲ။

“ဟင်... သား ဘယ်လို ဖြစ်လာတာလဲ သားရယ်”

အနားရောက်လာတဲ့ သားကြီးကို အနီးကပ်မြင်လိုက်ရပြီး မလှဝိုင်းရဲ့ အထိတ်တလန့် အသံကြားလိုက်ရတယ်။ ကိုသာအောင် စိတ်ထဲမှာလည်း ထိတ်ခနဲဖြစ်သွားပြီး သားကြီးကို လှမ်းကြည့်မိတော့

“ဟင်”
သားကြီးရဲ့မျက်နှာပေါ်မှာ ပေါက်ပြဲဖူးရောင်းဒဏ်ရာတွေနဲ့။

“လာ... လာ အိမ်ပေါ်သွားကြမယ် သားကြီး။ အေးဆေးထိုင်ပြီးမှ အဖေတို့ကို ပြောပြကွာနော်”

ကိုသာအောင်က သားကြီးကို ပခုံးဖက်ပြီး အိမ်ပေါ်ခေါ်လာတယ်။ အိမ်ရှေ့ခန်းမှာ အားလုံးဝိုင်းထိုင်မိကြပြီ။

“ဘယ်လိုဖြစ်လာရတာလဲ သားရယ် အဖေတို့ကို ပြောပြစမ်းပါဦး”

သားမျက်နှာကိုကြည့်ပြီး မလှဝိုင်းက မျက်ရည်ပေါက်ပေါက်ကျရင်း မေးတယ်။

“အဖေတို့ အဖေတို့ ဘာမှ စိတ်မပူကြပါနဲ့တော့။ အခု သားအိမ်ပြန်ရောက်ပြီပဲ။ သားဝင်ကြွေးရှိလို့ ခံခဲ့ရတယ်လို့ပဲ သဘောထားပါတယ်။ အဲဒီနေ့က ညနေဘက် အလုပ်သိမ်းပြီး သားသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ကြတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ အမှတ်တမဲ့ နိုင်ငံရေးစကားပြောမိကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတာတွေကို အရပ်ဝတ်ဝတ်ထားတဲ့ တပ်မတော်သားတစ်ယောက်က ကြားပြီး နားထောင်နေတာ မသိလိုက်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ပြန်လာတော့ စစ်တပ်က ကားတစ်စီးနဲ့ လမ်းမှာစောင့်ခေါ်သွားပြီး အဲဒီညက တစ်ညလုံး အိပ်လို့မရအောင် နှိပ်စက်တယ်။ နောက်နေ့ တစ်နေ့လုံးလည်း အမျိုးမျိုးစစ်မေးပြီးရိုက်တယ်။ နံရံတို့ နဖူးနဲ့ဆောင့်ခိုင်းတယ်။ နေပူထဲမှာ တစ်နေ့တုန့် ဖားခွန်ခွန်ခိုင်းပြီးမှ နောက်ဆုံး ဒီလို

စကားမျိုးတွေ မပြောတော့ပါဘူးလို့ ဝန်ခံလက်မှတ်ထိုးခိုင်းပြီးမှ ပြန်လွှတ်လိုက်တယ် အဖေ”

“တောက်... လက်နက်အားကိုးပြီး အနိုင်ကျင့်တယ်ဆိုတာ သူပုန်သူကန်တွေ၊

လယ်သမား
ဟောင်းကြီးရဲ့
သားရင်ထဲက
ဒဏ်ရာဟောင်းတွေက
အသစ်ပြန်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။
ကဗျာရေးတဲ့
ပလာစာအုပ်ကို ဖွင့်ပြီး
သူတပ်လိုက်တဲ့
ကဗျာခေါင်းစဉ်က
“သွေးမတိတ်တဲ့ကဗျာ”...

လူဆိုးသူခိုးတွေရဲ့ လုပ်ရပ်မျိုးပဲကွ။ ငါ့သား မတရားခံလာခဲ့ရတာကွာ”

ဖြစ်ပုံပျက်ပုံကို နားထောင်ပြီး ကိုသာအောင် လက်သီးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ပြီး ပြောမိတယ်။

“ကိုကြီးက ဘာတွေ ပြောလိုက်မိလို့ ဒီလောက်လုပ်ရတာလဲ”

ညီမလေးကလည်း မျက်ရည်လည်ရွှနဲ့ မချီတင်ကဲ မေးတယ်။

“ကိုကြီးတို့ သူငယ်ချင်းသုံးယောက် တစ်ယောက်တစ်မျိုးပြောမိကြတာပါ။ ၁၉၉၀ မှာ သူတို့နိုင်ငံမယ် လို့ယူဆပြီး ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ပေးတယ်။ သူတို့အပြတ် အသတ်လည်း ရှုံးသွားရော စကားမတည်တော့ဘဲ မျက်နှာပြောင်ပြောင်နဲ့ပဲ အာဏာကို ဆက်သိမ်းထားတယ်လေ။ အဲဒီအကြောင်းတွေ ပြီးတော့ နိုင်ငံတကာက ပိတ်ဆို့အရေးယူတာတွေ ဝေဖန်ဖိအားပေးတာတွေ ဖြစ်လာချိန်မှာ အာဏာတည်မြဲဖို့ အတွက် မြန်မာနိုင်ငံက ရှိသမျှ သယံဇာတတွေ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေအားလုံး တရုတ်နိုင်ငံကို ထိုးပေးပြီး ထောက်ခံမှုရအောင်လုပ်ခဲ့တယ်။ အာဏာနှင့် နိုင်ငံကို တရုတ်ဆီမှာ အလဲအထပ် လုပ်ခဲ့တာတွေ ပြောမိကြတာပေါ့။ ပြီးတော့ တပ်မတော်က ဗိုလ်ချုပ်တွေနဲ့ သူတို့မိသားစုတွေ ကြီးပွားကောင်းစားဖို့ တစ်ခုပဲကြည့်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ အားလုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားတယ်။ သူတို့နဲ့ နီးစပ်တဲ့ လူတွေ၊ သူတို့ကို ထောက်ခံတဲ့ တရုတ်တွေ ကုလားတွေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ချပေးတယ်။ စိတ်ရှိတိုင်း မြေတွေယာတွေ သိမ်းပြီး ခွဲဝေယူကြတယ်။ အဲဒါတွေလည်း ပြောမိကြတယ်။ ပြောရရင်တော့ အများကြီးပါပဲ ညီမလေးရယ်”

သားကြီးရဲ့ စကားတွေ နားထောင်ပြီး မိသားတစ်စုလုံး ခံပြင်းခေါ်သဖြစ်မိကြတယ်။

“သားတို့ ပြောခဲ့တာတွေ အားလုံး သွေးထွက်အောင်မှန်လွန်းလို့ အနာပေါ်တုတ်ကဖြစ်ပြီး ရှက်ဒေါသနဲ့ ရမ်းကားတာ ခံလိုက်ရတာပဲကွ”

ကိုသာအောင်က အဲဒီလို မှတ်ချက်ပေးတယ်။ ခံစားချက်အခံရှိတဲ့ သမီးက

လည်း မကျေမချမ်း ပြောတယ်။

“ဟုတ်ပါရဲ့ အဖေရယ် သူတို့လုပ်ရပ်တွေကို တစ်နိုင်ငံလုံးက သိနေကြ၊ မြင်နေကြ၊ ပြောနေကြတဲ့ဟာပဲ။ သူတို့မို့ မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး မှားတဲ့လူက ရိုက်တာကို မှန်တဲ့လူက ခံလာရတယ်လို့နော်”

“ကဲ... တော်ကြပါတော့ အားလုံး ပါးစပ်ပိတ်ထားကြပါတော့... မှန်တယ်ဆိုတိုင်းလည်း ပြောလို့မဖြစ်ဘူး၊ ခေတ်ကြီးက ကောင်းတာမဟုတ်မှန်း သိသားနဲ့”

နောက်ဆုံး မလှိုင်းက အားလုံးကြားမှာဝင်ပြီး ပူပူပန်ပန်ပြောတဲ့ စကားကြောင့် သက်ပြင်းကိုယ်စီချပြီး ငြိမ်သွားကြရတယ်။

xxx

“အဖေတို့ဘာမှ မပူကြပါနဲ့နော်။ ကျွန်တော် အိမ်ပြန်ရောက်လာတော့လည်း မိသားစုအနီးကပ် စုံစုံညီညီနေကြရတာပေါ့။ ရွာမှာနေပြီးတော့လည်း ငွေရှာလို့ရပါသေးတယ်။ နောက်လေးငါးရက် နေပြီး ကျန်တော့ဒဏ်ရာတွေ သက်သာသွားရင် ပွဲရုံမှာ ကုန်တင်ကုန်ချလုပ်ဖို့ ပြောထားတယ်ဗျ”

“မင်းခြေထောက် အဆစ်လွဲတာရော ကောင်းသွားအောင် နေလိုက်ပါဦးကွာ။ တော်ကြာ အနာဟောင်းပြန်ပေါ်ရင် ပိုဆိုးမယ်ကွ”

ကိုသာအောင်တို့ သားအဖနှစ်ယောက် စကားပြောနေကြတာပါ။ သားကြီး ဖြိုးအောင်က မြို့ကို ပြန်မသွားချင်တော့လို့ ရွာမှာပဲ အလုပ်ရှာလုပ်ဖို့ စဉ်းစားထားတယ်။ ကိုသာအောင်ကလည်း ပြန်မသွားစေချင်တော့ဘူး။ မိသားစုစုံညီနဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်း နေကြရတာက ပိုပြီး စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းနေတယ်လေ။

“ဒါနဲ့အဖေ မနေ့ညက ရယက လူကြီးအိမ်မှာ အစည်းအဝေးခေါ်တာ ဘာကိစ္စများလဲ”

“အေးကွာ... ပြောလည်း ပြောချင်တယ်၊ ပြောလည်းမပြောချင်တော့ပါဘူး။ အမှန်အတိုင်း ဝေဖန်မိလို့ ကြားသွားရင်လည်း ငါ့သား အမှိုက်ခံရသလို ခံနေရဦးမယ်။ တစ်အိမ်ထောင်ကို ကြက်ဆူအပင်ငါးဆယ်စိုက်ပေးရမယ်တဲ့ကွာ။ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲတွေက အမြော်အမြင်ကြီးကြီးနဲ့ စွမ်းအင်ကဏ္ဍလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းဖို့လုပ်တဲ့ စီမံကိန်းတဲ့”

“ဟုတ်လားအဖေရာ ကြက်ဆူပင်ကြီး ဘာလုပ်လို့ရမှာလဲ”

“သူတို့ပြောတော့ ကြက်ဆူစေ့ကို ဆီကြိတ်ပြီး အင်ဂျင်ထဲ ထည့်မောင်းလို့ရတယ်တဲ့ကွာ”

“အဲဒါဆိုရင်လည်း အဲဒါတွေက အစိုးရကလုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေပဲဗျ။ ဘာဆိုလို့ ကျွန်တော်တို့ ရွာသားတွေ လာခိုင်းနေရတာလဲ”

“အေးကွာ... ဆိုင်တာ မဆိုင်တာတော့မသိဘူး။ ရွာတောင်ဖက်က ဖြတ်သွားတဲ့ ရထားလမ်းကြီး ဖောက်တုန်းကဆိုရင်လည်း တစ်အိမ်ထောင်ဆို ကျောက်တစ်ကျင်း မရှိရှိရာရွာပြီး ဝယ်ထည့်ပေးခဲ့ရတယ်။ တစ်ပတ်တစ်ခါ တစ်အိမ်တစ်ယောက် ကိုယ့်ဟာကိုယ်ထမင်းထုပ်သွားပြီး လုပ်အားပေးခဲ့ရတယ်။ လယ်ထဲယာထဲ လုပ်စရာရှိတာကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး အဲဒါမျိုးတွေ တော်ကြာတစ်မျိုး တော်ကြာတစ်မျိုး သွားလုပ်နေရတာ ကြာလှပေါ့ကွာ”

သားအဖနှစ်ယောက် စကားပြောနေတာကို နားထောင်နေတဲ့ မလှဝိုင်းက လှမ်းသတိပေးလိုက်တယ်။

“သားအဖတွေ စကားအရမ်းမပြောကြနဲ့ဦး တော်ကြာ”

နှစ်ယောက်စလုံး ပါးစပ်တွေ ဘရိတ်အုပ်လိုက်ကြပြီးမှ နောက်ဆုံးတစ်ခွန်းကိုတော့ ဖြိုးအောင်က သူ့အဖေနားကပ်ပြီး တိုးတိုးလေး ပြောလိုက်တယ်။

“အခုမှ သဘောပေါက်ပြီအဖေ။ ကျွန်တော်မြို့မှာတုန်းက လူတွေ ပြောနေကြတာ ကြားခဲ့တယ်။ စုကြည်ကိုနိုင်အောင်လို့ ကက်ကင်းဓာတ်ကျတဲ့ ကြက်ဆူစိုက်ပြီး ယကြာချေမယ်တဲ့။ အဲဒါ အခုဟုတ်နေပြီပေါ့နော်”

“ဟေ... အဲဒီလိုလား”

သားအဖနှစ်ယောက် တံ့သြပြီး မျက်ခုံးပင့်မိကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျောင်းသွားဖို့ ထွက်လာတဲ့ သားငယ်ဖိုးတူးလေးရဲ့ ပုံစံက သနပ်ခါးဖွေးဖွေးလေးနဲ့ ကျောင်းဝတ်စုံ အသစ်လေးနဲ့ သန့်ပြန့်နေတယ်။

“သားတို့ကျောင်းမှာ ဒီနေ့ လမ်းသစ်ဖွင့်ပွဲလုပ်မှာတဲ့အဖေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေလာရင် သားတို့ ကျောင်းသားတွေ လမ်းဘေးကနေ တန်းစီရပ်ပြီး လက်အုပ်ချီပြီး ကြိုဆိုရမယ်လို့ ဆရာမက သင်ပေးထားတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက ဖဲကြီးဖြတ်ပေးမှာတဲ့”

ဖိုးတူးလေးက ကျောင်းဝတ်စုံသစ်ဝတ်ရလို့ ပျော်နေပြီး အကြောင်းစုံပြောပြနေတယ်။

“အေးကွာ ဒီနေ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖဲကြီးဖြတ်ပေးမယ့်လမ်းကို ငါတို့ ရွာသားတွေ ပိုက်ဆံစုထည့်ပြီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ခင်းထားကြတာကွ”

ကိုသာအောင်က အဲဒီလို ပြောတော့ သားအဖတွေ ခက်အုပ်အုပ်ကြိတ်ရယ်မိကြရပြန်တယ်။

xxx

“စိတ်ကို ဖြေပါ လှဝိုင်းရယ် နင့်စိတ်ကိုဖြေပြီး ကျန်းမာရေး မထိခိုက်အောင် ဂရုစိုက်ပြီးနေပါ။ ကျန်းမာရေးထိခိုက်ရင် ငါတို့တွေ ဒီထက်ပိုပြီး အခက်အခဲကြုံမှာဖိုးရတယ်လေ”

“အဖြစ်ကဆိုးလွန်းလို့ပါ ကိုသာအောင်ရယ်။ လောကဓံတရားကြီးက

ကျွန်မတို့မိသားစုပေါ်မှာပဲ တစ်ဖက်သတ် အငြိုးထားပြီး ကျနေသလားလို့ ထင်မိတယ်။ ဒီလယ်တွေမရှိတော့ရင် ကျွန်မတို့ ဘာလုပ်စားရတော့မှာလဲ။ ခွက်ဆွဲပြီး သူတောင်းစားထွက်လုပ်ရမှာလား ကိုသာအောင်ရဲ့ အီးဟီးဟီး”

ပြောရင်းနဲ့ ရှိုက်ကြီးတင်အောင်လိုက်တဲ့ မလှဝိုင်းကိုကြည့်ပြီး ကိုသာအောင်ရင်ထဲမှာ နှင့်သွားတယ်။ သားကြီးဖြိုးအောင်နှင့်သမီး အိအိချိုတို့နှစ်ယောက်ကတော့ ဘာမှ မပြောနိုင်ဘဲ မယုံနိုင်သလို ထိုင်ခိုင်းနေကြတယ်။ ဒီနေ့ မနက် ကိုသာအောင် လယ်ထဲသွားတော့ လယ်ထဲ ဟိုနေရာ ဒီနေရာတွေမှာ အလံတိုင်တွေ ထောင်ထားတာ တွေ့ရတယ်။ ကိုသာအောင် အပါအဝင်ရွာထဲက တခြားလူတွေ ပိုင်တဲ့ လယ်နားနီးချင်းတွေထဲမှာလည်း အများကြီးတွေ့ခဲ့ရတယ်။ လုပ်အားပေးသွားလိုက်၊ ကြက်ဆူပင်ပြုစုလိုက်နဲ့ လယ်ထဲမရောက်ဖြစ်တာ လေးငါးရက်ကြာသွားပြီးမှ တွေ့လိုက်ရတာပါ။

အလံတိုင်တွေအကြောင်း စုံစမ်းလိုက်တော့ အဲဒီနေရာတွေကို စစ်တပ်က သိမ်းလိုက်ပြီးတဲ့။ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုကို ပြန်ချပေးပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ကြမယ်တဲ့။ ဒီတစ်နှစ် စပါးသိမ်းပြီးရင် အဲဒီလယ်တွေကို လုပ်ခွင့်မရှိတော့ဘူးတဲ့။ အကြောင်း စုံသိရတော့ ကိုသာအောင် ခေါင်းထဲမှာ ချာချာလည်သွားတယ်။ အိမ်က မိသားစုမျက်နှာကို ပြေးမြင်မိတယ်။ ရင်ထဲမှာ ဆိုတက်နေတဲ့ အပူလုံးကြီးကို အိမ်သယ်ပြန်လာပြီး မိသားစုတစ်စုလုံးကို ကူးစက်လောင်ကျွမ်းစေခဲ့တာပါ။ ရွာထဲက အလံတိုင်စိုက်ခံရတဲ့ လယ်သမား ငါဆယ်ကျော်ကျော် လောက်ရှိတာဆိုတော့ မြေဧကပေါင်း မနည်းဘူးဆိုတော့ သိလိုက်ရတယ်။

“ကျွန်မတို့ ဘာဆက်လုပ်ကြမှာလဲ ကိုသာအောင်ရဲ့ ပြောပါဦး အီးဟီး”

ဘာဆက်လုပ်ကြမှာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ မိသားစုတစ်ခုလုံးရဲ့ ခေါင်းထဲမှာ တိုက်ခတ်နေတယ်။ အဲဒီရိုက်ခတ်မှုတွေဟာ သားကြီးဖြစ်တဲ့ ဖြိုးအောင်ရင်ထဲမှာတော့ပိုပြီး ပြင်းထန်နေသလိုပဲ။ မိသားစုတဝန်ဟာ သားကြီးဖြစ်တဲ့ သူခေါင်းပေါ်ကျလာပြီလို့ ဖြိုးအောင် ခံယူလိုက်တယ်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးသလောက် လုပ်ခလစာ နည်းပါးလွန်းတဲ့ ပြည်တွင်း ခေတ်ပျက်ကြီးထဲမှာတော့ မိသားစုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ မလွယ်ဘူးဆိုတာ တွေးမိတော့

ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှာ အလုပ်ထွက်လုပ်ဖို့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က ဖိတ်ခေါ်ထားတာ လက်ခံလိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

xxx

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ကာလတွေဆီ လွင့်ပျံရောက်ရှိသွားတဲ့ သူ့ရဲ့ စိတ်တွေ ရပ်ကွက်လမ်းကြား အရက်ဆိုင်လေးထဲ ပြန်ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ သူ့ကိုယ်တိုင်မသိလိုက်ဘဲ မျက်ဝန်းမှာ မျက်ရည်တွေ စိုစွတ်ခဲ့ပြီ။ ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှာ ရွေ့ပြောင်းအလုပ်သမားဘဝနဲ့ သူကျင်လည်နေရတဲ့အချိန်မှာ စိတ်ကျဒဏ်ရာနဲ့ အမေဆုံးသွားပြီလို့ သတင်းရခဲ့တယ်။ အဖေနှင့်ညီမလေးက ကြုံရာကျပန်း အလုပ်သမားတွေအဖြစ် ရုန်းကန်ခဲ့ကြရတာတယ်။ ထိုင်းဖက်ကနေ သူပို့ပေးတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ ညီမလေးကို ကျောင်းဆက်ထားခဲ့ကြတယ်။ သူတုန်းက ပညာရေးမှာ မထင်မှတ်ဘဲ အတောင်ကျိုးငှက်ဖြစ်ခဲ့ရသလို ညီမလေးကို မဖြစ်စေဖို့ ဂရုစိုက်ခဲ့တယ်။ သိုက်မြုံပျက် မိသားစုဘဝကို ရင်နာကြေကွဲပြီး အလိုလိုကျတဲ့ မျက်ရည်ကို သူမသုတ်ဖြစ်ပါဘူး။ ဒါဟာ မိသားစုချစ်ခြင်း မေတ္တာတရားရဲ့ သက်သေလေ။

လူမျိုးခြားတိုင်းတစ်ပါးသားတွေရဲ့ နိုင်ငံမှာ နေထိုင်လုပ်ကိုင်ရတဲ့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ အခက်အခဲ၊ ဒုက္ခအန္တရာယ်ပေါင်းစုံကို ကြားရ သိရတဲ့ အဖေနှင့်ညီမလေးတို့က စိတ်မချနိုင်ဘဲ ပြန်ခေါ်နေတာကို ငဲ့ညှာပြီး သူပြန်လာခဲ့တယ်။ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ဆီမှာ အလုပ်ပြန်လုပ်ရင်း ယုံကြည်

ချက်၊ ခံစားချက်တွေကို ရင်ဖွင့်ဖို့ ကဗျာရေးခြင်းအလုပ်ကိုလည်း တစ်ဖက်က လုပ်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အတိဒုက္ခများစွာနဲ့ သေကွဲလည်း ခွဲကြရ၊ ရှင်ကွဲလည်း ခွဲကြရတဲ့ မိသားစုပေါင်းများစွာအတွက်၊ ပြီးတော့ ရွှေရည်စိမ် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်အတွက် သူကဗျာတွေ ရေးဖြစ်ဦးမှာ အသေအချာပါပဲ။

ရွှေခရီးကို မျှော်ကြည့်မိတော့ အနီးစွဲနေတဲ့ အယူဝါဒဟောင်းတွေ၊ မြီးမြီးမြက်မြက် အရသာကို သိရှိပြီး စွန့်လွှတ်ဖို့ ခက်ခဲနေတဲ့ အကျင့်ဟောင်းတွေ၊ ကောက်ချက်အမှားနဲ့ သိမ်ဖျင်းတဲ့စကားကို နှုတ်ထွက်ပြောဆိုရတဲ့ အတွေးအခေါ်ဟောင်းတွေ၊ ပြည်သူဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ဘုံးပေါလအောသုံးပြီး မင်းသားခေါင်းဆောင်း ထွက်လာတဲ့ ကတွက်ဟောင်းတွေ၊ ဝါဒချင်းတူရာတိုးတိုး ကျိတ်လက်ဝါးရိုက်ပြီးရှေ့ကို ခြေယောင်ပြရင်း နောက်ပြန်အသာဆွဲနေတဲ့ လမ်းဟောင်းတွေ၊ ပုံစံနည်းနည်း ပြောင်းပြီး လိုချင်တဲ့အရောင် ဆေးသုတ်ပြီး ပွဲထုတ်လာတဲ့ ဥပဒေဟောင်းတွေ အစရှိသဖြင့် မဆုံးနိုင်တဲ့ ပုံမှားရိုက်ချက်တွေ ပလုပ်နေတာ မြင်တွေ့ရတယ်။ အဲဒီပုံမှားရိုက်ချက်တွေထဲမှာ ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ လှည့်စားမခံရစေချင်ဘူး။

တိုက်ပုံ အင်္ကျီအောက်က အတ္တဟောင်းတွေကို မြင်တွေ့ရတိုင်း လယ်သမားဟောင်းကြီးရဲ့ သားရင်ထဲက ဒဏ်ရာဟောင်းတွေက အသစ်ပြန်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ကဗျာရေးတဲ့ ဗလားစာအုပ်ကို ဖွင့်ပြီး သူတပ်လိုက်တဲ့ ကဗျာခေါင်းစဉ်က “သွေးမတိတ်တဲ့ကဗျာ”။

ဒဏ်ရာ နာကျင်မှုဆိုတာ ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ နှစ်သက်လိုလားတဲ့ အရာမဟုတ်လို့ သွေးတိတ်ခြောက်သွေ့ပျောက်ကင်းသွားစေချင်မိပြီ။ ခါးသီးနာကြည်းစရာ ခံစားချက်တွေ လုံးဝမပါတဲ့ သမိုင်းသစ်ကိုရေးဖို့ သမိုင်းဟောင်းတွေကို ပြန်လှန်ကြည့်နေရတဲ့ နာကျင်မှုကိုတော့ သူမလွှဲမရှောင်သာ ရင်ဆိုင်ခံစားနေရတုန်းပါပဲ။

ကိုဇောင်ဌေးသိန်း (မွေးလှ)

ကျွန်းတော်
အသံအသွယ်

(၁)

“မိုးလုံးမှိုင်းတွေ တို့သိခဲ့တဲ့ ဗင်ဒါတွေ ကောင်းကင်ယံထက် မိုးမြင့်ထက်မှာ ထည်ဝါနေ”

ဖုန်းရင်းတုန်း မြည်လာပေမဲ့ ကျွန်တော်ချက်ချင်း မကိုင်နိုင်သေးဘူး။ ဖုန်းက စာအုပ်စင်ထက်မှာ အားသွင်းထားတာမို့ စာရေးစာဖတ်မှာရှိနေတဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ နည်းနည်းလှမ်းတယ်။ ဒါလည်း စက္ကန့် ၂၀ လောက်ပဲ ကြာမှာပါ။ ဖုန်းကောက်ကိုင်ပြီး စကရင်မှာ ပေါ်လာတဲ့ နံပါတ်ကို ကြည့်လိုက်တော့ မိတ်ဆွေ စာရေးဆရာ။

အစိမ်းကွက်လေးကို ဖိဆွဲပြီး ဖုန်းကို အားသွင်းကြိုးကနေဖြတ်၊ နားနဲ့ကပ် “ဟဲလို ပြော အစ်ကိုလေး” ဆိုတော့

“ဘယ်ကောင်လဲကွ အိမ်ပေါ်တက်လာတာ၊ မအေးတွေ ထွက်သွားစမ်း၊ ဘာကောင်မှ ဇောက်ဂရုမစိုက်ဘူးကွ။ ငါ့များ ဘာမှတ်နေလဲ သေသွားမယ်”

ဆိုတဲ့ အသံက ဖုန်းထဲ ဝင်လာတယ်။ ကျွန်တော် ရုတ်တရက် ထိတ်လန့်သွားတာပေါ့။

“ဟယ်လို ဟယ်လို” ဆိုပြီး အဆက်မပြတ်ခေါ်ကြည့်ပေမဲ့ ဘာတုံ့ပြန်သံမှ မကြားရတော့ဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ ဖုန်းပြောဖို့ ဖုန်းအခေါ်အပြီး ကျွန်တော် ဖုန်းမကိုင်ခင်လေးမှာ သူ့အိမ်ကို လူတစ်စု တက်လာတာပဲ ဖြစ်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဘာပြဿနာလဲ။ ကျွန်တော် စိုးရိမ်မှုက ခေါင်ဖျားထိ တက်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော်

ဖုန်းကို နားနဲ့ဖိကပ် အသေအချာ နားစွင့်တော့ ဘာသံမှ ဆက်မကြားရတော့ဘူး။ ဖုန်းအဆက်အသွယ်လည်း ပြတ်သွားတယ်။ တစ်ဖက်က ဖုန်းပိတ်လိုက်တာပဲ ဖြစ်မယ်။

ကျွန်တော် ချက်ချင်းပဲ သူ့ဆီကို ဖုန်းပြန်ခေါ်တယ်။ ဖုန်းဝင်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဖုန်းမကိုင်တော့ဘူး။ သေချာပါပြီ။ သူတစ်ခုခုဖြစ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်ရင်ကို မီးစနဲ့ ထိုးသလို ဖြစ်နေပါပြီ။ နာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ ည ၁၀ နာရီခွဲ။ တကယ့် အပုပ်ချိန်။

xxx

ကျွန်တော် မအိပ်နိုင်သေးဘူး။ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေက ကျွန်တော်အိပ်စက်ဖို့ကို ခွင့်မပြုသေးဘူးလေ။ စာရေးချင်စိတ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ဂျာနယ်တစ်စောင် ဖတ်ရင်း အားမပြည့်သေးတဲ့ဖုန်းကို ဆက်မသွင်းတော့ဘဲ အနားမှာ ယူထားလိုက်တယ်။ ဂျာနယ်ထဲလည်း စိတ်မရောက်ပါဘူး။ ဘယ်အချိန် ဖုန်းထမြည်မလဲပဲ စိတ်က ရောက်နေတော့တာ။ အတွေးတွေလည်း ယောက်ယက်ခတ်နေတော့တာပါ။

သူ့ကို ဖမ်းသွားကြတာလား။ ဖမ်းရအောင် သူက ဘာလုပ်လို့တုန်း။ နေ့လယ် ဖုန်းဆက်တုန်းကတော့ လက်ပံတန်း ကျောင်းသားသပိတ် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ဖြိုခွဲခံရတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတော်တော် စိတ်ထိခိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် သည်အကြမ်းဖက်တာကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန့်ကျင်တဲ့ အဖြူရောင် လက်ပတ် ကင်ပီန်းဖြစ်တဲ့ We are Students. Respect our Rights လက်ပတ်ဖြူ ၁၀၀ အတွက် ကုန်ကျစရိတ် သူလူပေးလိုက်တယ် ဆိုတာတော့ ပြောသွားတယ်။ သူတို့မြို့က သေးသေးလေးဆိုတော့ သည်ကိစ္စ သတင်းပေါက်ကြားပြီး လာဖမ်းသွားတာလား။ သည်လောက်နဲ့တော့ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ အစည်းက မပါလောက်ဘူး။ နောက်သူကိုင်တိုင်က အရာရှိ၊ သူ့မြို့နယ်မှာ သူဌာနရဲ့ အကြီးဆုံးရာထူး။ သူလိုအဆင့်ကို အလွယ်တကူ ဖမ်းမယ်မဟုတ်ဘူး။ ဒါဆို ဘာလဲ။ ကျွန်တော်မသိတဲ့ အချက်တွေ ရှိနေသေးလို့လား။

ကျွန်တော့်အတွေးတွေက သူနဲ့စတင် ဆုံစည်းခဲ့တဲ့နေ့လေးဆိုကိုလည်း ရောက် ပြန်ပါတယ်။ သူကလည်း ရန်ကုန်ရောက် ခိုက် စာအုပ်မိတ်ဆက်ပွဲလေး တစ်ပွဲမှာ ဆုံမိကြတာပါ။ ကျွန်တော်ကပဲ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် မိတ်ဆက်ပြီး သူ့ဝတ္ထုတိုတွေ နှစ် သက် ကြောင်းပြောတော့

“အိုး... ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတိုတွေ ကြိုက်တယ်ဆိုတော့ ကိုယ့်လူ ကြိုက်တဲ့ တစ်ပုဒ်လောက် ပြောကြည့်ပါဦး” လုပ်ပါ လေရော။ နေ့ခင်းကြီးပေမဲ့ သူ အတော်မူး နေတယ်။

ကျွန်တော် မဆင်းမတွတဲ့ သူ့ဝတ္ထုနှစ် ပုဒ်ကို ပြန်ပြောပြလိုက်တယ်။ သူ အတော် သဘောကျသွားတယ်ထင်ပါရဲ့။

“စိတ်မရှိနဲ့တု ဘာမျိုးက ဆရာဝတ္ထုတွေ ကြိုက်တယ်တို့ ဘာတို့ပြောပြီး ဘယ်ဟာ ကြိုက်တာလဲ မေးတော့ အိ... အား ဖြစ် ကုန်တာဗျ။ ခင်ဗျားကိုတော့ ကျွန်တော် ခင်သွားပြီ။ လာဗျာ ခင်မင်မှု အထိမ်း အမှတ် နည်းနည်းလောက် ချမလား ကိုယ့် လူ လုပ်တတ်တယ်မဟုတ်လား”

လက်မကွေးပြီး ပါးစပ်ဆီ ထိုးပြ တော့ ကျွန်တော် ရယ်မောမိတယ်။

“ကျွန်တော် သောက်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သည်လောက် နေပူနေတဲ့ အချိန် တော့ မသောက်ဘူးဗျ”

“ဒါဆို ဘီယာဗျာ”

“ကျွန်တော် ရယ်မောရင်း ခေါင်းယမ်း မိတယ်။ သည်ဆရာ အရက်သောက်တတ် တာထက် အရက်ကြိုက်သူ၊ စွဲသူဖြစ်နေပါ ပကောလို့လည်း ကောက်ချက်ချမိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဖုန်းနံပါတ်တွေ အပြန် အလှန်ပေးကြပါတယ်။ ကျွန်တော့် စိတ်မှာ တော့ သူ သူ့မြို့ပြန်ရောက်သွားရင် ကျွန်တော့်ကိုလည်း သူ မေ့သွားမှာပါပဲ။ မမေ့ဘူးဗျာ။ မကြာခဏ ဖုန်းဆက်တယ်။ သူ့ဇနီး၊ သူ့သားငယ်လေးတွေပါ တရင်း တနှီး ဖုန်းဆက်ကြတာ။ ပြောရရင် သူတို့နဲ့ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုလိုက် ခင်မင်နေကြပြီ ဆိုတာပါပဲ။

xxx

လွန်ခဲ့တဲ့ ၆ လလောက်တုန်းက သူ ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းဆက်ပြောတာကိုလည်း အခု ပြန်သတိရတယ်။

“ကိုယ့်လူရေ ကျွန်တော် နေလို့ မကောင်းဘူး။ ဆရာဝန်ပြုကြည့်တော့ အသည်းက အတော်ခြောက်နေပြီတဲ့ ၆ လ လောက်ပဲ ခံတော့မယ်။ အဲဒါ ကိုယ့်လူကို နှုတ်ဆက်တာ”

ဖုန်းဆက်ချိန်မှာ သူမူးနေပုံရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယုံရခက်၊ မယုံရခက် ဖြစ်ရပါ တယ်။ သူ့သောက်နှုန်းအရ ဖြစ်နိုင်တာပဲ လေ။ သူနဲ့ ဖုန်းပြောအပြီးမှာ သူ့ဇနီးဆီ ဖုန်းဆက်လိုက်ပါတယ်။

သူ့ဇနီးအပြောအရတော့ သူ့ဘာသာ ရောဂါတပ်ပြီး ဆေးကုသတဲ့။ အသောက် များပြီး စိတ်ကစဉ်းကလျား ဖြစ်နေပြီလို့ ကျွန်တော် ယူဆမိတယ်။

“ဆရာမရေ ဆေးရုံတက်ခိုင်းလိုက်ပါ။ အထူးကုနဲ့ အသေအချာပြပါဗျာ” လို့ တိုက် တွန်းတာပဲ ကျွန်တော်ပြောရတာပေါ့။

ကျွန်တော့် တိုက်တွန်းတာကြောင့် လား၊ သူ့ဝေဒနာကပဲ သည်းလာလို့လား မသိဘူး။ သူမန္တလေးက ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံ

ကျွန်တော်တို့
အဲသည်ညကအကြောင်းကို
ပြန်အစမဖော်တော့ဘူး။
သူ့ကို ကျွန်တော်
နားလည်ပေးနိုင်ပါတယ်။
ဝန်ထမ်းအရာရှိတစ်ယောက်ရဲ့
ရင်ထဲမှာရှိနေတာကို
ကျွန်တော်
တွေမြင်လိုက်ရလို့ပါ...

ကြီးတစ်ရံမှာ ၇ ရက်လောက် တက်လိုက်ပါ တယ်။ ဆေးကောင်းဝါးကောင်းနဲ့ စနစ် တကျ ကုလိုက်တော့လည်း သူ့ရောဂါက အတော်သက်သာသွားပါသတဲ့။ ကျွန်တော် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရတာပေါ့။

သူ f11 wall ပေါ်မှာ သူ့ကျန်းမာရေး ဆုတောင်းပေးသူတွေ ၅၀ အထက်တော့ ရှိမယ်။ သူက စာရေးဆရာ၊ ဆရာမ ကြီး ငယ် အားလုံးနဲ့ချစ်ခင်တာဆိုတော့ မိတ် ဆွေပေါတယ်။ ဒါကို သူသိပါလျက် အား လုံး စိတ်ပျက်အောင် လုပ်ပြန်တယ်။ ပြန် သောက်သတဲ့လေ။ ပင်ပန်းလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေနဲ့ ဘီယာက ပြန်စ တာပေါ့။ တပည့်တပန်းများကလည်း ကျော်နီလမ်းလျှောက် အနီအနက်တွေကိုပဲ လက်ဆောင်ပေးကြတာဆိုတော့ ဂျီမနဲ့ ပဲ ခင်းတွေ့တော့တာပဲပေါ့လေ။

ကျွန်တော်ကတော့ ဖုန်းပြောတိုင်း မသောက်ဖို့ သတိပေးတတ်ပါတယ်။ ဘယ် လို သတိပေးပေး ကိုယ်တိုင်လိုက်နာမှ ဖြစ် တာ မဟုတ်လား။ ခက်တာက သူက မိသားစုနဲ့ တစ်မြို့စီ ဖြစ်နေတာလေ။ အထိန်း အကွပ် မဲ့ နေ တော့ လည်း အသောက်အစားက စနစ်မကျတော့ဘူး ထင်ပါရဲ့။ သူ့ဇနီးဆရာမကို အတူလိုက်နေ ဖို့ ကျောင်းပြောင်းတင်ပါလားလို့ အကြံပြု ကြည့်ပေမဲ့ ဘာအဆင်မပြေတယ် မသိပါ ဘူး ခုချိန်ထိ တကွတပြား။ ကျောင်းပိတ် ရက်၊ နွေပိတ်ရက်မှပဲ မိသားစု ဆုံကြတာ ကိုး။

သူ့ဇနီးဆိုမှ ကျွန်တော် သတိရတော့ တယ်။ ဟုတ်ပါရဲ့ ဒါကို ကျွန်တော် မေ့နေ တာကိုး။ သူ့ဇနီးဆီ ဖုန်းဆက်လိုက်ရင် အကျိုးအကြောင်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိနိုင်လိမ့် မယ်။

xxx

“ကိုယ့်လူရေ ကျောင်းသားတွေကို အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းတာကို လုံးဝ မကျေနပ် ဘူး။ ကျွန်တော် အလုပ်ပြုတ်ချင်ပြုတ်ဗျာ။ လက်ပတ်ဖြူလှုပ်ရှားမှုအတွက် ငွေချုပ်ပေး လိုက်တယ်။ ကလေးတွေကိုတော့ ငါက ဝန်ထမ်းအရာရှိနဲ့ နားလည်ပေးကွာ။ မင်း

တို့နဲ့တော့ မလိုက်နိုင်ဘူး”

ဆိုတဲ့ သူ ဖုန်းပြောခဲ့တာကိုလည်း မခြင်းမချန်ပြောပြလိုက်တယ်။ သူ့ ဇနီးလည်း ကျွန်တော် ဖုန်းဆက်ပြောမှ အံ့ဩပြီး စိတ်ပူသွားလေရဲ့။ ည သန်းခေါင်ချင်း နေပြီမို့ လိုက်သွားဖို့ကလည်း ခက်နေပြီ။ ဘာပြဿနာဖြစ်နေပြီလဲ။ အဖမ်းခံရပြီလား။ ခေါ်စစ်ဆေးတာလားစတဲ့ အတွေးတွေ၊ သောကတွေနဲ့ တစ်ညတာ စိတ်ခုကျတွေ ပွေ့ပိုက်နေရတော့မှာလားလို့ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့ ခံစားမိပါတယ်။

“ဆရာ သိပ်လည်း စိတ်မပူပါနဲ့။ ကျွန်မ စုံစမ်းပါဦးမယ်။ အကျိုးအကြောင်း သိတာနဲ့ ချက်ချင်း ဖုန်းဆက်ပါမယ်”

ကျွန်တော့်ကိုတောင် ပြန်နှစ်သိမ့်သွားတဲ့အတွက် ပါရမီ ဖြည့်ဖက်တစ်ယောက်ရဲ့ တည်ငြိမ်မှုကို လေးစားသွားပါတယ်။ အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံရရင် ကျွန်တော် သူ့အတွက် ဂုဏ်တော်တွေတောင် ရွတ်နေမိတာပါ။ မေးတာ မြန်းတာလောက်နဲ့ပဲ ပြီးဆုံးပါစေလိုလည်း အခါခါ ဆုတောင်းနေမိတယ်။

“မိုးလုံးမှိုင်းတွေ တို့သိခဲ့တဲ့ ဗင်ဒါတွေ ကောင်းယင်ယံထက် မိုးမြင့်ထက်မှာ ထည်ဝါနေ”

ဖုန်းရင်းတုန်း မြည်မြည်ချင်းပဲ စက္ကန့်မဆိုင်းဘဲ အစိမ်းကွက်ကို ပွတ်ဆွဲလိုက်ပြီး နားကို ကပ်လိုက်တယ်။

“ဟေး... ကိုယ့်လူ ဟောကောင်တွေ ဒါ ဘယ်နေရာလဲကွ။ ရှိုင်းတယ်ကွာ ဘာဖြစ်လဲ။ မင်းတို့လိုကောင်တွေ ရှိုင်းရှိုင်းပဲ ဆက်ဆံမှရတယ်။ အား... မအေး-တွေ သိမယ် လွှတ်လိုက်စမ်း ငါ့ကိုလွှတ်လိုက်စမ်း အား”

ဟာ... ကျွန်တော့်နှလုံးခုန်သံက အကျယ်ကြီးဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ ဖုန်းက ပြန်ပြတ်တောက်သွားတာမို့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုက မောက်လျှံသွားပါပြီ။ နှိပ်စက်တာလား၊ ညှဉ်းပန်းတာလား။ ကျွန်တော် ငိုချင်သွားလောက်အောင်ကို ရင်ထဲဆို့နေပါပြီ။ ဘုရား ဘုရားဘေးမသိ ရန်မခ ဘာမှ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ကံကြမ္မာဆိုးများ ရွဲခွာပါတော့။ နာရီကြည့်လိုက်တော့ ၁၂ နာရီကျော်စ ပြုပြီ။

(၂)

“မိုးလုံးမှိုင်းတွေ တို့သိခဲ့တဲ့ ဗင်ဒါတွေ ကောင်းယင်ယံထက် မိုးမြင့်ထက်မှာ ထည်ဝါနေ”

သည်တစ်ခါဖုန်းက သူ့ ဇနီးဆီကပါ။ “ဆရာ ဘာမှမစိုးရိမ်နဲ့ စိတ်ချလက်ချ အိပ်လိုက်တော့။ မနက်ကျမှ အကျိုးအကြောင်းပြောမယ်”

ပြောပြောဆိုဆို ဖုန်းချသွားတယ်။ နာရီကြည့်လိုက်တော့ ၁ နာရီ ထိုးလုလု။ မစိုးရိမ်နဲ့ဆိုတဲ့အတွက် မစိုးရိမ်တော့ပေမဲ့ ဘယ်လိုလုပ် အိပ်ပျော်နိုင်မှာတဲ့လဲ။ ထားသွားတဲ့ ပဟေဠိတွေကို ရှာဖွေနေမိတယ်။ ဘာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်ပြီး ဘယ်လိုဖြေရှင်း၊ ဘယ်လိုပြေလည် သွားတာလဲ။ ဘယ်လောက်အထိ အနာတရတွေ ပေးလိုက်သေးလဲ။ ကျွန်တော့် အတွေးတွေကတော့ မဆုံးနိုင်လောက်အောင်ကို ရှည်လျားနေပါတော့တယ်။

“မိုးလုံးမှိုင်းတွေ တို့သိခဲ့တဲ့ ဗင်ဒါတွေ ကောင်းယင်ယံထက် မိုးမြင့်ထက်မှာ ထည်ဝါနေ”

သည်တစ်ခါတော့ သူ့ဖုန်း။ အကျိုးအကြောင်း သိချင်စေနဲ့ ဖုန်းစကရင်မှာ ပေါ်လာတဲ့ အကွက်စိမ်းလေးကို ကမန်းကတန်းပဲ ပွတ်ဆွဲလိုက်တယ်။

“ကိုယ့်လူ ကျွန်တော် ပြန်ရောက်ပြီ။ ပင်ပန်းပြီဗျာ နားမှ ဖြစ်တော့မယ်။ ကိုယ့်လူလည်း အိပ်တော့။ မနက်ကျမှ အကြောင်းစုံ ပြောတော့မယ်”

သူ အိပ်ပြန်ရောက်ပြီဆိုတော့ ကျွန်တော် ပူပန်မှုတွေ လျော့ကျသွားပါပြီ။ သူ၊ သူ့ဇနီးပြောသလို မနက်ကျမှပဲ အကျိုးအကြောင်း မေးရတော့မှာပေါ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ သူ့အောင်မြင်စွာ ဖြတ်သန်းလိုက်နိုင်တယ်မဟုတ်လား။ ကျွန်တော် နာရီကြည့်လိုက်တော့ မနက် ၃ နာရီ ၄၅ မိနစ်။ မကြာမီ အရုဏ်တက်တော့မယ်လေ။

xxx

ကျွန်တော်မျှော်နေတဲ့ ဖုန်းက ညနေမှပဲ ရောက်လာတော့တယ်။ သူ့ ဇနီးဆီကပါ။

“ဆရာရေ ဆရာလူတော့ ဆေးရုံတင်လိုက်ရပြီ”

‘ဟာ’ ကျွန်တော့် အာမေဍိတ်သံက ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ကို ထွက်သွားပါတော့တယ်။ ဒဏ်ရာတွေ ပြင်းထန်လေသလား။

“အသောက်လွန်တာလေ ဆရာရဲ့။ ကျွန်မ ညက သူ့တပည့်တစ်ယောက်ဆီ ဖုန်းဆက်ပြီး အိမ်သွားကြည့်ခိုင်းတာ ဆရာလူ အိမ်မှာရှိတယ်။ ဘယ်သူမှလည်း လာမခေါ်ဘူး။ အရက်သောက်ရင်း တီဗွီကြည့်နေတာတဲ့။ သူလည်း စိတ်မချတာနဲ့ သူ့ဆရာကို စောင့်ကြည့်နေတာ။ ဖုန်းဆက်လိုက်၊ ဆဲလိုက်နဲ့တဲ့လေ။ အခုတော့ ညက ကိစ္စဘာမှ မသိတော့ဘူး။ ငိုက်အောင်နေတယ်ဆိုလို့ ဆရာဝန်ပြတာ ဆေးရုံတက်ခိုင်းလို့ တက်နေရတယ်လေ”

“ဟောဗျာ... ”သည်တစ်ခါ အာမေဍိတ်က စောစောကနဲ့ အရောင်အသွေး တုန်းကွာသွားပြီ။

(၃)

ကျွန်တော်တို့ အဲသည်ညက အကြောင်းကို ပြန်အစ မဖော်တော့ဘူး။ သူ့ကို ကျွန်တော် နားလည်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဝန်ထမ်းအရာရှိတစ်ယောက်ရဲ့ ရင်ထဲမှာရှိနေတာကို ကျွန်တော် တွေ့မြင်လိုက်ရလို့ပါ။ အဖြူရောင်လှုပ်ရှားမှုမှာ သူ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့တယ်။ ဒါက နေ့လယ်ပိုင်း၊ ညနေပိုင်းမှာတော့ သူပါဝင်မှုအတွက် စိုးရိမ်သွားပုံရတယ်။ ဒါဝန်ထမ်းတိုင်းမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ စိတ်သောကပါပဲ။ ဘက်တစ်ဖက်မှာ ပြတ်ပြတ်သားသားရပ်ပြီး နေခွင့်မသာသေးတဲ့ ဘဝတွေပါလေ။

သူ့အမူးလွန်တယ်ပဲပြောပြော၊ စိတ်ကူးဇာတ်လမ်းတွေ ဖန်တီးတယ်ပဲပြောပြော ကျွန်တော် ကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့ ခံစားရပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သူ့လို ဝန်ထမ်းပဲလေ။ သူ့လိုပဲ ခံစားကြေကွဲရတာပါပဲ။

သူနဲ့ကျွန်တော်က ရင်ဘတ်တူ နှလုံးသားတူကြသူတွေပဲ မဟုတ်ပါလား။

ဒဲ့သျှမ်း

သမီးတော်
အသက်အနိမ့်အမြင့်မှန်မှန်နဲ့

ဘုရင်နာရာယန်းရဲ့ သမီးတော် အာလွင်တားကိုတစ်ကြိမ်တစ် ခါမျှမမြင် ဘူးတဲ့ကဗျာဆရာက ဘုရင်နန်းဆောင်ကြီး ထဲမှလေသားခန်းထဲထိကို သူ့ရဲ့ကဗျာ အသစ်ကို အသံအနိမ့်အမြင့်မှန်မှန်နဲ့ ကျယ်လောင်စွာရွတ်ဖတ်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့အသံဟာဟိုး စကြာဝဠာအထက်က တောက်ပနေတဲ့ ကြယ်ကလေးဆီထိကို ရောက်ရှိသွားသလို သူကခံစားနေရတယ်။ သူမမြင်ရတဲ့မသိရတဲ့ ကြယ်တစ်စင်းဆိုပါ တော့။

ဇာပဝါနောက်ကွယ်က အရိပ်အမြွက် မျှ မြင်တွေ့လိုက်ရပေမဲ့ အဝေးကအသံ တစ်ခုကိုသူကြားလိုက်ရတယ်။ ခြေလှမ်း တိုင်းကခြေကျင်းဝတ်ရဲ့ ရွှေခေါင်းလောင်း တေးသံအလား သူကထင်မှတ်လိုက်ရ တယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ကြင်နာမှုတွေ ကျ ရောက်နေသလို နူးညံ့တဲ့ပန်းရောင်သန်းနေ တဲ့ခြေဖဝါးတွေက သူ့နှလုံးသားကို ပြောင်း လဲနေစေနေတာလား။ ဒီခေါင်းလောင်း တေးသံတွေရဲ့စည်းချက်အတိုင်း သူ့ကဗျာ လေးကိုတေးသီဖို့ နေမိပါရောလား။ ဇာပဝါ လေးရဲ့နောက်ကွယ်က ရွှေလျှားလှုပ်ရှား နေတဲ့အရိပ်တွေလို့ သူ့စိတ်နှလုံးထဲမှာ ရိုက်ခတ်နေတဲ့ ခြေကျင်းဝတ်က ဂီတစည်း ချက်တွေပေါ် သူ့ဘယ်တော့မှ သံသယဖြစ် မယ်မထင်။ ဘုရင်သမီးတော်ရဲ့အခိုင်းတော် က ကဗျာဆရာရဲ့အိမ်ကို မြစ်အတိုင်း မျှော ချင်မျှောလိုက်ပါစေ။ သူမကရောသူနဲ့တိတ် တခိုးပြောခဲ့ကြတဲ့နေ့ရက်တွေကို ဘယ်လို

မေ့နိုင်မှာလဲ။ သူမက မြို့ပုန်တွေနဲ့ ပေကျံနေတဲ့ သူ့အိမ်လေးကို သဲကန္တာရမှာ ရှာတွေ့ခဲ့မယ်ဆိုရင်တောင်သူမအနေနဲ့ အခန်းထဲကို ဝင်ပြီး သူ့ရဲ့ကော်ဇောဘေးကနေ ဝင်ထိုင်မိမှာကလည်း မလွဲဧကန်။ သူမရဲ့ ဆံနွယ်ပေါ်က ပန်းခိုင် တွေ၊ သူမဇာပဝါရဲ့ အရောင်အသွေး တွေပေါ်မှာ ဂရုတစိုက် သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိနေပေမဲ့ လူအများစုက တော့ ပြုံးရယ်တီးတိုး ပြောဆိုကြတာကလွဲလို့ အပြစ်တင်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြီးတော့ကဗျာဆရာ ချီခါးအတွက်တော့ အဲဒီလို အတင်းပြောကြတာမျိုးနဲ့ကြုံတွေ့ရလည်း ဝမ်းမနည်းတဲ့အပြင်သူက ပျော်ရွှင်နေတတ်သေးတယ်။

သူမနာမည်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က “ပန်းရနံ” ဆိုတော့ ချစ်စဖွယ် ကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ချီခါးကတော့ သူမရဲ့နာမလေးကို “တော်ဝင်ပန်းရနံ က လေး” ဆိုပြီး အမွှမ်းတင်ခေါ်တတ်တော့ ကြားရတဲ့သူတွေကတောင် သဘောကျ ကြရတယ်။

ဆောင်းရာသီကုန်ခါနီး နွေဦးကာ လရောက်တဲ့အချိန်မျိုးမှာ “တော်ဝင်ပန်း ရနံကလေး” ဆိုပြီး ကဗျာလေးကို ကဗျာ ဆရာက ရွတ်ဖတ်လိုက်ပြီဆိုရင်တော့ ဘုရင်ကကြားလိုက်တာနဲ့ သူ့ကိုမျက် ပြူးဆံခတ်နဲ့ သူ့ကိုပြုံးပြတော့တာပဲ။ ပြီးရင်ဘုရင်က သူ့ကိုမေးခွန်းတွေ ထုတ် မယ်။

“နွေဦးရာသီမှာ ပျားအုံကပျားတွေ တေးသွားညည်းတာမျိုးကို ဆိုလိုတာ လားကွာ”

ကဗျာဆရာကဖြေမယ်။

“မဟုတ်ဘူး နွေဦးရာသီရဲ့ ပန်းပွင့် တွေထဲက ဝတ်ရည်တွေကို စုပ်ယူတာက လွဲလို့ ပျားတွေက ဘယ်တေးသွားကိုမှ ညည်းလေ့မရှိပါဘူး”

ပြီးရင် သူတို့ကဘုရင်နန်းဆောင်ထဲ မှာ အားရပါးရရယ်မောကြတယ်။ ဘုရင် သမီးတော်ကတော့ ကဗျာဆရာရဲ့အသံကို ကြား လိုက်ရပြီဆိုရင်ပဲ အူဖြူးပျော်ရွှင်နေတတ်တယ်။

ဘဝမှာ အမှန်နဲ့အမှားဆိုတာ ဘုရားသခင်ကလူသားတွေ အတွက် ဖန်တီးပေးထားတာမဟုတ်လား။

အဲသည်လို ဖြူစင်သန့်ရှင်းတဲ့ အမှန်တရားတွေနဲ့ ပတ်သက် တဲ့အကြောင်းတရားကို ကဗျာဆရာက ရွတ်ဖတ်နေကျဆိုတော့ ကဗျာဆရာရဲ့တေးသွားအသံဟာ အစမှာ ဝမ်းနည်းပူဆွေးသောက တွေကို ယူဆောင်လာတတ်ပေမဲ့ အဆုံးမှာတော့ ပျော်ရွှင်စရာတွေ နဲ့ အဆုံးသတ်လေ့ရှိတယ်။ ပြီးတော့ သူ့နှလုံးသားက ထွက်ပေါ် လာတဲ့ ကဗျာဂီတသံစဉ်တွေက သူတောင်းစားတစ်ယောက်က

ဘုရင်ထံကနေ အနူးအညွတ်တောင်းဆိုနေကျ အမှန်တရားတွေပါ ပဲ။ ကဗျာဆရာတွေရဲ့ ဂီတသံစဉ်တွေဟာ များသောအားဖြင့် သူတို့ ရဲ့နှုတ်ခမ်းတွေပေါ်မှာပဲ ကျန်နေတတ်စမြဲ။ လရောင်ဖျော့ဖျော့ ကလေးအောက်မှာနွေဦးရာသီရဲ့ လေတိုးသံလေးတွေနဲ့အတူ ကဗျာဆရာရဲ့ဂီတသံစဉ်တွေဟာ ရွက်လွင့်သဘောတွေကနေ အရိပ်ရသစ်ပင်လျှောက် လမ်းတွေကနေပြီးတော့ အခန်းပြတင်း ပေါက်တွေကနေ ဖျံလွင့်ချင်တိုင်းဖျံလွင့် နေပါလိမ့်မယ်။

နေ့ရက်တွေကလည်း ပျော်ရွှင်စွာကုန်ဆုံးသွားပါလိမ့်မယ်။ ကဗျာဆရာက ဘုရင်ကြားအောင် ကဗျာတွေကို အော်ပြီးရွတ်ဖတ် မယ်။ နားထောင်နေတဲ့သူတွေက လက်ခုပ်ဩဘာတီးပြီး အားပေး ကြမယ်။ အခိုင်းတော်က လသာဆောင် က လိုက်ကာရဲ့နောက်ကွယ်မှာ ပုန်းကွယ် နေတဲ့ အရိပ်ကလေးကို ကဗျာဆရာမြင် ခွင့်ရအောင် အချက်ပြမယ်။

ဒီလိုနဲ့သူဟာသူ့အိမ်ကနေ အခက် အခဲ အတားအဆီးမှန်သမျှကို ရင်ဆိုင်ဖြေ ရှင်းရင်းအမရပူရတိုင်းပြည်ရဲ့ အရှင်သခင် ဘုရင်နာရားယန်းဆီကို ရောက်ရှိလာခဲ့ တယ်။ သူက ဘုရင်ရှေ့မှောက်မှာ မတ် တတ်ရပ်ရင်း ဘုရင်ကိုကဗျာသီချင်း တစ်ပုဒ်နဲ့ ဂုဏ်ပြုတယ်။ တကယ်တော့ သူ့အဲသည်လိုလုပ်လိုက်တာဟာ ဘုရင် ကိုယ်တိုင်ခန့်အပ်ထားတဲ့ တခြားကဗျာ ဆရာတွေကိုစိန်ခေါ်လိုက်တဲ့သဘောပါပဲ။

ဘုရင်က သူ့ကို ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက် စွာနဲ့ကြိုဆိုတယ်။

“ကဗျာဆရာသင့်ကို ကျွန်ုပ်ကြိုဆို တယ်”

ကဗျာဆရာပန်ဒရစ်က

“ကျွန်ုပ်ကန့်ကွက်ပါတယ် အရှင်မင်း ကြီး။ အရှင်မင်းကြီး သူ့ကိုလက်ခံမယ်ဆို ရင် ကျွန်ုပ်သူ့ကို ပညာစမ်းသပ်ရပါလိမ့် မယ်”

ကဗျာဆရာချီခါးက ကဗျာဆရာတွေနဲ့ နှလုံးရည်တိုက်ခိုက် လိမ့်မယ်လို့လည်း သူမတွေးမိခဲ့ဘူး။ တစ်ညလုံးသူမယ့် အိပ်မပျော် ဘူး။ အမှောင်ထဲမှာ နာမည်ကျော် ပန်ဒရစ်ကဗျာဆရာရဲ့ သွင်ပြင် လက္ခဏာတွေကို တွေးတောရင်း ကဗျာဆရာရဲ့အမြင်ကို တွေး ကြည့်နေမိတယ်။ နှာတံချွန်ချွန်လေးနဲ့ နဖူးမောက်မောက်ဆိုတော့ ကဗျာဆရာက တကယ်ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်မယ့်ပုံပဲပေါ့။

ချီခါးက မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ ပြိုင်ကွင်းထဲကို အထိတ်လန့် ဝင်တယ်။ ပြိုင်ကွင်းတစ်ခုလုံးကတော့ အားပေးသူ ပွဲကြည့်ပရိသတ် အပြည့်ပါပဲ။

ကဗျာဆရာက သူ့ပြိုင်ဘက်ကို အပြုံးနဲ့နှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။

အဖေက
အဲဒီနေ့ ရှင့်ကို
ဘာမှမဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါဘူး။
တကယ်တော့ ပြိုင်ပွဲကို
နိုင်ခဲ့တဲ့သူဟာ
ရှင်ပါပဲ။ ကျွန်မ
အခု ဒီလိုလာတာကလည်း
ရွေးကောက်ပွဲသရဖူကို
ရှင့်ကို
လာရောက်
ဆက်သတာပါ

ပန်ဒရစ်က ကဗျာဆရာကို အပြုံးနဲ့ပြန်လည် နှုတ်ဆက်လိုက်ပြီး သူ့ရဲ့နောက်လိုက်တွေဘက်ကို လှည့်ပြီး ပြုံးပြတယ်။

ချီခါးက လသာဆောင်က လိုက်ကာလေးရှိရာဘက်ကို တစ်ချက်ကြည့်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ကောင်မလေးကို စိတ်ထဲက မှန်းပြောလိုက်တယ်။

“ကောင်မလေး ဒီနေ့ ငါနိုင်သွားပြီဆိုရင်တော့ အောင်မြင်မှုရတဲ့ ငါနာမည်ကတော့ ကျက်သရေနဲ့ပြည့်စုံသွားမှာ အမှန်ပဲကွာ”

ထရမ်းပက်တူရိယာတေးသံစုံကို စပြီးတီးခတ်လိုက်ချိန်မှာတော့ ပရိသတ်ကမတ်တတ်ရပ်ရင်း အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ချီးမြှင့်တဲ့ဘုရင်ကို ကြိုဆိုအလေးပြုကြတယ်။ ဘုရင်က ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ်ရုံလေးကို ဝတ်ဆင်ထားပြီး ခန်းမကြီးထဲကို တဖြည်းဖြည်း လျှောက်လှမ်းလာတယ်။

ဘုရင်က သူ့ရဲ့ရာဇပလ္လင်ပေါ်ကို ထိုင်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ပန်ဒရစ်က မတ်တတ်ထပြီး ခေါင်းမောရင်ကော့နဲ့ ဘုရင်နာရာယန်းကို အသံကျယ်ကြီးနဲ့ ချီးကျူးစကားဆိုတယ်။ သူ့အသံကခန်းမကြီးရဲ့ နံရံတွေကို ပဲ့တင်ထပ်သွားတော့ ကြားရသူတွေတောင် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သွားကြတယ်။ ပေရွက်ပေါ်က သူ့ကိုယ်တိုင် စပ်ထားတဲ့ ကဗျာပါဒတွေကို ရွတ်ဖတ်ပြီး နာရာယန်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုရှင်းပြနေတော့ နားထောင်သူတွေတောင် ရင်သပ်ရှုမောအံ့သြနေကြရတယ်။

သူက ရွတ်ဖတ်ပြီး ထိုင်ခုံပေါ်ထိုင်ပြီးတော့ ခဏအကြာမှာ ဘုရင်အမတ်တွေက သူ့ကို ထောက်ခံအားပေးကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပရိသတ်ကတော့ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေတယ်။ တိုင်းပြည်အသီးသီးက လာရောက်အားပေးကြတဲ့ ပါမောက္ခပညာရှင်ကြီးတွေက ညာဘက်လက်တွေကို မြှောက်ရင်း “ကောင်းတယ်ဟေ့” လို့ အော်ပြီး အားပေးကြတယ်။

ဘုရင်ကတော့ ချီခါးမျက်နှာလေးကို တစ်ချက်ကြည့်တော်မူတယ်။ ချီခါးက သူ့ဆရာကို ရည်သန်ပြီး ဝမ်းနည်းမှုအပြည့်နဲ့ လှမ်းကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကနေ ဘယ်ကို သွားရမှန်း မသိ လမ်းပျောက်နေတဲ့ ရွှေသမင်တစ်ကောင်လို မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။ သူ့မျက်နှာကတော့ ရှက်သွေးဖြာပြီး ဖျော့တော့နေတယ်။ သူ့ရဲ့နို့လှမ်းဆန်းတဲ့ သွင်ပြင်လက္ခဏာက ဂီတတေးသံစဉ်ကဗျာကိုတောင် ရွတ်ဖတ်နိုင်စွမ်းမရှိတော့သလို ကြောက်ရွံ့နေပုံရတယ်။

သူက ခေါင်းကလေးကို ငုံ့ရင်း အသံကို ခပ်နိမ့်နိမ့်လေးနဲ့ စဆိုတယ်။ အစအပိုင်းတွေ မကြားနိုင်လောက်အောင် တိုးလှနေတာကနေ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကျယ်လာတယ်။ သူ့ရဲ့ချီသာတဲ့အသံက ကောင်းကင်ထက်ကို တလှုပ်လှုပ်နဲ့ ထိုးတက်မယ့် မီးတောက်လို မြင့်တက်လာတယ်။ သူက အတိတ်မှာတုန်းက ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရတဲ့ ဘုရင်တွေရဲ့ ရှေးဟောင်းဒဏ္ဍာရီ ဇာတ်လမ်းတွေကနေ လက်ရှိအချိန်အထိ ပြိုင်စံကင်းတဲ့ သူရဲကောင်းစိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့ ဘုရင်တွေရဲ့ ဒဏ္ဍာရီဇာတ်လမ်းတွေထဲကို ယိုးမည်ဖွဲ့ပြီး ကဗျာပါဒတွေကို သီဆိုနေတယ်။ သူကဗျာမှာ တော်ဝင်နန်းတော်ကြီးကို ချစ်မြတ်

နိုးတဲ့သူတွေအကြောင်း စိုးစဉ်းမျှော်ပြမထားတော့ ဘုရင်မျက်နှာတော်ကို စိုက်ကြည့်ရင်း သူ့ရဲ့နောက်ဆုံး စကားလုံးတွေကို တုန်တုန်ရီရီနဲ့ မြွေပစ်လိုက်တယ်။

“အရှင်မင်းကြီး ကျွန်ုပ်ရဲ့ မေတ္တာတရားတွေအတွက် အစားထိုးစရာ စကားလုံး လုံးဝ မရှိတော့ပါ”

ကဗျာကို အဆုံးသတ်ရွတ်ဖတ်ပြီး သူ့ထိုင်ခုံမှာ သူ့ထိုင်လိုက်တယ်။

နားထောင်နေရတဲ့ သူတွေကတော့ မျက်ရည်တွေ အပြည့်နဲ့ မှင်တက်နေမိကြတယ်။

ခံစားမှုတွေ ပေါက်ကွဲရင်း ရှိက်ကြီးတင်ငိုနေကြရတဲ့ ပရိသတ်တွေကို မခန့်လေးစား အပြုံးလေးနဲ့ ခေါင်းလေးကို လှုပ်ခါရင်း ပန်ဒရစ်က ပရိသတ်ကို မေးခွန်းထုတ်လိုက်တယ်။

“ဒီကဗျာမှာ ဘာများ အရေးပါတဲ့ စကားလုံးတွေ ရှိနေလို့လဲဗျာ”

တချိန်တည်းမှာပဲ ပရိသတ်က တိတ်ဆိတ်သွားတယ်။

အံ့သြစရာကောင်းတာက သူဟာ ကဗျာရဲ့အစ “အို ဘုရားသခင်” ဆိုတဲ့ စကားလုံးကနေ ကျမ်းစာအကိုးအကားတွေနဲ့ “နိဗ္ဗာန်” နဲ့ “ပုရိသာလောကကြီး”ရဲ့ ဆက်နွှယ်နေတဲ့အကြောင်းအထိ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြရင်း ချီခါးရဲ့ ကဗျာကို ထောက်ပြနေသေးတယ်။ သူက အသံကျယ်ကြီးနဲ့မေးခွန်းကို ထပ်မေးတယ်။

“ဒီကဗျာမှာ ဘာများအရေးပါတဲ့ စကားလုံးတွေရှိနေလို့လဲ”

သူကခြင်သော်တစ်ကောင်လို ဟိန်းဟောက်ပြီး ထိုင်လိုက်ပေမဲ့ သူ့ရဲ့စိန်ခေါ်မှုကိုဘယ်သူမှ ဂရုမစိုက်ကြပါဘူး။ မှူးမတ်တွေလောက်ပဲ “ကောင်းတယ်ဟေ့” လို့ အော်ပြီးထောက်ခံလိုက်ကြတယ်။ဘုရင်ကတော့ တအံ့တ

သြနဲ့ ငြိမ်သက်နေတယ်။ ကဗျာဆရာချီခါးကတော့ဒီလိုအံ့သြစရာကောင်းတဲ့ ဝေဖန်မှုတွေ ကြောင့်သူ့ကိုယ်တိုင် အားမလုံအားမရ ခံစား

နေရတယ်။ အဲဒီနေ့အတွက်တော့ ပရိသတ်လူစုလူဝေးကြီးက ကွဲသွားပြီ။

ဒီလိုနဲ့ နောက်တစ်ရက်မှာတော့ ချီခါးက သူ့ရဲ့ကဗျာဂီတ သံစဉ်လေးနဲ့ စဖွင့်တယ်။ ပထမဆုံးအနေနဲ့ ဗရင်ဒါတောထဲမှာ ပလွေချစ်သူရဲ့ ပလွေသံလေးနဲ့အတူ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေမှုကို ဖြိုခွင်းလိုက်တယ်။ သိုးထိန်းနေတဲ့ မိန်းမပျိုလေးကတော့ အဲဒီပလွေ သံ ဘယ်ကလာတယ်။ ဘယ်သူတီးမှုတ်နေတယ်ဆိုတာ မသိပေမဲ့ ဂီတသံစဉ်လေးပေါ်မှာ ခံစားနေရတာက သူမ အတွက်ကျတော့ ကျေနပ်စရာပါပဲ။ ဂီတသံစဉ်လေးက တောင်ကုန်းတောင်ထိပ်ကနေ တစ်ဆင့် လွင့်မျောနေတဲ့ ပလွေသံလေးကတီးမှုတ်သူရဲ့ နှလုံးသား ထဲကနေ ပေါက်ဖွားလာသလိုပါပဲ။ “နံနက်အရုဏ်တက်ချိန်မှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေနဲ့ ညနေဆည်းဆာချိန်လေးမှာတော့ ဝမ်းနည်းကြေ ကွဲတဲ့ ခံစားမှုမျိုးကိုဖေတတ်တဲ့ အဲဒီပလွေသံလေးဟာ ညအချိန်မှာ တလက်လက်တောက်ပနေတက်တဲ့ ကြယ်ကလေးတွေအတွက် တော့ အထီးကျန်စေပါတယ်။ အရပ်ရပ်မျက်နှာက ရောက်လာတဲ့ ဂီတသံစဉ်လေးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ အဲဒီစကားလုံးတွေ ဟာ သူတို့ရဲ့ နှလုံးသားကနေ ပေါက်ဖွားလာမှန်းသူတို့ကိုယ်တိုင် မသိကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ မျက်လုံးတွေမှာတော့ မျက်ရည်တွေ အပြည့်နဲ့။

ချီခါးက သူ့ပြိုင်ဘက်ကို အားမနာနိုင်တော့တဲ့အထိ သူ့ရဲ့ ကဗျာဂီတသံစဉ်လေးမှာ နှစ်မွန်းနေမိတယ်။ နွေဦးရာသီလေးမှာ လွင့်မျောချင်တိုင်း လွင့်မျောနေတဲ့ အိမ်ရှင်ဂီတကို သူဟာ သူ့ရဲ့ အတွေးထဲမှာပဲ ပလွေရဲ့ တေးဂီတသံလေးအကြောင်းကိုပဲ ရွတ်ဆို နေမိတယ်။

သူကဗျာလေးကို အဆုံးသတ်ပြီးတော့ သူထိုင်လိုက်တယ်။ နားထောင်သူ ပရိသတ်တွေက နားမလည်နိုင်လောက်တဲ့ ပျော် ရွှင်ကျေနပ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုတွေနဲ့အတူ သူ့ကို လက်ခုပ်ဩဘာသံလေးချီးမြှင့်ဖို့တောင် မေ့နေကြတယ်။ ခဏကြာတော့ ပန်ဒရစ်က ရာဇပလ္လင်ရှေ့ကို ထွက်လာပြီး ကဗျာ ထဲက ချစ်သူက ဘယ်သူလဲ၊ အချစ်ခံရတဲ့သူက ဘယ်သူလဲဆိုတာ ရှင်းပြပေးဖို့ သူ့ပြိုင်ဘက်ကို တောင်းဆိုလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီ မေးခွန်းကိုပဲ သူ့ရဲ့ နောက်လိုက်တွေကို မေးခွန်းဆက်ထုတ်တယ်။

“ပလွေတီးမှုတ်သူနဲ့ သိုးထိန်းမ သူတို့နှစ်ဦးထဲမှာ ဘယ်သူ ကဘယ်သူကို ချစ်တာလဲ ဘယ်သူက အချစ်ခံရတာလဲ”

အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုချက် အမျိုးမျိုးနဲ့ သူတို့ရဲ့အမည်နာမတွေကို ပါ သူက ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး ပရိသတ်တွေကို ရှင်းပြတယ်။ အဲဒီ အမည်နာမတွေရဲ့ စကားလုံးတစ်လုံးချင်းကို ယုတ္တိဗေဒဆန်ဆန် ဂယနဏခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး ရှင်းပြနေတော့ ပရိသတ်က အငိုက်မိ သလို ဖြစ်သွားတယ်။ မထင်ရတဲ့ ရှုထောင့်ကနေ အားနည်းချက် တွေကို ထောက်ပြနေတာဆိုတော့ ချီခါးက ဘာမှမတတ်နိုင်တော့ ဘူး။

မျိုးမတ်တွေက သူတို့ရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေကိုပါ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ဆွေးနွေးလာကြတော့ ပရိသတ်တွေကပါ ရောယောင်

ပြီး သူတို့နဲ့အတူကဗျာရဲ့ အားနည်းချက်တွေကို ထောက်ခံအတည် ပြကြတယ်။ အဲဒီနေ့အတွက်တော့ အသက်အရွယ်နဲ့မလိုက်တဲ့ ထူးချွန်သူလူငယ်တစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းတွေနဲ့ သူကိုယ်တိုင် လက်ခံထားတဲ့ အမှန်တရားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ရှေ့မှောက်မှာပဲ အစိတ်စိတ်အမြဲမြဲ ပျက်စီးသွားပါတော့တယ်။ သူ့ရဲ့ အံ့မခန်းတင် ဆက်မှုဟာ ပရိသတ်တွေ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မေးခွန်း ထုတ်ဖို့ မေ့နေရလောက်အောင် သူတို့ကို ပျော်ရွှင်ကျေနပ်မှုတွေ အပြည့်နဲ့ တင်ဆက်ခဲ့ပြီးပြီ။ အဲဒီတင်ဆက်မှုရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ အမှန်တရားဟာ အမြဲတမ်းရှင်သန်နေတယ်ဆိုတာကို လက်ခံထား ရုံကလွဲလို့ သူက ဘာမှမတတ်နိုင်တော့ဘူး။

ဘုရင် နာရာယန်းရဲ့ စိတ်ထဲမှာတော့ စိုးရိမ်စိတ်တွေအပြည့် ပါပဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးမှာ ကဗျာဂီတသံတွေဟာလည်း လုံးဝ ဆိတ်သုဉ်းနေပြီ။

စုဝေးရောက်ရှိနေတဲ့ ပရိသတ်တွေထဲက ဒီလိုစိန်ခေါ်မှုတွေ နဲ့အတူ သာမန်လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကို ကဗျာဆရာတစ် ယောက်အဖြစ် သူတို့က အသိအမှတ်ပြုနေကြပါပြီ။ အတွေး အခေါ် အယူအဆတွေနဲ့ စကားလုံးတွေရဲ့ အတိမ်အနက်တွေထဲ မှာ အလူးအလဲရင်ဆိုင်လိုက်ရတဲ့ ကဗျာဆရာချီခါးအတွက်က တော့ ပထမဆုံးပဲ။ သူရေးခဲ့သမျှ ကဗျာတွေမှာလည်း ဒီကဗျာ ဟာ သာမန်ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ဆိုပေမဲ့ သူတို့ကိုယ်တိုင် တစ်ခါမျှ မရေးခဲ့ဖူး။ မဖတ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ပါပဲ။ ပေါ့ပါးပြီး နား လည်လွယ်တဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ သာမန်ကဗျာလေး တစ်ပုဒ်ဆိုတော့ နားထောင်လိုက်ရတဲ့ ပရိသတ်အတွက်တော့ အခက်အခဲမရှိဘူးပေါ့။

ဘုရင်က နောက်ဆုံးရလဒ်ကို ကြေညာဖို့ကဗျာဆရာတွေကို အကဲခတ်ကြည့်နေတယ်။ ချီခါးကတော့ သူထိုင်ခုံလေးမှာ ကုတ် ကုတ်လေးထိုင်နေတယ်။

ဘုရင်က ရာဇပလ္လင်ထက်ကနေ ဒေါသနဲ့ဆင်းလာပြီး သူ့ရဲ့ ပုလဲဆွဲကြိုးလေးကို ချွတ်ပြီး ပန်ဒရစ်ကို ဆွဲပေးလိုက်တယ်။ ခန်းမ ကြီးထဲမှာရှိတဲ့ ပရိသတ်ရဲ့အားပေးသံတွေကလည်း ရုတ်ခြည်းထွက် ပေါ်လာတယ်။ လသာဆောင်ထက်ကနေ ရွှေစလွယ်လေးနဲ့ တောက်ပြောင်တဲ့ ဝတ်ရုံတစ်ထည်ကိုကိုင်ပြီး ဗန်းကိုင်မလေးတစ် ယောက်က ဂီတစည်းချက်လေးနဲ့အတူ တဖြည်းဖြည်း လျှောက် လှမ်းလာတယ်။ ချီခါးက ထိုင်ရာကထပြီး ခန်းမကြီးကို ကျောခိုင်း ထွက်လာတယ်။

အချိန်က လမိုက်ညလို အချိန်မျိုးဆိုတော့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခု လုံးကလည်း မှောင်မည်းနေပါပြီ။ ကဗျာဆရာချီခါးက ဟိုတစ်စ ဒီတစ်စ သူရေးခဲ့တဲ့ ကဗျာလေးကိုဖတ်ရင်း သူစင်ပေါ်မှာ သိမ်း ထားတဲ့ ကဗျာပေစာရွက်လေးတွေကို ကြမ်းပြင်ပေါ်ကို စုပုံလိုက် တယ်။

တစ်ရွက်ပြီး တစ်ရွက်စုတ်ဖြုတ် မီးမွှေးထားတဲ့ နံရံတစ်ခုထဲကို ပစ်ထည့်ရင်း သူက တတွတ်တွတ်ပြောနေမိတယ်။

“ငါ့ရဲ့အလှတရားတွေ၊ ငါတန်ဖိုးထားတဲ့အရာတွေ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ ငါနဲ့လုံးသားထဲမှာ သိမ်းဆည်းထားတဲ့ အရာတွေ သွားစမ်း လောင်ကျွမ်းကြစမ်း။ ငါ့ဘဝတစ်ခုလုံး ရွှေလိုတန်ဖိုးရှိလာမယ်ဆိုရင်တောင် မင်းတို့ကို ငါဘယ်တော့မှ တောက်ပြောင်လာအောင် လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ပြာဖြစ်အောင်တော့ လုပ်ပေးနိုင်မယ်”

နံနက်အရုဏ်တက်တော့မှ သူ့ အခန်းပြတင်းပေါက်တွေ အားလုံးကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ညက သူဖြန့်ခင်းထားတဲ့ သူမြတ်နိုးတဲ့ စံပယ်ပန်းလေးတွေ၊ နှင်းဆီပန်းလေးတွေကို သူ့ခွတင်လေးပေါ်မှာ အထင်းသားတွေလိုက်ရတယ်။ ပြီးတော့ အဆိပ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သစ်မြစ်သစ်ဥလေးတွေနဲ့ ပျားရည်ကို ဖျော်စပ်ပြီး သူကသောက်လိုက်တယ်။ သူ့ခွတင်လေးပေါ် ပစ်လွှဲပစ်ရင်း သူ့မျက်လုံးအစုံကို မှိတ်လိုက်တယ်။ အခန်းထဲမှာ မွှေးကြိုင်လှတဲ့ရနံ့လေးတွေနဲ့အတူ သူက “ချစ်သူရေ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ နင့်ရဲ့ရွှေမှာ ဒူးထောက်ခံယူနေတဲ့ နင့်ရဲ့ချစ်သူကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါလောက်လာပြီး မတွေ့ချင်ဘူးလားကွာ” လို့ မေးလိုက်မိတယ်။

သာယာတဲ့ အသံလေးနဲ့အဖြေကို သူ့ကြားလိုက်တယ်။
“ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်မရဲ့ ကဗျာဆရာလေးဆီကို ကျွန်မရောက်ရှိနေပါပြီ”

ချီခါးက မျက်လုံးအစုံကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ သူ့ခွတင်ရွှေမှာ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို မြင်လိုက်ရတယ်။ သူ့ရဲ့မျက်လုံးတွေက မှုန်ဝါးနေတော့ သူ့နှလုံးသားထဲမှာ ထာဝရဘုရင်မတစ်ပါးလို အောက်မေ့ရင်းသူရဲ့နောက်ဆုံး အချိန်လေးမှာ သူ့မျက်နှာလေးကို စိုက်ကြည့်နေရုံကလွဲလို့ ဘာမှမတတ်နိုင်တော့ဘူး။

မိန်းကလေးငယ်လေးက ပြောတယ်။
“ကျွန်မ ဘုရင့်သမီးတော် အာလွန်တားပါ”
ကဗျာဆရာက အားနဲ့ထိုင်မတ်လိုက်တယ်။
ဘုရင့်သမီးတော်က သူ့ရဲ့နားတစ်ဖက်ကိုကပ်ပြီး တိုးတိုးလေးပြောလိုက်တယ်။

“အဖေက အဲဒီနေ့ရှင်ကို ဘာမှမဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါဘူး။ တကယ်တော့ ပြိုင်ပွဲကို နိုင်ခဲ့တဲ့ သူဟာရှင်ပါပဲ။ ကျွန်မ အခု ဒီလိုလာတာ ကလည်း ရွေးကောက်ပွဲသရဖူကို ရှင်ကို လာရောက်ဆက်သတာပါ”

ပြီးတော့ သူမက ပန်းပွင့်လေးတွေနဲ့ အလှဆင်ထားတဲ့ သရဖူလေးကို ကဗျာဆရာရဲ့ခေါင်းပေါ်ကို တင်ပေးလိုက်တယ်။ ကဗျာဆရာဟာ ထိခိုက်ခံစားရမှုကြောင့် ခွတင်လေးပေါ်ကို ‘ဝုန်း’ ခနဲလဲကျသွားတယ်။ ပြန်လည်ရှင်သန်ခွင့် မရှိနိုင်တော့တဲ့ ကဗျာဆရာရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာတော့...။

မင်းသေ

မှတ်ချက်။ ■ Rabindranath Tagore ၏ The Victory ဝတ္ထုတိုကို ဆီလျော်အောင် ဘာသာပြန်ဆိုနေဖို့ပါသည်။

ကြလေကောင်လေ
ဟောင်လေ သစ်လေ

သယ်မင်တီဝိုင်းဒီနိုချည်

လှည့်ကလေးနဲ့ ဒီနိုချည်သယ်ရဲ
ကိုယ်ပိုင်အမည်နဲ့ ကိုယ်တိုင်လက်ရာ
၁၉၇၉ ခုနှစ်ကာလက လက်ရာ
နီတစ်ဝိဿာ ရစ်ကျပ်
သကြားတစ်ဝိဿာ သယ်နှစ်ကျပ်
ဒီနိုချည်တစ်ခွက် နှစ်ကျပ်နဲ့
လမ်းဘေးမှာ မတ်တပ်ရပ်
အားပေးဆိုတဲ့လက်ရာ
တခမ်းတနား သိုင်ကြိုတော့ကို
လှည့်ကလေးနဲ့ ဒီနိုချည်သယ်မှ
ကျော်ဖြတ်ဆိုတဲ့လက်ရာ
နီတစ်ဝိဿာ နှစ်ထောင်ကျော်မှာ
ကုန်ကြမ်းတွေ ရေးမြင်
ကုန်ချောတွေ အရည်အသွေးကျ
အမှန်အကန်ကရား အပြာအဖန်ကများ
အများကိုဆန့်ကျင်လျက်
ကောင်းပြီးသားမလလက်ရာကို
ကောင်းနိုးရာရာ ပြည့်စုံကံထားတာမို့
သောက်ကြည့်ဖို့တော့ လိုမှာပါ...

မှော်ပြီး...
သူထက်ကောင်းတော့ပြောပါ...

လှည်းကလေးနဲ့ဒီနိုချည်သယ်

- (၁) အမှတ်(၆၀) လှည်းတန်းလမ်းမ
- (၂) လှည်းတန်းဈေး၊ မြေညီထပ်၊
- (၃) အင်းစိန်လမ်း၊ လှည်းတန်းမှတ်တိုင်အနီး

☎ ၅၀၅၄၃၂၊ ၅၁၃၀၃၆

ငွေကြေးဖောင်းပွမှု၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ငွေ

လက်လီကုန်တိုက်ကြီးတစ်ခုအတွင်း၊ ဈေးဝယ်နေသူများ

၂၀၁၄ ခု နိုဝင်ဘာလအတွင်းက အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူလွှတ်တော်အမတ်များအား ၂၀၁၅-၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစ၍ လစာတိုးမြှင့်ပေးရန် အတည်ပြုခဲ့ရာ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စီးပွားရေးအဆောက်အအုံပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ အထူးသဖြင့် ကုန်ဈေးနှုန်းတက်လာနိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြ၊ ပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ဤဆောင်းပါးတွင် ငွေဖောင်းပွမှုဟုခေါ်သည့် ဈေးနှုန်းများအချိန်အတော်ကြာကြာ မြင့်တက်လာမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အခြေခံအချက်အလက်အချို့ကို ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ လစာတိုးမြှင့်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အကျိုးဆက်များနှင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်သော နည်းလမ်းအချို့ကို ဆွေးနွေးတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ဈေးနှုန်းများ အချိန်အတော်ကြာ မြင့်တက်နေခြင်းကို ငွေဖောင်းပွမှု (Inflation) ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ငွေဖောင်းပွနှုန်း (Inflation rate) ကို တိုင်းတာရာတွင် အများအားဖြင့် စားသုံးသူဈေး

ဆန္ဒနံပါတ် (Consumer's price index) ကို အသုံးပြုလေ့ရှိပါသည်။ စားသုံးသူဈေးဆန္ဒနံပါတ်ဆိုသည်မှာ စားသုံးသူများ ဝယ်ယူစားသုံးလေ့ရှိသည့် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုအချို့၏ ဈေးနှုန်းများ ပြောင်းလဲမှုကို အခြေခံနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းဖြစ်သည်။ ဈေးဆန္ဒနံပါတ်ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်းကို ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်းဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။

ဥပမာ - အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စားသုံးသူဈေးဆန္ဒနံပါတ်မှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ၂၃၂.၉၅၇ နှင့် ၂၀၁၄ ခုတွင် ၂၃၆.၇၃၆ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင်

၂၃၆.၇၃၆ - ၂၃၂.၉၅၇
ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်း = ----- x ၁၀၀% = ၁.၆%

၂၃၂.၉၅၇
သို့ဖြစ်၍ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ဈေးနှုန်းများမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၂၀၁၃ ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁.၆% မြင့်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်းကို ထုတ်လုပ်သူဈေးဆန္ဒနံပါတ်

ကြေးပေါ်လစီများ

■ ဒေါက်တာခင်စောငြိမ်း

ကိန်း (Producer price index) ကိုလည်းကောင်း၊ G.D.P ကျုံ့ကိန်း (G.D.P deflator) ကိုလည်းကောင်း အသုံးပြု၍ တွက်ချက်လေ့ရှိသည်။ ထုတ်လုပ်သူဈေးနှုန်းကိန်းမှာ ထုတ်လုပ်သူများ မိမိတို့၏ ထုတ်ကုန်များအတွက်ရရှိသောဈေးနှုန်းအပြောင်းအလဲကို ဖော်ပြသည့် ကိန်းဂဏန်းဖြစ်ပါသည်။ G.D.P ကျုံ့ကိန်းမှာ လက်ငင်းနှစ်ပေါက်ဈေးဖြင့်တွက်ထားသော စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန်တန်ဖိုးကို အခြေခံနှစ်ရှိစုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန်တန်ဖိုးဖြင့်နှိုင်းယှဉ်နိုင်ရန်အတွက် အသုံးပြုသောကိန်းဂဏန်းဖြစ်သည်။ G.D.P ကျုံ့ ကိန်းကို အောက်ပါအတိုင်းတွက်ချက်နိုင်ပါသည်။

ပေါက်ဈေးဖြင့်တွက်ထားသော G.D.P တန်ဖိုး

G.D.P ကျုံ့ ကိန်း= -----

အခြေခံနှစ်ဈေးနှုန်းဖြင့်တွက်ထားသော G.D.P တန်ဖိုး

ငွေဖောင်းပွမှုရှိလျှင် တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးပေါ်တွင် အနက်လက္ခဏာပြသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိသကဲ့သို့ အပေါင်းလက္ခဏာပြသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

(G.D.P = Gross Domestic Product)

ငွေဖောင်းပွမှု၏ မကောင်းကျိုးများကို ဆန်းစစ်လျှင် ဈေးနှုန်းများတက်လာခြင်းကြောင့် ငွေကြေး၏ ဝယ်ယူနိုင်စွမ်းအား (Purchasing power of money) ကျဆင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် ငွေဖောင်းပွနှုန်းမြင့်မားလျှင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ကာလရှည်စီမံကိန်းများ ချမှတ်ခြင်း၊ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ရန် အခက်အခဲရှိသဖြင့် တိုင်းပြည်စီးပွားရေးကို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လုပ်အား၊ မြေယာ၊ အရင်းအနှီးစသော ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများကို ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်တိုးတက်စေသောလုပ်ငန်းများမှာထက် လောလောဆယ်ငွေကြေးအမြတ်အစွန်းရရှိနိုင်မည့်လုပ်ငန်းများတွင် ငါးပွက်ရာ ငါးစာချလုပ်ကိုင်နေရသဖြင့် ရေရှည်တွင် တိုင်းပြည်၏ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား တိုးတက်ရေးကို နှောင့်နှေးစေပါသည်။

ဈေးနှုန်းများတက်လာသဖြင့် အနာဂတ်တွင် ငွေကြေး၏ဝယ်နိုင်စွမ်းအားကို ခန့်မှန်းရန် ခက်ခဲသဖြင့် စုဆောင်းမှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးပွားရေးကိုလည်း အဟန့်အတားဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင်ပုံသေငွေလဲလှယ်နှုန်း (Fixed exchange rate) ကိုအသုံးပြုပါက ငွေဖောင်းပွမှုဖြစ်ပေါ်နေသော တိုင်းပြည်၏ ပို့ကုန်များ၏ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်လာမည်ဖြစ်သဖြင့် ထိုပို့ကုန်များအတွက် ဝယ်လိုအားကျဆင်းနိုင်ပြီး ထိုတိုင်းပြည်၏ ပို့ကုန်တန်ဖိုးနှင့် သွင်းကုန်တန်ဖိုးကို ဖော်ပြသော ကုန်သွယ်မှုရှင်းတမ်း (Balance of Trade) တွင် လိုငွေပြလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင် ငွေဖောင်းပွခြင်းကြောင့် ငွေကြေး၏ဝယ်နိုင်စွမ်းအားကျဆင်းခြင်းကို ကာကွယ်သောအားဖြင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် ကုန်စည်သိုလှောင်မှုများ ပြုလုပ်ပါက ကုန်စည်ပြတ်လပ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ဈေးနှုန်းများကြီးမြင့်ခြင်းကြောင့် လူထုဆန္ဒပြမှုများ၊ အကြံပေးမှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ အထွေထွေဈေးနှုန်းများ၊ အထူးသဖြင့် စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ တက်လာခြင်းကြောင့် ၂၀၁၀-၁၁ ခုနှစ်တွင် တူနီးရှားနိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း တော်လှန်ရေးများပေါ် ပေါက်ခဲ့ရသည်ဟု လေ့လာသူအများအပြားက ဆိုကြပါသည်။

စီးပွားရေးပညာရှင်အချို့၏ သီအိုရီအရ ငွေဖောင်းပွမှုကြောင့် စီးပွားရေးသံသရာ (Business Cycle) ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု

ကုန်ဈေးနှုန်းကျဆင်းရေးအတွက် အရေးပါသည့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တစ်ခု၏ မြင်ကွင်း။

ဆိုပါသည်။ ထိုသို့အိုရီအရ အတိုးနှုန်းနိမ့်ကျခြင်း၊ လှည့်လည်သုံးစွဲနေသော ငွေပမာဏတိုးလာခြင်းတို့ကြောင့် ငွေချေးယူပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အနှိုးပေါ်သဖြင့် လုပ်ငန်းများရပ်ဆိုင်းလိုက်ရပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် စီးပွားရေးကျဆင်းလာကာစီးပွားရေးသံသရာကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ငွေဖောင်းပွမှုဖြစ်လျှင်မကောင်းဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ကောက်ချက်ချလေ့ရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံအပေါင်းလက္ခဏာရှိသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ငွေဖောင်းပွမှုအသင့်အတင့်ရှိသော အခြေအနေတွင် လုပ်အားဈေးကွက် (Labour Market) တွင် လုပ်အားဝယ်လိုအားနှင့် ရောင်းလိုအားညီမျှသည့်အခြေအနေသို့ လျင်မြန်စွာရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ လုပ်အားရောင်းလိုအားက လုပ်အားဝယ်လိုအားထက် များနေသဖြင့် အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေများနေသော အခြေအနေတွင် လုပ်ခများ ကျဆင်းလာပါက အလုပ်ရှင်များက အလုပ်သမားများ ပိုမို ငှားရမ်းလာနိုင်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လုပ်အားဝယ်လိုအား တိုးလာနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အလုပ်သမားများက လုပ်ခလျော့ယူရန်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ငွေကြေးလုပ်ခကျဆင်းရန် ခံယဉ်းပါသည်။ သို့ရာတွင် ဈေးနှုန်းများအသင့်အတင့် တက်နေသော အချိန်တွင် ငွေကြေးလုပ်ခမကျဆင်းသော်လည်း အမှန်လုပ်ခ (Real Wage) တစ်နည်းအားဖြင့် ငွေကြေးလုပ်ခဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်သော ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ပမာဏကျဆင်းသဖြင့် လုပ်အားဈေးကွက်တွင် လုပ်အားဝယ်လိုအားနှင့် ရောင်းလိုအားညီမျှသည့်အားမျှခြေသို့ ပို၍လျင်မြန်စွာရောက်ရှိစေနိုင်သဖြင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းကို လျော့နည်းသွားစေနိုင်သည်။

ငွေဖောင်းပွမှု အသင့်အတင့်ရှိပါက အကျိုးရှိနိုင်သည့် အချက်တစ်ရပ်မှာလိုအပ်ပါက ပြည်တွင်းလှည့်လည် သုံးစွဲနေသော ငွေကြေးပမာဏကိုထိန်းတွပ်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် စီးပွားရေးကျဆင်းနေသော အချိန်တွင် စီးပွားရေးပြန်လည် ဦးမော့လာစေရန်အတွက် ငွေကြေးပေါ်လစီ (Monetary Policy) ကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက အသုံးပြုနိုင်သော နည်းတစ်နည်းမှာ ပြည်တွင်း၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးလာစေရန် ဘဏ်အတိုးနှုန်းကို လျော့ချခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လက်ရှိအတိုးနှုန်းမှာ အလွန်နိမ့်နေပါက (သို့မဟုတ်) သုညရာခိုင်နှုန်းနီးပါး ဖြစ်နေပါက ဗဟိုဘဏ်က အတိုးနှုန်းကို လက်ရှိအဆင့်ထက် မလျော့ချနိုင်တော့ပေ။ အကယ်၍ ငွေဖောင်းပွမှု အသင့်အတင့်ရှိပါက ဘဏ်အတိုးနှုန်းမှာ အသင့်အတင့် မြင့်မားမည်ဖြစ်သဖြင့် လိုအပ်ပါက ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် ဘဏ်အတိုးနှုန်းကို လျော့ချသောနည်းကို သုံးပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို တိုးပွားစေကာ ထိုမှတစ်ဆင့် ဝယ်လိုအား တိုးလာစေကာ စီးပွားရေး ပြန်လည်တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခုခေတ်တွင် စီးပွားရေး ပညာရှင်အများစုက နိမ့်ကျသောနှုန်းဖြင့် ငွေဖောင်းပွမှု ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းကို လိုလားကြပါသည်။

ငွေဖောင်းပွမှုဖြစ်ပေါ်စေသော အဓိကအကြောင်းရင်းနှစ်ခု

ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဝယ်လိုအားတိုးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်တိုး၍လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအမျိုးအစားကို ဝယ်လိုအား၏ ဆွဲအားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ငွေဖောင်းပွမှု (Demand-pull inflation) ဟုခေါ်၍ ဒုတိယအမျိုးအစားကို စရိတ်တွန်းအားကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော ငွေဖောင်းပွမှု (Cost - push inflation) ဟု ခေါ်ပါသည်။

ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် စုစုပေါင်းဝယ်လိုအားမှာ တိုင်းပြည်၏ထုတ်လုပ်နိုင်သောပမာဏထက်ပို၍ မြင့်မားသောအခါတွင် Demand-pull inflation ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ စုစုပေါင်းဝယ်လိုအားကို တိုးစေသောအကြောင်းရင်း တစ်ရပ်မှာ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့်အစိုးရကဏ္ဍတို့၏ အသုံးစရိတ်တိုးလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ စုစုပေါင်း ရောင်းလိုအား ကျဆင်းပါက Cost-push inflation ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ လုပ်သား၊ ကုန်ကြမ်း၊ ပြေယာ၊ အဆောက်အအုံစသော သွင်းအားစုများ၏ ဈေးနှုန်းများ တိုးလာခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များ တိုးတက်လာပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ဈေးနှုန်းများလည်း တက်လာကာ ငွေဖောင်းပွမှုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-ရေနံစိမ်းထုတ်လုပ်မှုကို လျှော့ချလိုက်ပါက ရေနံစိမ်းဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာပြီး ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် တိုးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ ထုတ်လုပ်သူများက ၎င်းတို့၏ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များ တက်လာခြင်းကို ကာမိစေရန် စားသုံးသူများထံသို့ ရောင်းချသော ၎င်းတို့၏ ထုတ်ကုန်ဈေးနှုန်းများကို မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် Cost-push inflation ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

မည်သည့်အကြောင်းရင်းကြောင့် ငွေဖောင်းပွမှုဖြစ်ပေါ်သည်ဖြစ်စေ နောက်ပိုင်းတွင် လုပ်ခနှင့်ဈေးနှုန်းတို့ ကြောင့်လိမ်လှေကားကဲ့သို့ တစ်ရပ်ပြီး တစ်ရပ်တက်သွားသော Wage-price spiral အခြေအနေမျိုးသို့လည်း ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးနှုန်းများ တက်လာခြင်းကြောင့် လုပ်သားများက လုပ်ခတိုးတောင်း၊ တစ်ဖန်လုပ်ခများ တက်လာခြင်းကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များ တိုးမြှင့်လာ၍ ထုတ်လုပ်သူများက မိမိတို့၏ ထုတ်ကုန်ဈေးနှုန်းများကို တိုးမြှင့်လိုက်နှင့် ဈေးနှုန်းများတစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်တိုးတက်သွားနိုင်ပါသည်။

ငွေဖောင်းပွမှုနှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းတို့၏ ဆက်စပ်မှုကို Phillips ဆိုသော စီးပွားရေးပညာရှင်က တင်ပြခဲ့သည်။ Phillips က ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုနှင့် အလုပ်သမား ငှားရမ်းမှုတို့မှာ အပေးအယူရှိကြောင်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ပမာဏ နိမ့်ကျစေလိုလျှင်၊ အသင့်အတင့် ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်းကို လက်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။

ငွေကြေး သိအိုရီကို တင်ပြကြသော စီးပွားရေးပညာရှင်တို့၏ အယူအဆအရမူ ငွေဖောင်းပွမှုပေါ်တွင် လက်ရှိခတ်နိုင်

သောအဓိကအကြောင်းရင်းမှာ ငွေပမာဏ (Money supply) မည်မျှတိုးလာသည် (သို့မဟုတ်) လျော့သွားသည်ဆိုသော အချက် ပင်ဖြစ်သည်။

ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်းမြင့်မားသည့် အခြေအနေကို ကုစားနိုင်ရန် အတွက် ငွေကြေးပေါ်လစီ (monetary policy) နှင့် ဘဏ္ဍာရေး ပေါ်လစီ (Fiscal policy) တို့ကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ငွေကြေး ပေါ်လစီကို သုံးလျှင် အတိုးနှုန်းနှင့် ပြည်တွင်း လှည့်လည် သုံးစွဲ နေသော ငွေပမာဏတို့ကို တိုးမြှင့်ခြင်း၊ လျှော့ချခြင်းနည်းလမ်း များကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးပေါ်လစီကို အသုံးပြုပါ က အခွန်အကောက်နှင့် အစိုးရ အသုံးစရိတ်များကို အတိုး အလျှော့ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ ဈေးနှုန်းများ လျင်မြန် စွာ တိုးနေသည့် အခြေအနေကို ကုစားနိုင်ရန်အတွက် ငွေကြေး ပေါ်လစီကို အသုံးပြုမည်ဆိုလျှင် ဗဟိုဘဏ်ကယူသော အတိုးနှုန်း ကို မြှင့်တင်၍ ပြည်တွင်း လှည့်လည်သုံးစွဲနေသော ငွေပမာဏတိုး နှုန်းကို လျှော့ချခြင်း (သို့မဟုတ်) ငွေပမာဏတိုးပွားမှုကို ရပ်ဆိုင်း ခြင်း (သို့မဟုတ်) ငွေပမာဏလျော့နည်းစေသော နည်းလမ်းများ ကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘဏ်တိုးနှုန်းမြှင့်တင်လိုက်လျှင် ငွေချေးယူမှုလျော့နည်းသွားမည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်တွင်း လှည့်လည်သုံးစွဲနေသော ငွေပမာဏတိုးပွားလာခြင်းကို ထိန်းချုပ် နိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းလှည့်လည် သုံးစွဲငွေလျော့နည်းသွားစေရန် အတွက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင် ငွေချေးစာချုပ်များကို ငွေကြေး

ဈေးကွက်တွင် ရောင်းချကြပါသည်။ ဗဟိုဘဏ်အများစုမှာ ဘဏ် အချင်းချင်း ငွေချေးသည့် နှစ်စဉ်အတိုးနှုန်းများကို အများအားဖြင့် ၂ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၆ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်း သတ်မှတ်ထားလေ့ရှိပါသည်။ ဗဟိုဘဏ်များအနေဖြင့် ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းနေသည့် ငွေကွဲမှု အခြေအနေ (Deflation) မှာ စီးပွားရေးကို အဟန့်အတားဖြစ်စေ သည်ဟု ယူဆကြသည်။

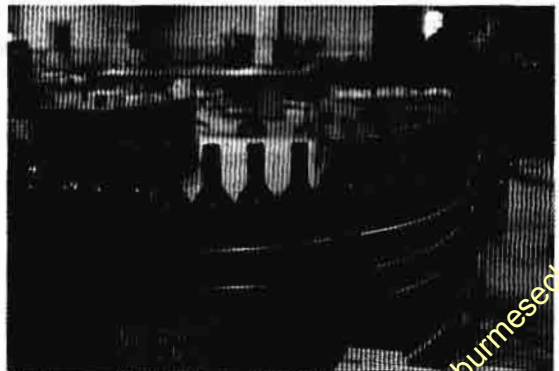
ဘဏ္ဍာရေးပေါ်လစီကို အသုံးပြု၍ ငွေဖောင်းပွမှုအခြေ အနေကို ကုစားမည်ဆိုလျှင် အခွန်အကောက်များ တိုးမြှင့်ခြင်း အစိုးရအသုံးစရိတ်ကို လျှော့ချခြင်းနည်းလမ်းတို့ကို အသုံးပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ အခွန်အကောက်များ တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် လူတို့သုံးစွဲ နိုင်သော ဝင်ငွေ (Disposable income) လျော့နည်းသွားစေမည် ဖြစ်သဖြင့်

ဝယ်လိုအားလည်း ကျဆင်းသွားပြီး ဈေးနှုန်းများ တိုးလာမှု ကို ထိန်းချုပ်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ တစ်ဖက်ကလည်း အစိုးရ အသုံးစရိတ်များကို လျှော့ချခြင်းဖြင့် စုစုပေါင်း ဝယ်လိုအား တိုးလာ မှုကို ထိန်းကွပ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ဈေးနှုန်းများ အချိန်အတန် ကြာမြင့်တက်နေသည့် ငွေဖောင်းပွမှု အခြေအနေဖြစ်ပေါ် ရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းများနှင့် ထိုအခြေအနေကို ကုစားနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို သိအံ့ရိစ္ဆာထောင့်မှ တင်ပြခဲ့ပြီးနောက် ယခု လူအများစိတ်ဝင်စားနေသည့် ဝန်ထမ်းများ၏ လစာတိုးမြှင့်ပေး မည့်အကြောင်းကို ဆက်လက်လေ့လာကြည့်ပါမည်။

လစာများတိုးလာပါက ဈေးနှုန်းများ တက်လာမည်ကို စိုးရိမ် ပူပန်ကြပါသည်။ လစာများ မတိုးမီကပင် အသံကြားရုံနှင့် အချို့ က ဈေးနှုန်းများတိုးရန် စိုင်းပြင်းနေကြပါသည်။ ဈေးနှုန်းတက်မည် စိုး၍ ရသည့်လစာနှင့် စားဝတ်နေရေး မဖူလုံသည့် ဝန်ထမ်းများ၊ အထူးသဖြင့် လုပ်ခ လစာနိမ့်ကျသည့် ဝန်ထမ်းများကိုလည်း လုပ်ခ လစာတိုးမပေး၍မဖြစ်ပါ။ စားဝတ်နေရေး ဖူလုံသည့် လုပ်ခ လစာ အဆင့်ကို ပေးရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ လုံလောက် သည့် လစာ အဆင့်ကို ရရှိမှသာ ဝန်ထမ်းများကလည်း မိမိတို့ လုပ်ငန်း ခွင်တွင် စိတ်ပါလက်ပါနှင့် ဝတ္တရားကျေပွန်စွာ လုပ်ကိုင်လိုစိတ် ပေါ်လာ မည်ဖြစ်ပါသည်။ လစာတိုးရာတွင် လစာနည်းသူများ အတွက် လစာတိုးနှုန်းကို မြှင့်၍ လစာများသူများအတွက် တိုးနှုန်းနှိမ်ရန်

ဥပမာ ပရောဂျက်များအတွက်
ဘတ်ဂျက်အသုံးစရိတ်ချပေးလျှင်၊
အသေအချာစိစစ်၍ အမှန်တကယ်
ကုန်ကျနိုင်မည် အသုံးစရိတ်ကိုသာ
ခွင့်ပြုခြင်း၊ စာရင်းစစ်လုပ်ငန်းများကို
ထိထိရောက်ရောက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
အလွဲသုံးစားလုပ်မှုများ
နည်းပါးပပျောက်အောင်
ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပရောဂျက်တစ်ခု
အကောင်အထည်ဖော်လိုပါကလည်း၊
ထိုပရောဂျက်အတွက်
အသုံးစရိတ်ကို ချေးငွေများ . . .

စီးပွားရေးပညာရှင်ကြီးများက အကြံပြုကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။

လုပ်ငန်းလစာများ တိုးမြှင့်ပါက၊ လှည့်လည် သုံးစွဲနေသော ငွေပမာဏများလာပြီး ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ဈေးနှုန်း များ အလွန်အမင်းတိုးတက်လာမည်ဆိုပါက ထိုအခြေအနေကို ကုစားနိုင်ရန်အတွက် အသုံးပြုနိုင်သော အဓိကနည်းလမ်းတစ်ခုရပ် မှာ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေမြင့်မားသူများကို စည်းကြပ်သည့် အခွန်နှုန်းမြင့်တင်ခြင်း၊ လုပ်ငန်း လစာနှင့် အမြတ် ငွေတို့ပေါ်တွင်သာမက အတိုး၊ အိမ်ငှားခ၊ မြေငှားခစသော ဥစ္စာ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုမှ ရရှိသော ဝင်ငွေများအပေါ်တွင်လည်း ဝင်ငွေ ခွန် စည်းကြပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘဏ်အပ်ငွေပေါ်တွင် ရရှိသော အတိုးဝင်ငွေများကို စာရင်းကောက်ယူနိုင်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတွင် နှစ်စဉ်တင် သွင်းရသော ဝင်ငွေကြေညာလွှာ (Tax return) အကြောင်းကို အနည်းငယ်တင်ပြလိုပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် နှစ်စဉ်စပြုလ ၁၅ ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ပြည်တွင်းအခွန် ဦးစီးဌာန (Internal Revenue Service-IRS) သို့ ဝင်ငွေကြေ ညာလွှာတင်ရပါသည်။ ထိုကြေညာလွှာတင်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းရှင်များကလည်း မိမိတို့၏ လုပ်သားတစ်ဦးချင်းထံသို့ တစ်နှစ်အတွင်း စုစုပေါင်းရရှိသောလုပ်ငန်း လစာ၊ အပိုကြေး၊ ဆုကြေး စသည်တို့ကို ဖော်ပြသော W-2 ဟု ခေါ်သည့်ပုံစံကို လည်းကောင်း၊ ဘဏ်များကလည်း မိမိတို့ထံတွင် အပ်နှံငွေထားသူ တစ်ဦးချင်းထံသို့ တစ်နှစ်အတွင်း ၎င်းတို့ရရှိသော အတိုးဝင်ငွေစာ ရင်းကို လည်းကောင်း ပေးပို့ပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီများက လည်း မိမိတို့ထံမှ စတော့ရှယ်ယာဝယ်ယူထားသူများထံသို့ တစ်နှစ် အတွင်း စတော့ရှယ်ယာရောင်းချမှုမှ ရရှိသော အမြတ်အမြတ်ပမာ ဇာ၊ စတော့ရှယ်ယာပေါ်မှရရှိသော အတိုးငွေစာရင်းတို့ကို ပေး ပို့ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် မိမိတို့ဝင်ငွေကြေညာလွှာ ကို ဖြည့်စွက်ပြီး မိမိတို့ရရှိထားသည့် W-2 ပုံစံ၊ ဘဏ်နှင့် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီများက ရရှိသည့် စာရွက်စာတမ်းများကို ပူးတွဲ၍ ပြည်တွင်း အခွန်ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် လုပ်ငန်း လစာအပြင် အတိုး၊ အမြတ်မှရရှိသော ဝင်ငွေများကိုပါ သိရှိရ သဖြင့် အခွန်ဦးစီးဌာနအနေဖြင့် လိုအပ်သလို အခွန်စည်းကြပ် နိုင်ပေသည်။ ဝင်ငွေကြေညာလွှာတွင် အထက်တွင် ဖော်ပြထား သော ဝင်ငွေအမျိုးမျိုးအပြင် အချို့စရိတ်များ (ဥပမာ အလုပ်သို့ အသွားအပြန် စရိတ်များ၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့်နှစ်အတွင်း သင် တန်းတက်ခဲ့လျှင် သင်တန်းစရိတ်၊ ကိုယ်တိုင်နေထိုင်သည့် ကိုယ် ပိုင်အိမ်အတွက် နှစ်စဉ်ဆောင်ရသော အိမ်ခွန် စသည်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြနိုင်ပြီး ထိုစရိတ်များကို စုစုပေါင်းဝင်ငွေမှ နုတ်ထားသည့် အသားတင်ဝင်ငွေပေါ်တွင်သာ ဝင်ငွေခွန်ဆောင်ရပါသည်။ လုပ်ငန်းများတွင် မိမိတို့လုပ်သားများ၏ လစဉ်ဝင်ငွေမှ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်း လစာပမာဏအလိုက် အခွန်ထမ်းဆောင်ရမည့် နှုန်းအရ အခွန်ပမာဏကို ဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေကြေညာလွှာတင် သွင်းပြီးနောက် လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်အတွင်း ဆောင်ရမည့် စုစု

ပေါင်း အခွန်ပမာဏက မိမိတို့ ဆောင်ခဲ့ပြီးသည့် အခွန်ပမာဏ ထက်နည်းပါက အခွန်ဦးစီးဌာန ပြန်အမ်းငွေ (Tax refund) ရရှိ ပါသည်။ အကယ်၍ တစ်နှစ်အတွင်း မိမိထံမှ ဖြတ်ထားသည့် အခွန်ပမာဏက မိမိဆောင်ရမည့် အခွန်ပမာဏထက် နည်းနေပါ ကလည်း ထပ်ဆောင်း၍ ပေးဆောင်ရပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤစနစ်တွင် ဝင်ငွေကြေညာလွှာ၌ ဘဏ်တိုးနှင့် အခြားရင်းနှီးမြှုပ် နှံမှုများမှရသော ဝင်ငွေကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဖော်ပြထားခြင်း ရှိမရှိ ကို ဘဏ်များနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီများနှင့် ပြန်လှန်စစ်ဆေးခွင့် ရသဖြင့် အစိုးရအနေဖြင့် ရသင့်ရထိုက်သော အခွန်ဝင်ငွေများ ရရှိနိုင်ပေသည်။ ထိုရောက်သော အခွန်စနစ်ရှိပါက အခွန်လက်နက် ကို အသုံးပြု၍ စီးပွားရေးတိုးတက်စေရန်၊ စီးပွားရေး ကျဆင်းနေပါ ကလည်း ထိုအခြေအနေကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် ဆိုးဝါးသည့် ငွေ ဖောင်းပွမှု အခြေအနေဖြစ်ပေါ်နေလျှင်လည်း ထိုအခြေအနေကို ကုစားနိုင်ရန် စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အခွန် စနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (Tax reform) မှာ အလွန်အရေးပါသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။

ငွေဖောင်းပွမှုအခြေအနေကို ကုစားနိုင်သောအခြား အဓိက နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ အစိုးရ၏ အသုံးစရိတ်ကို လျှော့ချရန်ဖြစ်ပါ သည်။ ဥပမာ ပရောဂျက်များအတွက် ဘတ်ဂျက်အသုံးစရိတ်ချ ပေးလျှင်၊ အသေအချာ စိစစ်၍ အမှန်တကယ် ကုန်ကျနိုင်မည့် အသုံးစရိတ်ကိုသာ ခွင့်ပြုခြင်း၊ စာရင်းစစ်လုပ်ငန်းများကို ထိထိ ရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုများ နည်းပါး ပပျောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပရောဂျက်တစ်ခု အကောင် အထည်ဖော်လိုပါကလည်း ထိုပရောဂျက်အတွက် အသုံးစရိတ်ကို ချေးငွေများ၊ ငွေစက္ကူရိုက်နှိပ်ခြင်းနည်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်ဦး စွာ မစဉ်းစားသေးဘဲ မည်သည့်အသုံးစရိတ်ကို လျှော့ချလျှင် အဆိုပါ ပရောဂျက်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ကို ဦးစွာ စဉ်းစားသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် အမှန်တကယ် အရေးပါသော လုပ်ငန်းများ ကိုသာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

တစ်ဖက်တွင် ထိုရောက်သော အခွန်စနစ်ကို အကောင် အထည်ဖော်နိုင်ပြီး အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း အစိုးရအသုံးစရိတ် ကို စိစစ်လျှော့ချနိုင်ပါက၊ အစိုးရ၏ ရငွေတိုးပြီး အသုံးစရိတ် လျော့နည်းသွားသည့်အတွက် ပြည်တွင်းတွင် လှည့်လည်သုံးစွဲနေ သော ငွေပမာဏလျော့နည်းသွားပြီး ငွေဖောင်းပွမှုအခြေအနေကို ကုစားနိုင်ပါသည်။

လွှတ်တော်အမတ်များနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ လစာတိုး မြှင့်ခြင်းကြောင့် အထွေထွေဈေးနှုန်းများပေါ်တွင် အကျိုးသက် ရောက်မှုများကို စောင့်ကြည့်အကဲခတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး အကယ်၍ငွေ ဖောင်းပွမှုနှုန်းမှာ လက်ခံနိုင်သည့်အခြေအနေထက်မြင့်မားနေပါ က ငွေကြေးပေါ်လစီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးပေါ်လစီတို့ကို လိုအပ်သလို အသုံးပြု၍ ငွေဖောင်းပွမှုအခြေအနေကို ကုစားရန်ကြိုးစားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

One More

၂၀၁၅ ၊ ဇူလိုင်လ

၁၁,၅၅၄ ဦး

၁၁,၅၅၄,၀၀၀ ကျပ်

- ၁။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ တောင်သာမြို့နယ်အတွင်းရှိ သောက်သုံးရေအခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရလျက်ရှိသော ကျေးရွာ ၂၀ ကျော်အား အရေးပေါ် ရေဖြန့်ဝေပေးရေး နှင့် ရေတွင်းတစ်တွင်းတူးဖော်ရေးအတွက် ကျပ် ၂၅ သိန်း။
- ၂။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မြင်းခြံမြို့ရှိ ဆန္ဒတော်ပြည် ပညာဒါနကျောင်းသို့ ကျပ် ၁၅ သိန်း။
- ၃။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့ရှိ သန္တိသုခ အခမဲ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နှင့် လူမှုကူညီရေးအသင်းသို့ ကျပ် ၂၀ သိန်း။
- ၄။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ကဝမြို့နယ်၊ သပြေကျေးရွာ သောက်သုံးရေကန်တူးဖော်ရေး အတွက် ကျပ် ၁၅ သိန်း။
- ၅။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်၊ အုန်းတော (၂) ရပ်ကွက်ရှိ ချမ်းမြေ့ ဗိမာန် ပညာဒါနကျောင်းအတွက် ကျပ် ၂၀ သိန်း။
- ၆။ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ ကျောက်ကွဲကြီးကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း (ခွဲ) သို့ ကျပ် ၂၀ သိန်း ၅ သောင်း ၄ ထောင်ကျပ်တိတိ ခွဲဝေလှူဒါန်းသည်။

One More သို့ ဆက်သွယ်လိုပါက ၀၉ ၇၃၀ ၉၆၆၇၂၊ ၀၉ ၂၅ ၄၇၃၇၀၆၊ ၀၉ ၅၀၇၉၆၇၈၊

မြန်မာ့သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမြင်ကွင်းတစ်ခု

ယာဉ်နောက်လိုက် မောင်သံဒိုင်

■ မောင်သံဒိုင်(ဘောဂဗေဒ)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နေရာအနှံ့အပြားတွင် ယာဉ်ထိန်းရဲများက မော်တော်ယာဉ်များ အား ရပ်တန့် ငွေတောင်းခံမှုများ အများ အပြားရှိသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည်။ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၏ ဆင်ခြေဖုံးရပ် ကွက်များရှိ ကုန်တင်ကားသွားလာမှုများ သော လမ်းမများပေါ်တွင် ဓာတ်တိုင် ၄၊ ၅ တိုင် အကွာအဝေးတွင် ယာဉ်ထိန်းရဲ တစ်ဖွဲ့ခန့် တွေ့ရသည်။ တချို့သော နေရာ များတွင် ထို့ထက်ပင် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ နီး နီးကပ်ကပ် တွေ့ရတတ်သည်။ ယာဉ်ထိန်း ရဲများအနေဖြင့် မော်တော်ယာဉ်များထံမှ ငွေတောင်းခံနေခြင်းမှာ ပိုမိုအတင့်ရဲလာပြီး ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ဆောင်ရွက်နေကြသည် ဟုလည်း ကြားသိနေရသဖြင့် ထိုအခြေ အနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဂယနဏ သိရှိနိုင် ရန် စာရေးသူအနေဖြင့် ယာဉ်နောက်လိုက် အသွင်ယူပြီး လေ့လာတင်ပြထားချက်များ

ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ။ ။ ကိုစိုးလွင်ရေ ကျွန်တော် လာမယ့် ၂ ရက်၊ ၃ ရက်လောက်ကြာရင် ခင်ဗျားကားမှာ ကားစပယ်ယာလိုက်ချင် တယ်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မနောက်ပါနဲ့ ဆရာ ရယ်။ ကိုစိုးလွင်

စာရေးသူ။ ။ နောက်တာမဟုတ်ဘူး ဗျ။ ကျွန်တော် လေ့လာစရာရှိလို့ ယာဉ် နောက်လိုက်လုပ်ချင်တယ်လို့ ပြောတာပါ ဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဒီတလော နေကလည်း ပူပူ။ လမ်းတွေပေါ်မှာလည်း အလျှံခံအဖွဲ့ အဲ. . မဟုတ်ဘူး ဆရာ ဓားပြအဖွဲ့တွေက လည်း များသထက်များလာနေလို့ ကျွန်တော်ဖြင့် ကားမောင်းရတာတောင် စိတ်ညစ်နေပြီ။

စာရေးသူ။ ။ ဟုတ်တယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားပြော
တဲ့ ယာဉ်ထိန်းရဲတွေ ပိုက်ဆံတောင်းတဲ့ကိစ္စ
ကို သေသေချာချာ လေ့လာချင်လို့ လိုက်
မယ်ပြောတာပါဗျ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဆရာ စပယ်ယာလိုက်
တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ကျွန်တော့်မှာ အမြဲ
လိုက်နေကျ စပယ်ယာလေးရှိတယ်။ ဆရာ
လိုက်ရင် ဘော်ဒါစပယ်ယာပဲ ဖြစ်မှာနော်။
ပိုက်ဆံလည်း မပေးနိုင်ဘူး။ စားဖို့ သောက်
ဖို့လည်း ခက်တယ်။ တချို့ရက်မှာ ပိုက်ဆံ
ရှာလို့က အဆင်မပြေဘူး။

စာရေးသူ။ ။ ဟုတ်ပါပြီဗျာ။ ကျွန်တော်
စပယ်ယာလိုက်ဖို့မခံ ယူပါဘူးဗျာ။
ကျွန်တော် စားစရိတ်လည်း ကျွန်တော်
ကိုယ်တိုင်ကုန် ကျခံပါ့မယ်။ အကယ်၍
ခင်ဗျားတို့ စွေးဦး မပေါက်တဲ့နေ့အတွက်
လည်း ခင်ဗျားတို့ နှစ်ယောက်လုံးရဲ့ စား
စရိတ်ကို ကျွန်တော် ခံပါ့မယ်ဗျာ ဟုတ်ပြီ
လား။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဒါဆိုရင်လည်း အဆင်ပြေ
ပါတယ်။ ဆရာလိုက်မယ့် နေ့ကိုသာ တစ်
ရက် ကြိုပြောလေ။ ကျွန်တော် ဝင်ခေါ်
မယ်။

စာရေးသူ။ ။ ကျေးဇူးတင်တယ် ကိုစိုးလွင်။

၁၀-၃-၂၀၁၅

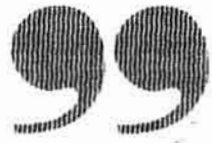
စာရေးသူ။ ။ ကိုစိုးလွင်ရေ ကျွန်တော်
မနက်ဖြန် စပယ်ယာလိုက်မယ်နော်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟာ ဆရာ ဆယ်တန်းစာ
မေးပွဲ စဖြေနေပြီလေဆရာ။ ယာဉ်ထိန်းရဲ
တွေက စာမေးပွဲဖြေတဲ့ ကျောင်းတွေရွေ့
မှာ လိုက်ပြီး စောင့်ပေးရမှာရယ်။ ဒီလိုနေ့
မျိုးမှာ ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပြဿနာဖြစ်မှာ
စိုးတာတွေကြောင့် ငွေတောင်းတဲ့အဖွဲ့ ရှား
သွားတတ်တယ်ဆရာ။ ကျောင်းနဲ့ လွတ်တဲ့
နေရာမှာတော့ တစ်ယောက် နှစ်ယောက်
တွေ့ရတယ်။ သူတို့ကလည်း ဓားပြတိုက်
သလို လုပ်ကြတာ တော်တော်ဆိုးတယ်။
ဆရာအခြေအနေမှန်ကို မသိနိုင်ဘူးဗျ။

စာရေးသူ။ ။ ဪ... ဒီလိုလား။ ဒါဆို
ရင် ဆယ်တန်းစာမေးပွဲပြီးတဲ့ နေ့မှပဲ လိုက်
မယ်ဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ။ ၂၀

**ဒီလူက
ပိုက်ဆံတောင်းဖို့
တာဝန်ပဲယူတာထင်တယ်။
လမ်းဆုံမှာ ကားဘယ်လောက်
ရှုပ်ရှုပ် လာမရှင်းဘူးဆရာ။
ဆရာတွေလား။ သူနားမှာ
လူနှစ်ယောက် ရပ်နေတာ။
အဲဒီလူတွေက ကားတွေကို
ပိုက်ဆံထွက်တောင်းမှာ။
မပေးတဲ့ကားကိုတော့
ရဲက လာပြီး
ရစ်တော့တာပေါ့
ဆရာရယ်...**

ခေတ်မီနိုင်ငံ တောင်ကိုရီးယား၏ ခေတ်ဒီသယ်တူပိုဆောင်ယာနန်း

ရက်နေ့ ကျွန်တော်ဝင်ခေါ်မယ်။

၂၀-၃-၂၀၁၅

(မနက် ၆း၃၀ နာရီခန့်တွင် စာရေးသူ
၏ အိမ်ရှေ့တွင် ယာဉ်မောင်းကိုစိုးလွင်
မောင်းနှင်သည့်ကား ရောက်လာပြီး)

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဆရာ ဒီနေ့လိုက်ချင်လိုက်
လို့ ရတယ်။

စာရေးသူ။ ။ လိုက်ချင်တာပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျား
ခေါ်မယ့်ရက်ကို ကျွန်တော် စောင့်နေရတာ
ဗျ။ ခဏလေးစောင့်ဗျာ။ ကျွန်တော်
အဝတ်အစားလဲလိုက်ဦးမယ်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဆရာ သိပ်ပြီး သားသား
နားနားတွေ မဝတ်ခဲ့နဲ့နော်၊ ကားစပယ်ယာ
နဲ့တူအောင်လည်း ဝတ်ခဲ့ဦး ဟား... ဟား။
စာရေးသူ။ ။ အဲဒါနဲ့ ခင်ဗျားယာဉ်နောက်
လိုက်က အတော်ငယ်တာပဲဗျာ။ သူက
အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ အသက် ၂၀ လို့ ပြောတာ
ပဲဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ အသက် ၂၀ က ပတ်ကား
စပယ်ယာ၊ အသက် ၆၀ ကျော်က အဲဒီ
ကလေးရဲ့ ဘော်ဒါစပယ်ယာဆိုတာတော့
သဘာဝ မကျလှဘူးဗျနော်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ပိုက်ဆံတောင်းတဲ့ ကောင်
တွေက ဒီလောက်မစဉ်းစားပါဘူးဆရာ။
ဆရာတို့ ကားငှားသုံးတဲ့ ကုန်သည်လို့ ထင်
ချင်လည်း ထင်မှာပါ။

စာရေးသူ။ ။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် သူတို့ကို လေ့လာလို့ရရင် တော်ပါပြီဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ကဲလာ... ကားပေါ်တက် သွားကြမယ် ဆရာ။ (တစ်ဆက်တည်း ယာဉ်နောက်လိုက်ကိုလည်း) မောင်ထူးရေ မင်းနောက်ကလိုက်ကွာ။

စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားမှာ မော်တော်ယာဉ်မောင်းနှင်ခွင့်တို့၊ မော်တော်ယာဉ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာရွက်စာတမ်းတို့ အစုံအလင်ရှိရဲ့လားဗျ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ရှိတယ် ဆရာ။ ကျွန်တော့်ကားက ကုန်ချိန် ၂ တန် တင်ဆောင်ခွင့် ပြုတဲ့ကား။ ကေဂျီ (kg) နဲ့ ပြောရင် ၂၀၀၀ kg တင်ခွင့်ပြုထားတယ် ဆရာ။ ကားပဲ သပ်အလေးချိန်က ၂၄၈၇ kg ဆရာ။ (က) လိုင်စင်နံပါတ်အနီ (က) လိုင်စင်ဆိုတာက ဥပဒေအရလွတ်ကင်းတဲ့ ဘယ်လို ကုန်စည်မျိုးမဆို တင်ဆောင်ခွင့်ရှိတယ်။ အငှားလိုက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကားပေါ့ဆရာ။

ဟောဒီမှာ ကားဦးတက်နဲ့ လုပ်ငန်းလိုင်စင်၊ ဒါက ကျွန်တော့် ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်။ ကျွန်တော့် ယာဉ်မောင်း လိုက်စင်က အငှားကားတွေ၊ ကားကြီးတွေ အပါအဝင် ဘယ်ကားမဆို မောင်းနှင်ခွင့် ရှိတဲ့ လိုင်စင်ကြီးပေါ့ဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ ဪ... ကိုယ်ပိုင်ကားမောင်းခွင့်ရှိတဲ့ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်နဲ့တော့ အငှားကားမောင်းခွင့်မရှိဘူးပေါ့နော်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်တယ်ဆရာ။ အရင်ကတော့ Taxi မောင်းခွင့်ရှိတဲ့ လိုင်စင်အညီ ဆိုပြီး ထုတ်ပေးထားတယ်လို့တော့ ပြောသံကြားဖူးတယ်။ အခုရှိမရှိတော့ မသိဘူး။ အဲဒီလိုင်စင်က ကားကြီးတွေတော့ မောင်းမရဘူး။ အိမ်စီးကားနံပါတ်အနက်ကိုသာ မောင်းပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ကားလိုင်စင်နဲ့လည်း ကုန်ကားမောင်းနေတဲ့ လူတွေလည်းရှိတယ် ဆရာ။ သူတို့ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ကားလောကမှာ ဆင်လိုင်စင်လို့ ခေါ်တယ် ဆရာ။ ရဲနဲ့ မရင်းနှီးသေးရင် အကြီးအကျယ် အရစ်ခံရတယ်။ မောင်းနေကျဖြစ်လို့ ယာဉ်ထိန်းရဲတွေနဲ့ အကျွမ်းတဝင်ရှိလာပြီဆိုရင်တော့ ယာဉ်ထိန်းရဲ တားရင် ငါးထောင်တန်

တစ်ရွက်ပေးလိုက်ပေါ့ ဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ ဟုတ်ပါပြီ။ မော်တော်ယာဉ်မှာရော၊ ခင်ဗျားအတွက်ရော ပြည့်စုံပါပြီ။ ယာဉ်နောက်လိုက် မောင်းထူးမှာရော စပယ်ယာလိုက်ခွင့် လိုင်စင်ရှိရဲ့လား။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ရှိတယ်ဆရာ။ ဒီကောင်လေးက အရင်ကတည်းက လိုင်းကားစပယ်ယာ လိုက်ဖူးတဲ့ ကလေးပါ။ ကျွန်တော့်ကားမှာ မော်တော်ယာဉ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာရွက်စာတမ်းက အပြည့်အစုံပါ ဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ ကောင်းတာပေါ့ဗျာ။ ယာဉ်ထိန်းရဲတွေကို မာမာပြောလို့ရတာပေါ့။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မပြောရဲပါဘူးဆရာ။ တွေတာနဲ့ ဆရာခေါ်ပြီး တောင်းတဲ့ပိုက်ဆံ ပေးနေရတာပါ။

စာရေးသူ။ ။ မပေးနဲ့လေဗျ။ ခင်ဗျားက တရားဝင် တင်ဆောင်မောင်းနှင် ခွင့်ရှိတာပဲ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မရဘူး ဆရာ။ ကဲပါလေ ဆရာ မကြာခင်လက်တွေ့မြင်ရမှာပါ။

ရွှေပြည်သာမြို့နယ် လှော်ကားရပ်ကွက်မှ စပြီး ကားထွက်လာလို့ ၁၀ မိနစ်ခန့်အကြာတွင် လှော်ကားလမ်းနှင့် အမှတ် ၄ လမ်း ဆုံရာသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ လမ်းဆုံတွင် ကားများ စည်းတန်းမဲ့စွာဖြင့် ယာဉ်ကြောပြောင်းပြန် မောင်းသူကမောင်းကိုယ်လည်းသွားမရ၊ သူများလည်းသွားမရ၊ လမ်းပိတ်နေသည်မှာ နာရီပိုက်ခန့်ကြာသွားသည်။ ရွှေမလွမ်းမကမ်းတွင် ယာဉ်ထိန်းရဲကို တွေ့နေရသည်။ လမ်းရှင်းဖို့ စိတ်ကူးရှိပုံမရဘဲ အေးအေးဆေးဆေး ရပ်နေသည်။

စာရေးသူ။ ။ ဟိုရဲက ဒီမှာတော့ ကားလမ်းလာမရှင်းဘဲ မတ်တတ်ရပ်ပြီး ဘာလုပ်နေတာလဲဗျ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဒီလူက ပိုက်ဆံတောင်းဖို့ တာဝန်ပဲ ယူတာထင်တယ်။ လမ်းဆုံမှာ ကားဘယ်လောက် ရှုပ်ရှုပ် လာမရှင်းဘူး ဆရာ။ ဆရာတွေလား။ သူနားမှာ လူနှစ်ယောက် ရပ်နေတာ။ အဲဒီလူတွေက ကားတွေကို ပိုက်ဆံထွက်တောင်းမှာ။ မပေးတဲ့ ကားကိုတော့ ရဲက လာပြီး ရစ်တော့တာပေါ့ ဆရာရယ်။ သူလူနှစ်ယောက်ကိုတော့ ရဲလက်ထောက်လို့ ခေါ်ရမလား။

ယာဉ်ထိန်းရဲ ကိုယ်စားလှယ်လို့ပဲ ခေါ်ရမလား ဆရာ။ သူတို့အနီးသို့ စာရေးသူတို့၏ကား ရောက်သွားသောအခါတွင် ကားကို တားလိုက်ပြီး။

ရဲလက်ထောက်။ ။ လုပ်ခဲ့ဦးလေ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဘာမှ မပါဘူးဆရာ။ အခုမှ ကုန်သွားတင်မလို့ အပြန်မှ ယူလေဗျာ။ (ယာဉ်မောင်းက စာရေးသူဘက်သို့ လှည့်ပြီး) ဒီလူတွေက တစ်နေ့ရှစ်ထောင်၊ တစ်သောင်းပေးငှားထားတာလို့ ကြားတယ် ဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားပြောတဲ့ အတိုင်းဆိုရင် ရဲအကူတောင် ရှစ်ထောင်၊ တစ်သောင်းရနေတော့ ယာဉ်ထိန်းရဲ တစ်နေ့တစ်နေ့ ရတဲ့ဝင်ငွေ ဘယ်နည်းမလဲနော်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မှန်တာပေါ့ ဆရာရယ်။ တစ်ရက်မှာ သူရတဲ့ ဝင်ငွေက ဘယ်နည်းမှာလဲ။ ကုန်တင်ကားတစ်စီး အနိမ့်ဆုံး ၅၀၀ ကျပ်နဲ့ တွက်ရင်တောင် တစ်နေ့ကို ကုန်တင်ကားအစီးရေ သုံးလေးရာလောက်တော့ အနည်းဆုံးရမယ်။ သူ့ဝင်ငွေက တစ်နေ့ ငါးသောင်းခြောက်သောင်းထက် မနည်းဘူး ရမယ်ထင်တယ်။ ဒါပေမဲ့နော် ဆရာ။ ဒီယာဉ်ထိန်းရဲက ဒီနေရာမှာ ဒီလိုတောင်းခွင့်ရအောင် အထက်လူကြီးအဆင့်ဆင့်ကိုလည်း ပေးထားရတာ ပြောသံကြားတာပဲ ဆရာ။ မဟုတ်ရင် နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ ပိုက်ဆံတောင်းတဲ့ အလုပ်ပဲလုပ်နေလို့ မရဘူးဖြစ်မယ်။

စာရေးသူ။ ။ ဒါပေမဲ့ဗျာ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲတစ်မျိုးဖြစ်နေတာက လမ်းဆုံမှာ ကားတွေ စည်းမရှိ ကမ်းမရှိ ဖြစ်နေတာကို မရှင်းဘူး။ သူနဲ့လည်း နီးနီးလေး သူလည်း မြင်နေရတာပဲဗျာ။ သူတာဝန်သူ မလုပ်ဘဲ ပိုက်ဆံတောင်းတဲ့ အလုပ်ပဲ လုပ်နေတော့ ခက်တာပေါ့ဗျာ မကောင်းဘူး။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ပိုက်ဆံတောင်းရတဲ့ အလုပ်က သူတာဝန်ဖြစ်နေတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ ဆရာ။ ကျွန်တော် သိသလောက်တော့ လူကြီးလမ်းကြောင်းရှိတဲ့ နေ့ဆိုရင်တော့ လမ်းဆုံမှာ လာပြီး လမ်းရှင်းပေးတာ တွေ့ရတယ် ဆရာ။ လူကြီးလမ်းကြောင်းမရှိရင်တော့ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်

ပေါ့ဆရာ။ ကားအချင်းချင်း ပွတ်မိတိုက်မိ သွားရင်တော့ ရောက်လာမှာ သေချာတယ် ဆရာ။ ကားသမားအချင်းချင်းလည်းညှိ၊ သူနဲ့လည်းညှိပေါ့ဆရာ။ အဲဒီလိုအဖြစ်မျိုး ကို ယာဉ်ထိန်းရဲတွေ ဝမ်းပန်းတသာ စောင့် စားနေကြတာလေ။ ဒီလိုမျိုးဖြစ်ရင် ငွေ လေးငါးသောင်းကတော့ အိတ်ဝင် သပိတ် ဝင်ပေါ့။

စာရေးသူ။ ။ ခက်တာက ကျွန်တော်တို့ လူကြီးတွေကလည်း သိပ်ပြီးကို ယဉ်ကျေး နေကြတယ်။ ဘယ်သွားမယ် ဘယ်လာ မယ်ဆိုတာကို မပြောဘဲ မလာကြဘူး။ လူ မသိ သူမသိ တစ်ခေါက်ကလေးလောက် လာကြည့်ရင်တောင် အဖြစ်မှန်တွေကို သိနိုင်ပါတယ်ဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ကြိုတင်ပြီး ဘယ်သွား မယ် ဘယ်လာမယ်ပြောထားတော့၊ မမြင် သင့်တာတွေ မမြင်ရသလို မြင်သင့်တာ တွေလည်း မြင်ရတာပေါ့။

စာရေးသူ။ ။ အဲဒီလို ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ မမြင် သင့်တာတွေမြင်မှ ကောင်းအောင်ပြုပြင်လို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူးလား။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မြင်လို့မဖြစ်ဘူး ဆရာ။ မကောင်းတာတွေကို ပြုပြင်လိုက်ရင် သူတို့ ဝေစု ဘယ်ရတော့မလဲ မသိလို့။ မမြင်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်နေ ကြတာလို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။

စာရေးသူ။ ။ ရှေ့မှာ တစ်ဖွဲ့။

ယာဉ်မောင်း။ ။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကား

အသွားမှာ ကုန်မပါမှန်းသိတယ်။ မတောင်း ပါဘူး။

စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားကို နှုတ်ဆက်နေ တယ်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်တယ်ဆရာ။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ရဲ့ ပုံမှန်ဖောက်သည် တွေလေဆရာ။ ကုန်တင်ပြီး ပြန်လာရင် ပေးနေရလို့ ကြိုတင်အကြောင်းကြားထား တဲ့ သဘောပါဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ ဒီအဖွဲ့ကလည်း ရဲလက် တောက်က ၃ ယောက်တောင် ရှိနေပါ လား။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်တယ် ဆရာရေ။ ဒီအဖွဲ့မှာက ရဲကလည်း ၃ ယောက် အနည်းဆုံးရှိတယ်။ ၁ ရက်ခြား ၂ ရက် ခြားလောက်မှာ ၂ ပွင့်နဲ့ ရဲအရာရှိတောင် ပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအဖွဲ့ကတောင်း တဲ့ ရဲကြေးက ၁၅၀၀ လောက်ဖြစ်နေတာ၊ ကြေးကြီးတယ်။ ဒါတောင် ကျွန်တော်တို့ ပုံမှန်သွားနေတဲ့ ကားမှန်းသိလို့၊ သက်သက် ရစ်တဲ့ ရဲနဲ့တွေ့ရင် ၂၀၀၀ ကနေ ၃၀၀၀ လောက်အထိ တောင်းတာ ဆရာ။

ဒီအဖွဲ့က ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်မှာ လမ်းရှင်းဖို့ထားတဲ့ အဖွဲ့လေ။ ကျောင်းသား တွေမရောက်ခင်နဲ့ ကျောင်းဆင်းသွားပြီးချိန် မှာတော့ ရဲက လမ်းပေါ်တက်ရပ်ပြီး ကိုယ် စားလွယ်က ပိုက်ဆံတောင်းတာပေါ့။ မပေး ရင်တော့ ရဲက ရစ်တော့တာပေါ့ ဆရာ ရယ်။ ကျောင်းသားတွေ လမ်းပေါ်များနေ

မနက်ဖြန်ဆရာလိုက်ချင်ရင်
ကျွန်တော်
ဘုရင့်နောင်ဘက်သွားရမှာ
ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့
ဘာမှမထူးဘူး။ ဒီနေ့
လိပ်ပေးရတဲ့အဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့
လောက်ပိုများတာကလွဲရင်
အားလုံးအတူတူပဲဆရာ။
လမ်းပေါ်မှာ
တောင်းရင်ပေးနေရတာပဲ
ဆရာ။ ဒါတောင်
ကျွန်တော်က ၂ တန်
ကားဖြစ်လို့၊
ကားကြီးတွေဆိုရင်
ဒီခရီးလောက်ကို
၄၊ ၅ သောင်း
ပေးကြရတာ...

တဲ့ အချိန်မှာတော့ ရဲက လမ်းပေါ်တက်
ရပ်မနေဘူး။ ကိုယ်စားလှယ်တွေကပဲ ကား
ရပ်ပြီး ပိုက်ဆံတောင်းတာ။

စာရေးသူ။ ။ ဟော တွေ့ပြန်ပြီ တစ်ဖွဲ့။

ယာဉ်မောင်း။ ။ သူတို့က လမ်းရှင်းဖို့
ထားတဲ့ အဖွဲ့မဟုတ်ဘူး။ ဒီအဖွဲ့မှာက ရဲ
၃ ယောက်ကနေ ၄ ယောက်ရှိတယ်။ မော်
တော်ကားကိုယ်စီနဲ့ ဆရာ။ မနက်မိုးလင်း
ကတည်းက ညမိုးစိုးစိုး ချုပ်တဲ့အထိ
သူတို့အလုပ်က ငွေတောင်းရုံသက်သက်ပဲ။
စာရေးသူ။ ။ ဟော တွေ့ပြန်ပြီတစ်ဖွဲ့။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်တယ်ဆရာ။ ဇော်
ဘွားကြီးကုန် မရောက်ခင် နောက်ထပ် ၄
ဖွဲ့ ထပ်တွေ့ဦးမယ်။ ဒါတွေက ပုံမှန်တွေ့နေ
ကြအဖွဲ့တွေဆရာ။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ အရာရှိ
တွေပါလာပြီး စစ်ဆေးတဲ့အဖွဲ့တွေ တစ်ခါ
တစ်ရံက ညနက်တို့ စည်စီပင်တို့ ပါဝင်ပူး
ပေါင်းအဖွဲ့တွေလည်း ရှိသေးတယ်။
စာရေးသူ။ ။ အမျိုးအစားတော်တော်စုံ
တာပဲနော်။

(ထိုနေ့နေလယ် ၂ နာရီခန့်တွင်)

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဆရာရေ ကုန်တော့ ပြည့်
သွားပြီ။ ကျွန်တော်တို့ နည်းနည်းနောက်
ကျသွားတယ်။ အကယ်၍ နေ့လယ် ၁၂
နာရီနဲ့ ၁ နာရီကြားလောက်ဆိုရင် တစ်ဖွဲ့
နှစ်ဖွဲ့လောက် လွတ်နိုင်တယ်။ ဒီအချိန်
ဖြစ်ရင်တော့ အဖွဲ့စုံနဲ့ တွေ့မှာသေချာ
တယ်။

ကဲ... ကားပေါ်တက်ပြန်ကြတာပေါ့ဆရာ။
(ဇော်ဘွားကြီးကုန်းအထွက်တွင် ရဲတစ်
ယောက် ကားနားကပ်လာပြီး ယာဉ်မောင်း
ကို)

ယာဉ်ထိန်းရဲ။ ။ ရှေ့မှာ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့
ရှိတယ်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ကျေးဇူးပါဆရာ။
ကျွန်တော်မှာ စာရွက်စာတမ်း အစုံပါတယ်
ဆရာ။

(ယာဉ်မောင်းက ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်
ငွေ ၅၀၀ ကျပ်ပေးလိုက်သည်ကို တွေ့ရ
သည်။ ကားမောင်းလာပြီး မကြာမီ ဓာတ်
ဆီဆိုင်နှင့် ဂျပန်လမ်းထိပ်တွင်အကြားတွင်
ယူနီဖောင်းအပြာဝတ်တဲ့ စည်ပင်ရဲ
ပါဝင်တဲ့ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို တွေ့ရသည်)

ယာဉ်ထိန်းရဲ။ ။ လိုင်စင်၊ ဝိုးတက်၊
လုပ်ငန်းအကုန်ပြု။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်ကဲ့ပါ။

(ယာဉ်မောင်းက ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်
ပလတ်စတစ်အိတ်တစ်ခုကို ပေးလိုက်
သည်။ ရဲက တစ်ခုနှစ်ခု ထုတ်ယူကြည့်ပြီး
အိပ်ကို ယာဉ်မောင်း ထံပြန်ပေးသည်။)

ယာဉ်ထိန်းရဲ။ ။ အားလုံးပြန်ထည့်ထား
တယ်နော်။ စာရွက်တွေ ပျောက်ဦးမယ်။

စာရေးသူ။ ။ ဒီရဲကျတော့လည်း သဘော
ကောင်းလှချည်လားဗျ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ သဘောကောင်းတာပေါ့
ဆရာရယ်။ သူတို့က ခြင်္သေ့ကြောက်တဲ့
ရောဂါရှိဟန်တူတယ်။ ဆင်ဆိုရင်ပိုတောင်
ကြောက်သေးတယ်။

စာရေးသူ။ ။ ဘာကိုပြောတာလဲဗျ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ကျွန်တော့်အိတ်ထဲမှာ
ငွေတစ်ထောင်တန် ၂ ရွက် ထည့်ထား
တယ်လေဆရာ။ အဲဒါကို သူယူလိုက်ပြီ
ဆရာ။ ကျွန်တော်ကုန်ကားအကြီးကြီးတွေ
မောင်းတုန်းကဆိုရင် စာရွက်စာတမ်းက
လည်း သိပ်မစုံတော့ ငါတောင်တန် ညှပ်
ထားတာ။ အဲဒါကို ဆင်လိုင်စင်လို့တောင်
ကျွန်တော်တို့ ကားသမားအချင်းချင်း ပြော
ကြတာလေ။

စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားတို့ အလုပ်ကလည်း
ဗျာ။

(ပြည်လမ်းပေါ်မှ ဂျပန်လမ်းသို့ ချိုး
ဝင်လိုက်သည်နှင့် ယာဉ်ထိန်းရဲတားသဖြင့်
ယာဉ်မောင်းက ငွေ ၁၀၀၀ ထုတ်ပေးလိုက်
ပြီးကားကို ဆက်မောင်းလာသည်)

စာရေးသူ။ ။ ကျွန်တော်ကြားဖူးတာက
၂၀၀ ကျပ်တန်ပေးရင် ရတယ်ဆို။ ခုဟာက
ခင်ဗျားက ၁၀၀၀ တန်ပေးတော့ ယူမှာ
ပေါ့။ ခင်ဗျား ပိုက်ဆံ ပိုကုန်တာပေါ့။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ၂၀၀ ကျပ်တန်ခေတ်မရှိ
တော့ဘူးဆရာ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ နှစ် ၃ နှစ်
လောက်ကတည်းက ၂၀၀ ကျပ်တန် မသုံး
တော့ဘူး။ ငါ့ရာကျပ်ဖြစ်နေတာ။ ဒီနှစ်ပိုင်း
ရောက်တော့မှ ရဲတွေက ၁၀၀၀ ဈေးတင်
လိုက်တာ။ ကျွန်တော်တို့က ငါ့ရာ တန်ပေး
ရင်ရစ်ဦးမယ်လေ။ နေက ပူပူနဲ့ သူတို့ရစ်
နေရင် ကျွန်တော် စိတ်တိုပြီး၊ အလကား

အကုသိုလ်များတယ်ဆရာ။ တစ်ခါတည်း
သူတို့လိုချင်တာပေးလိုက်ရင် ပြီးရောပေါ့
ဆရာရယ်။

(အောက်မင်္ဂလာဒုံလမ်းပေါ်တွင် ၂
ဖွဲ့ ထပ်တွေ့သည်။ ထုံးစံအတိုင်း ၁၀၀၀
တန်ဖြင့်ပင် ကိစ္စပြီးခဲ့သည်)

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဆရာရှေ့က တန်ပို ဂိတ်
ဆိုပြီး ပိုက်ဆံကောက်တဲ့နေရာရောက်ပြီး
ဆရာ။

(ယာဉ်မောင်းက ပိုက်ဆံ ၃၀၀ ထုတ်ပေး
သည်။)

ငွေကောက်သူ။ ။ ရှစ်ရာလေဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မင်းတို့ကောက်ရမယ့် နှုန်း
ရေးထားတာက ၂ တန်ကားကို ၃၀၀ လေ
ဗျာ။ ဒါကြောင့် ငါ ၃၀၀ ပေးတာလေကွာ။
ငွေကောက်သူ။ ။ ရှစ်ရာပေးရမယ်ဗျာ။ လူ
ကြီးတွေ သတ်မှတ်တာဗျ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ အေးလေ ဒီကြော်ငြာက
မင်းတို့လူကြီးတွေ တရားဝင် နှုန်းထား
သတ်မှတ်ထားတာလေ။ နှုန်းထားပြောင်း
ရင်လည်း စာရွက်ပြဗျာ။

(ယာဉ်မောင်းနဲ့ ငွေကောက်ခံသူ
အချိန်အတော်ကြာကြာ အချေအတင်
ပြောနေကြသည်။ နောက်ဆုံး ယာဉ်မောင်း
က ၅၀၀ တန် တစ်ရွက် ထပ်ပေးလိုက်
တော့မှ ပြေလည်သွားသည်)

စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားကလည်းဗျာ။ ရဲတွေ
တုန်းကတော့ ၁၀၀၀ တန်ကို လွယ်လွယ်ကူ
ကူပေးနေပြီ။ ဒီနေရာမှ ငွေ ၅၀၀ ပိုပေးရ
တာကို စကားပြောနေရတယ်လို့။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မဟုတ်ဘူး။ ဆရာ့ကို
သိစေချင်လို့။ အမြဲကျွန်တော် ၈၀၀ ပေးပြီး
မောင်းနေတာပါ။ သူတို့ကောက်ရမယ်လို့
ရေးထားတာက ၃၀၊ ကောက်နေတာက
၈၀၀ ဖြစ်နေလို့ပါ။ ကျွန်တော် မကျေနပ်လို့
အဲဒီမှာ ရေးထားတဲ့ ဖုန်းနံပါတ်ကို ဆက်
တယ်။ တစ်ခါဆက်လည်းမရ အကြိမ်ကြိမ်
ဆက်ရတယ်။ ဖုန်းဆက်လို့လည်း ရရော
နောက်မဖြစ်စေရပါဘူးတဲ့လေ။ နောက်
လည်း ဆရာမြင်တဲ့အတိုင်း ဘာမှ မပြောင်း
ဘူးလေ။

(နောက်ထပ် စစ်တောင်းအဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့
ကို ထပ်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ချပ်လိုက် ငွေပေး

လိုက်နဲ့ပင် အမှတ် ၄ လမ်း တစ်လျှောက်
ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်လာခဲ့သည်။ လှော်ကား
လမ်းကို ကွေ့ဝင်လိုက်ပြီး မကြာမီတွင်
လမ်းကြေးကောက်ခံသည့် နေရာတစ်ခုကို
တွေ့ရပြန်သည်။ ယာဉ်မောင်းက ငွေ ၈၀၀
ကို ထုတ်ပေးပြီး ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်လာ
ခဲ့သည်။

စာရေးသူ။ ။ ဒီအဖွဲ့ကိုတော့ ခင်ဗျားမရစ်
ဘဲ။ ငွေ ၈၀၀ တန်းပြီးပေးနေလို့ပါလား။

ယာဉ်မောင်း။ ။ တကယ်တော့ ၃၀၀ ပဲ
ကောက်ရမယ်လို့ ဟိုဆိုင်းပုဒ် အစီမံမှာ
ရေးထားတယ်လေ ဆရာ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့
က ၈၀၀ တောင်းတယ်။ ဒီမှာ ငွေတောင်း
နေတဲ့ ကလေးတွေက ကျွန်တော်တို့
ရွာထဲက ကလေးတွေလေဆရာ။ ဒါကြောင့်
ကျွန်တော် မရစ်ဘဲအမြဲ ပေးပါတယ်။

စာရေးသူ။ ။ ဒီနေ့ ခင်ဗျားရဲဖူးတာ ခုနစ်
ထောင် ရယ်။ လမ်းကြေးပေးရတာ
တစ်ထောင်ခြောက်ရာရယ်ဆိုတော့ စုစု
ပေါင်း ၈၆၀၀ ကျပ်ကုန်တာပေါ့နော်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်တယ်ဆရာ။
ကျွန်တော်က ကံကောင်းတယ် ဒီနေ့
မကြာခဏတွေ့ရတတ်တဲ့ အထူးအဖွဲ့ ၂
ဖွဲ့လျော့သွားတယ်။ ဆရာကတော့ ကံမ
ကောင်းဘူးဖြစ်သွားတာပေါ့။ လေ့လာသွင်
တာ လေ့လာခွင့်မရှိဘူးဖြစ်သွားလို့လေ။
စာရေးသူ။ ။ ကဲ . . ကိုရီးလွင်နေရောက်ပြီ
ဆိုတော့ ကားရပ်ပြီးရင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်
သွားကြရအောင်၊ ခင်ဗျားနဲ့ ဆွေးနွေးစရာ
လေးတွေလည်း ဆက်ဆွေးနွေးရအောင်
ပေါ့ဗျာ။ မောင်ထူးရေ မင်းအတွက်
စားစရာ ဝယ်လာခဲ့မယ်နော်။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ။

(စာရေးသူနှင့်ယာဉ်မောင်း ကိုရီးလွင်
တို့လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်)
စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားပြောတော့ ယာဉ်
မောင်းလိုင်စင်၊ ယာဉ်နောက်လိုက်၊ မော်
တော်ယာဉ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာရွက်စာတမ်း
တွေ အပြည့်အစုံဆိုပြီး ခင်ဗျားက ယာဉ်
ထိန်းရဲကို ပိုက်ဆံပေးနေတယ်။ စာရွက်
စာတမ်းအစုံအလင် ရှိနေတာပဲ သူတို့က
ဖမ်းလိုမှမရတာပဲဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ ဖမ်းလိုရတယ်။ ဆရာမသိ

လို့။ ဖမ်းလို့ရတယ်။ ဟိုတလောက ယာဉ်
နောက်လိုက် လိုင်စင်မပါဆိုပြီး ဖမ်းတယ်
လေ။ ယာဉ်နောက်လိုက် လိုင်စင်လည်း
ပြထားလျက်သားနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ရဲရဲ
ရောက်မှ သိရတာ။

စာရေးသူ။ ။ ခင်ဗျားတို့ မကျွေးလွန်တဲ့ အမှုနဲ့
ဖမ်းရင်ငြင်းလေဗျာ။ တရားဥပဒေရှိတာပဲ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ အဲဒီကိစ္စမလွယ်ဘူးဆရာ။
လိုင်စင်ဖမ်းလို့ သွားရွေးချေပြီဆိုရင် သာမန်
အမှုကိုတောင် နေ့တစ်ဝက်အချိန်ကုန်
တယ်။ ဒါလည်း အဲဒီမှာ ဒဏ်ငွေအဖြစ်
ငွေကုန်ကြေးကျခံမှ နေ့တစ်ဝက်နဲ့ပြီးတာ။
ဆရာရေ ကျွန်တော် မကျွေးလွန်ဘဲနဲ့ ဖမ်း
တာပါလို့ ပြောလိုက်ရင် တရားရုံးရောက်ပြီး
ဆရာ ၄၊ ၅ ရက်အနည်းဆုံးကြာမယ်။ ဒါ
တောင် ဘက်မလိုက်မှ ဆရာနိုင်မှာ။ ဆရာ
မနိုင်ဖို့က များတယ်။ ၄၊ ၅ ရက် နှုံးသွားရ
တာ နည်းတဲ့ကုန်ကျစရိတ် မဟုတ်ဘူး
ဆရာ။ ကားလည်း မမောင်းရဘူးဆိုတော့
ငွေငါးသောင်း၊ ခြောက်သောင်း ကုန်ပြီပေါ့
ဆရာရယ်။ နှုံးမှာပေး ဆောင်ခိုင်းတဲ့ ဒဏ်
ငွေကို ဆောင်လိုက်တော့ အချိန်လည်း
မကုန်ဘူး။ ကုန်ကျစရိတ်လည်း သက်သာ
တယ်ဆရာ။

စာရေးသူ။ ။ အေးဗျာ အဝတ်လိုက်စားမှု
တိုက်ဖျက်ရေး ဥပဒေတော့ ရှိတယ်။
အသက်က မဝင်ဘူး ဖြစ်နေတော့ ခက်
သားပဲဗျာ။ ကျွန်တော်လည်း ဘာဆက်
ပြောရမှန်းထောင်မသိတော့ ပါဘူးဗျာ။
ခင်ဗျားနဲ့ လိုက်ရတာအတွေ့အကြုံတော့
အတော်ရပါတယ်ဗျာ။

ယာဉ်မောင်း။ ။ မနက်ဖြန် ဆရာလိုက်ချင်
ရင် ကျွန်တော်ဘုရင့်နောင်ဘက်သွားရမှာ
ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာမှမထူးဘူး။ ဒီနေ့
လုပ်ပေးရတဲ့အဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ လောက်ပိုများ
တာကလွဲရင် အားလုံးအတူတူပဲဆရာ။
လမ်းပေါ်မှာ တောင်းရင် ပေးနေရတာပဲ
ဆရာ။ ဒါတောင် ကျွန်တော်က ၂ တန်
ကားဖြစ်လို့။ ကားကြီးတွေဆိုရင် ဒီခရီး
လောက်ကို ၄၊ ၅ သောင်း ပေးကြရတာ။
စာရေးသူ။ ။ အေးဗျာ ဘယ်တော့များမှ
မတရားမှုတွေ ပျောက်တော့မှာလဲဗျာ။

မောင်သံခိုင်(ဘောင်ဗေဒ)

တန်ဖိုး ၂၀၀၀ ကျပ်

သက်ဦးမောင်

ရောသမ္ပေခိုင်ယာလောနှင့်
ပထိစာယိဿာဏ္ဍတိများ

အနာဂတ်တိဝိမက်စာပေ

အမှတ် ၆၂

မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံလမ်း၊

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊

ရန်ကုန်။

ဖုန်း-၀၉ ၇၃၀၅၀၇၂၆၊

၀၁၃၈၂၄၅၉

ကြီးထွားလာသော အရှေ့တောင်အာရှ

အရှေ့တောင်အာရှရပ်ကွက်တွင်လူကုန်ကူးမှုတွေလုပ်ဆောင်နေသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာခဲ့ပေပြီ။ ယခု မေလ ၁၀ ရက်မှာတော့ အဆိုပါမှောင်ခိုလုပ်ငန်းကြီးအကြောင်း ဘူးပေါ်သလိုပေါ်လာခဲ့တော့သည်။

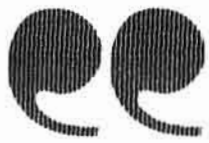
ကမ္ဘာကျော် “သည် အီကော်နောမစ်” စာစောင်ကြီးတွင် ဖော်ပြချက်အရထိုင်းနိုင်ငံမှာ လူမှောင်ခိုများကြောင့်အမည်မသိသေဆုံးသူများ၏ သင်္ချိုင်းများကိုတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ သည်နောက်တွင် ထိုင်းက လူမှောင်ခိုကုန်ကူးမှုကိုစတင်နှိမ်နင်းတော့သည်။

ထိုအခါ လူမှောင်ခိုသမားများသည် ထိုင်းကမ်းခြေများမှာ ခြေမချရဲတော့။ သူတို့က မူဆလင်ရွှေ့ပြောင်းအခြေချသူ ၆၀၀ နီးပါး လိုက်ပါလာသောလှေများကို အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံဆုမတြ မြောက်ဘက်ကမ်းလွန်မှာထားရစ်ပြီး ထွက်ပြေးသွားကြလေသည်။

ယောက်ျား၊ မိန်းမနှင့်ကလေးလူတစ်သိုက်ကြီးသည်အင်ဒိုနီးရှားကမ်းခြေပေါ် ရောက်လာကြသည်။ သူတို့အားလုံးအားအင်ကုန်ခန်းနေကြသည်။ နာမကျန်းဖြစ်နေကြသည်။ သို့သော် သူတို့ကကောင်းပါသေးသည်။

သတင်းများအဆို နောက်ထပ်ရွှေ့ပြောင်းလာသူ အနည်းဆုံး ၇,၀၀၀ ခန့်မှာဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နှင့်ကပ္ပလီပင်လယ်ထဲမှာကူရာကယ်ရာမဲ့မျှောပါနေကြဆဲ။ တချို့က လူကုန်ကူးသူများလက်ထဲမှာ ဆက်ရှိနေတုန်း။

မေ ၁၆ ရက်ထုတ် “သည် အီကော်နောမစ်” စာစောင်အဆိုအရ အဆိုပါ လှေစီးခုကွသည်များ၏ တစ်ဝက်မှာ စီးပွားရေးကျပ်တည်းမှုကြောင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှထွက်လာကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်တစ်ဝက်က သူတို့အခေါ် မြန်မာနိုင်ငံမှရိုဟင်ဂျာဆိုသူ ဘင်္ဂါလီ

တစ်ဖက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဌာန၏
 ဩဇာတိက္ကမကြီးသော “လူကုန်ကူးမှု နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ”အသစ်ကို
 ဇွန်မှာ ထုတ်ပြန်တော့မည်။ ယင်းတွင်ထိုင်းသည်
 လူကုန်ကူးမှုထိန်းချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်သတ်မှတ်ခံရရှိ
 များနေသည်။ သည်တော့ လူမှောင်ခိုကုန်ကူးမှုကို
 ထိုင်းကအရေးတယူလုပ်လာရတော့သည်...

လူကုန်ကူးမှုပြဿနာ

■ ထင်အောင်ကျော်

များဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူများမှာ နဂိုက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မြစ်ပြီး ယခု
 အခါ မြန်မာနိုင်ငံ ခရိုင်ကမ်းရိုးတန်းမြောက်ပိုင်းမှာ နေကြသူများ
 ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားလေသည်။

ထိုင်းတောင်ပိုင်းရှိ လူမှောင်ခိုစခန်းများသို့ တစ်ယောက်လျှင်
 ဒေါ်လာ ၂,၀၀၀ ပေးပြီး လာကြရသည်။ ထိုကမှ နယ်ခြားကိုဖြတ်
 ၍ မလေးရှားသို့ဝင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ မလေးရှားက အရှေ့တောင်
 အာရှတွင် အချမ်းသာဆုံးနိုင်ငံများထဲက တစ်နိုင်ငံဖြစ်သလို မူစလင်
 နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါသည်။

သည်ခရီးစဉ်ကြီးကား ရှည်လျားကြမ်းတမ်းသည်။ အန္တရာယ်
 ပြင်းတီးသည်။ တချို့လမ်းခရီးမှာ ရောဂါရှိကြသည်။ တချို့ ထိုင်းရှိ
 စခန်းများမှာ အနိုင်ကျင့်ခံကြရသည်။ သူတို့ဆွေမျိုးသားချင်းများက
 ငွေပေးရွှေယူရတာမျိုး မကြာခဏရှိတတ်သည်။ ထိုသို့မရွေးနိုင်သူ
 များခမျာ ထိုင်းငါးဖမ်း၊ ပုစွန်ဖမ်းသင်္ဘောများထဲ ကျွန်အဖြစ် ရောင်း
 စားခံကြရလေသည်။

လူမှောင်ခိုကုန်ကူးမှုသည် ထိုင်းအာဏာပိုင်များ မျက်စိအောက်
 မှာ ဖြစ်နေခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ သူတို့က မျက်စိမှိတ် မမြင်ချင်ယောင်
 ဆောင်နေခဲ့ကြသည်။ တချို့မှောင်ခိုမှုများတွင် ရဲနှင့် ရေတပ်တို့က

ပါဝင်ပတ်သက်တာများပင် ရှိခဲ့သည်။

သို့သော် ထိုင်းအာဏာသိမ်း စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက သည်
 ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်လာသည်။ မေ ၁ ရက်တွင် တောင်ပိုင်း
 ဆောင်ခလာပြည်နယ်၌ လူမှောင်ခိုသမားများစွန့်ပစ်ခဲ့သည့် စခန်း
 တစ်ခုအတွင်း အလောင်း ၂၆ လောင်းကို အာဏာပိုင်များကတွေ့ရှိ
 ခဲ့သည်။

မကြာသေးမီကလည်း “အေပီ” သတင်းဌာန၏ စုံစမ်းဖော်ထုတ်
 ပြီး သတင်းရေးသားမှုကြောင့် အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်
 ပိတ်လှောင်ပြီး ကျွန်အဖြစ်ခိုင်းစေခံနေရသည့် မြန်မာနိုင်ငံသား
 များအကြောင်းက ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခုလည်း လူမှောင်ခိုစခန်းများမှ အလောင်းများ ရှာဖွေတွေ့
 ရှိမှုကြောင့် ဥရောပနိုင်ငံများက ထိုင်းမှ ပင်လယ်စာများတင်သွင်း
 ခြင်းကို ပိတ်ပင်ပစ်မည်ဟူ၍ ခြိမ်းခြောက်လာသည်။

တစ်ဖက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဌာန၏
 ဩဇာတိက္ကမကြီးသော “လူကုန်ကူးမှု နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ”
 အသစ်ကို ဇွန်မှာ ထုတ်ပြန်တော့မည်။ ယင်းတွင် ထိုင်းသည် လူ
 ကုန်ကူးမှုထိန်းချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အနိမ့်ဆုံးအဆင့် သတ်မှတ်ခံ
 ရဖို့ များနေသည်။ သည်တော့ လူမှောင်ခိုကုန်ကူးမှုကို ထိုင်းက
 အရေးတယူလုပ်လာရတော့သည်။

အထက်မှာဆိုခဲ့သလို အင်ဒိုနီးရှားကမ်းခြေသို့ လှေစီးဒုက္ခ
 သည်များ ရောက်လာပြီး ရက်ပိုင်းမှာပင် နောက်ထပ်ရွှေ့ပြောင်း
 အခြေချသူ ၁,၀၀၀ သည် ငါးဖမ်းလှေငယ်များဖြင့် မလေးရှားပိုင်
 လန်ကာဝီ အပန်းဖြေကျွန်းဆီ ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။

သို့သော် မေ ၁၄ ရက်တွင် မလေးရှားအာဏာပိုင်များက
 နောက်ထပ်လှေတစ်စင်းကို ပင်လယ်ထဲ ပြန်ပို့လိုက်ကြောင်းနှင့်
 နောက်ထပ်ရွှေ့ပြောင်းလာသူတွေ ကမ်းပေါ်တက်မလာအောင်

တားဆီးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပါသည်။

မေ ၁၂ ရက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားရေတပ်က ရွှေ့ပြောင်းအခြေချသူ ၅၀၀ လိုက်ပါလာသော ရေယာဉ်တစ်စင်းကို နိုင်ငံတကာရေပိုင်နက်ထဲသို့ ပြန်ပို့လိုက်ကြောင်း ပြောပါသည်။ လောင်စာနှင့် ခိုကွာများတော့ ရေယာဉ်ပေါ် တင်ပေးလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်နေရာ ယူအင်န်အိပ်ချ်စ်အာရ်အိုအရ ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှ မတ်အတွင်း ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ဘက်မှ ခရီးနှင့်လာသူ ၂၅,၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး ယခင်နှစ်ကထက် နှစ်ဆရှိနေကြောင်း စင်ကာပူနိုင်ငံထုတ် "စထရိတ်တိုင်းမ်" သတင်းစာကြီးက ဖော်ပြထားပါသည်။ သူတို့ထဲမှ ၃၀၀ ခန့်မှာ ပင်လယ်ထဲမှာ ဖိတ်စဉ် ကုန်ခဲ့သည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးကခန့်မှန်းကြောင်း "သည် အီကော်နောမစ်" က ဆိုပါသည်။

ယခုလိုဖြစ်ရခြင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမှာ သူတို့အခေါ် ဂျီဟတ်ဂျာ ဘင်္ဂါလီများ၏လူနေမှုအဆင့်အတန်း ဆိုးရွားလာသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု စာစောင်ကြီးက ရေးသားထားသည်။

သို့ဖြင့် မိသားစုဝင်များသည် မလေးရှားသို့ရောက်နှင့်နေသော ယောက်ျားသားများထဲ စွန့်စားပြီး လိုက်ကြတော့သည်။ သည်အခါ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချသူဦးရေ များပြားလာသလို ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်အဖြစ်ဆိုးတွေလည်း ပြုဖြစ်လာရတော့သည်ဟု "သည် အီကော်နောမစ်" က ဆိုပါသည်။

လှေတွေပေါ်မှာ လူတွေ မတန်တဆဖြစ်နေတော့သည်။ လှေတစ်စင်းတွင် လူ ၄၀၀ လောက်အထိ စီးနင်းလိုက်ပါလာကြသည်။ ယင်းတို့ထဲမှ ပျမ်းမျှ သုံးပုံတစ်ပုံမှာ အသက် ၁၈ နှစ်အောက်များ ဖြစ်၍ ခုနစ်ယောက်လျှင် တစ်ယောက်မှာ အမျိုးသမီးဖြစ်နေသည်။

"ခရီးစဉ်နောက်ပိုင်းမှာ ငွေညစ်ခံရမယ်ဆိုတာ လူတွေက မသိကြဘူး။ ထွက်ပြေးလာကြတာ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ လူမှောင်ခိုသမားတွေလက်ထဲ ရောက်ရတော့တာပဲ" ဟူ၍ ယူအင်န်အိပ်ချ်စ်အာရ်က ပြောပါသည်။

"စထရိတ်တိုင်းမ်" ဆောင်းပါးရှင် နမားဂျီရိုက အာဆီယံအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်သွားသူ ဒေါက်တာ ဆူရင်ပစ်ဆူဝမ်ကို သည်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး တယ်လီဖုန်းဖြင့် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

သည်လို လူတွေ အံ့နှင့်ကျင်းနှင့် ထွက်ပြေးလာမှုသည် အာဆီယံ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူမှုရေးအသိုက်အမြှူကို ဒုက္ခပေးလာနိုင်ကြောင်း ဟိုယခင်ကတည်းက သူ့သတိပေးထားခဲ့ကြောင်း ဒေါက်တာ ဆူရင်က ပြန်ဖြေပါသည်။

အာဆီယံက "ဘာလီလမ်းစဉ်" ကို ချမှတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ လူကုန်ကူးမှု၊ ယင်းနှင့်ဆက်နွယ်နေသော ရာဇဝတ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အလုပ်မဖြစ်ခဲ့။

လတ်တလောဖြစ်နေသည့် ဒေသတွင်းလူကုန်ကူးမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် ထိုင်းက နိုင်ငံတကာညီလာခံတစ်ရပ်ကို မေ ၂၉ ရက်တွင် ကျင်းပရန် ခေါ်ယူထားသည်။

"အဓိကအကြောင်းရင်းကိုကိုင်တွယ်ရန် အလို့ငှာ . . . ဌာနေနိုင်ငံများ၊ တစ်ဆင့်ခံများနှင့် ခရီးဆုံးနိုင်ငံများ အားလုံးလက်တွဲလုပ်ဆောင်ကြရမည်" ဟု ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ကြေညာချက်၌ ဖော်ပြထားသည်။

စင်စစ် သည်ကိစ္စက လွယ်မည်တော့မဟုတ်။ အမျိုးသားရေးနှင့် ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးကိစ္စများပါ ပါဝင်ပတ်သက်နေရကား နက်နဲရွှင်ထွေးကြောင်း "စထရိတ်တိုင်းမ်" က ရေးသားထားပါသည်။

ဆောင်းပါးရှင် နမားဂျီရိုက သည်ပြဿနာ၏ မူလဇစ်မြစ်သည် ကိုလိုနီခေတ်က စတင်ခဲ့သည်ဟု ရှင်းပြပါသည်။ ထိုစဉ်က တောင်အာရှနှင့် အရှေ့တောင်အာရှကြား ရွှေ့ပြောင်းအခြေချမှုသည် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခုပါ။

၂၀၁၃ ခုနှစ်ထုတ် "ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကို ဖြတ်ကျော်၍" စာအုပ်ကိုရေးခဲ့သူ ဒေါက်တာ ဆူနီးလ်အမ်ရစ်က သည်လို လူတွေပြောင်းရွှေ့အခြေချမှုသည် "ခေတ်သစ်သမိုင်းတွင် အကြီးမားဆုံး ရွှေ့ပြောင်းမှုတစ်ခုဖြစ်သည်" ဟု ပြောပါသည်။

"၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွေအထိ လူတွေရွှေ့ပြောင်းတာကို ဘာအတားအဆီးမှ မလုပ်ခဲ့ကြဘူး" ဟု ဒေါက်တာ အမ်ရစ်က ပြောပါသည်။ သူက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဘရစ်ဘက်ကောလိပ်၌ ခေတ်သစ်အာရှသမိုင်းကို သင်ကြားပို့ချနေပါသည်။

"အဲဒီနောက်မှာတော့ အာရှတစ်လွှားမှာ လူဝင်မှုတွေကို ထိန်းချုပ်လာကြတာပဲ" ဟု သူက ပြောပါသည်။

ကိုလိုနီခေတ် ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် ဘင်္ဂလားနယ်ကိုခွဲခြမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ထပ်မံပိုင်းခြားခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံကလည်း ဗြိတိသျှပိုင် အိန္ဒိယ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။

ကိုလိုနီခေတ် နိဗ္ဗိတသွားသောအခါ နယ်ခြားသစ်တွေ သတ်မှတ်လာကြသည်။ သည်အခါ ဒေသတွင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရွှေ့ပြောင်းအခြေချသူများသည် မမျှော်လင့်ဘဲ သူတို့နေထိုင်ရာအရပ်မှာ နိုင်ငံခြားသားများ ဖြစ်နေကြတော့သည်ဟု "စထရိတ်တိုင်းမ်" က သုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။

သူတို့အခေါ် ဂျီဟတ်ဂျာဆိုသည့် ဘင်္ဂါလီများသည်လည်း ထိုဖြစ်စဉ်၏အကြွင်းတစ်ခုဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် တကယ်တမ်းတွင် ပြဿနာက ထိုထက်ပိုပါသည်။ သည်ကိစ္စမှာ တရားမဝင် လူဝင်မှု ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်ကို လက်ခံပြီး ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြရပေမည်။

"စထရိတ်တိုင်းမ်" သတင်းစာက အထောက်အထားမဲ့ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချသူများကိစ္စကို အရှေ့တောင်အာရှဒေသက ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အဖြေရှာရမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ထိုသို့အဖြေရှာရာတွင် လူသားဆန်ဆန် အပြုသဘောဆောင်ကြဖို့ကိုလည်း တိုက်တွန်းထားလေသည်။

ထင်အောင်သျှော်

တိမ်တွေလိုကခုန်သွားသော ဗြိတိန်ရွေးကောက်ပွဲ

■ ကိုဝ

ရွေးကောက်ပွဲမှာ မထင်တာတွေ ဖြစ်လေ့ရှိတယ်ဆိုပေမယ့် ဗြိတိန်ရဲ့ ဒီနှစ်ရွေးကောက်ပွဲကတော့ အားလုံးရဲ့ခန့်မှန်းချက်ကို ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်သလိုဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးက အံ့သြ ခဲ့ရပါတယ်။ အားလုံးရဲ့ခန့်မှန်းချက်ကတော့ ရှင်းပါတယ်။ အဓိက ပါတီကြီးနှစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီနဲ့ လေဘာပါတီ အကြား ဘယ်ပါတီကမှ အပြတ်အသတ်အနိုင်မရတဲ့ညွန့်ပေါင်း အစိုးရဖွဲ့ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါ။ လက်တွေ့မှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ် အေဗစ်ကင်မရွန်ရဲ့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီက အပြတ်အသတ်အနိုင် ရခဲ့ပါတယ်။ အပြတ်အသတ်အနိုင်ရတယ်ဆိုတာကကွန်ဆာဗေး တစ်ပါတီအနေနဲ့ သူ့ပါတီတစ်ခုတည်းရဲ့ စိတ်တိုင်းကျသဘောနဲ့ အစိုးရဖွဲ့စည်းနိုင်ခွင့်ရခဲ့တာကို ဆိုလိုတာပါ။ ဗြိတိန်ပါလီမန်မှာ လွှတ်တော်အမတ်နေရာ ၆၅၀ ရှိတဲ့အထဲက ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီ က အမတ်နေရာ ၃၃၁ နေရာအထိအနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ အမတ်နေ ရာ ၃၂၆ နေရာရရင်ကိုပဲ တစ်ပါတီတည်း သဘောနဲ့ အစိုးရဖွဲ့နိုင် တာမို့လို့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီရဲ့အနေအထား အတော်ခိုင်သွား တယ်လို့ပဲပြောရမှာပါ။ ပြောရရင် ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီအဖို့ ဒီ လို တစ်ပါတီတည်း စိတ်တိုင်းကျအစိုးရဖွဲ့စည်းခွင့်ရတာဟာ ၁၉၉၂ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ်ပါ။

ဗြိတိန်ပြည်သူတွေအပါအဝင် ကမ္ဘာ့ပြည်သူတွေအံ့သြခဲ့ရတာ က ဝန်ကြီးချုပ်ဒေဗစ် ကင်မရွန်နဲ့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီရဲ့အောင်မြင်မှုကြောင့်ချည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လေဘာပါတီ ခေါင်းဆောင် အက်ဒဝပ်မီလီဘန်နဲ့လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီခေါင်းဆောင်နစ်ကလက် တို့ရဲ့ မရှုမလှရှုံးနိမ့်မှုကြောင့်လည်းပါပါတယ်။ အက်ဒဝပ် မီလီဘန်နဲ့နစ်ကလက်တို့ဟာ

အနာဂတ်မှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ခန့်မှန်းထားကြတာပါ။ အက်ဒပ်မီလီဘန်ဆိုရင် အသက် ၄၅ နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။

လေဘာပါတီရဲ့ခေါင်းဆောင်နေရာအတွက် အစ်ကိုအရင်း ဒေးဗစ်မီလီဘန်အပေါ် အနိုင်ယူပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံရေးရဲ့ အဓိကနေရာကို ရယူခဲ့သူပါ။ ဗြိတိန်နိုင်ငံရေးမှာ ညီအစ်ကိုအရင်းနှစ်ယောက် ဒီလိုလျှမ်းလျှမ်းတောက်တာက လော့ဒ်စတန်လေ(Lord Stanley) နဲ့ ဝိုလီဗာစတန်လေ (Oliver Stanley) တို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် (၁၉၃၈ ခုနှစ်ကပါ) ပြီးရင် မီလီဘန်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ဟာ ပထမဦးဆုံးပါ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကောက်ပွဲရလဒ်အရ လေဘာပါတီက ပါလီမန်မှာ အမတ်နေရာ ၂၃၂ နေရာတည်းရခဲ့လို့ မျက်နှာပန်းမလှပါဘူး။

လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီရဲ့ခေါင်းဆောင် နစ်ကလက်ဆိုရင် အသက်က ၄၈ နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ကင်မရွန်ရဲ့ အစိုးရအဖွဲ့မှာလည်း ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့တာပါ။ ရုပ်ကလည်းဖြောင့်၊ အရည်အချင်းကလည်းရှိတဲ့ နစ်ကလက်တို့လည်း ဗြိတိန်နိုင်ငံရေးလောကရဲ့ တောက်ပလာနိုင်တဲ့ကြယ်တစ်ပွင့်လို့ သတ်မှတ်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကောက်ပွဲမှာ နစ်ကလက်ဦးဆောင်တဲ့ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီဟာ အမတ်နေရာ ၈ နေရာပဲ အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ နဂိုကအမတ်နေရာ ၅၇ နေရာအထိ ရှိခဲ့တာပါ။

လွတ်လပ်သောဗြိတိန်ပါတီ (UK Independent Party) ဟာ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီ၊ လေဘာပါတီနဲ့ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီတို့လိုပါတီကြီးမဟုတ်ပေမဲ့ ဗြိတိန်ပြည်သူ့အတော်များများ လိုလားတဲ့ နိုင်ငံရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့မူဝါဒ (Anti-immigrant) ကိုဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့အတွက် လူသိများတဲ့ပါတီပါ။ ပါတီခေါင်းဆောင် နီဂယ်လ် (Nigel Farage) ကလည်း အသက် ၅၁ နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ လွတ်လပ်သောပြည်သူပါတီက ပြည်သူ့ဆန္ဒမဲတွေရဲ့ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးရခဲ့တယ်လို့ ကြွေးလုံးထုတ်ခဲ့ပေမယ့် လွှတ်တော်အမတ်နေရာ ၁ နေရာပဲ ရခဲ့တာပါ။ ကြီးစားခဲ့ပေမဲ့ ရလဒ်မပြနိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဒီနိုင်ငံရေးသမားသုံးဦးဟာ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးပါတီတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ကနေ အသီးသီး နုတ်ထွက်ခဲ့ကြပါပြီ။ နွဲ့နီမို့မူအတွက်တာဝန်ယူရဲတဲ့စိတ်ဓာတ်ကို တော့အသိအမှတ်ပြုရမှာပါ။

ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ကင်မရွန်နဲ့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီဟာ အများပြည်သူတွေရဲ့ထင်မြင်ချက်ကို ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်တဲ့အထိ အနိုင်ရခဲ့တယ်ဆိုတော့ ဘာကြောင့် ဒီလိုအနိုင်ရခဲ့သလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းက စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းလာပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသုံး သပ်ဝေဖန်သူအများစုကတော့ ဝန်ကြီးချုပ်ဒေးဗစ်ကင်မရွန်နဲ့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီဟာ ဗြိတိန်ပြည်သူတွေရဲ့အနာဂတ်အတွက် မလုံမခြုံ စိတ်ပူနေရတဲ့ခံစားချက်ကို ထိထိရောက်ရောက်အသုံးပြုခဲ့လို့ ဒီလိုအောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့တာလို့ ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ဒီလို မလုံမခြုံ စိတ်ပူနေတဲ့ခံစားချက်ကို အသုံးပြုတဲ့နေရာမှာ အဓိကလက်

နက်က နှစ်ခုလုံးလည်း ယူဆရပါတယ်။

လက်နက်နှစ်ခုအနက် ပထမလက်နက်က စီးပွားရေးဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ကင်မရွန်က လေဘာပါတီသာ အနိုင်ရသွားခဲ့ရင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လက်ရှိရထားတဲ့ စီးပွားရေးအသီးအပွင့်တွေ လျော့ပါးဆုံးရှုံးသွားလိမ့်မယ်လို့ ဝါဒဖြန့်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ကင်မရွန်လက်ထက်မှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံဟာ ဖွံ့ဖြိုးပြီး ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးတွေထဲမှာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု အရှိန်အဟုန်အကောင်းဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ဒုတိယလက်နက်အဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ကင်မရွန်ကိုင်စွဲခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာက လူမျိုးရေးနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ မနစ်က စကော့တလန်က ဗြိတိန်ကနေ ခွဲထွက်/မခွဲထွက် လူထုဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပခဲ့တာကို မှတ်မိကြဦးမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ဒီလူထုဆန္ဒခံယူပွဲမှာ ခွဲထွက်ရေးသမားတွေနဲ့နီမို့ပြီး စကော့တလန်အနေနဲ့ ဗြိတိန်နိုင်ငံထဲမှာ ဆက်လက်ပါဝင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ခွဲထွက်ရေးအင်အားစုတွေရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုက ရပ်တန့်မ

ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ မြင့်မားတဲ့
အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း
(ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိအလုပ်လက်မဲ့နှုန်း
၅.၆ ထက် နှစ်ဆလောက်ရှိပါတယ်)
ကလည်း ဗြိတိန်လူထုအကြား
စိတ်မသက်သာ ဖြစ်စေခဲ့တာပါ။
ပြဿနာကို ပိုဆိုးစေတာက အာဏာရ
ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီအတွင်းမှာတောင်
ဥရောပသမဂ္ဂကိုဆန့်ကျင်တဲ့
လွှတ်တော်အမတ်တွေ အားကောင်းနေတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ
စကော့အမျိုးသားရေးပါတီရဲ့
အခန်းကဏ္ဍက
အရေးပါလာပါတယ် . . .

သွားခဲ့ပါဘူး။ စကော့တလန်ပြည်သူတွေကြားထဲမှာ ခွဲထွက်နေ စိတ်ဓာတ်က အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ရှိနေဆဲပါ။ လေဘာပါတီ ဟာ သမိုင်းအစဉ်အလာအရ စကော့တလန်မှာ အင်အားကောင်း ပါတယ်။ လေဘာပါတီနဲ့ စကော့တလန်ပြည်သူတွေအကြား ဆက် စပ်မှုနှောင်ကြီး အားကောင်းတယ်လို့လည်း ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ဒီ အချက်ကို အသုံးပြုပြီး လေဘာပါတီသာ အနိုင်ရခဲ့ရင် စကော့ပြည် သူတွေနဲ့ စကော့အမျိုးသားရေးပါတီ(Scottish National Party- SNP) တို့အပေါ် မှီခိုရလိမ့်မယ်လို့ နိုင်ငံရေးတိုက်တွက် ဖော်ခဲ့ပါ တယ်။

ဒီလိုသာ မှီခိုခဲ့ရရင် စကော့အမျိုးသားရေးပါတီက စကော့တ လန်အတွက် ဘတ်ဂျက်ခွဲတမ်း ပိုတောင်းလာနိုင်သလို နျူထိပ်ဖူး တပ်စုံးပျံ (Trident) တွေ စကော့တလန်ကနေ ဖယ်ရှားပေးဖို့ တောင်းဆိုလာနိုင်တယ်လို့ ရုပ်လုံးဖော် မြီးခြောက်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံ ရေးသုံးသပ်သူတွေရဲ့အဆိုအရပြောရရင် ဒီခြောက်လုံးတွေကြောင့် ဒေးဗစ်ကင်မရွန် အနိုင်ရခဲ့တာပါ။

ရွေးကောက်ပွဲမှာ အောင်ပွဲခံပြီးနောက်ပိုင်း ဒေးဗစ်ကင်မရွန် ပထမဆုံး တရားဝင်ကြေညာခဲ့တာက “တစ်ခုတည်းသောနိုင်ငံ အဖြစ် ဆက်ဦးဆောင်သွားပါမယ်” တဲ့။ ဒီလိုကြေညာခဲ့တာရဲ့ နောက်ကွယ်မှာအကြောင်းတရားရှိပါတယ်။ စကော့အမျိုးသားရေး ပါတီ (SNP) က စကော့တလန်မှာ ရာနှုန်းပြည့်နီးပါး အောင်ပွဲခံခဲ့ တဲ့အတွက် ဗြိတိန်နိုင်ငံကနေခွဲထွက်ဖို့ နောက်တစ်ကြိမ် လူထုဆန္ဒ ခံယူပွဲ ကျင်းပလာနိုင်တဲ့အန္တရာယ် ရှိနေလို့ပါ။ စကော့အမျိုးသား ရေးပါတီက စကော့တလန်မှာ လွှတ်တော်အမတ်နေရာ ၅၃ နေရာ ရှိတဲ့အနက် ၅၆ နေရာမှာ အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗြိတိန်လူ ထုအကြား အစဉ်အလာသမိုင်းနယ်နိမိတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါ့မလား ဆိုပြီး စိုးရိမ်သောကဖြစ်နေကြတာပါ။

ရွေးကောက်ပွဲလွန်ကာလမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ကို ဖိစီးနေတဲ့ နောက် ပြဿနာကတော့ ဥရောပသမဂ္ဂနဲ့ ဆက်စပ်နေပါတယ်။ ဗြိတိန်လူ ထုအတွင်းမှာရော ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီအတွင်းမှာပါ ဗြိတိန်နိုင်ငံ အနေနဲ့ ဥရောပသမဂ္ဂကနေ ခွဲထွက်ရပ်တည်သင့်တယ်လို့ ယုံကြည် ယူဆနေတဲ့လူတွေရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ် ကင်မရွန်က ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် အစိုးရဖွဲ့စည်းခွင့် ရခဲ့ရန် ဗြိတိန်နိုင်ငံအနေနဲ့ ဥရောပသမဂ္ဂကနေ ထွက်/မထွက် ဆို တဲ့အချက်အပေါ် လူထုဆန္ဒခံယူပွဲကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ လုပ်ပေးပါမယ် လို့ ကတိပေးထားပါတယ်။ ပြဿနာက ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ်ကင်မ ရွန်အနေနဲ့ ဥရောပသမဂ္ဂဆန့်ကျင်ရေးသဘောထားရှိတဲ့ အင်အား စု နားချသဘောထားပြောင်းအောင်လုပ်ဖို့ မလွယ် ဖြစ်နေတာပါ။

ဗြိတိန်လူထုအကြား ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ လူမှုဖူလုံရေးစနစ်ကိုမကွဲပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံထဲဝင်လာနေတဲ့ နိုင်ငံရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူတွေ လွယ် လွယ်ကူကူ ဝင်ရောက်နေထိုင်နိုင်တာကလည်း ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေပါတယ်။ ဗြိတိန် နိုင်ငံဟာ ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ပေမဲ့ ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ တစ် ခုတည်းသောငွေကြေးဖြစ်တဲ့ ယူရိုငွေကို မသုံးပါဘူး။ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့

အမျိုးသားငွေကြေးဖြစ်တဲ့ “ပေါင်” ကိုသာ ဆက်သုံးစွဲနေတာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့သုံးလေးနှစ်ကာလကို ပြန်ကြည့်လိုက်ရင် ဗြိတိန်နိုင်ငံဟာ ကရိုနီးပွားရေး အကျပ်အတည်းနဲ့ ယူကရိန်းလို ပြဿနာတွေမှာ ကျမီနီနဲ့ ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့လို တက်တက်ကြွကြွနဲ့ ဦးဆောင်လှုပ်ရှား ခဲ့တာမျိုး မရှိပါဘူး။ ဒီလိုကိစ္စတွေမှာ ကျမီနီနဲ့ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွေရဲ့ ဦးဆောင်မှုနောက်ကို အသာလေးဖော့လိုက်နေခဲ့တာပါ။

ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ မြင့်မားတဲ့ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း (ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိအလုပ်လက်မဲ့နှုန်း ၅. ၆ ထက် နှစ်ဆလောက်ရှိပါတယ်) ကလည်း ဗြိတိန်လူထုအကြား စိတ်မသက်သာ ဖြစ်စေခဲ့တာပါ။ ပြဿနာကို ပိုဆိုးစေတာက အာဏာရ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီ အတွင်းမှာတောင် ဥရောပသမဂ္ဂကိုဆန့်ကျင်တဲ့ လွှတ်တော်အမတ် တွေ အားကောင်းနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ စကော့အမျိုး သားရေးပါတီရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက အရေးပါလာပါတယ်။ စကော့ အမျိုးသားရေးပါတီဟာ ဥရောပသမဂ္ဂကိုလိုလားတဲ့ နိုင်ငံရေးအင် အားစုပါ။ ဗြိတိန်နိုင်ငံကသာ ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့က နုတ်ထွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရင် စကော့အမျိုးသားရေးပါတီဟာ စကော့တလန်ကို သီးခြားနိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်ခွင့်ရအောင်ကြိုးစားပြီး ဥရောပသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာရေးကို ကြိုးပမ်းလာနိုင်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကတော့ ဥရောပသမဂ္ဂနဲ့ ပြည်သူလူထုရဲ့ ဆန္ဒလိုလား ချက်နဲ့အညီ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတချို့ ပြောင်းလဲပေးရေးကို ညှိနှိုင်း ရယူပြီး ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ဆက်နေရေးပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စဟာ လွယ်ကူတဲ့ကိစ္စတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

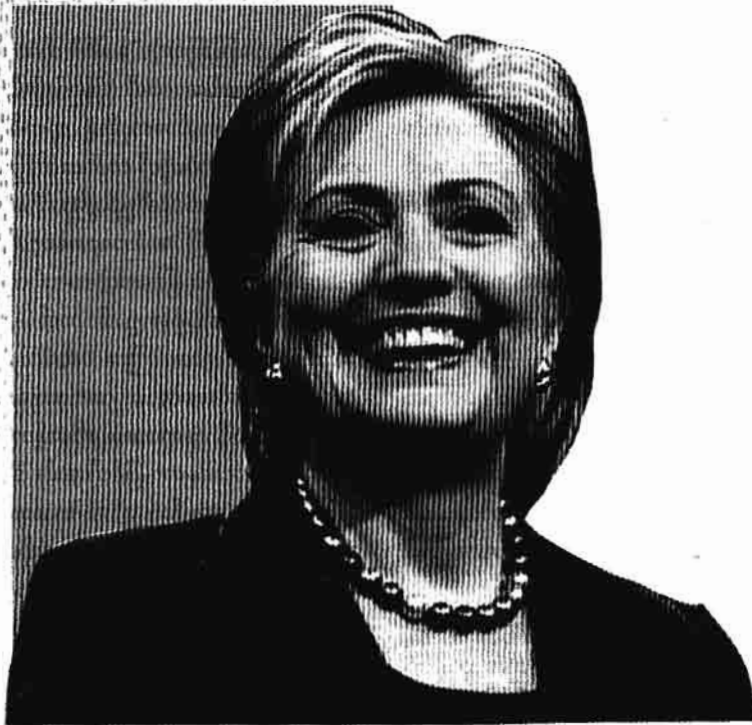
ဗြိတိန်လူထုလိုလားနေတာက ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေ အကြား နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားတွေနဲ့ လုပ်သားထုအနေနဲ့ အပြန်အလှန် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဝင်ထွက်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပြင်ဆင်ပြောင်းလဲဖို့ ဆိုရင် ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ပဋိညာဉ် (Treaty) ကို ပြင်ဆင်ဖို့လိုပါတယ်။ ပဋိညာဉ်ပြောင်းလဲဖို့ဆိုတာ လွယ်ကူတဲ့ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။ ရှုပ်ထွေး ပြီး အချိန်ယူရတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်မျိုးပါ။

ပဋိညာဉ်မပြင်ဘဲ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးရဲ့ သဘောတူညီမှု ရယူမယ်ဆိုရင်တောင် လွယ်ကူတဲ့ကိစ္စမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ သေချာ တာကတော့ ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဥရောပသမဂ္ဂကနေ ထွက်မယ့်အရေးဟာ လာမယ့်နှစ်နှစ်အတွင်း ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ နိုင်ငံရေးကို ကိုင်လှုပ်နေမှာ ပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ကျမီနီနိုင်ငံရဲ့ အဓိကသတင်းစာကြီးဖြစ်တဲ့ Der Spiegel က ဗြိတိန်ရွေးကောက်ပွဲမှာ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီရဲ့ အောင်ပွဲကို “ဥရောပတိုက်အတွက် သတင်းဆိုး” လို့ နုနဲ့စည်းတင် ဖော်ပြခဲ့တာပါ။

ဗြိတိန် ကွန်ဆာဗေးတစ်တွေရဲ့အောင်ပွဲဟာ ဥရောပတိုက် အတွက် သတင်းဆိုးဟုတ်မဟုတ် ယတိပြတ်မပြောနိုင်ပေမဲ့ ဥရော ပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေအကြား ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ရမယ့်ကိစ္စ အများ အပြား ကျန်ရှိနေသေးတာကတော့ ထင်ရှားနေပါတယ်။

ကိုး

ဟိလာရီကလင်တန်ရဲ့ ဘဝရည်မှန်းချက်နဲ့ စိန်ခေါ်မှုများ

■ သက်ဝင်းမြင့်

ဟိလာရီကလင်တန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့သမ္မတအဖြစ် အရွေးခံမှာလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းကမကြာသေးခင်ကအထိ လူတွေစိတ်ဝင်စားခဲ့ကြတဲ့မေးခွန်းဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဧပြီ ၁၂ ရက်ရောက်တော့ ဟိလာရီကလင်တန်ဟာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အမေရိကန်သမ္မတရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မှာဖြစ်ကြောင်း သူမရဲ့ရွေးကောက်ပွဲစည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးအဖွဲ့ သဘာပတိဖြစ်သူ ဂျွန်ပိုဒက်စ်တာက အီးမေးလ်ကနေ ကြေညာ လိုက်တယ်။ ရွေးကောက်ပွဲစည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး ဝက်ဘ်ဆိုက်မှာ “အမေရိကအတွက် ဟိလာရီ” ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ဗီဒီယိုကို ထုတ်လွှင့်ပြသရာမှာ “တိုက်ရဲခိုက်ရဲတဲ့ချန်ပီယံတစ်ဦးလိုအပ်လျက်ရှိတဲ့ အမေရိကန် ပြည်သူတိုင်းအတွက်” ဆိုတဲ့တင်ဆက်မှုတွေအများအပြားပါဝင်ခဲ့တယ်။

ဟိလာရီရဲ့ ဘဝရည်မှန်းချက် အောင်မြင်ရေးအတွက် နောက်ဆုံးအခွင့်အရေး

၁၉၉၀ ပြည်လွန်နှစ်များရဲ့စောစောပိုင်းကာလကတည်းက မစ္စစ်ကလင်တန်ဟာ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး အမှတ်အသားတစ်ခုဖြစ်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့သမ္မတကတော်အဖြစ် (First Lady)၊ နယူးယောက်မှာ အထက်လွှတ်တော်အမတ်၊ သမ္မတလောင်းအဖြစ် လျာထားခံရသူ၊ ပြီးတော့နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးစတာတွေပါပဲ။ အဲဒီအရင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဘီလ်ကလင်တန် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်နေတုန်းကလည်း မစ္စစ်ကလင်တန်ဟာ အာကင်းဆပ်စ်မှာစွာထက်ထက်လုပ်ပြခဲ့သူဖြစ်တယ်။

ဟီလာရီကလင်တန်ဟာ အမြဲတမ်းလိုလို အငြင်းပွားစရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တယ်။ တချို့က သူမကို အမျိုးသမီးထုရဲ့ သင်္ကေတ အမှတ်သား (icon) လို့ ချီးမွမ်းပြောဆိုခဲ့တယ်။ ဒါကလည်း မစ္စစ်ကလင်တန်ဟာ အမျိုးသမီးများ အခွင့်အရေးနဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပေါ်လစီကို အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာ လက် ယာစွန်းရောက်သူတွေရဲ့ စော်ကားမော်ကား လုပ်တာတွေကို ရဲရဲ ဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့လို့ပါပဲ။ ဟီလာရီကလင်တန်ဟာ စည်းကမ်းမရှိဘူး။ အခွင့်ထူးခံလို့ မြင်ကြသူတွေလည်း ရှိတယ်။ သူမပြောတာအာဏာ ရှိဖို့အတွက် တက်လမ်းအဖြစ် ဘီလ်ကလင်တန်ကို လက်ထပ်ထား တာလို့ အဲဒီလူတွေက ပြောကြတယ်။

ဟီလာရီကလင်တန်အဖို့ ခုလိုသမ္မတအဖြစ်ဝင်ရောက် အရွေး ခံဖို့ကြေညာလိုက်တာဟာ သူမရဲ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ မှောင်မှန်း ထားတဲ့ ဘဝရည်မှန်းချက်ကို ရောက်ဖို့ နောက်ထပ် အခွင့် အရေး တစ်ခုဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးအခွင့်အရေးကို ဆုပ်ကိုင်လိုက်တာပါပဲ။

အတွေ့အကြုံများတဲ့ အမျိုးသမီးသမ္မတကို လိုလားသူများရှိနေ

ဟီလာရီကလင်တန်နဲ့ ယှဉ်ပြိုင်မယ့် သူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် သူမကို ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ရာနှုန်းက ပိုများနေသလို မနှစ်သက်တဲ့ ရာနှုန်းကလည်း များနေတာကို တွေ့ရတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရတာက လည်း အမေရိကန်များစွာဟာ ဟီလာရီကလင်တန်နဲ့ ယှဉ်ပြိုင်မယ့် သူတွေဟာ ဘယ်သူတွေလဲဆိုတာကို သိရှိကြတဲ့ သူတ နည်းနေ တယ်။ ပြီးတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်ပိုင်းရဲ့ လေးပုံတစ်ပုံလောက်မှာ ဂူထဲအောင်းနေကြသလို အပြင်လောကနဲ့ အဆက်ပြတ်နေကြသူ တွေကလည်း မစ္စစ်ကလင်တန်ကို သတိမထားမိခဲ့ ကြဘူး။ ယခုလ စောစောပိုင်းက (ABC News/ Washington Post) သတင်းဌာန တွေအတွက် လူထုဆန္ဒသဘောထားစစ်တမ်း ကောက်ယူရာမှာ အမေရိကန် ၄ ရာခိုင်နှုန်းဟာ မစ္စစ်ကလင်တန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ထင်မြင်ချက်ပေးတာမျိုး မရှိတာကို တွေ့ရသလို ၄၇ ရာခိုင်နှုန်းကလည်း ဝစ္စကွန် ဆင်ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်တဲ့ စကော့ ဝါလ် ကာနဲ့ပတ်သက်လို့ ထင်မြင်ချက်ပေးတာမျိုးမရှိတာ ကို တွေ့ရတယ်။

အဲဒီစစ်တမ်းမှာ နောက်ထပ်တွေ့ရတာက ၂၀၀၈ ခုနှစ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် အမေရိကန်တွေဟာ “အပြောင်းအလဲ” လုပ်မယ့် သမ္မတလောင်းထက် “အတွေ့အကြုံ” ရှိတဲ့ သမ္မတလောင်းကို ပိုမိုလို လားတာကိုတွေ့ရတာပါပဲ။ အဲဒါက ဘာကို ဆိုလို တာလဲ ဆိုတော့ အိမ်ဖြူတော်မှာ လူသစ်တစ်ဦး သမ္မတဖြစ်လာတာကို ဘယ်လိုမှ စိတ်လှုပ်ရှားမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့သဘောပဲ။ ဟီလာရီ ကလင်တန် အတွက် အလားအလာကောင်းတယ်ဆိုတာကို ပြသတာပဲပေါ့။

မတ်လလယ်လောက်တုန်းက (Gallup) အဖွဲ့က လူထုဆန္ဒ သဘောထားကောက်ယူရာမှာတော့ နောက်ထပ် ကလင်တန် တစ်ဦးသမ္မတ ဖြစ်လာရင် ကောင်းမကောင်းဆိုတာကို မေးတယ်။ အများဆုံး ဖြေကြတာကတော့ အတွေ့အကြုံများတဲ့ “ပထမဆုံး အမျိုးသမီးသမ္မတ” ဖြစ်လာမှာမို့ ကောင်းတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ သမ္မတဖြစ်လာတဲ့ ဟီလာရီအတွက် အကောင်းဆုံးကတော့ သူမကို အကြံပေးဖို့ ဘီလ်ကလင်တန် အိမ်ဖြူတော်ကို ပြန်ရောက် လာမှာမို့ သူမအတွက် စိတ်သက်သာရာရစေမှာဖြစ်တယ်လို့ ဖြေဆို ကြတဲ့ သူတွေကတော့ ၂ ရာနှုန်းလောက်ပဲ ရှိတယ်ဆိုတာကို သိရပါတယ်။

ဟီလာရီကလင်တန် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရမယ့် ပြဿနာများ

ဟီလာရီကလင်တန် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ်ဆိုတော့ ထုံးစံအတိုင်းပါပဲ။ ခိုပတ်ဘလီကန်တွေဟာ သူမရဲ့မဲဆွယ်စည်း ရုံးရေးလုပ်တဲ့နေရာမှာ ကသိကအောက်ဖြစ်အောင်အနှောင့် အယှက်ပေးကြတော့တာပါပဲ။ သူတို့က ဟီလာရီကလင်တန် နိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်နေခိုက်မှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ပြဿနာနှစ်ခုကို ရွှေ့တန်းတင်လာကြတယ်။

ပထမပြဿနာက လစ်ဗျားနိုင်ငံဘင်ဂါဗီမြို့ အမေရိကန်သံရုံး တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရတာပါပဲ။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်မှာ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်သံရုံးကို လက်နက်ကိုင် စစ် သွေးကြွတွေက သံရုံးဝင်းထဲဝင်လာပြီး တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ လစ်ဗျားနိုင်ငံဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး ခရစ္စတိုဖာစတီဗင်

နဲ့ တခြားသုံးဦးသေဆုံးခဲ့တယ်။ မကြာသေးခင်ကပဲ သမ္မတရွေး ကောက်ပွဲမှာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မယ့်လို့ ကြေညာခဲ့တဲ့ကင်တပ်ကီ ပြည်နယ်အထက်လွတ် တော်အမတ် ရန်ပေါလ်ဟာ အဲဒီဘင်ဂါဗီ ကိစ္စကို ပြန်ဖွဲ့ပြီးဟီလာရီကလင်တန်ကို သိက္ခာချတော့တာ ပါပဲ။

ရန်ပေါလ်ဟာ စီအင်အင်သတင်းဌာနက ဒါနာဘက်ရှိတဲ့ပြောရာမှာ အဲဒီတိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွား နေတဲ့အချိန် နံနက် ၃ နာရီမှာ ဟီလာရီကလင်တန် ဆီကို ဖုန်းဆက်ပြောပေမဲ့ ဖုန်းမကိုင်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ “မစ္စကလင်တန်ဟာ လစ်ဗျားနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အမေရိ ကန် သံရုံးရဲ့လုံခြုံရေးကို ဂရုမစိုက်ခဲ့တာဟာ အဲဒီနေ့ မှ မဟုတ်ဘူး။ ကိုးလလုံးလုံးပစ်ထားခဲ့တယ်” လို့ ရန် ပေါလ်က စွပ်စွဲတယ်။

နောက်ပြဿနာတစ်ခုက ဟီလာရီကလင်တန် ဟာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အီးမေးလ်အကောင့် တွေကိုမသုံးဘဲကိုယ် ပိုင် အီးမေးလ်အကောင့်တွေကို သုံးခဲ့တယ်ဆိုတာပါပဲ။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ အငြင်းပွား နေကြတာကအမျိုးမျိုးပါပဲ။

အစိုးရရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို လုပ်ကိုင်

ရာမှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ကိုယ်ပိုင် အီးမေးလ် လိပ်စာကို အသုံးပြုရဘူးဆိုတဲ့အခြေအနေနဲ့ ထုတ်ပြန်ထားတာမျိုး မရှိဘူးလို့ သိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ “တာဝန်ဖြစ်သောသော်လည်း အထိအခိုက်မခံနိုင်သော သတင်း အချက်အလက်များဆိုင်ရာ မူဝါဒ” မှာ ဖော်ပြထားတာက “အီးမေးလ်တွင် ပါဝင်သော သတင်းအချက်အလက်များ လုံခြုံရေး အတွက် ဝန်ထမ်းများသည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန တရားဝင် အီးမေးလ်စနစ်ကိုသာ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများ၌ သုံးရမည်”လို့ ဖော်ပြ ထားတာကို တွေ့ရပြန်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ချုပ်ကန်တွေက အီးမေးလ်ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ဟီလာရီကလင်တန်အပေါ်မှာ ဘယ်လိုပဲ ဝေဖန်ပြစ်တင်တာမျိုး လုပ်နေပါစေ၊ ဒီမိုကရက်တစ်တွေအတွက် ခုခံပြောဆိုရာတစ်ခု တော့ ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ အရင်တုန်းက ထမ်း ဆောင်ခဲ့တဲ့ ကော်လင်းပိုဝဲလ်နွှင့် ကွန်ဒိုလီဇာ ရိုက်စ်တို့ဟာလည်း ကိုယ်ပိုင်အီးမေးလ် အကောင့်တွေကိုသုံးခဲ့ကြပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကော်လင်းပိုဝဲလ်ဟာ သံအမတ်ကြီးတွေ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတွေနဲ့ သူ့ရဲ့နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ဆက်သွယ်ရာမှာ သူ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်အီးမေးလ်အကောင့်တွေကိုသုံးခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။

ကလင်တန် ဖောင်ဒေးရှင်း

ဟီလာရီကလင်တန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘင်ဂါဇီ ပြဿနာနဲ့ အီးမေးလ် ပြဿနာတွေဟာ တကယ် တကယ်တော့ ဘာမှ မဟုတ်သေးဘူး။ ဟီလာရီကလင်တန်က သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ဝင်မယ်လို့ ကြေညာလိုက်တာဟာ နောက်ထပ် ပြဿနာတစ်ခုကို ဖိတ်ခေါ်လိုက်တာဖြစ်တယ်လို့ ဆန်ဖရန်စစ္စကို မြို့တော်ဝန် ဝီလီ ဘရောင်းက မတ်လ ၆ ရက်ထုတ် (San Francisco Chronicle) သတင်းစာမှာ ရေးသားတင်ပြထားပါတယ်။ ဝီလီ ဘရောင်းဟာ ဘီလ်ကလင်တန် ထူထောင်ထားတဲ့ “ကလင်တန် ဖောင်ဒေးရှင်း”

ကို ဦးတည်ပြီး ဝေဖန်တိုက်ခိုက်တာပါ။

တကယ်လို့ ကလင်တန်ဖောင်ဒေးရှင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ မကောင်းသတင်းတွေ ထွက်လာပြီဆိုရင်တော့ ဗိုလ်ချုပ်ချုပ် ကွေ့က လွှတ်တော်မှာ ကြားနာစစ်ဆေးတာတွေ လုပ်လာမယ်။ ဒါဆိုရင် မစ္စစ်ကလင်တန် သမ္မတအဖြစ် အရွေးခံရေးကိုပါ ထိခိုက် လာနိုင်တယ်လို့ ဝီလီဘရောင်းက ရေးထားတယ်။ ကလင်တန် ဖောင်ဒေးရှင်းမှာ ထည့်ဝင်တဲ့ ငွေနဲ့ထွက်သွားသမျှငွေတွေကို ရှင်း ရှင်းလင်းလင်း လုပ်ဖို့လိုတယ်။ ဟေတီနိုင်ငံနဲ့ အာဖရိကမှာ ကလင် တန်ဖောင်ဒေးရှင်းရဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ရန်ငြိမ်သမျှ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း တွေနဲ့ တင်ပြဖို့လိုတယ်လို့လည်း သူက သတင်းစာမှာ သတိပေး ရေးသားတယ်။ သူက “အကယ်၍ ကလင်တန်ဖောင်ဒေးရှင်းကို ကြက်ခြေနီကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်သည်ဆို လျှင်တော့ ဟီလာရီကလင်တန်သည် ကလင်တန်ဖောင်ဒေးရှင်းကို ဆက်လက်ရှင်သန်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ယင်း ကဲ့သို့ မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့လျှင်တော့ ဟီလာရီကလင်တန်သည် အောက်ကိုဆင်းဖို့ပဲ ကြည့်ထားရပါမည်” လို့ သတင်းစာမှာ ဆက် ရေးထားတယ်။

ဝီလီဘရောင်းဟာ ဟီလာရီကလင်တန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ် လောက်အထိ ဟောကိန်းထုတ် ရေးသားထားသလဲဆိုရင် “အကယ်၍သာ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အရေးကြီးသော ပြန်လည်ညှိနှိုင်းမှုများကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းများ မရှိလျှင် ဟီလာရီကလင်တန်သည် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ တွင် နှုံးနိမ့်မည်ဖြစ်သည်” လို့တောင် ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်လိုက် သေးတယ်။

သက်ဝင်းမြင့်

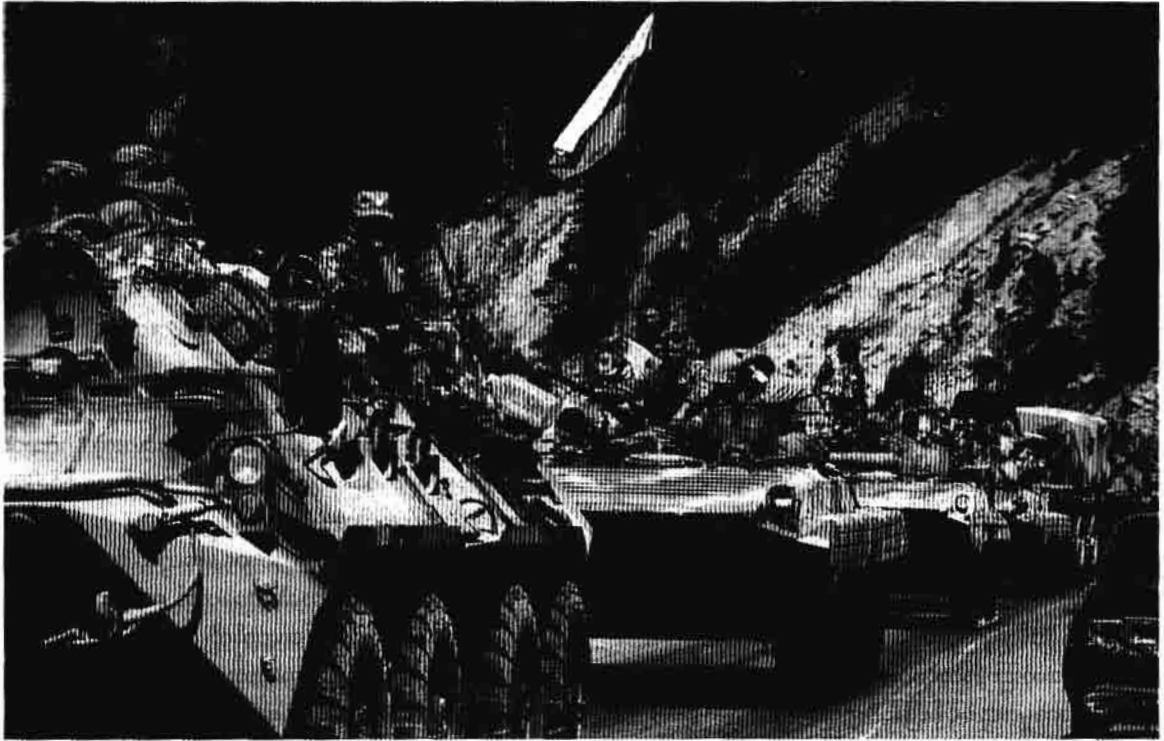
Ref (1) Hillary enters the race By M.D & THE DATA TEAM.

(2) San Francisco Chronicle (2015.March 6)

တန်ဖိုး - ၁၀၀၀ ကျပ်

ရန်ကုန်မြန်မာ့သံတော် - ရွှေပစာအုပ်တိုက် ဖုန်း- ၀၉ ၄၀၂၅၀၅၀၂၊ ၀၉- ၀၉၇၉၈၄၄၇၃၈
မန္တလေးမြန်မာ့သံတော် - ဆောင်းစုရတီ စာပေ ဖုန်း- ၀၉ ၄၃၁၁၅၆၈၂၊ ၀၉ ၄၀၂၃၂၂၃၃

ယူကရိန်းနယ်စပ်အနီးတွေ့ရသည့် ရုရှားတပ်ကားများ

BURMESE
CLASSIC

ပူတင်၏ တိုရေ ရုရှားရေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု

■ စိုးအုပ်

ယူကရိန်းက ရုရှားရဲ့ ကျွန်းကျော်စော်ကားတဲ့ လုပ်ရပ်တွေနဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ ဥရောပတို့အပေါ် ရုရှားရဲ့ ထိပ်တိုက် သဘောဆောင်တဲ့ မူဝါဒတွေဟာ ရုရှားရဲ့ ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ ဆိုဗီယက်ရွှေရောင်နေ့ရက်များကို ပြန်လည်အသက်သွင်းဖို့ ကြိုးပမ်းမှု တစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ အနောက်ကမ္ဘာမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှိမြင်နေ ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရုရှားအစိုးရရဲ့ ပြည်တွင်းမူဝါဒတချို့ကို စူးစူး စိုက်စိုက် လေ့လာကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် 'ဆိုဗီယက်' အရိပ်က ရုန်း ထွက်ပြီး သိပ်နောက်မကျခင် သူ့ရဲ့အိုနာကွီးကန်းဖြစ်နေတဲ့ အင် စတီကျူရှင်းတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ အသည်းအသန်ကြိုးပမ်းနေ တဲ့နိုင်ငံတစ်ခုကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

လက်ရှိပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအများအပြားမှာ ကျောင်းသားအားလုံး အတွက် အခမဲ့ပညာရေးနဲ့ ထူထောင်ခဲ့တဲ့ လှုပ်ရှားမှုအပေါ် အခြေခံတဲ့ အရွယ်ပမာဏ ကြီးမားလှတဲ့ စစ်တပ်ကြီးတစ်ခုတို့လို အကုန်အကျများလွန်းတဲ့ ဆိုဗီယက်ခေတ် ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံတွေကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားဖို့ ရုရှားနိုင်ငံ အနေနဲ့ မတတ်နိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ရုရှားအစိုးရရဲ့ ကာလရှည်ကြာ အသိအမှတ်ပြုထားမှု ထင်ဟပ်နေပါတယ်။ လက်ရှိမှာဖြစ် ပေါ်နေတဲ့ အပြောင်းအလဲအများအပြားဟာ မဟာဥဏ္ဍာန်ပညာအမြော်အမြင်ထက် မဖြစ် မနေလိုအပ်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်နေတာ ဖြစ်ပေမဲ့ အဲဒါတွေဟာ ဘာပဲပြောပြော

ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေပါပဲ။ အဲဒီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေကိုယ်၌က ထူးခြားတဲ့ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ရုရှားနိုင်ငံသားတွေဟာ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်ခွင့်ဆုံးရှုံးမှုကို စိတ်ရှည်သည်းခံဖို့ အဆင်သင့် ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ အခမဲ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတို့လို ဆိုဗီယက်ခေတ် လူမှုရေး အကျိုးအမြတ်တွေကို နှစ်ခြိုက်နေ ကြဆဲဖြစ်ပြီး အစိုးရက သူတို့နဲ့ ပြဿနာဖြစ်မှာကို အမြဲတမ်းစိုးရိမ် ပူပန်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အခုအချိန်မှာ သမ္မတပုတင်ရဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကြောင့် ခိုင်ခန့် ဝါဒဖြန့်ချိမှုက ရုရှားလူထုရဲ့ အာရုံကို စိတ်ပျက်စရာကောင်းတဲ့ နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေး အခြေအနေတွေကနေ ပြောင်းရွှေ့သွားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ဘယ်လောက်ပဲ ဖြစ်ကတတ်ဆန်းနိုင်ပါစေ၊ အဲဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေဟာ ရှေ့ကို ဆက်သွားနေပါတယ်။ ဇာကတိဇာကတိထိုးဖြစ်နေတာတစ်ခုကတော့ ကမ္ဘာ့စင်မြင့်ထက်မှာ ဆိုဗီယက်ရွှေခေတ်ကို အမွှမ်းတင်နေကြတဲ့ ရုရှားခေါင်းဆောင်တွေဟာ သူတို့ပြည်တွင်းမှာတော့ အဲဒီဆိုဗီယက် ခေတ်ကနေ နောက်ဆုတ်တဲ့ လုပ်ငန်းကို ဦးစီးကြီးကြပ်နေကြတဲ့အဖြစ်ပါပဲ။

ထင်ရှားတဲ့ ဥပမာတစ်ခုကတော့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၂ နွေဦးမှာ မစ္စတာပုတင် နောက်တစ်ကြိမ် သမ္မတဖြစ်လာခဲ့တုန်းက စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းတွေ နှစ်အနည်းငယ်ထဲ ရောက်လာခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ ဒီကနေ့မှာ ပုံကားချပ်တစ်ခုလုံးက ဆက်လက်ပြီး ဝေဝေဝါးဝါး ဖြစ်နေပါတယ်။ စွမ်းဆောင်ရည်ညံ့ဖျင်း တဲ့၊ မိတ္တူကူးထားတဲ့၊ တစ်နေ့တခြား ယိုယွင်းပျက်စီးလာနေတဲ့ဆေးရုံ တွေနဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစင်တာတွေကို ပိတ်ပစ်ဖို့၊ ခေတ်မီအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ယူဖို့ လိုအပ်တဲ့ ရန်ပုံငွေ ပိုမိုရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေးလုပ်သားတွေကို ပြန်လည်မွမ်းမံရေးနဲ့ လစာကောင်းကောင်းပေးရေးတို့အတွက် အပြန်အလှန်အနေနဲ့ ဆေးဝန်ထမ်းအင်အားစုကို လျော့ချဖြတ်တောက်ပြီး စွမ်းဆောင်ရည်ပိုမိုမြင့်တက်လာအောင်လုပ်ဖို့ ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရတွေကို ဗဟိုအစိုးရက မက်လုံးတွေ ပေးနေခဲ့ပါတယ်။

ဆေးရုံအများအပြားကို ပြန်လည်မွမ်းမံတာတွေ လုပ်နေခဲ့ပေမဲ့ ပိတ်သိမ်းလိုက်တဲ့ ဆေးရုံအရေအတွက်က အရမ်းကိုများပြားပါတယ်။ ဆေးရုံတွေပျောက်ကွယ်သွားမှုရဲ့ အပြင်းထန်ဆုံးသော ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို ခံရတာကတော့ ကျေးလက်ဒေသတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချို့က ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းငယ်တွေရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုရရှိခဲ့တဲ့ ပြုရှာ ၁၇,၀၀၀ ကျော်မှာ အခုဆိုရင် ဘာကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုမှ မရှိတော့ပါဘူး။ ၂၀၀၅ နဲ့ ၂၀၁၃ ကြားမှာ ကျန်းမာရေးစင်တာအရေအတွက်ဟာ ၈,၂၄၉ ကနေ ၂,၈၅၅ သို့လျော့ကျသွားခဲ့ပြီး ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း အရေအတွက်ဟာ

လည်း ၂,၆၃၁ ရှိခဲ့ရာကနေ ၁၂၄ သို့ရောက်တဲ့အထိ ထိုးစိုက်ကျဆင်းသွားခဲ့တယ်လို့ အစိုးရကထုတ်ပြန်တဲ့ သတင်းတွေက ဆိုပါတယ်။

ရုရှားအစိုးရက ဘာကိုစိစဉ်လုပ်ဆောင်နေသလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းတဲ့ညွှန်ပြချက် မရှိပါဘူး။ အစိုးရရဲ့တစ်ခုလုံးဆိုင်ရာ မူဝါဒကို ဘယ်တုန်းကမှ ပြည်သူများအကြား ချပြဆွေးနွေးခဲ့တာမျိုး မရှိခဲ့ပါဘူး။ “ပြည်သူတွေနားမလည်မှာကို အစိုးရက စိုးရိမ်တယ်လေ။ ပြည်သူတွေ ဆူဆူညံညံ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်မလာအောင် အစိုးရက ရှောင်ချင်တယ်။ တစ်ခုခုမှားသွားရင် ပြည်သူတွေက ဗဟိုအစိုးရကို အပြစ်မတင်ဘဲ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တွေကိုသာ အပြစ်တင်လာကြအောင် ဗဟိုအစိုးရက လုပ်လေ့ရှိတယ်” လို့ “လူမှုတောင်းဆိုချက်” လို့ အမည်ပေးထားတဲ့ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးအုပ်စုတစ်ခုရဲ့ အကြီးအကဲဖြစ်တဲ့ မာရီယာ ဂိုင်ဒါက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။

ဒါမျိုးက လူနာအရေအတွက် ဘယ်လောက်ကို ကုသပေးသလဲ၊ ဒါမှမဟုတ် ကျောင်းသားအရေအတွက် ဘယ်လောက်ကို စာသင်ပေးသလဲဆိုတဲ့ အချက်ကို အဓိကထားဘဲ ဗဟိုအစိုးရက အားလုံးသော ဆေးရုံဆေးပေးခန်းတွေ၊ စာသင်ကျောင်းတွေနဲ့ အခြားအင်စတီကျူးရှင်းတွေကို အထောက်အပံ့ပေးခဲ့တဲ့ ဆိုဗီယက် ခေတ်တုန်းကနဲ့တော့ တခြားစီပါပဲ။

ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကလည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်းပါပဲ။ ရုရှားနိုင်ငံက ထိပ်တန်းစာသင်ကျောင်းတွေရဲ့ အရည်အသွေး အဆင့်အတန်းတွေက နိုင်ငံတကာ အဆင့်အတန်းနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် ကျဆင်းနေပါတယ်။ ရုရှားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားတွေက တစ်နိုင်ငံလုံး မေးခွန်းတစ်ခုတည်း စနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြပါတယ် (အဲဒီစနစ်က

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ‘အက်စ်အေတီ’ စနစ်နဲ့တော့ မတူပါဘူး)။ သူတို့က ရုရှားရဲ့ အဆင့်မြင့်ပညာရေးစနစ်ကို ဥရောပရဲ့ အဆင့်မြင့်ပညာရေးစနစ်နဲ့ ပေါင်းစပ်ခဲ့ကြပြီး ဒေသဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ်တွေကို ပိုကြီးတဲ့တက္ကသိုလ်တွေအဖြစ်သို့ ပေါင်းစည်းလိုက်တဲ့ တစ်ချို့တည်းမှာ သုတေသန သိပ္ပံအသစ်တွေကိုလည်း တည်ဆောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၃ နှစ် နောက်တစ်ကြိမ် သူ သမ္မတဖြစ်လာချိန်မှာ လူအများကြိုက်အောင် လိုက်လုပ်ပေးဖို့ ဆန္ဒရှိနေတဲ့ မစ္စတာပုတင်က ကျောင်းဆရာတွေကို လခတိုးပေးမယ်လို့ ကတိပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုတွေကို ရင်ဆိုင်နေရပြီး ရေနံကရုတ်အခွန်ငွေတွေကလည်း ထိုးစိုက်ကျဆင်းနေတာကြောင့် နှိပ်ငှင်ဝင်ငွေ အကြီးအကျယ်လျော့ပါးနေတဲ့ အခုအချိန်မှာ ရုရှားအစိုးရက ကူညီထောက်ပံ့မှုတွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လျှော့ချမယ့် အစီအစဉ်တွေကို ကြေညာထားပါတယ်။ အဲဒီအစီအစဉ်က ကျောင်း

BURMESE CLASSIC

ဆရာတွေမှသည် ပြတိုက်လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ရုပ်ရှင်ရုံဝန်ထမ်းတွေအထိ အစိုးရဝန်ထမ်း ထောင်ပေါင်းဆယ်ပေါင်းများစွာတို့အပေါ် သက်ရောက်မှုရှိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ စစ်တပ်ကိစ္စမရှိမီ ကြီးပမ်းမှုတွေကတော့ သဘောမတူသူတွေရှိသည့်တိုင် အစိုးရရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းတွေထဲမှာ အအောင်မြင်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှားအစိုးရက ဆိုဗီယက်ပုံစံ ပွဲယောင်းယောင်း စစ်တပ်နေရာမှာ ပိုပြီးသေးငယ်ကျစ်လျစ်ပေမဲ့ ပိုပြီးစွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားတဲ့ ခေတ်မီစစ်တပ် တစ်ခုနဲ့ အစားထိုးချင်နေပါတယ်။ အဲဒီလုပ်ငန်းက ရှေ့ကိုတိုးသွားနေပါတယ်လို့ ကင်နန်တက္ကသိုလ်က ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ မိုက် ကယ်ကော့ဖ်မန်းက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။ “ရုရှားစစ်တပ်ဟာ ဆိုဗီယက်ခေတ်စစ်တပ်ကနေ အဝေးကြီးကို လျှောက်လှမ်းနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ပေါင်းစည်းစစ်ဆင်ရေးတွေ လုပ်နိုင်တဲ့ အလွယ်တကူရွှေ့ပြောင်းလှုပ်ရှားနိုင်ပြီး ကွန်ရက်ဖွဲ့ထားတဲ့ စစ်မှုမထမ်းမနေရ ဥပဒေအပေါ် မှီခိုအားထားမှုလျော့ကျပြီး ကျယ်ပြန့်တဲ့ စစ်မျက်နှာတွေကို အလျင်အမြန် ဖြန့်ကြက်နိုင်တဲ့ စစ်တပ်မျိုး တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ တရွေ့ရွေ့တိုးသွားနေပါတယ်” လို့ သူကဆက်ပြောပါတယ်။

အခုဆိုရင် ရုရှားရဲ့စစ်ရေးအသုံးစရိတ်ဟာ ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန်ကာလတစ်လျှောက်လုံး ဘယ်တုန်းကမှမရောက်ခဲ့ဖူးတဲ့အဆင့်များဆီသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်တယ်လို့ မစ္စတာကော့ဖ်မန်းက ပြောပါတယ်။ မော်စကိုရဲ့နောက်ဆုံးကာကွယ်ရေးဘတ်ဂျက်က ရုဘယ်လ်ငွေ ၃. ၃ ထရီလီယံ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဂျီဒီပီရဲ့ ၄. ၂ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါတယ်။ မစ္စတာပူတင် သမ္မတဖြစ်လာတုန်းက စစ်အသုံးစရိတ်က ဂျီဒီပီ ရဲ့ ၂. ၆ ရာခိုင်နှုန်းပဲရှိခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ၃၀၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်မှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ ပူးပေါင်းနွှေး အတွင်းရေးမှူးချုပ်အသစ် မစ်ခေးလ်ဂေါ်ဘာ ချော့က တစ်နေ့တခြား ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာနေတဲ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့ နိမ့်လျှော့ကျဆင်းမှုကို ကုစားနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သူရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမူဝါဒတွေကို ကြေညာခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူရည်ရွယ်သလို ဖြစ်မလာခဲ့ဘဲ အဲဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းတွေက ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အတွင်းကွဲ ကွဲနေမှုကို ကူညီအရှိန် မြှင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုဝင် အခြား သမ္မတနိုင်ငံဟောင်းတွေရဲ့ ပြည်သူတွေက ရုရှားကို အလျင်အမြန်ပဲ နောက်မှာထားပစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရုရှားနိုင်ငံသားတွေကတော့ နည်းဟောင်းလမ်းဟောင်းတွေကို စွန့်လွှတ်ဖို့ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။ အခုအထိလည်း မစွမ်းနိုင်ဖြစ်နေကြဆဲပါ။ အက်စတိုးနီးယား၊ လတ်ဗီးယားနဲ့ လစ်သူယေးနီးယားနိုင်ငံတွေက ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းတွေကို လျင်လျင်မြန်မြန်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ သူတို့ဟာ ဥရောပနဲ့ အနောက်ကမ္ဘာရဲ့ အင်စတီကျုရှင်း

များဆီသို့ဆိုတဲ့ သူတို့ ဦးတည်လျှောက်လှမ်းရမယ့် လမ်းကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိခဲ့ကြတာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကာဇက်စတန်က တစ်ဖက်မှာ စီးပွားရေးကို တိုးတက်အောင်လုပ်ပြီး အခြားတစ်ဖက်မှာ အာဏာအဟောင်း ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားနိုင်ဖို့ သူရဲကြွယ်ဝတဲ့ သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်တွေကိုအသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရုရှားတွေကတော့ အဲဒီလို မလုပ်နိုင်လောက်အောင် တွေဝေဆုတ်ဆိုင်း အချိန်ယူလွန်းလှပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကရင်မလင်အနေနဲ့ အပြောင်းအလဲကိုတော့ လုံးလုံးလျားလျားရှောင်လွှဲလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဝေလည်ကြောင်ပတ်လုပ်နေခဲ့ပြီးတဲ့နောက် အခုဆိုရင် မော်စကိုဟာ မသေချာမရေရာတဲ့ ပန်းတိုင်တစ်ခုဆီသို့ ဦးတည်နေတဲ့ ရှည်လျားပြီး ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ ခရီးလမ်းတစ်ခုပေါ်မှာ ရောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်နေရတာဟာ သူ့ပြည်သူတွေနဲ့ နိုင်ငံတကာရဲ့အာရုံသွန်ငင်အတွင်း ကသောင်းကနင်းဖြစ်နေမှုတွေကနေ နိုင်ငံပြင်ပမှာ ကြွက်သားညှစ်ထုတ်ပြတဲ့ လုပ်ရပ်တွေဆီသို့ လွှဲပေးဖို့ဆန္ဒရှိနေတဲ့ မစ္စတာပူတင်ကြောင့် ဖြစ်ဖို့များပါတယ်။ ကရင်မလင်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းသာလျှင် ရုရှားရဲ့ ရှိတယ်လို့ အများထင်နေကြတဲ့ စွမ်းပကားနဲ့ သူရဲ့ အမှန်တကယ်ရှိတဲ့ စွမ်းပကားကြားက ကွာဟမှုရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ အနက်ကို သိကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အခုတော့ မစ္စတာပူတင်ရဲ့မောက်မာပြီး ပိုင်စိုးပိုင်နင်းနိုင်လှတဲ့ လုပ်ရပ်တွေရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့်နဲ့ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ကာလရှည်ကြာ တွေတွေဝေဝေဖြစ်နေခဲ့မှုတွေရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ရုရှားရဲ့ အနာဂတ်ဟာ ဖြစ်နိုင်ချေတွေရဲ့ အကောင်းဆုံးကနေ အဆိုးဆုံးသို့ အသွင်ကူးပြောင်းသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးက ဆုတ်ဆိုင်းထိုင်းမှိုင်းနေ၊ အာဏာနဲ့ ငွေရှိတဲ့ ရေပေါ်ဆီအသိုင်းအဝိုင်းက အနောက်ကမ္ဘာရဲ့ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုတွေကြောင့် ပိတ်မိနေပြီး နိုင်ငံခြားက ချေးငွေနဲ့ နည်းပညာအသစ်များရရှိရေး အခွင့်အလမ်းတွေ ဆိုးဆိုးရွားရွား ကန့်သတ်ခံနေရတဲ့ လက်ရှိအခြေအနေမှာ မစ္စတာပူတင်ဟာ သူ့ကိုယ်ပိုင်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ရုန်းကန်ရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့သာ အဲဒီအလုပ်ကို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အနည်းငယ်လောက်က သူလုပ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သူဟာ ပြည်တွင်းပြည်ပရဲ့ ချီးကျူးဩဘာပေးမှုနဲ့ ရက်ရောတဲ့ ကူညီထောက်ပံ့မှုတွေကို ရရှိခဲ့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုတော့ သူရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုတွေဟာ နည်းလည်း နည်းလွန်း၊ နောက်လည်း နောက်ကျလွန်းတဲ့ပဲ ပေါက်နေပါတယ်။

နီးအီး

Ref: L.H.T

အေးနိုး

နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး

လျှပ်မှတ်စု

ဧပြီလ ၂၀၁၈

•ပြီ ၁၆

နစ်မြုပ်ကူးတို့သင်္ဘော Sewol ကိုဆယ်ယူပေးမည်ဟု တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ ပတ်ဂွမ်ဟေး ကတိပြုခဲ့သည်။

လေးနှစ်ကျော်ကြာ ဆီးရီးယားပဋိပက္ခတွင် သေဆုံးသူဦးရေ ၂၂၀,၀၀၀ ကျော်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ဆီးရီးယားလူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်အဖွဲ့က ပြောဆိုသည်။

•ပြီ ၁၇

တရုတ်အစိုးရကို ဝေဖန်လေ့ရှိသည့် အသက် ၇၁ နှစ်အရွယ် အမျိုးသမီးသတင်းစာဆရာမ ကောင်ယွိုကို နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်ပေါက်ကြားစေမှုဖြင့် တရားရုံးတစ်ခုက ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ချမှတ်ခဲ့သည်။

•ပြီ ၁၈

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းရှိ ဂျလာဟာဘတ်မြို့၏ ဘဏ်တိုက်တစ်ခုအပြင်ဘက်တွင် အသေခံခဲ့ရသူတို့ကိုယ်တိုင်မှီပြီးခဲ့ရာ လူ ၃၃ ဦးထက်မနည်းသေဆုံးပြီး ၁၀၀ ကျော် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။

စစ်ဒဏ်ခံနေရသည့် ယီမင်လိုအပ်သည့် အကူအညီများပေးရန် ကုလက ရွာဖွေနေသော ရဲပုံငွေ ဒေါ်လာ ၂၇၄ သန်းကို မိမိတို့က အားလုံးထောက်ပံ့ပေးမည်ဟု ဆော်ဒီတာဝန်ရှိသူများက ပြောဆိုသည်။

•ပြီ ၁၉

အာဖဂန်သမ္မတ ဂါနီသည် သမ္မတ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အီရန်နိုင်ငံမြို့တော် တီဟီရန်သို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိခဲ့သည်။

လစ်ဗျားတွင်ဖမ်းဆီးထားသော အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံသား ခရစ်ယာန် ၃၀ ခန့်အား ကွပ်မျက်မှုကို ရိုက်ကူးထားသည်ဟု ယူဆရသည့်ဗီဒီယိုအား အိုင်အက်စ်တပ်ဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

•ပြီ ၂၀

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ရေးဆွဲရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုင်း

စစ်အစိုးရက စတင်ဆွေးနွေးမှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။

တရုတ်နှင့် ရေပိုင်နက် အငြင်းပွားမှုဖြစ်နေသော ဖိလစ်ပိုင်သည် အမေရိကန်နှင့် စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုကို ယနေ့စတင်ခဲ့သည်။

ယီမင်ရှိ ဟူသီသူပုန်များထံသို့ လက်နက်များသယ်ဆောင်လာဖွယ်ရှိသော အီရန်သင်္ဘောများကို စောင့်ကြည့်ရန်အတွက် အမေရိကန်က လေယာဉ်တင်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ် သီအိုဒိုရိုစဗွဲကို စေလွှတ်ခဲ့သည်။

•ပြီ ၂၁

မြတ်ချစ် အီဂျစ်သမ္မတ မိုဟာမက်မော်စီကို ၎င်းအာဏာရယူထားစဉ် ဆန္ဒပြသူများအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းများအတွက် အီဂျစ်တရားရုံးတစ်ခုက ထောင်ဒဏ် အနှစ် ၂၀ ချမှတ်ခဲ့သည်။

•ပြီ ၂၂

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော အာရှ-အာဖရိက ထိပ်သီးအစည်းအဝေးပွဲ၌ ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် အာဘေးက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျပန်၏ရန်လိုမှုများအတွက် နောင်တကြီးစွာရမိကြောင်း တောင်းပန်ခဲ့သည်။

•ပြီ ၂၄

လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူအမျိုးသမီး ဆာဘင်မီမွတ်ကို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ကရာချီမြို့တွင် အမည်မသိ သေနတ်သမားများက ပစ်သတ်ခဲ့သည်။

•ပြီ ၂၅

နီပေါနိုင်ငံတွင် အင်အား ၇.၈ အဆင့်ရှိ အင်အားပြင်းမြေငလျင်လှုပ်ခဲ့ရာ မြို့တော် ခတ္တမန္တူတွင် အဆောက်အအုံများ၊ မျှော်စင်များ ပျက်စီးပြိုကျခဲ့ပြီး စေ့ရတ်တောင် အခြေစိုက်စခန်းတွင်လည်း တောင်ပြိုမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ၎င်းငလျင်ကြောင့် ဧပြီ ၂၅ အထိ သေဆုံးသူ ၁,၄၀၀ ကျော်ရှိခဲ့ပြီး နှစ်ပေါင်း ၈၀ အတွင်း နီပေါနိုင်ငံ၏ အဆိုးရွားဆုံးငလျင်ဖြစ်သည်။

•ပြီ ၂၆

နီပေါငလျင်ကြောင့် ယနေ့တွင် သေဆုံးသူဦးရေ ၂,၅၀၀

ကျော်သွားခဲ့ပြီး ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်သားများက မြို့တော် ခတ္တမန္တ
၌ အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သူများကို အပြင်းအထန်ရှာဖွေနေကြစဉ်
ငြင်းအား ၆, ၇ ရှိ နောက်ဆက်တွဲလျှင်တစ်ခု ထပ်မံလှုပ်ခတ်ခဲ့
တာ သေဆုံးသူအရေအတွက် မြင့်တက်လာခဲ့သည်။

ရိုဟင်ဂျာဘင်္ဂါလီအရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဖိအားပေးမှုများရှိ
သော်လည်း ဆွေးနွေးရန်အကြောင်းမရှိဟု ကွာလာလမ်ပူ ကွန်ဗင်း
ရှင်းစင်တာ၌ ပြုလုပ်သော အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ
အစည်းအဝေးအပြီးတွင် မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဝဏ္ဏမောင်
လွင်က The Daily Eleven သတင်းစာသို့ ပြောခဲ့သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့တော်တွင်ပြုလုပ်သည့် ၁၂
ကြိမ်မြောက် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ ဖိုရမ်တွင် မြန်မာသမ္မတ
ဦးသိန်းစိန် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

● ဇွီ ၂၇

အငြင်းပွားနေသော တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်း တရုတ်
၏ ပြုမူဆောင်ရွက်မှုများသည် ဒေသတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး၊ တည်ငြိမ်
ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ပျက်ပြားစေနိုင်ကြောင်း အာဆီယံထိပ်သီး
အစည်းအဝေးပွဲ၌ အရှေ့တောင်အာရှဒေသခေါင်းဆောင်များက
သတိပေးခဲ့သည်။

နီပေါငလျင်ကြောင့် သေဆုံးသူ ၄,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး ထိတ်လန့်
တုန်လှုပ်နေသော နီပေါပြည်သူအမြောက်အမြား အကူအညီ
အရေးတကြီးလိုအပ်ကြောင်း တာဝန်ရှိသူများနှင့် ကယ်ဆယ်ကူညီ
ရေးအဖွဲ့များက ပြောဆိုသည်။

● ဇွီ ၂၈

ဘိုကိုဟာရမ်တပ်ဖွဲ့တို့ ခြေတုတ်ယူရာ နေရာတစ်ခုမှ အမျိုး
သမီး ၉၃ ဦးနှင့် မိန်းကလေး ၂၀၀ ကို ကယ်တင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း
နိုင်ဂျီးနီးယားစစ်တပ်က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ဩစတေးလျနိုင်ငံသားနှစ်ဦးအပါအဝင် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်း
သား ၇ ဦးနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသားတစ်ဦးတို့ကို အင်ဒိုနီးရှား
အာဏာပိုင်များက မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်မှုဖြင့် သေဒဏ်ပေးခဲ့ သည်။

● ဇွီ ၂၉

ခုဝန်ကြီးအဆင့် တာဝန်ရှိသူနှစ်ဦးအပါအဝင် ထိပ်တန်းတာဝန်ရှိသူ
၁၅ ဦးကို ကွပ်မျက်ရာ မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်
ကင်ဂျီအွန် အမိန့်ပေးခဲ့ကြောင်း တောင်ကိုရီးယား အမျိုးသား
ထောက်လှမ်းရေးအေဂျင်စီက ပြောကြားသည်။

ဩစတေးလျနိုင်ငံသားနှစ်ဦးအပါအဝင် နိုင်ငံခြားသား
အကျဉ်းသား ၇ ဦးအားကွပ်မျက်မှုသည် မူးယစ်ဆေးတိုက်ဖျက်ရေး
တွင် အရေးပါသော စစ်ပွဲဖြစ်သည်ဟု အင်ဒိုနီးရှားအာဏာပိုင်များ
က ပြောကြားခဲ့သည်။

● ၁

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားနေ့တွင် အလုပ်သမား
နေရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန် အာရှနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌
အလုပ်သမားများ သိန်းနှင့်ချီ ဆန္ဒပြချီတက်ခဲ့ကြသည်။

နီပေါငလျင်ကြောင့် သေဆုံးသူဦးရေ ၆,၂၀၀ ကျော် ရှိသွားပြီ

ဖြစ်သည်။

မြန်မာနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတို့မှ ရွှေ့ပြောင်းလာသူများဟု
ယူဆရသူတို့၏ အလောင်း ၃၀ ခန့်ကို ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း၌
တွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း ထိုင်းအာဏာပိုင်များက ပြောဆိုသည်။

● ၂

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသည် အစိုးရအဖွဲ့သစ်တက်လာခဲ့ပြီးနောက်
အံ့ဩဖွယ်တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျွန်
ကယ်ရီက ချီးကျူးပြောဆိုသည်။

ဗြိတိန်မင်းသား ဝီလျံ၏ နန်း ကိတ်သည် ဒေသစံတော်ချိန်
နံနက် ၈ နာရီ ၃၄ မိနစ်၌ သမီးတစ်ဦးဖွားမြင်ခဲ့ကြောင်း ကင်ဆင်
တန်နန်းတော်က ကြေညာသည်။

● ၃

နီပေါငလျင်ကြောင့် သေဆုံးသူအရေအတွက် ၇,၂၀၀ ကျော်
လာချိန်တွင် ငလျင်ဒဏ်ခံပြည်သူများအတွက် အကူအညီများ ပုံ
အောရောက်ရှိလာသော်လည်း ကြိုးနှိမ်နှိပ်နှိပ်ကြောင့် အကူအညီရရှိ
မှု နှေးကွေးနေကြောင်း ကုလတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် ဝီလာရီအေမိုက
ပြောကြားသည်။

● ၅

ဆီးရီးယားအစိုးရတပ်များသည် အလက်ပိုမြို့တွင် အရမ်းကာ
ရာ ဗိုလ်ကြီးတိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းသည် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု
ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု အပြည်ပြည်ဆိုင်
ရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့က ပြစ်တင်ဝေဖန်ခဲ့သည်။

နီပေါငလျင်ကြောင့် သေဆုံးသူဦးရေ ၇,၅၅၇ ဦးအထိ ရှိလာ
ချိန်တွင် အဆက်အသွယ်ပြတ်နေသည့် နေရာများမှ ငလျင်ဒဏ်ခံ
ပြည်သူများကို ကူညီပေးနိုင်ပြီဟု နီပေါအစိုးရက ကြေညာသည်။

မြန်မာနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တို့မှ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ၏
အလောင်းများမြှုပ်နှံထားရာနေရာဟုယူဆရသည့် ဒုတိယမြောက်
တောတွင်းစခန်းတစ်ခုကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ရကြောင်း ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့က
ပြောဆိုသည်။

အိမ်အကူအလုပ်သမားသစ်များကို အရှေ့အလယ်ပိုင်း ၂၀
နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခြင်းပြုတော့မည်မဟုတ်ဟု အင်ဒိုအာဏာပိုင်များ
က ကြံရွယ်နေကြောင်း သတင်းများထွက်ပေါ်နေသည်။ ဆော်ဒီရီ
အင်ဒိုအမျိုးသမီး ၂ ဦးကို မကြာသေးမီက ကွပ်မျက်ခဲ့မှုကြောင့်
အင်ဒိုအစိုးရက အမျက်ဒေါသထွက်နေကြောင်း သတင်းများထွက်
ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက် အိမ်မော်စေလွှတ်ခြင်း ရပ်ဆိုင်းတော့မည်ဟု မီဒီ
ယာများ၌ ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

● ၆

ယီမင်တွင် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးရေးလုပ်ငန်း
များအတွက် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကို ယာယီရပ်တန့်ထားပါရန် အမေ
ရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျွန်ကယ်ရီက ဆော်ဒီအာရေးဗျီသို့
ရောက်ကာ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

● ၇

ဗြိတိန်ရွှေ့ကောက်ပွဲတွင် လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ် ဆော်ဒီအာရေးဗျီ

၏ ကွန်ဆာပေးတစ်ပါတီက အံ့အားသင့်စရာကောင်းလောက်အောင် အမတ်နေရာများစုအနိုင်ရရှိသွားခဲ့သည်။ ၃၂၆ နေရာတိတိ အနိုင်ရခဲ့၍ လိုအပ်သည့် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ပြည့်မီသောကြောင့် ညွန့်ပေါင်းဖွဲ့စရာမလိုဘဲ လွတ်လွတ်ကွွတ်ကွွတ် အစိုးရ ဖွဲ့နိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။

၈၈ ၈

ဥရောပတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးဆုံးခြင်း နှစ် ၇၀ ပြည့် အခမ်းအနားကို ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ ဝန်ကြီးချုပ်ကင်မရွန်းအပါအဝင် လေဘာနှင့် လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီများမှ ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများလည်း တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အိုင်အက်စ်ကို တိုက်ခိုက်နေသော ကာဒ်တပ်ဖွဲ့များအား အမေရိကန်က တိုက်ရိုက်လက်နက်ပေးပို့ရန် ကာဒ်ခေါင်းဆောင်များက တောင်းဆိုခဲ့သည်။

၈၈ ၉

အီဂျစ်သမ္မတဟောင်း မူဘာရက်နှင့် ၎င်း၏ သားနှစ်ဦးတို့ကို အလွဲသုံးစားပြုမှုဖြင့် အီဂျစ်တရားရုံးက ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ်နှင့် ငွေဒဏ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။

၈၈ ၁၀

အသက် ၈၇ နှစ်အရွယ် ထိုင်းဘုရင်သည် နာလန်ထစပြုလာပြီဖြစ်၍ ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ နန်းတော်သို့သွားရောက်ရန် ဘန်ကောက်ဆေးရုံမှဆင်းခဲ့ရာ ရာပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများက ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ကျန်းမာပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းခဲ့ကြသည်။

ပြင်သစ်သမ္မတ အော်လွန်းသည် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်အတွင်း ကျူးဘားသို့ ပထမဆုံးအလည်အပတ်ရောက်ရှိလာသော ပြင်သစ်သမ္မတအဖြစ် ယနေ့နှောင်းပိုင်း၌ ဟာဗားနားမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

၈၈ ၁၁

၂၀၁၁ ခုနှစ်က အယ်လ်ကိုင်းဒါးခေါင်းဆောင် ဘင်လာဒင်အား သတ်ဖြတ်ခဲ့သော စစ်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပါကစ္စတန်ထံ ကြိုတင်အသိပေးခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်မှန်ဟု အိမ်ဖြူတော်က ငြင်းဆိုသည်။

၈၈ ၁၂

နီပေါနိုင်ငံ ခတ္တမန္တမြို့တော်အနီးတွင် ပြင်းအား ၇.၃ ရှိသော ငလျင်လှုပ်ခဲ့ပြီးနောက် လူ ၃၆ ဦးထက်မနည်း သေဆုံးကာ အမြောက်အမြား ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းတွင် ဘာသာရေးကိုဆန့်ကျင်သည့် အာနန်တာဘီဂျိုင်းဒက်ဆိုသူ ဘလော့ဂ်ဂါတစ်ဦးကို မျက်နှာ

ဖုံးစွပ် လူအုပ်စုတစ်ခုက ခါးရှည်များဖြင့် ခုတ်သတ်ခဲ့သည်။

၈၈ ၁၃

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ကရာချီမြို့တွင် ရိုးယားလူမျိုးစုများလိုက်ပါလာသော ဘတ်စ်ကားတစ်စီးကို အိုင်အက်စ်သေနတ်သမားများက အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခဲ့၍ လူ ၄၃ ဦးထက်မနည်း သေ

မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင် ကင်ဂျုံအွန်က ကမ္ဘာ့ဝန်ကြီး ဟွန်ယောင်ချူကို အမိန့်မနာခံမှုနှင့် သစ္စာခံရန် ခဲ့မှုတို့ကြောင့် လေယာဉ်ပစ်သေနတ်ဖြင့်ကွပ်မျက်ခဲ့သည်ကိုရီးယားထောက်လှမ်းရေးက ပြောဆိုသည်။

၈၈ ၁၄

အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မိုဒီသည် အိမ်နီးချင်းတရားရက်ကြာအလည်အပတ်ခရီး၏ ပထမနေ့ခရီးစဉ်အဖြစ် ဟောင်းမြို့တော်ရန်ရှိ ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်ရောက်ခဲ့သည်။

ရွှေပြောင်းအခြေချသူ ၆၀၀ ခန့်တင်ဆောင်လာနှစ်စင်းကို မလေးရှားက နောက်ကြောင်းလှည့်ပြန်လှူအမည်မဖော်လိုသည့် တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောဆို

ပဟိုအာဖရိကနိုင်ငံ ဘူရုန်ဒီ၏ လက်ရှိသမ္မတ ဇီဇာကို ဘူရုန်ဒီထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲကြီးပမ်းခဲ့ပြီးနောက် ပြင်ဘက်တပ်များအကြား ကို

ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံတော်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ မူစလင်များအား အိုင်အက်စ်ခေါင်းဘာကာ အယ်ဘဂဒတ်ဒီက တိုက်တွန်းပြောကြား

၈၈ ၁၅

ဘူရုန်ဒီသမ္မတကိုဖြုတ်ချရန် ကြိုးပမ်းမှုမစတင်အာဏာသိမ်းမှုကို ဦးဆောင်ခဲ့သော ထောက်လှမ်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘာရေးက သူလက်နက်ချလိုကြသတင်းဌာနသို့ တယ်လီဖုန်းဖြင့် ပြောကြားခဲ့သည်။

မြန်မာနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ရွှေပြောင်းအလောသောသင်္ဘောတစ်စင်းသည် ယနေ့အစောပိုင်းနက်မှထွက်ခွာကာ အင်ဒိုနီးရှားသို့ ဦးတည်သွားအာဏာပိုင်များက ပြောဆိုသည်။

တောင်ကိုရီးယားနှင့် အငြင်းပွား ပင်လယ်ကိုရီးယားက ကျည်အစစ်ဖြင့် စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု